

Washburn Test

2/2

5025, a. 14.

NOULU TESTAMENTU

ALLŪ

DOMNULŪ ȘI MANTUITORULŪ

IISUS CHRISTOS

Tiparitu cu voia si bine-cuvintarea Prea Santiloru Episcopi
si Principatului Romaniei, dupe cellu mai alesu modelu, de Prea
St. Loru, în anulu 1838.

În dilele Pré Înaltatului Domnu si Stapîitoru a totâ Tara
Românescă.

Alessandru Dimitrie Gica UU.

R Bibla N.T. —

EDIȚIUNEA VI.

BUCURESCI.

Imprimeria Natională a lui Iosef Romanow et Comp.

Strada Nemțescă Hanulu Germanu No. 27.

1859.

TABLA

CARTILORU NOULUI TESTAMENTU.

	<u>pagina.</u>
Evangelia cea de la Matheiu	1
" " Marcu	51
" " Luca	82
" " Ioan	136
Faptele Săntilorū Apostolī	178
Epistolia St. Apostolū Pavel cea cătră Romani	230
" " " cea I. cătră Corinthiani	252
" " " cea II. cătră Corinthiani	273
" " " cea cătră Galatiani	287
" " " cea cătră Efesiani	294
" " " cea cătră Filippisiani	302
" " " cea cătră Colassiani	307
" " " cea I. cătră Thessaloniciani	312
" " " cea II. cătră Thessaloniciani	317
" " " cea I. cătră Timotheu	320
" " " cea II. cătră Timotheu	226
" " " cea cătră Tit	331
" " " cea cătră Filimon	333
" " " cea cătră Evrei	335
" " Iacov cea Sobornicească	350
" " Petru cea " I.	356
" " " cea " II.	362
" " Ioan cea " I.	366
" " " cea " II.	372
" " " cea " III.	373
" " Iuda cea "	374
Apocalipsū alū St. Theologulū	376

SFÎNTA EVANGELIĂ

CEA DE LA MATHEIŪ.

Capū 1.

CARTEA neamului lui Iisus Christos, fiului lui David, fiului lui Avraam.

2. Avraam a născutū pre Isaac; iar Isaac a născutū pre Iacov; iar Iacov a născutū pre Iuda, și frații lui.

3. Iar Iuda a născutū pre Fares, și pre Zara din Thamar; iar Fares a născutū pre Esrom; iar Esrom a născutū pre Aram.

4. Iar Aram a născutū pre Aminadav; iar Aminadav a născutū pre Naasson; iar Naasson a născutū pre Salmon.

5. Iar Salmon a născutū pre Vooz din Rachav; iar Vooz a născutū pre Ovid din Ruth; iar Ovid a născutū pre Iesse.

6. Iar Iesse a născutū pre David împăratulū, iar David împăratulū a născutū pre Solomon din mulțerea lui Urie.

7. Iar Solomon a născutū pre Rovoam; iar Rovoam a născutū pre Avia; iar Avia a născutū pre Asa.

8. Iar Asa a născutū pre Iosafat; iar Iosafat a născutū

pre Ioram; iar Ioram a născutū pre Ozia.

9. Iar Ozia a născutū pre Ioatam; iar Ioatam a născutū pre Achaz; iar Achaz a născutū pre Ezechia.

10. Iar Ezechia a născutū pre Manassi; iar Manassi a născutū pre Amon; iar Amon a născutū pre Iosia.

11. Iar Iosia a născutū pre Iechonia și pre frații lui la mutarea Vavilonului (în Vavilon.)

12. Iar după mutarea Vavilonului (în Vavilon), Iechonia a născutū pre Salathiil, iar Salathiil a născutū pre Zorovavel.

13. Iar Zorovavel a născutū pre Aviud; iar Aviud a născutū pre Eliachim; iar Eliachim a născutū pre Azor.

14. Iar Azor a născutū pre Sadoc; iar Sadoc a născutū pre Achim; iar Achim a născutū pre Eliud.

15. Iar Eliud a născutū pre Eleazar; iar Eleazar a născutū pre Mathan; iar Mathan a născutū pre Iacov.

16. Iar Iacov a născutū pre Iosef, bărbatulū Mariei, din

care s'a născuțu Iisus ce se ȋdice Christos.

17. Decī toate neamurile de la Avraam pīnă la David, neamuri patru-spre-ȋcece; și de la David pīnă la mutarea Vavilonului, neamuri patru-spre-ȋcece; și de la mutarea Vavilonului (din Vavilon) pīnă la Christos, neamuri patru-spre-ȋcece.

18. Iar născerea lui Iisus Christos așa a fostu: că logodită fiindu muma lui Maria cu Iosef, mai 'nainte de a se aduna ei, s'a aflatu avīndu în pīntece din Duhul-Sfīntu.

19. Iar Iosef, bărbatu ei, dreptu fiindu, și nevrīndu s'o vădăscă pre ea, a vrutū pre ascunsu s'o lase pre dīnsa.

20. Și acēsta gīndīndu elū, étă īngerulū Domnului în visū s'a arētatū lui, grāīndū: Iosefe, fiulū lui David, nu te teme a lua pre Maria, mīe-re-a tea, că ce s'azāmīslitū īntr-īnsa din Duhulū-Sfīntu este.

21. Și va naște fiū, și vōi chīāma numele lui IISUS: că acesta va mīntuī pre norodulū sēu de pēcatele lorū.

22. Iar acestea toate s'aū făcutū ca să se plīnăscă ceaa ce s'a ȋisū de la Domnul prīn prooroculū ce ȋdice: étă feci-ōra în pīntece va avē, și va naște fiū, și vorū chīāma numele lui EMANUEL, ce se tīlneșce cu noi Dumneȋețū.

23. Și sculīndu-se Iosef din somnū a făcutū precumū i-a poruncitū lui īngerulū Domnului, și a luatū pre mīe-re-a sea.

24. Și au o a cunoscutū pre ea, pīnă ce a născuțu pre fiulū sēu celū īntīiū născuțū,

și a chīāmatū numele lui IISUS.

Capū 2.

IAR dacă s'a născuțu Iisus în Vethleemul Iudeei, în ȋilele lui Irodū împēratulū, étă magiū de la rēsārītū aū venītū în Ierusalem, ȋicīnd:

2. Unde este împēratulū Iudeilorū cela ce s'a născuțū? că amū vȋdūtū stēia lui la rēsārītū, și amū venītū să ne īchināmū lui.

3. Și aūȋīndū Irodū împēratulū s'a turburatū, și totū Ierusalemulū cu dīnsulū.

4. Și adunīndū pre toȋi arȋhierēi și cārțurariī norodulū, a īntrebatū pre dīnșī: unde este să se născă Christos?

5. Iar ei aū ȋisū lui: în Vethleemulū Iudeei: că așa s'a scrisū prīn prooroculū.

6. Și tu, Vethleeme, pāmīntalū Iudeei, nīci-de-cumū nu eșī mai micū īntre domniī Iudeei: că dīntru tine va eșī povēȋitorū, care va pasce pre norodulū meū Israel.

7. Atuncī Irod īntru ascunsū chīāmīndū pre magi, a cercetatū cu de-a-mērunțulū pre dīnșī de vrēma dīntru care s'a arētatū stēia.

8. Și trāmīȋīndu-i pre ei în Vethleem, le-a ȋisū: mergīndū cercetașī cu amērunțulū pentru pruncū; și dacă-lū veȋī afla, să-mī vestiȋī și mie, ca și eu vīȋīndū să mē īchinū lui.

9. Iar ei ascultīndū pre împēratulū s'aū dusū. Și étă stēia pre care o vȋduse la rēsārītū, mergea īnaintea lorū, pīnă a venītū și a stātutū d'asupra unde era prunculū.

10. Iar ei vȋȋīndū stēia s'aū

bucurată cu bucuriă mare forte.

11. Și întrîndu în casă, aū vĕdută prunculū cu Maria, muma lui, și cādîndu s'aū închinatū lui: și deschidîndu-și visteriele sele, aū adusū lui daruri, aurū, și tāmiiă, și smirnă.

12. Și luîndu însciîntare prin visū să nu se întorcă cătră Irodū, pre altă cale s'aū dusū la țara lorū.

13. Iar după ce s'aū dusū ei, étă ingerulū Domnului în visū se arată lui Iosef, dicînd: sculîndu-te iea prunculū și pre muma lui, și fugi în Egipt, și fii acolo pînă voiū dice ție: că va Irodū să caute prunculū să-lū pĕrdă pre elū.

14. Iar elū sculîndu-se a lnatū prunculū și pre muma lui nópcea și s'a dusū în Egipt.

15. Și a fostū acolo pînă la sāvîrșirea lui Irod: ca să se plînescă ceaa ce s'a đisū de Domnulū prin prooroculū ce dice: din Egipt amū chiămatū pre Fiiulū meū.

16. Atuncī Irod vĕdînd că s'a batjocoritū de magi s'a miniatū forte: și trāmițîndū a omoritū pre toși prunciī carī era în Vethleem, și intru tôte hotarele lui, de doi anī și mai micī, duple vremea care cercase de la magi.

17. Atuncī s'a plînitū ceaa ce s'a đisū de Ieremia prooroculū ce dice:

18. Glasū în Rama s'a auditū, plîngere și tînguire și țipetū multū, Rachel plîngîndu-și pre fiiī seī, și nu vrea să se mângîie, că nu sunt.

19. Iar după ce s'a sāvîrșitū Irod, étă ingerulū Domnului în visū se arată lui Iosef în Egipt.

20. Dicîndū: Sculîndu-te, iea prunculū și pre muma lui, și mergi în pāmîntulū lui Israel, că aū muritū cei ce căuta sufletulū pruncului.

21. Iar elū sculîndu-se a lnatū prunculū, și pre muma lui, și a venitū în pāmîntulū lui Israel.

22. Iar aūdîndū că Archelaū împĕrătesce în Iudea, în loculū lui Irod, tatălui, sĕu, s'a temutū să mĕrgă acolo: iar luînd poruncă în visū, s'a dusū în părțile Galileei.

23. Și viîndū a locuitū în cetatea ce se numește Nazareth, ca să se plînescă ceaa ce s'a đisū prin prooroci: că Nazarinean se va chiăma.

Capū 3.

IAR în đillele acelea a venitū Ioan Botezătorulū, propoveduîndū în pustia Iudeei,

2. Și dicîndū: Pocăiți-vĕ că s'a apropiatū împĕrăția cerurilorū.

3. Că acesta este celū ce s'a đisū de Isaia prooroculū ce dice: glasulū celui ce strigă în pustia: gătîți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.

4. Și acestū Ioan avea îmbrăcămîntea lui de perī de cămilă, și briū de curea împregiurulū miđlocului lui: iar hrana lui era acride și miere sĕlbatică.

5. Atuncī eșia la dînsulū Ierusalemulū, și tótă Iudea, și tótă latrea dîn pregiurulū Iordanului.

*

6. Și se boteza în Iordan de la dînsul, mărturisindu-și păcatele sele.

7. Iar vîdîndu pre mulți din farisei și din sadducheii, viind cîtră botezul lui, a disu lorî: pui de năpîrci, cine v'a arîtatî voe ca să fugiți de minia aceea ce va să fiă?

8. Decî faceți roduri vrednice de pocăință.

9. Și să nu vi se pară a grăi întru sine-vă: părinte avem pre Avraam: că dicu voe, că pôte Dumne-deu și din petrele acestea să ridice fiii lui Avraam.

10. Că étă și securea la rădăcina pomilor dăce: decî totu pomul care nu face rodă bună se taie și în foc se aruncă.

11. Eu adică v' botez pre voi cu apă spre pocăință; iar cea ce vine după mine, mai tare de cîtu mine este, că-rua nu sunt vrednicu a-î ține încălțămintele. Acesta v' va boteza pre voi cu Duhul Sfîntu și cu focu.

12. A căruia lopată este în mîna lui; și va curăți aria sea, și va aduna griul în jînița sea, iar plevile le va arde cu focul nestinsu.

13. Atunci a venit Iisus din Galileea la Iordan cîtră Ioan, ca să se boteze de la dînsul.

14. Iar Ioan lă opria pre el, dicîndu: eu am trebuință a mă boteza de tine, și tu vii cîtră mine?

15. Și răspundî Iisus a disu cîtră el: lasă acumî, că așa este cu cuvîntă noe,

ca să plinim totă dreptatea. Atunci lă-a lăsat pre el.

16. Și botezîndu-se Iisus, îndatăși a eșit din apă; și étă i s'a deschis lui cerurile, și a vîdutu pre Duhul lui Dumne-deu pogorîndu-se ca un porumb și viind preste dînsul.

17. Și étă glas din ceruri dicîndu: acesta este Fiiul meu celu iubit, întru care bine amî voit.

Capu 4.

ATUNCI dusu a fostu Iisus în pustia de Duhul, ca să se ispitescă de diavolul.

2. Și postîndu patru-deci de zile și patru-deci de nopți, după aceea a flămîndit.

3. Și viind la dînsul ispititorul a disu: de ești Fiiul lui Dumne-deu și ca petrele acestea să se facă pîini.

4. Iar elu răspundî, a disu: scrisu este, nu numai cu pîine va trăi omul, ci cu totu grațulu ce ese prîr gura lui Dumne-deu.

5. Atunci lă-a dusu pre el diavolul în sfînta cetate: și lă-a pusu pre el pre aripa biserice.

6. Și a disu lui: de ești Fiiul lui Dumnezeu aruncă-te pre sine-ți jos: căci scrisu este: că îngerilor s'ei va porunci pentru tine, și pre mîini te voru ridica, ca nu cîndu va să impedeți de pîtră piciorul tîu.

7. Și a disu Iisus lui: iarăși scrisu este: să nu ispitesc pre Domnul Dumne-deul tîu.

8. Iarăși lă-a dusu pre dîn-

sulă diavolul în munte înaltă forțe: și i-a arătat lui toate împărățiile lumii, și pre slava lor.

9. Și i-a ăisă lui: acestea le voi da ție, dacă cădîndu te vei închina mie.

10. Atunci a ăisă Iisus lui: mergi înapoia mea, Satano, căci scrisă este: Domnului Dumneđenului tēu să te închini și lui unuia să-i slujesci.

11. Atunci lă-a lăsată pre elă diavolul, și étă ingerii aū venită la dînsul, și-i slujia lui.

12. Iar aūdîndă Iisus că Ioan s'a prinsă, s'a dusă în Galilea.

13. Și lăsîndă Nazarethul, viîndă a locuită în Capernaum lăngă mare, în hotarele Zavulonului și ale Nefthalemului;

14. Ca să se plînescă ceea ce s'a ăisă prin Isaia proorocul, ce ăice:

15. Pămintulă Zavulonului, și pămintulă Nefthalemului, calea mării ce de ceea parte de Iordan, Galilea neamurilor.

16. Norodulă celă ce ședea întru întunerec, a vēdută lumină mare: și celoră ce ședea în laturea și în umbra morții, lumină a răsărită lor.

17. De atunci a începută Iisus a propovedui și a ăice: pocăiți-vē că sa apropiată împărăția cerurilor.

18. Și imblîndă Iisus pre lingă marea Galileei, a vēdută pre doi frați, pre Simon, ce se numesce Petru, și pre Andrei, fratele lui, aruncîndu-și mreaja în mare (că era pescari.)

19. Și a ăisă lor: veniți

după mine, și vē voiă face pre voi vinători de omeni.

20. Iar ei, îndată lăsîndu-și mreajele, aū mersă după dînsul.

21. Și de acolo mai 'nainte mergîndă, a vēdută pre alți doi frați, pre Iacov și pre Zevedeu, și pre Ioan, fratele lui, în corabiă cu Zevedeu, tatălă lor, cărpîndu-și mreajele lor, și i-a chiamată pre dîsii.

22. Iar ei îndatăși lăsîndă corabia și pre Zevedeu, tatălă lor, aū mersă după dînsul.

23. Și a străbătută Iisus totă Galilea, invēîndă întru adunările lor, și propovedîndă Evangelia împărăției, și vînderîndă totă bôla și totă neputința întru norod.

24. Și a eșită vestea lui, întru totă Siria, și aducea cătră dînsulă pre toți cei ce se afla cu feluri de bôle, și pre cei ce se ținea de chinuri, și pre cei lunatici, și pre slăbănogi, și-i vindeca pre ei.

25. Și aū mersă după dînsulă norode multe, din Galilea, și din Decapole, și din Ierusalem, și din Iudea, și de ceea parte de Iordan.

Capă 5.

IAR vēdîndă pre norode, s'a Isuită în munte, și ședîndă elă aū venită cătră dînsulă ucenicii lui.

2. Și deschîdîndu-și gura sea, i invēja pre ei, ăicîndă:

3. Fericîți cei săraci cu duhul, că acela este împărăția cerurilor.

4. Fericîți cei ce plîngă că aceia ce voră mângîia.

5. Fericiți cei blinzi că aceia voru moșteni pământul.

6. Fericiți cei ce flămîndesc și însetoșeală de dreptate, că aceia se voru sătura.

7. Fericiți cei milostivi că aceia se voru milui.

8. Fericiți cei curați cu inima că aceia voru vedea Dumnezeu.

9. Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se voru chema.

10. Fericiți cei ce se gonesc pentru dreptate, că acela este împărăția cerurilor.

11. Fericiți veți fi cîndu-vă voru ocări pre voi, și vă voru goni, și voru dice totu cuvîntul rău împotriva voastră, minșîndu pentru mine.

12. Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri: că așa a gonitu pre proorocii cei mai naînte de voi.

13. Voi sunteți sarea pământului: iar dacă sarea se va împuși, cu ce se va sara? Întru nimic nu mai este de trebă, fără numai a se arunca afară, și a se călca de omeni.

14. Voi sunteți lumina lumii, nu poate cetatea a se ascunde d'asupra muntelui stîndu.

15. Nicî aprîndu făclia și o puni sub obroc, ci în sfeșnic, și luminează tuturilor celor ce sunt în casă.

16. Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca să vadă lucrurile vîstre cele bune, și să slăvescă pre Tatăl vostru cel din ceruri.

17. Să nu socotiți că am venit să stric legea sau

proorocii: nu am venit să stric, ci să plinesc.

18. Că amin dicu voe, pînă ce va trece cerul și pământul, o iotă sau o cîrtă nu va trece din lege, pînă ce voru fi toate.

19. Decî ceta ce va strica una dintr'aceste porunci mai mici, și va învăța așa pre oameni, mai micu se va chema întru împărăția cerurilor: iar ceta ce va face și va învăța, acela mare se va chema întru împărăția cerurilor.

20. Că dicu voe: că de un va prisosi dreptatea voastră mai multu de câtu a cărturarilor și a fariseilor, nu veți intra întru împărăția cerurilor.

21. Auditu ați că s'a disu celor de demult: să nu uciđi: că cine va ucide, vinovat va fi judecării.

22. Iar eu dicu voe: că totu cel ce se minia asupra fratelui său în deșert, vinovat va fi judecării: și cine va dice fratelui său, raca, vinovat va fi soborului: iar cine va dice, nebune, vinovat va fi gheenei focului.

23. Decî de-ți vei aduce darul tău la altar, și acolo-ți vei aduce a minte că fratele tău are ce va asupra tea:

24. Lasă acolo darul tău înaintea altarului, și mergi mai întiu de te impacă cu fratele tău, și atunci viind adu darul tău.

25. Fii împăcîndu-te cu pîrișul te de grabă pînă ești pre cale cu dînsul, ca nu cîndu va să te dea pîrișul judecătorului, și judecătorul

te va da slugii, și în temniță vei fi aruncat.

26. Amin dicu ție: nu vei eși de acolo pînă cîndu vei da codrantul celu mai de apoi.

27. Audit'ați că s'a disu celor de demult: să nu précurvesci.

28. Iar eu dicu voe: că totu ceta ce caută la muiera spre a o pofti pre ea, étă a précurvită cu dinsa întru inima sea.

29. Iar daca ochiul tău celu dreptu te smintesce pre tine, scote-lu pre elu și-lu lepădă de la tine, că-ți folosește ție, ca să péră unulă din mădularele tele, și nu totu trupul tău să se arunce în gheena.

30. Și dacă mîna tea cea dréptă te smintesce pre tine, taiă-o pre ea, și o lepădă de la tine, că-ți folosește ție, ca să péră unulă din mădularele tele, și nu totu trupul tău să se arunce în gheena.

31. Iarăși s'a disu: că celu ce-și va lăsa muiera sea, să-i dea ei carte de despărțire.

32. Iar eu dicu voe: că totu ceta ce-și va lăsa muiera sea afară de cuvintu de curvia, o face pre ea să précurvescă; și ceta ce va lua pre cea lăsată précurvesce.

33. Iar ați auditu că s'a disu celor de demult: să nu juri strimbă, ci să dai Domnului jurămînturile tele.

34. Iar eu dicu voe: să nu te juri nici-de-cumă, nici pre ceru că este scaunul alu lui Dumneđu;

35. Nici pre pămîntu că este așternut alu picioareloru

lui: nici pre Ierusalem că este cetate a Marelui împératu:

36. Nici pre capul tău să te juri, că nu poți unu péră albă sau negru să faci:

37. Ci fîă cuvintulă vostru: așa, așa; nu, nu; iar ce este mai multu de cătă acestea de la celu rău este.

38. Audit'ați că s'a disu: ochiul pentru ochi, și dînte pentru dinte.

39. Iar eu dicu voe: să nu stați împrotivă celui rău, ci de te va lovi cine-va preste fața obrazului cea dréptă, întorce-i lui și pre cea-l-altă;

40. Și celui ce voește să se judece cu tine și să-ți iea haina toa, lasă-i lui și că-mașa.

41. Și celu ce te va sili pre tine ũă milă mergi cu dînsul doă.

42. Celui ce cere de la tine, dă-i. Și pre celu ce voește să se împrumute de la tine nu-lu întorce.

43. Audit'ați că s'a disu: să iubesci pre vecinul tău, și să urêsci pre vrăjmașul tău.

44. Iar eu dicu voe: iubii pre vrăjmașii voștri, bine-cuvîntați pre cei vē blestemă pre voi, bine-faceți celoru ce vē urêscu pre voi, și vē rugați pentru cei ce vē supără și vē gonescu pre voi;

45. Ca să fiiți filii Tatălui vostru celui din ceruri: că pre sórele seũ lă răsare preste cei răi, și preste cei buni: și ploă preste cei drepți și preste cei nedrepți.

46. Că de iubii pre cei ce vē iubescu pre voi ce plăta

veți avé? aũ nu și vameși! aceeași facũ?

47. Și de veți îmbrășa cu dragoste numai pre prietenii voștri, ce mai multũ faceți? aũ nu și vameși facũ așa?

48. Fiți dar voi desăvârșiți, precumũ și Tatălũ vostru celũ din ceruri desăvârșitũ este.

Capũ 6.

LUATȚI a minte milostenia Lvoastră să n'o faceți înaintea ómenilorũ spre a fi vęduți de dinăși: iar de nu, platã nu veți avé de la Tatălũ vostru care este în ceruri.

2. Deci cindũ faci milosteniã să nu trãmbițezi înaintea tea, precumũ facũ fãțarnicii întru adunãri și 'n ułite ca să se slăvescã de ómeni: amin dicũ voé, cã-și ieãũ plata lorũ.

3. Iar tu făcindũ milosteniã, să nu sciã stinga tea ce face drépta tea.

4. Ca să fiã milostenia tea întru ascunsũ; și Tatălũ tẽũ celũ ce vede întru ascunsũ, acesta va resplãti ție întru arẽtare.

5. Și cindũ te rogĩ nu fi ea fãțarnicii, cã iubescũ prin adunãri, și prin unghiurile ułitelorũ stindũ să se rógue, ca să se arate ómenilorũ: amin dicũ voé, cã-și ieãũ plata lorũ.

6. Iar tu cindũ te rogĩ intrã în cãmara tea, și încuindũ ușa tea, rógã-te Tatãlui tẽũ celũ întru ascunsũ: și Tatălũ tẽũ celũ ce vede întru ascunsũ, va resplãti ție la arẽtare.

7. Și rugindu-vẽ, să nu grãlți multe precumũ pãgini: cã li se pare cã întru multã vorba lorũ, se vorũ aũdi.

8. Deci nu vẽ asemënați lorũ, cã scie Tatălũ vostru de ce aveți trebuință, mai 'nainte de a cere voi de la dinsulũ.

9. Deci așa să vẽ rugați voi: Tatălũ nostru care ești în ceruri, sfințescã-se numele tẽu:

10. Viã împërãția tea, fiã voia tea, precumũ în cerũ, și pre pãmintũ.

11. Piñea nãstrã cea de tãte dillele, dã-ne-o noé astã-đi.

12. Și ne iertã noé datori-ele nãstre, precum și noi iertãmũ datornicilorũ nostri.

13. Și nu ne duce pre noi întru ispitã, ci ne izbãvesce de celũ viclẽnũ: cã a tea este împërãția, și puterea și slava în veci; amin.

14. Cã de veți ierta ómenilorũ greșelele lorũ, ierta-va și voé Tatălũ vostru celũ cere-scũ.

15. Iar de nu veți ierta ómenilorũ greșelele lorũ, nici Tatălũ vostru nu va ierta voé greșelele vãstre.

16. Și cindũ postiți, nu fiți ca fãțarnicii, triști: cã-și smolescũ feșiele lorũ, ca să se arate ómenilorũ postindu-se: amin dicũ voé, cã-și ieãũ plata lorũ.

17. Iar tu postindu-te unge-ți capulũ tẽũ și fața tea o spalã.

18. Ca să nu te arěși ómenilorũ cã postesci, ci Tatãlui tẽũ celũ ce este întru ascunsũ: și Tatălũ tẽũ celũ ce vede întru ascunsũ, va resplãti ție la arẽtare.

19. Nu vẽ adunați voé co-

morî pre pămîntî, unde molile și rugina le strică: și unde furii le sapă și le fură;

20. Ci vă adunați voe comori în ceru, unde nici molile, nici rugina nu le strică, și unde furii nu le sapă nici le fură.

21. Că unde este comora voastră, acolo va fi și inima voastră.

22. Luminătorul trupului este ochiul: deci de va fi ochiul tău curat totu trupul tău va fi luminat.

23. Iar de va fi ochiul tău reu, totu trupul tău va fi întunecat: deci dacă lumina care este întru tine este întunecă, dar întunercul cu cătu mai mult?

24. Niminea nu pôte a sluji la doi domni că saū pre unul va uri și pre altul va iubi, saū de unul se va ține, și de altul nu va griji: nu puteți lui Dumnezeu a sluji și lui mamona.

25. Pentru acesta grăesc voe: nu vă grijiți cu sufletul vostru ce veți minca și ce veți bé; nici cu trupul vostru cu ce vă veți îmbrăca; aū nu sufletul mai mare este de cătu hrana, și trupul de cătu haīna?

26. Căutați spre paserile cerului, că nici sémăna, nici secără, nici adună în jitnițe, și Tatăl vostru cel curesc le hrănesce pre dinsele: aū nu voi mai multă deosebire aveți de acestea?

27. Dar cine din voi grijindu-se, pôte să-și adauge statului său unu cot?

28. Și de haīnă ce vă grijiți? socotiți crinii cîmpului,

cum crescū, nu se ostenescū.

29. Iar grăesc voe: că nici Solomon întru totă slava sea, nu s'a îmbrăcat ca unul dintr'aceștia.

30. Deci dacă pre érba cîmpului care astă-đi este, și mâine se aruncă în coptorū, Dumnezeu așa o îmbracă, nu cu multu mai virtosu pre voi, pușin credincioșilor?

31. Deci nu vă grijiți, ăcîndu: ce vomu mînce, saū ce vomu bé, saū cu ce ne vomu îmbrăca?

32. Că acestea tôte neamurile le caută: că scie Tatăl vostru cel curesc că trebuința aveți de acestea tôte.

33. Ci căutați mai întiū împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui, și acestea tôte se voru adăuga voe.

34. Dreptu aceea nu vă grijiți de ăia de mîine, că ăia de mîine se va griji de sine; ajunge-î ăilei rēntatea ei.

Capū 7.

NU judecați, ca să nu fiți judecați.

2. Că cu ce judecată veți judeca, veți fi judecați; și cu ce măsură veți mēsură, se va mēsură voe.

3. Și ce veți stercul celu ce este în ochiul fratelui tău, iar birna care este în ochiul tău n'o simți?

4. Saū cumu ăici fratelui tău, lasă să scoți stercul din ochiul tău, și étă birna este în ochiul tău?

5. Fățarnice, scôte întiū birna din ochiul tău, și atunci vei vedē să scoți stercul din ochiul fratelui tău.

6. Nu dați sfinta cîinilor,

nicî lepădaţi mărgăritarii voştri înaintea porcilor, ca nu cumă-va să-î calce cu picioarele lor, şi întorcîndu-se să vă rupă pre voi.

7. Cereţi, şi se va da voe; căutaţi, şi veţi afla; bateţi, şi se va deschide voe.

8. Că totu' cela ce cere iea, şi cela ce caută află, şi celui ce bate i se va deschide.

9. Sau care omu' este dintre voi, de la care de va cere fiulul lui piine, au dora' pētră-î va da lui.

10. Sau de va cere pesce, au dora' şărpe-î va da lui?

11. Decî dacă voi rēi fiindu', sciţi să daţi dări bune filorū voştri, cu cātu' mai virtosu' Tatălū vostru celū din ceruri va da cele bune celorū ce cerū de la dinsulū?

12. Decî tōte cāte voiţi să vă facă voe oamenii, faceţi şi voi lorū asemenea: că această e legea şi proorocii.

13. Intraţi prin uşa cea strîmtă; că largă este uşa, şi lată calea cea ce duce în perdare, şi mulţi sunt cei ce intră printr'însa.

14. Ce strîmtă este uşa! şi îngustă calea, care duce în vieţă! şi puţini sunt cei ce o află pre ea.

15. Păziţi-vē de proorocii cei mincinoşi, care vinū la voi în haine de oi, iar în intru sint lupi răpitori.

16. Din rōdele lorū i veţi cunoşce pre ei; au dora' vorū culege din spinū struguri, sau din ciuline smochine.

17. Aşa totu' pomulū bunū, rōde bune face; iar pomulū putredū, rōde rele.

18. Nu pōte pomulū bunū

să facă rōde rele, nicî pomulū putredū să facă rōde bune.

19. Decî totu' pomulū care nu face rōdă bună se taiă şi în focū se aruncă.

20. Pentru aceea din rōda lorū i veţi cunoşce pre dînsii.

21. Nu totu' celū ce-mî dice mie: Dōmne! Dōmne! va intra intru împērăţia cerurilor; ci cela ce face voia Tatălū moū care este în ceruri.

22. Mulţi vorū dice mie în diūa aceea: Dōmne! Dōmne! au nu cu numele tēu amū proorocitū, şi cu numele tēu draci amū scosū, şi cu numele tēu multe puteri amū făcutū?

23. Şi atunci voiū mărturisii lorū: că nici-ūă-dată nu v'amū sciutū pre voi, depărtaţi-vē de la mine cei ce lucraţi fără de legea.

24. Decî totu' cela ce aude cuvintele mele acestea, şi le face pre ele asemenea-lū-voiū pre elū bărbatului înţeleptū care şi-a ziditū casa sea pre pētră.

25. Şi s'aū pogoritū ploia şi aū venitū riurile, şi aū suflatū vînturile, şi s'aū pornitū spre casa aceea, şi n'a cădūtū, că era întemeiată pre pētră.

26. Şi totu' cela ce aude cuvintele mele acestea, şi nu le face pre ele asemenea-se-va bărbatului nebunū, care şi-a ziditū casa sea pre nisipū.

27. Şi s'a pogoritū ploaia şi aū venitū riurile, şi aū suflatū vînturile, şi aū lovitū în casa aceea, şi a cădūtū, şi era căderea ei mare.

28. Şi aū fostū după ce a

sfișitū Iisus cuvintele ace-
stea, se mira noródele de în-
vățătura lui;

29. Că-î învăța pre ei ca
cela ce are putere, iar nu ca
cărturarii.

Capū 8.

SI pogorindu-se elū din mun-
Ste, aū mersū după dînsulū
noróde multe.

2. Și étā unū leproșū viindū,
se închina lui, đicindū: Dóme,
de vei vré poŭi să mă cu-
rățesci.

3. Și tinđindū Iisus mîna,
s'a atinsū de dînsulū, đicindū:
voescū, curățesce-te, și îndată
s'a curățitū lepra lui.

4. Și a đisū Iisus lui: vođi,
niměnnū sǎ nu spuī: ci mergi
de te arată pre sine-ți preo-
tulū; și du darulū care a
poruncitū Moise intru mărtu-
riǎ lorū.

5. Iar intrîndū elū în Ca-
pernaum, s'a apropiatū cătrǎ
dînsulū unū sutașū, rugindu-lū
pre elū și đicindū:

6. Dóme, sluga mea đace
în casǎ slǎbǎnogū, cumplitū
chinuindu-se.

7. Și a đisū Iisus lui: eū
viindū lū voīu tǎmǎdui pre
dînsulū.

8. Și respundîndū sutașulū,
a đisū: Dóme, nu sunt vred-
nicū ca sǎ intri sub acope-
remîntulū meū, ci numai đi
eu cuvîntulū, și se va tǎmǎdui
sluga mea.

9. Cǎ și eū sunt omū, sub
stǎpinire, avîndū sub sine-mī
slujitori: și đicū acestuia,
mergi, și merge: și altuia,
vino, și vine: și slugii mele,
fǎ acēsta, și faee.

10. Iar Iisus aūđindū acē-

sta s'a mǎnunatū, ș'a đisū ce-
lorū ce venia după dînsulū:
amin grǎescū voē, nicī intru
Israel n'amū aflatū atita cre-
dință.

11. Și grǎescū voē: că mulți
de la resărituri, și de la a-
pusuri, vorū veni, și se vorū
odihni cu Avraam, și cu Isaac,
și cu Iacov, intru împărăția
cerurilor.

12. Iar fiiī împărăției vorū
fi goniți intru întunereculū
celū mai đin afarǎ: acolo va
fi plîngerea și scîrșnirea din-
ților.

13. Și a đisū Iisus sutașu-
lui: mergi, și cumū ai cre-
đutū, fǎ ție: și s'a tǎmǎduitǎ
sluga lui intr'acelū ceasū.

14. Și viindū Iisus în casa
lui Petru, a vėđutū pre sócra
lui đăcindū, și aprinsǎ de
friguri.

15. Și s'a atinsū de mina
ei și o aū lǎsatū pre dînsa
frigurile, și s'a sculatū și slu-
jia lui.

16. Iar făcîndu-se sėrǎ a
adusū lui pre mulți indrǎciți,
și a scosū duhurile cu envin-
tulū, și pre toți bolnavii i-a
tǎmǎduitū.

17. Ca sǎ se plinėscǎ ceaa
ce s'a đisū prin prooroculū
Isaia, care grǎesce: acesta
neputînțele noastre a luatū, și
bólele a purtatū.

18. Deci vǎđindū Iisus no-
róde multe împregiurulū sėū,
a poruncitū ucenicilorū sǎ
mėrgǎ de ceaa parte.

19. Și apropiîndu-se unū
cǎrturarū, i-a đisū lui: In-
vėțătorule, voīu sǎ mergū du-
pǎ tine ori-unde vei merge.

20. Și a grǎitū Iisus lui:
vulpile aū vızuinī și paserile

cerului cuiburi; iar Fiulul Omului n'are unde să-și plece capul?

21. Iar altul din ucenicii lui, i-a zis lui: Dómné, dă-mi vo'ă întîiu să mergă să îngropă pre tatălău meu.

22. Iar Iisus i-a zis lui: vino după mine, și lasă morții să-și îngroape pre morții lor.

23. Și intrînd el în corabie, a mers după dînsul ucenicii lui.

24. Și éťă vîforă mare s'a făcut în mare, cîtu se acoperia corabia de valuri, iar el dormia.

25. Și viînd ucenicii lui lă-au deșteptat pre el, dîcînd: Dómné, mintuesce-ne, că perim.

26. Și le-a grăit lor: ce sunteți înfricoșiți, puțin credincioșilor? Atunci sculîndu-se a certat vînturile și marea și s'a făcut liniște mare.

27. Iar ómenii se mira, grăînd: cine este acesta, că și vînturile și marea ascultă pre el?

28. Și trecînd el de cea parte în laturea Gerasenienilor, lă-au întîmpinat pre dînsul doi îndrăciți, eșînd din mormînturi, fôrte cumpliti, cîtu nu putea niminea să trecă pre calea aceea.

29. Și éťă a strigat, grăînd: ce este noă și ție Iisuse Fiulul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai 'nainte de vreme să ne muncesci pre noi?

30. Și era departe de dîșii ũă turmă de porci mulți păsîndu-se.

31. Iar dracii lă ruga pre el, dîcînd: de ne scoți pre

noi, dă-ne voia să ne ducem în turma cea de porci.

32. Și a zis lor: mergeți. Iar eșînd, a mers în turma cea de porci. Și éťă s'a pornit tótă turma cea de porci depre țermuri în mare, și a murit în ape.

33. Iar păstorii a fugit, și mergînd în cetate, a spus de tóte și cele de cei îndrăciți.

34. Și éťă tótă cetatea a eșît întru întîmpinarea lui Iisus: și vîdîndu-l pre dînsul, lă-a rugat, ca să trecă din hotarele lor.

Cap 9.

ȘI intrînd în corabie a trecut și a venit în cetatea sea.

2. Și éťă a adus lui pre un slăbănog, care dăcea în pat.

3. Și vîdînd Iisus credința lor, a zis slăbănogului: îndrăsnesc, fiule, éťă-ți-se ție peccatele tele.

4. Și éťă óre-cară din cărturari a zis întru sine: acesta hulesce.

5. Și vîdînd Iisus gîndurile lor, a zis: pentru ce voi cugetați vicleme întru inimile vóstre?

6. Că ce este mai lesne a dice: iértă-ți-se ție peccatele tele, sa a dice: scólă și imblă?

7. Ci ca să aciți că putere are Fiulul Omului pre pămînt a ție peccatele: atunci a zis slăbănogului: scólă-te, ridică-ți patul tău, și mergi la casa tea.

8. Și sculîndu-se, s'a dus la casa sea. Iar noródele vîdînd se mira, și slăvia pre

Dumnezeu, care a datu putere ca acesta oameniloru.

9. Si trecindū Iisus de acolo, a vedutu pre unū omū sedindū la vamă, ce se numia Matheiū, si i-a disū lui: vino după mine. Si sculindu-se a mersū după dînsulū.

10. Si a fostū cîndū a sedutu elū in casă, si éta mulți vameși si păcătoși viindū, șe-dea cu Iisus si cu ucenicii lui.

11. Si vedindū fariseii, aū disū ucenicilorū lui: pentru ce cu vameșii si cu păcătoșii mănîncă si bea dascălulū vostru?

12. Iar Iisus aūdindū a disū lorū: n'aū trebuință cei sănătoși de doctorū, ci cei bolnavi.

13. Decī mergindū învăța-ți-vē ce este; mila voescū iar nu jertfa; că n'amū venitū să chîmū pre cei drepti, ci pre cei păcătoși la pocăință.

14. Atunci a venitū la dînsulū ucenicii lui Ioan, dicindū: pentru ce noi si fariseii postimū multū, iar ucenicii tēi nu postescū?

15. Si le-a disū lorū Iisus: aū dōră potū filii nunții să se jelască in cătă vreme este cu dinșii mirele? Ci vorū veni dîle, cîndū se va lua de la dinșii mirele, si atunci vorū posti.

16. Că nimeni nu pune petecū de pîndă nouă la haină vechiă, că-și ieă plînireă sea de la haină, si mai rea spărtătură se face.

17. Nicī punū vinū nou in foi vechi: iar de nu, se spaigū foi, si vinulū se varsă, si foi perū; ci punū vinulū nou in foi noi, si amîndōă se ținū.

18. Acestea grăindū elū cătră dinșii, éta unū boierū ore-care venindū, s'a închinatū lui, dicindū: că fîca mea acumū a muritū, ci viindū pune mina tea preste dînsa, si va învia.

19. Si sculindu-se Iisus, aū mersū după dînsulū, si ucenicii lui.

20. (Si éta ūă muierē intru curgerea sîngelū fiindū de doi-spre-dece ani, viindū din 'napoi, s'a atînsū de pōla hainei lui

21. Că dicea intru sine: că numai de mē voiū atinge de haina lui, mē voiū mîntui.

22. Iar Iisus întorcîndu-se, si vedîndu-o pre ea, i-a disū: îndrăsneșce fîică, credința tea te-a mîntuitū, si s'a tîmăduitū muierē din ceasulū acela:

23. Si viindū Iisus in casa boierulū, si vedîndū fluertorii, si mulțimea gilcevîndū, a disū lorū: fugiți, că n'a muritū feciōra, ci dōrme.

24. Si-și rîdea de dînsulū.

25. Iar dacā s'a scosū afară norodulū, intrîndū o a luatū de mină, si s'a sculatū feciōra.

26. Si a eșitū vestea acēsta preste totū pămîntulū acela.

27. Si trecindū Iisus de acolo, aū mersū după dînsulū doi orbi strigîndū, si grăindū: miluesce-ne pre noi Fiule alū lui David.

28. Iar după ce a mersū in casă, aū venitū la dînsulū orbi, si le-a grăitū lorū Iisus: credeți că pociū să facū ei acēsta? grăit'au lui: așa, Dōmne.

29. Atunci s'a atînsū de ochii lorū, grăindū: dupre

credința voastră fiă voe: și s'aun deschisă ochii lor.

30. Și cu asprime le-a poruncit lor Iisus grăind: vedeți niminea să nu știă.

31. Iar ei eșind, lă-au vestit pre dînsul în tot pămîntul acela.

32. Iar eșind ei, etă au adus la dînsul pre un om mut îndrăcit.

33. Și scoțindu-se dracul, a grăit mutului; și s'aun mirat noródele grăind: că nici-odinióră nu s'aun arătat așa întru Israel.

34. Iar fariseii grăia, cu domnul dracilor scóte pre draci.

35. Și străbătea Iisus prin tóte cetățile și orașele, învățind în sobórele lor, și propoveduind Evangelia împărăției, și vindecînd tótă bóla, și tótă neputința întru norod.

36. Iar vădînd el noródele, i s'a făcut milă de dînșii: că era supărați și lepădați ca oile ce n'aun păstor.

37. Atunci a dis ucenicilor lui: etă secerișul este mult, iar lucrătorii puțin.

38. Decî rugați pre Domnul secerișului, ca să scóță lucrătorii la secerișul său.

Cap 10.

SI chiámînd pre cei doi-spre-dece ucenici ai săi, le-a dat putere asupra duhurilor celorl necurate, ca să le scóță pre ele, și să tămăduescă tótă bóla și tótă neputința.

2. Iar ale celor doi-spre-dece apostoli numele sunt acestea: cel d'întîl Simon, ce se numește Petru, și An-

dreu, fratele lui: Iacov al lui Zevedeu, și Ioan, fratele lui.

3. Filip, și Vartholomei: Thoma, și Mathei vameșul: Iacov al lui Alfeu, și Levvi ce s'a numit Taddeu.

4. Simon Cananitul, și Iada Iscarioteanul, care lă-a și vîndut pre dînsul.

5. Pre acești doi-spre-dece i-a trâmîs Iisus poruncindu-le lor și grăind: în calea păgînilor să nu mergeți, și în cetatea Samarinenilor să nu intrați.

6. Ci mai vîrtos mergeți cătră oile cele perdate ale casei lui Israel.

7. Și imblind propoveduiți, dicînd: că s'a apropiat împărăția cerurilor.

8. Pre cei bolnavi vindecați, pre cei leproși curățiți, pre cei morți înviați, dracii scóteți, în dar ați luat, în dar dați.

9. Nu cîștigați aur, nici argint, nici bani la briele vóstre.

10. Nici traistă în cale, nici doă haîne, nici încălțăminte, nici toiaș: că vrednic este lucrătorul de hrana sea.

11. Și ori în care cetate, sau oraș veți intra, cerceța cine este întru dînsul vrednic: și acolo să petreceți pînă cînd veți eși.

12. Și intrînd în casă, să-urați ei, grăind: pace casei acesta.

13. Și de va fi casa aceea vrednică, va veni pacea vóstră preste dînsa: iar de nu va fi vrednică, pacea vóstră se va întorce la voi.

14. Și ori-cine nu va primi

pre voi, nici va asculta cuvintele voastre, eşindă din casă, sau din cetatea aceea, scuturaţi praful de pre picioarele voastre.

15. Amin grăescă voă, că mai uşoră va fi pământului Sodomului şi Gomorului în ziua judecăţii, de câtă cetăţi aceia.

16. Etă eu trămiţ pre voi ca oile prin mijlocul lupilor; deci fiţi înţelepţi ca şerpii, şi proşti ca porumbii.

17. Şi vă luaţi aminte de ômeni, că vă voră da pre voi în soboră, şi întru adunările loră vă voră bate pre voi;

18. Încă şi înaintea domniloră şi a împéraţilor veţi fi duşi pentru mine, întru mărturia loră şi limbiloră.

19. Iar cândă vă voră da pre voi, nu vă grijiţi, cumă saă ce veţi grăi: că se va da voă într'acelă ceasă ce veţi grăi.

20. Că nu voi sunteţi cei ce grăiţi, ci Duhulă Tatălui vostru, care grăescă întru voi.

21. Şi va da frate pre frate spre mörte, şi tată pre fecioră; şi se voră scula feciorii asupra părinţilor, şi-i voră omori pre dînşii şi veţi fi nrîţi de toţi pentru numele meă;

22. Iar cela ce va răbda pînă în sfirşitū acela se va mintui.

23. Iar cândă vă voră goni pre voi într'acéstă cetate, fugiţi în cea-l-altă. Amin grăescă voă: nu veţi sfirăi cetăţile lui Israel, pînă cândă va veni Fiulă Omului.

24. Nu este ucenică mai pre susă de dascălulă săă,

nici slugă mai pre susă de domnulă săă.

25. Ajunge ucenicului să fiă ca dascălulă săă, şi sluga ca domnulă săă: dacă pre stăpînulă casei lă-a numită Veelzevul, cu câtă mai virtosă pre casnicii lui?

26. Decă nu vă temeţi de dînşii: că nimică nu este acoperitū care să nu se descopere, şi ascunsū care să nu se cunoscă.

27. Cea ce grăescă voă la întunerecū să spuneţi la lumină: şi ce audiţi la urechă să propoveduiţi d'asupra caseloră.

28. Şi să nu vă temeţi de cei ce ucidă trupulă, iar sufletulă nu potă să-lă ucidă: ci să vă temeţi mai virtosă de cela ce pôte să pérđă şi trupulă şi sufletulă în gheena.

29. Aă döră nu se vindă doă paseri într'ună fleară? şi nici una dintr'insele nu cade pre pământă fără de voia Tatălui vostru.

30. Iar ai vostri şi periă capuluiă vă sunt toţi numéraţi.

31. Pentru aceea nu vă temeţi: că voi sunteţi cu multă mai buni de câtă paserile.

32. Decă totă cela ce va mărturisi pentru mine înaintea ômeniloră, voiă mărturisi şi eu pentru dînsulă înaintea Tatălui meă care este în ceruri.

33. Iar cela ce se va lepăda de mine înaintea ômeniloră, mă voiă lepăda şi eu de dînsulă înaintea Tatălui meă care este în ceruri.

34. Să nu socotiţi că amă venită să puă pace pre pământă: n'amă venită să puă pace, ci sabiă.

35. Că amă venită să despartescă pre omă de tatălă seă, și pre fică de mumă sea, și pre noră de sócra sea.

36. Și vrăjmașii omului, casnicii lui.

37. Că ce iubesce pre tatălă seă și pre mumă, mai multă de câtă pre mine, nu este mie vrednică: și că ce iubesce pre fiă sau pre fică mai multă de câtă pre mine, nu este mie vrednică.

38. Și că ce nu va lua crucea sea, și să viă după mine, nu este mie vrednică.

39. Că ce și-a aflată sufletul seă, lă va perde pre elă: și că ce și-a perdată sufletul seă pentru mine, lă va afla pre elă.

40. Că ce vă priimesce pre voi, pre mine mă priimesce: și că ce mă priimesce pre mine, priimesce pre că ce m'a trămisă pre mine.

41. Că ce priimesce proorocă în nume de proorocă, plata proorocului va lua; și că ce priimesce dreptă în nume de dreptă, plata dreptului va lua;

42. Și că ce va adăpa pre unulă dintr'acești mici, număi cu ună pahară de apă rece, în nume de ucenică, amin grăescă voă, nu-și va perde plata sea.

Capă 11.

SI a fostă cîndă a săvîrșită Iisus poruncindă celoră doispre-dece ucenici ai seă, s'a mutată de acolo ca să învețe și să propoveduască în cetățile loră.

2. Iar Ioan auzindă din închisóre de lucrurile lui Iisus, trămișindă pre doi din ucenicii seă, i-au dîsă lui:

3. Tu ești că ce vine, sau pre altulă să așteptămă?

4. Și răspundindă Iisus a dîsă loră: mergindă spuneți lui Ioan, cele ce auțiți și vedeți;

5. Orbii vîdă, și schiopii împlă, leproșii se curăță, și surzii andă, morții se scólă și sārăciloră bine se vestesce.

6. Și fericită este că ce nu se va sminti intru mine.

7. Și după ce s'au dusă aceia, a începută Iisus a grăi noródeloră pentru Ioan: ce ați eșită în pustiă să vedeți? au trestia clătita de vîntă?

8. Dar ce ați eșită să vedeți? au omă îmbrăcată în haine moi? că cei ce pórtă cele moi în casele împărătiloră sunt.

9. Dar ce ați eșită să vedeți? au proorocă? adevărată grăescă voă, și mai pre susă de proorocă:

10. Că acesta este de care este scrisă: étă eă trămișă pre ingerulă mai înainte a feței téle, care va găti calea tea înainte a tea.

11. Amin grăescă voă, nu s'a sculată intru cei născuți din muieră, mai mare de câtă Ioan Botezătorulă: iar celă mică intru împărăția ceruriloră, mai mare de câtă elă este.

12. Și din dăilele lui Ioan Botezătorulă pînă acumă, împărăția ceruriloră se silesce, și silitorii o răpescă pre ea.

13. Că toți proorocii și legea pînă la Ioan au proorocită.

14. Și de voiți să primiți, acesta este Hie cela ce va să viă

15. Cela ce are urechi de auzit, să audă.

16. Și cu cine voiți asemăna pre neamul acesta? asemenea este copiilor celor ce sedă în tîrg, și strigă cătră soțiile seale și grăescă:

17. Flueraț'amă voe și n'ați jucat: de jale amă cîntat voe, și n'ați plîns:

18. Că a venit Ioan, nici mîncînd, nici bînd, și dicu: dracū are.

19. A venit Fiul Omului, mîncînd și bînd, și dicu: eă omū mîneătorū și beutorū de vinū, prietenū vameșilor și pécătoșilor; și s'a îndreptat înțelepciunea de la fii sîi.

20. Atunci a început Iisus a împuta orașelor, intru care se făcuse puterile seale cele mai multe, pentru că nu s'au pocăit.

21. Vai ție, Horazine, vai ție, Vithsald: că de s'arū fi făcut în Tir și în Sidon puterile care s'au făcut întru voi, de demult în sac și în cenușă s'arū fi pocăit.

22. Insă dicu voe: Tirului și Sidonului, mai ușor va fi în ziua judecării, de căt voe.

23. Și tu Capernaume, care pînă la cerū te-ai înălțat, pînă la iadū te vei pogori: că de s'arū fi făcut în Sodom puterile care s'au făcut întru tine, arū fi rămas pînă în ziua de astăzi.

24. Insă grăescă voe: că pămîntului Sodomului mai ușor i va fi în ziua judecării, de căt ție.

25. Într'acea vreme răspunzînd Iisus, a disu: mărturisescu-mă ție, Părinte, Dómnne al cerului și al pămîntului: că ai ascunsă acestea de cei înțelepți și pricepuți, și le-ai descoperit pre ele pruncilor.

26. Adevărat, Părinte, că așa a fost buna-voință înaintea tea.

27. Tóte-mi sunt date mie de la Tatăl meu; și niminea nu cunoșce pre Fiul, fără numai Tatăl; nici pre Tatăl nu-l cunoșce nimeni, fără numai Fiul, și căruia va voi Fiul să-l descopere.

28. Veniți cătră mine toți cei osteniți și însărcinați, și eu vă voi odihni pre voi.

29. Luați jugul meu preste voi și vă învățați de la mine, că sunt blînd și smerit cu inima, și veți afla odihnă sufletelor voștre; că jugul meu este bun, și sarcina mea ușoră.

Cap 12.

ÎN vremea aceea mergea Iisus sîmbăta prin semănături: iar ucenicii lui au flămîndit, și au început a smulge spice și a minca.

2. Iar fariseii vedînd, au disu lui: eă ucenicii tîi fac, ce nu se cade a face sîmbăta.

3. Iar el le-a disu lor: au n'ați citit ce a făcut David, cînd a flămîndit el și cei ce era cu dînsul?

4. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, și pînile punerii înainte a mîncat, care nu se cuvenia lui să le mănince, nici celor ce era cu dînsul, fără numai preoților?

5. Său n'ați citit în lege, că simbăta preoții în biserică spurcă simbăta, și nevinovați sunt?

6. Iar grăescă voe: că mai mare de câtă biserică este aici.

7. Iar de ați ști ce este: mila voescă iar nu jertva, n'ați fi osîndiți pre cei nevinovați.

8. Că Doamnă este și ală simbetei Fiul Omului.

9. Și trecînd de acolo a venit în sinagoga lor.

10. Și éta un om era acolo avînd mîna uscată: și lă-a întreat pre dînsul, dîcînd: de se cuvîne simbăta a vindeca? ca să-l vinuască pre el.

11. Iar el le-a dîs lor: ce om este dintru voi care va avé uă oă, și de va căde aceea simbăta în grăpă, aș nu o va apuca pre ea și o va scôte?

12. Dar omul cu căt se deosibesce de oă? pentru aceea se cuvîne simbăta a face bine.

13. Atunci a dîs omului: întinde mîna tea; și o a întins: și a venit la starea cea d'întîi sănătoasă, cași ceaa-l-altă.

14. Iar fariseii eșînd afară, sfatî aș făcut asupra lui, ca să-l pîrîdă pre el.

15. Iar Iisus cunoscînd, s'a duș de acolo; și aș mers dîp dînsul norode multe, și i-a tîmădnit pre dînsi pre toți.

16. Și le-a poruncit lor, ca să nu-l facă pre el arăt; și

17. Ca să se plînescă ceaa

ce s'a grăit prin Isaia proorocul, ce dîce:

18. Éta pruncul meu pre care am ales; iubitul meu întru care bine a voit sufletul meu: pune-voi duhul meu peste dînsul, și judecată neamurilor va vesti.

19. Nu se va prici, nici va striga, nici va așd cine va în ulită glasul lui.

20. Trești adrobită nu va frînge, și în aprîns nu va stînge, pînă ce va scôte judecata spre biruință.

21. Și întru numele lui neamurile vor nădăjdi.

22. Atunci aș adus la dînsul pre un îndrăcit orb și mut: și lă-a tîmădnit pre el, căt orbul și mutul grăia și vedea.

23. Și se mira norodele și dîcea: nu cum va acesta este fiul lui David?

24. Iar fariseii așdînd, dîcea: acesta nu scôte draci, fără numai întru Veelzevul domnul dracilor.

25. Iar Iisus sciînd gîndurile lor, le-a dîs lor: totă împărăția, ce se împărechiaș între sine, se pustiesce: și totă cetatea saș casa, ce se împărechiaș între sine, nu va sta.

26. Și dacă Satana pre Satana scôte, între sine s'aș împărechiat: decî cum va sta împărăția lui?

27. Și dacă eu cu Veelzevul scoș draci, feciorii voștri cu cine scot? pentru acesta ei vor fi voș judecători.

28. Iar dacă eu cu Duhul lui Dumnezeu scoș draci, éta a ajuns la voi împărăția lui Dumnezeu.

29. Său cumă pôte cine-va să intre în casa celui tare, și vasele lui să le jefuască, de nu întâiu va lega pre celū tare, și atunci va jefui casa lui?

30. Cea ce un este cu mine, împotriva mea este: și cea ce nu adună cu mine, resipesce.

31. Pentru acésta grăescū voé: totū păcatulū și hula se va ierta ómenilorū: iar hula care este împotriva Duhului nu se va ierta ómenilorū.

32. Și ori-cine va dice cuvintū împotriva Fiilului Omului, se va ierta lui; iar ori-cine va dice împotriva Duhului-Sfintū, nu se va ierta lui, nici în veaculū de acumū, nici în celū ce va să fiă.

33. Său faceți pomulū bunū, și ródă lui bună: său faceți pomulū putredū, și ródă lui putredă: că din ródă se cunoște pomulū.

34. Pui de năpîrci, cumū veți puté grăi cele bune, rēi fiindū? că din prisosința inimēi grăesce gura.

35. Omulū celū bunū din comóra cea bună a inimeī scóte cele bune; iar omulū celū rēu din comóra cea rea scóte cele rele.

36. Decī grăe-cū voé: că pentru totū cuvintulū deșertū care vorū grăi ómenii, vorū să dea seamă de dinsulū în diūa judecății.

37. Că din cuvintele tele te vei îndrepta, și din cuvintele tele te vei osîndi.

38. Atunci aū respunā ore-care din cărturari și din farisei, dicîndū: Invējătorule, voimū să vedemū de la tine semnū.

39. Iar elū respundîndū, a dișū lorū: neamulū vicleanū și pré-curvarū semnū caută, și semnū nu se va da lui, fără numai semnulū lui Iona prooroculū.

40. Că precumū a fostū Iona în pîntecele chitului trei zile și trei nopți, așa va fi Fiilul Omului în inima pămîntului trei zile și trei nopți.

41. Bărbații Niniviteani se vorū scula la judecată cu neamulū acesta, și-lū vorū osîndi pre elū: căci ei s'aū pocăitū pentru propoveduirea lui-Iona: și étā mai multū de cātū Iona aici.

42. Impērătésa de la austru se va scula la judecată cu neamulū acesta, și-lū va osîndi pre elū: că a venitū de la marginile pămîntului să audă înțelepciunea lui Solomon: și étā mai multū de cātū Solomon aici.

43. Iar cîndū duhulū celū necuratū va eși din omū, umblă prin locuri fără de apă, căutîndū odihnă și nu află.

44. Atunci dice: mă voiū întorce în casa mea de unde amū eștū; și viîndū o află deșértă, măturată și împodobită.

45. Atunci se duce și iea cu sine alte șapte duhuri mai rele de cātū sine, și intrîndū locuescū acolo: și se facū cele de pre urmă ale omului aceluia mai rele de cātū cele d'întiū. Așa va fi și acestū neamū viclenū.

46. Și încă grăîndū elū către noróde, étā muma lui, și frații lui sta afară, căutîndū să grăească cu dinsulū.

47. Și a dișū lui ore-cine:

*

etă muma tea și frații tei staū afară, vrîndu să grăescă cu tine.

48. Iar elū răspundîndū, a dîsū celui ce i-a dîsū lui: cine este muma mea, și care sunt frații mei?

49. Și tîndîndu-și mîna sea spre ucenicîi sîi, a dîsū: etă muma mea și frații mei.

50. Că orî-cine va face voia Tatălui meu celui din ceruri, acela frate alî meu, și sorū, și muma este

Capū 13.

SI în diîna aceea eșîndū I-sus din casă, ședea lîngă mare.

2. Și s'aū adunatū la dînsulū norode multe, cătū i-a fostū lui a intra în corabiă să ședă; și totū norodulū sta pre țermurile mării.

3. Și le-a grăitū lorū multū în pilde, dîcîndū: etă a eșitū semănătorulū să semene sēmînța sea.

4. Și semănîndū elū, unele aū cădūtū lîngă cale, și aū venitū paserile și le-aū mîncatū pre ele.

5. Iar altete aū cădūtū pre petrișū, unde n'avea pămîntū multū, și îndatăși aū răsăritū, pentru căci n'avea pămîntū adîncū.

6. Și resărîndū sōrele s'aū pālîtū; și pentru căci n'avea rădăcină s'aū uscatū.

7. Iar altele aū cădūtū în spinī, slau crescutū spinīi, și le-aū innecatū pre ele.

8. Iar altele aū cădūtū pre pămîntū bunū, și aū datū rodă, una adecă o sută, iar alta șése-deci, iar alta trei-deci.

9. Cea ce are urechî de audîtū, audă.

10. Și apropiîndu-se ucenicîi, aū dîsū lui: pentru ce în pilde grăesci lorū?

11. Iar elū răspundîndū, a dîsū lorū: că voē s'a datū a sci taîvele împărăției cerurilor, iar acelora nu s'aū datū.

12. Că cea ce are i se va da lui, și-i va prisoi: iar cea ce n'are, și ceaa ce are, se va lua de la dînsulū.

13. Pentru acēsta în pilde grăescū lorū, că vîdîndū nu vîdū, și audîndū nu audū, nici înțelegū.

14. Și se plînesce întru dînsîi proorocia Isalei, ceaa ce dîce: cu audulū veșî audî, și nu veșî înțelege, și privîndū veșî privi, și nu veșî vedē.

15. Că s'a îngroșatū inîma norodulū acestuila, și cu urechîele greū aū audîtū, și ochiî lorū și-aū închisū, ca nu cumū-vă să vadă cu ochiî, și cu urechîele să audă, și cu inîma să înțelegă, și să se întōrcă și să-i vindecū pre ei.

16. Iar ochiî vostri fericiți sunt, că vîdū: și urechîele vōstre, că audū.

17. Că amin grăescū voē, că mulți prooroci și drepți aū doritū să vadă cele ce vedeți voi, și n'aū vîdūtū: și să audă cele ce audiți, și n'aū audîtū.

18. Decî voi audiți pilda semănătorulū.

19. De la totū cea ce aude cuvîntulū împărăției, și nu-lū înțelege, vine viclînulū și răpescē ceaa ce este semănată în inîma lui: acēsta este cea semănată lîngă cale.

20. Iar cea semănată pe pe-

trișu, acesta este care aude cuvîntul, și îndată cu bucuria-lă priimesce:

21. Însă n'are rădăcină întru sine, ci este pină la ță vreme; iar făcîndu-se necază saă gônă pentru cuvînt, îndatăși se smînteșce.

22. Iar cea semănată în spină, acesta este care aude cuvîntul: iar grija veacului acestuia și înșelăciunea bogăției, innecă cuvîntul și neroditorii se face.

23. Iar cea semănată în pămînt bun, acesta este care aude cuvîntul și-l înțelege: care aduce ródă, și face unulă adecă o sută, iar altulă seșe-deci, iar altulă trei-deci.

24. Altă pildă le-a pusă loră înainte, dicîndu: asemenea este împărăția cerurilor omulă care a semănată sēmînța bună în țarrina sea:

25. Iar dormindă ôamenii, a venită vrăjmașulă lui și a semănată zizaniă între griu, și s'a dusă.

26. Iar dacă a crescută erba și a făcută ródă, atunci s'a arătătă și zizanielă.

27. Și viindă slugile stăpînului casei, i-au dișă lui: dōmne, aū n'ai semănată sēmînță bună în țarrina tea? dar de unde are zizaniă?

28. Iar elă le-a dișă loră: ună omă vrăjmașă a făcută acesta. Iar slugile aū dișă lui: vră-vei dar să mergemă să le plivimă?

29. Iar elă le-a dișă loră: ba, ca nu cumă-va plivindă zizanielă, să rumpeși și griulă împreună cu dinsele.

30. Lăsași să crească amîn-două împreună pînă la se-

cerișă; și atunci la vremea secerișului, voiă dice secerătoriloră: pliviși întiū zizanielă, și le legași snopă, ca să le ardemă pre dinsele: iar griulă lă-adunași în jitnița mea.

31. Altă pildă le-a pusă loră înainte, dicîndu: asemenea este împărăția cerurilor grăuntelă de muștară, pre care luindu-lă omulă lă-ase-mēnată în țarina sea.

32. Care este mai mică de cātă tōte semînțele; iar dacă cresce, este mai mare de cātă tōte buruenelă: și se face copaciū cātă vină pasărilă cerului și se sălășluesă în ramurile lui.

33. Altă pildă a grăită loră; asemenea este împărăția cerurilor aluatului, pre care luindu-lă mușteră, lă-a ascunsă în trei mēsuri de făină, pînă ce s'a dospită tōtă.

34. Acestea tōte a grăită Iisus în pilde noródeloră, și fără de pilde nu grăia loră:

35. Ca să se plinēscă ceaa ce s'a grăită prin prooroculă ce dice: deschide-voiă în pilde gura mea, spune-voiă cele ascunse din începutulă lumii.

36. Atunci lăsindă noródele, a venită în casă Iisus.

37. Și s'aū apropiată cātă dinsulă ucenicii lui, dicîndu: spune noă pilda zizanieloră țarinei.

38. Iar elă rēspundindă, a dișă loră: cēla ce a semănată sēmînța cea bună, este Fiulă Omulă.

39. Iar țarina este lumă: iar sēmînța cea bună, acestia sunt fiii împărăției: iar zizanielă sunt fiii celui vicleană:

40. Iar vrăjmaşul celă ce le-a semănat pre dinsele, este diavolul: iar secerişul este sfîrşitul veacului: iar secerătorii sunt îngerii. Decî cumă se adună zizaniile şi se ardă cu foc, aşa va fi la sfîrşitul veacului acestuia.

41. Va trămite Fiulă Omulă pre îngerii săi, şi voră aduna dintru împărăţia lui pre tôte smintelele, şi pre cei ce facă fără-de-legea;

42. Şi-i voră arunca pre ei în cuptoriulă celă de foc: acolo va fi plînsulă şi scîrşnirea dinţilor.

43. Atuncî dreptii voră străluci ca sôrele întru împărăţia Tatălă loră. Cea ce are urechi de audită, audă.

44. Iarăşi asemenea este împărăţia cerurilor cu comóra ascunsă în ţarină, pre care aflîndu-o omulă, o a ascunsă; şi de bucuria ei merge, şi tôte căte are le vinde şi cumpără ţarina aceea.

45. Iarăşi asemenea este împărăţia cerurilor omulă neguţătoră, ce caută mărgăritari buni.

46. Care aflîndă ună mărgăritariă de multă preşă, mergîndă a vindută tôte căte avea, şi lă-a cumpărată pre elă.

47. Iarăşi asemenea este împărăţia cerurilor năvodulă care s'a aruncată în mare, şi a adunată de totă felulă de pesce.

48. Pre care după ce s'a împlută, scoîndu-lă la margine, şi şedîndă, a alesă pre cei buni în vase, iar pre cei răi i-a lepădată afară.

49. Aşa va fi la sfîrşitulă veacului: voră eşi îngerii şi

voră despărţi pre cei răi din mijloculă celoră drepti;

50. Şi-i voră arunca pre ei în cuptoriulă celă de foc: acolo va fi plîngerea şi scîrşnirea dinţilor.

51. Grăit'-a loră Iisus: înţeles' aşi acestea tôte? dis'au lui: aşa, Dómne.

52. Iar elă le-a disă loră: pentru acésta totă cărturariulă, care se învaţă întru împărăţia cerurilor, asemenea este omulă stăpîndă ală casei, care scôte din vistieria sea nouă şi vechi.

53. Şi a fostă, după ce a sfîrşită Iisus pîdele acestea, a trecută de acolo;

54. Şi viîndă la patria sea, i învăşa pre dinşii în sinagoga loră, cătă se mira ei şi dicea: de unde-i este lui înţelepciunea acésta şi puterile?

55. Aă nu este acesta feciorulă teslarulă? aă nu se numesce muma lui Mariam, şi fraşii lui Iacov, şi Iosi, şi Simon, şi Iuda?

56. Şi surorile lui aă nu sunt tôte la noi? dar de unde sunt lui acestea tôte?

57. Şi se smintia întru dînsulă. Iar Iisus a disă loră: nu este proorocă necîstită, fără numai în patria sea şi în casa sea.

58. Şi n'a făcută acolo puteri multe pentru necredînşă loră.

Capă 14.

INTR'ACEA vreme, a audită Irod celă a patra parte stăpînitoriă vestea lui Iisus;

2. Şi a disă slugiloră sele: acesta este Ioan Botezătorulă: elă a înviată din morşii, şi

pentru acesta se facu puteri întru elu.

3. Că Irod prindîndu pre Ioan, lă-a legatū pre elū și lă-a pusū în temniță, pentru Irodiada, muțerea lui Filippū, fratelui său.

4. Că dicea Ioan lui: nu ți se cuvîne ție s'o aibi pre ea.

5. Și vrîndū să-lū omóre pre dînsulū, se temea de norodū, pentru căci ea pre unū proorocū lă-avea pre elū.

6. Iar prăznuindu-se dîia naserii lui Irod, a jucatū fata Irodiadei în miȑlocū; și a plăcutū lui Irod:

7. Pentru aceea cu jură-mîntū a mărturisitū ei să-i dea ori-ce va cere.

8. Iar ea îndemnată fiindū de muma sea, a dîsu: dă-mi aici în tîpsia capulū lui Ioan Botezătorulū.

9. Și s'a întristatū împēratulū: iar pentru jurămintulū și pentru cei ce ședea împreună cu dînsulū, a poruncitū să i se dea.

10. Și trāmișîndū a tăiatū pre Ioan în temniță.

11. Și s'a adusū capulū lui în tîpsia, și s'a datū fetei: și lă-a dusū la muma sea.

12. Și viîndū ucenicii lui, aū luatū trupulū și lă-aū îngropatū pre elū; și viîndū aū vestitū lui Iisus.

13. Și aū dîndū Iisus, s'a dusū de acolo cu corabia în locū pustii deosebi: și aū dîndū noródele, s'aū dusū după dînsulū pedestri de prin orașe.

14. Și eșîndū Iisus, a vēdūtū norodū multū, și i s'a făcutū milă de ei, și a tāmăduitū pre bolnavii lorū.

15. Iar făcîndu-se sēră, s'aū

apropiatū cătră dînsulū ucenicii lui, dicîndū: loculū este pustiu, și vremea etă a trecutū; slobodesce norodulū, ca să se ducă prin sate, să-și cumpere bucate loruși.

16. Iar Iisus le-a dîsu lorū: nu trebuie să mērgă, dați-le lorū voi să mănînce.

17. Iar ei aū dîsu lui: n'avemū aici, fără numai cinci pîini și doi pesci.

18. Iar elū a dîsu: aduceți-le pre ele aici la mine.

19. Și a poruncitū norodulū să ședă pre erbă, și luîndū cele cinci pîini și cei doi pesci, cātîndū la cerū, a blagoslovitū; și frîgîndū a datū ucenicilorū pîinile, iar ucenicii noródelorū.

20. Și aū mîncatū toți, și s'aū sāturatū; și aū luatū rămășițele de sfărîmituri douēspre-dece coșuri pline.

21. Iar cei ce mîncase era bărbați ca cinci miī afară de muțeri și de copii.

22. Și îndatăși a silitū Iisus pre ucenicii săi să între în corabiă, și să mērgă mai înainte de cātū elū de ceaa parte, pînă ce va slobodi noródele.

23. Și slobodîndū noródele, s'a suitū la munte să se róge deosebi; și făcîndu-se sēră, era acolo singurū.

24. Iar corabia era în miȑloculū mării învêlîndu-se de valuri; că era vîntulū improtîv.

25. Iar întru a patra strējă a nopții, a mersū la dînsū Iisus, îmblîndū pre mare.

26. Și vōdîndu-lū pre elū ucenicii îmblîndū pre mare, s'aū spăimîntatū, grāîndū: că

nălucă este; și de frică au strigat.

27. Iar Iisus îndată și a grăit lor, zicînd: îndrăzniți, eu sunt, nu vă temeți.

28. Iar Petru răspundînd, a zis: Dómnne, de ești tu, poruncește-mi să vii la tine pre apă; iar el a zis: vino.

29. Și pogorîndu-se Petru din corabiă îmbla pre apă, ca să mîergă la Iisus.

30. Iar bătînd vîntul tare, s'a înfricoșat; și începînd a se afunda, a strigat, grăind:

31. Dómnne, mîntuește-mă. Și îndată Iisus tîndînd mîna, fu-a apucat pre dînsul, și l-a zis lui: puțină credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?

32. Și întrînd ei în corabiă, a stătit vîntul.

33. Iar cei ce era în corabiă viînd, s'au închinat lui, zicînd: cu adevărat Filul lui Dumneđu ești.

34. Și trecînd a venit în pămîntul Genisaretului.

35. Și cunoscîndu-l pre el a ómenii locului acelui, au trimis în totă laturea aceea, și au adus la diusul pre toți bolnavii.

36. Și ruga pre el, ca numai să se atingă de pótele vestimentelor lui; și cîși se atîngea se mîntuia.

Cap 15.

ATUNCÎ au venit la Iisus Acăturarii și fariseii cei din Ierusalem, zicînd:

2. Pentru ce ucenicii tăi calcă aședămîntul bătrînilor? că nu-și spală mîinele se, cînd mîncă pîine.

3. Iar el răspundînd le-a zis lor: pentru ce și voi călcați porunca lui Dumneđu pentru aședămîntul vostru?

4. Că Dumneđu a poruncit, zicînd: cinstea pre tatăl tău și pre mama tea, și cea ce va grăi de rău pre tatăl se sau pre mama sea, cu mórte să móră.

5. Iar voi diceți: cea ce ar dice tătine-se sau mîne-sea: dar, este aceea cu care te-ai folosit de la mine, și să nu cinstească pre tatăl se sau pre mama-sea.

6. Și ați stricat porunca lui Dumneđu, pentru aședămîntul vostru.

7. Fășarnicilor, bine a prorocit pentru voi Isaia, zicînd:

8. Se apropiă de mine norodul acesta cu gura lor, și cu buzele mă cinstească; iar cu inima lor departe stă de la mine.

9. Și în zadar mă cinstească, invînd invîșături porunci omenești.

10. Și chiâmînd la sine pre noróde, le-a zis lor: auziți și înțelegeți.

11. Nu ce întră în gură spureă pre om, ci ce ese din gură, aceea spurcă pre om.

12. Atunci apropiîndu-se cătră dînsul ucenicii lui, au zis lui: cunoscut-ai că fariseii auzînd euvîntul, s'au scandalisat?

13. Iar el răspundînd, a zis: totu sadul pre care nu lă-a sădit Tatăl meu cel ceresc, se va desrădăcina.

14. Lăsați pre dînsii; povăștorii orbi sunt ai orbilor, și orb pre orb de va po-

văşui, amîndouî în grăpă voră căde.

15. Şi răspundîndu Petru, a dîsă lui: spune noă pîlda acăsta.

16. Iar Iisus le-a dîsă lor: încă şi voi nepricepuşi sunteţi?

17. Dar nu înţelegeţi, că totu ce întră în gură merge în pîntece, şi ese pre a-fedron.

18. Iar cele ce esă din gură, din inimă esă, şi acelea spurcă pre omă.

19. Că din inimă esă gîndarii rele, ucideri, pre-curvei, carvii, furtaşaguri, mărturii mincinoase, hule.

20. Acestea sunt care spurcă pre omă: iar cu mîini nespelate a minca, nu spurcă pre omă.

21. Şi eşîndu Iisus de acolo, s'a dusă în părşile Tirului şi ale Sidonului.

22. Şi étă ũă muîere Chananeancă eşîndu din hotarele acelea, striga cătră dînsul, dicîndu: miluesce-mă, Dómnne, fiinlă lui David, flica mea reu se îndrăcesce.

23. Iar elă na i-a răspunsă ei cuvîntă; şi apropiîndu-se necenicii lui, lă ruga pre elă, dicîndu: slobodesce-o pre ea, că strigă în urma noastră.

24. Iar elă răspundîndu, a dîsă: nu sunt trâmisiă, fără numai cătră oile cele perdute ale casei lui Israel.

25. Iar ea viînd, s'a închinată lui, dicîndu: Dómnne, ajută-mi.

26. Iar elă răspundîndu, a dîsă: nu este bine a lua piînea filoră, şi a o arunca ciîniloră.

27. Iar ea a dîsă: adevărată, Dómnne; că şi ciîniă mănîncă din sfărîmătorele ce cadă din masa domniloră sêi.

28. Atunci răspundîndu I-isus, a dîsă ei: o muîere! mare este credinţa tea, fiă şie precumă voesci. Şi s'a tă-măduită flica ei dintr'acelă ceasă.

29. Şi trecîndu de acolo I-isus, a venită lingă marea Galileei, şi suîndu-se în munte, a şedută acolo.

30. Şi aă venită la dînsulă noróde multe, avîndu cu sine schiopă, orbi, muşi, ciungă, şi alţi mulţi; şi i-aă aruncată pre dînsulă la picióarele lui Iisus, şi i-a tă-măduită pre ei.

31. Cătă se mira noródele, vîdîndu pre muşi grăîndu, pre ciungă sánătoşi, pre schiopă îmblîndu şi pre orbi vîdîndu; şi slăvia pre Dumne-deulă lui Israel.

32. Iar Iisus chiămîndu la sine pre ucenicii sêi, a dîsă: milă mi-este de norodulă acăsta, că étă trei dîle sunt de cîndu aştéptă lingă mine, şi n'aă ce mînce; şi a-i slobodi pre dînsulă flăîmîndi, nu voescă, ca uu cumă-va să slăbéscă pre cale.

33. Şi aă grăîtă lui ucenicii lui: de unde noă în puştia atîtea piîni cătă să se sature atita norodă?

34. Şi a dîsă loră Iisus: căte piîni aveţi? iar ei aă dîsă: şépte, şi puşini pesciçori.

35. Şi a poruncită norodulă să şedă pre pămîntă.

36. Şi luîndu pre cele şépte piîni şi pre pesci, mulţă-mîndu, a frîntă, şi a dată u-

veniciloră lui, iar ucenicii norodului.

37. Și au mîncatî toți, și s'au săturatî: și au luatî rămășițele de sfărîmături, șapte coșnițe pline.

38. Iar cei ce mîncase, era (ca) patru mii de bărbați, afară de muieri și de copii.

39. Și slobozîndî norodele, a intratî în corabiă, și a trecutî în hotarele Magdalinului.

Capî 16.

SI apropiîndu-se fariseii și Sadducheeii, ispitîndu-lî, lî ruga pre dînsulî, ca să le arate lorî semnî în cerî.

2. Iar elî răspundîndî, a dîsî lorî: cîndî se face sêră, dîceți: seninî va fi, că se roșesce cerulî.

3. Și dimînêța dîceți: astăzi va fi furtună, că se roșesce cerulî posomorîtî. Fățarnicilorî, fața cerului scîți să o socotiți, iar semnele vremilorî nu puteți.

4. Neamulî viclênî și précurvarî semnî cată, și semnî nu se va da lui, fără numai semnulî lui Iona proorocului: și lăsîndu-i pre dînsî, s'a dusî.

5. Și mergîndî neniciei lui de ceaa parte, nîtase să lea pîine.

6. Iar Iisus le-a dîsî lorî: căutați, și vă păziți de aluatulî fariseilorî și alî sadducheeilorî.

7. Iar ei cugeta întru sine, dîcîndî: că pîine n'amî luatî.

8. Iar Iisus cunoscîndî, le-a dîsî lorî: ce cugetați întru voi, pușînî credincioșilorî, că n'ați luatî pîine?

9. Dar nu înțelegeți, nici vă aduceți aminte de cele cinci pîini la cele cinci mii, și câte coșuri ați luatî?

10. Nici de cele șapte pîini la cele patru mii, și câte coșnițe ați luatî?

11. Cumî nu înțelegeți că nu pentru pîine amî dîsî voe, să vă păziți de aluatulî fariseilorî și alî sadducheeilorî.

12. Atunci au înțelesî că nu de aluatulî pîinii a dîsî lorî să se păzescă, ci de învătura fariseilorî și a sadducheeilorî.

13. Iar viîndî Iisusî în părțile Cesariei lui Filippî, a întrebatî pre ucenicii sîi, dîcîndî: cine-mî dîceți ômenii că sunt eu, Fiulî Omului?

14. Iar ei au dîsî: unii Ioan Botezătorulî; iar alții, Ilie; iar alții, Ieremia, sau unulî din prooroci.

15. Dîs'a lorî Iisus: dar voi cine-mî dîceți că sunt?

16. Și răspundîndî Simon Petru, a dîsî: tu ești Christosulî, Fiulî lui Dumnezeu celî viu.

17. Și răspundîndî Iisus, a dîsî lui: fericitî ești, Simone var Iona, că trupî și sînge nu ți-a descoperitî ție, ci Tatălî meu celî din ceruri.

18. Și eu dîcî ție, că tu ești Petru, și pre acêstă petră voî zidi biserică mea; și porțile iadului nu o vorî birui pre dînsa.

19. Și-ți voî da ție cheiele împêrăției cerurilor; și ori ce vei lega pre pămîntî, va fi legatî în ceruri; și ori-ce vei deslega pre pămîntî, va fi deslegatî în ceruri.

20. Atunci a poruncit ucenicilor săi, ca să nu spuie nimănui că el este Christos.

21. De atunci a început Iisus a spune ucenicilor săi, că se cuvine lui a merge în Ierusalem; și multe a pătimi de la bătrini, și de la archierei, și de la cărturari; și a fi omorât și a treia zi a învia.

22. Și luându-l pe el Petru a început a-l sta lui împotrivă, zicind: milostiv fi ție. Dă-mne, nu va fi ție acăsta.

23. Iar el întorcându-se, a zis lui Petru: mergi după mine, Satano, smintelă mi ești: că nu cugești cele ce sunt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sunt ale oamenilor.

24. Atunci Iisus a zis ucenicilor săi: ori-cine voește să viă după mine, să se lepede de sine, și să-și ia crucea sea, și să-mi urmeze mie.

25. Că cine va vră să-și mintuască sufletul său, perde-l-va pre el; iar cine-și va perde sufletul său pentru mine, afla-l-va pre el.

26. Că ce folos este omului de ară dobîndi lumea totă, iar sufletul său și va perde? sau ce va da omul schimbă pentru sufletul său?

27. Că va să viă Fiul Omului întru slava Tatălui său cu îngerii săi, și atunci va răsplăti fiă-căruia duple faptele lui.

28. Amir grăescă voe, sunt unii din cei ce stă aici, care nu voră gusta mörte, pînă ce voră vedă pre Fiul Omului viind întru împărăția sea.

Cap 17.

ȘI după șese zile a luat Iisus pre Petru, și pre Iacov, și pre Ioan, fratele lui, și i-a suită pre dinșii în munte înaltă deosebi.

2. Și s'a schimbat la față înaintea lor, și a strălucit fața lui ca soarele, iar hainele lui s'a făcut albe ca lumina.

3. Și etă s'a arătat lui Moise și Ilie, împreună cu dînsul vorbind.

4. Și răspundînd Petru, a zis cătră Iisus: Dă-mne, bine este noe a fi aici: de voescă să facem aici trei colibi, ție una, și lui Moise una, și una lui Ilie.

5. Încă el grăind, etă nor luminos i-a umbrit pre el; și etă glas din nor zicînd: acesta este Fiul meu oel iubit, întru care bine am voiț; pre acesta să-l ascultați.

6. Și audînd ucenicii, au cădut pre fețele sele, și s'a spăimîntat forte.

7. Și apropiîndu-se Iisus s'a atinsă dedinși și a zis: sculați-vă și nu vă temeți.

8. Și ridicîndu-și ochii lor, pre nimeni n'a vădută fără numai pre Iisus singur.

9. Și pogorîndu-se el din munte, le-a poruncit lor Iisus, zicînd: nimănui să nu spuneți vederea acăsta, pînă cînd Fiul Omului se va scula din morți.

10. Și lă-a întreat pre el ucenicii lui, zicînd: dar ce dică cărturarii, că se cuvine Ilie să viă mai 'nainte?

11. Iar Iisus răspundînd, a

disă loră: Ilie adevă va veni mai înainte, și va aședa tôte.

12. Iar grăescă voă: că Ilie ță a venit, și nu lă-ă cunoscută pre dănsul, ei ă făcută lui căte ă voită: ă și Fiulă Omulă va ă pătimăscă de la dășii.

13. Atunci ă înțelesă ucenică, că pentru Ioan Botezătorulă le-ă disă loră.

14. Și viindă ei la norodă, s'a apropiată cătră dănsul ună omă, ingenuchindă înaintea lui, și dăcândă:

15. Dăme, miluesce pre fiulă meă, că este lunatecă, și ră pătimesce; că de multe ori cade în focă și de multe ori în apă.

16. Și lă-ă adusă pre dănsulă la ucenică ță, și n'ă putută ă-lă vindece pre elă.

17. Iar Iisus răspundă, a disă: o neamă necredincosă și îndărătnică! pină cindă voă fi cu voă? pină cindă voă suferi pre voă? aduceți-lă pre elă aici la mine.

18. Și lă-ă certată pre elă Iisus, și a eșită draculă dintr'ănsulă, și s'a tămăduită copilulă din ceasulă acela.

19. Atunci apropiindă-se ucenică cătră Iisus deosebă, ă disă: pentru ce noi n'ă putută ă-lă scătemă pre elă?

20. Iar Iisus a disă loră: pentru necredința vătră; că amin grăescă voă, de veți ăve credință ca ună grăunță de muștară, veți dăce munte-lă acestuă, mută-te de aici acolo, și se va muta, și nimică nu va fi voă cu nepuțină.

21. Că acestă neamă nu e-

se, fără numai cu rugăciune și cu postă.

22. Și întorcindă-se ei în Galileea, le-ă disă loră Iisus: va ă se dea Fiulă Omulă în mănele ămeniloră.

23. Și-lă voră omoră pre elă, și a treia dă se va scula: și s'ă întristată ei fărte.

24. Și viindă ei în Capernaum, ă venită cei ce lua didrachme cătră Petru, și ă disă: Iuvățătorulă văstru nu dă didrachme? dis'a: adevărată.

25. Și cindă a intrată în casă, a apucată Iisus mai înainte de elă, dăcândă: ce și se pare Simone? împărății pământulă de la care leă dădăi săă biră? de la fili loră, săă de la cei străini?

26. Grăit'a Petru lui: de la străini; dis'a Iisus lui: ță dar că sunt sloboă fiă.

27. Ci ca ă nu-i smintimă pre dășii, mergindă la mare, aruncă undă, și pecele, care veă prinde întiă, leă-lă; și deschidă gura lui, veă afla ună statiră; acela luindă-lă, dă-lă loră pentru mine și pentru tine.

Capă 18.

IN ceasulă acela s'ă apropiată ucenică cătră Iisus, grăindă: ăre cine este mai mare întră împărății ceruriloră?

2. Și chămăndă Iisus ună pruncă, lă-a pusă pre elă în mijloculă loră, și a disă:

3. Amin grăescă voă: de nu vă veți întorce și ă vă faceți ca pruncă, nu veți intra întră împărății ceruriloră.

4. Că cine se va smeri pre

sine ca prunculū acesta, acela este celū mai mare intru imperăția cerurilor.

5. Și ori-cine va primi pre unū pruncū ca acesta intru numele meū, pre mine mă priimesce.

6. Iar ori-cine va sminti pre unuțū dintr'acești micī, care credi intru mine, mai de folosū i-arū fi lui, ca să-și spindure nă petró de móră la grumazulū lui, și să se înnece intru adineculū mării.

7. Vai lumii de smintele: că nevoie este să viă smintelele; dar vai omulū aceluia prin care vine smintela.

8. Iar de te smintesce pre tine mina tea, saū piciorulū tēi, taia-le pre ele și le lepădă de la tine: mai bine este ție să intri în vieță schiopū saū ciungū, de câtū doīe mīni saū doīe piclōre avindū, să fii aruncatū în foculū celū vecinicū.

9. Și ochiulū tēu de te smintesce pre tine, scōte-lū pre elū, și-lū aruncă de la tine: mai bine este ție cu unū ochiū să intri în vieță, de câtū amindoi ochii avindū, să fii aruncatū în gheena foculū.

10. Căutați să nu defăimați pre vre-unulū dintr'acești mai micī, că dicū voē: că ingerii lorū în ceruri, pururea vedū fața Tatălū meū care este în ceruri.

11. Că a venitū Filulū Omulū să mīnuēscă pre celū perdutū.

12. Ce vi se pare voē? de va avē unū omū o sută de oi, și se va rătăci una dintr'însele, aū nu lasă pre cele noīe-deci și noīe în munți

și mergindū caută pre cea rătăcită?

13. Și de i se va întâmpla s'o găsească pre ea, amin grăescū voē, că se bucură de dīnsa mai virtosū de câtū de cele noīe-deci și noīe ce nu s'aū rătăcitū.

14. Așa nu este voia înaintea Tatălū vostru celū din ceruri, ca să péră unulū dintr'acești micī.

15. Și de-ți va greși ție fratele tēu, mergi și-lū mustră pre dīnsulū între tine și între elū singurū: deci de te va asculta, ai dobînditū pre fratele tēu.

16. Iar de nu te va asculta, mai ica împreună cu tine încă pre unulū, saū doi, ca prin gura a doīe saū a trei mărturii să stea totū graiulū.

17. Iar de nu-ți va asculta pre ei, spune-lū soborului; și de nu va asculta nici de soborū, să-ți fii ție ca unū păgînū și vameșū.

18. Amin grăescū voē: ori-câte veți lega pre pămîntū, vorū fi legate în cerū: și ori-câte veți deslega pre pămîntū, vorū fi deslegate în cerū.

19. Iarăși amin grăescū voē: că dacă doi din voi se vorū uni pre pămîntū, pentru totū lucrulū ce vorū cere, va fi lorū de la Tatălū meū care este în ceruri.

20. Că unde sunt doi saū trei adunați intru numele meū, acolo sunt în mîdloculū lorū.

21. Atuncī apropiîndu-se cătră dīnsulū Petru, a disū: Dōmne, de câte ori va greși mie fratele meū și voiū ierta lui? aū dōră pînă de șapte ori?

22. Grăit'a Iisus lui: nu-ți

dicu ție pînă de șapte ori, ci pînă de șapte-deci de ori câte șapte.

23. Pentru acésta asemănatu-s'a împărăția cerurilor, omului împăratu, care a vrut să ia seama slugilor se.

24. Și începîndu elu a lua seama, au adus la dînsul pre unu datornicu cu deee mi de talenși.

25. Și neavîndu elu să-i plătescă, a poruncit domnul lui să-l vină pre elu, și pre muieru lui, și pre copii, și tote câte avea, și să plătescă.

26. Deci cădîndu sluga aceea se închina lui dîcîndu: dómne, mai îngăduesco-mă pre mine și-ți voi plăti ție totu.

27. Și milostivîndu-se domnul slugii aceleia, lă-a slobođit pre dînsul, și i-a iertat lui și datoria.

28. Iar eșîndu sluga aceea, a aflat pre unu din soțiile se, care era dator lui o sută de dinari; și apucîndu-l pre elu lă sugruma, dîcîndu: plătesce-mi ce mi-ești dator.

28. Deci cădîndu soția aceea la piclórele lui lă ruga pre dînsul, dîcîndu: mai îngăduesco-mă pre mine și-ți voi plăti.

30. Iar elu n'a vrut; ci mergîndu, lă-a băgat în temniță, pînă cîndu va plăti datoria.

31. Iar soțiile lui vîdîndu cele ce s'au făcut, s'au întristat fôrte, și vîindu, au spus domnului lor tote cele ce s'au făcut.

32. Atuncî chîmîndu-l pre elu domnul lui, i-a dîs lui:

slugă viclenă, totă datoria aceea ți-am iertat ție, pentru că m'ai rugat:

33. Dar ție nu ți se cădea să-ți fii milă de soția tea, precum și mie mi-a fost milă de tine?

34. Și mîniîndu-se domnul lui lă-a dat pre elu muncitorilor, pînă ce va plăti totă datoria lui.

35. Așa și Tatăl meu cel ceresc va face voe, de nu veți ierta fii-care fratelui său din inimele vóstre greșele lor.

Capu 19.

SI a fost, cîndu a sfîrșit Iisus cuvintele acestea, a trecut din Galilea, și a venit în hotarele Iudeei, de cea parte de Iordan.

2. Și au mers după dînsul noróde multe, și i-a vindecatu pre ei acolo.

3. Și au venit la dînsul farisei, ispitîndu-l pre elu și dîcîndu: óre se cade omului să-și lase muieru sea pentru fii-ce pricină?

4. Iar elu răspundîndu, a dîs lor: dar n'ași citit, că cea ce a făcut d'întîi, bărbatu și muieru i-a făcut pre ei.

5. Și a dîs: pentru acésta va lăsa omul pre tatăl său și pre muma sea, și se va lipi de muieru sea, și vor fi amîndou într un trup.

6. Pentru aceea nu mai sunt doi ci un trup. Deci ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despară.

7. Dis'au lui: dar cum Moise a poruncit să i se dea

carte de dispărjire, și s'o lase pre ea.

8. Dis'a lorū: că Moise du-pre învîrtosirea inimei vōstre a datū voiā voē să vē lăsați muierile vōstre; dar din începutū n'a fostū așa.

9. Iar grăescū voē: că oricine-și va lăsa muierea sea, afară de cuvîntū de curviā, și va lua alta, pré-curvesce; și cēla ce va lua pre cea lăsată, pré-curvesce.

10. Dis'aū lui ucenicii lui: dacă așa este pricina omului cu muierea, nu este de folosū a se însura.

11. Iar elū a ȡisū lorū: nu toți încapū cuvîntulū acesta, ci celora ce s'a datū.

12. Că sunt famenī, care din pîntecele maiceī lorū s'aū născutū așa: și sunt famenī, care s'aū scopitū de ômenī: și sunt famenī, care singuri s'aū scopitū pre sine pentru împărăția cerurilor. Cēla ce pōte a încăpē, încăpă.

13. Atunci s'aū adusū la dinsulū pruncii, ca să puā miinele preste ei, și să se rōge; iar ucenicii i-aū certatū pre ei.

14. Iar Iisus a ȡisū lorū: lăsați pruncii, și nu-i opriți pre ei a veni la mine: că a unora ca acestora este împărăția cerurilor.

15. Si puindu-și peste ei miinele, s'a dusū de acolo.

16. Si étă ôre-care viindū la elū, a ȡisū lui: Invătăto-rule bune, ce bine voiū face ca să amū vieța de veci?

17. Iar elū a ȡisū lui: ce-mi ȡieci bunū? niminea nu este bunū, fără numai unulū Dumnezeu. Iar de voesci să in-

tri în vieță, păzesce poruncēle.

18. Dis'aū lui: care? iar Iisus a ȡisū: să nu uciȡi: să nu pré-curvesci: să nu furī: să nu fii mărturiā mincinosă.

19. Cînstesce pre tatălū tēu și pre muma tea: și să iubești pre vecinulū tēu ca însuși pre tine.

20. Dis'a lui tinērulū: tōte acestea le-amū păzītū din tinerețele mele: ce încă-mi lipsesce?

21. Dis'a lui Iisus: de voesci să fii desăvîrșitū, mergi, vinde-ți averile tele și le dă săracilorū, și vei avē comorā în cerū: și vino, urneȡă mie.

22. Iar tinērulū aȡindū cuvîntulū s'a dusū întristatū: că avea avuși multe.

23. Iar Iisus a ȡisū ucenicilorū sēi: amin grăescū voē, că cu anevoiā va intra bogatulū întru împărăția cerurilor.

24. Și iarăși grăescū voē: că mai lesne este a trece cămila prin urechiā acului, de cātū bogatulū a intra întru împărăția lui Dumnezeu.

25. Iar ucenicii lui aȡindū, s'aū îngrozitū fōrte, dicindū: dar cine pōte să se mintu-escă?

26. Iar Iisus cȡutindū a ȡisū lorū: la ômenī acēsta este cu neputință, iar la Dumnezeu tōte sunt cu putință.

27. Atunci respundindū Petru, a ȡisū lui: étă, noi amū lăsatū tōte, și amū urmatū ție; ôre ce va fi noē?

28. Iar Iisus a ȡisū lorū: amin grăescū voē, că voi cei ce ați urmatū mie, întru a două nascere, cîndū va ȡedă

Filul Omului pre scaunul slavei sele, veși sedé și voi pre doșe-spre-dece scaune, judecîndu pre cele doșe-spre-dece semenții ale lui Israel.

29. Și totu care a lăsat case, sau frași, sau surori, sau tată, sau mumă, sau mufere, sau feciori, sau holde, pentru numele meu, insutit va lua, și vieșă vecinică va moșteni.

30. Și mulși d'întiș voru fi pre urmă: și de pre urmă întiș.

Capu 20.

Că asemenea este împărăția Ccerului omului stăpinu alu casei, care a eșit di-de-diminéșă să tocméscă lucrători la via sea.

2. Și tocmindu-se cu lucrătorii câte unu dinaru pre di i-a tramesu pre ei in via sea.

3. Și eșindu la alu treilea ceasu, a vedutu pre alți stindu in tirgu fără de lucru.

4. Și a dișu și acelora: mergeți și voi in via, și ce va fi cu dreptul, voș da voe; iar ei au mersu.

5. Iarăși eșindu intru alu șeselea, și intru alu noulea ceasu, a făcutu asemenea.

6. Iar intru alu unu-spre-decelea ceasu eșindu, aflat a pre alți stindu fără de lucru, și a dișu loru: ce ați statutu aicea totă ziua fără de lucru?

7. Dis'au lui: că niminea pre noi nu ne-a tocmitu. Dis'a loru: mergeți și voi in via mea, și ce va fi cu dreptul, veți lua.

8. Iar dacă s'a făcutu sêră, a dișu domnul vici cătră

ispravnicul sêu: chiamă pre lucrători, și le dă lor plata, incepîndu de la cei depre urmă pină la cei d'întișu.

9. Deci viindu cei de la alu unu-spre-decelea ceasu, au luat cate unu dinaru.

10. Iar viindu cei d'întișu, socotia că voru lua mai multu, și au luat și ei cate unu dinariu.

11. Iar după ce au luat, cirtia improtiva stăpinului casei, dicîndu:

12. Acești de pre urmă unu ceasu au lucratu, și i-ai făcutu pre dînșii întoema cu noi, care amu purtat greutatea zilei și zădufulu.

13. Iar elu răspundîndu, a dișu unuia dintr'înșii: prietene, nu-ți faci șie strimbătate: au nu cate unu dinaru te-ai tocmitu cu mine?

14. Ie-ți alu têu și mergi: că voiescu și acestu depre urmă să-i dău ca și șie.

15. Au dora nu mi se cade să facu eu ce voșu vré cu ale mele? au este ochiul têu viclenu pentru că eu sunt bunu?

16. Așa voru fi cei de pre urmă întiș, și cei d'întiș pre urmă: că mulși sunt chiamăți, dar pușni aleși.

17. Și suindu-se Iisus in Ierusalem, a luat pre cei doi-spre-dece ucenici deosebi pre cale, și le-a dișu loru:

18. Ești ne suim in Ierusalem, și Filul Omului se va da archierellor și cărturariilor, și-lu voru judeca pre elu spre morte.

19. Și-lu voru da pre elu neamurilor ca să-lu batjocorescă, și să-lu bată, și să-lu

răstignescă: și a treia di va învia.

20. Atunci s'a apropiat cătră dînsul muma fiilor lui Zevedeu, împreună cu fiisii, închinîndu-se, și cerîndu o reșice de la dînsul.

21. Iar el a dîs: ce voesci? dîs'a lui: di ca să ședă acesti două fi ai mei, unul d'a drepta tea, și altul d'a stînga tea, întru împărăția tea.

22. Iar Iisus răspundînd, a dîs: nu sciți ce cereți: puteți să beți paharul care voi să-lu beți eu, și cu botezul cu care eu mă botez, să vă botezați? dîs'au lui: putem.

23. Și a grăit lor: paharul meu cu adevărat veți be, și cu botezul, cu care eu mă botez, vă veți boteza: iar a ședé d'a drepta mea, și d'a stînga mea, nu este alu meu a da, ci celora ce s'au gătît de la Tatăl meu.

24. Și auzîndu eei de ce, s'au miniat pentru cei doi frați.

25. Iar Iisus chiămîndu-i pre dînșii, a dîs: sciți că domni păginilor i domnesc pre ei, și cei mari i stăpînesc pre dînșii.

26. Iar întru voi nu va fi așa: ci care întru voi va vré să fiă mai mare, să fiă voe slugă:

27. Și care întru voi va vré să fiă întîiu, să fiă voe slugă.

28. Precum și Fiiul Omului, n'a venit să-i slujescă lui, ci să slujescă, și să-și dea sufletul său, rescumpărare pentru mulți.

29. Și eșîndu ei din Ierichon, a mers după dînsul norod mult.

30. Și étă doi orbi ședînd lîngă cale, auzîndu că Iisus trece, au strigat, grăînd: miluesce-ne pre noi, Dîmne, fiul lui David.

31. Iar norodul i-a cerat pre dînșii să tacă: iar ei mai tare striga, grăînd: miluesce-ne pre noi, Dîmne, fiul lui David.

32. Și stîndu Iisus i-a strigat pre dînșii, și a dîs: ce voiți să vă facu voe?

33. Dîs'au lui: Dîmne, să se deschidă ochii nostri.

34. Și făcîndu-i-se milă lui Iisus, s'a atîns de ochii lor; și îndată au vedut ochii lor, și au mers după dînsul.

Cap 21.

SI cîndu s'au apropiat de Ierusalem, și au venit în Vithsfage la muntele maslinilor, atunci Iisus a trîmis doi ucenici, dîcîndu-le lor:

2. Mergeți în satul care este înaintea voastră, și numai de cît veți găsi uă asină legată și minză cu dînsa; deslegîndu-o o aduceți la mine.

3. Și de va dice voe cineva ce-va, veți dice că acestea Domnului trebuesc; și numai de cît le va trîmete pre ele.

4. Iar acestea tôte s'au făcut, ca să se plînesc cea ce s'a dîs prin proorocul, ce dice:

5. Diceți fetei Sionului; étă împăratul tău vine la tine blind, și ședînd pre asină, și pre minză fiul celei de subt jug.

6. Și mergîndu ucenicii aŭ făcutu precumŭ le-aŭ poruncitŭ lorŭ Iisus.

7. Aŭ adusŭ asina și mînzulŭ, și aŭ pusŭ d'asupra lorŭ vestmintele sele, și a ședutŭ pre dînele.

8. Și cei mai mulți din norodŭ, așternea vestmintele sele pre cale: iar alții tăia stîlpări din copaci, și așternea pre cale.

9. Iar noródele cele ce mergea înainte, și cele ce venia pre urmă, striga, dicîndŭ: Osanna fiulŭ lui David: bine este-cuvîntatŭ celŭ ce vine intru numele Domnului: Osanna intru cei de susŭ.

10. Și intrîndŭ elŭ în Ierusalem, s'a cutremuratŭ tótă cetatea, dicîndŭ: cine este acesta?

11. Iar noródele dicea: acesta este Iisus prooroculŭ celŭ din Nazarethulŭ Galileei.

12. Și a intratŭ Iisus în biserică lui Dumneșeu, și a scosŭ pre toți cei ce vindea și cumpăra în biserică, și mesele schimbătorilorŭ de bani le-a răsturnatŭ, și scaunele celorŭ ce vindea porumbi.

13. Și a disŭ lorŭ, scrisŭ este: casa mea casă de rugăciune se va chiăma; iar voi o ați făcutŭ pre dînsa pesteră tilharilorŭ.

14. Și aŭ venitŭ la dînsulŭ schiopi și orbi în biserică, și i-a vindecatŭ pre ei.

15. Iar vîdîndŭ archiereii și cărturarii minunile care a făcutŭ, și pruncii strigîndŭ în biserică, și dicîndŭ: Osanna fiulŭ lui David; s'aŭ miniatŭ,

16. Și i-aŭ disŭ lui: aŭdi ce dicŭ aceștia? iar Iisus a

disŭ lorŭ: adevăratŭ, aŭ nici-ŭădată n'ați cititŭ, că din gura pruncilorŭ și a celorŭ ce sugŭ, ați săvîrșitŭ laudă?

17. Și lăsîndu-î pre ei, a eșitŭ afară din cetate la Vithania, și s'a sălășluitŭ acolo.

18. Iar a două di întorcîndu-se în cetate a flămînditŭ.

19. Și vîdîndŭ unŭ smochinŭ lîngă cale, a venitŭ la dînsulŭ, și n'a aflatŭ nimicŭ într-însulŭ, fără numai frunze; și a disŭ lui: de acumŭ să nu se mai facă din tine rodŭ în veci; și îndatăși s'a uscatŭ smochinulŭ.

20. Și vîdîndŭ ucenicii s'aŭ minunatŭ, dicîndŭ: cumŭ îndatăși s'a uscatŭ smochinulŭ?

21. Și răspundîndŭ Iisus a disŭ lorŭ: amin dicŭ voe, de veți avé credință și vu veți îndoii, nu numai aceea a smochinului veți face, ci și muntelui acestuia de veți dice: rădică-te și te aruncă în mare, va fi.

22. Și tóte ori-câte veți cere intru rugăciune credîndŭ, veți lua.

23. Și vîndŭ elŭ în biserică, aŭ mersŭ la dînsulŭ cîndŭ învêta, archiereii și bētrîinii norodului, dicîndŭ: cu ce putere faci acesta, și cine ți-a datŭ ție puterea acesta?

24. Și răspundîndŭ Iisus a disŭ lorŭ: întreba-voiŭ și eu pre voi unŭ cuvîntŭ, pre care de mi-lŭ veți spune mie, și eu voiŭ spune voe cu ce putere faci acestea.

25. Botezulŭ lui Ioan de unde a fostŭ? din cerŭ saŭ de la ómeni? iar ei cugeta intru sine, dicîndŭ: de vomŭ

dice din ceru, va dice noë: dar pentru ce n'ați crezut în?

26. Iar de vomu dice de la ómenî, ne temem de norod; cã toți au pre Ioan ca pre unu proorocu.

27. Și răspundîndu lui Iisus, au disu: nu scim. Dis'a lor și elu: nici eu nu voi spune voe cu ce putere facu acestea.

28. Dar ce vi se pare voe? unu omu avea doi feciori; și mergîndu la celu d'intîi, i-a disu: fiule, mergi astăzi de lucră în via mea.

29. Iar elu răspundîndu, a disu: nu voi: iar mai pre urmă căindu-se, a mersu.

30. Și mergîndu la celu-altu, a disu așijderea. Iar elu răspundîndu, a disu: eu, dómne, voi merge, și n'a mersu.

31. Care dintr'acești doi a făcut voia tatălui sêu? Dis'a lui: celu d'intîi. Dis'a lor Iisus: amin dicu voe, cã vameși și curvele mergu mai nainte de voi întru împărăția lui Dumnezeu.

32. Cã a venit la voi Ioan în calea dreptății, și n'a crezut în; iar vameși și curvele au crezut în: iar voi vîdîndu nu v'ați căltu după aceea să credeți în.

33. Ascultați altă pildă: unu omu era stăpîn alu casei, care a săditu viă, și o a îngăditu împrejur cu gardu, și a săpatu într'insa teascu, și a zidit turnu, și o a datu lucrătorilor, și s'a dus de parte.

34. Iar cîndu s'a apropiat vremea rodelor, a trimis

pre slugile se la lucrători, ca să iea rodul ei.

35. Iar lucrătorii prîndîndu pre slugile lui, pre unul lă-au bătut, iar pre altu lă-au omorît, iar pre altu cu petre lă-au ucis.

36. Iar și a trimis pre alte slugi mai multe de cît cele d'intîi și au făcut lor așijderea.

37. Iar mai pre urmă a trimis la ei pre fiul sêu, dicîndu: se voru rușina de fiul meu.

38. Iar lucrătorii vîdîndu pre fiul, a disu întru sine: acesta este moștenitorul: veniți să-lu omorîm pre elu, și să stăpînim moștenirea lui.

39. Și prîndîndu-l pre elu, lă-au scos afară din viă, și lă-au omorît.

40. Deci cîndu va veni domnul vîe, ce va face lucrătorilor aceluora?

41. Dis'au lui: pre coî rei, rei i va perde: și via o va da altor lucrători, care voru da rodirile lor în vremea lor.

42. Dis'a lor Iisus: au nicîndată n'ați citit în scripturi: pîra pre care nu o au băgat în seamă ziditorii, acesta s'au făcut în capul inghinului: de la Domnul s'a făcut acesta, și este minunat întru ochii nostri?

43. Pentru acesta dicu voe: cã se va lua de la voi împărăția lui Dumnezeu, și se va da neamului, care va face rodirile ei.

44. Și celu ce va căde preste pîra acesta, se va sfărîma, iar peste care va căde, lu va spulbera.

*

45. Și audind archiereii și fariseii pildele lui, au cunoscut că pentru dinșii grăesce.

46. Și căutind să-l prindă pre el, s'au temut de norod, de vreme ce ca pre un prooroc lă-avea pre el.

Cap 22.

SI respundind Iisus iarăși Sa grăit lor în pilde, dicind:

2. Asemenatu-s'a împărăția cerului omului împărat, care a făcut nuntă fiului său.

3. Și a trimis pre slugile seale ca să chăme pre cei chămași la nuntă: și nu vrea să viă.

4. Iarăși a mai trimis pre alte slugi, dicind: diceți celor chămași: etă că am gătut prindul meu, juncii mei și cele hrănite ale mele s'au junghiat, și tôte sunt gata, veniți la nuntă.

5. Iar ei nebăgind seamă s'au dus unu la holda sea, altul la negușătoră sea.

6. Iar cei-l-alți prindind pre slugile lui i-au pedepsit, și i-au omorit pre ei.

7. Și audind împăratul acela, s'a miniat; și trimițind oștile seale, a perdut pre ucigașii aceia, și cetatea lor o a ars.

8. Atunci a dis slugilor seale: etă nuntă este gata, iar cei chămași n'au fost vrednici.

9. Decă mergeți la respintele căilor, și pre căi veți afla, chămași la nuntă.

10. Și esind slugile acelea la respintă, au adunat pre toți căi au aflat și rei și

buni: și s'a împlut nuntă de cei ce ședea.

11. Și intrind împăratul să vadă pre cei ce ședea, vedut'a acolo pre un om care nu era îmbrăcat în haină de nuntă.

12. Și i-a dis lui: prietene, cum ai intrat aici, neavind haină de nuntă? Iar el tăcea.

13. Atunci a dis împăratul slugilor: legindu-i lui mâinele și picioarele, luați-l pre dîsul și-l aruncați întru întunerecul cel mai din afară: acolo va fi plîngerea și scîrșiroa dinților.

14. Că mulți sunt chămași, dar puțini aleși.

15. Atunci mergind farisei, stată au făcut ca să-l vine de pre el în cuvînt.

16. Și au trimis pre ucenicii lor împreună cu Ierodiani, dicind: Învățătorule, scim că adevărat ești, și calea lui Dumnezeu întru adevăr înveți, și nu ți-este ție grijă de nimenea că nu cauți în fața oamenilor.

17. Decă spune noă ce ți se pare ție? se cade a da dajdiă Cesarului său nu?

18. Iar Iisus cunoscind vicșugul lor, a dis: ce mă ispitiți, fățarnicilor? arătați-mi mie banul dajdiei.

19. Iar ei au adus lui un dinar.

20. Și a dis lor: alui cui este chipul acesta și scriptura cea de pre el?

21. Dis au lui: ale Cesarului. Atunci a dis lor: dați înapoi dar pre cele ce sunt ale Cesarului, Cesarului: și

pre cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu.

22. Și auzind s'a mirat; și lăsându-l pe el, s'a dus.

23. Intr'acea zi au venit la dinsul sadduchei care dicu că nu este înviere, și lău întrebă pe el, dicind:

24. Învățătorule, Moise a dis: de va muri cineva neavind feciori, să ica fratele lui pre mușerea lui, și să redice semință fratelui său.

25. Deci era la noi șapte frați, și cel d'întii însurându-se, a murit, și neavind semință, a lăsat pre mușerea sea fratelui său.

26. Așijderea și alu doilea, și alu treilea, pînă la alu șeptelea.

27. Iar mai pre urmă de toți a murit și mușerea.

28. Deci la înviere a căruia dintr'acei șapte va fi mușiere? că toți o au avu pre ea.

29. Iar Iisus răspund, a dis lor: vă rătăciți nescind scripturele, nici puterea lui Dumnezeu.

30. Că la înviere nici se însoră, nici se mrită, ci ca ingerii lui Dumnezeu în cer sunt.

31. Iar pentru învierea morților, au n'ă citit, ceea ce s'a dis voe de la Dumnezeu, grăind:

32. Eu sunt Dumnezeul lui Avraam, și Dumnezeul lui Isaac, și Dumnezeul lui Iacov: nu este Dumnezeu, Dumnezeu al morților, ci al viilor.

33. Și auzind noródele, se mira de învățatura lui.

34. Iar fariseii auzind că a astupă gurele sadduchei-

lor, s'au adunat împreună.

35. Și lău întrebă pe el unu din ei învățător de lege, ispitindu-l pe el, și dicind:

36. Învățătorule, care poruncă este mai mare în lege?

37. Iar Iisus a dis lui: să iubesci pre Domnul Dumnezeuul tău, cu totă inima ta, și cu totu sufletul tău, și cu totu cugetul tău, acesta este întii și mai mare poruncă.

38. Iar a doia asemenea acestia: să iubesci pre aproapele tău, ca însuși pre tine.

39. Intr'aceste două porunci totă legea și proorocii se spindur.

40. Și fiind adunați fariseii, i-a întrebă pe ei Iisus,

41. Dicind: ce vi se pare voe de Christos? alu cui fiu este? Dis'au lui: al lui David.

42. Dis'a lor: dar cum David cu duhul lă numesce pre el Domn? dicind:

43. Dis'a Domnul Domnului meu: șed d'a dréptamea, pînă ce voi pune pre vrămașii tăi așternu piciórelor tele.

44. Deci dacă David lă numesce pre el Domn, cum fiu al lui este?

45. Și niminea nu putea răspundă lui cuvintu, nici a mai îndrăsnit cineva din tr'acea zi să-l mai întrebe pre el.

Cap 23.

ATUNC Iisus a grăit noródelor și ucenicilor săi, dicind:

2. Pre scaunul lui Moise au ședut cãrturarii și fariseii.

3. Decî toate câte vorû dice voe să păziți, păziți și faceți: și iar duple lucrurile lorû nu faceți: că dicû, și ei nu facû.

4. Că légă sarcini grele și cu anevoiă de purtatû, și le punû pre umerile ômenilorû; iar ei nici cu degetulû lorû nu vorû să le misce pre ele.

5. Și toate lucrurile lorû le facû ca să se vadă de ômeni: că-și lătescû flactiriile lorû, și-și mărescû cepragele hăinelorû se.

6. Și iubescû șederile cele mai întiîu la ospețe, și scaunele cele mai de susû în sinagoge.

7. Și închinăciunile prin tîrguri, și a se chiăma de ômeni, Ravvi, Ravvi.

8. Iar voi să nu vë numiți Ravvi: că unulû este dascălulû vostru, Christos: iar voi toți frați sunteți.

9. Și tată să nu chiămați voe pre pămîntû: că unulû este Tatălû vostru celû din ceruri.

10. Nici să vë numiți învătători; că unulû este învățătorulû vostru Christos.

11. Iar celû ce este mai mare întru voi, să fiă voe slugă.

12. Că celû ce se va înălța pre sine, se va smeri: și celû ce se va smeri pre sine, se va înălța.

13. Ci vai voe cărturarilorû și fariseilorû fățarnici! că mincați casele văduvelorû, și cu pricină îndelungă rugîndu-vë: pentru acêsta mai multă osîndă veți lua.

14. Vai voe cărturarilorû și fariseilorû fățarnici! cî închideți împărăția cerurilorû

înaintea ômenilorû: că voi nu intrați, nici pre cei ce vorû să intre nu-i lăsați.

15. Vai voe cărturarilorû și fariseilorû fățarnici! că înconjurați marea și uscatulû, ca să faceți unul nemernicû; și dacă se face, lû faceți pre elû fiû gheenei îndoitu de cătû voi.

16. Vai voe povățuitori orbî! care diceți: că celû ce se va jura pre biserică, nimicû nu este: iar celû ce se va jura pre aurulû bisericeî, vinovatû este.

17. Nebuni și orbî! că ce este mai mare, aurulû, sau biserica care sfinșesce pre aurû?

18. Și celû ce se va jura pre altarû, nimicû nu este; iar celû ce se va jura pre darulû ce este d'asupra lui, vinovatû este.

19. Nebuni și orbî! că ce este mai maro, darulû, sau altarulû care sfinșesce pre darû?

20. Decî cela ce se va jura pre altarû, se jură pre elû, și pre toate cele ce sunt d'asupra lui.

21. Și cela ce se jură pre biserică, se jură pre ea, și pre cela celocuesce într'însa.

22. Și cela ce se jură pre cerû, se jură pre scaunulû lui Dumnedeû, și pre cela ce șede pre elû.

23. Vai voe cărturarilorû și fariseilorû fățarnici! că deciuîți isina, și mărarulû, și chimenulû, și ați lăsatû cele mai grele ale legiî, judecata, și mila, și credința: acestea se cădea să le faceți și acelea să nu le lăsați.

24. Povățuitori orbî! care

strecurați țințarulū, și înghițiți cămila.

25. Vai voe cărturarilorū și fariseilorū fățarnici! că curățiți partea cea din afară a paharului și a blidului, iar din intru sunt pline de răpire și de nedreptate.

26. Farisee órbe! curățește întâiū partea cea din intru a paharului și a blidului, ca să fiă și cea din afară curată.

27. Vai voe cărturarilorū și fariseilorū fățarnici! că vė asemėnați morminturilorū a-celorū vărute, care din afară se arată frumoșe, iar din intru sunt pline de ósele morminturilorū, și de totă necurăția.

28. Așa și voi, din afară vė arėtați ómenilorū drepti, iar din intru sunteți plini de fățăriă și de fără-de-lege.

29. Vai voe cărturarilorū și fariseilorū fățarnici! că zidiți morminturile proorocilorū, și împodobiți gropile dreptilorū.

30. Și diceți: de amū fi fostū în zilele părințilorū nostri, n'amū fi fostū părtașilorū intru singele proorocilorū.

31. Dreptū aceea înșivė mărturisiți de voi, că sunteți fi ai celorū ce au omoritu pre prooroci.

32. Și voi impliniți mēsură părințilorū vostri.

33. Șerpī, pui de năpirci! cumū veți scăpa de judecata gheenei?

34. Pentru acēsta, ętă eu trāmițū la voi prooroci, și înțelepți, și cărturari; și dintru dingii veți ucide și veți rēstigni, și dintru dinșii veți bate în sobórele vóstre, și-i veți goni din orașū in orașū.

35. Ca să viă asupra vós-tră totū singele dreptū, care s'a vėrsatū pre pāmintū, de la singele lui Avel celui dreptū, pină la singele Zachariei, fiulū Varachiei, pre care lū-ați omoritu între biserică și între altarū.

36. Amin grăescū voe, vorū veni ācestea tóte preste neamulū acesta.

37. Ierusaleme! Ierusaleme! celū ce ai omoritu pre prooroci, și ai ucisū cu petre pre cei trāmiși la tine; de câte ori amū vrutū să adunū pre fii tēi, in ce chipū adună găina puii sēi subț aripī, și n'ați vrutū.

38. Țtă se lasă voe casa vóstră pustia.

39. Că dicū voe: de acumū nu mē veți mai vedē, pină cindū veți dice: bine-este-cu-vintatū celū ce vine intru numele Domnului.

Capū 24.

SI eșindū Iisus din biserică Smergea, și s'au apropiatū cătră dinsulū ucenicii lui, ca să-i arate lui zidirile bisericēi.

2. Iar Iisus a disū lorū: vedeți ācestea tóte? aminū grăescū voe, nu va rēminē aici petró pre petró, care să nu se rēsípescă.

3. Și ședindū elū pre muntele maslinilorū, s'au apropiatū cătră dinsulū ucenicii lui deosebi, dicindū: spune noe cindū vorū fi ācestea? și ce este semnulū venirii tele și alū sfirșitulū veacului?

4. Și rēspundindū Iisus a disū lorū: căutați să nu vė amăgescă cine-va pre voi.

5. Că mulți voru veni întru numele meu dicind: eu sunt Christos; și pre mulți voru înșela.

6. Și veți să auziți resbóie, și vești de resbóie: căutați să nu vă spăimîntați.

7. Că se cuvine tóte aces-tea să fiă: ci încă nu va fi atunci sfîrșitul.

8. Că se va scula neamul preste neam, și împărăția preste împărăția: și voru fi fómefi și ciume, și cutremure pre alocurea. Ci acestea tóte voru fi începătură a durerilor.

9. Atunci vė voru da pre voi în necazuri, și vė voru omori pre voi: și vești fi urii de toate neamurile pentru numele meu.

10. Și atunci se voru sminti mulți, și se voru vinde unul pre altul, și voru uri unul pre altul.

11. Și nađji prooroci mincinoși ve voru scula, și voru înșela pre mulți.

12. Și pentru înmulțirea fără-de-legii va rėci dragostea a multora.

13. Iar ceta ce va răbda pînă în sfîrșit, acela se va mîntui.

14. Și se va propovedui această Evangeliă a împărăției intru tótă lumea, intru mărturiă la tóte neamurile: și atunci va veni sfîrșitul.

15. Decî cind veți vedé uricîlunea pustirii, care s'a disu prin Daniel proorocul, stîndu în locul celu sfîntu, (ceta ce citește să înțelegă.)

16. Atunci cei din Iudea, să fugă la munți.

17. Și celu ce va fi pre ca-

să, să nu se pogóre să lea ce-va din casa sea.

18. Și celu ce va fi în cimpu, să nu se întorcă înapoi să-și lea haina sea.

19. Iar vai celoru ce voru avé în pîntece, și celoru ce voru a pleca în ăilele acelea.

20. Ci rugați-vė, ca să nu fiă fuga vóstră ierna, nici sim-băta.

21. Că va fi atunci necazu mare, care n'a fostu din începutul lumii pînă acum, nici va fi.

22. Și de nu s'arú fi scurtatú ăilele acelea, nu s'arú fi mîntuitu totu trupul; ci pentru cei aleși se voru scurta ăilele acelea.

23. Atunci de va dice voé cine-va: étă aici Christosú saú acolo; să nu credeți.

24. Că se voru scula chris-toși mincinoși, și prooroci mincinoși, și voru da semne mari și minuni, cătu să amă-gescă de va fi cu putință și pre cei aleși.

25. Etă mai 'nainte amú spusú voé.

26. Decî de voru dice voé: étă în pustia este; să nu e-șiți: étă în cămări; să nu credeți.

27. Că precumú ese fulgerul de la resărituri, și se arată pînă la apusuri, așa va fi și venirea Fiului Omului.

28. Că unde va fi trupul celú mortu, acolo se voru aduna vulturii.

29. Insa îndată după necazulú acelorú ăile, sórele se va întuneca, și luna nu-și va da lumina sea, și stelele voru căde din ceru, și puterile cerurilor se voru clăti.

30. Și atunci se va arăta semnul Fiului Omului pre ceru, și atunci voru plînge tôte semințiile pămîntului; și voru vedé pre Fiiul Omului venindü pre norii cerului, cu putere și su slavă multă.

31. Și va trâmite pre ingerii sêi, cu glasü mare de trimbiță, și voru aduna pre cei aleși ai lui din cele patru vinturi, de la marginile cerurilor, pînă la marginile lorü.

32. Iar de la smochinü vè învățați pildă. Cindü mlădița lui este môle, și înfrunðesce, sciți că apröpe este vara.

33. Așa și voi, cindü veți vedé acestea tôte, să sciți că apröpe este lîngă uși.

34. Amin grăescü voé: nu va trece neamulü acesta, pînă cindü tôte acestea voru fi.

35. Cerulü și pămîntulü voru trece, iar cuvintele mele nu voru trece.

36. Iar de ziua aceea și ceasulü nimeni nu scie, nici ingerii din ceruri, fără numai Tatălü meu singurü.

37. Că precumü aü fostü în zilele lui Noe, așa va fi și venirea Fiiului Omului.

38. Și precumü era în zilele cele mai 'nainte de potopü, minca, și bea, se însura și se mărita, pînă în ziua întru care a intratü Noe în corabiă.

39. Și n'au sciutü, pînă cindü a venitü potopulü și i-a luatü pre toți: așa va fi și venirea Fiiului Omului.

40. Atunci doi voru fi în cîmpü: unulü se va lua, și unulü se va lăsa.

41. Doă măcinîndü la mó-

ră: una se va lua, și una se va lăsa.

42. Decî preveghiați, că nu sciți în care ceasü Domnulü vostru va veni.

43. Iar acésta să sciți, că de arü sci stăpinulü casei în care ceasü va veni furulü, arü fi preveghiatü, și n'arü fi lăsatü să-î sape casa lui.

44. Pentru acésta și voi fîți gata; că în ceasulü care nu gindüți, Fiiulü Omului va veni.

45. Öre cine este sluga cea credinciosă și înleptă, pre care lü-a pusü Domnulü sêü presté slugile sele, ca să le dea lorü hrana la vreme?

46. Fericită este sluga aceea, pre care viindü domnulü sêü lü va afla făcîndü așa.

47. Amin grăescü voé, că presté tôte averile sele lü va pune pre elü.

48. Iar de va dice acea slugă rea întru inima sea: zăbovesce domnulü meu a veni;

49. Și va începe a bate pre soțiile sele, și a minca și a bé cu bețivii:

50. Veni-va domnulü slugii aceluia, în ziua întru care nu așteptă, și în ceasulü întru care nu scie:

51. Și-lü va tăia pre elü în două, și partea lui cu fățarnicii o va pune: acolo va fi plîngerea și scîrșnirea dințilorü.

Capü 25.

ATUNCÎ se va asemëna împărăția cerurilor cu dece feciöre, care luîndu-și candeléle sele, aü eșitü întru întîmpinarea mirelui.

2. Și cinci dintru ele era înțelepte, iar cinci nebune.

3. Cele nebune luîndu-și candelile sele, n'au luatū cu sine untū-de-lemnū.

4. Iar cele înțelepte au luatū untū-de-lemnū în vasele sele, cu candelile sele.

5. Și zăbovindu-se mirele, au dormitatū tôte, și au adormitū.

6. Iar la mezul nopții, s'a făcutū strigare: étă mirele vine, eșiți întru întâmpinarea lui.

7. Atunci s'a sculatū tôte feciórele acelea, și și-au împodobitū candelile sele.

8. Iar cele nebune au disū celorū înțelepte: dați-ne noē din untulū-de-lemnū alū vostru, că se stingū candelile nōstre.

9. Și au răspunsū cele înțelepte dicîndū: nu cumū-va nu ne va ajunge noē și voē, ci mai bine mergeți la cei ce vîndū și vē cumpărați voē.

10. Iar mergîndū ele să cumpere, venit'a mirele: și cele ce era gata, au intratū cu elū la nuntă, și s'a închisū ușa.

11. Iar mai pre urmă au venitū și cele-l-alte fecióre, dicîndū: Dōmne, Dōmne, deschide noē.

12. Iar elū răspundîndū, a disū: amin dicū voē, nu vē sciū pre voi.

13. Dreptū aceea preveghiați, că nu știți ziua nici ceasulū, întru care Fiulū Omulū va veni.

14. Că în ce chipū unū omū mergîndū departe a chiămatū slugile sele, și le-a datū lorū avuția sea:

15. Și unuia i-a datū cinci talenți, iar altuia două, iar al-

tuia unulū, fiesce-căruia după puterea lui; și s'a dusū îndată.

16. Deci mergîndū celū ce luase cinci talenți, a lucratū cu dinșii, și a făcutū alți cinci talenți.

17. Așijderea și celū cu două, a dobînditū și acesta alți două.

18. Iar celū ce luase unulū, ducîndu-se a săpatū în pămîntū, și a ascunsū argintulū domnului său.

19. Iar după multă vreme, a venitū domnulū slugilorū acelora, și a făcutū socotélă cu dinșii.

20. Și viîndū celū ce a luatū cinci talenți, a adusū alți cinci talenți dicîndū: dōmne, cinci talenți mi-ai datū mie; étă alți cinci talenți amū dobînditū cu ei.

21. Dis'a lui domnulū său: bine, slugă bună și credincioasă; preste puține ai fostū credinciosū, preste multe te voiū pune: intră întru bucuria domnului tău.

22. Și viîndū și celū ce a luatū doi talenți, a disū: dōmne, doi talenți mi-ai datū mie; étă alți doi talenți amū dobînditū cu ei.

23. Dis'a lui domnulū său: bine, slugă bună și credincioasă; preste puține ai fostū credinciosū, preste multe te voiū pune: intră întru bucuria domnului tău.

24. Și viîndū și celū ce a luatū unū talentū, a disū: dōmne, te-amū sciutū că ești omū aspru, seceri unde n'ai semănatū, și adunī de unde n'ai respiritū.

25. Și temîndu-mē m'amū dusū de amū ascunsū talen-

tulū tēū în pămîntū: étă ai alū tēū.

26. Și răspundîndu domnulū mēū, i-a dīsū lui: slugă vīclénă și leneșă, ai aciutū că secerū unde n'amū semēnatū, și adunū de unde n'amū rēsipitū.

27. Pentru acēsta dar se cuvenia ție să fi datū argintulū meū schimbătorilorū, și viindū eū, așū fi luatū alū meū cu dobîndă.

28. Luați dar de la elū talentulū, și-lū dați celui ce are dece talenți. (Că totū celui ce are, i se va da și-i va prisosi;

29. Iar de la celū ce n'are, și ceaa ce i se pare că are, i se va lua de la dînsulū:)

30. Și pre sluga cea netrebnică, aruncați-lū întru întunereculū celū mai din afară: acolo va fi plîngerea și scîrșnirea dinților.

31. Iar cîndū va veni Fiiulū Omulū întru slava sea, și toți sfinții ingeri cu dînsulū, atunci va ședē pre scaunulū slavei sele.

32. Și se vorū aduna înaintea lui tôte limbele; și-i va despărți pre dinșii unulū de altulū, precumū desparte păstorulū oile din eđi.

33. Și va pune oile d'a drēpta lui, iar eđii d'a stînga.

34. Atunci va dice împēratulū celorū d'a drēpta lui: veniți blagosloviții părintelui meū, moșteniți împērăția care este gătītă voē de la întemeiārea lumii.

35. Că amū flămînditū, și mi-ați datū de amū mîncatū; amū însetatū, și mi-ați datū de amū bēutū; străinū amū fostū, și m'ați priimitū:

36. Golū, și m'ați îmbrăcatū; bolnavū amū fostū, și m'ați cercetatū; în temniță amū fostū, și ați venitū la mine.

37. Atunci vorū răspunde lui dreptii, dicîndū: Dōmne, cîndū te-amū vădūtū flămîndū, și te-amū hrănitū; saū insetatū, și ți-amū datū de ai bēutū?

38. Saū cîndū te-amū vēdūtū străinū, și te-amū priimitū; saū golū și te-amū îmbrăcatū?

39. Saū cîndū te-amū vēdūtū bolnavū, saū în temniță, și amū venitū la tine?

40. Și răspundîndū împēratulū, va dice lorū: amin dicū voē, întru cătū ați făcutū unuia dintr'acești frați ai mei pré micī, mie ați făcutū.

41. Atunci va dice și celorū d'a stînga lui: duceți-vē de la mine, blestemațilorū, în foculū celū vecinicū, care este gătītū diavolului și ingerilorū lui.

42. Că amū flămînditū și nu mi-ați datū să mănîncū; amū însetatū, și nu mi-ați datū să bēū;

43. Străinū amū fostū, și nu m'ați priimitū; golū, și nu m'ați îmbrăcatū; bolnavū și în temniță, și nu m'ați cercetatū pre mine.

44. Atunci vorū răspunde și ei, dicîndū: Dōmne, cîndū te-amū vēdūtū flămîndū, saū insetatū, saū străinū, saū golū, saū bolnavū, saū în temniță și n'amū slujitū ție?

45. Atunci va răspunde lorū, dicîndū: amin grăescū voē, întru cătū n'ați făcutū unuia dintr'acești pré micī, nici mie n'ați făcutū.

46. Și vorbă merge aceștia în muncă vecinică, iar drepții în viața vecinică.

Cap 26.

SI a fost cind a săvârșit Iisus toate cuvintele acestea, a disu ucenicilor săi:

2. Scii că după două zile pascile va fi, și Fiinl Omului se va da să se răstignescă.

3. Atunci s'a adunat arhierii, și cărturarii, și bētrīnii norodului în curtea arhieriei ce se numia Calafa:

4. Și sfat au făcut să prindă pre Iisus cu vicleșug și să-l omore.

5. Și dīcea nu în ziua praznicului, ca să nu se facă turburare intru norod.

6. Iar fiind Iisus în Vithania, în casa lui Simon leproșul,

7. Venit'a la dīnsul ăa mīere avind un alavastu cu mir de mult preș, și l'a turnat pre capul lui, ședind el.

8. Iar ucenicii vādind, le-a pātut rē, dīcīnd: penrtu ce se făcu acēstă pagubă?

9. Că se putea vinde acēst mir drept mult, și să se dea săracilor.

10. Iar Iisus sciind, a dīsu lor: penrtu ce dați supērare mīerī? că bun lucr a făcut cu mine.

11. Că pre săraci pururea i-aveși cu voi, iar pre mine nu mă aveși pururea.

12. Că vērșīnd acēstă mīrul acesta pre trupul meu, spre îngroparea mea a făcut.

13. Amin grāescū voē, ori unde se va propovedui Evangelia acēstă în totă lumea,

dīce-se-va și ce a făcut acēstă, intru pomenirea ei.

14. Atunci unul dīn cei doi-spre-dece, care se numia Iuda Iscarioteanul, mergind la arhierii, a dīsu lor: ce-mi veși da mie, și eu lū voi da pre elū voē?

15. Iar ei i-au pus lui trei-deci de arginți.

16. Și de atunci căuta vreme cu prilej ca să-l dea pre el.

17. Iar în ziua cea d'īntiū a azimilor, au venit ucenicii la Iisus, dīcīnd lui: unde voesci să gătim ție să mănīnci pascile?

18. Iar el a dīsu lor: mergeți în oraș la ôre-clue, și dīceți lui: Învēțătorul dīce: vremea mea aprôpe este; la tine voi să fac pascile cu ucenicii mei.

19. Și au făcut ucenicii precum le-au poruncit lor Iisus, și au gătit pascile:

20. Iar făcīndu-se sēră a ședut cu cei doi-spre-dece ucenici ai săi.

21. Și mīncīnd ei, a dīsu: amin grāescū voē, că unul dīn voi va să mă vīndă.

22. Iar ei īncrīstīndu-se fôrte, au început a dīce lui fīesce-care dīnt'īnșii: nu cumva eu sunt, Dômne?

23. Iar el rēpundīnd a dīsu: cela ce a īntīnșu cumīne mīna în blid, acela va să mă vīndă.

24. Ci Fiinl Omului va merge precum este scris pentru el; dar vai omului aceluia prin care Fiinl Omului se vinde: mai bine ar fi fost lui de nu s'ar fi născut omul acela.

25. Și răspundîndu-lui Iuda celui ce lă-a vîndut pre elu a dîsu: nu cumu-va sunt eu, imvătătorule? dîs'a lui: tu dîseși.

26. Deci mîncîndu ei, luîndu Iesus pîinea, și blagoslovîndu, a frîntu și a datu uceniciloru, și a dîsu: luați, mîncăți; acesta este trupul meu.

27. Și luîndu păharul și mulțămîndu, a datu lor, dîcîndu:

28. Beți dintru acesta toți; că acesta este singele meu alu legii cei nouă, care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor.

29. Că dîcu voe, că nu voiu mai bé de acumu dintr'acéstă ródă a vîșei, pînă in dîia aceea, cîndu o voiu bé pre acéstă cu voi nouă intru împărăția Tatălui meu.

30. Și dîndu laudă, a eșitu in muntele masliuilor.

31. Atunci a dîsu lor Iesus: toți voi vî veți sminti intru mine in nóptea acéstă; că scrisu este? bate-voiu păstorul, și se voru răsipi oile turmei.

32. Iar după ce voiu învia, voiu merge mai 'nainte de voi in Galilea.

33. Și răspundîndu Petru, a dîsu lui: de și toți se voru sminti intru tine, iar eu nici-îadată nu mă voiu sminti.

34. Dîs'a Iesus lui: amin dîcu ție: că intr'acéstă nópte mai 'nainte de a cînta cocoșul, de trei ori te vei lepêda de mine.

35. Dîs'a Petru lui: de mi s'arî întîmpla și a muri împreună cu tine, nu mă voiu

lepêda de tine: așijderea încă și toți ucenicii au dîsu.

36. Atunci a venitî împreună cu dîșii Iesus in satul ce se numește Gethsemani: și a dîsu uceniciloru: ședeți aici pînă voiu merge să mă rog acolo.

37. Și luîndu pre Petru și pre cei doi fii ai lui Zevedeu, a începutu a se intrista și a se mîhni.

38. Atunci a dîsu lor Iesus: întristatî este sufletul meu pînă la mórte;

39. Rămîneți aici și preveghiați împreună cu mine. Și mergîndu puțin mai 'nainte a cădutu pre fața sea, rugîndu-se și dîcîndu: Părintele meu, de este cu putînță, trecă de la mine păharul acesta; însă nu precum voescu eu, ci precum tu.

40. Și a venitî cătră ucenicî, și i-a aflatî pre dîșii dormîndu, și a dîsu lui Petru: așa, n'ați pututu unu ceasî a preveghia împreună cu mine?

41. Preveghiați și vă rugați ca să nu intrați in ispită: că duhul este osîrdnitorî, iar trupul neputincios.

42. Iarăși a doia óră mergîndu s'a rugatî, dîcîndu: Părintele meu, de nu póte trece acestî păhar de la mine, ca să nu-lu béu pre el, fîă voia tea.

43. Și viîndu i-a aflatî pre dîșii iarăși dormîndu, că era ochii lor îngreuiați.

44. Și lăsîndu-i pre ei, mergîndu iarăși s'a rugatî a treia óră, același cuvîntu dîcîndu.

45. Atunci a venitî la uce-

nicii săi și le-a ȋsisă lorū: dormiți de acumū, și vȃ odihniți: ȃtȃ s'a apropiatū cea-sulū, și Fiulū Omulū se va da in mȃinele pȃcȃtoșilorū.

46. Sculați-vȃ să mergemū: ȃtȃ s'a apropiatū cela ce m'a vȃndutū.

47. Și încă elū grȃindū, ȃtȃ Iuda, unulū din cei doūi-spre-dece, a venitū, și împreunȃ cu elū norodū multū, cu săbiū și cu fuști, trȃmișī de archierei și de bȃtrȃnii norodulū.

48. Iar cela ce lū vȃnduse pre elū, le-a datū lorū semnū, ȃicȃndū: pre care voiū sȃruta, acela este, prindeți-lū pre elū.

49. Și ȃdatȃși apropiindu-se de Iisus, a ȃisū: bucurȃte, ȃnvȃȃtorule: și lū-a sȃrutatū pre elū.

50. Iar Iisus a ȃisū lui: prietene, pentru ce ai venitū? atuncȃ apropiȃndu-se ei, aū pusū mȃinele pre Iisus, și lū-aū prinsū pre elū.

51. Și ȃtȃ unulū din cei ce era cu Iisus, ȃntȃndȃndu-și mȃina și-a scosū sabȃia sea: și lovȃndū pre sluga archiereulū, i-a tȃiatū urechiȃ lui.

52. Atuncȃ a ȃisū Iisus lui: ȃntȃrce sabȃia tea in loculū ei; cȃ toți cei ce scotū sabȃiȃ, de sabȃiȃ vorū muri.

53. Aū și se pare cȃ nu pocȃi a ruga acumū pre Tatȃlū meū, și sȃ-mȃ putȃ mie ȃnȃinte mai multū de cȃtū doūe-spre-dece legiȃne de ȃngerī?

54. Dar cumū se vorū ȃmplȃ scripturele, care ȃicū, cȃ așȃ se cade sȃ fiȃ?

55. Intr'același ceasū a ȃisū Iisus norȃdelorū: ca la unū

tilharū ași ȃșitū cu săbiū și cu fuști sȃ mȃ prindeți pre mine, in tȃte ȃilele la voișȃdeam, ȃnvȃșȃndū in bisericȃ, și nu m'ași prinsū pre mine.

56. ȃnsȃ acestea tȃte s'aū fȃcutū, ca sȃ se plȃnescȃ scripturele proorocilorū. Atuncȃ uceniciū toți lȃșȃndu-lū pre elū aū fugitū.

57. Iar ei prȃndȃndū pre Iisus, lū-aū dusū la Caiȃfa archiereulū, unde cȃrturarii și bȃtrȃnii era adunați.

58. Iar Petru mergea dupȃ elū de departe, pȃnȃ la curtea archiereulū; și ȃntȃrȃndū in ȃntru, șȃdea cu slugile sȃ vadȃ sfȃrșitulū.

59. Iar archierei și bȃtrȃnii, și totū sfatulū cȃuta mȃrturiȃ mincȃnȃsȃ asupra lui Iisus ca sȃ-lū omȃre pre elū.

60. Și n'aū aflatū; și multe mȃrturii mincȃnȃse viȃndū de fȃșȃ, n'aū aflatū; iar mai pre urmȃ viȃndū doūe mȃrturii mincȃnȃse, aū ȃisū:

61. Acesta a ȃisū: pocȃi sȃ stricū bisericȃ lui Dumneȃșȃ, și in treȃ ȃile s'o zȃdescū pre dȃnsȃ.

62. Și scȃlȃndu-se archiereulū, a ȃisū lui: nimica nu rȃspȃndȃ? ce aceștia mȃrturȃsȃscȃ asupra tea?

63. Iar Iisus tȃcea. Și rȃspȃndȃndū archiereulū, a ȃisū lui: juru-te pre Dumneȃșȃ celū viū cȃ sȃ spuȃ noȃ, de ȃșȃ tu Christosulū, Fiulū lui Dumneȃșȃ.

64. ȃis'a Iisus lui: tu ai ȃisū; ȃnsȃ ȃicū voȃ: de acumū veȃi vedȃ pre Fiulū Omulū șȃȃȃndū d'a drȃpta puterȃ, și viȃndū pre norȃ cerulū.

65. Atuncȃ archiereulū și-a

ruptă haînele sele dicîndu: că a hulitū; ce ne mai trebuiescū alte mărturii? éťă, acumū aşı auditū hula lui.

66. Ce vë pare voë? iar ei răspunđindū, aū đisū: vino-vatū este morŭil.

67. Atunci aū scuipatū în obrazul lui, şi cu pumnii lă-aū bătutū, iar alŭii ida palme,

68. Dicîndū: proorocesce noë, Christóse, cine este celū ce te a lovitū?

69. Iar Petru şedea afară în curte, şi a venitū la elū ŭă slujnică, dicîndū: şi tu e-rai cu Iisus Galileanulū.

70. Iar elū s'a lepădatū îna-ntea tutulorū, dicîndū: nu sciū ce đici.

71. Şi eşindū elū la pörtă, lă-a vëdutū pre elū alta, şi a đisū celorū de acolo: şi a-cesta era cu Iisus Nazarinea-nulū.

72. Şi iarăşi s'a lepădatū cu jurămintū: că nu sciū pre o-mulū acesta.

73. Iar preste puŭinū apro-piîndu-se cei ce sta, aū đisū lui Petru: adevëratū şi tu diutr'înşii eşti; că şi graulū tēū arëtatū te face pre tine.

74. Atunci a început a se blestema, şi a se jura: că nu sciū pre omulū acesta; şi în-datăşi cocoşulū a cîntatū.

75. Şi şi-a adusū amînte Petru de envîntulū lui Iisus ce-î đisese lui: că mai 'nain-te de a cînta cocoşulū de trei ori te vei lepëda de mine; şi eşindū afară a plînsū cu a-marū.

Capū 27.

IAR dacă s'a făcutū diūă, Isfatū aū făcutū toŭi archie-

reii şi bërăniū norodulū a-supra lui Iisus, ca să-lū omóre pre elū.

2. Şi legîndu-lū pre dîn-sulū, lă-aū dusū şi lă-aū datū domnului Pilat din Pont.

3. Atunci vëđindū Iuda celū ce lă-a vindutū pre elū, că s'a judecatū spre mörte, că-indu-se, aū întorsū cei trei-deci de arginŭi archiereilorū şi bërînilorū, dicîndū:

4. Greşit'amū de amū vîn-dutū sînge nevinovatū; iar ei aū đisū: ce este noë? tu vei vedë.

5. Şi aruncîndū arginŭii în biserică, s'a dusū de acolo: şi mergîndū, s'a spînduratū.

6. Iar archiereii luîndū arginŭii, aū đisū: nu se cuvîne a-î pune pre acestia în cor-vana; de vreme ce preŭ de sînge este.

7. Şi sfatū făcîndū, aū cum-përatū cu ei ŭarina olarului, pentru îngroparea străinilorū.

8. Pentru aceea s'a numitū ŭarina aceea, ŭarina singelui, pînă în diūă de astăđi.

9. (Atunci s'a plinitū ceea ce s'a đisū prin prooroculū Ieremia ce đice: şi a luatū trei-deci de arginŭi, preŭlū celui preŭitū, care s'a pre-ŭitū de fiū lui Israel;

10. Şi i-aū datū pre ei pre ŭarina olarului, precumū mî-a spusū mie Domnulū.)

11. Iar Iisus sta înaintea dregătorului; şi-lū întreb a pre elū dregătorulū dicîndū: tu eşti împëratulū Iudeilorū? iar Iisus a đisū lui: tu đici.

12. Şi cîndū grăia asupra lui archiereii şi bërîniū, nimcū nu respondea.

13. Atunci a đisū Pilat lui

nu auzi câte mărturisescă asupra tea?

14. Și nu i-a răspunsă lui la nici unŭ cuvintŭ, cătŭ se mira dregătorulŭ forte.

15. Iar la praznicŭ avea obiceiŭ dregătorulŭ să slobodescă norodulŭ unŭ vinovatŭ, pre care vrea ei.

16. Și avea atunci unŭ vinovatŭ vestitŭ, ce se numia Varava.

17. Deci adunându-se ei a disŭ lorŭ Pilat: pre care voiŭi să vŭ slobodescă voŭ? pre Varava sau pre Iisus ce se dice Christos?

18. Că seia că pentru pizmă lŭ-au datŭ pre elŭ.

19. Și ședîndŭ elŭ pre scaunŭ la judecată, a trâmisiŭ la dînsulŭ mîierea lui, dicîndŭ: nimicŭ ție și dreptulŭ acestuia: că multe amŭ pățimitŭ astăzi în vișŭ pentru dînsulŭ.

20. Iar archiereiŭ și bētrîniŭ aŭ plecatŭ pre norode ca să ceră pre Varava, iar pre Iisus să-lŭ pērdă.

21. Și răspundîndŭ dregătorulŭ aŭ disŭ lorŭ: pre care voiŭi dintr' amîndoiŭ să vŭ slobodescă voŭ? iar ei aŭ disŭ: pre Varava.

22. Dis'a lorŭ Pilat: dar ce voiŭ face lui Iisus ce se dice Christos? dis'aŭ lui toŭi: să se rēstignescă.

23. Iar dregătorulŭ a disŭ: dar ce reŭ a făcutŭ? iar ei mai virtosŭ striga, dicîndŭ: să se rēstignescă.

24. Deci vēdîndŭ Pilat că nimicŭ nu folosește, ei mai multă gilcēvă se face, luîndŭ apă, și-a spēlatŭ mîinele înaintea norodulŭ, dicîndŭ: nevinovatŭ sunt de singele drep-

tulni acestuia: voi vēŭi vedē.

25. Și răspundîndŭ totŭ norodulŭ, a disŭ: singele lui asupra noastră, și asupra feciorilorŭ nostri.

26. Atunci le-a sloboditŭ lorŭ pre Varava; iar pre Iisus bătîndŭ-lŭ lŭ-au datŭ să se rēstignescă.

27. Atunci ostașii dregătorulŭ, ducîndŭ pre Iisus în divanŭ, adunat'aŭ la dînsulŭ totă mulțimea ostașilorŭ.

28. Și desbrăcîndŭ-lŭ pre elŭ, lŭ-au îmbrăcatŭ cu chlamidă roșă.

29. Și împletîndŭ cunună de spină, aŭ pusŭ în capulŭ lui, și trestia în drepta lui: și ingenuchiîndŭ înaintea lui, și bătea joc de elŭ, dicîndŭ: bucură-te, împēratulŭ Iudeilorŭ.

30. Și scuipîndŭ asupra lui, aŭ luatŭ trestia, și-lŭ bătea pre elŭ preste capŭ.

31. Și dacă lŭ-au batjocoritŭ pre dînsulŭ, aŭ desbrăcatŭ de pre elŭ chlamida, și lŭ-au îmbrăcatŭ în hainele sele, și lŭ-au dusŭ pre dînsulŭ să-lŭ rēstignescă.

32. Iar eșîndŭ afară, aŭ aflatŭ pre unŭ omŭ Cireeanŭ, a nume Simon, pre acesta lŭ-au silitŭ să ducă crucea lui.

33. Și viîndŭ la loculŭ ce se numesce Golgotha, care se dice loculŭ căpēținei.

34. I-aŭ datŭ lui să bea oțetŭ amestecatŭ cu fere; și gustîndŭ, nu vrea să bea.

35. Iar după ce lŭ-a rēstignitŭ pre elŭ, aŭ împărțitŭ hainele lui, puîndŭ sorți; ca să se plinescă ceea ce s'a disŭ de prooroculŭ: împărțit'aŭ hainele mele lorŭși, și pentru

cămaşa mea aş aruncată sorţi.

36. Şi şedind lă păzia pre elă acolo.

37. Şi aş pusă d'asupra capului lui vina lui scrisă: **A-CESTA ESTE IISUS ÎMPĚ-RATULŪ IUDEILORŪ.**

38. Atunci a răstignită împreună cu dînsulă două tîlharî: unulă d'a drépta şi altulă d'a stînga.

39. Iar cei ce trecea lă hulia pre dînsulă, clătîndu cu capetele sele.

40. Şi dîcîndu: cela ce strîcî biserica şi în trei zile o zidescî, mîntuesce-te pre tine însuşi: de eşti Fîiulă lui Dumne-deuă pogoră-te de pre cruce.

41. Aşîjderea încă şi archiereii batjocorîndu-lă, împreună cu cărturarîi, şi cu bîtrîni, şi cu farisei, dîcea:

42. Pre alîi amîntuită, iar pre sine nu pôte să se mîntuască; de este împărată ală lui Israel, pogoră-se acumă de pre cruce, şi să credemă într'însulă.

43. Nădăjduia spre Dumne-deuă; isbăvască-lă acumă pre dînsulă, de-lă voesce pre elă; că a dîsu: că Fîiulă lui Dumne-deuă sunt.

44. Asemenea şi tîlharîi cei ce era împreună cu elă răstigniţi, lă ocăra pre elă.

45. Iar de la ală şéselea ceasă, întunerecă s'a făcută preste totă pămîntulă, pînă la ală noulea ceasă.

46. Iar în ceasulă ală noulea a strigată Iisus cu glasă mare, dîcîndă: **Îli, Îli, lima savahtani,** adecă: Dumne-deulă meă, Dumne-deulă meă, căci m'ai lăsată?

47. Iar ore-care din cei ce sta acolo auzîndă, dîcea: că pre Ilie strîgă acesta.

48. Şi îndată alergîndă unulă dintr'însi, şi luîndă ună burete, lă-a împlîntă de oşetă, şi puîndu-lă într'îă trestîă, lă-a adăpată pre elă.

49. Iar cei-l-alîi dîcea: lasă să vedemă, aş veni-va Ilie să-lă mîntuască pre elă.

50. Iar Iisus iarăşi strîgîndă cu glasă mare şi-a dată duhulă.

51. Şi etă catapetăsma bisericeî s'a ruptă în două de susă pînă josă: şi pămîntulă s'a cutremurată, şi petrele s'aă despîcată.

52. Şi mormînturî s'aă deschisă: şi multe trupurî ale sînşiloră ce adormise, s'aă sculată.

53. Şi eşîndă din mormînturî, după înviărea lui, aş venită în sfînta cetate şi s'a arătătă multora.

54. Iar sutaşulă, şi cei ce era împreună cu elă păzîndă pre Iisus, vîdîndă cutremurulă, şi cele ce s'aă făcută, s'aă înfricoşată fôrte dîcîndă: adevărată Fîiă ală lui Dumne-deuă a fostă acesta.

55. Şi era acolo şi muierî multe de departe privîndă, care mersese după Iisus din Galilea slujîndă lui.

56. Între care era Maria Magdalîna, şi Maria, muma lui Iacov, şi a lui Iosef, şi muma fiiloră lui Zevedeu.

57. Iar făcîndu-se sêră a venită ună omă bogată din Arimathea, numele lui Iosef, care şi elă fusese ucenică ală lui Iisus.

58. Acesta viîndă la Pilat a cerută trupulă lui Iisus.

59. Atunci Pilat a poruncit să se dea trupul. Și luîndu Iosef trupul, lă-a înfășurat în giulgiu curat;

60. Și lă-a pus în pre elă într'unu mormintu nou ală sē, pre care-lă sāsase în pētră: și prăvālindū ū ā pētră mare pre ușa mormintului, s'a dusū.

61. Și era acolo Maria Magdalina, și cea-l-altă Mariā, ședindū în prējma mormintului.

62. Iar a doăa dī, care este după vineri, s'aū adunatū archiereii și fariseii la Pilat, dicindū:

63. Dōmne, adusu-ne-amū a mīte, cā înșelătorulū acela a dīsū încă fiindū viū: după trei dīle mē voiū scula.

64. Decī poruncesce să se întărescā mormintulū pinā a treia dī; nu cumū-va viindū ucenicii lui nōptea, să-lū fure pre elū, și să dicā norodului: cā, s'a sculatū din morți: și va fi rātăcirea cea de apoi mai rea de cātū cea d'întilū.

65. Dīs'a lorū Pilat: aveți custodiā; mergeți de întăriți cumū sciți;

66. Iar ei mergindū aū întăritū mormintulū, pecetluindū pētră împreună cu custodia.

Capū 28.

IAR simbătă tîrdiū, întru lceaa ce lumina spre una din simbete, a venitū Maria Magdalina, și cea-l-altă Mariā, să vadā mormintulū.

2. Și etā cutremurū mare s'a făcutū; cā ingerulū Domnului pogorindu-se din cerū,

și viindū a prăvālitū pētră de pre ușā și ședea d'asupra ei.

3. Și era vederea lui ca fulgerulū, și îmbrăcămīntea lui albā ca zăpada.

4. Și de frica lui s'aū cutremuratū cei ce păzia, și s'aū făcutū ca nisce morți.

5. Iar ingerulū răspundindū, a dīsū mulierilorū: nu vē temeți voi; cā sciū cā pre Iisus celū rēstignitū căutați.

6. Nu este aici, cā s'a sculatū precumū a dīsū: veniți de vedeți loculū unde a dăcutū Domnulū.

7. Și degrabū mergindū, spuneți ucenicilorū lui, cā s'a sculatū din morți. Și etā va merge mai nainte de voi în Galilea; acolo veți vedē pre dīnsulū: etā amū spusū voē.

8. Și eșindū degrabū de la mormintū, cu frică și cu bucuriā maro; aū alergatū să vestescā ucenicilorū lui.

9. Și cindū mergea ele să spuiā ucenicilorū lui; etā Iisus le-a intimpinatū pre diusele dicindū: bucurați-vē. Iar ele apropiindu-se, aū cuprinsū piclōrele lui, și s'aū închinatū lui.

10. Atunci a dīsū lorū Iisus: nu vē temeți; mergeți și vestiți frațilorū mei, ca să mērgā în Galilea, și acolo mē vorū vedē.

11. Iar mergindū ele, etā unii din strejari viindū în cetate, aū vestitū archiereilorū tōte cele ce s'aū făcutū.

12. Și adunindu-se împreună cu bētrīnii, și sfatū făcindū, arginți mulți aū datū ostașilorū.

13. Dicindū: dīceți, cā ucenicii lui nōptea viindū, lă-aū

furatū pre elū, dormindū noi.

14. Și de se va auzi acésta la dregătorulū, noi lū vomū potoli pre elū, și pre voi fără de grijă vē vomū face.

15. Iar ei luindū arginții, aū făcutū cumū i-aū învățatū. Și s'a vestitū cuvintulū acesta intru Iudei, pînă astăzi.

16. Iar cei unū-apre-dece ucenici, aū mersū în Galilea, în muntele unde le-a poruncitū lorū Iisus.

17. Și vedîndu-lū pre elū

s'aū închinatū lui; iar unii s'aū îndouîtitū.

18. Și apropiîndu-se Iisus le-a grăitū lorū, dicîndū: datu-mi-s'a tótă stăpînirea în cerū și pre pămîntū.

19. Dreptū aceea mergîndū, învățași tóte neamurile, botezîndu-i pre ei în numele Tatălui, și alū Fiulū, și alū Sfîntulū Duhū.

20. Învățîndu-i pre dînșii să păzescă tóte câte amū poruncitū voē. Și étă, eū cu voi sunt în tóte zilele, pînă în sfîrșitulū veaculū, Amin.

ȘFÎNTA EVANGELIĂ CEA DE LA MARCU.

Capū 1.

INCEPEREA Evangheliei a lui Iisus Christos Fiulū lui Dumnezeu.

2. Precumū s'a scrisū în prooroci; étă, eū trāmișū pre ingerulū meū înaintea feței te, care va găti calea tea înaintea tea.

3. Glasulū celū ce strigă în pustiă: gătiși calea Domnului, drepte faceși cărări-le lui.

4. Era Ioan botezîndū în pustiă, și propoveduîndū botezulū pocăinței intru iertarea păcatelorū.

5. Și mergea la dînsulū tótă laturea Iudeei, și Ierusalimnenii, și se boteza toși în riulū Iordanului de la dînsulū, mărturisindu-și păcatele sele.

6. Și era Ioan îmbrăcatū cu perī de cămilă, și briū de curea împrejurulū miđloculū lui, și mînea acride și mîero sêlbatică.

*

7. Și propoveduia, dicîndu: vine după mine celū mai tare de cîtū mine, căruia nu sunt vrednicū plecîndu-mă să-l deslegū curēia încălțămintelorū lui.

8. Eū adevă v'amū botezatū pre voi cu apă: iar acela vē va boteza pre voi cu Duhulū Sfintū.

9. Și a fostū în ȕilele acelea, a venitū Iisus din Nazarethulū Galileei, și s'a botezatū de la Ioan în Iordan.

10. Și îndatăși eșîndū din apă, a vĕdūtū cerurile deschise, și Duhulū ca unū porumbū pogorîndu-se preste dînsulū.

11. Și glasū a fostū din ceruri: tu ești Fiiulū meū celū iubitū, întru care bine amū voitū

12. Și îndată lū-a scosū pre dînsulū duhuļū în pustia.

13. Și era acolo în pustia patru-deci de ȕile, ispitîndu-se de Satana; și era cu fĕrele, și ingerii slujia lui.

14. Și după ce s'a prinsū Ioan, a venitū Iisus în Galileea, propoveduîndū Evangelia împĕrăției lui Dumneđeū.

15. Și dicîndū: că s'a plinitū vremea, și s'a apropiatū împĕrăția lui Dumneđeū; pocăiți-vĕ și credeți în Evangelia.

16. Și îmblîndū pre lingă marea Galileei, a vedūtū pre Simon și pre Andreiū, fratele lui, aruncîndū mrĕja în mare: (că era pescari.)

17. Și le-a ȕisū lorū Iisus: veniți după mine, și vĕ voiū face pre voi a fi vinătorī de ȕmeni.

18. Și îndatăși lăsîndu-și

mrejele, aū mersū după dînsulū.

19. Și de acolo mergîndū mai 'nainte pușînū, a vĕdūtū pre Iacov alū lui Zevedeiū, și pre Ioan, fratele lui, dregîndu-și și ei mrejele în corabiă.

20. Și îndatăși i-a chiămatū pre dînsii, lăsîndū pre tatălū lorū Zevedeiū în corabiă împreună cu năimiții, s'aū dusū după dînsulū.

21. Și aū intratū în Capernaum; și îndată simbăta intrîndū în sinagogă, învĕșă.

22. Și se spăimînta toți de invĕșătura lui; că era invĕșîndu-i pre ei ca cela ce are putere, iar nu ca cărturarii.

23. Și era în sinagoga lorū unū omū cu duhū necuratū, și a strigatū, grăîndū:

24. Lasă, ce este noē și ȕie, Iisuse Nazarineane? ai venitū să ne perȕi pre noi? te sciū pre tine cine ești, Sfintulū iū Dumneđeū.

25. Iar Iisus lū-a certatū pre elū, grăîndū: taci și ești dintr'însulū.

26. Și lū-a scuturatū pre elū duhulū celū necuratū, și strigîndū cu glasū mare, a eșîtū dintr'însulū.

27. Și s'aū spăimîntatū toți, cătū se întreba între sine grăîndū: ce este acĕsta? ce este acĕstă invĕșătură nouă? că cu stăpinire poruncesce și duhurilorū celorū necurate, și-lū ascultă pre dînsulū.

28. Și a eșîtū îndată vestea lui în tȕtă laturea Galileei.

29. Și îndată eșîndū din sinagogă, a venitū în casa lui Simon și a lui Andreiū, cu Iacov și cu Ioan.

30. Iar sócra lui Simonă-
cea aprinsă de friguri; și în-
dată a spus lui pentru dinsa.

31. Și viindū o a ridicatū
pre ea, apucindu-o de mină;
și o a lăsatū pre dinsa fri-
gurile îndată; și slujia lorū.

32. Iar făcindu-se séră, cindū
apunea sórele, aducea la din-
sulū pre toți bolnavii, și in-
drăciții.

33. Și tótă cetatea era a-
dunată la ușă.

34. Și a vindecatū pre mulți
care pătimia rău de multe fe-
luri de bóle; și mulți draci
a gonitū, și nu lăsa să gră-
escă draci, că scia pre elū
că este Christos.

35. Și a doăa și fôrte de
nópte sculindu-se a oșitū, și
s'a dus în locū pustiu, și a-
colo se ruga.

36. Și aū mersū după elū
Simon, și cei ce era cu elū.

37. Si gasindu-lū pre dinselū,
i-aū disū lui: că toți te caută.

38. Și a grăitū lorū: să mer-
gemū în orașele și în satele
ce sunt mai aproape, ca să
propoveduescū și acolo; că
spre acésta amū venitū.

39. Și propoveduia în adu-
nările lorū, în tótă Galilea,
și draci scotea.

40. Și a venitū la dinselū
unū leproșū, rugindu-lū pre
elū și îngenuchiindū inaintea
lui, și dicindū lui: că de vei
vré, poți să mă curățesci pre
mine.

41. Iar lui Iisus făcendu-i-
se milă, a tinsū mîna sea și
s'a atinsū de elū, și i-a disū
lui: voescū, curățesce-te.

42. Și dicindū elū, îndată
s'a depărtatū de la dinselū
lepra, și s'a curățitū.

43. Și răstindu-se cătră din-
sulū. numai de câtū lū-a slo-
boditū pre elū.

44. Și i-a disū lui: veđi ni-
mēnui nimicū să nu spui; ci
mergi de te arată preotulū,
și du pentru curățenia tea, cele
ce a poruncitū Moise întru
mărturiă lorū.

45. Iar elū eșindū, a înce-
putū a propovedui multe, și
a vesti cuvintulū, câtū numai
putea elū, aievea să intre în
cetate; ci era afară în locuri
pusti, și venia la elū de pre-
tutindinea.

Capū 2.

SI a intratū iarăși în Caper-
naum după câte-va zile; și
s'a auditū că este în casă.

2. Și îndatăși s'aū adunatū
mulți, câtū numai putea în-
căpea nici pre lingă ușă. Și
grăia lorū cuvintulū.

3. Și aū venitū la elū adu-
cindū unū slăbănogū, care se
purta de patru.

4. Și neputindū ei a se a-
propia de elū pentru norodū,
aū descoperitū casa unde e-
ra, și spărgindū, aū pogoritū
patulū în care dăcea slăbă-
nogulū.

5. Iar Iisus vėđindū cre-
dința lorū, a disū slăbănogu-
lui: fiule, iértă-ți-se ție pē-
catele tele.

6. Și era acolo unii din
cărturari ședindū, și cuget-
tindū întru inimele sele:

7. Ce acesta așa grăesco
hule? cine póte a ierta pē-
catele, fără numai unulū Dum-
neđeu?

8. Și îndatăși cunoscindū
Iisus cu duhulū sēū, că așa
cugeta aceia întru sine, le-a

disu loru: ce cugetati acestea intru inimele voastre?

9. Ce este mai lesne, a dice slabanogului: iertati-se tie peccatele; sau a dice: scolă si-ti ridică patul tău, si imblă?

10. Ci ca să sciti că putere are Fiul Omului pre pământ a ierta peccatele, (a disu slabanogului.)

11. Tie dicu: scolă si-ti ridică patul tău, si mergi la casa tea.

12. Si s'a sculat îndată, si ridicindu-si patul, a esit înaintea tuturor, cât se spăiminta toți, si lăuda pre Dumnezeu, dicind: că niciodată n'am vădutu așa.

13. Si a esit iarăși la mare, si totă mulțimea venia la el, si-i învăța pre dinsi.

14. Si trecind a vedutu pre Levi al lui Alfeu ședind la vamă, si i-a disu lui: vino după mine; si sculindu-se a mers după dinsul.

15. Si a fost cind a ședut în casa lui, si mulți vameși si peccatoși ședeau împreună cu Iisus si cu ucenicii lui: că era inulși, si mergea după el.

16. Iar cărturarii si fariseii vedindu-l pre el, că mănincă cu vameșii si cu peccatoșii, au disu ucenicilor lui: ce este că cu vameși si cu peccatoșii mănincă si bea?

17. Si audind Iisus, a disu lor: n'au trebuință cei sănătoși de doctore, ci cei bolnavi; că n'am venit să chemăm pre cei drepti, ci pre cei peccatoși la pocăință.

18. Si era ucenicii lui Ioan si ai fariseilor postind; si

au venit, si i-au disu lui: pentru ce ucenicii lui Ioan si ai fariseilor postesc, iar ucenicii tăi nu postesc?

19. Si a disu lor Iisus: au doră pot fi nunții să postescă, pină cind este mirele cu dinsi? câtă vreme au pre mirele cu ei, nu pot să postescă.

20. Iar vor veni zile, cind se va lua de la dinsi mirele, si atunci vor posti într'acele zile.

21. Si nimenea nu cöse pe-tec de pină nouă la haină vechiă: iar de nu, si ica plinirea lui cel nou de la cea vechiă, si mai rea spărtură se face.

22. Si nimenea nu pune vin nou în foi vechi; iar de nu, sparge vinul cel nou foi, si vinul se varsă, si foi per; ci vinul nou în foi noi se cuvine să se puă.

23. Si a fost cind mergea el simbăta prin semănături, si au început ucenicii lui a face cale smulgind spicele.

24. Iar fariseii au disu lui: veți ce faceți simbăta ce nu se cuvine?

25. Iar el a disu lor: au niciodată n'afi citit ce au făcut David cind a avut lipsă, si a flămîndit el si cei ce era cu dinsul?

26. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, în vremea lui Aviatar arhiereului, si pinele punerii înainte le a mîncat, care nu i se cădea să le mănince, fără numai preoților, si a dat și celor ce era împreună cu el?

27. Si a disu lor: simbăta

pentru omū s'a făcutū, iar nu omulū pentru simbătă.

28. Dreptū aceea Domnū este Fiulū Omulū și alū simbetei.

Capū 3.

ȘI a intratū iarăși în sinagogă: și era acolo unū omū avindū mina uscată.

2. Și-lū pindea pre dînsulū de-lū va vindeca pre elū simbăta, ca să-lū vinuască pre elū.

3. Și a ȕisū omulū celui ce avea mina uscată: ridică-te în mijlocū.

4. Și a ȕisū lorū: se cuvine simbăta bine a face, sau rău a face? sufletū a mintui, sau a perde? iar ei tăcea.

5. Și căutindū spre ei cu mîniă, întristindu-se pentru împetrirea inimei lorū, a ȕisū omulū: întinde-ȕi mina tea; și o a întinsū, și a venitū mina lū la starea cea d'intiū sănătósă cași cea-l-altă.

6. Și eșindū fariseiū, îndată aū făcutū sfatū cu Irodianū improtiva lū, ca să-lū pîrdă pre dînsulū.

7. Iar Iisus s'a dusū cu uceniciū sēi cătră mare: și după dînsulū a mersū mulȕime multă din Galileea și din Iudea.

8. Și din Ierusalem, și din Idunea, și din cea parte de Iordan, și din prejurulū Tirulū și alū Sidonulū, mulȕime multă aūdindū câte făcea, aū venitū cătră dînsulū.

9. Și a ȕisū ucenicilorū sēi, ca să stea corăbióra aprópe de elū pentru norodū, ca să nu-lū impresóre pre elū.

10. Că pre mulȕi a vindecatū, cātū năvălia spre elū,

ca să se atingă de dînsulū căȕi avea bătăi.

11. Și duhurile cele necurate cîndū lū vedea pre elū, cădea înaintea lū, și striga, grăindū: tu ești Fiulū lui Dumneȕeū.

12. Și multū i certa pre dînsū ca să nu-lū facă arētatū pre elū.

13. Și s'a suitū la munte, și a chîmătatū pre care a vrutū elū însuși, și aū venitū la dînsulū.

14. Și a făcutū doūi-spre-dece ca să flă cu elū, și să-i trāmiȕă pre dînsū să propoveduască.

15. Și să aibă putere a vindeca bólele, și a goni draciū.

16. Și a pusū lui Simon numele Petra.

17. Și pre Iacov alū lui Zevedeiū, și pre Ioan fratele lui Iacov, (și le-a pusū lorū numele Voanerges, adecă: fii tunetului.)

18. Și pre Andreiū, și pre Filippū, și pre Vartholomeiū, și pre Matheiū, și pre Thoma, și pre Iacov alū lui Alfeiū, și pre Taddeū, și pre Simon Cananitulū.

19. Și pre Iuda Iscarioteanulū care lū-a și vîndutū pre elū.

20. Și aū venitū în casă; și iarăși s'a adunatū norodulū, cātū nu putea ei nici pîine să mănince.

21. Și aūdindū cei ce era despre dînsulū, aū eșitū să-lū prindă pre elū: că grăia, că nu-și este în fire.

22. Și cărturariū cei ce se pogorise din Ierusalem, ȕicea cumū că Veelzevulū are, și cumū că cu domnulū dracilorū scóte draciū.

23. Și chiāmându-i pre dinșii, în pilde grăia lorū: cumū pôte Satana să scōță pre Satana.

24. Și dacă împărăția se va împărechia între sine, nu pôte să stea împărăția aceea.

25. Și dacă casa se va împărechia între sine, nu pôte să stea casa aceea.

26. Și dacă Satana s'a sculatū însuși asupra sea, și s'a împărechiatū, nu pôte să stea, ci are sfirșitū.

27. Nimeni nu pôte să jefuască vasele celui tare, intrindū în casa lui, de nu va lega întiū pre celū tare: și atunci va jefui casa lui.

28. Aiuin grăescū voē, că tōte păcatele se vorū ierta fiilorū ómenilorū, și hulele ori-câte vorū huli.

29. Iar cine va huli împrotiva Sfintului Duhū, n'are iertare în veacū, ci este vinovată judecāșii de veci.

30. (Pentru că dicea: duhū necuratū are.)

31. Decī aū venitū frașii și muma lui, și stindū afară, aū trāmisū la elū, chiāmindu-lū pre dīnsulū.

32. Și ședea vorodulū împrejurulū lui, și a dīsū lui: étā muma tea, și frașii tēi, și surorile tele afară te caută pre tine.

33. Și a răspunsū lorū, grāindū: cine este muma mea și frașii mei?

34. Și căutindū la cei ce ședea împrejurulū lui, a dīsū: étā muma mea, și frașii mei.

35. Că ori-cine va face voia lui Dumneșē, acela fratele meū, și sora mea, și muma mea este.

Capū 4.

ȘI iarășī ainceputū a învăța līngă mare: și s'a adunatū la dīnsulū norodū multū, cātū a intratū elū în corabiă, și a ședutū pre mare: și totū norodulū sta pre uscatū līngă mare.

2. Și-ī învăța pre dinșii în pilde multū, și grăia lorū intru învățatura sea.

3. Ascultași: étā, a șitū semănătorulū să semene.

4. Și a fostū cīndū semēna, una ādecā a cădutū līngă cale, și aū venitū pasēriile, și o aū mīncatū pre dīnsa.

5. Iar alta a cădutū pre petrișū, unde n'avea pāmīntū multū, și indatāși a rēsăritū, pentru căci n'avea pāmīntū adīncū.

6. Decī rēsăriudū sōrele, s'a pālītū; și pentru căci n'avea rădăcīnă s'a uscatū.

7. Iar alta a cădutū în spinī; și s'a înălțatū spīlī, și o aū inecatū, și n'a datū rodū.

8. Iar alta a cădutū în pāmīntū bunū, și a datū rōdă înālțīndu-se și crescīndū: și a adusū una trei-deci, iar alta șēse-deci, iar alta ūă sută.

9. Și dicea lorū: cela ce are urechi de audītū audă.

10. Iar cīndū a fostū deosebi, lū-aū intrebātū pre elū de pildă coi ce era līngă elū, împreună cu cei doūi-spre-dece.

11. Și le-a dīsū lorū: voē s'a datū a sci taīna împărăției lui Dumneșē, iar celorū de afară tōte în pilde sunt lorū.

12. Ca privīndū să privēs-că și să nu vadă; și auīndū

să audă și să nu înțeleagă: ca nu cumă-va să se întorcă și să se ierte lor păcatele.

13. Și le-a dăsu lor: aū nu sciți pilda acēsta? și cumă veți înțelege tōte pildele?

14. Cea ce sēmēnă, cuvintul sēmēnă.

15. Și aceștia sunt cei de lingă cale, unde se sēmēnă cuvintul; și cind lū-audū, îndată vine Satana, și iea cuvintul care este sēmēnatū întru inimele lor.

16. Și aceștia sunt așide-rea cei ce se sēmēnă pre petrișū, care cind audū cuvintul, îndată cu bucuriă lū primescū pre elū;

17. Și n'au rădēcina întru aineși, ci sunt pină la uă vreme; după aceea făcindu-se necazū, saū gōnă pentru cuvintū, îndată se smintescū.

18. Și aceștia sunt cei ce se sēmēnă în spinī, care audū cuvintul.

19. Dar grijele veacului acestuia, și înșelăciunea bogăției, și pofta celorl-lalte intrindū innēcă cuvintul, și se face neroditorū.

20. Și aceștia sunt cei sēmēnați în pămintū bunū, care audū cuvintul și-lū primescū; și aducū rōdă unulū trei-deci, iar altulū șese-deci, iar altulū ūă sută.

21. Și dicea lor: aū dōră făclia vine ca să se puă sub obrocū, saū sub patū? aū nu ca să se puă în sfeșnicū?

22. Că nu este ce-va tălnutū, care să nu se vēcă: nici a fostū ascunsū, ca să nu viă întru arătare.

23. De are cine-va urechi de aūditū aūđă.

24. Și dicea lor: vedeți ce aūdiți: cu ce mēsura mēsurați, se va mēsura voē, și se va adăoga voē celorū ce aūdiți.

25. Că celū ce are, i se va da lui; iar celū ce n'are, și ce are i se va lua de la din-sulū.

26. Și dicea: așa este și împărăția lui Dumneđeū, în ce chipū este dacă aruncă omulū sēmīnța în pămintū.

27. Și dōrīne, și se scōlă nōptea și diūa; și sēmīnțarē-sare și cresce cumū nu scie elū.

28. Că pămintulū din sine rodesce, întiū érbă, apoi spicū, după aceea deplinū grīū in spicū.

29. Iar cind se cōce rodulū, îndată trāmite secera, că a sositū ceceriulū.

30. Și dicea: cui vomū asemēna împărăția lui Dumneđeū, saū cu ce pildă o vomū potrivī pre ea?

31. Ca grāunțulū de muștarū, care cind se sēmēnă în pămintū, este mai micū de cātū tōte sēmīnțele pāmīntulū.

32. Și dacă se sēmēnă, cresce, și se face mai mare de cātū tōte buruenele, și face ramuri mari, cātū sub umbra lui pōte să locuēcă pasērile cerulū.

33. Și cu pilde ca acestea multe grāia lorū cuvintulū, precumū putea a aūđi.

34. Iar fără de pilde nu grāia lorū: deosebī nēnici-lorū sēi le deslega tōte.

35. Și a dăsu lorū, în diūa aceea, făcindu-se sēră: să trecemū de cea parte.

36. Și lāsindū elū norodulū,

lă-a luatū pre dînsulū așa precumū era în corabiă: și era și alte corăbii cu dînsulū.

37. Și s'a făcutū vîforū mare de vîntū; iar valurile intra în corabiă, cătū mai se împlea ea.

38. Și elū era la cîrmă dormindū pre căpătîiū; și lū-aū deșteptatū pre elū, și i-aū dîsū lui: Învătătorule, aū nu ți-este grijă că perimū?

39. Și sculîndu-se a certatū vîntulū: și a dîsū mării: tacî, încetédă; și a stătutū vîntulū, și s'a făcutū liniște mare.

40. Și a dîsū lorū: ce sunteți așa fricoși? cumū n'aveți credință?

41. Și s'aū înfricoșatū cu frică mare, și grăia unulū cătră altulū: ôre cine este acesta? că și vîntulū, și marea lū asculta pre elū.

Capū 5.

Și a venitū de ceaa parte de Smare, în laturea Gadarenilorū.

2. Și eșîndū elū din corabiă, îndată lū-a întîmpinatū pre elū unū omū din morminturi cu duhū necuratū.

3. Care avea locuința în morminturi, și nici cu lanțuri de ferū nimenia nu putea să-lū lege pre elū.

4. Pentru că de multe ori fiindū legatū cu obești și cu lanțuri de ferū, se rumpea de elū lanțurile, și obeștile se sfărîma; și nimeni nu putea să-lū domolêscă pre dînsulū.

5. Și pururea nóptea și ziua era prin munți și prin morminturi strigîndū, și tăîndu-se de petre.

6. Iar vîdîndū pre Iisus de departe, a alergatū și i s'a închinatū lui.

7. Și strigîndū cu glasū mare, a dîsū: ce este mie și ție, Fiule alū lui Dumneđeū celui înaltū? juru-te pre tine cu Dumneđeū, să nu mă muncesci pre mine.

8. Căci grăia lui: ești duhū necuratū din omū.

9. Și lū-a întreatū pre elū: cumū ți-este numele? și a răspunsū, grăîndū: Legion mî-este numele, că mulți suntemū.

10. Și-lū ruga pre elū multū, ca să nu-i trâmîșă pre dînsiī afară din laturea aceea.

11. Și era acolo lîngă munte ūă turmă mare de porci păscîndū.

12. Și lū-a rugatū pre dînsulū toți draciī, dîcîndū: trâmîte-ne pre noi în porci să intrămū într'înșii: și i-a slobođitū pre ei Iisus îndatăși.

13. Și eșîndū duhurile cele necurate aū intratū în porci: și s'a pornitū turma de pre țermuri în mare. (și era ca la două mii,) și s'aū înneecatū în mare.

14. Iar cei ce pășcea porciī, aū fugitū, și aū vestitū în cetate și în sate. Și aū eșitū să vadă ce este ceaa ce s'a făcutū.

15. Și aū venitū cătră Iisus, și aū vîđutū pre celū ce fusese îndrăcitū, ședîndū, și îmbrăcatū, și întregū la min-te, pre celū ce avusese Legionulū: și s'aū spăîmintatū.

16. Și povestia lorū cei ce vîđuse, ce s'a făcutū celui îndrăcitū, și pentru porci.

17. Și aū începutū a-lū ru-

ga pre dînsul, ca să éşădin hotarele lor.

18. Şi intrîndu el în corabie, lă ruga pre el ceta ce fusese îndrăcit, ca să fiă cu dînsul.

19. Iar Iisus nu lă-a lăsat pre el, ci i-a dîsu lui: mergi în casa tea cătră ai tăi, şi vestesce lor câte ţi-a făcut ūe Domnul, şi te-a miluit.

20. Şi s'a dîsu, şi a început a propovedui în Decapole, ceta a făcut Iisus lui, şi toţi se minuna.

21. Şi trecîndu Iisus în corabie iarăşi de cea parte, s'a adunat norod mult la el, şi era lingă mare.

22. Şi éta a venit unu din mai mari sinagogei, cu numele Iair.

23. Şi vîdîndu-l pre dînsul, a cădutu la picioarele lui; şi-l ruga pre dînsul mult, dîcîndu: că, flica mea spre sfîrşit este, vino, de-ţi pune mîinele pre dînsa, ca să se mintuescă şi să grăescă.

24. Şi a mersu cu dînsul; şi după dînsul a mersu norod mult, şi-l impresura pre el.

25. (Şi ūă muere óre-care fiîndu întru curgerea singelui de doî-spre-dece ani.

26. Şi multe pătîmîndu de la mulţi doftori; şi cheltuîndu-şi tóte cele ce avusese, şi nimicu folosîndu-se, ci mai virtosu spre mai rău viîndu;

27. Auđîndu pentru Iisus, viîndu între norod din apoi, s'a atînsu de haîna lui.

28. Că dîcea: că măcaru de haînele lui de mē voî atînge, mē voî mintui.

29. Şi îndatăşi a secatu is-

vorul singelui ei; şi a simţit cu trupul că s'a vindecatu de bóla.

30. Şi îndatăşi Iisus cunosciîndu întru sineşi puterea ce a esit dintru el, întorcîndu-se cătră norodu, a dîsu: cine s'a atînsu de haînele mele?

31. Şi au dîsu lui ucenicii: veđi norodul îmbulsîndu-te, şi dîci: cine s'a atînsu de mine?

32. Şi căuta împrejur să vadă pre cea ce a făcutu acesta.

33. Iar muiera înfricoşîndu-se şi tremurîndu, sciîndu ce s'a făcutu ei, a venit, şi a cădutu înaintea lui, şi i-a spusu lui totu adevêrul.

34. Iar el a dîsu ei: flică, credinţa tea te-a mîntuit; mergi în pace, şi fi sănătósă de bóla tea.)

35. Încă grăîndu el au venit de la mai marele sinagogei, dîcîndu: că, flica tea a murit, ce mai superi pre Învêşătorul?

36. Iar Iisus îndată ce a auđit cuvinţul ce s'a grăit, a dîsu mai marelu sinagogei: nu te teme, crede numai.

37. Şi n'a lăsat pre nici unu să mērgă după dînsul, fără numai pre Petru şi pre Iacov, şi pre Ioan, fraţele lui Iacov.

38. Şi a venit în casa mai marelu sinagogei, şi a vêdut turburare, plîgîndu aceea şi tînguîndu-se mult.

39. Şi intrîndu, a dîsu lor: ce vê turburaşi şi plîngeşi? fecióra n'a murit, ci dorme. Şi-ai ridea de dînsul.

40. Iar el scoţîndu afară pre toţi, a luat pre tatăl

feciorei și pre muma, și pre cei ce era cu elă, și a intrat unde era fecióra dăcîndă.

41. Și apucîndă pre fecióra de mîna, i-a dîsu ei: Talita cumi; cesetălcuesce: Fecióra, (fie dică), scólă-te.

42. Și îndatăși s'a sculat fecióra, și îmbla: că era de două-spre-dece ani; și s'a spăimîntat cu spaîmă mare.

43. Și le-a poruncit loră multă ca nimeni să nu scia acésta: și a dîsu să-i dea ei să mănînce.

Capă 6.

SI a eșit de acolo, și a venit la patria sea: și după dînsulă a mersă uceniciilă lui.

2. Și fiindă simbătă, a începută a învăța în sinagogă; și mulți audîndă, se mira dîcîndă: de unde-i sunt acésta acestea? și ce este înțelepciunea ce i s'a dată lui, că și puteri ca acestea prin mîinele lui se facă?

3. Aă nu este acesta teslarulă, feciorulă Mariei, și fratele lui Iacov, și ală lui Iosi, și ală lui Iuda, și ală lui Simon? și aă nu sunt surorile lui aici la noi? și se smintia intru elă.

4. Și dîcea loră Iisus: că, nu este proorocă necînstită, fără numai în patria sea, și intru rudenii, și în casa sea.

5. Și nu putea acolo niciă putere să facă, fără numai preste pușini bolnavi pîndu-și mîinele, i-a vindecată pre ei.

6. Și se mira pentru necredința loră, și îmbla în satele cele de prin prejură învîșîndă.

7. Și a chîămată pre cei două-spre-dece, și a începută a-i trâmite pre dînsii căte două căte două, și le-a dată loră putere asupra duhuriloră celoră necurate.

8. Și le-a poruncit loră să nu iea nimică pre cale, fără numai toiagă, nici traistă, nici pîine, nici bani la brîu;

9. Ci numai încălțași cu sandali, și să nu se îmbrace cu două haine.

10. Și grăia loră: ori-unde veși intra în casă, acolo petreceși, pînă ce veși eși de acolo.

11. Și ori-căși nu vî voră priimi pre voi, nici voră asculta pre voi, eșîndă de acolo, scuturași prafulă celă de sub picioarele vîstre, intru marturiă loră. Amin grăescă voă, mai ușoră va fi Sodomului și Gomorului în ziua judecării, de cătă cetăși aceleia.

12. Și eșîndă propoveduia ca să se pocăescă.

13. Și draci mulți scotea, și ungea cu untă-de-lemnă pre mulți bolnavi și-i tîmăduia.

14. Și a audită împăratulă Irod, (căci arătată se făcuse numele lui,) și dîcea: că, Ioan celă ce boteza s'a sculată din morți, și pentru acésta lucră dă puterile intru elă.

15. Alții dîcea: că Ilie este; iar alții dîcea: că proorocă este, saă că unulă din prooroci.

16. Și audîndă Irod, a dîsu: că acesta este Ioan pre care eu lă-amă tăiată; elă s'a sculată din morți.

17. Că Irod acesta trâm-

șindă a prinsă pre Ioan și lă-a legat pre el în temniță, pentru Irodiada, murea lui Filipp, fratele său, căci o luase pre dînsa murea.

18. Că dîcea Ioan lui Irod: nu ți se cuvine să aibi murea fratelui tău.

19. Iar Irodiada-lă pismuia pre dînsul, și vrea să-lă omore, și nu putea.

20. Că Irod se temea de Ioan, știindu-lă pre dînsul omă drept și sfînt, și-lă socotia pre el, și ascultîndu-lă pre dînsul, multe făcea, și cu dragoste lă-asculta pre el.

21. Și întimplindu-se ăă di cu bună prilej, cînd Irod făcea ospetulă năcerii sele boerilor săi, și căpitanilor, și celor mai mari ai Galileei.

22. Și intrînd fata Irodiadei, și jucînd, și plăcînd lui Irod și celor ce se dea cu dînsul, a dîsă împetratului fetei: cere de la mine ori-ce vei vră, și voî da ție.

23. Și s'a jurat ei, că ori-ce vei cere de la mine voî da ție, pînă la jumătate de împetrăția mea.

24. Iar ea eșînd, a dîsă murei sele: ce voî cere? iar aceea a dîsă: capul lui Ioan Botezătorului.

25. Și intrînd îndată și cu sirguință la împetratulă, a cerut, dîcînd: voî ca să-mi dai mie acum în tîpsă capul lui Ioan Botezătorului.

26. Și împetratulă forte s'a intristat; dar pentru jurămînturi, și pentru cei ce se dea împreună cu dînsul, n'a vrut să-lă lepede cererea.

27. Și îndată trâmîșîndă împetratulă speculator, a poruncit să aducă capul lui.

28. Iar elă mergîndă i-a tăiat capul lui în temniță, și lă-a adus în tîpsă, și lă-a dat pre elă fetei, și fata lă-a dat murei sele.

29. Și așîndă ucenicii lui, aș venit, și aș ridicat trupul lui celă cădut, și lă-a pus pre el în mormînt.

30. Și s'aș adunat apostolii la Iisus, și i-aș vestit lui tôte căte aș făcut și căte aș învătă.

31. Și le-a dîs lor: veniți voi înși-vă deoseb în loc pusti, și vă odihniți puțin; că era mulți care venia și se ducea: și n'avea vreme nici să mănînce.

32. Și s'aș dus în loc pusti singuri cu corabia.

33. Și i-aș vădut pre dîș și nerodele mergînd, și i-aș cunoscut pre ei mulți, și pedestri din tôte cetățile alerga acolo, și mai nainte de căt ei aș venit, și s'aș adunat la dînsul.

34. Și eșînd Iisus, a vădut norod mult, și i s'a făcut milă de ei, pentru căci era ca oile ce n'aș păstor; și a început a-i înveta pre dîș mulți.

35. Și étă vreme multă fiînd, s'a apropiat la dînsul ucenicii lui, și i-aș dîs lui: că loculă este pusti, și étă vreme a trecut multă.

36. Slobodesce-i pre dîș, ca mergînd în orașele cele din prejur și în sate, să-și cumpere loruși pînă; că n'aș ce să mănînce.

37. Iar elă răspundîndă a dîs

loru: dați-le voi loru să mănince. Și au ȑisū lui: mergindū pōte să cumpărāmū piini de două sute de dinari, și să le dāmū lorū să mănince.

38. Iar elū a ȑisū lorū: câte piini aveți? mergeți și vedeți. Iar ei scindū, au ȑisū: cinci, și două pesci.

39. Și a poruncitū lorū să-i puia pre toți mese mese pre erbă verde.

40. Și au ședutū cete cete, câte ūă sută și câte cinci-deci.

41. Și luindū cele cinci piini, și cei două pesci, cāutindū la cerū a blagoslovitū, și a frintū piinile, și le-a datū ucenicilorū sēi, ca să le puia înaintea lorū, și pre cei două pesci i-a împărșitū la toți.

42. Și au mīncatū toți, și s'au sāturatū.

43. Și au luatū două-spre-dece coșuri plīne de sfārimituri, și din pesci.

44. Și era cei ce mīncase piinile, ca la cinci mi de bărbați.

45. Și îndatăși a silitū pre ucenicii sēi să intre în corabiă, și să mērgă mai 'nainte de ceaa parte la Vithsa-ida, pină ce va sloboȑi elū norodulū.

46. Și după ce i-a sloboȑitū pre ei, s'a dusū în munte să se rōge.

47. Și făcīndu-se sēră, era corabiă în miȑloculū mării, și elū singurū pre uscatū.

48. Și i-a vȑdutū pre dinșii că se chinuescū vislindū, (că era vintulū improtiva lorū;) iar întru a patra strēja a nopții, a venitū la dinșii imblīndū

pre mare, și vrea să trecă pre lingă ei.

49. Iar ei vȑdīndu-lū pre dīnsulū imblīndū pre mare, li s'a părutū că este nālucă, și au strigatū.

50. (Că toți lū-au vȑdutū pre elū, și s'au turburatū;) și îndatăși a grăitū cu dinșii și le-a ȑisū lorū: îndrāsniți, cū sunt; nu vȑ temeți.

51. Și s'a suitū la dinșii în corabiă, și a încetatū vīntulū: și ei iōrte preste mēsură se spāimīnta întru sine, și se minuna.

52. Că n'au priceputū din piini, căci era inima lorū im-petrītă.

53. Și trecīndū au venitū în pāmīntulū Genisarethulū, și au stātutū la liman.

54. Și eșīndū ei din corabiă, îndatăși lū-au cunoscutū pre elū aceia.

55. Și incongiurīndū tōtă laturea aceea, au începutū pre paturī a aduce bolnavi, unde auȑia că este elū acolo.

56. Și orī-unde intra în sate, sau în cetăți, sau în orașe, punea la uliȑe pre cei bolnavi, și-lū ruga pre elū, ca măcarū de pōlele vestmintelorū lui să se atingă: și căȑi se atingea de elū se mīntuia.

Capū 7.

ȘI s'au adunatū la dīnsulū Sfariseii și ōre-care din cār-turari, care venise din Ierusalem.

2. Și vȑdīndū pre ōre-care din ucenicii lui cu mīinele necurate, (adecă nespēlate) mīncīndū piine i-au prihānitū.

3. (Că fariseii și toți Iudeii, de nu-și vorū spēla mīinele

pină în cotul, nu mănincă, fiindu aşedămintul bătrînilor.

4. Şi din tîrgu de nu se va spăla, nu mănincă: şi altele multe sunt care au luat ale ţine, spălarea păharelor, şi a urciórelor, şi a căldărilor, şi a paturilor.)

5. După aceea lu-au întrebatu pre elu fariseii şi cărturarii: pentru ce ucenicii tăi nu imblă duple aşedămintul bătrînilor, ci cu mîinele nespălate mănincă piine?

6. Iar elu răspundîdu a dişu lor: că, bine a proorocitu Isaiă pentru voi, fâşar-nicilor, precum este scrisu: norodulă acesta cu buzele mă cinstesce, iar inima lor de parte stă de la mine.

7. Şi în zadaru mă cinstescu, învăţîndu învăţatură poruncă omenescă.

8. Că lăşîndu porunca lui Dumneđu, ţineţi aşedămintul bătrînilor, spălarea urciórelor, şi a păharelor, şi alte asemenea ca aceste multe faceţi.

9. Şi dicea lor: bine lăudaţi porunca lui Dumneđu, ca să păziţi aşedămintul vostru.

10. Că Moise a dişu: cinstesce pre tatălă tău şi pre muma tea; şi ceta ce va grăi de rău pre tatălă său sau pre muma sea, cu mórte să móră.

11. Iar voi diceţi: de va dice omulă tătine-său sau mine-sea: corvană (adecă daru) este aceea cu care te-ai fi folosită de la mine.

12. Şi nu-lu mai lăsaţi pre dişulă să mai facă ce-vatătine-său sau mine-sea.

13. Călcîndu cuvîntulă lui Dumneđu pentru aşedămintulă vostru care aţi datu; şi asemenea ca acestea multe faceţi.

14. Şi chiămîndu la sine pre totu norodulă, a dişu lor: ascultaţi-mă pre mine toţi, şi înţelegeţi.

15. Nimicū nu este din afară de omū, ce intră într'insulū, care pôte să-lu spurce pre elū; ci cele ce esū dintr'insulū, acelea sunt care spurcă pre omū.

16. De are cine-va urechi de auditū, audă.

17. Şi după ce a intratū în casă de la norodū, lu-au întrebatu pre elū ucenicii lui pentru pildă.

18. Şi le-a dişu lor: aşa şi voi neînţelegători sunteţi? au nu vă pricepeţi, că totu ce intră în omū din afară, nu pôte să-lu spurce?

19. Că nu intră în inima lui, ci în pintece, şi ese pre afedron, curăţîndu tóte bucatele.

20. Şi dicea: că ccaa ce ese din omū, aceea spurcă pre omū

21. Că din intru din inima ómenilorū, esū gîndurile cele rele, précurviele, curviele, u-ciderile.

22. Furtişegurile, asupriri-le, viclesugurile, înşelăciuni-le, învierşunările, ochiulū viclénū, hula, trufia, nebunia.

23. Tóte relele acestea esū din intru, şi spurcă pre omū.

24. Şi sculîndu-se de acolo, s'au dusū în hotarele Tirulū şi ale Sidonulū; şi intrîndu în casă vrea să nusciă nimeni de elū, şi n'a pututū să se tăinuască.

25. Că auzindă ăă muieră pentru dînsulă, a căreia fîcă avea duhă necurată, viindă a cădută la pîcióarele lui.

26. (Și era muieră Ellină de neamă din Fenicia Siriei,) și-lă ruga pre elă ca să gonéscă draculă din fîcă ei.

27. Iar Iisus a ăisă ei: lă-să să se sature întîlă fîi; că nu este bine a lua pîinea filoră, și a o arunca cîiniloră.

28. Iar ea răspundîndă a ăisă lui: adevérată, Dómne: că și cîinii subț masă mănîncă din sfărîmiturele filoră.

29. Și i-a ăisă ei: pentru acestă cuvîntă mergă; a eșîtă draculă din fîcă tea.

30. Și mergîndă la casa sea, a aflată pre draculă eșîtă, și pre fîcă ăăcîndă în pată.

31. Și iarăși eșîndă din hotarele Tirului și ale Sidonului, a venită la marea Galileei, în mîdloculă hotareloră Decapoliei.

32. Și aă adusă la dînsulă ună surdă grăîndă anevotă, și lă-aă rugată pre dînsulă, ca să-și puă mîna pre elă.

33. Și luîndu-lă pre elă din mulțime deosebi, a pusă degetele seale în urechițele lui, și scuipîndă, s'a atînsă de limba lui.

34. Și căutîndă la ceră, a suspînată, și a ăisă lui: Efatta, ce este, deschide-te.

35. Și îndatăși s'aă deschisă auzurile lui, și s'a delegată legătura limbei lui, și grăia dreptă.

36. Și a poruncită loră, ca să nu spuă nimenu; ci pre cătă elă le poruncia loră, ei măi multă vestia.

37. Și măi multă se mira, ăicîndă: tóte le-a făcută bine, și pre surdă i-a făcută de auză: și pre mușă de grăescă.

Capă 8.

ÎN dîlele acelea fîîndă no-Irodă multă fórtă, și neavîndă ce mîncă, chiămîndă Iisus pre ucenicii seă, le-a ăisă loră:

2. Milă mî-este de norodă, că étă treă dîle suntă de cîndă așteptă lîngă mine, și n'aă ce mîncă.

3. Și de-i voă slobodă pre dîngăi flămîndă la casele loră, voră slăbi pre cale: că ună dînrînșă aă venită de de-parte.

4. Și aă răspunsă lui ucenicii lui: de unde pre acestă va pută cine-va să-i sature de pîîne aici în pustă?

5. Și i-a întreată pre ei: câte pîîni aveși? iar ei, aă ăisă: septe.

6. Și a poruncită norodulă să sedă pre pămîntă; și luîndă pre cele septe pîîni, mulțamîndă, a frîntă, și a dată uceniciloră seă, ca să le puă înaintă; și aă pusă înaintea norodului.

7. Și avea și puțîni pescișori; și blagoslovîndă, a ăisă să-i puă și pre acela înaintea loră.

8. Și aă mîncată și s'aă săturată; și aă luată rămășiță de sfărîmitură, septe coșnițe.

9. Și era cei ce mîncaseră, ca patru mîi: și i-a slobodită pre ei.

10. Și îndatăși intrîndă în corabiă cu ucenicii seă, a venită în părțile Dalmanutei.

26. Și lă-a trămisă pre elă la casa sea, dicîndu: nici în sată să intri, nici să spuî cui-va în sată.

27. Și a eșitū Iisus, și ucenicii lui în satele Cesariei lui Filippū, și pre cale a întreatū pre ucenicii sōi, dicîndū lorū: cine dicū ōmenii că sunt eū?

28. Iar ei aū răspunsū: Ioan Botezătorulū; și alșii, Ilie; iar alșii, unulū din prooroci.

29. Și elū le-a disū lorū: dar voi cine diceți că sunt eū? Și răspundîndū Petru, a disū lui: tu ești Christosulū.

30. Și i-a opritū pre ei ca să nu spuîă nimēnui pentru dînsulū.

31. Și a începutū a-i învăța pre ei, că se cuvine Fiulū Omului multe a pătîmi, și a se defăima de bētrîni, și de archierei, și de cărturari, și a a se omori, și după trei zile a învia.

32. Și de față cuvîntulū acesta grăia; și apucîndu-lū pre elū Petru, a începutū a-i sta lui împotivă.

33. Iar elū întorcîndu-se și căutîndū spre ucenicii sōi, a certatū pre Petru, dicîndū: mergi după mine, Satano; că nu cugești cele ce sunt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sunt ale ōmenilor.

34. Și chiāmîndū la sine pre norodū împreună cu ucenicii sōi, a disū lorū: cela ce voește să viă după mine, să se lepede de sine, și să-și iea crucea sea, și să-mi urmeze mie.

35. Că cine va vrē să-și mintuēscă sufletulū sēu, perde-lū-va pre elū; iar cine-și

va perde sufletulū sēu pentru mine și pentru Evangeliă, acela-lū va mîntui pre elū.

36. Că ce va folosi omulū, de arū dobîndi lumea tōtă, și-și va perde sufletulū sēu?

37. Sau ce va da omulū schimbū pentru sufletulū sēu?

38. Că cine se va rușina de mine și de cuvintele mele într'acestū neamū pré-curvarū și pēcātosū, și Fiulū Omului se va rușina de elū, cîndū va veni întru slava Tatălui sēu cu sfinții ingeri.

Capū 9.

Și le dicea lorū: amin grădescū voe, că sunt unii din cei ce stau aici, care nu vorū gusta mōrte pînă cîndū vorū vedē împērăția lui Dumnezeu viindū întru putere.

2. Și după șese zile a luatū Iisus pre Petru, și pre Iacov, și pre Ioan, și i-a suitū pre dînșii în munte înaltū deosebī singuri, și s'a schimbatū la față înaintea lorū.

3. Și haînele lui era strălucîndū, albe fōrte ca zăpada, în ce chipū nălbitorulū pre pămîntū nu pōte să nălbēscă.

4. Și s'a arētatū lorū Ilie împreună cu Moise: și grăia cu Iisus.

5. Și răspundîndū Petru a disū lui Iisus: Învēțatorule, bine este noē a fi aici, și să facemū trei colibi: ție una, și lui Moise una, și lui Ilie una.

6. Că nu scia ce grăia, că era înfricoșaji.

7. Și s'a făcutū norū umbrindu-i pre ei; și a venitū glasū din norū grăindū: a-

cesta este Fiulul meu cel u inbitu, pre acesta ascultați.

8. Și de neprasnă căutîndu ei împrejură, pre nimeni n'au mai veditu, ci numai pre Iisus împreună cu dinșii.

9. Iar pogorîndu-se ei din munte, le-a poruncitŭ lorŭ ca nimenui să nu spuia cele ce au veditu, fără numai cîndu Fiulŭ Omului din morți va învia.

10. Și au ținutŭ cuvîntulŭ între sine, întrebîndu-se ce este aceea a învia din morți.

11. Și lă-au întreatu pre elu, dicîndu: căci dicu cărturarii, că Ilie se cuvine să viă mai 'nainte?

12. Iar elu răspundîndu, a disu lorŭ: Ilie viindŭ mai 'nainte, va aședa tôte; și cumŭ este scris de Fiulŭ Omului, ca să pătimescă multe, și să fiă deșăimatŭ.

13. Ci dicu voe, că și Ilie a venitŭ, și au făcutŭ lui căte au vrutŭ, cumŭ este scris de elu.

14. Și viindŭ la ucenici, a veditŭ norodŭ multŭ împrejurulŭ lorŭ, și cărturarii întrebîndu-se cu dinșii.

15. Și îndată totŭ norodulŭ veditu-lŭ pre elu s'a spăimîntatŭ, și alergîndŭ s'a închinatŭ lui.

16. Și a întreatu pre cărturari: ce vë întrebați între voi?

17. Și răspundîndŭ unul din norodŭ, a disu: Învățatorule, amŭ adusŭ pre fiulŭ meu la tine, avîndŭ duhulŭ mutŭ;

18. Și ori-unde lă-apucă pre elu lă adrobesce, și face spume, și scîrșnește cu dinșii

săi, și se usucă; și amŭ disu ucenicilorŭ tēi să-lŭ scōpă, și n'au pututŭ.

19. Iar elu răspundîndŭ, au disu lui: o neamŭ necredinciosŭ! pînă cîndŭ voiu fi cu voi? pînă cîndŭ voiu suferi pre voi? aduceți-lŭ pre elu la mine.

20. Și lă-au adusŭ pre elu la dinsulŭ: și veditu-lŭ pre dinsulŭ, îndată duhulŭ lă-a scuturatŭ pre elu; și cădîndŭ la pămîntŭ, se tăvălia aspu-mîndŭ.

21. Și a întreatu pre tatălŭ lui: cătă vreme este de cîndŭ i s'a făcutŭ lui acēsta? iar elu a disu: din copilăria;

22. Și de multe ori pre elu și în foculŭ lă-a aruncatŭ, și în apă, ca să-lŭ pērdă; ci de poți ceva, ajută-ne noe, fiindu-ți milă de noi.

23. Iar Iisus i-a disu lui: de poți, crede, tôte sunt cu putință credinciosului.

24. Și îndată strigîndŭ cu lacrimi tatălŭ copilului, a grăitŭ: credŭ, Dōmne, ajută necredinței mele.

25. Iar veditŭ Iisus că năvălesce norodulŭ, a poruncitŭ duhului celui necuratŭ, dicînd lui: duhŭ mutŭ și surdŭ, eu ție-ți poruncescŭ, eși dintr'insulŭ, și de acumŭ să nu mai intri în elu.

26. Și strigîndŭ, și multŭ acuturîndu-lŭ pre elu, a eșitŭ și s'a făcutŭ ca unŭ mortŭ, cătŭ multŭ dicea că a muritŭ.

27. Iar Iisus apucîndu-lŭ pre elu de mină, lă-a ridicatŭ; și s'a sculatŭ.

28. Și intrîndŭ elu în casă, uceniciŭ lui lă-au întreatu pre dinsulŭ deosebi: pentru

ce noi nu lă-amă putut să-l scotem pre el?

29. Iar elă a dîsă loră: a-cestă neamă cu nimică nu pôte eși, fără numai cu rugăciune și cu post.

30. Și de acolo eșindă mergea prin Galilea, și nu vrea ca să-lă scia cine-va.

31. Că învăța pre ucenicii săi, și dîcea loră: că, Fiul Omului se va da în mîinele ómeniloră, și-lă voră omorî pre elă; și după ce-lă voră omorî, a treia dî va învia.

32. Iar ei nu înțelegea cuvîntulă, și se temea să-lă întrebă pre elă.

33. Și a venită în Capernaum; și fiindă în casă, i-a întreată pre dîșii: de ce vă prigoniați pre cale?

34. Iar ei aū tăcută: că se pricise pre cale unulă cu altulă, cine ară fi mai mare.

35. Și ședîndă, a chîămată pre cei două-spre-dece, șile-a dîsă loră: cela ce va să fiă intîi, să fiă mai pre urmă de toți, și tutuloră slugă.

36. Și luîndă ună pruncă, lă-a pusă pre elă în mijloculă loră, și luîndu-lă în brațe, a dîsă loră:

37. Ori-cine va priimi pre unulă dintr'acești prunci întru numele meă, pre mine priimesce; și ori-cine priimesce pre mine, nu priimesce pre mine, ci pre celă ce m'a trămisă pre mine.

38. Și a respunsă Ioan lui, dîcîndă: Învățătorule, amă vedută pre óre-cine întru numele teă scoîndă draci, care nu vine după noi; și lă-amă oprită pre elă, căci nu vine după noi.

39. Iar Iisus a dîsă: nu-lă opriți pre elă; că nimeni nu este, care va face putere întru numele meă, și să pôtă degrabă a mă grăi de rău.

40. Că celă ce nu este împotiva noastră, pentru noi este.

41. Că ori-cine va adăpa pre voi cu ună păhară de apă întru numele meă, căci ai lui Christos sunteți, amin grăescă voe, nu-și va perde plata sea.

42. Și ori-cine va sminti pre unulă dintr'acești mici care credă întru mine, mai bine ară fi lui de și-ară legaă pîtră de móră împrejurulă grumazului sêu, și să se arunce în mare.

43. Și de te smintesce pre tine mîna teă, taia-o pre ea; că mai bine ți-este ție ciungă să intri în vieță, de cătă două mîini avîndă să intri în gheena, în foculă nestînsă;

44. Unde vremele loră nu móre, și foculă nu se stinge.

45. Și de te smintesce pre tine piciorulă teă, taia-lă pre elă; că mai bine ți-este ție să intri în vieță schiopă, de cătă două picioare avîndă, să fî aruncată în gheena, în foculă nestînsă;

46. Unde vremele loră nu móre, și foculă nu se stinge.

47. Și de te smintesce pre tine ochiulă teă, scote-lă pre elă; că mai bine ți-este ție cu ună ochiă să intri întru împărăția lui Dumnezeu, de cătă două ochi avîndă să fî aruncată în gheena focului;

48. Unde vremele loră nu móre, și foculă nu se stinge.

49. Că fiescă-cine cu focă

*

se va săra; și totă jertfa cu sare se va săra.

50. Bună este sarea; iar de va fi sarea nesărată, cu ce o veți îndulci pre acesta? aveți întru voi sare, și pace aveți între voi.

Capul 10.

SI de acolo sculindu-se, a svenit în hotarele Iudeei, de cea parte de Iordan: și iarăși s'au adunat noródele la dînsul, și precum i-era obiceiul, iarăși i învăța pre ei.

2. Și apropiindu-se fariseii lă-au întrebat pre el: óre se cade bărbatul să-și lase muiera? ispitindu-l pre el.

3. Iar el răspundînd a dîsu lor: ce a poruncit voe Moise?

4. Iar ei a dîsu: Moise a dat voia, să-și scrie carte de despărțire, și s'o lase.

5. Și răspundînd Iisus, a dîsu lor: după învîrtoșarea inimei vóstre a scris voe porunca acésta.

6. Iar din începutul zidirii, bărbat și muier i-a făcut pre ei Dumneđu.

7. Pentru acésta va lăsa omul pre tatăl sêu și pre muma sea, și se va lipi de muiera sea;

8. Și vor fi amîndoi în trup: pentru aceea nu mai sunt doi, ci un trup.

9. Decí ce a împreunat Dumneđu, omul să nu despartă.

10. Și în casă iarăși lă-au întrebat pre el ucenicii lui de acésta.

11. Și le-a dîsu lor: oricine-și va lăsa muiera sea, și va lua alta, pré-curvesce cu dînsa.

12. Și muiera de-și va lăsa bărbatul, și se va mărita după altul, pré-curvesce.

13. Și aducea la dînsul prunci ca să se atingă de ei; iar ucenicii certa pre cei ce-i aducea.

14. Iar vėdînd Iisus, nu i-a părut bine, și a dîsu lor: lăsați prunci să viă la mine, și nu-i opriți pre ei: că a unora ca acestora este împărăția lui Dumneđu.

15. Că amîn dîcu voe, oricine nu va priimi împărăția lui Dumneđu ca pruncul, nu va intra întru ea.

16. Și luîndu-i în brațe, și-a pus miinele preste ei, și i-a blagoslovit pre dînșii.

17. Și eșînd el în cale, alergînd óre-cine, și îngenuchînd înaintea lui, lă-întreba pre el, dîcînd: Învătătorule bune, ce voiu face ca să moștenesc viēța vecinică?

18. Iar Iisus a dîsu lui: cemî dîci bun? nimeni nu este bun, fără numai unul Dumneđu.

19. Poruncele scii: să nu curvesci; să nu uciđi, să nu furi; să nu fii mărturie mincinosă; să nu răpesci; cinstesce pre tatăl tēu și pre muma tea.

20. Iar el răspundînd, a dîsu lui: Învătătorule, tóte acestea le-am păzit din tinerețele mele.

21. Iar Iisus căutînd spre el, lă-a iubit pre dînsul, și a dîsu lui: încă una-ți lipsesce: mergi, vinde-ți câte ai, și le dă săracilor, și vei ave comóră în cer; și luînd crucea, vino, urmédă mie.

22. Iar elū întristîndu-se de cuvîntulū acesta, s'a dusū mîhnîtū; pentru că avea avuții multe.

23. Și căutîndū Iisus, a ȡisū ucenicilorū sēi: cātū de anevoiă vorū intra întru împărăția lui Dumneȡeu cei ce aū avuții.

24. Iar uceniciī se spăimînta de cuvintele lui. Iar Iisus iarăși rēspunȡîndū, le-a ȡisū lorū: fiilorū, cātū de anevoiă este să intre întru împărăția lui Dumneȡeu cei ce se năȡȡduescū întru avuții.

25. Mai lesne este a trece cămila prin urechiā acului, de cātū bogatulū a intra întru împărăția lui Dumneȡeu.

26. Iar ei mai multū se îngrozia, ȡicîndū unulū cătră altulū: și cine pōte să se mințuēscă?

27. Și căutîndū Iisus la ȡinșii, a ȡisū: la ômeni este cu neputință, dar nu la Dumneȡeu; că la Dumneȡeu tōte sunt cu putință.

28. Și a începutū Petru a ȡice lui: étă noi amū lăsatū tōte, și amū urmatū ȡie.

29. Și rēspunȡîndū Iisus, a ȡisū: amin grăescū voē, nimeni nu este care și-a lăsatū casă, saū frați, saū surori, saū tată, saū mamă, saū muiere, saū feciori, saū holde, pentru mine, și pentru Evangelia

30. Și să nu iea înșutite acumū în vremea acēsta, case, și frați, și surori, și tată, și mamă, și feciori, și holde, cu goniri; și în veaculū celū viitorū viēțā vecinică.

31. Și mulți d'intiū vorū

fi pre urmă; și de pre urmă întiū.

32. Și era pre cale suindu-se în Ierusalem, și mergea Iisus înaintea lorū; iar ei se spăimînta, și mergîndū după ȡînsulū, le era frică.

33. Și luîndū iarăși pre cei doūi-spre-ȡece, a începutū a le spune lorū cele ce era să se întîmple lui: că, étă ne suimū în Ierusalem, și Fiulū Omulū se va da archiereilorū și cărturarilorū, și-lū vorū judeca pre elū spre mōrte, și-lū vorū da pre elū neamurilorū:

34. Și-lū vorū batjocori pre elū, și-lū vorū bate pre elū, și-lū vorū scuipa, și-lū vorū omori pre elū; și a treia ȡi va învia.

35. Și aū venitū la elū Iacov și Ioan, fiī lui Zevedeū, ȡicîndū: Invēțātorule, voimū ca ceaa ce vomū cere, să ne faci noē.

36. Iar elū a ȡisū lorū: ce voiți să vē facū voē?

37. Iar ei aū ȡisū lui: dă-ne noē ca să ședemū unulū d'a drēpta tea, și altulū d'a stînga tea, întru slava tea.

38. Iar Iisus le a ȡisū lorū: nu sciți ce cereți; puteți să beți păharulū care eū bēū, și cu botezulū cu care eū mē botezū să vē botezați?

39. Iar ei aū ȡisū lui: putemū. Iar Iisus a ȡisū lorū: păharulū pre care eū bēū, cu adevēratū lū veți bē; și cu botezulū cu care eū mē botezū, vē veți boteza.

40. Iar a ședē d'a drēpta mea și d'a stînga mea, nu este alū meū a da, ci celorū ce s'a gătītū.

41. Și auzind cei de ce, au început a se minia pre Iacov și pre Ioan.

42. Iar Iisus chîmîndu-i pre dinșii la sine, le-a disū lorū: sciī că cei ce li se parū că sunt începători ai neamurilor, le stăpinescū pre ele; și cei mai mari ai lorū, le domnescū pre dinsele.

43. Iar intru voi nu va fi așa; ci care va vré să fiă mai mare între voi, să fiă voé slugă.

44. Și care va vré să fiă intru voi întiū, să fiă tutulorū slugă.

45. Pentru că și Fiulū Omulū n'a venitū ca să-i slujescă lui, ci ca să slujescă elū, și să-și dea sufletulū său rescumpărare pentru mulți.

46. Și au venitū în Ierichon; și eșindū elū din Ierichon, și uceniciū lui și norodū multū, Vartimeū orbulū, fiulū lui Timeū, ședea lingă cale cerșindū.

47. Și auzindū că Iisus Nazarineanulū este, a începutū a striga, și a dice: Iisuse, fiulū lui David, miluesce-mă.

48. Și-lū certa pre dinsulū mulți ca să tacă; iar elū cu multū mai virtosū striga: fiulū lui David, miluesce-mă.

49. Și studū Iisus, a disū să-lū chîame pre elū; și au chîamatū pre orbulū, dicîndu-i lui: îndrăsnesce, scólăte, că te chîamă.

50. Iar elū lepédindu-și haina sea, s'a sculatū și a venitū la Iisus.

51. Și răspundîndū Iisus, i-a disū lui: ce voesci să-ți facū ție? Iar orbulū i-a disū lui: Invătătorule, ca să vedū.

52. Iar Iisus i-a disū lui mergi, credința tea te-a mințitū; și îndatăși a vedutū, și a mersū după Iisus în cale.

Capū 11.

SI cîndū s'au apropiatū de Ierusalem, în Vithfagi și Vithania, cătră muntele maslinilor, a trāmisū doū din uceniciū săi.

2. Și a disū lorū: mergeți în satulū care este înaintea voastră; și îndatăși intrîndū într'insulū, veți afla unū mînzū legatū, pre care nimeni din ómenī n'a ședutū; deslegîndu-lū pre elū, să-lū aduceți.

3. Și de va dice voé cineva: căci faceți acestea? să diceți că Domnului trebuiesce; și numai de cătū lū va trāmite pre elū aici.

4. Și au mersū, și au aflatū mînzulū legatū lingă ușă, afară la răspîntiă, și lū-au deslegatū pre elū.

5. Iar óre-care din cei ce sta acolo, au disū lorū: ce faceți de deslegați mînzulū?

6. Iar ei au disū lorū precumū le poruncise Iisus; și i-a lāsātū pre ei.

7. Și au adusū mînzulū la Iisus, și și-au pusū pre elū haînele sele; și a ședutū pre dinsulū.

8. Și mulți așternea veșimintele sele pre cale; iar alții tăia stîlpări din copaci, și le așternea pre cale.

9. Și cei ce mergea înainte, și cei ce venia pre urmă, striga, dicîndū: Osanna, bine este cuvînatū celū ce vine intru numele Domnului.

10. Bine-este-cuvînată împărăția care vine intru nu-

mele Domnului, a părintelui nostru David: Osanna intru cei de sus.

11. Și a intrat Iisus în Ierusalem și în biserică; și după ce a vădută toate, fiind vremea în de sëră, a eșit la Vithania cu cei douăspredece.

12. Iar a două și eșind eș din Vithania, a flămîndit.

13. Și vedînd un smochin de departe avînd frunze, a venit, ca dóră va afla ce-va într'insul; și viînd la el, nimic n'a aflat fără numai frunze, că încă nu era vremea smochinelor.

14. Și răspundî Iisus, a dis lui: de acum înainte nimeni să nu mai mănînce rod din tine în veac. Și audia ucenicii lui.

15. Și au venit în Ierusalem; și intrînd Iisus în biserică, a început a scôte pre cei ce vindea și cumpêra în biserică; și mesele schimbătorilor de bani, și scaunele celor ce vindea porumbile a răsturnat.

16. Și nu lăsa să pórte cine-va vas prin biserică.

17. Și învăța, dicînd lor: a nu este scris, că casa mea, casă de rugăciune se va chîama intru toate neamurile? iar voi o ați făcut pesteră tilharilor.

18. Și au audî cărțurarii și archiereii, și căuta în ce chip lă-ar fi perdut pre el; că se temea de dînsul, căci tot norodul se mira de învățatura lui.

19. Și dacă s'a făcut sëră, a eșit afară din cetate.

20. Și a două și trecînd,

a vădută smochinul uscat din rădăcină.

21. Și aducîndu-și a minte Petru, i-a dis lui: Învățătoarele, veđi smochinul pre care lă-ai blestemat, s'a uscat.

22. Și răspundî Iisus a dis lor:

23. Aveți credința lui Dumnezeu; că amin dic voi, că cela ce ar dic muntelui acestuia: ridică-te, și te aruncă în mare; și nu se va îndoi întru inima sea, ci va crede că ce va dic va fi, fi-va lui ori-ce va dic.

24. Pentru acesta dic voi: toate câte cereți rugîndu-vă, să credeți că veți lua, și va fi vo.

25. Și cînd stați de vă rugați, iertați ori-ce aveți asupra cuiva, ca și Tatăl vostru cel din ceruri să ierte vo greșelele vo.

26. Iar dacă voi nu veți ierta, nici Tatăl vostru cel din ceruri nu va ierta vo greșelele vo.

27. Și au venit iarăși în Ierusalem; și imblînd el prin biserică, au venit la dînsul archiereii, și cărțurarii, și bētrînii.

28. Și au dis lui: cu ce putere faci acestea? și cine ți-a dat ție puterea acesta, ca să faci acestea?

29. Iar Iisus răspundî, a dis lor: ietrebă-voi și eu pre voi un cuvînt, și să-mi răspundeți mie; și voi spune și eu vo cu ce putere fac acestea.

30. Botezul lui Ioan din cer a fost, sau de la omen?

răspundeți-mi mie.

31. Și ei cugeta întru sineși, dicindū: de vomū dice din cerū, va dice: pentru ce dar n'ași cređutū lui?

32. Iar de vomū dice de la ómenī, se temea de norodū; că toși avea pre Ioan, că cu adevēratū proorocū a fostū.

33. Și răspundīndū, aū đisū lui Iisus: nu scimū. Și Iisus răspundīndū, a đisū lorū: nici eū nu voiū spune voē cu ce putere facū acestea.

Capū 12.

SI a începutū in pilde a grāi
Slorū: unū omū a sādītū ūă viă, și o a ingrādītū împrejură cu gardū, și a sāpatū intrīnsa teascū, și a zidītū turnū, și o a datū pre ea lucrătorilorū, și s'a dusū departe.

2. Și la vreme, a trāmisū ūă slugă la lucrătorī, ca să iea de la lucrătorī din rodulū viei.

3. Iar ei apucīndu-lū pre dinsulū, lū-aJ bātutū, și lū-aū trāmisū desertū.

4. Și iarăși a trāmisū cātră dīnșii pre altă slugă; și pre acela bātīndu-lū cu petre, i-aū sfārīmatū capulū, și lū-a trāmisū ocārītū.

5. Și iarăși a trāmisū pre altulū, și pre acela lū-aū omorītū; și pre alșii mulșī, pre unī bātīndu-i, pre alșii omorīndu-i.

6. Decī avīndū încă unū fiū iubitū alū sēū, lū-a trāmisū și pre acela mai pre urnă la ei, dicīndū: că, se vorū rușina de fiulū meū.

7. Iar lucrătorī aceīa aū đisū între sine: că acesta este moștenitorulū: venīși să-lū u-

cidemū pre elū, și va fi moșia nōstră.

8. Și apucīndu-lū pre elū lū-aū omtrītū, și lū-aū scosū afară din viă.

9. Ce dar va face stāpinulū viei? veni-vă și va perde pre lucrătorī aceīa, și via o va da altora

10. Aū nicī scriptura acēsta n'ași citītū? pētra care nu o aū bāgatū in seamă ziditorī, acēsta s'a făcutū in capulū unghīulū.

11. De la Domnulū s'a făcutū acēsta, și este minunată intru ochīi nostri.

12. Și cāuta să-lū prīndă pre elū, și se temea de norodū; cāci aū cunoscutū, că improti-vă lorū a đisū pilda, și lāsīndu-lū pre elū s'aū dusū.

13. Și a trāmisū cātră dīnsulū pre unī din farisei și din Irodiani, ca să-lū vineđe pre elū in cuvīntū.

14. Iar ei viīndū i-aū đisū lui: Invēțătorule, scimū că adevēratū estī, și nu ți-este ție grijă de nimenī; că nu cauți fața ómenilorū, ci intru adevērū calea lui Dumneđeū in-veși: se cuvine a da dajdiă Cesarulū, saū nu? să dāmū, saū să nu dāmū?

15. Iar elū sciīndū fāșārnicia lorū, a đisū lorū: ce mē ispitīși? aduceși-mī unū dinarū să-lū vedū.

16. Iar ei i-aū adusū. Și a đisū lorū: alū cui este chipulū acesta, și scriptura cea de pre elū? și i-aū đisū lui: ale Cesarulū.

17. Și răspundīndū Iisus, a đisū lorū: dași īnapoi pre cele ce sunt ale Cesarulū, Cesarulū; și pre cele ce sunt ale

lui Dumneđeũ, lui Dumneđeũ; și s'a miratũ de dınsulũ.

18. Și a venitũ la dınsulũ sadducheii, care dicũ cã nu este înviãre, și lũ-aũ întrebatũ pre elũ, dicındũ:

19. Invěțătorule, Moıse a scrisũ noẽ, cã de va muri fratele cui-va, și i-va rěminé muiera, și feciori nu va lãsa, sã iea fratele lui pre muiera lui, și sã ridice sěmınța fratelui sěũ

20. Decı șapte fraji aũ fostũ, și celũ d'ıntiũ a luatũ muiera, și murindũ, n'a lãsatũ sěmınța.

21. Și alũ dońilea o a luatũ pre dınsa, și a muritũ, și nici acela n'a lãsatũ sěmınța; și alũ treilea așjderea.

22. Și o aũ luatũ pre dınsa cãte șapte, și n'aũ lãsatũ sěmınța; iar mai pre urmã de toți a muritũ și muiera.

23. Decı la înviãre, cındũ vorũ învia, a cãruia dintr'ınșii va fi muiera? cãci cãte șapte o aũ avutũ pre ea muiera.

24. Și rěspundındũ Iisus, a dısu lorũ: aũ nu pentru acěsta vę rãtãciți, nesciındũ scripture, nici puterea lui Dumneđeũ?

25. Cã dupã ce din morți vorũ învia, nici se vorũ însura, nici se vorũ mãrita; ci vorũ fi ca ingeri în ceruri.

26. Iar pentru morți cã se vorũ scula, aũ n'ați cititũ în cartea lui Moıse, la rugũ, cumũ i-a grãitũ Dumneđeũ lui, dicındũ: eũ sunt Dumneđeulũ lui Avraam, și Dumneđeulũ lui Isaac, și Dumneđeulũ lui Iacov.

27. Nu este Dumneđeũ alũ morților, ci Dumneđeũ alũ viilorũ: decı voi multũ vę rãtãciți.

28. Și apropiındu-se unulũ din cãrturari, care-i auđise pre dınsi prigonındu-se cu Iisus, vėdındũ cã bine le-a rěspunsũ lorũ, lũ-a întrebatũ pre elũ: care poruncã este mai ıntiũ de tóte?

29. Iar Iisus i-a rěspunsũ lui: cã, mai ıntiũ de tóte poruncele este: auđi, Israele; Domnulũ, Dumneđeulũ nostru, Domnulũ unulũ este;

30. Și sã iubesci pre Domnulũ Dumneđeulũ těũ din tótã inima tea, și din totũ sufletulũ těũ, și din totũ cugetulũ těũ, și din tótã tãria tea: acěsta este porunca cea d'ıntiũ.

31. Iar a doã asemenea acesteia: sã iubesci pre aprópele těũ, ca însuși pre tine: mai mare de cãtũ acěstea altã poruncã nu este.

32. Și a dısu lui cãrturarulũ: bine, Invěțătorule, adevėratũ aĩ dısu, cã unulũ este Dumneđeũ, și nu este altulũ afarã de dınsulũ;

33. Și a-lũ iubi pre elũ din tótã inima, și din totũ cugetulũ, și din totũ sufletulũ, și din tótã tãria, și a iubi pre aprópele ca pre sine, mai multũ este de cãtũ tóte prinósele și jertfele.

34. Iar Iisus vėdındũ cã cu înțelepciune a rěspunsũ, i-a dısu lui: nu ești departe de împěrația lui Dumneđeũ. Și nimeni mai multũ nu îndrãsnia sã-lũ întrebe pre elũ.

35. Și rěspundındũ Iisus a dısu, invěșindũ în bisericã: cumũ dicũ cãrturari cã Christos este fiulũ lui David?

36. Cã însuși David a dısu cu Duhulũ Sfıntũ: dısa Domnulũ Domnului meũ: ședı d'a

drépta mea, pînă ce voiŭ pune pre vrăjmașii tēi așternutŭ piciorélorŭ tele.

37. Decî însuși David lŭ numește pre elŭ Domnŭ: și de unde este fiŭ alŭ lui? și norodulŭ celŭ multŭ asculta pre elŭ cu dulcēșă.

38. Și grăia lorŭ întrŭ învătătura sea: păziți-vé de cărturari care voescu a îmbla în podóbe, și iubescu închinăciunile prin tîrguri.

39. Și scaunele cele mai de susŭ în sinagoge, și șederile cele mai întiŭ la ospețe.

40. Care mănincă casele vėduvelorŭ, și cu pricină îndelungŭ se rógă: acestia vorŭ lua mai grea osindă.

41. Și ședindŭ Iisus în préjma gazofilaciei, privia cumŭ aruncă norodulŭ bani în gazofilaciă: și mulți bogați arunca multe.

42. Și viindŭ ũă vėduvă săracă, a aruncatŭ două filari ce este unŭ codrantŭ.

43. Și chiămindŭ pre uceniciŭ sēi, le-a đisŭ lorŭ: amin đicŭ voé; că acéstă vėduvă săracă, aruncă mai multŭ de cătŭ toți cei ce aŭ aruncatŭ în gazofilaciă.

44. Că toți din prisosința lorŭ aŭ aruncatŭ; iar acésta din lipsa sea, tóte căte a avutŭ a aruncatŭ, tótă avuția sea.

Capŭ 13.

Și ședindŭ elŭ din biserică, a đisŭ lui unulŭ din uceniciŭ lui: Invătătorule, veđi ce felŭ de petre, și ce felŭ de zidiri.

2. Și răspundindŭ Iisus, a đisŭ lui: veđi aceste zidiri

mari? nu va rămîné aici pétră pre pétră, care să nu se risipéscă.

3. Și ședindŭ elŭ pre muntele maslinilorŭ în préjma bisericēi, lŭ-aŭ întrebátŭ pre dînsulŭ deosebi Petru, și Iacov, și Ioan, și Andreiŭ.

4. Spune noé cîndŭ vorŭ fi acestea? și ce este semnulŭ, cîndŭ acestea tóte vorŭ a se săvîrși?

5. Iar Iisus răspundîndŭ lorŭ, a începutŭ a đice: căutați ca să nu vé înșele pre voi cine-va:

6. Că mulți vorŭ veni întrŭ numele meŭ, đicîndŭ: că, eŭ sunt; și pre mulți vorŭ înșela.

7. Iar cîndŭ veți aŭdi resbóie și vești de resbóie, să nu vé spăimîntați; că se cuvine să fiă acestea, ci încă nu va fi sfîrșitulŭ.

8. Că se va scula neamŭ preste neamŭ, și împărăția preste împărăția; și vorŭ fi cutremure pre a locuea, și vorŭ fi fómefi, și turburări: începături ale durerilorŭ, a-cestea.

9. Decî păziți-vé pre voi înșivé; că vé vorŭ da pre voi în sobóre, și în adunări veți fi bătuiți, și înaintea domnilorŭ și a împărărilorŭ veți sta pentru mine, spre mărturiă lorŭ.

10. Și în tóte neamurile se cuvine mai întiŭ să se pro-poveduéscă Evangelia.

11. Iar cîndŭ vé vorŭ duce pre voi dîndu-vé, să nu vé grijiți mai 'nainte ce veți grăi, nici să cugetați; ci cea ce se va da voé într'acelŭ ceasŭ, aceea să grăiți; că nu

veți fi voi cei ce veți grăi, ci Duhul Sfințit.

12. Și va da frate pre frate spre mörte, și tată pre fiu; și se voru scula fiu asupra părinților, și-i voru omori pre ei.

13. Și veți fi urîți de toți pentru numele meu; iar cela ce va răbda pînă în sfîrșit, acela se va mintui.

14. Iar cîndu veți vedé uriciunea pustiirii, care s'a disu de Daniel proorocul, stîndu unde nu se cuvine; (cela ce citește să înțelegă:) atunci cei ce voru fi în Iudea să fugă la munți.

15. Și cela ce va fi pre casă, să uu se pogore în casă, nici să intre să iea ce-va din casa sea.

16. Și cela ce va fi în cîmp, să nu se întorcă înapoi să-și iea haîna sea.

17. Iar, vai celor ce voru avé în pîntece, și celor ce voru a pleca în dîilele acelea.

18. Ci rugați-vé ca să nu fiă fuga voastră iérna.

19. Că va fi în dîilele acelea necază ca acela, care n'a fostu din începutul zidirii, care a ziditú Dumnedu, pînă acum, și nici va mai fi.

20. Și de nu Dumnedeu arú scurta dîilele acelea, nu s'arú mintui totú trupul; ci pentru cei aleși pre care i-a alesu, va scurta dîilele acelea.

21. Atunci de va dice voé cine-va: étă aici Christos, sau étă acolo; să nu credeți.

22. Că se voru scula christoși mincinoși, și prooroci mincinoși; și voru da semne și minuni, ca să înșele, de va fi cu putință, și pre cei aleși.

23. Iar voi vé păziți; că étă mai 'nainte amú spusú voé tóte.

24. Ci în dîilele acelea după necazulú acela sórele se va întuneca.

25. Și luna nu-și va da lumina sea, și stelele cerulú voru cădé, și puterile cele din ceruri se voru clăti.

26. Și atunci voru vedé pre Fiulú Omulú viindú pre nori. cu putere și cu slavă multă,

27. Și atunci va trâmite pre ingerii sêi, și va aduna pre cei aleși ai sêi din cele patru vînturi, de la marginile pămîntulú pînă la marginile cerulú.

28. Iar de la smochinú vé învățați pildă: cîndu mlădița lui este móle și înfrundesce, sciți că aprópe este vara.

29. Așa și voi cîndu veți vedé acestea făcîndu-se, să sciți că aprópe este lingă u-șă.

30. Amin grăescú voé, că nu va trece neamulú acesta, pînă cîndu tóte acestea voru fi.

31. Cerulú și pămîntulú voru trece; iar cuvîntecele mele nu voru trece.

32. Iar de diîa aceea și ceasulú. nimeni nu scie, nici ingerii care sunt în cerú. nici Fiulú, fără numaí Tatălú.

33. Păziți-vé, preveghiați și vé rugați; că nu sciți cîndu va fi vremea aceea.

34. Ca unú omú ce se duce departe, lăsîndu-și casa sea, și dîndu slugilorú sele putere, și fiesce-căruia lucrulú lui, și portarului poruncesce ca să preveghiede.

35. Preveghiați dar, (că nu sciți cîndu va veni domnulú

casei,) séra, saũ la meșulũ noptii, saũ la cîntatulũ cocoșilorũ, saũ dimineața?

36. Nu cumũ-va viindũ fără de veste, să vă afle pre voi dormindũ.

37. Iar cele ce voẽ dicũ, tutulorũ dicũ: preveghiați.

Capũ 14.

SI era pascile și azimile du-
Spã doũẽ dille: și căuta archiereii și cărturarii, cumũ pre elũ cu vicleșugũ prîndîndu-lũ să-lũ omóre.

2. Și dicea în praznicũ, ca să nu fiã turburare întru norodũ.

3. Și fiindũ elũ în Vithania, în casa lui Simon leprosulũ, și ședîndũ elũ, a venitũ ũã muiere avîndũ unũ alabastru cu mirũ de nardũ de credinã de multũ prețũ, și sfãrimîndũ alabastrulũ, lũ-a turnatũ pre capulũ lui.

4. Și era unii de le părea rău întru sine, și dicea: pentru ce se făcu acẽstã pagubã a mirului?

5. Cã se putea vinde acẽsta, mai multũ de cãtũ trei sute de dinari, și să le dea sãracilorũ. Și se rãstia asupra ei.

6. Iar Iisus a disũ: lãsați-o pre dinaș; pentru ce-i faceți ei supẽrare? cã buvũ lucru a făcutũ cu mine.

7. Pentru cã pre sãraci pururea-i aveți cu voi, și cîndũ veți vrẽ, puteți a le face lorũ bine; iar pre mine nu mẽ aveți pururea.

8. Acẽsta ce a avutũ, a făcutũ; mai 'nainte a apucatũ de a unsũ trupulũ meũ spre îngropare.

9. Amin grãescũ voẽ: ori-unde se va propovedui Evangelia acẽsta în tõtã lumea, și ce a făcutũ ea, se va povesti spre pomenirea ei.

10. Și Iuda Iscarioteanulũ, unulũ din cei doũi-spre-dece, a mersũ la archierei ca să-lũ vîndã pre elũ lorũ.

11. Iar ei au_dîndũ s'aũ bucuratũ, și i-aũ fãgãduitũ lui să-i dea bani; și căuta cumũ în vreme cu prilejũ lũ-arũ da pre elũ lorũ.

12. Iar în ziua cea d'întiũ a azimilorũ, cîndũ jertfia pascile, aũ disũ cãtrã dînsulũ ucenicii lui, unde voesci să mergemũ să gãtimũ ca să mănînci pascile?

13. Și a trãmisũ doũĩ din ucenicii sãi, și le-a disũ lorũ: mergeți în cetate, și va întîmpina pre voi unũ omũ, ducîndũ unũ vasũ de lutũ cu apă; mergeți dupã dînsulũ.

14. Și ori-unde va intra, diceți stãpinului casei: cã Invẽtãtorulũ dice: unde este sãlașulũ, întru care să mănîncũ pascile cu ucenicii mei?

15. Și elũ va arẽta voẽ unũ foșorũ mare așternutũ, gata; acolo gãtiți noẽ.

16. Și aũ eșitũ ucenicii lui, și aũ venitũ în cetate, și aũ aflatũ precumũ le disese lorũ, și aũ gãtitũ pascile.

17. Și fãcîndu-se sãrã, a venitũ cu cei doũi-spre-dece.

18. Și ședîndũ ei, și mîncîndũ, a disũ Iisus: amin dicũ voẽ, cã unulũ din voi va să mẽ vîndã, celũ ce mănîncã cu mine.

19. Iar ei aũ începutũ a se intrista, și a dice unulũ cãtrã altulũ: nu cumũ-va sunt

eŭ? și altulŭ: nu cumŭ-va sunt eŭ?

20. Iar elŭ rĂspundĂndŭ a ȑisŭ lorŭ: unulŭ din doŭispre-ȑece care Ătinge cu mine Ăn blidŭ.

21. Ci Fiilŭ Omulŭ va merge, precumŭ este scrisŭ pentru ȑinsulŭ; dar vai omulŭ aceluia, prin care Fiilŭ Omulŭ se vinde; mai bine arŭ fi fostŭ lui de nu s'arŭ fi nĂscutŭ omulŭ acela.

22. Și mĂncĂndŭ ei, a luatŭ Iisus piĂne, și blagoslovindŭ o a frĂntŭ și a datŭ lorŭ, și a ȑisŭ: luați, mĂncati, acesta este trupulŭ meŭ.

23. Și luĂndŭ pĂharulŭ, mulțĂmindŭ a datŭ lorŭ: și aŭ bĂntŭ dintr'insulŭ toți.

24. Și a ȑisŭ lorŭ: acesta este sĂngele meŭ alŭ legii celei noĂă care pentru mulți se varsĂ.

25. Amin ȑicŭ voĂ, cĂ de acumŭ nu voĂ mai bĂ din rĂda viței, pĂnĂ Ăn ȑiĂa aceea, cĂndŭ o voĂ bĂ pre ea noĂĂ Ăntru ĂmpĂrĂșia lui Dumnezeu.

26. Și dĂndŭ laudĂ, aŭ eșitŭ Ăn muntele maslinilorŭ.

27. Și a ȑisŭ lorŭ Iisus: cĂ, toți vĂ veți sminti Ăntru mine Ăn nĂptea acĂsta; cĂ scrisŭ este: bate-voĂ pĂstorulŭ și se vorŭ risipi oile.

28. Dar dupĂ ce voĂ Ănvia, voĂ merge mai 'nainte de voi Ăn Galilea.

29. Iar Petru a ȑisŭ lui: de și toți se vorŭ sminti, iar eŭ nu.

30. Și a ȑisŭ Iisus lui: amin ȑicŭ ție, cĂ tu astĂȑi, Ăn nĂptea acĂsta mai 'nainte de a

cĂnta cocoșulŭ de doĂe ori, te vei lepĂda de mine de trei ori.

31. Iar elŭ cu multŭ mai vĂrtosŭ ȑicea: de mi s'arŭ Ăntimpla a muri cu tine, numĂ voĂ lepĂda de tine: asemenea ĂncĂ și toți ȑicea.

32. Și aŭ venitŭ Ăn satulŭ alŭ cĂruia nume este Gethsemani, și a ȑisŭ ucenicilorŭ sĂi: ședeți aici pĂnĂ mĂ voĂ ruga.

33. Și a luatŭ pre Petru, și pre Iacov, și pre Ioan cu sine, și a Ănceputŭ a se spĂlĂmĂnta și a se mĂhni.

34. Și a ȑisŭ lorŭ: Ăntristatŭ este sufletulŭ meŭ pĂnĂ la mĂrte; rĂmĂneți aici, și preveghĂți.

35. Și mergĂndŭ puțĂn mai 'nainte, a cĂdutŭ pre pĂmĂntŭ; și se ruga ca, de este cu puțĂnĂ, sĂ trecĂ de la ȑinsulŭ aceluĂ ceasŭ.

36. Și ȑicea: Avva, PĂrinte, tĂte sunt cu puțĂnĂ ție: treci de la mine pĂharulŭ acesta: dar ĂnsĂ nu ceea ce voescŭ eŭ, ci ceea ce tu.

37. Și a venitŭ, și i-a gĂsitŭ pre ei dormĂnd: și a ȑisŭ lui Petru: Simone, dormi? nu putuși unŭ ceasŭ sĂ preveghĂdi.

38. PreveghĂți și vĂ rugați, ca sĂ nu Ăntrați Ăn ispitĂ: cĂ duhulŭ este osĂrduitorŭ, iar trupulŭ neputĂnciosŭ.

39. Și iarĂși mergĂndŭ, s'a rugatŭ, același cuvĂntŭ ȑicĂndŭ.

40. Și ĂntorcĂndu-se i-a aflatŭ pre ȑinșii iarĂși dormĂndŭ, (cĂ era ochii lorŭ Ăngreuiați), și nu scia ce vorŭ rĂspunde lui.

41. Și a venit a treia oră și a disu lorū: dormiți de acum, și vă odihniți; destul este, a venit ceasul; etă se dă Fiul Omului în mîinele păcătoșilor.

42. Sculați-vă, să mergem; etă, cel ce m'a vindut s'a apropiat.

43. Și numai de căt încă grăind el, a venit Iuda, unul din cei douăspre-dece, și cu el norod mult, cu săbi și cu fuști, de la archierei, și cărturari, și bētrini.

44. Și dedese cel ce-l vînduse pre el semn lorū dîcînd: pre care voi săruta, acela este: prindeți-l pre el, și-l duceți cu pază.

44. Și viind, îndată s'a apropiat de el, și i-a disu lui: Învēțatorule, Învēțatorule; și lă-a sărutat pre el.

46. Iar ei și-au pus mînele pre el, și lă-au prins.

47. Iar unul ore-care din cei ce sta lingă el, scoînd sabia, a lovit pre sluga archiereului, și i-a tăiat urechia lui.

48. Și răspundînd Iisus, a disu lorū: ca la un tilhar ați eșit cu săbi și cu fuști să mă prindeți.

49. In tôte dîlele am fost la voi în biserică invēșind și nu m'ați prins; ci ca să se plînescă scripturele.

50. Și lăsînd-l pre el toți au fugit.

51. Iar un tîner ore-care mergea după el, îmbrăcat cu giulgiu pre trupul gol, și lă-au prins pre el tinerii.

52. Iar el lăsînd giulgiul gol au fugit de la ei.

53. Și au dus pre Iisus la

archiereu, și s'au adunat la dîsul toți archierei, și bētrini, și cărturari.

54. Iar Petru de departe mergea după el, pînă în intru în curtea archiereului.

55. Și ședea împreună cu slugile, și se încălzea la foc.

56. Iar archierei și tot sfatul căuta împotriva lui Iisus mărturie, ca să-l omore; și nu afla. Că mulți mărturisia minciună asupra lui, și nu era asemenea mărturiile.

57. Și un sculîndu-se, a mărturisit minciună asupra lui, grăind:

58. Că noi lă-am audit pre el, dîcînd: că eu voi strica această biserică făcută de mîini, și în trei dîle alta nefăcută de mîini voi zidi.

59. Și nici așa nu era asemenea mărturia lor.

60. Și sculîndu-se archiereul în mijloc, a întreat pre Iisus, dîcînd: nimic nu răspund? ce aceștia mărturisesc asupra tea?

61. Iar el tăcea și nimic nu răspundea. Iar și lă-a întreat pre el archiereul, și i-a disu lui: au tu ești Christosul, Fiul celui bine-cuvîntat?

62. Iar Iisus a disu: eu sunt; și veți vedea pre Fiul Omului ședînd d'a dreapta puterii, și viind cu norii cerului.

63. Iar archiereul rumîpîndu-și hainele se, a disu: ce ne mai trebuiesc noē alte mărturii? ați audit hula, ce vi se pare vo?

64. Iar ei toți lă-au judecat pre el că este vinovat morții.

65. Și au început unii a-lă scuipi pre elă, și a-i acoperi fața lui, și a-lă bate cu pumnulă, și a dice lui: proorocesse. Și slugile-lă bătea pre elă cu palme preste obrazulă.

66. Și fiindă Petru josă în curte, a venită una din slujnicele archiereului.

67. Și vedindă pre Petru încăldindă-se, căutindă la elă, a ăisă: și tu cu Iisus Nazari-neanulă erai.

68. Iar elă s'a lepădată, ăicindă: nu sciă, niei pricepă ce grăesci tu; și a eșită afară înaintea curții, și a cîntată cocoșulă.

69. Iar slujnica vedindă-lă pre elă iarăși, a începută a ăice celoră ce sta acolo: că acesta dintr'înșii este. Iar elă iarăși s'a lepădată.

70. Și preste puțină iarăși cei ce sta acolo au ăisă lui Petru: adevărată dintr'înșii ești, că Galileană ești, și graiulă tău sémănă.

71. Iar elă a începută a se blestema și a se jura: că nu sciă pre omulă acesta care ăiceși.

72. Și a doă oră a cîntată cocoșulă. Și și-a adusă aminte Petru de cuvintulă care i-a ăisă Iisus lui: că mai 'na-inte de ce va cînta cocoșulă de doă oră, te vei lepăda de mine de trei oră. Și a începută a plînge.

Capă 15.

ȘI îndatăși diminăța sfată sfăcîndă archiereiă cu bētrîniă și cu cărturariă, și tōtă adunarea legîndă pre Iisus, lă-au dusă și lă-au dată lui Pilat.

2. Și lă-a întreată pre elă Pilat: tu ești împăratulă Iudeiloră? iar elă răspundîndă, a ăisă lui: tu ăici.

3. Și multe grăia asupra lui archiereiă.

4. Iar Pilat iarăși lă-a întreată pre elă, ăicîndă: nimică nu răspunđi? veđi căte mărturisescă asupra tea.

5. Iar Iisus mai multă nimică n'a răspunsă, cătă se mira Pilat.

6. Iar la praznică le slobodia loră câte ună vinovată, pre care cerea ei.

7. Și era unulă ce-lă numia Varavva, cu soșile lui prinsă, care în zarvă ucide-re făcuse.

8. Și strigîndă norodulă a începută a cere, precumă pururea le făcea loră.

9. Iar Pilat le-a răspunsă loră, ăicîndă: voiși să slobodescă voă pre împăratulă Iudeiloră.

10. (Că scia că pentru pis-mă lă-au dată pre elă archiereiă.)

11. Iar archiereiă au îndemnată pre norodă, ca mai virtosă pre Varavva să le slobodescă loră.

12. Iar Pilat răspundîndă, iarăși le-a ăisă loră: dar ce voiși să facă acestuia pre care-lă ăiceși împăratulă Iudeiloră?

13. Iar ei iarăși au strigată: răstignesce-lă pre elă.

14. Iar Pilat le-a ăisă loră: dar ce rău a făcută? iar ei mai virtosă striga: răstignesce-lă pre elă.

15. Iar Pilat vrîndă să facă pre voia norodulă, le-a slobodită loră pre Varavva

și pre Iisus bătîndu-lă, lă-a dată să se răstignescă.

16. Iar ostașii aū adusă pre elă în întrulă curții, ce este divană, și aū adunată totă ôstea;

17. Și lă-aū îmbrăcată pre elă în porfiră, și împletindă cunună de spină, i-aū pusă lui.

18. Și aū începută a se închina lui, dicindă: bucură-te împăratulă Iudeiloră;

19. Și-lă bătea preste capă cu trestlă, și-lă scuipa pre elă, și puindu-se în genuchie se închina lui.

20. Și după ce lă-aū batjocorită pre elă, aū desbrăcată de pre elă porfira, și lă-aū îmbrăcată în hăinele sele, și lă-aū dusă pre elă să-lă răstignescă.

21. Și aū silită pre ôre-care Simon Cireneanulă ce trecea, viindă din țarină, tatălă lui Alesandru și ală lui Rufu, ca să ducă crucea lui.

22. Și lă-aū dusă pre elă la loculă Golgotha, care se tălmăcesce loculă căpăținei.

23. Și i-aū dată lui să bea vină amestecată cu smirnă; iar elă n'a luată.

24. Și răstignindă-lă pre elă, aū împărțită hăinele lui, aruncindă sorți pre dinsele, cine ce va lua.

25. Și era ceasulă ală treilea și lă-aū răstignită pre elă.

26. Și era scrisôrea price-n-i lui scrisă: ÎMPĂRATULă IUDEILORă.

27. Și împreună cu dînsulă aū restignită două tilhari: unulă d'a drépta, și altulă d'a stînga lui.

28. Și s'a împlinită scrip-

tura care dice: și cu cei fără de lege s'a socotită.

29. Și cei ce trecea lă hulia pre elă, clătindă cu capetele sele, și dicindă: uha, celă ce strici biserica, și în trei zile o zidesci,

30. Mîntuăsc-te pre sineși, și te pogoră de pre' cruce.

31. Asemenea încă și archiereii bătîndă-și jocă, dicea unuiă cătră altulă, împreună cu cărturarii: pre alții a mîntuită, iar pre sine nupôte să se mîntuescă.

32. Christosă, împăratulă lui Israel, pogoră-se acumă de pre cruce, ca să vedemă și să credemă într'însulă. Și cei ce era împreună cu elă răstigniți, lă-ocăra pre elă.

33. Iar cîndă a fostă ceasulă ală șeselea, întunerecă s'a făcută preste totă pămîntulă, pînă la ală noulea ceasă.

34. Iar în ceasulă ală noulea, a strigată Iisus cu glasă mare dicindă: Eloi, Eloi, lima suvahtani? ce este tilcuindu-se: Dumneđeulă meă, Dumneđeulă meă, pentru ce m'ai lăsată?

35. Iar unii din cei ce sta acolo aūdindă, dicea: étă pre Ilie strigă.

36. Și alergindă unulă, și împlindă ună burete de ôțetă, și puindu-lă într'ă trestlă, lă-adăpa pre elă, dicindă: lăsași să vedemă, aū veni-va Ilie să-lă pogore pre elă?

37. Iar Iisus slobođindă glasă mare, și-a dată duhulă.

38. Și catapetăsma bisericei s'a ruptă în două, desusă pînă josă.

39. Și vedîndă sutașulă celă ce sta în prějma lui, că așa

strigîndu, și-a dat duhul, a disu: cu adevăratu, omul acesta Fiuu alu lui Dumne-deu a fostu.

40. Și era și muieri de de parte privîndu; între cari era Maria Magdalina, și Maria, muma lui Iacov celui micu și a lui Iosi, și Salomi:

41. Care și cîndu era în Galilea, mergea după elu și slujia lui; și altele multe care se suise cu elu în Ierusalem.

42. Și etă sêra făcîndu-se, (de vreme ce era vineri, care este mai 'nainte de sim-bătă,)

43. A venit Iosef din Arimathea, sfetnicu cu bunu chipu, care și acela era așteptîndu împărăția lui Dumne-deu; și îndrăsnîndu a intra la Pilat, și a cerutu trupul lui Iisus.

44. Iar Pilat s'a mirat, de a muritu așa curîndu; și chiă-mîndu pre sutașulu; lă-a întrebatu pre dînsulu de a muritu de multu.

45. Și înțelegîndu de lasutașulu, a dăruitu lui Iosef trupulu.

46. Și cumpărîndu giulgiu, și pogorîndu-lu pre elu, lă-a înfășurat cu giulgiulu; și lă-a pusu în mormîntu, care era săpatu în pētră; și a prăvălitu uă pētră pre ușa mormîntulu.

47. Iar Maria Magdalina, și Maria a lui Iosi privia unde-lu punu.

Capu 16.

SI dacă a trecut sim-băta, Maria Magdalina, și Maria

lui Iacov, și Salomi, au cumpăratu miresme ca să mērgă să-lu ungă pre elu.

2. Și fōrtă de dimineța într-una din sim-bete, au venit la mormîntu, rēsărîndu sō-rele.

3. Și dîcea una cătră alta: cine va prăvāli noē pētra de pre ușa mormîntulu?

4. Și cāntîndu a vēdutu pētra prăvālītă, că era mare fōrte.

5. Și intrîndu în mormîntu, au vēdutu pre unu tîneru șe-đîndu d'a drēpta, îmbrăcatu în veșîmîntu albū, și s'au spāimîntatū.

6. Iar elu a đisū lorū: nu vē spāimîntați; pre Iisus cāntați Nazarineanulu celu restignitu; s'a sculatū, nu este aici; etă loculū unde lă-au pusū pre elu.

7. Ci mergeți de spuneți u-cenicilorū lui, și lui Petru, că va merge mai 'nainte de voi în Galilea; acolo-lu veți vedē pre elu, precumū a đisū vo.

8. Și eșîndu a fugitu de la mormîntu; că era cuprinse de cutremurū și de spāimă; și nimēnuī nimicu n'a spusū, că se temea.

9. Iar după ce a învīatū Iisus, dimineța în đîia cea d'intiū a sim-betei, s'a arētatū Mariei Magdalinei, dintru care scosese șēpte draci.

10. Aceaa mergîndu, a vestitū celorū ce fusese cu elu, care plîngea și se tînguā.

11. Și aceia, ađîndu că este viū și a fostū vēdutu de dînsa, n'a credutu.

12. Iar după aceaa la două dintr'înșiī mergîndu ei, s'a

arătătu într'altu chipu, care mergea la uă țarină.

13. Și aceia mergîndu au spusu celoru-l-alti; și nici pre aceia nu i-au cređutū.

14. Iar după aceea, ședîndu ei cei unu-spre-șee, li s'a arătatu; și au imputatu necredinței lorū și împetririi inimēi, căci celorū ce lū-au vėđutū pre elū că a înviatu n'au cređutū.

15. Și a ăisū lorū: mergeți în tótă lumea, și propoveduiți Evangelia la tótă zidirea.

16. Celū ce va crede și se va boteza, se va mintui; iar ceta ce nu va crede, se va osîndi.

17. Și semne celorū ce vorū crede, acestea vorū urma: intru numele meū draci vorū scóte; în limbī noūe vorū grăi;

18. Șerpī vorū lua; și de vorū bé ce-va de mórte, nu-i va vėtāma pre ei; pre bolnavi mīinele-și vorū pune, și bine le va fi.

19. Decī Domnulū, după ce a grăitū cu ăinși, s'a înălțatū la cerū, și a ședutū d'a drépta lui Dumneđeū.

20. Iar ei eșîndu au propoveduitū pretutindenea, Domnulū împreună lucrîndu, și cuvîntulū adevérindu-lū prin semnele ce urma. Amin.

SFÎNTA EVANGELIĂ

CEA DE LA LUCA.

Capū 1.

De vreme ce mulți s'au apucatū a alcătui povestire pentru lucrările cele ce au fostū adevérite întru noi,

2. Precumū au datū noē cei ce dintru începutū au fostū singuri vėđetori și slujitori cuvîntulū.

3. Părutu-mi-s'a și mic, urmîndū tóte d'intiū cu de amēruntulū, pre rîndū a scrie ție, puternice Theofīle;

4. Ca să cunosci întărirea cuvîntelorū de care te-ai învėfatū.

5. Fost'-a în ăilele lui Irod, împératulū Iudeei, unū pre-

otă ore-care a nume Zacharia, din rindul preoției lui Avia; și mușierul lui din fetele lui Aaron, și numele ei Elisaveta.

6. Și era dreptă amîndouă înaintea lui Dumnezeu, imblîndu întru toate poruncele și îndreptările Domnului fără prihană.

7. Și n'avea ei feciori, pentru că Elisaveta era stérpă, și amîndouă era bérînă în dîilele lor.

8. Și a fostă cîndă a slujit elă în rindul septămînei se, înaintea lui Dumnezeu,

9. Dupre obiceiul preoției i s'a întimplată a tămîia, intrîndu în biserica Domnului;

10. Și totă mulțimea norodului era rugîndu-se afară, în vremea tămîiării.

11. Și i s'a arătată lui îngerul Domnului, stîndu d'a dreapta altariului tămîiării.

12. Și s'a spăimîntată Zacharia vîdîndu, și frică a cădută preste dînsul.

13. Iar îngerul a dîsu cătră dînsul: nu te teme, Zachario; că s'a audit rugăciunea tea, și mușierul tea Elisaveta va nască ție fiu, și vei chîama numele lui Ioan.

14. Și va fi ție bucură și veselă, și mulți de nascerea lui se voră bucura.

15. Că va fi mare înaintea Domnului, și vină și sîcheră nu va bé; și se va împlé de Duhul Sfîntă încă din pîntecele mamei se.

16. Și pre mulți din fii lui Israel va întorče la Domnul Dumnezeuul lor.

17. Și elă va veni înaintea

lui cu duhul și cu puterea lui Ilie, ca să întorče înimele părinților spre fi, și pre cei neascultători întru înțelepciunea dreptilor, să gătască Domnului norodă mai înainte gătît.

18. Și a dîsu Zacharia cătră înger: dîn ce voiă cunosce acésta? că eu sunt bérînă, și mușierul mea trecută în dîilele se.

19. Și răspundîndu îngerul, a dîsu lui: eu sunt Gavriil cela ce sta înaintea lui Dumnezeu, și sunt trămesă a grăi cătră tine, și a vesti ție acésta.

20. Și étă vei fi tăcîndu, și neputîndu a grăi, pînă în dîia aceea ce voră fi acestea; pentru căci n'ai cređută cuvîntelor mele, care se voră împlini la vremea lor.

21. Și așteptîndu norodul pre Zacharia, și se mira că zăbovia elă în biserică.

22. Și eșîndu nu putea să grăască lor; și au cunoscută ei că vedere a vîdută în biserică; și le făcea semnă cu mîna, și a rămasă mută.

23. Și a fostă dacă s'au împlută dîilele slujbei lui, s'a dusă la casa se.

24. Iar după dîilele acelea, a îngregată Elisaveta mușierul lui; și s'a tăinuită pre sine în cînci lună.

25. Că așa a făcută mie Domnului, dîilele în care a socotită să iea ocară mea dintre omeni.

26. Iar în luna a șésea trămisă a fostă îngerul Gavriil de la Dumnezeu în cetatea Galileei, căreia numele era Nazareth.

27. La feciôră logodită cu

*

bărbat, căruia numele Iosef, din casa lui David; și numele fecioarei Mariam.

28. Și intrîndu îngerul la dînsa, a disu: bucură-te cea ce ești plină de dar; Domnul este cu tine; blagoslovită ești tu între femei.

29. Iar ea vedîndu s'a spăimîntat de cuvîntul lui; și cugeta în ce chip va fi închinarea acésta.

30. Și a disu ei îngerul: nu te teme, Mariam; că ai aflat dar la Dumnezeu.

31. Și etă vei zămisi în pîntece, și vei naște fiu, și vei chiâma numele lui Iisus.

32. Acesta va fi mare, și Fiul celui de sus se va chiâma, și-i va da lui Domnul Dumnezeu scaunul lui David, tatălui lui.

33. Și va împărăși preste casa lui Iacov în veci, și împărăției lui nu va fi sfîrșit.

34. Și a disu Mariam către înger: va fi acésta, de vreme ce bărbat nu știu?

35. Și răspundîndu îngerul, a disu ei: Duhul Sfînt se va pogori preste tine, și puterea celui de sus te va umbrî; pentru acésta și sfîntul ce se va naște din tine, se va chiâma Fiul lui Dumnezeu.

36. Și etă Elisaveta, rudenia tea, și aceea a zămislit fiu la bătrînețele ei; și a șeșea lună este ei acésta, cea ce se chiâma stérpă.

37. Că la Dumnezeu nici un cuvînt nu este cu neputință.

38. Și a disu Mariam: etă roba Domnului; fiă mie du-

pre cuvîntul tău. Și s'a dus de la dînsa îngerul.

39. Și sculîndu-se Mariam în zilele acelea, mers'a la munte cu degrabă, în cetatea Iudeei.

40. Și a intrat în casa Zacheiei, și s'a închinat Elisavetei.

41. Și a fost cîndu a audit Elisaveta închinăciunea Mariei, săltat'a pruncul în pîntecele ei; și s'a implut de Duhul Sfînt Elisaveta.

42. Și a strigat cu glas mare, și a disu: blagoslovită ești tu între femei, și blagoslovită este rodul pîntecelui tău.

43. Și de unde mie acésta, ca să viă maica Domnului la mine?

44. Că etă cum fu glasul închinării tele întru urechile mele, săltat'a pruncul cu bucurie în pîntecele meu.

45. Și fericită este cea ce a credut, că va fi săvîrșire celorl dîse ei de la Domnul.

46. Și a disu Mariam:

47. Măresce suflete al meu pre Domnul, și s'a bucurat duhul meu de Dumnezeu, mintuitorul meu;

48. Că au căutat spre smerenia rubei sele; că etă de acum mă vor fericî toate neamurile;

49. Că mi-a făcut mie mărîre cel Puternic, și sfînt numele lui.

50. Și mila lui în neam și în neam spre cei ce se tem de el.

51. Făcut'a tărie cu brațul său; resipt'a pre cei mîndri cu cugetul inimei lor.

52. Pogorît-a pre cei puternici de pre scaune, și a înălțat pre cei smeriți.

53. Pre cei flămânzi i-a împlut de bunătăți, și pre cei bogați i-a dat afară deșerți.

54. Lnat-a pre Israel sluga sea, (ca să pomenescă mila;

55. Precum a grăit cătră părinții nostri, lui Avraam și seminției lui,) pînă în véc.

56. Și a remas Mariam împreună cu dinsa ca la trei luni, și s'a întors la casa sea.

57. Iar Elisavetei i s'a împlinit vremea să nască; și a născut fiu.

58. Și au audit cei ce locuia împrejur și rudeniile ei, că a mărit Domnul mila sea cu dinsa, și se bucura împreună cu dinsa.

59. Și a fost în diia a opta, au venit să taie împrejur pruncul, și lă-a chiămat pre numele tatălui lui Zacharia.

60. Și răspund muma lui, a dis: nu, cise va chiăma Ioan.

61. Și au dis cătră dinsa: că nimeni nu este întru rudeniea tea, care să se chiăme cu numele acesta.

62. Și au făcut semn tatălui lui, cum ar vrea să-l chiăme pre dînsul.

63. Și cerind el panachida a scris, dicind: Ioan, va fi numele lui. Și s'au mirat toți.

64. Și i s'a deschis gura lui îndată, și limba lui; și grăia, lăudînd pre Dumnezeu.

65. Și s'a făcut frică preste toți cei ce locuia împrejurul lor; și întru totă laturea

de prin munții Iudeei s'au vestit tôte cuvintele acestea.

66. Și au pus toți cei ce audia în inima lor, dicind: ôre ce va să fiă pruncul acesta? și mîna Domnului era cu dînsul.

67. Și Zacharia tatăl lui s'a împlut de Duh Sfînt, și a proorocit dicind:

68. Bine este cuvîntul Domnului Dumnezeu lui Israel, că a cercetat și a făcut recumpărarea norodului se.

69. Și a ridicat corn de mîntuire nouă în casa lui David, slugei sele.

70. Precum a grăit prin gura sfinților celor din véc prooroci ai lui;

71. Mîntuire de vrăjmașii nostri, și din mîna tuturilor celor ce ne uresc pre noi;

72. Să facă milă cu părinții nostri, și să-și aducă a mințe de legătura lui cea sfîntă;

73. De jurămîntul care s'a jurat cătră Avraam, părintele nostru, să ne dea no.

74. Fără de frică din mîinele vrăjmașilor nostri izbăvind-ne.

75. Să-și slujim lui întru sfințenie și întru dreptate înaintea lui, în tôte zilele vieții noastre.

76. Și tu, pruncule, prooroc celui Pré Inalt te vei chiăma; că vei merge înaintea feței Domnului; să gătesci căile lui;

77. Ca să dai cunoștința mîntuirii norodului lui, întru iertarea păcatelor lor.

78. Pentru milostivirea milei Dumnezeului nostru, în care ne-a cercetat pre noi răsăritul din înălțime;

79. Ca să lumineze celorlă ce ședea întru întunerceu și în umbra morții, să îndrepteze picioréle nóstre în calea păcii.

80. Iar prunculă creșcea și se întăria cu duhulă; și a fostă în pustiă până în diăa arătării lui cătră Israel.

Capă 2.

SI a fostă în dălele aceleă, Șeșit'a poruncă de la Cesar August, să se scriă tótă lumea.

2. (Acéstă scrisoare întiă s'a făcută, domnindă în Siria Cireneă.)

3. Și mergea toți să se scriă, fiesce-care în cetatea sea.

4. Și s'a suită și Iosef din Galilea, din cetatea Nazareth la Iudea, în cetatea lui David, care se chiamă Vithleem (pentru că era elă din casa și din semenția lui David.)

5. Să se scriă cu Mariam, cea logodită lui muțere, fiindă grea.

6. Și a fostă cindă era ei acolo, s'aă implută dălele ca să nască ea.

7. Și a născută pre fiulă seă celă întiă născută, și lă a înfășată pre dănsulă, și lă a culcată în iesle, pentru că n'avea ei locă la gazdă.

8. Și păstori era într'acea-ăși lature petrecindă, și păzindă streji de nópte împrejurulă turmei loră.

9. Și étă ingerulă Domnului a stătută înaintea loră, și slava Domnului a strălucită împrejurulă loră, și s'aă înfricoșată cu frică mare.

10. Și le-a dășă loră ingerulă: nu vă temeți; că étă vestescă voă bucuriă mare,

care va fi la totă norodulă. 11. Că s'a născută voă astădi miutitoră, care este Christos Domnulă, în cetatea lui David.

12. Și acéstă va fi voă semnă: afla-veți ună prunculă înfășată, culcată în iesle.

13. Și îndatăși s'a făcută împreună cu ingerulă mulțime de ôste cerescă, lăudindă pre Dumneđă și dicindă:

14. Slavă întră cei de susă lui Dumneđă, și pre pămîntă pace, întră ômenă bună-voire.

15. Și a fostă dacă s'aă dusă de la dășii ingeriă la ceră, și ômenii păstori aă dășă ună cătră alții: să mergemă până în Vithleem, și să vedemă cuvintulă acesta ce s'a făcută, care Domnulă a arătată noă.

16. Și aă venită degrabă, și aă aflată pre Mariam și pre Iosef, și prunculă culcată în iesle.

17. Și vedindă, aă spusă pentru cuvintulă ce se grăise loră de prunculă acesta.

18. Și toți cei ce aă audită s'aă mirată de cele ce s'aă dășă de păstori cătră dășii.

19. Iar Mariam păzia tôte cuvintele aceleă, puindu-le întră inima sea.

20. Și s'aă întorsă păstoriă slăvindă și lăudindă pre Dumneđă de tôte cele ce aă audită și aă vedută, precumă s'a dășă cătră dășii.

21. Și cindă s'aă implută optă dăle, ca șă-lă taie pre elă împrejură, s'a chiamată numele lui Iisus, care s'a numită de ingeră, mai înainte de a se zămisli elă în pîn-tece.

22. Și cîndu s'a-ă implutū dîlele curățirii lorū, duple legea lui Moise, lū-a-ă suitū pre elū în Ierusalem, ca s-ă-lū pu-ă înaintea Domnului, (precumū este scrisū în legea Domnului,

23. Că tōtă partea bărbă-tescă, ce deschide pîntecele, sfîntū lui Dumne-de-ă se va chi-ăma;)

24. Și ca s-ă dea jertfă duple ceaa ce s'a-ă dîsū în legea Domnului, ūă părechîă de turturele sa-ă do-ă pu-ă de porumbū.

25. Și étă era unū omū în Ierusalem, a nume Simeon; și omulū acela era dreptū și temetorū de Dumne-de-ă, așteptîndū mingi-ăre lui Israel și Duhū Sfînt era preste dînsulū.

26. Și era lui făgăduitū de la Duhulū Sfîntū, s-ă nu vadă mōrtea, pînă ce va vedē pre Christosulū Domnului.

27. Și a venitū cu duhulū în biserică; cîndū a-ă adusū în intru părințîi pre Iisus prunculū, ca s-ă facă ei duple obiceiulū legii pentru elū.

28. Și acela lū-a-ă luatū pre dînsulū în brațele sele, și bine a cuvîntatū pre Dumne-de-ă și a dîsū:

29. Acumū slobodește pre robulū tēū, stăpîne, duple cuvîntulū tēū, cu pace;

30. Că vedurā ochii mei mintuirea tea,

31. Care ai gătītū înaintea feței tutulorū norōdelorū;

32. Lumină spre descoperirea neamurilor, și slava norodulū tēū Israel.

33. Și era Iosef și muma lui mirîndu-se de celle ce se grăia pentru dînsulū.

34. Și i-a-ă blagoslovītū pre dînsi Simeon, și a dîsū cătră Mariam, muma lui: étă acesta este pusū spre cădere și scularea a multora întru Israel, și spre semnulū căria i se va dîce împrotivă:

36. (Și prin însuși sufletulū tēū va trece sabi-ă:) ca s-ă descopere de la multe inimi cugetele.

36. Și era Anna proorocița, fata lui Fanuel, de neamulū lui Asir; acēsta îmbētrînise în dîle multe, care trăise cu bărbatulū sēū șēpte ani din fecioria sea.

37. Și acēsta a fostū veduvă ca la optū-decei și patru de ani care nu se depărta de la biserică cu posturi și cu rugăciuni, slujîndū dîia și nōptea.

38. Și aceaa într'acelū cēsū viîndū, se mărturisia Domnului, și grăîndū pentru dînsulū tutulorū celorū ce aștepta mîntuire în Ierusalem.

39. Și după ce a-ă săvirșītū ei tōte după legea Domnului, s'a-ă întorsū în Galilea, în cetatea lorū Nazareth.

40. Iar prunculū creșcea și se întăria cu duhulū, împlîndu-se de înțelepciune: și darulū lui Dumne-de-ă era preste dînsulū.

41. Și se ducea părințîi lui în fiesce-care anū în Ierusalem, la prazniculū pascelui.

42. Și cîndū a fostū de do-ă-spre-dece ani, suîndu-se ei în Ierusalem după obiceiulū praznicului,

43. Și sfîrșîndū dîlele, cîndū s'a-ă întorsū ei a remasū Iisus prunculū în Ierusalem; și n'a-ă sciītū Iosef și muma lui.

44. Și socotindă că este elă cu alte soții, au venită cale de două zile, și lă-au căutată pre elă prin rudenii, și prin cunoscuți.

45. Și neaflindă-lă s'au întorsă în Ierusalem căutindă-lă pre elă.

46. Și a fostă, după trei zile lă-au aflată pre elă în biserică ședindă în mijloculă dascăliloră, ascultindă-și și întrebindă-și pre ei.

47. Și se minuna toți cei ce lă-auăia pre dinsulă, de priceperea și de respunsurile lui.

48. Și vedindă-lă pre elă, s'au spăimintată, și a disă cătră elă muma lui: fiule, căci ai făcută noă așa? étă tatălă tău și eu dorindă-te, te căutamă.

49. Și a disă cătră dînșii: ce este că me căutați? au n' ați știută că întru cele ce sunt ale Tatălăuă meu se cade mie să fiă.

50. Și ei n'au înțelesă graiulă care a grăită loră.

51. Și s'a pogorită împreună cu dînșii și a venită în Nazareth, și era supuindă-se loră: și muma lui păzia tôte graiurile acestea în inima sea.

52. Și Iisus sporia cu înțelepciunea, și cu vârsta, și cu darulă lu Dumneșeu și la omeni.

Cap 3.

IAR în anulă ală cincispredecelea ală împărăției lui Tiber Cesarulă, domnindă Pilat din Pont în Iudea, și stăpînindă a patra parte pre Galilea Irod, iar Filippă fratele

lui, stăpînindă a patra parte pre Iturea și pre la turea Trachoniei, și Lisania a patra parte stăpînindă pre Avilinia

2. În zilele archiereiloră Anei și Caiafei, fostă cuvîntulă Domnului cătră Ioan, fiulă Zachariei, în pustă.

3. Și a venită în tótă laturea Iordanului, propoveduindă botezulă pocăinței întru iertarea păcateloră.

4. Precumă este scrisă în cartea cuvînteloră Isaiei prorocului, care dice: glasulă celui ce stîgă în pustă, gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.

5. Tótă valea se va împlă, și totă muntele și măgura se va smeri: și voră cele strîmbe drepte, și cele colțurose căi netede.

6. Și va vedă totă trupulă miutirea lui Dumneșeu.

7. Decă dicea noródeloră celoră ce mergea să se boteze de la elă: puî de năpîrci, cine v'a arătată voă ca să fugiți de minia cea ce va să fiă?

8. Faceți dar roduri vrednice de pocăință, și nu începeți a dice întru voi: tată avemă pre Avraam; că dică voă, că pôte Dumneșeu și din petrele acestea să ridice fii lui Avraam.

9. Că étă și securea la rădăcina pomiloră dăce, decă totă pomulă care nu face rodă bună, se tăă, și în focă se aruncă.

10. Și-lă întreba pre elă noródele, dicindă: dar ce vomă face?

11. Și răspundindă, dicea lor: celă ce are două haîne, să dea celui ce n'are; și celă

ce are bucate asemea să facă.

12. Și au venit și vameșii să se boteze de la dînsul, și au dîsu către el:

13. Învățătorule, ce vom face? iar el a dîsu către dînșii: nimic mai mult de cît este rînduit voe să nu faceți.

14. Și-lu întreba și ostașii dîcînd: și noi ce vom face? și a dîsu către dînșii: pre nimeni să nu asupriți, nici să clevetiți; și să vă îndestulați cu lefele vóstre.

15. Iar așteptîndu norodul și cugetîndu toți întru inimile aeale de Ioan, ca nu cumă-va el să fiă, Christos,

16. Respuns'a Ioan tutulor dîcînd: eu cu apă vebotez pre voi; iar vine cel mai tare de cît mine, căruia nu sunt vrednic a-i deslega cu reia încălțămîntelor lui; acesta va boteza pre voi cu Duhul Sfințu și cu foc;

17. A căruia lopată este în mîna lui, și va curăți aria sea, și va aduna griul în jîtnița sea; iar plevile le va arde cu focul nestins.

18. Multe încă și altele bine-vestia norodului mingîndu-l.

19. Iar Irod cel a patra parte stăpînitor, muștratu fiind de el pentru Irodiada muiera frăține-său, și pentru tóte relele care a făcut Irod,

20. A adaus și acesta preste tóte, și a închis pre Ioan în temniță.

21. Și a fost dacă s'a botezat totu norodul, și Iisus botezîndu-se și rugîndu-se, s'a deschis cerul,

22. Și s'a pgorîtu Duhul Sfințu cu chipu trupesc ca unu porumbu preste dînsul; și glasul din ceru s'a făcut, dîcînd: tu ești Fiul meu celu iubit, intru tine bine amă voit.

23. Și acestu Iisus era ca de trei-deci de ani începînd, fiindu (precum se socotia) Fiul lui Iosef alu lui Ili,

24. Alu lui Mathat, alu lui Levi, alu lui Melchi, alu lui Ianna, alu lui Iosef,

25. Alu lui Matathia, alu lui Amos, alu lui Naum, alu lui Esli, alu lui Nanghe,

26. Alu lui Maath, alu lui Matathia, alu lui Semei, alu lui Iosef, alu lui Iuda,

27. Alu lui Ioanna, alu lui Risa, alu lui Zorovavel, alu lui Salathiel, alu lui Niri,

28. Alu lui Melchi, alu lui Addi, alu lui Cosam, alu lui Elmodam, alu lui Ir,

29. Alu lui Iosi, alu lui Eli-azer, alu lui Iorin, alu lui Mathat, alu lui Levi,

30. Alu lui Simeon, alu lui Iuda, alu lui Iosef, alu lui Ionan, alu lui Eliachim,

31. Alu lui Melea, alu lui Mainan, alu lui Matatha, alu lui Nathan, alu lui David,

32. Alu lui Iesse, alu lui Ovid, alu lui Vooz, alu lui Salmon, alu lui Naason,

33. Alu lui Aminadav, alu lui Aram, alu lui Esrom, alu lui Fares, alu lui Iuda,

34. Alu lui Iacov, alu lui Isaac, alu lui Avraam, alu lui Thara, alu lui Nachor,

35. Alu lui Saruch, alu lui Ragav, alu lui Falec, alu lui Ever, alu lui Sala,

36. Alu lui Cainan, alu lui

Arfaxad, alu lui Sim, alu lui Noe, alu lui Lamech,

37. Alu lui Mathusala, alu lui Enoch, alu lui Iared, alu lui Maleleel, alu lui Cainan,

38. Alu lui Enos, alu lui Sith, alu lui Adam, alu lui Dumneđeũ.

Capũ 4.

IAR Iisus, plinũ de Duhulũ Sfintũ, s'a intorsũ de la Iordan, și s'a dusũ de duhulũ în pustiã,

2. Patru-deci de zile ispitindu-se de diavolulũ, și n'a mĩncatũ nimicũ în zilele acelea: și sfirșindu-se ele, mai pre urmã a flãmĩnditũ.

3. Și a ȑisũ lui diavolulũ: de ești Fiulul lui Dumneđeũ, ȑi petrei acesteia ca sã se facã piĩne.

4. Și a respunsũ Iisus cãtrã elũ, ȑicĩndũ: scrisũ este cã nu numai cu piĩne va trãĩ omulũ, ci cu totũ graiulũ lui Dumneđeũ.

5. Și suĩdu-lũ pre elũ diavolulũ intr'unũ munte inaltũ, i-a arẽtatũ lui tũte impẽrãȑiele lumii intr'ũã clipelã de vreme.

5. Și i-a ȑisũ lui diavolulũ: ȑie voĩũ da stãpĩnirea acẽsta tũtã, și slava lorũ: (cã mie este datã, și ori-cãruia voescũ o daũ pre ea.)

7. Decĩ tu de te veĩ ĩnchina ĩnaintea mea, va fi a tea tũtã.

8. Și respunȑĩndũ Iisus, a ȑisũ lui: mergĩ ĩnapoia mea, Satano; cã scrisũ este: Domnului Dumneđeului tẽũ sã te ĩnchini, și lui unuia sã-i slujescĩ.

9. Și iũ-a adusũ pre elũ ĩn Ierusalem, și lũ-a pusũ pre ȑĩnsulũ pre aripa bisericeĩ, și i-a ȑisũ lui: de ești Fiulul lui Dumneȑcũ, aruncã-te pre sineȑi de aci jeosũ;

10. Cã scrisũ este, cã ingerilorũ sẽĩ va porunci pentru tine ca sã te pãzescã;

11. Și pre miĩnĩ te vorũ ridica, ca sã nu-ȑi ĩmpedici de pẽtrã piciorulũ tẽũ.

12. Și respunȑĩndũ Iisus, a ȑisũ lui: cã s'a ȑisũ: sã nu ispitesci pre Domnulũ Dumneȑeulũ tẽũ.

13. Și sfirșĩndũ diavolulũ tũtã ispita, a fugitũ de la ȑĩnsulũ piĩnã la ũã vreme.

14. Și s'a intorsũ Iisus ĩntru puterea Duhului ĩn Galilea; și vestea a eșitũ de elũ ĩn tũtã laturea aceea.

15. Și elũ ĩnvẽȑa ĩn sinagogele lorũ, slãvindu-se de toȑi.

16. Și a venitũ ĩn Nazareth, unde era crescutũ; și a ĩntratũ dupã obiceiulũ sẽũ ĩn ȑiũa simbetei ĩn sinagogã, și s'a sculatũ sã citescã.

17. Și i s'a datũ lui cartea Isaiei proorocului; și deschiȑĩndũ cartea, a aflatũ loculũ unde era scrisũ:

18. Duhulũ Domnului preste mine, pentru care m'a unsũ; bine a vesti sãracilorũ m'a trãmisũ, a tãmãdui pre cei sdrobiȑi la ĩnimã, a propovedui robilorũ ĩertare, și orbilorũ vedere, a sloboȑi pre cei sfãrimãȑi ĩntru ușurare,

19. A propovedui anulũ Domnului priĩmitũ.

20. Și ĩnchiȑĩndũ cartea o a datũ slugעי, și a șeȑutũ; și

ochii tuturor din sinagogă era privindu-l spre el.

21. Și a început a-și dice către dînșii: că astăzi s'a plinită scriptura acésta întru urechile vóstre.

22. Și toți-lu mărturisia pre el, și se mira de cuvintele darului care eșia din gura lui, și dicea: aú nu este acesta feciorul lui Iosef?

23. Și a-și dice către ei: cu adevăratú veși dice mie pilda acésta: doftorule, vindecă-te pre sineși; câte amú auditu că s'a făcutú în Capernaum, fă și aici în patria tea.

24. Și a-și dice: amin grăescú voé, că nici-unú proorocú nu este priimitú în patria sea.

25. Și într'adevărú grăescú voé, multe vėduve era în dílele lui Ilie întru Israel, cindú s'a încuiatú cerulú trei ani și șese luni, câtú s'a făcutú fómete mare preste totú pámintulú;

26. Și către nici-una dintr'acelea n'a fostú trámesú Ilie, fără numuí la Sarepta Sidonului la úă muiere vėduvă.

27. Și mulți leproși era în dílele lui Eliseú proorocului întru Israel; și nici-unulú dintr'inșii nu s'a curățitú, fără numai Neeman Sirianulú.

28. Și s'a implutú toți de minia în sinagogă, audindú acestea.

29. Și sculindú-se lú-a scosú pre elú afară din cetate, și lú-aú adusú pre elú în sprincena muntelui, pre care era ziditá cetatea lorú, ca să-lú arunce jeosú.

30. Iar elú trecindú prin midloculú lorú s'a dusú.

31. Și s'a pogoritú în Capernaum; în cetatea Galileei, și era invėșindu-í pre ei simbăta.

32. Și se spăiminta de invėșătura lui; că cu stăpinire era cuvintulú lui.

33. Și în sinagogă era unú omú care avea duhú de dracú necuratú, și a strigatú cu glasú mare, grăindú:

34. Lasă, ce este noéși ție, Iisuse Nazarineanule? ai venitú să ne perđi pre noi? te sciú pre tine cine ești, Sfintulú lui Dumneđeú.

35. Și lú-a certatú pre elú Iisus grăindú: tací și eși dintr'insulú. Și aruncindú-lú pre elú draculú în midlocú, a eșitú dintr'insulú, nimicú vėtămindú-lú pre elú.

36. Și s'a făcutú spaimă preste toți, și se întreba între sine, dicindú: ce este cuvintulú acesta, că cu stăpinire și cu putere poruncesce duhurilorú celorú necurate, și esú?

37. Și se ducea vestea de elú în totú loculú celú de prin prejurú.

38. Și sculindú-se din sinagogă, a intratú în casa lui Simon; iar sóera lui Simon era coprinsă de friguri mari; și lú-aú rugatú pre elú pentru dinsa.

39. Și stindú lângă ea, a certatú frigurile, și o aú lăsatú pre dinsa; și îndatá sculindú-se slujia lorú.

40. Și apuindú sórele, toți căți avea bolnavi cu multe feluri de bóle, i-aú adusú pre ei către dînsulú; iar elú pre fiesce-care din ei puindú miinele, i-a tămăduitú pre ei.

41. Și eșia și draci din mulți, strigîndu și grăind: că tu ești Christosul Fiul lui Dumnezeu. Și certîndu-i nu-i lăsa pre dinșii să grăescă, căci lă scia că elu este Christos.

42. Iar făcîndu-se diuă, eșîndu s'a dusu în locu pustiū; și noródele căuta pre dînsulū, și a venitū pînă la dînsulū; și-lu ținea pre elū. ca să nu se ducă de la dinșii.

43. Iar elū a dîsū cătră ei: că se cade mie să vestescū și altorū cetățî împărăția lui Dumnezeu, că spre acésta sunt trămesū.

44. Și era propoveduîndū în sinagoge le Galileei.

Cap 5.

SI a fostū cîndū lū ĩmbulsia spre elū norodulū, ca să audă cuvintulū lui Dumneleū, și elū sta lîngă iazerulū Genisarethulū.

2. Și a vĕdutu doŭe corăbiĭ stîndū lîngă iazerū; iar pescarii eșîndū dintr'ınsele spēla mrejele.

3. Și intrîndū într'ūă corăbiă, care era a lui Simon, lū-a rugatū pre elū s'o depărte de pușinū de la pămîntū. Și ședîndū invĕța pre noróde din corabiă.

4. Iar dacă a încetatū a grăi, a dîsū cătră Simon: depărtedă-o la adîncū, și aruncașî mrejele vóstre spre vinare.

5. Și rĕspundîndū Simon, a dîsū lui: Invĕșătorule. tótă nópte a ostenindu-ne, nimicu n'amū prinsū; dar duple cuvintulū tĕu voiŭ arunca mrĕja.

6. Și acésta făcîndū, a prinsū

mulțime multă de pesci, și se rumpea mrĕja lorū.

7. Și a făcutū semnū soțilorū sele, care era într'altă corabiă, ca să viă și să le ajute lorū; și au venitū, și au ĩmplutu amîndouē corăbiele, cătū se afunda ele.

8. Iar Simon Petru vĕdîndū, a cădutu la genuchiele lui Iisus, grăind: eșî de la mine, că omū pĕcătósū sunt, Dóme.

9. Că-lū coprinsese pre elū spaîmă, și pre toți cei ce era cu dînsulū, pentru vinarea pescilorū care prinsese.

10. Așĭderea și pre Iacov, și pre Ioan, feciorii lui Zevedeū, care era soții lui Simon. Și a dîsū Iisus cătră Simon: nu te teme, de acumū vei vîna ómenĭ.

11. Și scoțîndū corăbiele la pămîntū, lășîndū tóte au mersū după dînsulū.

12. Și a fostū cîndū era elū într'una din cetățî, și étă unū omū era plinū de lepră; și vĕdîndū pre Iisus, a cădutu pre fașă-șî, și s'a rugatū lui, grăindū: Dóme, de vei vré, poți să mă curășesc.

13. Și tîndîndū mîna, s'a atinsū de dînsulū, dîcîndū: voescū, curășesce-te și ĩndată lepra s'a dusū de la dînsulū.

14. Și elū a poruncitū lui, nimĕnuĭ să nu spuĭă; ei mergi de te arată pre sineșî preotuluĭ, și du pentru curășenia tea, precumū a poruncitū Moise, ĩntru mărturiă lorū.

15. Iar cuvintulū măĭ multū străbătea pentru dînsulū; și se aduna noróde multe ca să audă, și să se tāmăduescă de la dînsulū de bólele sele.

16. Iar elū se ducea în pu-
stiă, și se ruga.

17. Și a fostū într'una din
dile, și elū era învățindū, și
ședea fariseii și învățatorii
legii, care veniseră din toate
satele Galileei, și ale Iudeei,
și ale Ierusalemului; și pute-
rea Domnului era spre a-i
tămădui pre ei.

18. Și éta ore-care bărbați
purtindū în patū pre unū omū,
care era slăbănogū; și căuta
să-lū ducă pre elū în intru,
să-lū puiă înaintea lui.

19. Și neaflindū pre unde
să-lū ducă pentru norodū, su-
indu-se d'asupra acoperemîn-
tului, printre cărămidī lū-au
sloboditū pre dînsulū cu patulū
în mijlocū înaintea lui Iisus.

20. Și vedîndū credința lorū,
a ȑisū lui: omule, iertă-ȑi-se
ȑie pécatele tele.

21. Și au începutū a cugeta
cărturarii și fariseii, grăindū:
cine este acesta ce grăesce
hule? cine póte să ierte péc-
atele fără numai unulū
Dumneȑeū?

22. Iar cunoscîndū Iisus gîn-
durile lorū, răspndîndū, a
ȑisū cătră dînșii: ce gîndiȑi
înt u inimele vóstre?

23. Ce este mai lesne a ȑi-
ce: iertă-ȑi-se ȑie pécatele tele,
sau a ȑice: scólă? și imblă?

24. Ci ca să sciȑi că putere are
Fiulū Omulū pre pămîntū a
ierta pécatele, (a ȑisū slăbă-
nogulū:) ȑie grăescū scólă,
și luîndū patulū tēū, mergi la
casa tea.

25. Și îndatăși sculîndu-se
înaintea lorū, a luatū patulū
pre care ȑăcea, și s'a dusū
la casa sea, slāvîndū pre
Dumneȑeū.

26. Și spaîmă a coprînsū
pre toȑi, și slăvia pre Dum-
neȑeū; și s'au împlutū de
frică, grăindū: că amū vedutū
lucruri minunate astăȑi.

27. Și după acestea a eșitū,
și a vedutū pre unū vameșū
a nume Levi, ședîndū la va-
mă, și i-a ȑisū lui: vino după
mine.

28. Și lăsîndū toate, s'a scu-
latū, și a mersū după din-
sulū.

29. Și a făcutū lui ospēșū
mare Levi în casa sea; și e-
ra norodū multū de vameși,
și de alȑii, care ședea cu ei.

30. Și cîrtia cărturarii lorū
și fariseii cătră ucenicii lui,
grăindū: pentru ce cu vame-
șii și cu pécătoșii mîncăȑi și
beȑi?

31. Și răspndîndū Iisus a
ȑisū cătră ei: n'au trebuinȑă
de doftorū cei sánătoși, ci cei
bolnavi.

32. Nu amū venitū să chiāmū
pre cei drepȑi, ci pre cei péc-
ătoșii la pocăinȑă.

33. Iar ei au ȑisū cătră elū:
pentru ce ucenicii lui Ioan
postescū adeseori, și rugă-
ciuni facū, așijderca și ai fa-
riseilorū, iar ai tēi mănîncă
și beū?

34. Iar elū a ȑisū cătră dîn-
șii: au dóră puteȑi pre fii
nunȑii să-i faceȑi să postescă,
pîná cîndū este mîrolo cu
dînșii?

35. Iar vorū veni ȑile, cîndū
se va lua mirele de la dînșii;
și atunci vorū posti într'ace-
le ȑile.

36. Și grăia și pildă cătră
dînșii: că nimeni nu pune
petecū de haînă noūă la haî-
nă vechiă; iar de nu, și pre

cea nouă o rumpe, și la cea vechiă nu se potrivește peteculă celă ce este de la cea nouă.

37. Și nimeni nu pune vinu nou în foi vechi; iar de nu, va sparge vinul celă nou pre foi, și elu se va vërșă, și foile voru peri.

38. Ci vinulă nou se cade să-lu puță în foi noui; și amîndoue se voru ține.

39. Și niminea care bea de celă vechi, îndată voesce de celă nou; că ăice: celă vechi mai bunu este.

Capu 6.

SI a fostu într'ună simbătă Sa doăa după cea d'intiū, trecea elu prin semănături; și smulgea ucenicii lui spice și minca, frecîndu-le cu mîinele

2. Iar ore-care din farisei le-au ăisū lorū: ce faceți care nu se cade a face simbăta?

3. Și răspundîndu Ii-us, a ăisū cătră dînșii: nici acēsta n'ași cititū ce a făcutū David, cîndu a flămînditū elū, și cei ce era cu dînsulū?

4. Cumu a intratū în casa lui Dumnedeū, și a luatū pîinile puneriū înainte, și a mincatū, și a datū și celorū ce era cu elū, care nu se cădea să le mănince, fără numai preoșii?

5. Și ăicea lorū: că Domnū este Fiiulū Omulū și alū simbetei.

6. Și a fostu și în altă simbătă, a intratū elū în sinagogă, și invēta: și era acolo unū omū, și mina lui cea dreptă era uscată.

7. Și-lū pîndea pre elū căr-

turarii și fariseii de-lū va vindeca simbăta, ca să aște vină asupra lui.

8. Iar elū scia gîndurile lorū, și a ăisū omulū celū ce avea mîna uscată: scōlăte, și stă în miđlocū. Iar elū sculîndu-se, a stătutū.

9. Decī a ăisū Iisus cătră dînșii: întreba-voiū pre voi: ce se cade simbăta, bine a face, sau rēu a face? sufletū a mîntui sau a perde?

10. Și căutîndu spre toți a-cestia, a ăisū lui: întinde-ți mîna tea; iar elū a făcutū așa; și a venitū mîna lui la starea cea d'intiū sănătōsă, ca și cea-a-laltă.

11. Iar ei s'au împlutū de nebuniă, și vorbea unulū cu altulū, ce arū fi făcutū lui Iisus.

12. Și a fostu în ăilele a-cestea, a eșitū la munte să se rōge; și tōtă nōptē a petrecutū întru rugăciunea lui Dumnedeū.

13. Și cîndu s'a făcutū diūă, a chiamatū pré ucenicii sei: și alegîndu dintru dînșii doūi-spre-ăcece, (pre care și apostoli i-a numitū;)

14. Pre Simon pre care lū-a și numitū Petru, și pre Andreiū, fratele lui, pre Iacov și pre Ioan, pre Filippū și pre Vartholomeū,

15. Pre Matheiū și pre Thoma, pre Iacov alū lui Alfeū și pre Simon ce se chiamă Zilotis.

16. Pre Iuda alū lui Iacov, și pre Iuda Iscarioteanulū, care s'a făcutū și vîndētorū.

17. Și pogorîndu-se cu dînșii a stătutū în locū șesū, și mulțimea ucenicilorū lui, și

mulțime multă de norod, din totă ludea și din Ierusalem, și de pre lingă marea Tirului și a Sidonului, care veniseră să-l asculte pre el, și să se tîmăduască de neputințele se,

18. Și cei ce se chinuia de duhuri necurate; și se vindeca.

19. Și totu norodul cînta să se atingă de el; că putere eșia din el, și vindeca pre toți.

20. Și el ridîcîndu-și ochii așî spre ucenicii lui, dicea: fericiți sunteți săracilor, că a voastră este împărăția lui Dumnezeu.

21. Fericiți sunteți care flămîndiți acum, că veți satura. Fericiți sunteți care plîngeți acum, că veți ride.

22. Fericiți veți fi cîndu ve voru uri pre voi ômenii, și cîndu ve voru desprețui pre voi, și voru ocări, și voru scôte numele vostru ca unu rău pentru Fiul Omului.

23. Bucurați-vă într'acea di și săltați; că etă plata voastră multă este în ceruri; că într'acești chipu făcea proorocilor părinții lor.

24. Însă vai voe, bogaților, că ve luați mîngîiărea voastră.

25. Vai voe celor ce sunteți sătuli acum, că veți flămîndi. Vai voe celor ce rideți acum, că veți plînge și ve veți tîngui.

26. Vai voe cîndu ve voru dice bine toți ômenii; că într'acești chipu făcea proorocilor celor mincinoși părinții lor.

27. Ci voe grăescă celor ce auđiți: iubiți pre vrăjma-

și vostri; bine-faceți celor ce ve urescă pre voi;

28. Bine-cuvîntați pre cei ce ve blestemă pre voi; și ve rugați pentru cei ce ve facă voe necaz.

29. Celu ce te bate pre tine preste ță față a obrazului, întorce-i lui și ceaa-l-altă; și celu ce-ți ia haîna, nu-i opri lui și cămașa.

30. Și totu celui ce cere de la tine, dă-i; și de la cela ce-ți ia ale tele, nu cere înapoi.

31. Și precum voiți ca să ve facă voe ômenii, și voi faceți lor așîjderea.

32. Și de iubiți pre cei ce ve iubescă pre voi, ce daru este voe? că și păcătoși iubescă pre cei ce-i iubescă pre dînșii.

33. Și de faceți bine celor ce ve facă voe bine, ce daru este voe? că și păcătoși aceeași facă.

34. Și de dați împrumut de la care nădăjduți a lua, ce daru este voe? că și păcătoși păcătoșilor dau împrumut, ca să ia întocma.

35. Ci inbiți pre vrăjmașii vosrii, și faceți bine, și dați împrumut, nimic nădăjduînd; și va fi plata voastră multă, și veți fi fii ai celui Pré Inalt: că elu este bun spre cei nemulțămitori și răi.

36. Deci fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milostiv.

37. Și nu judecați, și nu ve veți judeca; nu osîndiți, și nu ve veți osîndi; iertați, și vi se va ierta.

38. Dați; și vi se va da voe, măsură bună, indesată și clă-

tită, și pre d'asupra vërsin-du-se voră da în sinulă vōstru; că cu aceeași măsură cu care veți măsura, se va măsura voă.

39. Și le-a disă loră și pildă: aū dōră pōte orbū pre orbū să povēșuēscă? aū nu amindouă voră cădē în grōpă?

40. Nu este ucenicū mai pre susū de dascălulū seū; iar totū celū desăvîrșitū va fi ca dascălulū seū.

41. Și ce veți sterculū celū ce este în ochiulū fratelū tēu, iar birna care este în ochiulū tēu n'o simți?

42. Saū cumū poți dice fratelū tēu: frate, lasă să scoți sterculū care este în ochiulū tēu, însuți nevēdindū birna care este în ochiulū tēu? fă-țarnice, scōte întiū birna din ochiulū tēu, și atunci vei vedē să scoți sterculū care este în ochiulū fratelū tēu.

43. Că nu este pomū bunū care face rōdă rea; nici pomū rău care face rōdă bună.

44. Că totū pomulū din rōda sea se cunōsce; că uu adună smochine din mărăcină, nici din rugū culegū strugură.

45. Omulū celū bunū din visteria cea bună a inimei sele scōte cele bune; și omulū celū rău din visteria cea rea a inimei sele scōte cele rele; că din prisosința inimei grăesce gura lui.

46. Și ce mă chîemați Dōmne, Dōmne, și nu faceți cele ce vē dicū? totū cela ce vine cătră mine, și aude cuvintele mele, și le face pre ele, voiū arēta voă cui este asemenea.

47. Asemenea este omulū

ce-și zidesce casă, care a săpatū, și a adîncatū, și a pusū temelia pre pētră; și vërsare de ape făcîndu-se, a lovitū riulū în casa aceea, și nu o a pututū clăti pre ea; căci era întemeiată pre pētră.

48. Iar cela ce a auditū și n'a făcutū, asemenea este omulū care și-a ziditū casa sea pre pămîntū fără de temeliă; în care a lovitū riulū, și îndată a cădūtū, și s'a făcutū sfărîmarea casei aceia mare.

Capū 7.

ȘI după ce a sfîrșitū tōte cuvintele sele întru audulū norodulū, a intratū în Capernaum.

2. Iar sluga unū sutașū fiindū bolnavă, vrea să mōră, care era la dînsulū de cinste.

3. Și audîndū de Iisus, a trāmisū la dînsulū bētrînă ai Iudeilorū, rugîndu-lū pre elū ca să viă să mintuēscă sluga lui.

4. Iar ei viindū cătră Iisus, lū ruga pre elū cu deadînsulū, dîrîndū, că este vrednicū acela căruia vei da acēsta;

5. Căci iubesc neamulū nostru, și sinagoga elū o a ziditū noă,

6. Iar Iisus mergea cu dînsii; și nefindū elū departe de casă, a trāmisū la dînsulū sutașulū prietenī, grāindū lui: Dōmne, nu te osteni; că nu sunt vrednicū că să intri sub acoperemîntulū meū;

7. Pentru aceea nici pre mine nu m'amū socotitū a fi vrednicū a veni cătră tine; ci dî cu cuvîntulū, și se va tāmădui sluga mea.

8. Că și eu sunt omu rînduitu subț dregătoriă, avîndu subț sinemi slujitori; și dîcî acestuia: mergi, și merge; și altuia: vino, și vine; și slujii mele: fă acêsta, și face.

9. Iar Iisus, auzîndu aces-tea, s'a minunatu de elu; și întorcîndu-se, a dîsu norodulu care mergea după dînsul: grăescu voe, că nici întru Israel n'amî aflatu atita credință.

10. Și întorcîndu-se trîmisi a casă, auzî aflatu pre sluga cea bolnavă sănătósă.

11. Și a fostu după aces-tea, mergea în lîră cetate ce se chîama Nain; și împreună cu dînsul mergea ucenicii lui mulți, și norodul mult.

12. Iar dacă s'a apropiatu cătră pîrta cetății, etă sco-tea pre unu mortu, fiu unulu născutu alu maicei sele, și aceaa era vîduvă; și norodul multu cu dînsa din cetate.

13. Și vîdîndu-o pre dînsa Domnul, i s'a făcutu milă de ea, și a dîsu ei: nu plinge.

14. Și apropiîndu-se s'a atînsu de patu, (iar cei ce-lu ducea auzî stătutu,) și a dîsu: tînerule, ție grăescu, scôlă-te.

15. Și a ședutu dreptu mortulu, și a începutu a grăi; și lu-a datu pre elu maicei lui.

16. Și a luatü frică pre toți, și slăvia pre Dumneđu, grîndu: că proorocu mare s'a sculatü întru noi, și cumă că a cercetatü Dumneđu pre norodulu sîu.

17. Și a eșitu cuvîntulu aces-ta de elu întru totă Iudea, și întru totă laturea.

18. Și auzî vestitü lui Ioan ucenicii lui de tôte aces-tea.

19. Și chîlîmîndu Ioan pre doî ore-care din ucenicii sîi, i-a trîmisü cătră Iisus, dîcîndu: tu ești cela ce vine, sau pre altulu să așteptămü?

20. Și viîndu cătră elu bărbățul aceia, auzî dîsu: Ioan Botezătorulu ne-a trîmisü pre noi cătră tine, dîcîndu: tu ești cela ce vine, sau pre altulu să așteptămü?

21. (Și într'acelu ceasu a tîmădnitü pre mulți de bôle, și de rane, și de duhuri rele, și a datü vedere multorü orbi.)

22. Și rîspundîndu Iisus, a dîsu lorü: mergeți și spuneți lui Ioan cele ce ați vîdutu și ați auzitü: că orbi vîdû, schîopii împlă, leproșii se curățescü, surdii audû, morții se scôlă, sîracilorü bine se vestescü.

23. Și fericitü este celu ce nu se va smînti întru mine.

24. Iar dacă s'au dusü vestitorii lui Ioan, a începutü a grăi cătră norode de Ioan: ce ați eșitü în pustia să ședeți? auzî trestia clătita de vîntü?

25. Dar ce ați eșitü să vedeți? auzî omü îmbrăcatü în haîne moi? etă, cei ce sunt în haîne scumpe și petrecü întru desfătare în casele împerătesei sunt.

26. Dar ce ați eșitü să vedeți? auzî proorocu? adevêrü grăescü voe, și mai multü de proorocu.

27. Acesta este de care este scrisü: etă eu trîmișü ingerulü meu înaintea feței te-le, care va gătî calea tea înaintea tea.

28. Că dîcî voe, mai mare

proorocū între cei născuți din muiere de câtū Ioan Botezătorulū nimeni nu este; iar celū mai micū, întru împărăția lui Dumneđeū, mai mare de câtū elū este.

29. Și totū norodulū aundindū, dreptū a făcutū pre Dumneđeū, botezându-se cu botezulū lui Ioan.

30. Iar fariseii și legiuitorii aū lepēdatū de la sine sfatulū lui Dumneđeū nebotezându-se de la dinsulū.

31. Decī cu cine voū asemēna pre ōmenii neamului acestuia; și cu cine sunt asemenea?

32. Asemenea sunt cu copiii ce sedū în tîrgū și strigă unii cătră alții, și dicū: fluerat'amū voē, și n'ați jucatū; cîntat'amū de jale voē, și n'ați plînsū.

33. Că a venitū Ioan Botezătorulū, nici piine mîncindū, nici vinū bîndū; și diceți: dracū are.

34. A venitū Fiulū Omului mîncindū și bîndū; și diceți: etă omū mîncătorū și beutorū de vinū, prietenū va meșilorū și pēcătoșilorū.

35. Și s'a îndreptatū înțelepciunea de ia toți fiii sēi.

36. Și-lū ruga pre elū ōre-care din farisei ca să mănince cu elū; și intrindū în casa fariseului, a ședutū.

37. Și etă ūă muiere din cetate, care era pēcătoasă, înțelegindū că șēde în casa fariseului, aducindū unū alabastru cu mirū;

38. Și stîndū lîngă piciórele lui dinapoī, plîngindū a începutū a uda piciórele lui cu lacrēmī; și cu periī capu-

lui sēū le stergea, și săruta piciórele lui, și le ungea cu mirū.

39. Iar vēdindū fariseulū care chiāmase pre elū, a đisū întru sine, grăindū: acesta de arū fi proorocū, arū sci cine și ce felū de muiere este cea ce se atinge de elū; că este pēcătoasă.

40. Și răspundindū Iisus, a đisū cătră elū: Simone, amū ōre-ce să-ți dicū. Iar elū a đisū: Învēțătorele. đi.

41. Doui datornici era ōre-căruia cămătarnicū; unulū era datorū cu cinci-sute de dinari, iar celū-l-altū cu cinci decī.

42. Și neavindū ei cu ce plăti, amîndora le-a dăruitū. Decī care dintr'înșii, spune-mī, mai multū va iubi pre elū?

43. Iar Simon răspundindū, a đisū: socotescū că aceluia căruia i-a dăruitū mai multū. Iar elū a đisū lui: dreptū ai judecatū.

44. Și întorcîndu-se cătră muiere, a đisū lui Simon: veđi pre acēstă muiere? amū intratū în casa tea, apă pre piciórele mele n'ai datū; iar acēsta cu lacrēmī mī-a udatū piciórele mele, și le-a ștersū cu pērulū capului sēū.

45. Sărutare mie nu mī-ai datū? iar acēsta de cîndū amū intratū, n'a încetatū sărutîndu-mī piciórele mele.

46. Cu untū-de-lemnū capulū meū nu lū-ai unsū, iar acēsta cu mirū mī-a unsū piciórele mele.

47. Pentru aceeaa grăescū ție, iértă-se pēcatele ei cele multe, că a iubitū multū; iar

cui se iertă puțin, iubesc mai puțin.

48. Și a zis ei: iertă-ți-se ție păcatele tele.

49. Și au început cei ce ședea cu dînsul a grăi întru sine: cine aste acesta care iertă și păcatele?

50. Și a zis către muiere: credința tea te-a mîntuit; mergi în pace.

Cap 8.

SI a fost după acesta, și Selu îmbla prin cetăți, și prin sate, propoveduind și bine-vestind împărăția lui Dumnezeu; și cei doi-spre-dece cu dînsul,

2. Și nise muieri care erau tămăduite de dureri rele și de bôle: Maria ce se chiăma Magdalina, diutru care eșiseră șapte draci,

3. Și Ioana, muierea lui Husa, ispravnicul lui Irod, și Susana, și altele multe, care slujia lui din avuțiile se.

4. Și adunîndu-se norod mult, și cei de prin cetăți viind către dînsul, a zis prin pildă:

5. Eșit'-a semănătorul să semene sîmînța sea; și sîmînîndu el, una a cădută lingă cale, și s'a călcat, și paserile cerului o au mîncat;

6. Și alta a cădută pre petră, și dacă a resărit s'a uscat, pentru că n'avea umezelă;

7. Și alta a cădută în mijlocul spinilor, și crescînd spinii o au înecat pre ea;

8. Și alta a cădută pre pămînt bun, și resărită a făcut rod înșutit. Acestea

grăind, striga: cea ce are urechi de audît, ausă.

9. Și lă-au întreat pre el ucenicii lui, zicînd: ce este pilda acesta?

10. Iar el a zis: voe este dat a sci taînele împărăției lui Dumnezeu; iar celor-l-alți în pilde, ca vîdînd să nu vadă, și audînd să nu înțelégă.

11. Iar pilda este acesta: sîmînța este cuvîntul lui Dumnezeu.

12. Iar cei de lingă cale sunt cei ce aud; apoi vine diavolul, și ia cuvîntul din inima lor, ca nu cumă-va creînd să se mîntuească.

13. Iar cei de pre petră, sunt care cînd aud, cu bucurie primesc cuvîntul: și aceștia rădăcină n'au, care pină la ũă vreme cred, și în vreme de ispită se lepădă.

14. Iar cea ce a cădută în spinii, aceștia sînt care au audît, și de grijă, și de bogății, și de dulcețiele vieții aceștia imblînd se înecă, și nu săvîrșesc rodă.

15. Iar cea de pre pămînt bun, aceștia sînt care cu inima bună și curată, audînd cuvîntul, lă țin, și fac rod întru răbdare. Acestea zicînd, striga: cea ce are urechi de audît, audă.

16. Și nimeni aprîndînd lumina, o acopere pre dînsa cu vas, sau o pune sub pat; ci o pune în sfeșnic, ca să vadă cei ce intră lumina.

17. Că nu este lucru de taină care să nu se arate, nici lucru ascuns care să nu se cunoscă, și întru arătare să viă.

18. Decă vedeți cumă audîți

*

că cela ce are se va da lui; și cela ce n'are, și ce i se pare că are, se va lua de la dînsul.

19. Și aū venitū cātră dînsulū muma lui și frații lui, și nu putea să vorbescă cu dînsulū pentru norodū.

20. Și i-a spusū lui dîcîndū: muma tea și frații tēi staū afară, stîndū să te vadă pre-tine.

21. Iar elū respundîndū, a dîsū cātră dînsii: muma mea și frații mei, sunt eceștia carī audū cuvîntulū lui Dumne-deū, și-lū facū pre dînsulū.

22. Și a fostū într'una din dîle, și elū a intratū in corabiă, și ucenicii lui; și a dîsū cātră ei: să trecemū de ceaa parte de iazerū. Și s'aū slobo-ditū

23. Iar mergîndū ei cu corabia, a adormitū elū; și s'a pogritū viforū de vîntū in iazerū; și se implea și se primejduia.

24. Și apropiîndu-se lū-aū deșteptatū pre dînsulū, grăîndū: Îmvețătorule, Îmvețătorule, perimū. Iar elū sculîndu-se a certatū vîntulū și valulū apeī; și aū încetatū, și s'a făcutū liniște.

25. Și a dîsū cātră ei: unde este credința vōstră? iar ei spăimîntîndu-se, s'aū miratū, grăîndū unul cātră altulū: cine este acesta? că și vînturilorū și apeī porunces-ce, și-lū ascultă pre dînsulū.

26. Și aū venitū cu corabia in laturea Gadareanilorū, care este de ceaa parte de Galilea.

27. Și eșîndū elū la uscatū, lū-a întîmpinatū pre elū unū

omū ôre-care din cetate, care avea draci de mulți ani, și in haină nu se îmbrăca, și in casă nu petrecea, ci in mormînturi.

28. Iar vîdîndū pre Iisus, și strigîndū, a cădūtū înaintea lui, și cu glasū mare a dîsū: ce este mie și tie Iisuse, Fiulū lui Dumne-deū celui Pre Înaltū? rogu-te, nu mă munci pre mine.

29. (Că porunca duhului ce-lū necuratū să éșă din omulū acela; că de mulți ani lū răpise pre dînsulū; și se lega cu lanțuri de ferū și cu obedī, pāzîndu-se; și sfārimîndū legăturerile, se gonia de draculū prin pustii).

30. Și lū-a întrebātū pre elū Iisus, grăîndū: cumū ți-este numele? iar elū a dîsū: Legion; că draci mulți intraseră într'însulū.

31. Și-lū ruga pre elū ca să nu poruncescă lorū să mērgă intru adîncū.

32. Și era acolo ūă turmă de porci mulți, ce se pāscea in munte; și-lū ruga pre elū să le dea voīă lorū să între într'însii. Și le-a datū lorū voīă.

33. Și eșîndū dracii din omū, aū intratū in porci; și s'a pornitū turma depre țermurī in iazerū; și s'a innecatū.

34. Iar păstorii vîdîndū ceaa ce se făcuse, aū fugitū; și aū spusū in cetate și prin sate.

35. Și aū eșitū să vadă ceaa ce s'a făcutū; și aū venitū la Iisus, și aū aflatū pre omulū dintru care eșiseră dracii, îmbrăcatū, și întregū la

minte, şedîndu lîngă piciórele lui Iisus; şi s'aú temutú.

36. Şi le-au spusú lorú şi cei ce vëduserá, cumú s'a mintuitú celú îndrăcitú.

37. Şi lú-a rugatú pre dînsulú totú norodulú şinutului Gadareanilorú să se ducá de la dînsii, cá era cuprinşii de mare frică; iar elú întrîndú în corabiá s'a întorsú.

38. Iar bărbatulú dintru care eşiserá dracii, ruga pre elú ca să fiá cu dînsulú; iar Iisus lú-a slobođitú pre elú, grăîndú:

39. Întóree-te în casa tea, şi povestee câte ăi-a făcutú şie Dumneđu. Şi s'a dusú, propoveduîndú prin tótá cetatea câte i-a făcutú Iisus lui.

40. Şi a fostú cîndú s'a întorsú Iisus, lú-a priimitú pre elú norodulú; cá toţi lú-aştepta pre elú.

41. Şi étá a venitú unú omú, căruia i-era numele Iair, şi acesta era mai mare sinagogei; şi căđîndú la piciórele lui Iisus, lú ruga pre elú ca să între în casa lui;

42. Cá avea úá fiică una născutá; ca de doúí-spre-dece aní, şi aceea muria. (Iar cîndú mergea elú, lú impresura noródele.

43. Şi úá muíere fiîndú în curgerea singelui de doí-spre-dece aní, care cheltuise la doftorí tótá avuţia sea, şi nici de la unulú n'a pututú să se vindece;

44. Aproprîîndu-se dina-poí, s'a atînsú de póla hainei lui; şi îndatáşi a stătutú curgerea singelui ei.

45. Şi a đisú Iisus: cine este celú ce s'a atînsú de

mine? iar lepědîndu-se toţi, a đisú Petru şi cei ce era cu elú: Învěătorule, noródele te îmbulsescú şi te strîmto-rěđá, şi đici: cine este celú ce s'a atînsú de mine?

46. Iar Iisus a đisú: s'a atînsú de mine óre-cine; cá eú amú cunoscutú puterea care a eşitú din mine.

47. Iar věđîndú muíerea că nu s'a ascunsú, a venitú tremurîndú, şi căđîndú înaintea lui, i-a spusú lui înaintea a totú norodulú pentru care priciná s'a atînsú de elú, şi cumú s'a tāmăduitú îndatá.

48. Iar elú i-a đisú ei: îndrăsnesce, fiică, credinţa tea te-a mintuitú; mergi în pace.)

49. Încă grăîndú elú, vine óre-care de la mai marele sinagogei, grăîndú lui: cá a muritú fiica tea; nu supěra pre Învěătorulú

50. Iar Iisus audîndú, a respunsú lui, grăîndú: nu te teme; crede numai, şi se va mintui.

51. Iar întrîndú în casá, n'a lăsatú nici pre unulú să între, fără numai pre Petru şi pre Iacov şi pre Ioán, şi pre tatálú feciórei şi pre muíma ei.

52. Şi plîngea toţi, şi se tinguia de đinsa. Iar elú a đisú: nu plîngeţi; n'a muritú, ci dórme.

53. Şi-şi rîdea de dînsulú, sciîndú cá a muritú.

54. Iar elú scoťîndú pre toţi afará, şi apucîndu-o de mîná, a strigatú, grăîndú: feciórá, scólá-te.

55. Şi s'a întorsú duhulú ei, şi a înviatú îndatá; şi a

poruncitū să-î dea ei să mănince.

56. Și s'au spăimîntatū părinții ei; iar elū a poruncitū lorū să nu spuîă nimēnui ceea ce se făcuse.

Capū 9.

SI chiāmîndū pre cei douăspre-dece, le-a datū lorū putere și stăpînire peste toți dracii, și a vindeca bōlele.

2. Și i-a trāmisū pre dînșii să propoveduēscā împărăția lui Dumnezeu, și să tāmūduēscā pre cei bolnavi.

3. Și a ȑisū cātrā dînșii: nimicū să nu luați pre cale, nici oîagū, nici traistā, nici piîne, nici argintū; nici cāte două haîne să aveți,

4. Și ori în care casă veți intra, acolo să petreceți, și de acolo să eșiți.

5. Și ori cāți nu vē vorū priimi pre voi, eșîndū din cetatea aceea, și prafulū de pre piciorole vōstre scuturați, intru mărturiā asupra lorū.

6. Și eșîndū imbla prin sate bine-vestîndū, și tāmāduîndū pretutîndenea.

7. Și a audîtū Irod celū a patra parte stăpînitorū tōte cele ce se făcea de elū; și nu se pricepea, pentru că unii ȑicea, că Ioan s'a sculatū din morți;

8. Iar alții, că Ilie s'a arētātū; iar alții, că unū proorōū din cei de demultū a inviatū.

9. Și a ȑisū Irod: pre Ioan eū lū-amū tăiatū; dar acesta cine este, de care eū audū unele ca acestea? și cāuta să-l vadă pre elū.

10. Și întorcîndu-se apo-

tolii aū spusū lui tōte cāte aū făcutū; și luîndu-î pre dînșii, s'a dusū deosebī în locū pustii alū cetății ce se chiāmă Vithsaïda.

11. Iar norōdele întelegîndū, aū mersū după dînsulū; și priimîndu-î pre dînșii, le grāia lorū de împărăția lui Dumnezeu, și pre cei ce avea trebuință de tāmāduire i, vindeca.

12. Iar ȑiūa a începuțū a se pleca; și viîndū cei douăspre-dece, aū ȑisū lui: sloboȑescesce norōdele, ca mergîndū în satele și în orașele cele de prin pregiurū, să găzduēscā și să-și afle hrană; că aici suntemū în locū pustii.

13. Și a ȑisū cātrā dînșii: dați-le lorū voi să mănince. Iar ei aū ȑisū: nu este la noi mai multū de cātū cînci piîni și doi pesci, fără de cātū să ne ducemū noi, și să cumpărāmū la totū norodulū acesta bucate;

14. (Că era ca cînci miî de bărbai.) Și a ȑisū cātrā ucenicii sēi: puneți pre dînșii cete cāte cînci-deci.

15. Și aū făcutū așa, și i-aū așeȑatū pre toți.

16. Deci luîndū cele cînci piîni și cei două pesci, căutîndū la cerū, le-a blagslovitū; și le-a frîntū, și le-a datū ucenicilorū, să le puîă înaintea norodulū.

17. Și aū mincatū, și s'au sāturatū toți; și aū luatū ceea ce prisosisse lorū, douăspre-dece coșuri de sfărîmături.

18. Și a fostū cîndū se ruga elū deosebī, eșia cu din-

sulă ucenicii lui; și i-a în-
trebată pre dînsii, dîcîndă :

19. Cine-mî dîcî noródele
că sunt? iară ei răspundîndă,
aă dîsă : Ioan Botezătorulă;
iar alții, Ilie ; iar alții, că
proorocă ore-care dîn cei de
demultă a învîată.

20. Și le-a dîsă loră : iar
voi cine-mî dîceți că sunt?
iar Petru răspundîndă, a dîsă:
Christosulă lui Dumne-deu.

21. Iar elă, dojenîndă pre
dînsii, le-a poruncită nimé-
nuî să nu spuă acésta, dî-
cîndă :

22. Că se cade Fîilulă O-
mului multe a pătimi, și a se
defăima de bétrini, și de ar-
chiere și de cărturari, și a
se omori, și a treia dî a învia.

23. Și grăia cătră toți: orî-
cine va voi să viă după mi-
ne, să se lepede de sine, și
să-și ica crucea sea în tóte
dîlele, și să-mî urmede mie.

24. Că cine va voi să-și
mîntuască sufletulă seă, per-
de-lă-va pre elă; iar cine-și
va perde sufletulă seă pentru
mine, acesta-lă va mîntui
pre dînsulă.

25. Că ce folosă este omu-
lui de va dobîndi lumea tótă,
iar pre sine se va perde, saă
se va păgubi?

26. Că orî-cine se va ru-
șina de mine și de cuvintele
mele, de acesta Fîilulă Om-
lui se va rușina, cîndă va
veni întru slava sea și a
Tatălui, și a sînțiloră ingeri.

27. Și vă grăescă voă cu a-
dovărată: sunt unii dîn cei ce
staă aici, cari nu voră gusta
mórte, pină cîndă voră vedé
impărășiu lui Dumne-deu.

28. Și a fostă după cuvin-

tele acestea ca la optă dîle,
și luîndă pre Petru, și pre
Ioan, și pre Iacov, s'a suită
în munte să se róge.

29. Și s'a făcută, cîndă se
ruga elă, chipulă feței lui
altulă, și îmbrăcămîntea lui
albă strălucîndă.

30. Și étă doăi bărbați vor-
bia cu dînsulă, cari era Moî-
se și Ilie;

31. Care, arătîndu-se în sla-
vă, grăia de eșirea lui, care
vrea să-o plînescă în Ieru-
salem.

32. Iar Petru și cei ce era
cu dînsulă era îngreniați de
sommă; și deșteptîndu-se, aă
vedută slava lui, și pre cei
doăi bărbați stîndă împre-
una cu dînsulă.

33. Și a fostă cîndă s'aă
despărțită ei de la dînsulă,
a dîsă Petru cătră Iisus: Im-
vătătorule, bine este noă a
fi aici; și să facemă trei co-
libi, una ție, și una lui Moî-
se, și una lui Ilie; nescîndă
ce grăia.

34. Și acestea grăîndă elă,
s'a făcută noră, și i-a um-
brită pre dînsii; și s'aă
spăimîntată cîndă aă intrată
ei în noră. Și glasă a fostă
dîn noră, dîcîndă :

35. Acesta este Fîilulă meă
celă iubită; pe acesta să as-
cultăți.

36. Și după ce a fostă gla-
sulă, s'a aflată Iisus singură.
Și ei aă tăcută, și niménuî
n'aă spusă în dîlele acelea
nimică dîn cele ce veduseră.

37. Și a fostă a doăa dî, po-
gorîndu-se ei dîn munte, lă-a
întîmpînată pre elă norodă
multă.

38. Și étă ună bărbată dîn

norodul a strigat, grăind: Învățătorule, rogu-te, caută spre fiul meu, că unul născut mi-este mie.

39. Și etă, duhul lă-apucă pre el, și de năprasna strigă, și-lă zdrobesce pre el cu spumă. și abia se duce de la el, sfărîmîndu-lă pre el.

40. Și m'amă rugat ucenicilor tîi ca să-lă scotă, și n'a putut.

41. Iar Iisus răspundînd, a dis: o neamă necredinciosă! pînă cînd voi fi cu voi, și voi suferi pre voi? adu-mi pre fiul tău aici.

42. Și încă apropiindu-se el, lă-a trîntit pre el dracul, și lă-a scuturat. Iar Iisus a certat pre duhul cel necurat, și a tămăduit copilul, și lă-a dat tatălui său.

43. Și se spăimînta toți de mărimea lui Dumnezeu. Și mirîndu-se toți de toate care a făcut Iisus, a dis către ucenicii săi:

44. Puneți voi în urechile voastre cuvintele acestea: că Fiul Omului va să se dea în miinele oamenilor.

45. Iar ei nu înțelegea cuvîntul acesta, și era acoperit de către dinșii ca să nu-lă pricopă; și se temea să-lă întrebe pre el de cuvîntul acesta.

46. Și a intrat gînd întru dinșii, cine ar fi dintru ei mai mare.

47. Iar Iisus sciîndu gîndul inimii lor, luîndu un prunc, lă-a pus pre el lîngă sine.

48. Și a dis lor: orî-cine va primi pruncul acesta întru numele meu, pre mine

mă primește; și orî-cine mă va primi pre mine, primește pre cela ce m'a trimis pre mine; că cela ce este mai mic întru voi toți, acesta va fi mare.

49. Iar Ioan răspundînd, a dis: Învățătorule, am vădut pre ore-care cu numele tău scotînd draci; și lă-am oprit pre el, că nu imblă pre urma tea cu noi.

50. Și a dis către el Iisus: nu-lă opriți; că cel cu nu este improtiva noastră, pentru noi este.

51. Și a fost cînd s'a împlat dîile înălțării lui, și el și-a întărit fața sa să mergă în Ierusalem.

52. Și a trimis vestitori înaintea feței sale; și mergîndu a intrat într'un oraș al Samaritanilor, ca să-i gătască lui.

53. Și nu lă-a primit pre dînsul, că fața lui era mergîndu în Ierusalem.

54. Și vedînd ucenicii lui, Iacov și Ioan, a dis: Dîmne, voesci să dicem să se pogore foc din cer, și să-i mistuască pre ei, precum lă-lie a făcut?

55. Iar Iisus întorcîndu-se i-a certat pre dinșii, și a dis: nu sciți ai căruia duh sunteți voi;

56. Că Fiul Omului n'a venit să pîrdă suflete oamenesci, ci să mîntuască. Și a mers într'altă sat.

57. Și a fost cînd mergea el pre cale, a dis ore-cine către el: Dîmne, voi să merg după tine, orî-unde vei merge.

58. Și a dis Iisus lui: vul-

pile aŭ vizuină, și paserile cerului cuiburi; iar Fiulul Omului n'are unde să-și plece capulă.

59. Și a ȡisŭ cătră altulŭ: vino după mine. Iar elŭ a ȡisŭ: Dómnē, dă-mi voiă întiŭ să mergŭ să ingropŭ pre tatălŭ meŭ.

60. Iar Iisus a ȡisŭ lui: lasă morții să-și ingrope pre morții lorŭ; iar tu mergi de vestesce împărăția lui Dumnedeŭ.

61. Și a ȡisŭ și altulŭ: voiŭ să mergŭ după tine, Dómnē; dar intŭiŭ dă-mi voiă să toc-mescŭ cele ce sunt în casa mea.

62. Iar Iisus a ȡisŭ cătră elŭ: nimeni puindu-și mîna lui pre plugŭ, și căntînd înapoi, este îndreptatŭ intru împărăția lui Dumnedeŭ.

Capŭ 10.

IAR după acestea a arġtatŭ Domnului și pre alții șġpte-deci, și a trămisŭ pre dinșii cîte doŭi, înaintea feței seŭ, intru totŭ orașulŭ și loculŭ, unde vrea elŭ să mergă.

2. Și ȡicea cătră dinșii: secerișulŭ este multŭ, iar lucrătorii puținŭ; deci rugăți pre Domnului secerișului, ca să scóă lucrători la secerișulŭ seŭ.

3. Mergeți; étă eŭ vă trămișŭ pre voi ca meiŭ în miqluculŭ lupilorŭ.

4. Să nu purtați pungă, nici traistă, nici încălțăminte; și pre nimeni să nu întrebați de sănătate în cale.

5. Și oriŭ în care casă veți intra, întiŭ ȡiceți: pace ca-sei acesteia.

6. Și de va fi acolo fiulŭ păcii, se va odihni preste din-sulŭ pacea vostră; iar de nu, la voi se va întórce.

7. Și într'aceaași casă petreceți, mîncîndŭ și bindŭ cele de la dinșii; că vrednicŭ este lucrătorulŭ de plata sea. Să nu vă mutați din casă în casă.

8. Și oriŭ în care cetate veți intra, și vă vorŭ priimi pre voi, mîncăți cele ce se vorŭ pune înaintea vostră;

9. Și tămaduți bolnavii care vorŭ fi într'insa, și grăiți lorŭ: s'a apropiatŭ spre voi împărăția lui Dumnedeŭ.

10. Iar oriŭ în care cetate veți intra, și nu vă vorŭ priimi pre voi, eșîndŭ la ulișile ei cele-l-alte, ȡiceți:

11. Și prafulŭ ce s'a lipitŭ de noi din cetatea vostră, lŭ scuturămŭ voe; însă acġsta să șġiți, că s'a apropiatŭ spre voi împărăția lui Dumnedeŭ.

12. Grăescŭ voe, că mai ușorŭ va fi Sodomei în diŭa aceea, de cătŭ cetății aceleia.

13. Vai ȡie Horazine! vai ȡie Vithsaido! că de s'arŭ fi făcutŭ în Tir și în Sidon puterile care s'aŭ făcutŭ intru voi, de multŭ în sacŭ și în cenușă șġdîndŭ, s'arŭ fi pocăitŭ.

14. Însă Tirulŭ și Sidonulŭ mai ușorŭ va fi la judecată, de cătŭ voe.

15. Și tu, Capernaum, care pînă la cerŭ te-ai înălțatŭ, pînă la iadŭ te vei pogori.

16. Cela ce ascultă pre voi, pre mine ascultă; și cela ce se lépădă de voi, de mine se lépădă. Iar cela ce se lépădă de mine, se lépădă de

cela ce m'a trimisă pre mine.

17. Şi s'a u întorsă cei şep-te-deci cu bucuriă, dicindă: Dómnne, şi draciî se plécă noé intru numele téeu.

18. Şi a disă loră: vedn-t'-amă pre Satana ca ună ful-geră din ceră cădindă.

19. Étă daă voé stăpî-nire să călcaşi preste şerpî, şi preste scorpiî, şi preste totă puterea vrăjmaşulă; şi ni-mică pre voi nu vè va vè-tăma.

20. Insă pentru acésta nu vè bucuraşi, cări duhurile se plécă voé; ci vè bucuraşi mai virtosă, că numele vóstre s'a u scrisă in ceruri.

21. Într'acéstă ceasă s'a bu-curată cu duhulă Iisus, şi a disă: mărturisescu-mé ţie, Pă-rinte, Dómnne ală cerulă şi ală pămîntulă, că ai ascunsă acestea de cei înţelepţi, şi le-ai descoperită pre ele prun-ciloră; adevérată, Părinte, că aşa a fostă buna-voinţă înaintea tea.

22. Şi întorcîndu-se cătră ucenicii sêi, a disă: tóte-mi sunt date mie de la Tatălă meă; şi nimeni nu scie cine este Fiulă, fără numai Ta-tălă; şi cine este Tatălă, fără numai Fiulă, şi căruia va voi Fiulă să descopere.

23. Şi întorcîndu-se cătră ucenici deosebi, a disă: fe-riciţi ochii care vedă cele ce voi vedeşi.

24. Că grăescă voé, că mulţi prooroci şi împéraşi au voită să vadă cele ce vedeşi voi, şi n'a u vedută; şi să audă cele ce audăşi, şi n'a u audită.

25. Şi étă, ună legiuitoră

s'a sculată, ispitindu-lă pre elă, şi dicindă: Invetătorule, ce voiă face să moştenescă vieţa cea vecinică?

26. Iar elă a disă: în lege ce este scrisă? cumă citeşti?

27. Iar elă răspundindă, a disă: să iubescă pre Domnulă Dumneleulă téeu din totă ini-ma tea, şi din totă sufletulă téeu, şi din totă virtutea tea, şi din totă cugetulă téeu; şi pre aprópele téeu ca însuşi pre tine.

28. Şi i-a disă lui: dreptă ai răspunsă: acésta fă, şi vei fi viă

29. Iar elă vrindă să se îndrepte de pre sine, a disă că-tră Iisus: şi cine este apró-pele meă?

30. Iar Iisus răspundindă, a disă: ună omă óre-care se pogora din Ierusalem în Ie-richon, şi a cădută în tilharî, cari desbrăcîndu-lă pre elă, şi rănindu-lă, s'a u dusă, lă-sîndu-lă abia viă.

31. Şi după întimplare ună preotă se pogora pre calea aceea; şi vedîndu-lă pre din-sulă, a trecută pre alătura.

32. Aşjderea şi ună levită, fiindă la acélă locă, viindă şi vedîndu-lă pre elă, a tre-cută pre alătura.

33. Iar ună Samarinean mergîndă pre cale, a venită la elă, şi vedîndu-lă, i s'a fă-cută milă.

34. Şi apropiîndu-se, a le-gată ranele lui, turnîndă untă-de-lemnă şi vină; şi puîndu-lă pre dobitoculă lui, lă-a dusă la ūă casă de óspeţi, şi a purtată grijă de elă.

35. Şi a doăa di eşindă, şi scojîndă doăi dinari, a dată

gazdei, și i-a ȃisū lui: pȃrtă grijă de ȃinsulū; și orȃ-ce vei mai cheltui, eū cȃndū mē voīū întȃrce voīū da ție.

36. Decȃ care dintr'acei trei țȃ se pare a fi de aprȃpe celui ce cȃduse în tilhari?

37. Iar elū a ȃisū: cela ce a fȃcutū milă cu ȃinsulū. Iar Iisus a ȃisū lui: mergȃ de fȃ și tu asemenea.

38. Și a fostū cȃndū se ducea ei, și elū a intratū într'unū satū. Iar ūă muiere numele ei Martha, lū-a primītū pre elū în casa sea.

39. Și aceeaa avea ūă soră ce se chȃma Maria, care și șȃdīnuū lȃngă picȃorele lui Iisus, asculta cuvintele lui.

40. Iar Martha se silia spre multă slujbă, și stīndū a ȃisū: Dȃmne, aū nu socotescȃ cȃ soră-mea singură m'a lȃsatū sȃ slujescū? ci ȃi ei ca sȃ-mȃ ajute.

41. Și respunȃdīndū Iisus, a ȃisū ei: Martho, Martho, te grijescȃ, și spre multe te silesceȃ;

42. Ci unū lucru trebuesce. Iar Maria partea cea bună și-a alesū, care nu se va lua de la ȃīnsa.

Capū 11.

SI a fostū cȃndū era la unū sloċū rugīndu-se, dupȃ ce a incetatū, a ȃisū unulū din uceniciȃ lui cȃtrȃ ȃīnsulū: Dȃmne, învațȃ-ne pre noi sȃ ne rugȃmū, precumū și Ioan a învățatū pre uceniciȃ sȃi.

2. Și le-a ȃisū lorū: cȃndū vē rugȃȃ, ȃiceȃȃ: Tatȃlū nostru care ești în ceruri, sfīnțȃscȃ-se numele tȃu; viȃ împȃrȃȃia tea; fiȃ voȃia tea, pre-

cumū în cerū și pre pȃmīntū.

3. Pȃīnea nȃstrȃ cea spre fiīnȃ, dȃ-ne-o noē în tȃta ȃīlele;

4. Și ne iȃrtȃ noē pȃcatele nȃstre; cȃ și noi iȃrtȃmū tutulorū celorū ce ne sunt datorȃ noē; și nu ne duce pre noi, întru ispitȃ, ci ne isbȃvesce de celū vȃclēnū.

5. Și a ȃisū cȃtre ei: cine dintru voȃ are prietenū, și va merge cȃtrȃ ȃīnsulū la meȃulū nopȃȃi, și va ȃice lui: prietere, dȃ-mȃ împrumutū trei pȃīni;

6. Cȃ a venitū din cale unū prietenū la mine, și n'amū ce pune înaintea lui;

7. Și acela respunȃdīndū din întru, va ȃice: nu-mȃ face ostēnȃlȃ; acumū uȃia s'a încuiatū, și copȃiȃ mȃi sunt în așternutū cu mine; nu pȃciū sȃ mȃ scolū sȃ-ȃi dȃȃ ție.

8. Grȃescū voē, mȃcarū de nu i-arū da lui sculīndu-se, pentru cȃci este lui prietenū, dar pentru obrȃșnicia lui sculīndu-se va da lui cȃte-ȃi trebue,

9. Și eū ȃicū voē: cereȃȃ, și se va da voē; cȃutaȃȃ, și veȃȃ afla; bateȃȃ, și se va deschide voē.

10. Cȃ totū cela ce cere, va lua; și cela ce cautȃ, va afla; și celui ce bate, i se va deschide.

11. Și la care tatȃ dintru voȃ de va cere fiīlū pȃīne, aū dȃrȃ pȃtrȃ-ȃi va da lui? sȃu pesce, aū dȃrȃ în locū de pesce șȃrpe-ȃi va da lui?

12. Sȃu de va cere ou, a ūȃi va da lui scorpiȃ?

13. Decȃ dacȃ voȃ fiīndū rȃi, sciȃȃ sȃ dȃȃȃ daruri bune fi-

iloră vostri, cu cătă mai vîrtosă Tatălă celă din ceră, va da Duhă Sfîntă celoră ce ceră de la dînsulă.

14. Și era scoțîndă ună dracă, și acela era mută; și a fostă după ce a eșită draculă, a grăită mutulă; și s'aă mirată norodele.

15. Iar ôre-cară dintr'înșii dicea: că cu Veelzevulă, domnulă draciloră, scôte draci

16. Iar alții ispitîndulă, cerea de la dînsulă semnă diu ceră.

17. Iar elă sciîndă gîndurile loră, a dîsă loră: totă împărăția ce s'a împărechiată între sine, se pustiesce, și casă preste casă cade.

18. Decă și Satana dacă s'a împărechiată între sine, cumă va sta împărăția lui? că diceți cumă că cu Veelzevulă scoță draci.

19. Iar dacă eă cu Veelzevulă scoță draci, feciorii vostri cu cine scotă? pentru acēsta ei voră fi voă judecatori.

20. Iar dacă eă cu degetulă lui Dumneđeă scoță draci, etă a ajunsă la voi împărăția lui Dumneđeă.

21. Cîndă celă tare întramată fiîndă păzescă curtea sea, în pace sunt averile lui;

22. Iar cîndă va veni celă mai tare de cătă dînsulă, și-lă va birui pre elă, iea tôte armele lui întru care se nădăjduia, și împărțescă prădile lui.

23. Cela ce nu este cu mine, împotriva mea este; și cela ce nu adună cu mine, resipescă.

24. Cîndă duhulă celă ne-

curată va eși din omă, împlă prin locuri fără de apă, căutîndu-și odihnă; și nea-fiîndă, dice: mă voiă întorče în casa mea, de unde amă eșită.

25. Și viîndă, o află măturată și împodobită.

26. Atuncă merge și iea alre șapte duhură mai rele de cătă sine, și întrîndă locnescă acolo; și se facă cele depre urmă ale omulă ace-luia mai rele de cătă cele d'întiă.

27. Și a fostă cîndă dicea elă acestea, ridicîndă ũă muieră glasă din norodă, a dîsă lui: fericită este pîntecele care te-a purtată, și țitele care ai suptă.

28. Iar elă a dîsă: adevărată, ferică cei ce ascultă cuvîntulă lui Dumneđeă, și-lă păzescă pre elă.

29. Iar adunîndu-se norodele, a începută a dice: neamulă acesta viclănă este; semnă cere; și semnă nu si va da lui, fără numai semnulă lui Iona proroculă.

30. Că precumă a fostă Iona semnă Niniviteaniloră, așa va fi și Fiiulă Omulă la neamulă acesta.

31. Împărătesă de la austru se va scula la judecată cu bărbații neamulă acestuia, și-i va osîndi pre ei; că a venită de la marginile pămîntulă să audă înțelepciunea lui Solomon; și etă, mai multă de cătă Solomon aică.

32. Bărbații de la Ninivea se voră scula la judecată cu neamulă acesta, și-lă voră osîndi pre elă; căci ei s'aă

pocăitū pentru propoveduirea lui Iona; și étă, mai multū de câtū Iona aici.

33. Nimeni aprindindū lumina (făclia) o pune intru ascunsū, nici subț obrocū, ci în sfeșinicū, ca cei ce intră să vadă lumina.

34. Lumina t upului este ochiulū; decī cindū va fi ochiulū tēu curatū, totū trupulū va fi luminatū; iar cindū va fi rău, și trupulū tēu intunecatū va fi.

35. Dreptū aceea socotese ca lumina care este intru tine, să nu fiă intunecetū.

36. Decī dacă trupulū tēu va fi totū luminatū, neavindū vre-ūă parte intunecatā, va fi luminatū totū, cași cindū lumina cu strălucirea se lumineadă.

37. Iar cindū grăia, lū ruga pre elū unū fariseu ca să prîndescă la elū; și intrîndū, a ședutū.

38. Iar fariseulū vedîndū, s'a miratū că nu s'a spelatū întîiu mai 'naînte de prîndū.

39. Iar Domnulū a ăisū cătră dînsulū: acumū voi farisei partea cea din afară a păharulū și a blidulū curățîți; iar cea din intrulū vōstru este plină de răpire și de vicleșugū.

40. Nebunilorū! aū nu cela ce a făcutū cea din afară, a făcutū și cea din intru?

41. Însă cele ce sunt la voi, dați-le milosteniă; și étă, tôte vorū fi voe curate.

42. Și vai voe, fariseilorū! că deciuîți isma și ruta și tôte verdețurile, și treceți judecata și dragostea lui Dumnezeu; acestea se cădea a le

face, și acelea a nu le lăsa.

43. Vai voe, fariseilorū! că iubiți scaunele cele mai de susū în sinagoge, și închinăciunile priu tîrguri.

44. Vai voe, cărturilorū și fariseilorū fățarnici! că sunteți ca morminturile cele ce nu se vedū, și ômenii ce imblă d'asupra lorū nu le știū.

45. Și respundîndū unulū din legiuitori, a ăisū lui: Îm-vățătorule, acestea ăicîndū, și pre noi ne ocărăsעי.

46. Iar elū a ăisū: și voe, legiuitorilorū, vai! că însărcinați pre ômeni cu sarcine care nu se potū lesne purta, iar voi nici cu unū degetū alū vōstru nu vē atingeți de sarcini.

47. Vai voe! că zidiți morminturile proorocilorū, și părinții vōstri i-aū ucisū pre ei.

48. Decī mărturisîți, și împreună voiți lucrurile părinților vōstri; că aceia i-aū ucisū pre ei, iar voi zidiți morminturile lorū.

49. Pentru acesta și înțelepciunea lui Dumnezeu a ăisū: trămite-voiū cătră ei prooroci, și apostoli, și dintr' inși vorū ucide, și vorū goni,

50. Ca să se cēră singele tuturilorū proorocilorū, ce s'a versatū din începutulū lumii, de la neamulū acesta.

51. De la singele lui Ave!, pînă la singele Zachariei, care a peritū între altarū și între biserică; adevăratū ăicu voe, se va cere de la neamulū acesta.

52. Vai voe, legiuitorilorū! că ați luatū chiăia cunoscinței; voi n'ați intratū, și

pre cei ce vrea să între, i-ai oprită.

53. Și dicîndu elă acestea cătră ei, a începută cărturarii și fariseii tare a se minia spre dînsul, și a sta lui împotivă de multe;

54. Puindu-i curse și căutîndu ca să vînde ceva din gura lui, ca să-l vinu-escă pre elă.

Capă 12.

SI adunîndu-se mulțimă de Snorode, cătă se călca unii pre alții, a începută a dice ucenicilor săi: mai întiă păziți-vă de aluatulă fariseioră, care este fățaria.

2. Că nimică nu este acoperită, care nu se va descoperi; și ascunsă, care nu se va cunósce.

3. Pentru aceea căte ai dîsă la întunerec, la lumină se voră audi; și ce ai grăit la urechiă în cămări, se va propovedui d'asupra caselor.

4. Decă grăescă voă, prietenilor mei: nu vă temeți de cei ce ucidă trupul, și după aceea nu potă nimică mai multă să facă.

5. Ci voiă arăta voă de cine să vă temeți; să vă temeți de cela ce are putere, după ce lă-a ucis, să-l arunce în gheena; adevără grăescă voă, de acela să vă temeți.

6. Aă nu se vîndă cincă paseri în două filari, și nici una dintr'insele nu este uitată înaintea lui Dumnezeu? Ci și perii capului vostru toți sînt numărați.

7. Decă nu vă temeți, că voi sunteți cu multă mai buni de cătă paserile.

8. Și dică voă: totă celă ce va mărturisi întru mine înaintea ómenilor, și Fiulă Omulă va mărturisi întru dînsulă înaintea ingeriloră lui Dumnezeu.

9. Iar celă ce se va lepăda de mine înaintea ómenilor, lepădată va fi înaintea ingeriloră lui Dumnezeu.

10. Și totă cela ce va dice cuvîntă împotiva Fiulă Omulă, se va ierta lui; iar celă ce va huli împotiva Duhulă Sfintă nu se va ierta.

11. Iar cîndă vă voră duce pre voi la soboră, și la dregători, și la stăpini, nu vă grijiți, cumă, și ce veți răspunde, sau ce veți dice;

12. Că Duhulă Sfintă vă va învăța pre voi într'acelă ceasă, cele ce se cade a dice.

13. Și a dîsă lui óare-care din norodă: Învătătorule, și fratelă meu să împarță cu mine moștenirea.

14. Iar elă a dîsă lui: omule, cine m'a pusă pre mine judecătoră, sau împărțitoră preste voi?

15. Și a dîsă cătră ei: vedeți și vă feriți de lăcomiă; că nu întru a prisosi cui-va din avuțiile se se este viețta lui.

16. Și a dîsă pildă cătră dînsii, grăindă: ună omă bogată i-a rodită țarina.

17. Și cugeta întru sine, dicîndă: ce voiă face? că n'amă unde aduna rodurile mele.

18. Și a disu: acesta voi face: strica-voiu jitnițele mele, și mai mari le voi zidi; și voi stringe acolo toate rodurile mele și bunătățile mele.

19. Și voi dice sufletului meu: suflete, ai multe bunătăți strinse spre mulți ani; odihnesce-te, mănincă, bea, veselesce-te.

20. Iar Dumneșu i-a disu lui: nebune, într'această nopte sufletul tău voru să-lu cêră de la tine; dar cele ce ai gătitu, cui voru fi?

21. Așa este cela ce strînge luiși comoră, iar nu în Dumneșu se înbogătesce.

22. Și a disu cătră ucenicii săi: pentru acesta dicu voș: nu vă grijiți cu sufletul vostru, ce veți minca; nici cu trupul, în ce vă veți îmbrăca.

23. Sufletul mai mare este de cătu hrana, și trupul de cătu haîna.

24. Căutați la corbi, că nu sêmănă, nici seceră; cari n'au cămêri, nici jitnițe, și Dumneșu i hrănesce pre ei; cu cătu mai multu voi sunteți mai buni de cătu pasêrile?

25. Și cine din voi grijindu-se pôte să adauge statului său unu cotu?

26. Decî dacă nu puteți nici ce este mai micu a face, ce vă mai grijiți de cele-l-alte?

27. Socotiți crini, cum cresc; nu se ostenescu, nici toreu; și grăescu voș, că nici Solomon întru totă slava sea nu s'a îmbrăcatu ca unul dintr'aceștia.

28. Și de vreme ce êrba care este astăzi în cîmpu, și mâine în cuptoriu se aruncă,

Dumneșu așa o îmbracă, cu cătu mai vîrtosu pre voi, puțin credincioșiloru?

29. Și voi să nu căutați ce veți minca, sau ce veți bê; și nu vă înălțați.

30. Că toate acestea păgînii lumii acesteia le caută; iar Părintele vostru scie că vă trebuiescu acestea.

31. Însă căutați împêrăția lui Dumneșu, și acestea toate se voru adăoga voș.

32. Nu te teme, turmă mică; că bine a voitû Tatălû vostru să vă dea voș împêrăția.

33. Vindeți avuțiile voștre, și dați milosteniă. Faceți-vă voș pungi cari nu se învechiescu, comoră neîmpuținată în ceruri; unde furulû nu se apropia, nici molia o strică.

34. Că unde este comoră voștră, acolo va fi și inima voștră.

35. Să fiă mișlôcele voștre încinse, și făcliele aprinse.

36. Și voi asemenea cu ômenii cari așteptă pre domnulû lorû cîndu se va întorcede de la nunți; ea viindû și bătîndû, îndată să-i deschidă lui.

37. Fericite slugile acelea, pre care viindû domnulû i va afla preveghîndû; amin dicu voș, că se va încinge, și-i va pune pre dinșii să ședă, și viindû va sluji lorû.

38. Și de va veni la a două strêjă, și la a treia strêjă de va veni, și-i va afla așa, fericite sunt slugile acelea.

39. Iar acesta să știți, că de arû sci stăpînulû casei, în care ceasû va veni furulû,

arū priveghia, și n'arū lăsa să-I sape casa lui.

40. Decī și voi fiți gata; că în ceasul care nu ginditi, Fiulul Omului va veni.

41. Și a dīsū Petru lui: Dómnē, cătră noi dīci pilda acēsta, saū și cătră toți? și a dīsū Domnulū:

42. Óre cine este iconomulū celū credinciosū și înțeleptū, pre care-lū va pune domnulū preste slugile sele, ca să le dea la vreme mēsură de griū?

43. Fericită este sluga aceea, pre care viindū domnulū lui lū va afla făcindū așa.

44. Adevēratū grăescū voē, că-lū va pune pre dīnsulū preste toate avuțiile sele.

45. Iar de va dīce sluga aceea întru inima sea: zăbovesce domnulū meū a veni; și va începe a bate pre slugi și pre slujnice, și a mīnca, și a bé, și a se îmbēta;

46. Veni--va domnulū slugēi aceleia, în dīlūa întru care nu gindesce, și în ceasulū întru care nu scie; și-lū va tăia pre elū în două, și partea lui cu necredincioșii o va pune.

47. Iar sluga cea ce a sciutū voia domnului sēu, și n'a gătitū, nici a făcutū depre voia lui, se va bate multū.

48. Iar cēla ce n'a sciutū, și a făcutū cele vrednice de bătăi, se va bate puținū. Și totū căruia s'a datū multū, se va cere de la elū; și căruia i s'a încredințatū multū, mai multū vorū cere de la elū.

49. Focū amū venitū să aruncū pre pāmīntū; și ce

voescū, dacă acumū s'a prinsū?

50. Cu botezū amū a mē boteza, și cumū mē strīntoređū pīnă ce se va sfīrși?

51. Aū vi se pare că amū venitū să dau pace pre pāmīntū? nu, dīcū voē, ci împārțire;

52. Că vorū fi de acumū cincī într'ūă casă împārțiti, trei împrotiva a două, și două împrotiva a trei.

53. Se va împārți tatălū împrotiva feciorului, și feciorulū împrotiva tatălui; muma împrotiva fetei, și fata împrotiva mumei; sócra împrotiva noru-sei, și nora împrotiva sócră-sei.

54. Și dīcea și noródelorū: cīndū vedeți norulū ridīcīndu-se de la apusū, numai-de cātū dīceți: că plóia mare vine; și este așa.

55. Și cīndū austrulū suflīndū, dīceți: că zădufū va să fiă; și este.

56. Fățarnicilorū! fața cerului și a pāmīntului sciți a cerca; dar vremea acēsta cumū n'o cercați?

57. Căci nu judecați și întru voi ce este dreptū?

58. Și cīndū mergi cu pīrīsulū tēu la domnū, pre cale dă-i lucrare să te izbăvesci de elū; ca nu cumū-va să te tragă la judecătóriū, și judecătóriulū te va da temnițarului, și temnițarulū te va arunca în temniță.

59. Dīcū ție : nu vei eși de acolo, pīnă nu vei plăti și filiarilū celū mai de apoi.

Capū 13.

SI aū venitū óre-care într'Scea vreme, spuīndu-i lui

de Galileanî, alû căroră sin-ge Pilat lû-a amestecatû cu jertvele lorû.

2. Şi răspundîndû Iisus, a disû lorû: aû vi se pare că Galileanîi acestia mai pęcă-toşî de cătû toţi Galileanîi aû fostû, căci aû pătimitû acestea?

3. Nu, ci dicû voë: că de nu vë veţi pocăi, toţi aşa veţi peri.

4. Saû acei optû-spre-dece, preste care a cădûtû turnulû în Siloam şi i-a omorîtû, vi se pare că aceştia mai gre-şiţi aû fostû de cătû toţi ó-meniî carî locuia în Ierusalem?

5. Nu, ci dicû voë: că de nu vë veţi pocăi, toţi aşa veţi peri.

6. Si dicea pilda acésta; ó-re-cine avea unû smochinû în via lui săditû; şi a venitû căutîndû ródă întru elû, şi n'a aflatû.

7. Şi a disû cătră viărulû: étă, trei ani sunt de cîndû viû căutîndû ródă în smochi-nulû acesta, şi nu affu; taiă-lû pre elû; pentru ce şi pă-mintulû impresóră în zadarû?

8. Iar elû răspundîndû, di-ce lui: dómne, lasă-lû pre elû şi într'acestû anû, pină-lû voîû săpa împrejurû, şi voîû pune gunoîû;

9. Şi de va face ródă; iar de nu, lû veî tăia în anulû acelu viitorî.

10. Şi era învăţîndû într'u-na din sinagoge simbăta.

11. Şi étă, ũă muîere era care avea duhulû neputînţei de optû-spre-dece ani; şi era gîrbovă, şi nu putea să se ridice în susû nicicumû.

12. Iar Iisus vëdîndu-o pre dînsa, o a chiămatû, şi a disû

ei: muîere, te-ai slobodîtû de bóla tea.

13. Şi şi-a pusû pre dînsa miînele; şi îndată s'a îndrep-tatû, şi slăvia pre Dumnedeû.

14. Iar mai marele sinagogeî mîniîndu-se, căci o vindecase Iisus simbăta, răspundîndû dicea norodulû: şése dîle sunt întru care se cade a lu-cra; deci într'acestea viîndû vë vindecaţi, iar nu în dîiua sâmbetei.

15. Iar Domnulû a respunsû lui, şi a disû: făţarnice, flă-care din voi simbăta aû nu-şi deslégă boulû sêû, saû a-sinulû de la iesle, şi-lû duce de-lû adapă?

16. Dar acésta fică a lui Avraam fiîndû, pre care o a legatû Satana étă de optû-spre-dece ani, aû nu se că-dea a se deslega din legătu-ra acésta în dîiua sâmbetei?

17. Şi acestea dicîndu-le, se ruşina toţi cei ce sta îm-protiva lui; şi totû norodulû se bucura de tóte cele slăvite ce se făcea de dînsulû.

18. Şi dicea: cui este ase-menea împărăfia lui Dum-nedeû? şi cu ce o voîû asemëna pre dînsa?

19. Asemenea este grăun-ţulû de muştarû, pre care lu-îndu-lû omulû lû-a aruncatû în grădina sea; şi a crescutû, şi s'a făcutû copaciû mare, şi passerile cerulû s'aû sălăşlitû în ramurile lui.

20. Iarăşi a disû: cu ce voîû asemëna împărăfia lui Dum-nedeû?

21. Asemenea este aluatulû, pre care luîndu-lû muîerea lû-a ascunsû în trei mësuri de făină, pină s'a dospitû tótă.

22. Și îmbla prin orașe și prin sate învățîndu, și cale făcîndu în Ierusalem.

23. Și i-a ăisă ore-cine lui: Dómnē, aū pușini sunt cei ce se mîntuescū? iar elū a ăisă lorū:

24. Nevoiți-vē a intra prin ușa cea strîmtă; că mulți, (dicū voē,) vorū căuta să intre, și nu vorū putē.

25. Decī după ce se va scula stăpînulū casei, și va incuia ușa, și veți începe a sta afară, și a bate în ușa, dicîndu: Dómnē, Dómnē, deschide noē; și răspundîndu va ăice voē: nu vē sciū pre voi de unde sunteți;

26. Atunci veți începe a ăice: amū mîncatū înaintea tea, și amū bēutū, și in ulișele nóstre ai învățatū.

27. Și va ăice: dicū voē, nu vē sciū pre voi de unde sunteți; depărtați-vē de la mine toți lucrătorii nedrepătății.

28. Acolo va fi plîngerea și scîrșnirea dinților, cîndu veți vedē pre Avraam și pre Isaac și pre Iacov, și pre toți proorocii, întru împărăția lui Dumneđeu, iar pre voi scoși afară.

29. Și vorū veni de la răsăritū și de la apusū, și de la mēdă-nópte și de la mēdă-ăi, și vorū ședē întru împărăția lui Dumneđeu.

30. Și étă, sunt pre urmă carī vorū fi întiū, și sunt întiū carī vorū fi pre urmă.

31. In ăiūa aceea s'aū apropiatū ore-carī din farisei, dicîndu lui: eși, și te du de aici; că Irod va să te omóre.

32. Și a ăisū lorū: mergîndū, spuneți vulpii acestia: étă, scoși draci, și facū vindecări astă-ăi și mîine, și a treia ăi mē voiū sfinși.

33. Însă mi se cade astă-ăi și mîine și în ceaa-l-altă ăi a merge; că nu este cu puțință să pērá proorocū afară din Ierusalem.

34. Ierusalēme, Ierusalēme! celū ce omori proorocii, și uciđi cu petre pre cei trāmiși la tine, de cāte ori amū vrutū să adunū pre fiii tēi, cumū adună găina puii sēi subț a-ripi, și n'ai voitū?

35. Étă, se lasă voē casa vóstră pustiă; și amin grăescū voē, că nu mē veți vedē deacumū pînă va veni vremē cîndu veți ăice: bine este cuvintatū celū ce vine întru numele Domnului.

Capū 14.

SI a fostū cîndu a intratū Selū in casa ore-căruia din boiării fariseilorū simbăta ca să mănince pîine, și acela lū pindea pre elū.

2. Și étă, unū omū bolnavū de idropică era înaintea lui.

3. Și răspundîndu Iisus a ăisū cătră farisei și cătră legiuitori, grăindū: ore este slobodū simbăta a vindeca?

4. Iar ei aū tăcutū. Și apucîndu-lū lū-a vindecatū pre elū, și lū-a sloboditū.

5. Și răspundîndu cătră ei, a ăisū: căruia dintru voi fi-fulū sau boulū de va cădē in pușū, aū nu indatā-lū va scóte pre elū in ăiūa simbetei?

6. Și n'aū pututū răspunde lū la acestea.

7. Și ăicea cătră cei chiă-

mași pildă, luîndu aminte cumă și-alegea șederile mai susu, dicîndu cătră dinșii:

8. Cîndu te vei chiăma de cine-va la nuntă, nu ședé în loculū celū mai de susu, ca nu cumă-va să fiă chiămatū de dînsulū altulū mai cînstitū de cătū tine;

9. Și viîndū cela ce și pre tine și pre acela ce a chiămatū, va dice ție: dă loculū acestuia; și atunci vei începe cu rușine loculū celū mai de jeosū a-lū fînē.

10. Ci cîndu te vei chiăma, mergîndu ședî la loculū celū mai de jeosū; ca cîndu va veni celū ce te-a chiămatū, să-ți dică ție: prietene, sue-te mai susū. Atunci ți va fi ție cîinste înaintea celorū ce vorū ședé împreună cu tine.

11. Că totū celū ce se înalță, se va smeri; și celū ce se smeresce, se va înălța.

12. Și dicea celū ce-lū chiămase pre elū: cîndu faci prîndū sau cină, nu chiăma prietenii tēi, nici frații tēi, nici rudele tele, nici vecini bogatī; ca nu cîndu-va să te chiăme și ei pre tine, și să ți se facă ție resplătire.

13. Ci cîndu faci ospetū, chiamă săracii, neputincioșii, schiopii și orbii;

14. Și fericitū vei fi, căci nu potū să-ți întorcă; că ți se va întorce ție întru înviărea dreptilorū.

15. Și audîndu acestea unulū din cei ce ședea cu elū, a disū: fericitū este celū ce va prîndi întru împărăția lui Dumneđu.

16. Iar elū a disū lui: unū omū ore-care a făcutū cină

mare, și a chiămatū pre mulți.

17. Și a trāmisū pre sluga sea în ceasulū cinei să dică celorū chiămași: veniți, că étă gata sunt tôte.

18. Și aū începutū toți d'impreună a se lepēda. Celū d'întiū a disū lui: țarină amū cumpēratū, și amū nevoiă să esū și să o vēđu; rogu-te, să mă ierți.

19. Și altulū a disū: părechī de boi amū cumpēratū cinci, și mergū să-i ispitescū; rogu-te, să mă ierți.

20. Și altulū a disū: muie-re mi-amū luatū, și pentru acēsta nu pocū veni.

21. Și întorcîndu-se sluga aceea a spusū domnului sēi acēstea. Atunci mîniîndu-se stāpinulū casei, a disū slugei sele: eși curîndū la respîntiele și ulițele cetății, și sāraccii și betegii și schiopii și orbii adu-i aici.

22. Și a disū sluga: dōmne, s'a făcutū cumū ai poruucitū, și încă mai este locū.

23. Și a disū domnulū cătră slugă: eși la drumuri, și la garduri, și-i silesce să între, ca să se împle casa mea.

24. Că dicū voē, că nici-unulū din bărbații aceia ce era chiămași, nu va gusta cina mea.

25. Și mergea după dînsulū norōde multe; și întorcîndu-se, le-a disū lorū:

26. Ori-cine vine cătră mine, și nu uresce pre tatālū sēu, și pre mumă, și pre muie-re, și pre feciori, și pre frați, și pre surori, încă și pre suflulū sēu, nu pōte fi ucenicū alū meū.

27. Și celū ce nu-și portă crucea sea, și vine după mi-

*

ne, nu p^ote fi ucenic^u al^u meu.

28. Că cine dintru voi vrînd^u să zid^{ească} turn^u, a^u nu înti^u ședînd^u, și socotește cheltu^ela, de are cele spre săvîrșire?

29. Ca nu cînd^u-va puind^u el^u temel^{ia}, și neputînd^u să-vîrși, toți cei ce-l^u vor^u ved^e să încep^ă a-l^u batjocori, dîcînd^u:

30. Că acest^u om^u a început^u a zidi, și n'a putut^u să-vîrși.

31. Să^u care împ^{er}at^u mergînd^u să se lov^{ească} cu alt^u împ^{er}at^u la resboi^u, a^u nu ședînd^u înti^u se sfătuesce, de va put^e cu dece miⁱ să se întîmpine cu cela ce vine asupra lui cu două-deci de miⁱ?

32. Iar de nu, încă fiind^u el^u departe, trâmînd^u soli^ă, se r^ogă de pace.

33. Decⁱ așa, fi^ă-care dintre voi, care nu se l^ep^{edă} de t^ote avu^șile se^e, nu p^ote fi ucenic^u al^u meu.

34. Bună este sarea; iar dac^ă sarea se va împu^și, cu ce se va îndulci?

35. Nici în pămînt^u, nici în gunoi^u nu este de tr^{ebă}; afară o l^ep^{edă} pre ea. Cel^u ce are urechi de a^udit^u, a^uđă.

Cap^u 15.

SI era apropiînd^u-se de dînsul toți vameșii și p^{ecă}-toșii, ca să-l^u asculte pre el^u.

2. Și cîrtia fariseii și cărturarii, dîcînd^u: că acesta pre p^{ecă}toși priimesce, și mănîncă cu dînșii.

3. Și a dîs^u cătră ei pilda ac^{esta}, grăînd^u:

4. Care om^u dintre voi, avînd^u ūă sută de oi, și per^dînd^u una dintru ele, a^u nu

lasă pre cele nou^ă-decⁱ și nou^ă în pustiă, și merge după cea per^dută, pînă cînd^u o află pro ea?

5. Și aflînd^u-o, o pune pre umerile se^e, bucurînd^u-se;

6. Și viînd^u la casa se^e, chîămă prietenii și vecinii, dîcînd^u lor^u: bucurați-v^e cu mine, că am^u găsît^u o^ea mea cea per^dută.

7. Dic^u vo^e, că așa va fi bucuriă în cer^u de un^u p^{ecă}-tos^u ce se pocăesce, de cît^u de nou^ă-decⁱ și nou^ă de drepti, căror^u nu le trebuiesce pocăîntă.

8. Să^u care muier^e avînd^u dece drachme, de perde ūă drachmă, a^u nu aprinde făclia, și mătură casa, și caută cu deadinsul^u pînă o află?

9. Și aflînd^u-o chîămă prietenele și vecinele, dîcînd^u: bucurați-v^e cu mine, că am^u găsît^u drachma care o am^u per^dută.

10. Așa, dic^u vo^e, bucuriă se face înaintea îngerilor^u lui Dumne^{deu} pentru un^u p^{ecă}-tos^u ce se pocăesce.

11. Și a dîs^u: un^u om^u a-vea două feciori.

12. Și a dîs^u cel^u mai tîn^{er}u din ei tatăl^u s^{eu}: tată, dă-mi partea ce mi se cade de avu^șia. Și le-a împăr^șit^u lor^u avu^șia.

13. Și nu după multe dîle adunînd^u t^ote feciorul^u cel^u mai tîn^{er}u, s'a dus^u într'ūă țară departe; și acolo a resipit^u t^otă avu^șia se^e, vie^șuînd^u întru desmîerdări..

14. Și cheltuînd^u el^u t^ote, s'a făcut^u s^omete mare într'acea țară; și el^u a început^u a se lipsi.

15. Și mergîndu s'a lipitî de unul din locuitorii țerei aceleia; și lă-a trîmisu pre elu la țarinele sele să pască porcii

16. Și doria să-și sature pîntecetele seû de roșcovele ce mînce porcii; și nimeni nu-i da lui.

17. Iar viindû întru sine, a ȑisû: căȑi argaȑi ai tatălui meû sunt înestulaȑi de pîne, iar eu perû de fôme?

18. Scula-mă-voiû, și mă voiû duce la tatălû meû, și voiû dice lui:

19. Tată, greșit'-amû la cerû și înaintea tea, și nu mai sunt vrednicû a mă chiăma fiulû tēu: fă-mă ca pre unul din argaȑii tēi.

20. Și sculîndu-se a venitû la tatălû seû. Iar elû încă departe fiindû, lă-a vȑdutû pre dînsulû tatălû lui, și i s'a făcutû milă; și alergîndû a căȑutû pre grumazii lui, și lă-a sȑrutatû pre elû.

21. Și a ȑisû lui feciorulû: tată, greșit'-amû la cerû și înaintea tea, și nu mai suntû vrednicû a mă chiăma fiulû tēu.

22. Și a ȑisû tatălû cătră slugile sele: aduceȑi hăina cea d'întiû, și-lû îmbrăcaȑi pre elû, și daȑi inelû în mîna lui, și încălȑăminte în picîorele lui

23. Și aducîndû viȑelulû celû hrănitû lă-înjunghiaȑi; și mîncîndû să ne veselîndû;

24. Că fiulû meû acesta mortû era, și a învîiatû; și perȑutû era, și s'a aflatû. Și aû începutû a se veseli.

25. Iar feciorulû lui celû mai mare era la țarină; și dacă a venitû și s'a apropiatû

de casă, a audîtû cîntece și jocuri.

26. Și chiămîndû pre unul din slugi, lă-a întrebâtû ce suntû acestea.

27. Iar elû a ȑisû: că fratele tēu a venitû, și a junghiatû tatălû tēu viȑelulû celû hrănitû, pentru că sȑnȑtosû pre elû lă-a priimitû.

28. Și s'a mîniatû, și nu vrea să între. Iar tatălû lui eșîndû lû ruga pre elû.

29. Iar elû respundîndû, a ȑisû tatălû seû: étă, atîȑia ani slujescû ȑie, și nicîûdată porunca tea n'amû călcatû, și mie nicîûadată nu mî-ai datû măcarû unû edû, ca să mă veselescû cu prietenii mei;

30. Iar cîndû veni fiulû tēu acesta, care a mîncatû avuȑia tea cu curvele, junghiaȑi lui viȑelulû celû hrănitû.

31. Iar elû a ȑisû lui: fiule, tu în tȑtă vremea eȑi cu mine, și tȑte ale mele, ale tele sunt.

32. Ci se cădea a ne veseli și a ne bucura, căci fratele tēu acesta mortû era, și a învîiatû; și perȑutû era, și s'a aflatû.

Capû 16.

SI dicea și cătră ucenicii Sȑei: era unû omû bogatû, care avea unû economû; și acesta a fostû pîritû la elû, că risepesce avuȑiele lui.

2. Și chiămîndû pre elû, i-a ȑisû lui: ce audû acēsta de tine? dă sȑma de economia tea, că nu vei putē mai multû a fi economû.

3. Iar economulû a ȑisû întru sine: ce voiû face, că domnulû meû iea economia

de la mine? a săpa nu pocîi, a cere mî-este ruşine.

4. Ştiu ce voiţi face, că dacă mă voiţi schimba din economiă, să mă priimască în casele lor.

5. Şi chiămîndu câte unul pre fiă-care din datornicii domnului său, a disu celui d'întîi: cu cît eşti dator domnului meu?

6. Iar el a disu: cu ũă sută de măsuri de unt-de-lemn. Şi a disu lui: iea-ţi zapisul tău, şi şedi curîndu de serie cinci-deci.

7. Iar după aceea a disu altuia: dar tu cu cît eşti dator? iar el a disu: cu ũă sută de măsuri de grîu. Şi a disu lui: iea-ţi zapisul tău, şi scrie opt-deci.

8. Şi a lădatu domnulu pre economulu nedreptăţii, că înţelepţesce a făcutu; că fii vécului acestuia mai înţelepţi sunt de cît fii luminei într neamulu lor.

9. Şi eū dicu voe: faceţi-vă voe prieteni diu mamona nedreptăţii; dacă veţi fi lipsiţi, să vă priimască pre voi în corturile cele vecinice.

10. Celu ce este credinciosu într puţin, şi într multu credinciosu este; şi celu ce este nedreptu într puţin, şi într multu nedreptu este.

11. Deci dacă într celu nedreptu lu mamona n'aţi fost credincioşi, pre celu adevăratu cine-lu va încredinţa voe?

12. Şi dacă într celu străinu n'aţi fost credincioşi, pre celu ce este alu vostru cine-lu va da voe?

13. Nicî-ũă slugă nu póte la doūi domni să slujescă:

pentru că saū pre unul va urî, şi pre altul va iubi; saū de unul se va ţine, şi de altul nu va griji; nu puteţi sluji lu Dumneđu şi lu mamona.

14. Şi auđia acestea tóte şi farisei, cari era iubitori de argint, şi-lu batjocoria pre el.

15. Şi le-a disu lor: voi sunteţi cei ce vă faceţi pre voi drepti înaintea ómenilor; iar Dumneđu scie inimile vóstre; că ce este într ómeni înălţat, uriciune este înaintea lui Dumneđu.

16. Legea şi proorocii pină la Ioan; de atunci împărăia lu Dumneđu bine se vestesce, şi fiă-care spre aceea se sile sce.

17. Iar mai lesne este cerulu şi pămîntulu să trecă, de cît din lege ũă cirtă să cadă.

18. Totu cela ce-şi lasă muierea sea, şi iea alta, précurvesce; şi totu cela ce iea lăsată de bărbatu, précurvesce.

19. Şi era unu om óre-care bogatu, şi se îmbrăca în porfiră şi în vison, veselindu-se în tóte dílele luminat.

20. Şi era unu sărac óre-care a nume Lazăr, care dăcea înaintea uşei lu plinu de bube.

21. Şi postia să se sature din sfărîmătorele caro cădea din masa bogatulu; ci şi cîinii viîndu, lîngea bubele lu.

22. Şi a fostu că a muritu săraculu, şi s'a dusu de ingeri în sinulu lu Avraam: şi a muritu şi bogatul, şi s'a îngropat.

23. Şi în iadū ridicîndu-şi

ochii săi, fiindu în muncă, ve-
de pre Avraam de departe, și
pre Lazăr în sinurile lui.

24. Și elu strigîndu, a ȑisū:
părinte Avraame, miluesce-
mă, și trāmite pre Lazăr, să-
și ȑtingă virfulu degetulu
lui în apă, și să-mă recoré-
că limba mea; că mă chinu-
escū în vāpaia acésta.

25. Iar Avraama ȑisū: fiū-
le, adu-ȑi a minte că ai luatū
ȑnapoi tu cele bune ale tale
ȑn vieȑa tea, și Lazăr aȑjde-
rea cele rele; iar acesta se
mȑngiia, iar tu te chinuesci.

26. Și preste tóte acestea,
ȑntre noi și ȑntre voi prāpas-
tiā mare s'a ȑntăritū, ca cei
ce vorū vré să trecă de a-
ici cătră voi, să nu póťă, nici
cei de acolo la noi să trecă

27. Și a ȑisū: rogu-te dar,
părinte, ca să-lū trāmiȑi pre
dȑnsulū ȑn casa tatālu meū:

28. Că amū cinci fraȑi; să
le mārțuriséscă lorū, casā nu
viā și ei la acestū locū de
muncă.

29. Și i-a ȑisū Avraam lui:
aū pre Moise și pre prooroci;
să-i asculte pre dȑnșii.

30. Iar elū a ȑisū: nu, pă-
rinte Avraame; ci de va mer-
ge cine-va din morȑi la dȑn-
șii, se vorū pocăi.

31. Și i-a ȑisū: dacā nu as-
cultă pre Moise și pre proo-
roci, măcarū de arū și ȑnvia
cine-va din morȑi, nu vorū
crede.

Cap 17.

SI a ȑisū cătră ucenici: cu
Sneputinȑ este să nu viā
smintelele; dar vai aceluia
prin care vinū.

2. Mai de folosū i-arū fi lui,

de și-arū lega ūă petró de mó-
ră de grunazii lui, și să se
arunce ȑn mare, de cătū să
smintéscă pre unulū dintr'a-
cesti mai mici.

3. Luaȑi a minte de sine-vé.
De va greȑi ȑie fratele tēu,
cértă-lū pre elū; și de se va
pocăi, iértă-i lui.

4. Și măcarū de șépte ori
ȑn ȑi de va greȑi ȑie, și de
șépte ori se va ȑntórce la ti-
ne, ȑicindū: căescu-mă; iér-
tă-i lui.

5. Și aū ȑisū apostolii Dom-
nulu: adaoge-ne noé credinȑă.

6. Iar Domnulū a ȑisū: de
aȑi avé credinȑă ca unū grā-
unȑu de muȑtarū, aȑi ȑicedu-
dulū acestuia: desrédăciné-
ȑă-te, și te sădesce ȑn mare;
și v'arū fi ascultatū pre voi.

7. Și cine dintru noi avindū
slugă arindū, saū păstorindū,
care viindū acela din cȑmpū,
va ȑice ȑndatāȑi: treci de ședī?

8. Ci aū nu-i va ȑice lui:
gătesce-mi ce voiū cina, și
ȑncingindū-te, slujesce-mi pȑ-
nă voiū mȑnca și voiū bé, și
după aceea vei mȑnca și vei
bé tu?

9. Aū dóră va avé charū
slugii aceia, căci a făcutū ce-
le ce i s'a poruncitū lui? nu
mi se pare.

10. Așā și voi cȑndū veȑi
face tóte cele ce vi s'a po-
runcitū voé, ȑiceȑi: că slugi
netrebniȑi suntemū; că ce amū
fostū datorī a face, amū fă-
cutū.

11. Și a fostū cȑndū mer-
gea elū ȑn Ierusalem, și elū
trecea prin midloculū Sama-
riei și alū Galileei.

12. Și ȑintrindū elū ȑntr'unū
satū, lū-aū ȑntȑpinatū pre

elū dece bărbați leproși, cari
aū stătut de departe;

13. Și aceea aū ridicatū glasū,
dicindū: Iisuse, Învătătorule,
miluesce-ne pre noi.

14. Și vedîndu-i le-a dis lorū:
mergeți și vē arētați preoți-
lorū. Și a fostū cîndū mer-
gea ei, s'aū curățitū.

15. Iar unulū dintru dînșii
vedîndū că s'a vindecatū, s'a
întorsū cu glasū mare slăvindū
pre Dumneđeū.

16. Și a cădutū cu fața la
picioarele lui, mulțămindū lui:
și acela era Samarineanū.

17. Iar Iisus respundîndū,
a disū: aū nu dece s'aū cu-
rățitū? dar cei nouē unde sunt?

18. Nu s'aū aflatū să se în-
tōrcă să dea slavă lui Dum-
neđeū, fără numai acesta ce
este de altū neamū.

19. Și a disū lui: scōlă-te,
și mergi; credința tea te-a
mîntuitū.

20. Și întreatū fiindū de
farisei, cîndū va veni împē-
răția lui Dumneđeū, a res-
punsū lorū, și a disū: nu va
veni împērăția lui Dumneđeū
cu pîndire,

21. Nici vorū dice: étă aici,
saū étă acolo; că étă împē-
răția lui Dumneđeū în întrulū
vostru este.

22. Și a disū cătră ucenici:
vorū veni dîle, cîndū veți pofti
una din dîlele Fiiului Omu-
lui să vedeți; și nu veți vedē.

23. Și vorū dice voē: étă
aici, saū étă acolo; să nu
mergeți, nici să urmați.

24. Că precumū fulgerulū
care fulgeră din partea cea
de subt cerū, preste partea
cea de subt cerū luminēdă;

asa va fi și Fiiulū Omului
în dîia sea.

25. Iar întîi i se cade lui
multū a pătimi, și a fi lepē-
datū de neamulū acesta.

26. Și precumū aū fostū în
dîlele lui Noe, asa va fi și
în dîlele Fiiului Omului.

27. Minca, bea, se însura,
se mărita, pînă la dîia în
care a intratū Noe în cora-
biă; și a venitū potopulū, și
a perdutū pre toți.

28. Așijderea și precumū a
fostū în dîlele lui Lot: min-
ca, bea, cumpēra, vindea, să-
dia, zidia;

29. Iar în care di a eșitū
Lot din Sodoma, a ploūatū
focū și pétăr puciōsă din cerū,
și a perdutū pre toți.

30. Intr'acestū chipū va fi
în dîia în care Fiiulū Omu-
lui se va arēta.

31. Într'acea di, cēla ce va
fi d'asupra casei, și vasele
lui în casă, să nu se pogōre
să le ica pre ele; și celū ce
va fi în cîmpū, asemenea să
nu se întōrcă înapoi.

32. Aduceți-vē a minte de
muierēa lui Lot.

33. Cine va căuta sufletulū
sēn să-lū mîntuēscă, perdu-
tu-lū-va pre elū; și cine-lū
va perde, lū va învia pre elū.

34. Dicū voē, intr'acēstă
nōpte vorū fi doūi într'unū
patū; unulū se va lua, și al-
tulū se va lăsa.

35. Doūē vorū măcina îm-
preună; una se va lua, și al-
ta se va lăsa.

36. Doūi vorū fi în cîmpū;
unulū se va lua, și altulū se
va lăsa.

37. Și respundîndū, aū disū
lui: unde, Dōmne? iar elū a

disu loru : unde va fi trupulü, acolo se voru aduna și vulturii.

Capü 18.

SI dicea și pildă lorü, că se cade ei în totă vremea a se ruga, și a nu se lenevi;

2. Dicindü: unü judecătorü öre-care era într'üă cetate, care de Dumneđeü nu se temea, și de omü nu se rușina.

3. Era și o veduvă în cetatea aceea, și venia la dinsulü, dicindü: isbăvesce-mă de pirîșulü meü.

4. Și nu vrea în multă vreme. Iar după aceea a disu întru sine: deși de Dumneđeü nu mă temü, și de omü nu mă rușineđu,

5. Dar pentru căci mă face supërare veduva acësta, o voiü isbăvi pre ea; ca nu pînă în sfîrșitü viindü să mă supere.

6. Și a disu Domnulü: auđiți ce grăesce judecătorulü nedreptății.

7. Dar Dumneđeü aü nu va face isbăvire aleșilorü săi, care strigă cătră dinsulü diüa și nóptea, deși îndelungu-ı rădă pre dînșii?

8. Dicü voë, că va face isbăvirea lorü curindü. Însă cindü va veni Fiulü Omulü, öre va afla credința pre pămintü?

9. Și a disu și cătră öre-care ce se nădăjduia întru sine, cumü că sunt drepți, și defăima pre cei-l-alți, pilda acësta:

10. Doüi ömeni s'aü suitü în biserică să se róge; unulü fariseü, și altulü vameșü.

11. Fariseulü stindü, așa se ruga întru sine: Dumneđeule, mulțamescu-ți, că nu sunt ca

cei-l-alți ömeni, răpitori, nedrepți, précurvari, sau cași acestü vameșü.

12. Postescü de două ori în săptămînă, dau deciuélă din toate câte cistigü.

13. Iar vameșulü de departe stindü, nu vrea nici ochii săi la cerü să-ı ridice; ci-și bătea peptulü său, dicindü: Dumneđeule, milostivü fii mie pécătosulü.

14. Dicü voë, s'a pogoritü acesta mai îndreptatü la casa sea, de cătö acela; că totü celü ce se înalță pre sine, se va smeri; iar celü ce sesmerezce pre sine, se va înalța.

15. Și aducea la elü și pruncii, ca să se atingă de ei; iar ucenicii vëdindü, i-aü certatü pre dînșii.

16. Iar Iisus chiămîndu-ı la sine pre ei, a disu: lăsați pruncii, să viă la mine, și nu-ı opriți pre ei; că a unora ca acestora este împërăția lui Dumneđeü.

17. Amin dicü voë: öri-cine nu va priüi împërăția lui Dumneđeü ca prunculü, nu va intra într'insa.

18. Și lü-a întreatü pre elü unü boiărü, dicindü: Învëțătorule bune, ce voiü face să moștenescü vieța vecinică?

19. Iar Iisus a disu lui: căci mă dici bunü? nimeni nu este bunü, fără numai unulü Dumneđeü.

20. Poruncele scii: să nu curvesci; să nu uciđi; să nu furi; să nu fii mărturiă mincinosă; cistesce pre tatălü tēü și prn muma tea.

21. Iar elü a disu: acestea toate le-amü păzitü din tinerețele mele.

22. Iar Iisus auzindû aceste, i-a  is  lui:  nc  una- i lipsece: t te c te ai vindele,  i le  mpar i s racilor ,  i vei av  comóră în cer ;  i vino, urm d  mie.

23. Iar el  auzind  aceste, s'a  ntristat ; că era bogat  f rte.

24.  i v d ndul  Iisus că s'a  ntristat , a  is : c t  de anevoi  vor  întra întru  mp r ia lui Dumnezeu cei ce au avu ii.

25. Că mai lesne este c mila prin urechi le acului a trece, de c t  bogatul  întru  mp r ia lui Dumnezeu a întra.

26. Iar cei ce au auzit  aceste, au  is :  i cine p te să se m ntuiesc ?

27. Iar el  a  is : cele ce nu sunt cu putin  la  meni, sunt cu putin  la Dumnezeu.

28.  i a  is  Petru:  t , noi am  l sat  t te,  i am  urmat   ie.

29. Iar el  a  is  lor : amin gr esc  vo , că nimeni nu este care  i-a l sat  casă, sau p rin i, sau fta i, sau muier , sau fecior , pentru  mp r ia lui Dumnezeu,

30. Care să nu  ea cu mult  mai mult  în vremea ac sta,  i în v cul  cel  viitor  vie a vecinică.

31.  i luind  pre cei dou spre-dece, a  is  c tr  ei:  t , ne suim  în Ierusalem,  i se vor  împlini t te cele scrise prin prooroci, pentru Fiul  Omului.

32. Că se va da neamurilor ,  i se va batjocori,  i se va ocări,  i se va scuipa;

33.  i b t ndu-l  l  vor  o-

mor  pre el ,  i a treia  i va învia.

34. Iar ei nimic  dintr'acestea n'a  n eles ;  i era cuv ntul  acesta ascuns  de la ei,  i nu cunoscea cele ce se gr ia.

35.  i a fost  c nd  s'a apropiat  el  de Ierichon, un  orb   edea lingă cale cer ind ;

36.  i auzind  norodul  trec nd , a  ntrebat  ce este ac sta.

37.  i i-a  is  lui, că Iisus Nazarineanul  trece.

38.  i a strigat , dic nd : Iisus, fiul  lu  David, miluesce-m .

39. Iar cei ce mergea înainte, certa pre el  să tacă; iar el  cu mult  mai virtos  striga: fiul  lui David, miluesce-m .

40.  i st nd  Iisus a poruncit  să-l  aduc  pre el  lasine; iar apropiindu-se el  de d nsul , l -a  ntrebat ,  ic nd :

41. Ce voesc  să- i fac ? iar el  a  is : D mne, să v d .

42.  i Iisus i-a  is  lui: ve i; credin a tea te-a m ntuit .

43.  i  ndat  a v d t ,  i a mers  după el  sl vind  pre Dumnezeu;  i tot  norodul  v d nd , a dat  laudă lui Dumnezeu.

Cap  19.

 i  ntr nd  trecea prin Ierichon.

2.  i  t , un  om  a nume Zache   i acesta era mai mare vame ilor ,  i era bogat .

3.  i c uta să vadă pre Iisus cine este,  i nu putea de norod , că era mică de stat 

4. Și alergîndu înaintea, s'a suitu într'unu dudu, ca să-lu vadă pre elu; că pre acolo vrea să trecă.

5. Și dacă a venitū la loculū acela, căutîndu Iisus lū-a vĕdutū pre dînsulū, și a ėisū cătră dînsulū: Zachee, grăbesce de te pogoră; că astă-đi în casa tea mi se cade să fiū.

6. Și grăbindu-se s'a pogorîtū, și lū-a priimitū pre dînsulū bucurîndu-se.

7. Și vĕđîndū toți tinjia, đicîndū: că la unū omū pĕcătosu a intratū să găzduĕscă.

8. Iar Zacheu stîndū, a ėisū cătră Domnulū: étă, jumătate de avuția mea, Dómnē, o daū sārăcilorū; și de amū năpăstuitū pre cine-va cu ce-va, întorcū împătritū.

9. Și a ėisū cătră elū Iisus: că astă-đi s'a făcutū mîntuire casei acesteia, pentru că și acesta, fiū alū lui Avraam este;

10. Că a venitū Fiulū Omului să caute și să mîntuĕscă pre celū perdutū.

11. Și ascultîndū ei acesteia, adăogîndū, a ėisū pildă, pentru că era elū aproape de Ierusalem, și li se părea lorū cumū-că îndată va să se arate împărăția lui Dumneđeu. Deci a ėisū:

12. Unū omū ore-care de bunū neamū, s'a dusū într'ūă țară departe, să-și lea lui împărăția, și să se întorcă.

13. Și chiāmîndū dece slugi ale sle, le-a datū lorū dece mnas; și a ėisū cătră ei: neguțătorîți pină voîu veni.

14. Iar cetățianîi lui lū-ura pre elū, și aū trāmîsū solia după elū, đicîndū: nu voimū

pre acesta să împărăĕscă preste noi.

15. Și a fostū cîndū s'a întorsū elū luîndū împărăția, a ėisū să se chiāme la dînsulū slugile acelea, căroră dedese argintulū; ca să sciă cine ce a neguțătoritū.

16. Și a venitū celū d'întîiū, đicîndū: dómne, mnaūa tea a agonisitū dece mnas.

17. Și a ėisū lui: bine, slugă bună; că întru puținū ai fostū credinciosū, să aibi putere preste dece cetăți;

18. Și a venitū celū alū doūile, đicîndū: Dómnē, mnaūa tea a făcutū cinci mnas.

19. Și a ėisū și acestuia: și tu fi preste cinci cetăți.

20. Și altulū a venitū, đicîndū: dómne, étă mnaūa tea, care o amū ținutū legată în măhramă;

21. Și m'amū temutū de tine, că omū aspru ești; ieī ce n'ai pusū, și seceri ce n'ai semĕnatū.

22. Și i-a ėisū: din gura tea te voîu judeca, slugă viclĕnă; ai sciutū că eū omū aspru sunt, luîndū ce n'amū pusū, și secerîndū ce n'amū semĕnatū;

23. Dar pentru ce n'ai datū argintulū meū schimbătotilorū, și viîndū eū lū-așū fi cerutū cu dobîndă?

24. Și celorū ce sta înaintea le-a ėisū: luați de la elū mnaūa, și o dați celui ce are dece mnas;

25. Și a ėisū lui: dómne, acela are dece mnas;

26. Că đicū voĕ, că totū ce lui ce are i se va da; iar de la cela ce n'are, și ce are, se va lua de la elū.

27. Însă pre vrăjmașii mei aceia, cari n'aũ voitũ să împărătescũ prestẽ dinșii, aduceți-i încõce, și-i tăiați înaintea mea.

28. Și dicîndũ acestea, mergea înainte, suindu-se în Ierusalem.

29. Și a fostũ cîndũ s'a apropiatũ de Vitsfagi și Vithania, cãtrã muntele ce se chîmã alũ maslinilorũ, a trãmisũ doũ din uceuicii sãi, dicîndũ:

30. Mergeți în satulũ care este înaintea vóstrã; întru care întrîndũ veți gãsi unũ mînzũ legatũ, pre care nimeni din ómeuĩ niciũãdatã n'a ședutũ; deslegați-lũ pre elũ și lũ-aduceți.

31. Și de va întreba cineva pre voi: pentru ce deslegați? așa sã diceți lui: cã Domnului trebuesce.

32. Și mergîndũ trãmisii, aũ aflatũ cumũ șisese lorũ.

33. Și deslegîndũ ei mînzulũ, aũ șisũ stãpinii lui cãtrã ei: ce deslegați mînzulũ?

34. Iar ei aũ șisũ: cã Domnului trebuesce.

35. Și lũ-a adusũ pre elũ la Iisus. Și aruncîndu-șĩ veșimintele sele pre mînzũ, aũ pusũ pre Iisus d'asupra.

36. Și mergîndũ elũ, asțternea veșimintele lorũ pre cale.

37. Și apropiîndu-se elũ la pogorișulũ muntelui maslinilorũ, a începutũ tótã mulțimea ucenicilorũ bucurîndu-se a lãuda pre Dumneșeu cu glasũ mare pentru tóte puterile care vëduse,

38. Dicîndũ: bine ecte cuvîntatũ împãratulũ celũ ce vine întru numele Domnului;

pace în cerũ, și slava întru cei de susũ.

39. Și óre-care farisei din norodũ aũ șisũ cãtrã elũ: Învețãtorule, cẽrtã-ți uconicii tãi

40. Și respundîndũ, a șisũ lorũ: dicũ voẽ, cã de vorũ tãcẽ acestia, petrele vorũ striga.

41. Și dacã s'a apropiatũ, vëdîndũ cetatea, a plînsũ de dinsa,

42. Dicîndũ: cã de ai fi cunoscutũ și tu, și în diũã acẽsta a tea, cele ce sunt cãtrã pacea tea; iar acumũ s'a ascunsũ de cãtrã ochii tãi;

43. Cã vorũ veni dũle asupra tea, și vorũ pune vrăjmașii tãi șanțũ împregiurulũ tãũ, și te vorũ încongiura, și te vorũ îmbulsi detóte pãrțile;

44. Și te vorũ face întocma cu pãmîntulũ pre tine, și pre feciorii tãi înru tine; și nu vorũ lãsa întru tine pãtrã pre pãtrã, pentru eã n'ai cunoscutũ vremea cercetãrii tele.

45. Și intrîndũ în bisericã, a începutũ a scóte pre cei ce vindea într'insa și cumpãra, dicîndũ lorũ:

46. Scrisũ este; casa mea, casã de rugãciune este; iar voi o așĩ fãcutũ peșterã tãharilorũ.

47. Și era învëșîndũ în tóte dũlele în bisericã; iar archiereni și cãrturarii și bẽtrînii norodului cãuta pre elũ sã-lũ pãrdã;

48. Și nu afla ce-i vorũ face; cã totũ orodulũ, se șinea de elũ ascultîndu-lũ pre dînsulũ.

Capũ 20.

SI a fostũ într'una din dũle-
Sle acelea, învëșîndũ elũ no-

rodul în biserică, și bine-vestind, au venit preoții și cărturarii cu bătrînii,

2. Și a grăit către el, dicînd: spune noă, cu ce putere faci acestea? sau cine este care ți-a dat ție puterea acesta?

3. Iar el răspundî, a ăis către ei: întreba-voi și eu pre voi ună cuvînt, să-mă spuneți;

4. Botezul lui Ioan din cer a fost, sau de la omeni?

5. Iar ei cugeta întru sine, dicînd: că de vomă dice: din cer; va dice: pentru ce dar n'ați creăut lui?

6. Iar de vomă dice: de la omeni; totă norodul cu petre ne voră ucid; căci este încredințat că Ioan proroc a fost.

7. Și a răspuns că nuscă de unde.

8. Și Iisus le-a ăis lor: nici eu nu vă spuă voă cu ce putere faci acestea.

9. Și a început a dice către norod pilda acesta: ună omă a sădită via, și o a dată lucrătorilor, și s'a dusă departe multă vreme.

10. Și la vreme a trămisă către lucrători ăă slugă, ca să-i dea lui rodul viei; iar lucrătorii, bătină-lă pre elă lă-au trămisă deșertă.

11. Și a adaosă a trămite altă slugă; iar ei și pre acea bătină-lă și batjocrină-lă, lă-a trămisă deșertă.

12. Și a adaosă a trămite și ală treilea; iar ei și pre acea rănina-lă lă-a scosă afară.

13. Și a ăis domnolă viei: ce voiă face? trămite-voi pre fiulă meă celă iubită;

doră vădină-lă pre dănsul se voră rușina.

14. Iar lucrătorii vădină-lă pre elă, cugeta întru sine, dicînd: acesta este moștenitorulă; veniți, să-lă ucidemă pre elă, ca să fiă a noastră moștenirea (moșia).

15. Și scoțina-lă afară din via, lă-au omorîtă. Ce va face dar loră domnolă viei?

16. Veni-vă și va perde pre lucrătorii acestia, și via o va da altora. Iar ei aădină, aă ăis: să nu fiă.

17. Iar elă căutîndă spre ei, a ăis: ce este dar acesta ce este scrisă; pētra pre care nu o aă băgată în sēmă ziditorii, acesta s'a făcută în capulă înghiului?

18. Totă cela ce va căde pre acea pētră, se va sfărîma; iar preste care va căde, lă va spulbera.

19. Și căuta archiereii și cărturarii ca să-și puă mîinele pre elă într'acelă ceasă; și s'aă temută de norodă; căci înțelesesă că către dănsii a ăis pilda acesta.

20. Și puina-lă aă trămisă iscōde, care se prefăcea pre sine a fi dreptă; să-lă prindă pre elă în cuvînt, ca să-lă dea pre elă stăpînirii și puterii dregătoriolă.

21. Și lă-au întreată pre elă, dicînd: Învețatorule, scimă că dreptă grăescă, și înveți, și nu alegă față, ci într'adeveră calea lui Dumnezeu înveși.

22. Cade-se noă a da dajdiă Cesarului, sau nu?

23. Iar elă pricepîndă vicleșugulă loră, a ăis către ei: ce mă ispiți?

24. Arătați-mi unŭ dinarŭ; alŭ cui chipŭ și scriptură pre elŭ are? iar ei răspundîndŭ, aŭ ȃisŭ: ale Cesarului.

25. Iar elŭ a ȃisŭ lorŭ: dați înapoi dar cele ce sunt ale Cesarului, Cesarului; și cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu.

26. Și nu lŭ-aŭ pututŭ prinde pre dînsulŭ în cuvîntŭ înaintea norodului; și minunîndu-se de răspunsulŭ lui, aŭ tăcutŭ.

27. Iar apropiîndu-se unŭ din sadducheii, cari grăescŭ improtivă că nu este înviăre, lŭ-aŭ întreatŭ pre elŭ, ȃicîndŭ:

28. Învătătorule, Moise a scrisŭ noŭ: de va muri fratele cui-va avîndŭ muierē, și acesta va muri fără feciori, ca să ia fratele lui pre muierē a aceea, și să ridice sēmînta fratelui său.

29. Deci șapte frați aŭ fostŭ; și celŭ d'întîiŭ luîndŭ muierē, a muritŭ fără feciori.

30. Și a luatŭ alŭ doŭilea pre muierē a aceea, și acela a muritŭ fără feciori.

31. Și alŭ treilea o a luatŭ; pre ea, și așijderea câte șapte; și n'aŭ lăsatŭ feciori, și aŭ muritŭ.

32. Iar mai apoi de toți, a muritŭ și muierē.

33. Deci la înviăre, a căruia dintr'însii va fi muierē? căci câte șapte o aŭ avutŭ pre ea muierē.

34. Și răspundîndŭ Iisus, a ȃisŭ lorŭ: fii vécuiŭ acestuia se însoră și se mărită;

35. Iar cei ce se învrednicescŭ a dobîndi acelŭ vécŭ, și înviăre din morți, nici se însoră, nici se mărită.

36. Că nici să móră nu mai

potŭ, ci asemenea cu îngerii sunt; și fii lui Dumnezeu sunt, fiindŭ fii ai înviării.

37. Iar cumŭ că se vorŭ scula morții, și Moise a arătatŭ la rugŭ, precumŭ ȃice: Domnulŭ Dumnezeuŭ lui Avraam, și Dumnezeuŭ lui Isaac, și Dumnezeuŭ lui Iacov.

38. Iar Dumnezeu nu este alŭ morților, ci alŭ viilor; că toți lui vieȃă.

39. Și răspundîndŭ ore-cari din cărturari, aŭ ȃisŭ: Învătătorule, bine ai ȃisŭ.

40. Și nu mai îndrăsnia d'aceea să-lŭ mai întrebe pre elŭ nimicŭ.

41. Și a ȃisŭ cătră dînsii: cumŭ ȃicŭ că Christos este fiulŭ lui David?

42. Și însuși David ȃice în cartea psalmilor: ȃis'a Domnului Domnului meu; ședî d'a drépta mea,

43. Pînă ce voiŭ pune pre vrăjmasii tēi așternutŭ piciórelorŭ tele.

44. Deci David Domnŭ chiămă pre elŭ; și cumŭ fiulŭ alŭ lui este?

45. Și ascultîndŭ totŭ norodulŭ, a ȃisŭ ucenicilorŭ sēi:

46. Păziți-vé de cărturari, care voescŭ a îmbla în podóbe, și iubescŭ înshinăciunile prin tîrguri, și scaunele cele mai de susŭ în sinagoge, și șederile cele mai întiŭ la ospețe.

47. Care mănîncă casele vécuelorŭ, și cu pricină îndelungŭ se rógă; acestia vorŭ lua mai multă osîndă.

Capŭ 9.

SI căutîndŭ a vécutŭ pre cei Sbogați aruncîndŭ darurile seŭ în gazofilachiă.

2. Și a vădută și pre ăă veduvă săracă aruncindă a-colo două filiară;

3. Și a dăsu: adevărată dicu voe, că acēstă veduvă săracă mai multă de cătă toți a aruncatū;

4. Că toți acestia din prisoșina loră aū aruncatū la darurile lui Dumnedeū; iar acēsta din lipsa sea tōtă avușia sea care o avutū o a aruncatū.

5. Și ore-care grăindū pentru biserică, că este împodobită cu petre frumoșe, și cu podōbe, a dăsu:

6. Acestea care vedeți, vorū veni dīle intru care nu va remīnē pētră pre pētră, care să nu se respescă.

7. Și lū-aū întreatū pre elū, dicindū: Învēșătorule, dar cindū vorū fi acestea? și ce semnū este, cindū vorū vrē să fiă acestea?

8. Iar elū a dăsu: căutați să nu vē amăgiți; că mulți vorū veni intru numele meū, dicindū: că eū sunt; și vremea s'a apropiatū; ci să nu mergeți după ei.

9. Și cindū veți aūdi resbōie și resmirișe, să nu vē spăimintați; că se cade să fiă acestea întâiū; ci nu va fi îndată sfîrșitulū.

10. Atunci dīcea lorū: se va a-cula neamū preste neamū, și împērăția peste împērăția.

11. Și vorū fi cutremure mari pre alocurea, și fōmeți, și ciūme, spaīme și semne mari din carū vorū fi.

12. Iar mai înainte de aceste a tōte, vorū pune preste voi mīnele sele; și vē vorū goni dīndu-vē la adunări și

în temnișe, ducīndu-vē la împērăți și la domni, pentru numele meū.

13. Și se va întimpla voe intru mărturisire.

14. Puneți dar intru inimele vōstre, să nu gîndiți mai înainte ce veți respunde.

15. Că eū vē voiū da voe gură și înțelepciune, căria nu-ī vorū putē grăi, nici sta împrotivă toți care se vorū pune împrotivă voe.

16. Și vē veți da și de părinți, și de rudeni, și de prieteni, și de frați; și vorū omori din voi.

17. Și veți fi uriți de toți pentru numele meū.

18. Și pērū din capulū vōstru nu va peri.

19. Intru răbdarea vōstră veți dobîndi sufletele vōstre.

20. Iar cindū veți vedē Ierusalemulū încungiurīndu-se de ostași, atunci să sciți că s'a apropiatū pustiirea lui.

21. Atunci cei ce vorū fi în Iudea, să fugă la munți; și cei ce vorū fi în miđloculū ei, să se dea în laturi; și cei ce vorū fi prin sate, să nu între într'insulū.

22. Că dīlele isbîndiriī sunt acestea, ca să se plīnescă tōte cele scrise.

23. Iar vai celorū ce vorū avē în pīntece, și celorū ce vorū a pleca într'acele dīle; că va fi nevoiă mare pre pāmīntū, și mīniă asupra norodulū acestuia.

24. Și vorū cădē intru ascuțitulū săbiei, și se vorū duce robī în tōte neamurile; și Ierusalemulū va fi călcatū de neamuri, pīnă se vorū plīni vremile neamurilorū.

25. Și voru fi semne în soare, și în lună, și în stele; și pre pământu mîhnire limbilor cu nedomirire, sunetî făcîndu marea și valurile.

26. Mai murîndu ômenii de frică, și de așteptarea celor cu voru să viă în lume; că puterile cerurilor se voru clăti.

27. Și atunci voru vedé pre Fiîlul Omului viîndu pre nori, cu putere și cu slavă multă.

28. Decî începîndu acestea a se face, ridicăți-vé în sus, și ridicați capelele vóstre; că se apropîă isbăvirea vóastră.

29. Și le-a đisū lorū pildă: vedeți smochinul și toți copacii.

30. Cîndu înfrundescū, vîdîndu din voi înși-vé scițică de acumū aprópe va fi vara.

31. Așa și voi cîndu veți vedé acestea făcîndu-se, să sciți că aprópe este împerăția lui Dumneđu.

32. Amin đicū voé, că nu va trece neamulū acesta, pînă cîndu tóte acestea vorū fi.

33. Cerulū și pămîntulū vorū trece, iar cuvintele mele nu vorū trece.

34. Ci luați a minte de sine-vé, ca să nu se îngreuîde inimele vóstre cu sațîulū mîncării și cu beția, și cu grijele lumii, și fără de veste să viă asupra vóastră đîua aceea.

35. Căci ca ūă cursă va veni preste toți cei ce sedū pre fața a totū pămîntulū.

36. Preveghiați dar, în tótă vremea rugîndu-vé, ca să vé învredniciți a scăpa de tóte cele ce vor să fiă, și a sta înaintea Fiîlului Omului.

37. Și era đîua învêțîndu în biserică; iar nóptea eșîndu, petrecea în muntele ce se chiamă alū maslinilorū. Și totū norodulū mîneca la đînsulū în biserică, ca să-lū asculte pre elū.

Capū 22.

SI se apropia prazniculū a Szimilorū, care se chiamă Pascele.

2. Și căuta archireii și cărturarii, cumū lū-arū omori pre elū; că se temea de norodū.

3. Iar Satana a intratū în Inda, ce se chiamă Iscarioteanulū, care era din numerulū celorū două-spre-dece.

4. Și mergîndu a grăitū cu archiereii și cu voevozii, cumū lū-arū vinde pre elū lorū.

5. Și s'aū bucuratū; și s'aū tocmitū cu đînsulū să-i dea banī.

6. Și elū s'a făgăduitū lorū; și căuta vreme cu prilejū ca să-lū vîndă pre elū lorū fără de norodū.

7. Și a venitū đîua azimilorū, întru care se cădea să se jertfescă Pascele.

8. Și a trāmisū pre Petru și pre Ioan, đicîndū: mergeți de gātiți noé Pascele, să mîncāmū.

9. Iar ei aū đisū lui: unde voesci să gātimū?

10. Iar elū a đisū lorū: étă, întrîndū voi în cetate, va întîmpina pre voi unū omū ducîndū unū vasū de lutū cu apă; mergeți după đînsulū în casa unde va intra;

11. Și diceți stāpînului casei: Învêțătorulū dice ție: unde este sālășulū întru care să

mănincă Pascele cu ucenicii mei ?

12. Și elă vė va arėta voė unū foișorū mare așternutū; acolo gătiți.

13. Și mergindū ei, aū aflatū precumū le đisese lorū; și aū gătitū Pascele.

14. Și cindū a venitū ceasulū, a ședutū, și cei doūi spre-dece apostoli cu elū.

15. Și a đisū lorū : cu poftă amū poftitū aceste Pasci să le mănincū cu voi, mai 'nainte de patima mea;

16. Că dicū voė, că de acumū nu voiū mai mīnca dintr'acestea, pīnă cindū se vorū ĩmplė ĩntru ĩmpėrăția lui Dumneđeū.

17. Și luīndū pāharū, mulțămīndū, a đisū : luați aceste, și-lū ĩmpărțiți voė;

18. Că dicū voė, că nu voiū mai bé din rodulū viței, pīnă cindū va veni ĩmpėrăția lui Dumneđeū.

19. Și luīndū piīnea, mulțămīndū, a frīntū; și a datū lorū, đicīndū : acesta este trupulū meū, care se đă pentru voi; acėsta faceți ĩntru pomenirea mea.

20. Așījderea și pāharulū, după ce aū cinatū, đicīndū : acestū pāharū este legea cea noūă ĩntru sīngele meū, care pentru voi se vėrsă.

21. ĩnsă étă mīna vinđėtorulū meū cu mine este la masă.

22. Și Fiilū Omulū merge duple cumū este rīnduitū; dar vaī omulū aceluia prin care se vinde.

23. Și ei aū ĩnceputū a se ĩntreba ĩntre sīne, care arū fi dintre ei, cela ce va să facă acėsta.

24. Și s'a făcutū și pregonire ĩntre đinșiī, care dintru ei s'arū părė a fi mai mare.

25. Iar elū le-a đisū lorū : ĩmpėrății pāgīnilorū ĩ domnescū pre ei; și cei ce stăpīnescū pre ei făcėtori de bine se chīamă.

26. Iar voi nu așa; ci celū ce este mai mare ĩntre voi, să fiă ca celū mai micū; și celū ce este ĩncepėtorū, ca celū ce slujește.

27. Că cine este mai mare, celū ce șede, saū celū ce slujește? aū nu este celū ce șede? iar eū sunt ĩn mīdloculū vosteru ca celū ce slujește.

28. Iar voi sunteți carī ați petrecutū cu mine ĩntru ĩspītele mele;

29. Și eū vė rīnduescū voė, precumū mī-a rīnduitū mie Tatălū meū, ĩmpėrăția;

30. Ca să mīncați și să beți la masa mea ĩntru ĩmpėrăția mea; și să ședeți pre scaune, judecīndū cele doūe-spre-dece sementiī ale lui ĩsrael.

31. Și a đisū Domnulū : Sīmone, Sīmone. étă, Satana v'a cerutū pre voi, ca să vė cėrnă ca grīulū.

32. Iar eū m'amū rugatū pentru tine, ca să nu péră credința tea; și tu óre-cīndū ĩntorcīndu-te, ĩntăresce pre frații tēi.

33. Iar elū ĩ-a đisū lui : Dóme, cu tine gata sunt și ĩn temniță și la mórte a merge.

34. Iar elū ĩ-a đisū : đicū tie, Petre, nu va cīnta astăđi cocoșulū, mai 'nainte pīnă ce de trei ori te vėi lepėda că nu mē scii pre mine.

35. Și a đisū lorū : cīndū

v'amă trimisă pre voi fără de pungă și fără traistă, și fără de încălțăminte, au avut' ați lipsă de ce-va? iar ei au ȳisă: de nimic.

36. ȳis'a dreptă aceea loră: acumă dar, celă ce are pungă, să o iea, așijderea și traistă; iar celă ce n'are, să-și vîndă haina sea și să-și cumpere sabiă.

37. Că ȳicū voă, că încă acēsta ce este scrisă se cade să se împle întră mine, care ȳice: și cu cei fără de lege s'a socotit; pentru-că cele pentru mine sfîrșitū au.

38. Iar ei au ȳisă: Dōmne, etă aici două săbii. Și elă a ȳisă loră: destulă este.

39. Și eșindū a mersū du-pre obiceiū în muntele masliniloră: și s'au dusū după elū și ucenicii lui.

40. Și sosindū la locū, a ȳisă loră: rugați-vă ca să nu intrați în ispită.

41. Și elū s'a depărtatū de la dinșii ca de ȳă aruncătură de pētră, și ingenuchiindū se ruga,

42. ȳicindū: Părinte, de voesci să trecă păharulă acesta de la mine; însă nu voia mea, ci a teă să fiă.

43. Și i s'a arētātū lui ingerū din cerū, întărindu-lă pre elū.

44. Și fiindū întră nevoință, mai cu deadinsulă se ruga; și se făcuse sudōrea lui ca picătūrele de sînge ce pică pre pămîntū.

45. Și sculindu-se, viindū cătră ucenici, i-a aflatū pre ei dormindū de întristare.

46. Și le-a ȳisă loră: ce dormiți? sculați-vă și vă rugați,

ca să nu intrați în ispită.

47. Iar încă grăindū elū, etă, venia mulțime, și celă ce se chiamă Iuda, unulū din cei două-spre-dece, mergea înaintea loră, și s'a apropiatū de Iisus ca sū-lū sārute pre elū.

48. Pentru-că acestū semnū dedese loră: pre care voiū sāruta eū, acela este.

49. Iar Iisus a ȳisă lui: Iudo, cu sārutare pre Fiulū Omulū vîndi?

50. Și vȳindū cei ce era pre lîngă elū ceă ce vrea să fiă, i-au ȳisă lui: Dōmne, lovi-lū-vomū cu sabiă?

51. Iar unulū dintr'înșii a lovitū pre sluga archiereului, și i-a tăiatū lui urechiă cea drēptă.

52. Iar Iisus respundindū, a ȳisă: lăsați pină aci. Și atingindū-se de urechiă lui, lă-a vindecātū pre elū.

53. Și a ȳisă Iisus celorū ce veniseră la dinsulū archiereiloră și voevoziloră biserice și bētriniloră: ca la unū tilharū ați eșitū, cu săbii și cu fuști?

54. În tōte ȳilele fiindū eū cu voi în biserică, n'ați întinsū mîinele asupra mea; ci acesta este ceasulă vostră, și stăpînirea întunerecului.

55. Și prîndindu-lū pre elū lă-a dusū, și lă-a băgatū în casa archiereului. Iar Petru mergea departe după dinsulū.

56. Și făcindū ei focū în midloculū curții, și ședindū împreună, a ședutū și Petru în midloculū loră.

57. Și vȳindū-lū pre elū ȳă slujnică ședindū la focū, și căutindū pre elū, a ȳisă: și acesta a fostū cu elū.

58. Iar elū s'a lepădatū de dînsulū, dîcîndū: mîiere, nu sciū pre elū.

59. Şi după puţînū altulū vîdîndu-lū pre elū, a dîsū: şî tu dintre ei eşti. Iar Petru a dîsū: omule, nu sunt.

60. Şi trecîndū ca un ceasū, altulū se îrtăria, dîcîndū: adevăratū şî acesta cu elū a fostū; că Galileanū este;

61. Iar Petru a dîsū: omule, nu sciū ce dîci. Şi îndatăşî, încă grăîndū elū, a cîntatū cocoşulū.

62. Şi întorcîndu-se Domnulū, a căutatū spre Petru; şî şî-a adusū amînte Petru cuvîntulū Domnului, cumu-i dîsesse lui: că mai 'nainte de ce va cînta cocoşulū, de trei orî te vei lepăda de mine.

63. Şi eşîndū afară Petru, a plînsū cu amarū.

64. Iar ómenîi cei ce ţinea pre Iisus, batjocoria pre elū bătîndu-lū;

65. Şi acoperîndu-lū pre elū, lū lovia preste obrazū; şî-lū întreba pre elū, dîcîndū: proorocesce, cine este celū ce te-a lovitū?

66. Şi altele multe hulîndū improtîva lui dîcea.

67. Şi după ce s'a făcutū diūă, s'aū adunatū bîrîniî norodului, şî archiereiî şî cărturariî, şî lū-aū dusū pre elū la soborulū lorū,

68. Dîcîndū: de eşti tu Christosulū? spune noē. Şi le-a dîsū lorū: de voîū spune voē, nu veî crede;

69. Şi de vē voîū întreba, nu-mī veî respunde, nici mē veî slobođi.

70. De acumū va fi Fiilū

Omului şedîndū d'a drēpta puterî lui Dumneđeū.

71. Şi aū dîsū toî: dar tu eşti Fiilū lui Dumneđeū? iar elū a dîsū cătră ei: voî dîceî, că eū sunt.

72. Iar ei aū dîsū: ce ne mai t.ebue încă mărturiā? că noi singurî amū auđitū din gura lui.

Capū 23.

ŞI sculîndu-se tótă mulţimea lorū, lū-a dusū pre elū la Pilat.

2. Şi a începutū a-lū pîrî pre elū, dîcîndū: pre acestalū-amū aflatū resvrătîndū neamulū, şî oprîndū a da dajdiā Cesarului, dîcîndū că este elū Christos împératū.

3. Iar Pilat lū-a întreatū pre elū, dîcîndū: tu eşti împératulū Iudeilorū? iar elū răspundîndū a dîsū lui: tu dîci.

4. Iar Pilat a dîsū cătră archierei şî cătră norodū: nici-ūă vină nu aflu în omulū acesta.

5. Iar ei se întăria, dîcîndū: că întărită norodulū, invēţîndū preste tótă Iudea, începîndū din Galilea pînă aici.

6. Iar Pilat auđîndū de Galilea, a întreatū: aū Galileanū este omulū?

7. Şi înţelegîndū că din ţînutulū lui Irod este, lū-a trāmisū pre elū la Irod, fiîndū şî elū în Ierusalem într'acele dîle.

8. Iar Irod, vîdîndū pre Iisus, s'a bucuratū fôrte; că doria de multă vreme să-lū vadă pre elū, pentru-că auđia multe de elū; şî năđăj-

*

duia să vadă vre-unu semn făcându-se de elu.

9. Și lă-a întrebatu pre elu cu cuvinte multe; iar elu nimic nu i-a răspunsu lui.

10. Și sta archiereii și cărturarii cu deadinsulu pîrindu-lu pre elu.

11. Iar Irod împreună cu ostașii sêi batjocorindu-lu și rîdindu-și de elu, lă-a îmbrăcatu într'unu veșimîntu luminat, și lă-a trimisū iarăși la Pilat.

12. Și s'aū făcutu prieteni Pilat și Irod într'aceaași di unulu cu altulu; că mai înainte era învrăjbiți între dînșii.

13. Iar Pilat, chîămindu pre archierei și pre boiări și pre norodū,

14. A disū cătră ei: mî-ați adusū pre omulū acesta, ca pre celū ce resvrătesce norodulū; și éta eū, înaintea vōstră întrebîndu-lū, nici-ūă vină n'amū aflatū în omulū acesta, de care pîrîți pre elū;

15. Ci nici Irod; că v'amū trimisū pre voi la elū, și éta, nici-unū lucru vrednicū de mōrte este făcutū de dînsulū

16. Decî certîndu-lū, lū voiū slobođi.

17. Și nevoiă avea să le slobođescă lorū la praznicū unū vinovatū.

18. Și a strigatū tōtă mulțimea, dicîndū: iea-lū pre acesta, și ne slobođesce noē pre Varavva;

19. Care era pentru ūă zarvă ore-care, și ucidere ce se făcuse în cetate, aruncatū în temniță.

20. Și iarăși Pilat a grăitū cătră ei, vrîndū să slobođescă pre Iisus.

21. Iar ei striga, dicîndū: restignesce-lū, restignesce-lū pre elū.

22. Iar elū a treia óră a disū cătră ei: dar ce reū a făcutū acesta? nici-ūă vină de mōrte n'amū aflatū întru elū; decî certîndu-lū pre elū voiū slobođi.

23. Iar ei sta cu glasuri mari, cerîndu-lū pre elū să se restignescă; și ce întăria glasurile lorū și ale archiereilor.

24. Decî Pilat a judecatū să se facă cererea lorū.

25. Și a slobođitū lorū pre celū aruncatū în temniță pentru zarvă și ucidere, pre care-lū cerea ei; iar pre Iisus lă-a datū duple voia lorū.

26. Și cîndū lū ducea pre elū, prîndîndū pre unū Simon Cirenean, ce venia din țarină, a pusū pre elū crucea, ca să o ducă după Iisus.

27. Și mergea după elū mulțime multă de norodū și de muieri, cari plîngea și se tînguia pentru dînsulū.

28. Și întorcîndu-se cătră ele Iisus, a disū: ficele Ierusalemului, nu mă plîngeți pre mine, ci pre voi vē plîngeți, și pre fii vostri;

29. Că éta vinū ăile, în care vorū ăice: fericite sunt cele sterpe, și pîntecelē care n'aū născutū, și ăițele cari n'aū aplescatū.

30. Atunci vorū începe a ăice munților, cădeți preste noi; și dealurilorū, acoperiți-ne pre noi.

31. Că de facū acestea în lemnulū celū verde, dar în celū uscatū ce va fi?

32. Și se aducea împreună

cu el, și alți doi făcători de rele să se perdă.

33. Și dacă au venit la locul ce ce chiamă alu căpăneii, acolo lă-au restignit pre el, și pre făcătorii de rele: unul d'a drépta, și altul d'a stinga.

34. Iar Iisus dicea: Părinte, iértă-le lor; că nu știu ce fac. Și împărțind hainele lui, au aruncat sorți.

35. Și sta norodul de privia; și-si bătea joc de dinsul și boiării împreună cu dișii, dicind: pre alți a mintuit; mântuescă-se și pre sine, de este acesta Christosul alesul lui Dumneđu.

36. Și-si făcea risu de dinsul și ostașii, apropiindu-se, și oțet aducindu-i lui,

37. Și dicind: de ești tu împăratul Iudeilor, mîntuesce-te pre tine însuși.

38. Și era și scrisore scrisă d'asupra lui cu slove elinesti și rimlenesti și evreesti: **ACESTA ESTE ÎMPĂRATUL IUDEILOR.**

39. Iar unul din tilharii cei restigniți, lă hulia pre dinsul, dicind: de ești tu Christosul, mîntuesce-te pre tine și pre noi.

40. Iar răspundind celălalt lă certa pre el, dicind: nu te temi tu de Dumneđu, că într'această osindă ești?

41. Și noi duple dreptate; că cele vrednice duple faptele noastre luăm; iar acesta nici-un rău n'a făcut.

42. Și dicea lui Iisus: pomenesce-mă, Dómnă, cînd vei veni intru împărăția tea.

43. Și a dișu Iisus lui: amin dică ție, astă-ți împeu-

nă cu mine vei fi în rai.

44. Și era ca la alu șesele ceas, și intunecă s'a făcut preste tot pămîntul, pînă la alu noule ceas;

45. Și s'a intunecat sórele; și s'a rupt catapetéma bisericeii prin mijloc.

46. Și strigînd cu glas mare Iisus, a dișu: Părinte, în mîinele tele incredințedu duhul meu. Și acestea dicind, și-a dat duhul.

47. Iar vedînd sutașul ceea ce se făcuse, a slăvit pre Dumneđu, dicind: cu adevărat omul acesta drept a fost.

48. Și tot norodul ce venise împreună la priviala aceea, vedînd cele ce se-cuseră, bătîndu-și pepturile scle se întorcea.

49. Și sta toți cunoscuții lui de departe, și muierile cari veniseră după el din Galilea, privind acestea.

50. Și éta un bărbat a nume Iosef, sfetnic fiind, bărbat bun și drept,

51. (Acesta nu se însoțise la sfatul și fapta lor,) din Arimathea, oraș al Iudeilor; care și el aștepta împărăția lui Dumneđu;

52. Acesta viind la Pilat, a cerut trupul lui Iisus.

53. Și pogorîndu-lă pre el, lă-a înfășurat în giulgiu, și lă-a pus în mormînt ce era săpat în petra, intru care nu fusese pus nici-ădată nimeni.

54. Și ziua era vineri, și se lumina spre sîmbătă.

55. Și mergînd după el și muierile, cari veniseră cu dinsul din Galilea, au vă-

cută mormîntul, și cum s'a pusă trupul lui.

56. Și întorcîndu-se, aș gătîtu miresme și miruri; și simbătă s'a odihnițu duple poruncă.

Capu 24.

IAR într'una din simbe-te, la mincare adîncă, aș venitū la mormîntu, aducîndu miresmele cele ce gătiseră; și altele impreună cu ele.

2. Și aș aflatu pétra resturnată depre mormîntu.

3. Și intrîndu n'aș aflatu trupul Dumnului Iisus.

4. Și a fostu cîndu se mira ele de acesta, și éta doîi bărbați aș stătutu înaintea lorū în veșiminte strălucitóre.

5. Și înfricoșîndu-se ele, și plecîndu-și fețele la pămîntu, aș disu cătră dinsele: ce căutați pre celū viu cu coi morți?

6. Nu este aici, ci s'a sculatū. Aduceți-vé a minte cumu a disu voé, încă fiindu în Galilea,

7. Dicîndu: că trebuie să se dea Fiîului Omulvi în mîinele ómenilorū pécatoși, și să se restignescă, și a treia di să înviețe.

8. Și și-aș adusū a minte de cuvintele lui.

9. Și întorcîndu-se de la mormîntu, aș spusū acestea tóte celorū unū-spre-dece, și tutulcrū celorū-l-alti.

10. Si era Maria Magdalina și Ioanna și Maria a lui Iacov, și cele-l-alte impreună cu dinsele, cari dicea cătră apostoli acestea.

11. Și s'aș părutū înaintea lorū ca ũă minciună cuvin-

tele lorū, și nu le credea pre dinsele.

12. Iar Petru sculîndu-se a alergatū la mormîntu; și plecîndu-se a vedutū giulgîurile singure dăcîndu; și s'a dusū de acolo, mirîndu-se întru sine de cele ce se făcuseră.

13. Și éta, doîi dintru ei mergea într'aceaași di la unū satū care era departe de Ierusalem ca de șese-daci de stadii, alū căruia nume Emmaus.

14. Și aceia vorbia între sine de tóte cele ce se întimplaseră.

15. Și a fostu cîndu vorbia ei și se întreba, și însuși Iisus apropiîndu-se mergea împreună cu dinșii;

16. Iar ochiî lorū se ținea, ca să nu-lū cunoscă pre elū.

17. Și a disu cătră ei: ce sunt cuvintele acestea, de care vē întrebați între voi mergîndu, și sunteți trîști?

18. Și respundîndu unulū, alū căruia nume era Cleopa, a disu cătră elū: tu singurū nemernicū ești în Ierusalem, și nu scii cele ce s'aș făcutū întru elū în dîlele acestea?

19. Și a disu lorū: care? iar ei aș disu lui: cele pentru Iisus Nazarineanulū, care era bărbatū proorocū, puternicū în lucru și în cuvîntu înaintea lui Dumeđeū și a totū norodulū;

20. Cumū lū-aș datū pre elū archierei și boiăriî nostri spre judecată de mórte, și lū-aș restignitū pre dînsulū.

21. Iar noi nădăjduiamū că acela este celū ee va să isbăvēscă pre Israel; ci cu

tóte acestea, a treia dî este astă-dî, de cîndu s'aun făcutu acesteia.

22. Ci și nisce muieri dintr'ale năstre ne-aun spăimîntatū pre noi, cari aū fostū la mincate la mormintū.

23. Și neaflîndū trupulū lui, aū venitū dîcîndū, că și vedere de ingeri să fi vîdūtū, cari dîcū că este elū viū.

24. Și s'aun dusū unū dintru noi la mormintū, și aū aflatū așa, precumū și muierile aū dîsū; iar pre elū nu lū-aū vîdūtū.

25. Și elū a dîsū cătră ei: o nepricepuților și zăbavnici cu inima a crede tóte câte aū grăitū proorocii.

26. Aū nu trebuia a pătîmi acesteia Christos, și a intra întru slava sea?

27. Și începîndū de la Moise, și de la toți proorocii, tîlculia lorū din tóte scripturile cele ce era pentru elū.

28. Și s'aun apropiatū de satulū la care mergea; și elū se făcea a merge mai departe.

29. Și lū-aū îndemnatū pre elū, dîcîndū: remii cu noi, căci cătră séră este, și s'a plecatū dîna. Și a intratū să remiā cu dînșii.

30. Și a fostū cîndū a ședūtū elū cu ei, luîndū piinea, a blagoslovitū, și frîngîndū a datū lorū.

31. Și li s'aun deschisū lorū ochii, și lū-aū cunoscutū pre dînsulū; și elū s'a făcutū nevîdūtū de dînșii.

32. Și aū dîsū unulū cătră altulū: aū nu era inima năstră ardîndū întru noi, cîndū grăia noē pre cale, și cîndū ne tîlculia scriptureie?

33. Și sculîndu-se într'acelū ceasū, s'aun întorsū în Ierusalem, și aū aflatū adunați pre cei unū-spre-dece și pre cei ce era cu dînșii,

34. Care dicea: că s'ascultatū Domnulū cu adevăratū; și s'a arētātū lui Simon.

35. Și ei povestia cele ce se făcuseră pre cale, și cumū s'a cunoscutū de dînșii intru frîngerea piinii.

36. Și acesteia grăîndū ei, și însuși Iisus a stătutū în mijloculū lorū, și a dîsū lorū: pace voē.

37. Iar ei spăimîntîndu-se și înfricoșîndu-se, li se părea că vîdū duhū.

38. Și a dîsū lorū: ce sunteți turburați? și pentru ce se sur gînduri în inimelē vóstre?

39. Vedeți mîinele și picîórele mele, că insumi eū sunt; pipăiți-mē și vedeți; că duhulū carne și óse n'are, precumū mē vedeți pre mine avîndū.

40. Și acesteia dîcîndū, le-a arētātū lorū mîinele și picîórele.

41. Și încă necredîndū ei de bucuriā, și mirîndu-se, le-a dîsū lorū: aveți ce-va de mîncare aici?

42. Iar aū datū lui ūă parte de pesce friptū, și dintr'unū fagurū de mîere.

43. Și luîndū, înaintea lorū a mîncatū.

44. Și a dîsū lorū: acesteia sunt cuvintele cari amū grăitū cătră voi încă fiîndū cu voi, că trebuie a se plini tóte cele scrise în legea lui Moise, și în prooroci, și în psalmi pentru mine.

45. A tunc le-a deschis min-
tea lor ca să înțelegă scrip-
turele,

46. Și a disu lor: că așa
este scris, și așa trebuia să
pătimescă Christos, și a treia
zi să învie din morți.

47. Și să se propoveduască
întru numele lui pocăința și
iertarea păcatelor în toate
neamurile, începîndu de la
Ierusalem.

48. Iar voi sunteți mărturii
acestora.

49. Și etă, eu trămițu fă-
găduința Tatălui meu întru
voi; iar voi ședeți în cetatea

Ierusalemului, pînă ce vă veți
îmbrăca cu putere de sus.

50. Și i-a scos pre ei a-
fară din Vithania; și ridi-
cîndu-și mîinele sele, i-a bla-
goslovit pre dinșii.

51. Și a fost cîndu i-a
blagoslovit pre ei, s'a depăr-
tat de la dinșii, și se înălța
la ceru.

52. Iar ei închinîndu-se lui,
s'a întors în Ierusalem cu
bucuriă mare.

53. Și era în totă vremea
în biserică, lăudîndu și bine-
cuvintîndu pre Dumnezeu.
Amin.

SFÎNTA EVANGELIĂ

CEA DE LA IOAN.

Capu 1.

LA începutu (întru începutu)
Lera Cuvîntul, și Cuvîntul
era la Dumnezeu, și Dum-
nezeu era Cuvîntul.

2. Acesta era la începutu
la Dumnezeu.

3. Tote printr'însul s'a fă-
cut; și fără de dînsul ni-
micu nu s'a făcut, ce s'a
făcut.

4 Întru dînsul vieță era,
și vieța era lumina omenilor.

5. Și lumina întru întune-
recu luminedă, și întunere-
cul pre dînsa nu o a co-
prinsu.

6. Fost'-a omu trimis de
la Dumnezeu, numele lui Ioan.

7. Acesta a venit spre măr-
turiă, ca să mărturisescă de
lumină, ca toți să credă prin
el.

8. Nu era acela lumina, ci ca să mărturisească de lumină.

9. Era lumina cea adevărată, care luminează pre totu omul ce vine în lume.

10. În lume era, și lumea printr'insul s'a făcut; și lumea pre dînsul nu lă-a cunoscut.

11. Întru ale seale a venit, și ai sîi pre dînsul nu lă-a priimit.

12. Iar căpi lă-a priimit pre dînsul, le-a dat lor stăpînire ca să se facă fii ai lui Dumnezeu, celor ce crede întru numele lui.

13. Care nu din sînge, nici din poftă trupescă, nici din poftă bărbătescă, ci de la Dumnezeu s'a născut.

14. Și Cuvîntul trup s'a făcut; și s'a sălăsluit întru noi, (și am vădit slava lui, slavă ca a unui născut din Tatăl,) plin de dar și de adevăr.

15. Ioan mărturisă pentru dînsul, și striga, grăind: acesta era pentru care am dîs: cel ce după mine vine, mai 'nainte de mine s'a făcut; că mai întîi de mine a fost.

16. Și din plinirea lui noi toți am luat, și dar pentru dar.

17. Că legea prin Moise s'a dat; iar darul și adevărul prin Iisus Christos s'a făcut.

18. Pre Dumnezeu nimeni nu lă-a vădit nici ũă dinior; cel unu născut Fiul care este în sinul Tatălui, acela a spus.

19. Și acesta este mărturia lui Ioan, cînd a trimis Iudei din Ierusalem preoți

și leviți, ca să-l întrebe pre dînsul: tu cine ești?

20. Și a mărturisit, și n'a tăgăduit; și a mărturisit, că nu sunt eu Christosul.

21. Și lă-a întrebat pre dînsul: ce dar? Ilie ești tu? și a dîs: nu sunt. Proorocul ești tu? și a răspuns: nu.

22. Deci a dîs lui: cine ești? ca să dăm răspuns celor ce ne-au trimis pre noi; ce dîci însuși pentru sineși?

23. A dîs: eu sunt glasul celui ce strigă în pustie: îndreptați calea Domnului; precum a dîs Isaia proorocul.

24. Și trîmiși era din farisei.

25. Și lă-a întrebat pre dînsul, și i-a dîs lui: pentru ce dar botezi, dacă nu ești tu Christosul, nici Ilie, nici proorocul?

26. Răspun'-a lor Ioan, grăind: eu botez cu apă; iar în mijlocul vostru stă, pre care voi nu-l știți.

27. Acela este cel ce vine după mine, care mai 'nainte de mine s'a făcut; căruia nu sunt vrednic să-i desleg curea încălțămîntei lui.

28. Acesta s'a făcut în Vithavara de cea parte de Iordan, unde era Ioan botezînd.

29. A doua zi vede Ioan pre Iisus viînd cătră dînsul, și dîce: ătă Melul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii.

30. Acesta este pentru care eu am dîs: după mine vine bărbat, care mai 'nainte de mine s'a făcut; că mai întîi de mine a fost.

31. Și eu nu lă-amă știut pre el; ci ca să arate lui Israel, pentru acesta amă venit eu cu apă botezîndu.

32. Și a mărturisit Ioan, dicîndu: că amă vedut Duhul ca un pombu pogorîndu-se din ceru, și a ramas preste dînsul.

33. Și eu nu lă-amă știut pre el; ci cela ce m'a trimis pre mine să botezu cu apă, acela m'a disu mie: preste care vei vedé Duhul pogorîndu-se, și remiîndu preste dînsul, acesta este care boteză cu Duh Sfinț.

34. Și eu amă vedut, și amă mărturisit, că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

35. A doă di iarăși sta Ioan, și ucenici lui doă; și căutîndu la Iisus care imbla, dice:

36. Etă Melul lui Dumnezeu.

37. Și lă-au audit pre el cei doă ucenici grăîndu, și au mersu după Iisus.

38. Iar întorcîndu-se Iisus, și vedîndu-i pre ei mergîndu după el, a disu lor: ce căutați? iar ei au disu lui: Ravvi, (ce se dice tilcuindu-se învătătorule,) unde locuesci?

39. A disu lor: veniți și vedeți. Au venit și au vedut unde locuesce; și la el au ramas în diăa aceea; și era ca la alu decelea ceas.

40. Și era Andrei, fratele lui Simon Petru, unul din cei doă care audiseră de la Ioan, și merseseră după dînsul.

41. A aflatu acesta întiut pre Simon, fratele său, și i-a disu lui: amă aflatu pre Me-

sia, (ce se tilcuesce, Christos).

42. Și lă-a dusu pre dînsul cătră Iisus. Și căutîndu la Iisus, a disu: tu ești Simon, feciorul lui Iona; tu te vei chiăma Chifa, ce se tilcuesce Petru.

43. Iar a doă di a vrut Iisus să mergă în Galilea, și a aflatu pre Filippu, și i-a disu lui: vino după mine.

44. Și era Filippu din Vithsaïda, din orașul lui Andrei și alu lui Petru.

45. A aflatu Filippu pre Nathanael, și dice lui: pentru care a scrisu Moise în lege, și proorocii, amă aflatu pre Iisus, fiul lui Iosef, care este din Nazareth.

46. Și a disu Nathanael lui: din Nazareth pôte fi ceva bun? dice Filippu lui: vino, și ved.

47. A vedut Iisus pre Nathanael viîndu cătră dînsul, și a disu pentru dînsul: etă cu adevăratu Israeltean, întru care viclesug nu este.

48. Dis-a Nathanael lui: de unde mă cunosci? respuns-a Iisus, și i-a disu lui: mai n-ainte pină a nu chiăma pre tine Filippu, fiindu tu sub smochin, te amă vedut.

49. Respuns-a Nathanael și i-a disu lui: Ravvi, tu ești Fiul lui Dumnezeu, tu ești împăratul lui Israel.

50. Respuns-a Iisus și i-a disu lui: pentru căci amă disu ție, că te-amă vedut sub smochin, crești? mai n-ari de cătu acestea vei vedé.

51. Și i-a disu lui: amin, amin grăescă voé; de acumă veți vedé cerul deschidîndu-se, și pre ingerii lui Dumne-

deu suindu-se și pogorindu-se
preste Fiul Omului.

Cap 2.

SI a treia zi nuntă s'a fă-
cut în Cana Galileei; și e-
ra muma lui Iisus acolo.

2. Și a fostu chemat și
Iisus, și ucenicii lui la nuntă.

3. Și sfîrșindu-se vinul,
dîce muma lui Iisus către dîn-
sul: vinu nu au.

4. Dîce ei Iisus: ce este
mie și ție, muieru? încă n'a
venit ceasul meu.

5. Dîce muma lui slugilor:
ori-ce va dîce voe, faceți.

6. Și era acolo șase vase
de pîtră, puse după cu-
rățenia Iudeilor, cari lua
cîte două sau trei vedre.

7. Dîce lor Iisus: împleți
vasele de apă. Și le-au îm-
plut pînă sus.

8. Și dîce lor: scoteți a-
cum, și aduceți nunului; și
i-au adus.

9. Și după ce a gustat nu-
nul apa ce se făcuse vinu,
(și nu scia de unde este, iar
slugile cari scosese apă, scia)
strigă pre mirele nunul,
și dîce lui:

10. Totu omul întîiu vinul
celu bun pune, și dacă se
îmbată, atunci celu mai prost;
tu ai ținut vinul celu bun
pînă acum.

11. Acesta a făcut înce-
pătura minunilor lui Iisus în
Cana Galileei, și și-a arătat
slava sa; și au crezut în-
tru el ucenicii lui.

12. După acesta s'a pogo-
rit în Capernaum, el și
muma lui, și frații lui, și u-
cenicii lui; și acolo au se-
dîtu nu multe zile.

13. Și era aproape Pascele
Iudeilor, și s'a suit Iisus în
Ierusalem.

14. Și a aflat în biserică
pre cei ce vindea boi și oi
și porumbi, și pre schimbă-
torii de bani sedînd.

15. Și făcîndu biciu destră-
guri, pre toți i-a scos din
biserică, oile și boii; și schim-
bătorilor a vîrsat banii,
și mesele le-a resturnat.

16. Și celor ce vindea po-
rumbi le-a dîsu: luați ace-
stea d'acî; și nu faceți casa
Tatălui meu, casă de negu-
țătorie.

17. Și și-au adus a minte
ucenicii lui că este scris:
rîvna casei tele m'a mîncat
pre mine.

18. Răspuns'-au Iudeii și au
dîsu lui: ce semn arești noe,
că faci acestea?

19. Răspuns'-a Iisus și a dîsu
lor: stricați biserică acêsta,
și în trei zile o voi ridica.

20. Și au dîsu Iudeii: pa-
tru-deci și șase de ani s'a
zidit biserică acêsta, și tu
în trei zile o vei ridica!

21. Iar el dîcea pentru bi-
serica trupului său.

22. Pentru acêsta cîndu s'a
sculat din morți, și-a adus
a minte ucenicii lui că acê-
sta dîcea lor; și au crezut
scripturei și cuvîntului care
dîsesu Iisus.

23. Și cîndu era în Ierusa-
lem la praznicul Pascelor,
mulți au crezut întru nu-
mele lui, vîdîndu semnele lui
cele ce făcea.

24. Iar însuși Iisus nu se
încredința pre sine lor, pen-
tru că el scia pre toți.

25. Și n'avea trebuință ca cine-va să mărturisescă pentru om, că el îl scia ce era în om.

Cap 3.

SI era un om din farisei, Nicodim, numele lui, boiăr al Iudeilor;

2. Acesta a venit către Iisus noaptea, și i-a spus lui: Ravvi, știi că de la Dumnezeu ai venit învățător; că nimeni nu poate să facă aceste semne care tu faci, de nu va fi Dumnezeu cu dînsul.

3. Răspuns-a Iisus și i-a spus lui: amin, amin grăiesc ție, de nu se va naște de sus, nu va putea vedea împărăția lui Dumnezeu.

4. Dice către el Nicodim: cum poate omul să se nască fiind bătrîn? auzi dăruia oară să intre în pîntecele mamei sale? și să se nască?

5. Răspuns-a Iisus: amin, amin grăiesc ție: de nu se va naște cine-va din apă și din Duh, nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu.

6. Ce este născut din trup, trup este: și ce este născut din Duh, duh este.

7. Nu te mira căci am spus ție, că se cade voe a se naște de sus.

8. Duhul unde voesc eu: și glasul lui auzi, dar nu știi de unde vine, și unde merge; așa este totu care este născut de Duh.

9. Răspuns-a Nicodim, și i-a spus lui: cum pot să ști acestea?

10. Răspuns-a Iisus, și i-a spus lui: tu ești învățătorul lui Israel, și acestea nu le știi?

11. Amin, amin grăiesc ție: că ce știi grăiesc, și ce am vădit mărturisim; și mărturia noastră nu o priimim.

12. Dacă cele pămîntesci am spus voe, și nu credeți; cum, de voiu spune voe cele ceresci, veți crede?

13. Și nimeni nu s'a suit în cer, fără numai cel ce s'a pogorit din cer, Fiul Omului care este în cer.

14. Și precum Moise a înălțat șerpele în pustie, așa se cade a se înălța Fiul Omului;

15. Ca totu cel ce crede întru el, să nu pierdă, ci să aibă viață vecinică.

16. Că așa a iubit Dumnezeu lumea, că și pre Fiul său cel unu născut lă-a dat, ca totu cel ce crede întru el să nu pierdă, ci să aibă viață vecinică.

17. Că n'a trimis Dumnezeu pre Fiul său în lume, ca să judece lumea, ci ca să se mîntuască lumea prin el.

18. Că cel ce crede întru el, nu se judecă; iar cel ce nu crede, etă este judecat, că n'a crezut în numele celui unu născut Fiul lui Dumnezeu.

19. Iar acesta este judecata, că lumina a venit în lume, și a iubit omeni mai multă întunecarea, de cătu lumina; că era faptele lor rele.

20. Că totu cel ce face rele, ursece lumina; și nu vi-

ne la lumină, ca să nu se vedescă lucrurile lui.

21. Iar acela ce face adevărul, vine la lumină, ca să se arate lucrurile lui, că întru Dumnezeu sunt lucrute.

22. După acestea a venit Iisus și ucenicii lui în pământul Iudeei; și acolo petrecea cu ei și boteza.

23. Și era și Ioan botezând în Enon, aproape de Salem, că era acolo ape multe; și venia, și se boteza;

24. Că nu era Ioan închis în temniță.

25. Și a fost întrebare de ucenicii lui Ioan cu Iudeii pentru curățenia;

26. Și au venit către Ioan, și i-au zis lui: Ravvi, cel ce era cu tine de cea parte de Iordan, pentru care tu ai mărturisit, ăta el botează, și mergi către dînsul.

27. Răspuns'-a Ioan și a zis: nu poate omul lua nimic, de nu va fi dat lui din cer.

28. Voi înși-vă mărturisiți pentru mine, că am zis: nu sunt eu Christosul, ci cum că sunt trimis înaintea aceluia.

29. Că acela ce are mirsă, mire este; iar prietenul mirelui care stă și-l ascultă pre el, cu bucurie se bucură de glasul mirelui. Deci această bucurie a mea s'a împlinit.

30. Aceluia se cade a crește, iar mie a mă micșora.

31. Celu ce vine de sus, d'asupra tuturilor este; celu ce este de pre pământ, pămîntesc este, și de pre pământ crește; celu ce vine

din cer, d'asupra tuturilor este.

32. Și ce a vădit și a auzit, aceea mărturisește; și mărturia lui nimeni nu o primește.

33. Celu ce primește mărturia lui, a pecetluit că Dumnezeu adevărat este.

34. Că pre care a trimis Dumnezeu, cuvintele lui Dumnezeu crește; că nu cu măsură dă Dumnezeu Duhul.

35. Tatăl iubește pre Fiul, și toate le-a dat în mîna lui.

36. Că acela ce crede întru Fiul, are viață vecinică; iar acela ce nu ascultă pre Fiul, nu va vedea viață, ci minia lui Dumnezeu va rămîne preste el.

Cap 4.

DECÎ dacă a înțeles Domnul că au auzit fariseii, că Iisus mai mulți ucenici face și botează de cătu Ioan,

2. (Măcaru că însuși Iisus nu boteza, ci ucenicii lui,)

3. A lăsat Iudea, și s'a dus iarăși în Galilea.

4. Și trebuia să treacă el prin Samaria.

5. Deci a venit în cetatea Samariei, ce se cheamă Sichar, aproape de locul care a dat Iacov lui Iosef fiului său.

6. Și era acolo puțul lui Iacov; iar Iisus ostenit fiind de călătorie, ședea așa la puț; și era ca la al șeselea ceas.

7. A venit o femeie din Samaria, să ia apă. Zis-a ei Iisus: dă-mi să beau.

8. Că ucenicii lui se duse-

seră în cetate să cumpere hrană.

9. Deci a disu lui muiera Samarineancă: cumu tu, Iudeu fiindu, ceri de la mine să bei, muiera Samarineancă fiindu eă? că nu se amestecă Iudeii cu Samarineanii.

10. Respuns'-a Iisus și i-a disu ei: de ai fi sciută darulă lui Dumneșeu, și cine este celă ce dăce ție: dă-mi să béu; tu ai fi cerută de la dînsulă, și ți-ară fi dată ție apă viă.

11. Dis'-a lui muiera: Dóme, nici ciutura ai și puțulă este adîncu; de unde dar ai apa cea viă?

12. Aă dóră tu mai mare ești de cătă Iacov, părintele nostru, care ne-a dată noă puțulă acesta, și elă însuși dintr'însulă a bătut, și fiilă lui, și dobitocele lui?

13. Respuns'-a Iisus și i-a disu ei: totă celă ce va bé din apa acésta, va înseta iarăși.

14. Iar celă ce va bé din apa care eă voiu da lui, nu va înseta în vecu; ci apa care eă voiu da lui, se va face intru dînsulă isvoră de apă săltătóriă intru vieță vecinică.

15. Dis'-a cătră dînsulă muiera: Dóme, dă-mi acésta apă, ca să nu mai însetedă, nici să mai viu aici să scoțu.

16. Dis'-a ei Iisus: mergi și chiamă pre bărbatulă tēu, și vino aici.

17. Respuns'-a muiera, și i-a disu lui: n'amă bărbatū. Dis'-a ei Iisus: bine ai disu că n'ai bărbatū,

18. Că cinci băbăți ai avutū; și acumă pre care ai,

nu ți-este ție bărbatū; acésta adevăratū ai grăitū.

19. Dis'-a lui muiera: Dóme, vedă că proorocū ești tu.

20. Părinții noștri în muntele acesta s'a închinatū; și voi dăceți că în Ierusalem este loculă vostru unde se cade a se închina.

21. Dis'-a ei Iisus: muiera, crede mie că va veni vreme, cîndū nici în muntele acesta, nici în Ierusalem vē veți închina Tatălui.

22. Voi vē închinați căruia nu sciți; noi ne închinămū căruia scimū; că mintuirea din Iudei este.

23. Ci va veni vremea, și acumă este, cîndū închinătorii cei adevărați se vorū închina Tatălui cu duhulă și cu adevărulă; că Tatălă acestū felū caută să fiă cei ce se închină lui.

24. Duhū este Dumneșeu; și cei ce se închină lui, cu duhulă și cu adevărulă se cade să se închine.

25. Dis'-a lui muiera: scimū că va veni Mesia, (care se chiamă Christos;) cîndū va veni acela, va spune noă tóte.

26. Dis'-a ei Iisus: eă sunt, ceta ce grăescū cu tine.

27. Și atunci aă venitū ucenicii lui, și se mira că cu muiera grăia; însă nimeni nu i-a disu: ce cauți? sau ce grăesci cu dînsa?

28. Iar muiera a lăsatū ciutura sea, și a mersū în cetate, și a disu ómenilorū:

29. Veniți și vedeți omă, care mi-a spusū mie tóte că-

te amă făcută; nu cumă-va acesta este Christos?

30. Deci au eșit din cetate, și venia către dinsul.

31. Iar între acestea-lă ruga pre dinsul ucenicii, grăind: Ravvi, mănincă.

32. Iar el a ăisă lor: eu mîncare amă a mîncă, care voi nu sciți.

33. Iar ucenicii grăia între dînșii; nu cumă-va i-a adusă lui cine-va să mănince?

34. ăisă-a lor Iisus: mîncarea mea este, ca să facă voia celui se m'a trămisă pre mine, și să săvîrșescă lucrul lui.

35. Aă nu voi ăiceți, că încă patru luni sunt, și secerișul va veni: éta ăică voe: ridicați ochii vostri, și vedeți holdele, că sunt albe spre secerișă acum.

36. Și ceta ce seceră, plată ăea, și adună ródă în vieță vecinică; ca și celă ce sémăă împreună să se bucore, și celă ce seceră.

37. Că intru acăsta este cuvîntul adevărat, că altul este celă ce sémăă, și altul celă ce seceră.

38. Eă v'amă trămisă pre voi să secerăți cea ce voi nu v'ați ostenit; alții s'au ostenit, și voi ați intrat intru ostenela lor.

39. Iar din cetatea acea mulți din Samarineani au creăută într'insul, pentru cuvîntul muierii care mărturisia, că m'a spusă mie tóte căte amă făcută.

40. Deci după ce au venit la dinsul Samarineani, lă ruga pre elă ca să rămăă la dînșii; și a rémasă acolo două ăile.

41. Și multă măi mulți au creăută pentru cuvîntul lăi;

42. Și muierii ăicea: că nu măi credemă pentru vorba tea; că inși-ne amă audită, și scimă, că acesta este cu adevărată Mintuitorul lumii Christos.

43. Iar după cele două ăile a eșită de acolo, și a mersă în Galilea.

44. Că însuși Iisus a mărturisit, că proorocă în patria sea cînste nu are.

45. Și cîndă a venită în Galilea, lă-au priimită pre dinsul Galileani, fiindă-că au fostă vedută tóte căte a făcută în Ierusalem la praznică; că și ei au fostă venită la praznică.

46. Și a venită Iisus iarăși în Cana Galileei, unde a făcută apa vină. Și era ună omă împărătescă, ală căruia fiu era bolnavă în Capernaum.

47. Acestă auăindă că Iisus a venită din Iudea în Galilea, a mersă la elă, și-lă ruga pre dinsul ca să se pogóre și să tămaduască pre fiulă lui, că vrea să móră.

48. Iar Iisus a ăisă cătră elă: de nu veți vedé semne și minuni, nu veți crede.

49. ăisă-a cătră elă omulă celă împărătescă: Dómne, pogóră-te măi 'nainte pînă a nu muri fiulă meă.

50. ăisă-a Iisus lui: mergi, fiulă tău viă este. Și a creăută omulă cuvîntulă care a ăisă Iisus lui; și s'a dusă.

51. Și éta pogorîndă-se elă, slugile lui lă-au întîmpinată pre elă, și i-au spusă, ăicînd: că fiulă tău este viă.

52. Decî i întreba pre ei de ceasulū întru care a fostū mai bine. Şi i-au ȑisū lui: cā erî în ceasulū alū şeptelea lū-au lăsatū frigurile

53. Şi a cunoscutū tatălū cā în ceasulū acela a fostū, în care a ȑisū Iisus lui: cā fiulū tēū viū este; şi a creȑutū elū, şi casa lui tótă.

54. Acesta iarăşi alū doilea semnū a făcutū Iisus, viindū din Iudea în Galilea.

Capū 5.

DUPĂ acestea era prazniculū Iudeilorū, şi s'a suitū Iisus în Ierusalem.

2. Şi este în Ierusalem scāldătorîa oūilorū, care se chîamă evreesce Vithesda, cinci pridvóre avindū.

3. Intr'acelea ȑăcea mulţime multă de bolnavi, orbi, schiopi, uscaţi, aşteptîndū mişicarea apeî.

4. Cā ingerū la vreme se pogora în scāldătorîă, şi turbura apa; şi care intra întiū după turburarea apeî, se făcea sănătosū, orî de ce bōlă era ȑinutū.

5. Decî era acolo unū omū, trei-deci şi optū de ani avindū în bōlă.

6. Pre acesta vȑȑindu-lū Iisus ȑăcîndū, şi cunoscîndū cā ȑtă multă vreme avea, i-a ȑisū lui: voesci să fii sănătosū?

7. Respons'-a lui bolnavulū: Dōmne, omū n'amū, ca dacā se va turbura apa, să mē baȑe în scāldătorîă; decî pînă cîndū mergū eu, altulū înaintea mea se pogorā.

8. ȑis-'a Iisus lui: scōlă-te, iea-ȑi patulū tēū, şi îmblă.

9. Şi îndatā s'a fîcutū sǎnătosū omulū, şi şi-a luatū patulū sēū, şi îmbla; şi era intr'acea ȑi simbăta.

10. Decî ȑicea celū vindecatū Iudeiî: simbătă este, nu se cade ȑie a-i lua patulū.

11. Respons'-a lorū: cela ce m'a făcutū sǎnătosū, acela mî-a ȑisū: iea-ȑi patulū tēū, şi îmblă.

12. Decî lū-au întrebatū pre elū: cine este omulū acela ce ȑi-a ȑisū: iea-ȑi patulū tēū şi îmblă?

13. Iar celū vindecatū nu scia cine este; cā Iisus se dedese în laturî, norodū fiindū intr'acelū locū.

14. După aceea lū-a aflatū pre elū Iisus în biserică, şi i-a ȑisū lui: ȑtă cā te-ai făcutū sǎnătosū; de acumū sǎ nu mai greşesci, cā sǎ nu-ȑi fîă ȑie ce-va mai rēū.

15. A mersū omulū acela, şi a vestitū Iudeilorū, cā Iisus este celū ce lū-a făcutū pre dînsulū sǎnătosū.

16. Şi pentru aceea gonîa pre Iisus Iudeiî, şi-lū căuta pre elū sǎ-lū omōre, cā acestea făcea simbăta.

17. Iar Iisus a responsū lorū: Tatălū meū pînă acumū lucrēdă, şi eu lucrēdū.

18. Decî pentru acēsta mai vîrtosū căuta Iudeiî pre elū sǎ-lū omōre, cā nu numaideslega simbăta, ci şi Tatălū sēū ȑicea pre Dumneȑēū, întocma pre sine făcîndu-se cu Dumneȑēū.

19. Decî a responsū Iisus şi a ȑisū lorū: amin, amin grăescū voē, nu pōte Fiulū sǎ facā de la sine nimicū, de nu va

vedé pre Tatălū făcîndū; că cele ce face elū, acelea și Fiiulū asemenea face.

20. Că Tatălū iubescé pre Fiiulū, și tôte arată lui care elū face; și mai mari lucruri de cătū acestea va arêta lui, ca voi să vè mirați.

21. Că precumū Tatălū scôlă pre morți și-i înviédă, așa și Fiiulū pre cari va-i înviédă.

22. Că Tatălū nu judecă pre nimeni, ci tôte judecata o a datū Fiiulū, ca toți să cînstescă pre Fiiulū, precumū cînstescū pre Tatălū.

23. Celū ce nu cînstescé pre Fiiulū, nu cînstescé pre Tatălū care lū-a trāmisū.

24. Amin, amin grāescū voé, că ceta ce ascultă cuvintele mele, și crede celui ce m'a trimisū premine, are vieță vecinică, și la judecată nu va veni, ci s'a mutatū din mórte în vieță.

25. Amin, amin grāescū voé, că vine ceasulū, și acumū este, cîndū morții vorū aūdi glasulū Fiiulū lui Dumneđeū; și care vorū aūdi, vorū invia.

26. Că precumū Tatălū are vieță întru sine, așa a datū și Fiiulū vieță să aibă întru sine.

27. Și stăpînire i-a datū lui, și judecată să facă.

28. Căci Fiiū alū Omulū este. Nu vè mirați de acésta; că vine ceasulū, întru care toți cei din mormînturi vorū aūdi glasulū lui.

29. Și vorū eși cei ce aū făcutū cele bune, întru înviărea vieței; iar cei ce aū făcutū cele rele, întru înviărea judecății.

30. Nu pocîn eū să facū de la sine nimicū; precumū aūdū judecū, și judecata mea dréptă este; că nu cautū voia mea, ci voia Tatălū celui ce m'a trāmisū.

31. De mărturisescū eū pentru mine, mărturia mea nu este adevărată.

32. Altulū este celū ce mărturisece pentru mine; și sciū că adevărată este mărturia, care mărturisece pentru mine.

33. Voi ați trāmisū cătră Ioan, și a mărturisitū adevărulū,

34. Iar eū nu de la omū eāū mărturia; ci acestea grāescū, ca voi să vè mîntuiți.

35. Acela era făcliă care ardea și lumina; iar voi ați voitū să vè veselîți la unū ceasū întru lumina lui.

36. Iar eū amū mărturiă mai mare de cătū Ioan; că lucrurile care mî-a datū mie Tatălū ca să le săvîrșescū pre ele, aceste lucruri care eū facū, mărturisescū pentru mine, că Tatălū m'a trāmisū.

37. Și Tatălū ceta ce m'a trāmisū, acela a mărturisitū pentru mine. Nici glasulū lui ați aūditū vre-ūă dată, nici chipulū lui ați vëđutū.

38. Și cuvîntulū lui nu-lū aveți remiîndū întru voi; că pre care a trāmisū elū, acestuia voi nu credeți.

39. Cercați scripturele, că voé vi se pare întru dinsele a avé vieță vecinică; și acelea sunt cele ce mărturisecū pentru mine;

40. Și nu voiți să veniți cătră mine, ca vieță să aveți.

41. Slavă de la ómenī nu ieaū;

42. Ci v'amă cunoscută pre voi, că dragostea lui Dumnezeu n'aveți întru voi.

43. Eu amă venită întru numele Tatălui meu, și nu mă primiți pre mine; de va veni altulă întru numele său, pre acela veți primi.

44. Cumă puteți voi să credeți, slavă unulă de la altulă luind, și pre slava cea de la singură Dumnezeu nu ocăutați?

45. Să nu vi se pară, că eu voiă piră pre voi la Tatălă; este cea ce vă pîrsece pre voi. Moise, spre care voi ați nădăjdut.

46. Că de ați fi creăută lui Moise, ați fi creăută și mie, că pentru mine acela a scris.

47. Iar dacă scriptureloră acelaia nu credeți, cumă cuvinteloră mele veți crede?

Capă 6.

DUPĂ acestea s'a dusă Iisus de ceaa parte de marea Galileei, care este a Tiveriadei.

2. Și a mersă după dînsulă norodă multă, căci vedea semenele lui care făcea la cei bolnavi.

3. Și s'a suită în munte Iisus, și acolo a ședută cu ucenicii săi.

4. Și era aprăpe Pascele, prazniculă Iudeilor.

5. Decă ridicîndu-și Iisus ochi, și vėdîndă că multă norodă vine la dînsulă, ăice cătră Filippă: de unde vomă cumpăra pîni, ca să mănince acestia?

6. (Iar acăsta ăicea ispitîndă pre elă; că însuși scia ce vrea să facă).

7. Respus'-a Filippă lui: de două sute de dinari pîni nu le va ajunge loră, ca fă-care dintr'însii căte puțină să iea.

8. Grăit'-a lui unulădin ucenicii lui, Andrei, fratele lui Simon Petru;

9. Este ună copilă aici, care are cinci pîni de ordă, și două pesci; ci acestea ce suntă la atîția?

10. Și a ăisă Iisus: faceți pre ómeni să ședă; și era erbă multă într'acelă locă. Decă aședută bărbății cu numărulă ca la cinci mii.

11. Și a luată pînele Iisus, și mulțămîndă, a împărtită uceniciloră, iar ucenicii celoră ce ședea; așijderea și din pesci cătă așvrută ei.

12. Iar dacă s'așaturat, a ăisă uceniciloră săi; adunați sfărîmiturele ce așprisoșită, ca să nu se pėrdă ce-va.

13. Decă așadunată, și așimplută douăspre-ăce coșuri de sfărîmituri, din cinci pîni de ordă, care așprisoșită celoră ce așmîncată.

14. Iar ómenii vėdîndă semnulă care a făcută Iisus, ăicea: că acesta este adevărată prooroculă celă ce va să viă în lume.

15. Decă Iisus cunoscîndă, că voră să viă și să-lă apuce pre elă ca să-lă facă împărată, s'a dusă iarăși în munte elă singură.

16. Și dacă s'a făcută sėră, s'aș pogorită ucenicii lui la mare.

17. Și întrîndă în corabiă, mergea de ceaa parte de mare la Capernaum. Și étă, întunerecă s'a făcută, și nu venea cătră ei Iisus.

18. Și marea s'a ridicată, vîntu mare suflîndu.

19. Decî venîndu ei ca la două-deci și cinci său trei-deci de stadii, vîdî pre Iisus îmblîndu pre mare, și apropiîndu-se de corabiă; și s'au înfricoșat.

20. Iar elu a ăisă loru: eu sunt, nu vî temeți.

21. Decî vrea să-lu iea pre elu în corabiă; și îndatăși corabia a sositu la pămîntul la care ei mergea.

22. A douădi norodul care sta de ceaa parte de mare, vîdîndu că altă corabiă nu era acolo fără numai una întru care intra sêră ucenicii lui, și cum că Iisus n'a intrat în corabiă împreună cu ucenicii sêi, ci singuri ucenicii lui s'au dus;

23. (Și alte corăbii au venit de la Tiveriada, aprôpe de locul unde a mîncat pîinea, mulțămîndu Domnului.)

24. Decî dacă a vîdutu norodul, că Iisus nu este acolo, nici ucenicii lui, au intru și ei în corăbii, și au mersu în Capernaum, căutîndu pre Iisus.

25. Și aflîndu-lu pre elu de ceaa parte de mare, i-au ăisă lui: Ravvi, cîndu ai venit aici?

26. Respuns'-a Iisus loru, și a ăisă: amin, amin grăescu voe: mă căutați pre mine, nu căci ați vîdutu semne, ci căci ați mîncat din pîini, și v'ați săturat.

27. Lucrați nu mîncarea ce peritoria, cu mîncarea care remîne spre vieță vecinică, care Fiul Omului va da voe, că pre acesta Dumneđu Tatăl lu-a pecetluit.

28. Decî au ăisă cătră dînsul: ce vomu face ca să lucrăm lucrurile lui Dumneđu?

29. Respuus'-a Iisus, și a ăisă loru: acesta este lucrul lui Dumneđu, ca să credeți întru care a trîmisu acela.

30. ăisă au dreptu aceea lui: dar ce semn faci tu, ca să vedem și să credem ție? ce lucreți?

31. Părinții nostri mană au mîncat în pustiă, precum este scris: pîine din ceru le-a datu lor de au mîncat.

32. Decî le-a ăisă lor Iisus: amin, aminđicu voe: nu Moise a datu voe pîinea din ceru, ci Tatăl meu dă voe din ceru pîinea cea adevêrată.

33. Pentru-că pîinea lui Dumneđu este ceaa ce se pogoră din ceru, și vieță dă lumii.

34. Decî au ăisă cătră dînsul: Dómne, pururea đă-ne noe pîinea acêsta.

35. Și a ăisă lor Iisus: eu sunt pîinea vieței: cela ce vine cătră mine nu va flămîndi, și cela ce crede întru mine nu va înseta nici-ua dîniôră.

36. Ci amă ăisă voe, că m'ați și vîdutu pre mine, și nu credeți.

37. Totu ce-mi dă mie Tatăl, cătră mine va veni; și pre cela ce vine cătră mine, nu-lu voi scote afară.

38. Că m'am pogorîtu din ceru nu ca să facu voia mea, ci voia celui ce m'a trîmis pre mine.

39. Și acêsta este voia Tatălui celui ce m'a trîmis pre mine, ca totu ce mi-a dat mie,

*

să nu perdă dintr'însul, ci să-l înviez pre el în ziua cea de apoi.

40. Și acesta este voia celui ce m'a trimis pre mine, ca totu cine vede pre Fiul, și crede întru el să aibă viață vecinică: și eu-l voi învia pre el în ziua cea de apoi.

41. Deci cîrtia Iudeii pentru el, că a zis: eu sunt pîinea cea ce s'a pogorit din cer.

42. Și dicea: a nu este acesta Iisus, Fiul lui Iosef, căruia scim noi pre tatăl său și pre muma sa? dar cumu dice el: că din cer m'am pogorit?

43. Deci respu-s'a Iisus, și a zis lor: nu cîrtiți întru voi.

44. Nimeni nu pôte să viață cătră mine, de nu-l va trage pre el Tatăl cel ce m'a trimis pre mine: și eu-l voi învia pre el în ziua cea de apoi.

45. Este scris în prooroci: și voru fi toți învățați de Dumnezeu. Deci totu cela ce aude de la Tatăl, și se învață, vine cătră mine.

46. Nu dora că pre Tatăl lă-a vedutu cine-va, fără numai cela ce este de la Dumnezeu; acela a vedutu pre Tatăl.

47. Amin, amin grăesc voe: cela ce crede întru mine are viață vecinică.

48. Eu sunt pîinea vieții.

49. Părinții vostri au mîncat manna în pustiă, și au murit.

50. Acesta este pîinea care se pogora din cer, ca să mînce cine-va dintr'însa și să nu moră.

51. Eu sunt pîinea cea via care s'a pogorit din cer; de va mînce cine-va din pîinea acesta, va fi viu în veci; și pîinea care eu voi da, trupul meu este, pre care eu-l voi da pentru viața lumii.

52. Deci se pricea întru sine Iudeii, dicind: cumu pôte acesta să-și dea noe trupul să-l mîncăm?

53. Și a zis lor Iisus: amin, amin grăesc voe: de nu veți mînce trupul Fiului Omului, și veți bé singelui, nu veți avé viață întru voi.

54. Cela ce mîncă trupul meu, și bé singele meu, are viață vecinică; și eu-l voi învia pre el în ziua cea de apoi.

55. Că trupul meu adevărat este mîncare, și singele meu adevărat este băutură.

56. Cela ce mîncă trupul meu, și bé singele meu, întru mine petrece, și eu întru el.

57. Precumu m'a trimis pre mine Tatăl cel viu, și viez pentru Tatăl; și cela ce mă mîncă pre mine, și acela va fi viu pentru mine.

58. Acesta este pîinea care din cer s'a pogorit; nu precumu au mîncat manna părinții noștri, și au murit; cela ce va mînce pîinea acesta va fi viu în veci.

59. Acestea a zis în sinagogă, înveșind în Capernaum.

60. Deci mulți auzind din ucenicii lui, au zis: greu este cuvîntul acesta; cine pôte să-l audă pre el?

61. Iar Iisus sciind întru sine că cîrtestu pentru acesta u-

cenicii lui, a ȋdisu loru: acés-
ta vė smintesce pre voi?

62. Dar de veȋi vedé pre
Fiiulū Omulu' suindu-se uu-
de era mai 'nainte ?

63. Duhulū este care face
viū; trupulū nu folosesce ni-
micū; graiurile cari eū gră-
escū voé, duhū sunt și vié-
șă suntū.

64. Ci sunt uniī din voi cari
nu credū. Că scia dintru în-
ceputū Iisus, care suntū cei
ce nu credū, și care este ce-
la ce vrea să-lū vîndă pre elū.

65. Și dicea : pentru acés-
ta amū ȋdisū voé, că nimenī nu
póte să viă la mine, de nu
va fi datū lui de la Tatălū
meū.

66. Dintr'acés-
ta mulȋ din
uceenicii lui s'aū intorsū îna-
poi, și nu mai îmbla cu din-
sulū.

67. Și a ȋdisū Iisus celorū
doi-spre-dece : aū dóră și voi
voiȋ să vė duceȋi ?

68. Răspuns'-a Simon Pe-
tru lui : Dómne la cine ne
vomū duce ? cuvinte ale vie-
șei vecinice ai.

69. Și noi amū creȋutū, și
amū cunoscutū că tu ești Chri-
tosulū, Fiiulū lui Dumneȋu
celui viū.

70. Răspuns'-a lorū Iisus :
aū nu eū pre voi cei doi-spre-
dece v'amū alesū ? și unulū
din voi diavolū este.

71. Și dicea de Iuda alū
lui Simon Iscarioteanulū ; că
acela vrea să-lū vîndă pre elū,
unulū fiindū din cei doi-spre-
dece.

Capū 7.

SI îmbla Iisus după acestea
sin Galilea, că nu voia în

Iudea să îmble că-lū căuta
pre elū Iudeiī să-lū omóre.

2. Și era aprópe prazniculū
Iudeilorū, înfigerea corturi-
lorū.

3. Decī aū ȋdisū cătră din-
șii fraȋii lui : treci de aici și
mergi în Iudea, ca și uceni-
cii tēi să vadă lucrurile care
faci.

4. Că nimenī întru ascunsū
face ceva, și caută să fiă elū
la arétare ; dacă faci acestea,
arată-te pre tine lumii.

5. Pentru-că nici fraȋii lui
nu credea într'insulū.

6. Decī a ȋdisū lorū Iisus :
vremea mea încă n'a sositū ;
iar vremea vóstră totū-de-una
este gata.

7. Nu póte lumea să vė
urască pre voi ; iar pre mine
mė urasce, pentru-că eū mărtu-
risescū de dinsa, că lucru-
rile ei suntū rele.

8. Voi suiȋi-vė la prazniculū
acesta : eū înéă nu mă suiū la
prazniculū acesta, căci vre-
mea mea încă nu s'a impli-
nitū.

9. Și acestea ȋdicindū lorū,
a rămasū în Galilea.

10. Și dacă s'aū suitū fra-
ȋii lui, atunci și elū s'a suitū
la praznicū, nu de față, ci ca-
mū pre ascunsū.

11. Iar Iudeiī lū căuta pre
elū la praznicū, și dicea : un-
de este acela ?

12. Și cirtire multă era pen-
tru dinsulū între noróde ; că
uniī dicea : că bunū, este ; iar
alȋii dicea : nu, ci amăgesce
norodulū.

13. Însă nimenī de față nu
grăia de dinsulū, pentru fri-
ca Iudeilorū.

14. Iar înjumătăȋindu-se pra-

znicul, s'a suit în biserică, și învăța.

15. Și se mira Iudeii, dicind: cum știe acesta carte, nefind învățat?

16. Deci a răspuns lor Iisus, și a zis: a mea învățătură nu este a mea, ci a celui ce m'a trimis pre mine.

17. De va voi cine-va să facă voia lui, va cunoște pentru învățătura aceasta, ore de la Dumnezeu este, sau eu de la mine grăesc.

18. Cea ce grăesc de la sine, slava sea caută; iar cea ce caută slava celui ce l-a trimis pre el, aceasta adevărat este, și nedreptate nu este întru dînsul.

19. A nu Moise v'a dat voe legea? și nimeni din voi nu face legea. Ce mă căutați să mă omoriți?

20. Răspuns'-a norodul și a zis: drac ai; cine te caută să te omore?

21. Răspuns'-a Iisus, și a zis lor: un lucru am făcut, și toți vă mirați pentru acesta.

22. Moise v'a dat voe tăierea împregiur, (nu că de la Moise este, ci de la părinți,) și simbăta tăiați împregiur pre om.

23. Dacă tăiere împregiur primesce omul simbăta, ca să nu se strice legea lui Moise, pre mine vă miniați, căci omul întreg am făcut sănătos simbăta?

24. Nu judecați duple față, ci dreptă judecați judecați.

25. Deci dicea unii din Ierusalimneni: a nu este acesta pre care-l caută să-l omore?

26. Și etă, de față grăesc, și nimic lui nu-i dicu; nu cum-va au cunoscut cu adevărat boiării, că adevărat acesta este Christos?

27. Ci pre acesta-l scim de unde este; iar Christos cînd va veni, nimeni nu știe de unde este.

28. Deci striga Iisus în biserică învețind și dicind: și pre mine mă știți de unde sunt; și de la mine n'am venit, ci esto adevărat cela ce m'a trimis, pre care voi nu-l știți.

29. Iar eu-l știu pre el, că de la dînsul sunt, și acela m'a trimis.

30. Deci-l căuta pre el să-l prindă; și nimeni nu și-a pus pre dînsul mîinele, că încă nu venise ceasul lui.

31. Și mulți din norod au crezut într'însul, și dicea: că Christos cînd va veni, au dora mai multe semne va face de cît acestea care a făcut acesta?

32. Au audit fariseii pre norod cîntînd pentru dînsul acestea, și au trimis slugi fariseii și archiereii, ca să-l prindă pre dînsul.

33. Deci a zis Iisus: încă puțină vreme cu voi sunt, și merg la celace m'a trimis pre mine.

34. Căuta-mă-veți și nu mă veți afla; și unde sunt eu, voi nu puteți să veniți.

35. Deci au zis Iudeii între sine: unde va să mîergă acesta, că noi nu-l vom afla pre el? nu cum-va întru respiroa Ellinilor va să mîergă, și să învețe pre Ellini?

36. Ce este cuvîntulă acesta care a ăisă: cauta-mă-veți, și nu mă veți afla; și unde sunteu, voi nu puteți să veniți?

37. Iar în ăiua cea depre urmă, cea mare a praznicului, a stătut Iisus, și a strigat, ăicînd: de insetedă cine-va, să viă la mine și să bea.

38. Celă ce crede întru mine, precumă a ăisă scriptura, riuri de apă viă voră curge diu pîtecele lui.

39. (Iar acăsta a ăisă pentru Duhul, pre care era să-lă iea cei ce credă întru dînsul: că încă nu era Duh Sănt; că Iisus încă nu se proslăvise).

40. Dee mulți din norodă aădîndă cuvîntulă, ăicea: acesta este cu adevărată proroculă; alți ăicea: acesta este Christosulă.

41. Iar alți ăicea: aă dăra din Galilea va să viă Christos?

42. Aă n'a ăisă scriptura, că din sēmîntă lui David, și din orașul Vithleem, unde a fostă David, va să viă Christos?

43. Și împărehăire între norodă s'a făcută pentru dînsulă.

44. Iar unii dintr'înșii vrea să-lă prîndă pre elă; dar nimeni nu și-a pusă pre dînsulă mîinele.

45. Decă aă venită slugile cătră archierei și cătră farisei; și aă ăisă loră aceia: pentru ce nu lă-ăi adusă pre elă?

46. Răspuns'-ău slugile: nici-ăădată omă așa a grăit, ca omulă acesta.

47. Și aă respulsă loră fariseii: aă dăra și voi v'ăi amăgită?

48. Aă dăra cine-va din boiări aă creăută într'însulă, saă din farisei?

49. Ci norodulă acesta, care nu scie legea, blestemată este.

50. ăis'a Nicodim cătră ei, care venise năptea la dînsulă, unulă fiîndă dintru ei:

51. Aă dăra legea năstră judecă pre omă, de nu va aădi de la elă mai nainte, și va cunăscă ce face?

52. Răspuns'-ău, și i-ău ăisă lui: aă dăra și tu din Galilea estă? căcă și veăi, că prorocă din Galilea nu s'a sculată.

53. Și s'a dusă fiă-care la casa sea.

Capă 8.

IAR Iisus s'a dusă în muntele masliniloră.

2. Iar la mîncăre iarăși a venită în biserică, și totă norodulă a venită la dînsulă, și ședîndă învăța pre ei.

3. Și aă adusă la dînsulă; cărturarii și fariseii pre ūă muieră prinsă în précurviă, și puînd'o pre dînsa în mîdlocă,

4. Aă ăisă lui: Învățătorule, pre acăstă muieră o amă prinsă așa de fajă précurvindă.

5. Și în lege Moise ne-a poruncită nă, unele ca acestea să se ucidă cu petre; dar tu ce ăici?

6. Și acăsta ăicea ispitîndulă pre elă, ca să aibă ce clevetă împrotiva lui. Iar Iisus jeosă plecîndu-se, scria cu degetulă pre pămîntă.

7. Și neîncetîndă a-lă întreba pre elă, s'a ridicată și

a ȃisũ lorũ: cea ce este fãrã de pãcatũ între voi, acela întâiũ sã arunce pãtra a-supra ei.

8. Și iarãși plecîndu-se jeosũ, a scrisũ pre pãmîntũ.

9. Iar ei aundîndũ, și de sciințã muștrîndu-se, eșia unulũ dupã altulũ, începîndũ de la cei mãi bẽtrîni pînã la cei mãi de jeosũ; și a rãmasũ Iisus singurũ, și muierea în miȃlocũ stîndũ:

10. Și ridicîndu-se Iisus și nevẽdîndũ pre nimeni fãrã numai pre muierẽ, i-a ȃisũ ei: muierẽ, unde-ȃi sunt pirișii tãii? aũ nimeni pre tine nu te-a judecatũ a fi vinovată?

11. Iar ea a ȃisũ: nimeni, Dómne. Și a ȃisũ ei Iisus: nici eũ nu te judecũ; du-te, și acumũ sã nu mãi pãcãtu-esci.

12. Decĩ iarãși a grãitũ lorũ Iisus, ȃicîndũ: eũ sunt lumina lumii; cea ce urmẽdã mie, nu va imbla întru întunerecũ, ci va avẽ lumina vieței.

13. Decĩ aũ ȃisũ lui fariseii: tu însuși mãrturisești prentu tine; mãrturia tea nu este adevãratã.

14. Rãspuns'a Iisus și a ȃisũ lorũ: de și eũ însumi mãrturiseșcũ prentu mine, adevãratã este mãrturia mea; cã sciũ de unde amũ venitũ, și unde mergũ; iar voi nu sciȃi de unde viũ, și unde mergũ.

15. Voi dupre trupũ judecaȃi, eũ nu judecũ pre nimeni.

16. Și de așũ judeca eũ, judecata mea adevãratã este; cã singurũ nu sunt, ci eũ și

Tatãlũ cea ce m'a trãmisũ pre mine.

17. Și în legea vãstrã scrisũ este, cã a doui ómenĩ mãrturia adevãratã este.

18. Eũ sunt celũ ce mãrturiseșcũ prentu mine însumi, și mãrturiseșce prentu mine Tatãlũ celũ ce m'a trãmisũ.

19. Decĩ ȃicea lui: unde este Tatãlũ tãu? rãspuns'a Iisus: nici pre mine mẽ sciȃi, nici pre Tatãlũ meũ; de m'așci pre mine, și pre Tatãlũ meũ așci sci.

20. Aceste graiuri le-a grãitũ Iisus în gazofilachia, învẽșîndũ în bisericã; și nimeni nu lũ-a prinsũ pre elũ, cã încã nu venise ceasulũ lui.

21. Și iarãși a ȃisũ lorũ Iisus: eũ mergũ, și mẽ veșci cãuta pre mine, și nu mẽ veșci afla, și în pãcatulũ vãstru veșci muri; unde mergũ eũ, voi nu puteșci sã venișci.

22. Decĩ ȃicea Iudeii: aũ dórã va sã se omóre însuși pre sine, cã ȃice: unde mergũ eũ, voi nu puteșci sã venișci?

23. Și a ȃisũ lorũ: din cele de jeosũ sunteșci, eũ din cele de susũ sunt; voi din lumea acẽsta sunteșci, eũ nu sunt din lumea acẽsta.

24. Decĩ amũ ȃisũ voẽ, cã veșci muri în pãcatele vãstre; cã de nu veșci crede cã eũ sunt, veșci muri în pãcatele vãstre.

25. ȃiș'aũ dreptũ aceea lui: tu cine ești? și a ȃisũ lorũ Iisus: începutulũ, care și grãescũ cu voi.

26. Multe amũ prentu voi a grãii și a judeca; ci cea ce m'a trãmisũ pre mine, adevãratũ este; și eũ cele ce

amă auditu de la dînsul, acestea grăescă în lume.

27. Și n'a cunoscută că de Tatălă grăia lor.

28. Decă a dîsu loră Iisus: cîndu veți înălța pre Fiulul Omului, atunci veți cunosce că eu sunt; și de la mine însumi nu facă nimic, ci precumă m'a învățat pre mine Tatălă meu, acestea grăescă.

29. Și ceta ce m'a trāmisă pre mine, cu mine este. Nu m'a lāsāt pre mine singură Tatălă, că eu cele plăcute lui facă pururea.

30. Acestea grāindă elă, mulți aū credută întru dînsul.

31. Decă dîcea Iisus cătră Iudei cei ce creduseră lui: de veți petrece voi întru cuvîntulă meu, cu adevărată ucenici a mei sunteți.

32. Și veți cunosce adevărulă, și adevărulă vă va slobođi pre voi.

33. Respuns'aū și i-aū dîsu lui: sēmîntă a lui Avraam suntemă, și nimēuui n'amă fostă robă nicîuădată; cumă tu dîci, că slobođi veți fi?

34. Respuns'a Iisus loră: amin, amin grăescă voă, că totă ceta ce face păcatulă, robă este păcatului.

35. Iar robulă nu rămîne în casă în vécū; iar Fiulul rămîne în vécū.

36. Decă dacă vă va slobođi pre voi Fiulul, cu adevărată slobođi veți fi.

37. Scîu că sēmîntă a lui, Avraam sunteți; dar mă căutați să mă omoriți, că cuvîntulă meu nu incăpe întru voi.

38. Eă ceta ce amă vedută la Tatălă meu, grăescă; și

voi ceta ce ați vedută la Tatălă vostru, faceți.

39. Respuns'aū și aū dîsu lui: tatălă nostru Avraam este. Dis'a loră Iisus: de ați fi fostă fi ai lui Avraam, lucrurile lui Avraam ați fi făcută.

40. Iar acumă mă căutați să mă omoriți pre mine, omă care adevărulă amă grāită voă, care amă audită de la Dumneđe; acēsta Avraam n'a făcută.

42. Voi faceți lucrurile tatălui vostru. Dis'aū dreptă acea lui: noi din curviă nu suntemă nāscuți; ună Tată avēmă pre Dumneđe.

42. Dis'a loră Iisus: de ară fi fostă Dumneđe Tatălă vostru, m'ați fi inbită pre mine; că eu de la Dumneđe amă eșită, și amă venită; că n'amă venită de la mine însumi, ci acela m'a trāmisă.

43. Pentru ce glasulă meu nu-lă cunosceți? căci nu puteți să audăți cuvîntulă meu.

44. Voi din tatălă diavolulă sunteți, și poștele tatălui vostru voiți să faceți: acela ucigătoră de omēni a fostă din începută, și întru adevără n'a stătută; că nu este adevără întru dînsulă. Cîndă grăesce minciuna, dintru ale se grăesce; că minciносă este și tatălă ei.

45. Iar eu căci adevărulă grăescă, nu credeți mie.

46. Cine dintru voi mă vădesce pre mine pentru păcată? iar dacă adevărulă grăescă, pentru ce voi nu credeți mie?

47. Ceta ce este de la Dumneđe, grăurile lui Dumneđe ascultă; pentru acēsta

voi nu ascultați, că nu de la Dumnezeu sunteți.

48. Respons'-a Iudeii și i-a dîsui lui: óre nu dicemú noi bine, că Samarineanú ești tu, și dracú ai?

49. Respons'-a Iisus: eú dracú n' amú, ci cinstescú pre Tatălú meú; și voi mă necinstiți pre mine.

50. Iar eú nu cantú slava mea; este celú ce cantá și judecă.

51. Amin, amin grăescú voé, de va pázi cineva cuvîntulú meú, nu va vedé mórtea în vécú.

52. Decí aú dîsui lui Iudeii: acumú amú cunoscutú cá ai dracú. Avraam a muritú, și proorocii; și tu dici: de va pázi cine-va cuvîntulú meú, nu va gusta mórtea în vécú.

53. Aú dóră tu mai mare ești de cá tú părintele nostru Avraam, care a muritú? și proorocii aú muritú; cine te faci tú pre tine?

54. Respons'-a Iisus: de mă slăvescú eú pre mine singurú, slava mea nimicú nu este; este Tatălú meú care mă slăvesce pre mine, pre care voi diceți cá Dumnezeuú vostru este.

55. Și nu lú-ați cunoscutú pre elú; iar eu-lú sciú pre elú; și de voiú dice cá nu-lú sciú pre elú, voiú fi asemenea voé, mincinosú; ci-lú sciú pre elú, și cuvîntulú lui păzescú.

56. Avraam, părintele vostru, a fostú bucurósú, ca să vadă diúna mea, și a vedutú, și s'a bucuratú.

57. Decí aú dîsui Iudeii cátră dînsulú: cinci-decî de aní

încă nu ai, și pre Avraam lú-aí vedutú?

58. Și a dîsui lorú Iisus: amin, amin dicú voé, mai 'nainte de a se face Avraam. eú sunt.

59. Decí aú luatú petre ca să arunce într'insulú; iar Iisus s'a ascunsú, și a eșitú din biserică, mergîndú prin midloculú lorú; și a trecutú așa.

Capú 9.

SI trecîndú a vedutú pre unú Somú orbú din nascere.

1 Și lú-aú întrebatú pre elú ucenicii lui, dicîndú: Ravvi, cine a greșitú, acesta saú părinții lui, de s'a născutú orbú?

3. Respons'-a Iisus: nici acesta a greșitú, nici părinții lui; ci ca să se șrate lucrurile lui Dumnezeu întrú elú.

4. Mie mi se cade să lucređú lucrurile celú ce m'a trâmîsú pre mine, pînă este diúă; vine nóptea, cîndú nimenî nu póte să lucrede.

5. Cîndú sunt în lume, lumină suntú lumii.

6. Acestea dicîndú, a scuipatú jeosú, și a făcutú tină din scuipatú, și a unsú cutină preste ochii orbului.

7. Și i-a dîsui lui: mergi, de te spală în scăldătória Siloamului, (ce se tilcuesce trâmîsú).

8. Decí s'a dîsú, și s'a spelatú, și a venitú vedîndú.

9. Iar vecinii, și cei ce-lú veduseră pre elú mai 'nainte cá era orbú, dicea: aú nu este acesta celú ce ședea și cerea?

10. Alții dicea: cá acesta este; iar alții dicea: cá sé-

mână cu elă. Iar acela ȕicea: cã eă suntă.

11. Decă ă ȕicea lui: cumă ȕi s'ăă deschisă ochiă? respuns'-a acela, și a ȕisă: ună omă ce se numesce Iisus, tină a făcută, și a unsă ochiă meă, și mă-a ȕisă mie: mergă la scăldătoria Siloamului, și te spală; și mergindă, și spēlindă-mă, amă văȕută.

12. Și ăă ȕisă lui: unde este acela? ȕis'-a: nu sciă.

13. Lă-aducă pre elă la fariseă, pre cela ce ôre-cindă a fostă orbă.

14. Și era simbată, cindă a făcută Iisus tina, și ă-a deschisă ochiă lui.

15. Decă iarăși lă-ăă întrebăă pre elă și fariseă, cumă a văȕută. Iar elă a ȕisă: tină a pusă pre ochiă meă, și m'amă spēlată, și văȕă.

16. Decă ȕicea ôare-care din fariseă: acestă omă nu este de la Dumneȕă, cã nu păzesse simbată. Alȕiă ȕicea: cumă pôte omă păcătôsă să facă semne ca acestea? și împărechăre era între ei.

17. ȕis'ăă orbulă ăă ăă: tu ce ȕici pentru dinsulă, cã a deschisă ochiă teă? iar elă a ȕisă: cã proorocă este.

18. Decă n'ăă creȕută Iudeă pentru dinsulă cã orbă a fostă și a văȕută, pînă ce ăă chăămată pre părinȕiă acestăia ce a văȕută.

19. Și ăă ăă întrebăă pre ei ȕicindă: acesta este fiulă vosteră, care voi ăă ȕisă cã s'a născută orbă? cumă dar acumă vede?

20. Respuns'-ăă loră părinȕiă luiă și ăă ȕisă: scimă cã acesta este fiulă nostră, și

cumă 'cã orbă s'a născută;

21. Iar cumă acumă vede, nu scimă; săă cine ă-a deschisă luiă ochiă, noi nu scimă; însuși virstă are, pre dinsulă l'ăntrebaȕi; olă singură pentru sineă va spunc.

22. Acestea ăă ȕisă părinȕiă luiă, cã se tomea de Iudeă; pentru cã acumă se sfătuiseră Iudeă, cã de-lă va mărturisi pre elă cine-va a fi Christos, săă se lepede din sinagogă;

23. Pentru aceeaă părinȕiă luiă ăă ȕisă: cã virstă are; pre dinsulă l'ăntrebaȕi.

24. Decă ăă chăămată a doăă ôră pre omulă care fusese orbă, și ăă ȕisă luiă: dă slavă luiă Dumneȕă; noi scimă cã omulă acesta păcătôsă este.

25. Iar acela a respunsă și a ȕisă: de este păcătôsă, nu sciă; una sciă, cã orbă fiindă eă, acumă văȕă.

26. Și ăă ȕisă luiă iarăși. ce a făcută ȕie? cumă ȕi-a deschisă ȕie ochiă?

27. Respuns'-a loră: amă ȕisă; voă acumă, și n'ăăă audă; ce iarăși voiă să audăȕi? ăă dôră și voi voiă să vă faceă ucenică ăă luiă?

28. Decă lă-ăă ocărită pre elă, și ăă ȕisă luiă: tu eăă ucenică ală aceluă; iar noiă ăă luiă Moiseă suntemă ucenică.

29. Noi scimă cã cu Moiseă a grăită Dumneȕă; iar pre acesta nu-lă scimă de unde este.

30. Respuns'-a omulă și a ȕisă loră: cã întru acăăă este minune, cã voi nu sciă de unde este, și a deschisă ochiă meă.

31. Și scimă, cã pre păcătôsă Dumneȕă nu-ăăă ascultă;

ci de este cine-va cinstitorul de Dumnezeu, și face voia lui, pre acesta lă-ascultă.

32. Din vécú nu s'a audítú, cumú cá sá fi deschisú cine-va ochi aí vre-unui orbú din nascere.

33. De n'arú fi acesta de la Dumnezeu, n'arú puté face nimicú.

34. Respuns'-aú și aú đisú lui: íntu pécate tu te-ai nás-cutú totú, și tu ne inveși pre noi? și lú-aú gonitú pre elú afará.

35. Audít'-a Iisus cá lú-aú gonitú pre elú afará; și aflíndu-lú pre dînsulú, i-a đisú lui: tu cređi în Fiíulú lui Dumnezeu?

36. Respuns'-a acela și a đisú: și cine este, Dómnne, ca sá cređú într'insulú?

37. Și i-a đisú Iisus lui: și lú-ai vécútu pre elú, și care grăesce cu tine, acela este.

38. Iar elú a đisú: cređú, Dómnne; și s'a íchinatú lui.

39. Și a đisú Iisus: spre judecatá amú venitúeú în lumea acésta; ca cei ce nu vécú, sá vadá, și cei ce vécú, sá fiá orbí.

40. Și aú audítú acestea nu-í din fárisei care ora cu dînsulú, și aú đisú lui: aú dórá și noi sunteinú orbí?

41. Đis'a lorú Iisus: de aí fi orbí, n'aí avé pécátú; iar acumú diceși, cá vedemú; pentru acésta pécátulú vostru rămíne.

Capú 10.

AMIN, amin grăescú voé, Acela ce nu íntá prin úsá în staululú oilorú, ci sare pre a-íurea, acela furú este și tilharú.

2. Iar cela ce íntá prin úsá, păstorú este oilorú;

3. Aceluíá portarulú í deschide; și oile ascultá glasulú lui; și oile se le chîamá pre nume, și le scóte pre ele.

4. Și cîndú scóte oile se le, merge ínainte lorú; și oile mergú după dînsulú, cáci cunosćú glasulú lui.

5. Iar după celú străinú nu mergú, ci fugú de la dînsulú; cá nu cunosćú glasulú străinilorú.

6. Acésta pildá a đisú lorú Iisus; iar eí n'aú ínjelesú ce era acelea ce gráia lorú.

7. Decí iarási le-a đisú lorú Iisus: amin. amin grăescú voé, cá eú sunt úsá oilorú.

8. Toți cáți aú venitú mai 'nainte de mine, furí sunt și tilhari; ci nu i-a ascultatú pre eí oile.

9. Eú sunt úsá; prin mine de va ínta cine-va, se va mîntui; și va ínta și va eși, și páșine va afla.

10. Furulú nu vine, fără nu-mái sá fure și sá junghiá și sá pérđá; eú amú venitú ca vieță sá aibá, și mai multú sá aibá.

11. Eú sunt păstorulú celú bunú păstorulú celú bunú; sufletulú sěú și pune pentru oí.

12. Iar náimitulú, și care nu este păstorú, cáruia nu sunt oile ale lui, vede lupulú viíndú, și lasá oile, și fuge; și lupulú le frăpesce pre ele, și resípesce oile.

13. Și náimitulú fuge, cá náimitú este, și nu-í este lui grijá pentru oí.

14. Eú sunt păstorulú celú bunú; și cunosćú pre ale mele, și mă cunosćú de ale mele.

15. Precum mă cunosc pre mine Tatăl, și eu cunosc pre Tatăl; și sufletul meu mă puie pentru oi.

16. Și alte oi am, cari nu sunt din staulul acesta; și pre acelea mi se cade a le aduce; și glasul meu voru a-udii; și va fi ăa turmă și un păstor.

17. Pentru acēsta Tatăl mă iubesc pre mine, că eu mă puie sufletul meu, ca iarăși să-lu ieu pre el.

18. Nimeni nu-lu iea pre el de la mine, ci eu lăpuie pre el de sineși; stăpinire am să-lu puie, și stăpinire am iarăși să-lu ieu pre el; acēsta poruncă am luat de la Tatăl meu.

19. Deci iarăși s'a făcut pricire între Iudei pentru cuvintele acestea.

20. Și dicea mulți dintr'înșii: dracū are, și este nebun; pentru ce lă-ascultați pre el?

21. Alții dicea: aceste cuvinte nu sunt de îndrăcit; au dōră pōte dracū să deschidă ochi ai orbilor?

22. Și se făcea atunci înoririle în Ierusalem, și era iernă.

23. Și îmbla Iisus în biserică, în pridvoriul lui Solomon.

24. Deci lă-au împresurat pre el Iudeii, și i-au grăit lui: pînă cînd vei lua sufletele nōstre? de oști tu Christos, spune nōfără de sfēlă.

25. Respons-a lor Iisus: am ăisă voe, și nu credeți; lucrurile cari eu fac întru numele Tatălui meu, acelea mărturisesc pentru mine.

26. Ci voi nu credeți, că

nu sunteți din oile mele; precum am ăisă voe.

27. Oile mele glasul meu ascultă, și eu le cunosc pre diasele, și vină după mine;

28. Și eu le dau lor vieță vecinică; și eu voru peri în veci, și nimeni nu le va răpi pre ele din mîna mea.

29. Tatăl meu, care le-a dat mie, mă mare de cātă toți este; și nimeni nu pōte să le răpescă pre ele din mîna Tatălui meu.

30. Eu și Tatăl una suntem.

31. Deci Iudeii iarăși au luat petre ca să arunce asupra lui.

32. Respons-a lor Iisus: multe lucruri bune am are tată voe de la Tatăl meu; pentru care dintr'aceste lucruri cu petre aruncați asupra mea?

33. Respons-a lui Iudeii, dîcînd: pentru lucru bun noi nu aruncăm cu petre asupra tea, ci pentru hulă, că tu om fiind, te faci pre sineși Dumnezeu.

34. Respons-a lor Iisus: au nu este scris în legea vōstră: eu am ăisă, dumnezei sunteți?

35. Dacă pre aceia i-a numit dumnezei, cătră cari a fost cuvîntul lui Dumnezeu, și nu pōte să se strice scriptura;

36. Pre care Tatăl m'a sfințit și m'a trāmisă în lume, voi diceți; că hulă grăesci; pentru căci am ăisă că Fiul lui Dumnezeu sunt?

37. De nu fac lucrurile Tatălui meu, să nu-mi credeți mie;

38. Iar de făcū, de și nu-
mī credeți mie, credeți lu-
crurilor; ca să înțelegeți și
să credeți, că Tatălū este în-
tru mine, și eu întru elū.

39. Decî căuta iarăşi să-lu
prindă pre elū; şi a eşitū din
mîna lorū.

40. Și a mersă iarăși de cea parte de Iordan, în locul unde a fost Ioan botezîndu; și a rămasă acolo.

41. Și mulți venia la dînsul, și dicea: că Ioan nicî-unu semn n'a făcutu; iar tôte căte a disu Ioan pentru acesta, adevărate era.

42. Și mulți au crezut în el acolo într'insul.

Сарў 11.

Sî era bolnavă ore-care La-
Szăr din Vithania, din sa-
tulú Mariei şi alú Marthei, so-
rorii ei.

2. (Și era Maria cea ce a unsu pre Domnul cu miru, și a ștersu picioarele lui cu përul capului ei; alu căreia frate Lazăr era bolnavu).

3. Deci aŭ trămisă surorile
cătră el, (diciind): Dómnē,
étă, acela pre care iubesci, es-
te bolnavă.

4. Iar Iisus auzind^u a^u disu: această bolă nu este spre mór. te, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca să se slăvescă Fiul^u lui Dumnezeu printr' însa.

5. Și iubia Iisus pre Martha
și pre sora ei, și pre Lazăr.

6. Deci după ce a auditu
că este bolnavu, atunci s'a
zăbovită în locul în care e-
ra două dile.

7. Apoi după aceea a disu uceniciloru: sa mergem ia-rasi in Iudea.

8. Dis'-aũ lui ucenicii: Rav-
vi, acumũ te cãuta pre tine
Iudeii, sã te ucidã cu petre, și
iarãsi mergi acolo?

9. **Respuns'-a Iisus:** **aũ nu**
doũc-spre-dece ceasurĩ sunt
ĩn di?

10. De va îmbla cine-va
diu, nu se va împedeca, că
vede lumina lumii acesteia;
iar de va îmbla cine-va nóp-
tea, se va împedeca, că lu-
mina nu este întru el.

11. Acestea a'disū; si după aceea a grăitū lorū: Lazăr, prietenul nostru a adormitū; ci mergū, ca să-lū deșteptū pre elū.

12. Deci i-au disu ucenicii
lui: Dómnē, de a adormitū,
se va mintui.

13. Acésta dicea Iisus pentru mórtea lui; iar lorú le părea că pentru adormirea somnului dice.

14. Deci atunci a ȋisă Ii-
sus loră arătată: Lazăr a
murit; :

15. Și mă bucură pentru voi, ca să credeți, că n'am fost acolo; ci să mergem la el.

16. Deci a disu Thoma, care se numeſce g n n , celor -l- l i împreună ucenicii: să m-rgemu  ſi noi, ca să murim  cu el .

17. Deci viindă Iisus, lă-a
afiată pre elă patru zile a-
vîndă acelu în mormîntă.

18. (Și era Vithania aproape de Ierusallem, ca la cincispre-dece stadiu).

19. Și mulți diu Iudei veniseră la Martha și Maria, ca

să le mîngăie pre ele pentru fratele lor.

20. Decî Martha după ce a audîtu că vine Iisus, a eşitu intru întîmpinarea lui; iar Maria şedea în casă.

21. Şi a disu Martha cătră Iisus: Dómnne, de ai fi fostu aici, fratele meu n'arú fi muritú.

22. Ci şi acumú sciú, că orîcâte vei cere de la Dumne-deú, şî va da ţie Dumne-deú.

23. Dis'a ei Iisus: invia-va fratele tēu.

24. Dis'a lui Martha: sciú că va invia la inviăre în di-ua cea de apoi.

25. Dis'a ei Iisus: eú sun-inviărea şi viéţa: celú ce crede întru mine, de va şi muri, viú va fi.

26. Şi totú celú ce este viú, şi crede întru mine, nu va muri în vécú. Cređi acésta?

27. Dis'a lui, aşa este, Dómnne; eú amú credutú că tu eşti Christosulú, Fliulú lui Dumne-deú, celú ce ai venitú în lume.

28. Şi acestea dicindú, s'a dusú şi a chiămatú pre Maria, soră-sca, în taină, dicindú: Invěţătorulú a venitú, şi te chiămă.

29. Aceaa dacă a auditú, s'a sculatú degrabú, şi a mersú la dînsulú.

30. (Şi încă nu venise Iisus în satú; oi era în loculú unde lú-a întîmpinatú elú pre Martha.)

31. Iar Iudeii, carî era cu dînsa în casă, şi o mîngiaa pre ea, vėđindú pre Maria că degrabú s'a sculatú şi a eşitu, aú mersú după dînsa,

dicindú: că merge la mormintú, ca să plîngă acolo.

32. Decî Maria viindú unde era Iisus, şi vėđindu-lú pre elú, a cădutu la picioarele lui, dicindú lui: Dómnne, de ai fi fostu aici, n'arú fi muritú fratele meu.

33. Iar Iisus dacă o a vėđutú pre dînsa plîngindú, şi pre Iudeii carî veniseră împreună cu dînsa plîngindú, s'a restitú cu duhulú, şi s'a turburatú pre sine; şi a disú: unde lú-aţi pusú pre elú?

34. Dis'-aú lui: Dómnne, vino şi veđi.

35. Şi a lăcrėmatú Iisus.

36. Decî dicea Iudeii: étă cumu-lú iubia pre elú.

37. Iar unii dintr'înşii aú disú: aú nu putea acesta, care aú deschisú ochii orbului, să facă, ca şi acesta să nu móră.

38. Decî Iisus iarăşi restindu-se întru sine, a mersú la mormintú. Şi era peşteră, şi pėtră era peste dînsa.

39. Dis'a Iisus: ridicati pėtra. Dis'-a lui sora mortuluí, Martha: Dómnne, pute; că este de patru zile.

40. Dis'a ei Iisus: aú nu şi-amú spusú ţie, că de vei crede, vei vedé slava lui Dumne-deú?

41. Şi aú ridicatú pėtra de unde era mortulú dăcindú. Iar Iisus şi-a ridicatú ochii sėi în susú, şi a disú: Părinte, mulţămescu-ţi tie, că m'ai ascultatú.

42. Şi eú sciamú că pururea mă asculţi; ci pentru norodulú care stă împrejurú amú disú, ca să cređă că tu m'ai trămisú.

43. Și acestea dicîndu, a strigat cu glas mare: Lazăre, vino afară.

44. Și a eșit cel mortu, legate fiindu-i miinele și picioarele cu fâșii; și fața lui în mähramă era legată. Dis'-a loră Iisus: deslegați-lu pre elu, și-lu lăsați să mērgă.

45. Decă mulți din Iudeii cari veniseră la Maria, și au vėdutu cele ce a făcutu Iisus, au cređutu într'insul.

46. Iar ore-care din ei au mersu la farisei, și le-a spusu cele ce a făcutu Iisus.

47. Decă au adunatu archiereii și fariseii soborū, și grăia: ce vomu face? că omulū acesta multe semne face.

48. De-lu vomu lăsa pre elu așa, toți voru crede într'insul; și voru veni Rimlenii, și voru lua și loculū nostru, și neamulū.

49. Iar unul ore-care dintr'inșii, Caiafa, archiereu fiindu alu anuluī aceluia, a đisut lorū: voi nu sciți nimicū;

50. Nici ginditi, că de folosu este noe să moră unu omu pentru norodū, și nu totu neamulū să péră.

51. Iar acēsta nu de la sine a đisut; ci archiereu fiindu alu anuluī aceluia, a proorocitu că vrea Iisus să moră pentru norodū;

52. Și nu numai pentru norodū, ci și ca pre fiu lui Dumnezeu cel respipi să-i adune într'una.

53. Decă într'acea di s'au sfătuitu, ca să-lu omóre pre elu.

54. Decă Iisus nu mai imbla de față între Iudei, ci s'a dusu de acolo într'ă lature

aprópe de pustiă, într'ă cetate ce se chiamă Efrem; și acolo petrecea cu ucenicii săi.

55. Și era aprópe Pascele Iudeilor; și s'au suitu mulți în Ierusalem din laturea aceea mai 'nainte de Pasci, ca să se curățescă pre sine.

56. Decă căuta pre Iisus, și grăia între ei în biserica stindū: ce vi se pare voe. că au nu va veni la praznicu?

57. Și dedeseră archiereii și fariseii poruncă, că de va sci cine-va unde este, să vestescă, ca să-lu prindă pre elu.

Capu 12.

DECĂ Iisus, mai 'nainte de Pasci cu șese zile, a venitū în Vithania, unde era Lazăr, celū ce fusese mortu, pre care lu a înviatu din mortu.

2. Și i-a făcutu lui acolo cină, și Martha slujia; iar Lazăr era unul din cei ce ședea împreună cu dînsul.

3. Decă Maria, luindū ă lătră cu miru de nardu de cređință de multu prețu, a unsu picioarele lui Iisus, și a ștersu cu perulū său picioarele lui; iar casa s'a implutu de mirosulū mirulu.

4. Dis'-a dreptu aceea unul din ucenicii lui, Iuda alu lui Simon Iscarioteanulū, care vrea să-lu vîndă pre elu:

5. Pentru ce acestu miru nu s'a vîndutu trei sute de dinari, și să se fidatu săracilor?

6. Iar acēsta o a đisut, nu că pentru săraci i-era lui grijă, ci căci furu era, și pungă avea, și ce se punea într'insa purta.

7. Și a disu Iisus: lasă-o pre dînsa; spre diuă îngropării mele lă-a păzitu pre acesta.

8. Că pre săraci pururea i-aveși cu voi, iar pre mine nu mă aveși pururea.

9. Și a înțelesu norodū multū din Iudei că acolo este; și a venitū nu pentru Iisus numai, ci ca să vadă și pre Lazăr pre care lă-a înviatu din morți.

10. Și s'a sfătuitū archiereii cași pre Lazăr să-lū omóre;

11. Că mulți pentru elū mergea din Iudei, și credea în Iisus.

12. Iar a doūa di norodū multū care venise la praznicū, auzindū că vine Iisus în Ierusalem,

13. A luatū stîlpări de finici, și a eșitu întru întîmpinarea lui, și striga: Osanna, bine este cuvîntatū celū ce vine întru numele Domnului, împăratulū lui Israel.

14. Și aflîndū Iisus unū asinū, a ședutū pro elū, precumū este scrisū:

15. Nu te teme; fiica Sionului, etă, împăratulū tēu vine la tine, ședîndū pre minzulū asinei.

16. Iar pre acestea nule-aū cunoscutū ucenicii lui mai nainte; ci după ce s'a proslăvitū Iisus, atunci și-aū adusū a minte, că acestea era pentru elū scrise, și acestea i-aū făcutū lui.

17. Mărturisia dreptū acea norodulū care era cu elū, cîndū pre Lazăr lă-a strigatū din mormîntū, și lă-a sculatū pre elū din morți;

18. Pentru aceea lă-a și întîmpinatū pre elū norodulū, căci a auzitū că elū a făcutū acestă minune.

19. Decī aū disu fariseii între dînșii: vedeți că nimicu nu folosiți? etă, lumea merge după dînsulū.

20. Și era ore-carī Ellini din cei ce se suiseră să se incline la praznicū.

21. Decī acestia s'aū apropiatū de Filippū, care era din Vithsaida Galileei, și lă-aū rugatū pre dînsulū, grăindū: Dōmne, voimū să vedemū pre Iisus.

22. Venit'-a Filippū, și a spusū lui Andreiū, și iarăși Andreiū și Filippū aū spusū lui Iisus.

23. Iar Iisus a respunsū lorū, dicîndū: a venitū ceasulū ca să se proslăvēscă Fiulū Omului.

24. Amin, amin grăescū voē: grăunțulū de grîu cădîndū pre pămîntū, de nu va muri, elū singurū rămîne; iar de va muri, multă rōdă aduce.

25. Cea ce-și iubescē sufletulū sēu, perde-lū-va pre elū; și cea ce-și urēscē sufletulū sēu în lumea acēsta, în vieța cea vecinică-lū va păzi pre elū.

26. De slujescē cine-va mie, mie să-mī urmeđe; și unde voīū fi eū, acolo și sluga mea va fi; și de va sluji cine-va mie, lū va cinsti pre elū Tatălū meū.

27. Acumū sufletulū meū s'a turburatū; și ce voīū dice? Părinte, mîntuescē-mē pre mine de ceasulū acesta; ci pentru acēsta amū venitū la ceasulū acesta.

28. Părinte, proslăvesce numele tău. Deci a venit glasul din cer: și am proslăvit, și iarăși voi proslăvi.

29. Iar norodul care sta și audia, dicea: tunet se face. Alții dicea: inger grăi lui.

30. Răspuns-a lor Iisus și a zis: nu pentru mine s'a făcut glasul acesta, ci pentru voi.

31. Acum judecată este lumii acesteia; acum stăpînitorul lumii acesteia se va goni afară.

32. Și eu, de mă voi înălța de pre pămînt, pre toți voi trage la mine.

33. (Iar acesta dicea, însemnîndu cu ce mîrte vrea să mîră).

34. Răspuns-a lui norodul: noi am audiat din lege, că Christos petrece în veci; și cum tu dici că se cade să se înalțe Fiul Omului? cine este acesta Fiul Omului?

35. Deci a zis lor Iisus: încă puțină vreme lumina cu voi este; imblați pînă cînd aveți lumina, ca să nu vă coprinde pre voi întunecul; și cel ce imblă intru întunec, nu știe unde merge.

36. Pînă cînd aveți lumina, credeți în lumină, ca să fiți ai luminei să fiți. Acestea a grăit Iisus, și mergîndu s'a ascuns de dînșii.

37. Și atîtea semne făcîndu el înainte lor, nu credea într'insul;

38. Ca să se împlinescă cuvîntul Isaiei prorocului, pre care lă-a zis: Dîmne, cine a crezut audului nostru? și brațul Domnului cui s'a descoperit?

39. Pentru acesta nu putea să credă, că iarăși a zis Isaia:

40. A orbit ochii lor, și a impetrit inima lor; ca să nu vadă cu ochii, nici să înțelgă cu inima și se vor întorțe, și-i vor vindeca pre dînșii.

41. Acestea a zis Isaia, cînd a vedut slava lui, și a grăit pentru dînsul.

42. Însă și din boiări mulți au crezut într'insul; dar pentru farisei nu mărturisia, ca să nu fi goniți din sinagogă.

43. Că au iubit slava oamenilor mai mult de cît slava lui Dumnezeu.

44. Iar Iisus a strigat și a zis: cela ce crede intru mine, nu crede intru mine, ci intru acela ce m'a trimis pre mine;

45. Și cela ce mă vede pre mine, vede pre cela ce m'a trimis pre mine.

46. Eu luminez în lume am venit, ca tot cela ce crede intru mine, intru întunec să nu remiie.

47. Și de va auzi cine-va graiurile mele, și nu va crede, eu nu-l judec pre el; că n'am venit ca să judec lumea, ci ca să mintesc lumea.

48. Cela ce se lepădă de mine, și nu priimesce graiurile mele, are pre cela ce-l judec pre el; cuvîntul care am grăit, acela-l va judeca pre el în ziua cea de apoi.

49. Că eu de la sinem n'am grăit; ci Tatăl cela ce m'a trimis pre mine, a-

cela poruncă mi-a dată, ce voiă dăce, și ce voiă grăi.

50. Și sciū că porunca lui vieță vecinică este; decī cele ce grăescū eū, precumū mī-a ȡisū mie Tatălū, așa grăescū.

Capū 13

IAR mai 'nainte de praznicul Păscelorū, sciindū Iisus că i-a venitū lui ceasulū ca să se mute din lumea aceastăă cātră Tatālū, iubindū pre ai sēi pre cei din lume, pină în sfirșitū (desăvirșitū), i-a iubitū pre ei.

2. Și cină făcindu-se, (cindū diavolulū acumū pusese în inima Iudei alū lui Simon Iscarioteanulū, ca să-lū vindă pre elū;)

3. Sciindū Iisus că tōte i-a datū lui Tatālū în mīini, și cumū că de la Dumneȡeū a eșitū, și la Dumneȡeū merge;

4. S'a sculatū de la cină, și și-a pusū veșimintele; și luindū fotă. (șterȡetorū) s'a mchisū;

5. După aceea a turnatū apă în spălătorīă, și a începutū a spēla piciōrele ucenicilorū, și a le șterge cu fota cu care era încinsū.

6. Decī a venitū la Simon Petru; și a ȡisū lui acela: Dōmne, aū tu vreī să-mī-speli piciōarele?

7. Respuns'-a Iisus și i-a ȡisū lui: cea ce facū eū, tu nu sciī acumū; iar vei cunōsce după acestea.

8. ȡis'-a Petru lui: nu vei spēla piciōrele mele în vēcū. Respuns'-a Iisus lui: de nute voiū spēla pre tine, n'ai parte cu mine.

9. ȡis'-a Simon Petru lui: Dōmne, nu numai piciōrele mele, ci și mīinele, și capulū.

10. ȡis'-a Iisus lui: celū spēlatū n'are trebuință fără numai piciōrele a le spēla, ci este curatū totū; și voi curăȡi sunteȡi, dar nu toȡi.

11. Că scia pre cela ce vrea să-lū vindă pre elū; pentru aceea a ȡisū: că nu toȡi sunteȡi curăȡi.

12. Decī după ce a spēlatū piciōrele lorū, și și-a luatū veșimintele sele, ședindū iarăși, a ȡisū lorū: cunōșteȡi ce amū făcutū voē?

13. Voi pre mine mă chīmaȡi: Învēȡătorulū și Domnulū; și bine ȡiceȡi; că sunt.

14. Decī de amū spēlatū eū piciōrele vōstre, Domnulū și Învēȡătorulū, și voi datorī sunteȡi unulū altuīa a spēla piciōrele.

15. Că pildă amū datū voē, ca precumū eū amū făcutū voē, și voi să faceȡi.

16. Amin, amin ȡicū voē: nu este sluga măi mare de cātū domnulū sēū, nici solulū măi mare de cātū celūce lū-a trāmisū pre elū.

17. De sciȡi acestea, fericiȡi sunteȡi de le veȡi face.

18. Nu pentru toȡi voi grăescū; eū sciū pre carī i-amū alesū ci, ca să se plinēscă scriptura; cela ce mānincă împreună cu mine pīne, a ridicatū asupra mea călcīulū sēū.

19. De acumū ȡicū voē, măi 'nainte de a se face, ca, cindū se va face, să credeȡi că eū sunt.

20. Amin, amin grăescū voē: cela ce priimesce pre

*

care voîu trâmite, pre mine mē priimesce; iar cēla cē mē priimesce pre mine, priimesce cē cēla cē m'a trâmisū pre mine.

21. Acestea dīcīndū Iisus turburatū cu duhulū, și a mār-turisitū, și a dīsū: amin gră-escū voē, cā unulū din voî mē va vinde.

22. Cānta dreptū aceaa u-nulū la altulū ucenicīi, ne-pricepīndu-se pentru cīne grăesce.

23. Și era unulū din uce-nicīi lūi culcatū pre sīnulū lūi Iisus, pre care-lū iūbia Iisus;

24. Decī a făcutū semnū a-cestuīa Simon Petru să în-trebe, cīne arū fi de care grăesce.

25. Și cādīndū acela pre peptulū lūi Iisus, a dīsū lūi: Dōmne, cīne este?

26. Respuns'-a Iisus: acela este, cārūia eū ītingīndū pī-ne-a voîu da. Și ītingīndū pī-ne-a, o a datū lūi Iuda alū lūi Simon Iscariotecanulū.

27. Și după pīne, atūncī a īntratū īntr'īnsulū Satana. Decī a dīsū Iisus lūi: cē veī sā faci, fā mai īn grabū.

28. Și acēsta nimenī n'a cu-noscutū pentru cē a dīsū lūi;

29. Cā unīi socotia, de vre-me cē pungā avea Iuda, cā-i dīce Iisus lūi: cumpērā cele cē ne trebuescū la praznicū; saū sārācilorū sā dea cē-va.

30. Decī după cē a luatū elū pīne-a, īndatāși a eșitū; și era nōpte cīndū a eșitū.

31. Dīs'a Iisus: acumū s'a proslāvītū Fīulū Omulū; și Dumneđeū s'a proslāvītū īn-tru elū.

32. Dacă s'a proslāvītū Dum-neđeū īntru elū, și Dumneđeū va proslāvi pre elū īntru sī-ne, și īndatāși lū va proslāvi pre elū.

33. Fīilorū, īncā puținū cu voī sunt. Cānta-mē-veți, și precumū amū dīsū Iudeilorū, cā unde eū mergū, voī nu pu-teți veni, și voē dīcū acumū.

34. Poruncā nouā daū voē, cā sā vē iūbiți unulū pre al-tulū: precumū eū v'amū iū-bitū pre voī, cā și voī sā vē iūbiți unulū pre altulū.

35. Įntru acēsta vorū cunō-sce toți cā aīmei ucenicī sun-teți, de veți avē dragoste īn-tre voī.

36. Dīs'-a Simon Petru lūi: Dōmne, unde mergī? respun-s'-a Iisus lūi: unde mergū eū, nu poți veni acumū după mi-ne; iar mai pre urmă veī ve-ni după mine.

37. Dīs'-a Petru lūi: Dōm-ne, pentru cē nu pocīū veni după țīne acumū? sufletulū meū pentru țīne voîu pune.

38. Respuns'-a Iisus lūi: sufletulū tēū pentru mine-lū veī pune? amin, amin grăescū țīe: nu va cīnta cocoșulū, pī-nā cē te veī lepēda de mine de treī orī.

Capū 14.

SĂ nu se turbure īnima vōs-Strā; credeți īntru Dum-neđeū, și īntru mine credeți.

2. Įn casa Tatālūi meū multe locașīuri sunt; iar de nu, așū fi dīsū voē: voîu sā mergū sā gătescū voē locū.

3. Și de voîu merge sā gă-tescū voē locū, iarāși voîu veni, și vē voîu lua pre voī,

la mine, ca unde sunt eu, și voi să fiți.

4. Și unde eu mergu sciți, și calea sciți.

5. Dis'-a Thoma lui: Dóme, nu scimú unde mergi; și cumú putemú să scimú calea?

6. Dis'-a Iisus lui: eu sunt calea, și adevêrulú, și viêța; nimeni nu vine la Tatálú, fără numaí prin mine.

7. De m'ați fi cunoscutú pre mine, și pre Tatálú meu ați fi cunoscutú; și de acumú lú cunosceți pre elú, și lú-ați vêdútú.

8. Dis'-a Filippú lui: Dóme, arată noé pre Tatálú, și ne va ajunge noé.

9. Dis'-a Iisus lui: atîta vreme cu voi sunt, și nu m'ai cunoscutú pre mine, Filippe? celú ce m'a vêdútú pre mine, a vêdútú pre Tatálú; și cumú tu dici: arată noé pre Tatálú?

10. Nu cređi că eu întru Tatálú, și Tatálú întru mine este? graiurile cari eu voé grăescú, de la mine nu le grăescú; iar Tatálú cela ce petrece întru mine, acela face lucrurile.

11. Credeți mie, că eu întru Tatálú, și Tatálú întru mine este; iar de nu, pentru lucrurile acestea credeți mie.

12. Amin, amin grăescú voé: cela ce crede întru mine, lucrurile cari eu facú, și acela va face, și mai mari de citú acestea va face; că eu la Tatálú meu mergú.

13. Și ori-ce veți cere întru numele meu, aceea voiú face; ca să se proslăvească Tatálú întru Fiulú.

14. Ori-ce veți cere întru numele meu, eu voiú face.

15. De mă iubiți pre mine, Poruncele mele păziți.

19. Și eu voiú ruga pre Tatálú, și altú mîngiătorú va da voé, ca să rămîă cu voi în vécú;

17. Duhulú adevêrului, pre care lumea nu-lú póte priimi, că nu-lú vede pre elú, nici lú cunosce pre elú; iar voi lú cunosceți pre elú, că cu voi petrece, și întru voi va fi.

18. Nu vê voiú lăsa pre voi sirmani; voiú veni la voi.

19. Încă puținú, și lumea pre mine nu mă va vedé; iar voi mă veți vedé pre mine; că eu viú sunt, și voi veți fi vii.

20. Întru acea di veți cunosce voi, că eu sunt întru Tatálú meu, și voi întru mine, și eu întru voi.

21. Cela ce are poruncele mele, și le păzesce pre ele, acela este care mă iubesce pre mine; și cela ce mă iubesce pre mine, iubi-se-va de Tatálú meu; și eu lú voiú iubi pre elú, și mă voiú arêta pre sinemí lui.

22. Dis'-a lui Iuda (nu Iscarioteanulú:) Dóme, ce póte fi că noé vei să te arêți, și nu lumií?

23. Respuns'-a Iisus și a disú lui: de mă iubesce cine-va pre mine, cuvintulú meu va păzi; și Tatálú meu lú va iubi pre elú, și la elú vomú veni, și locașú la dînsulú vomú face.

24. Celú ce nu mă iubesce pre mine, cuvintele mele nu le păzesce; și cuvintulú care audiți, nu este alú meu, ci alú Tatálui celui ce m'a trâmisiú pre mine.

25. Acestea amău ădisă voă, la voi petrecindă.

26. Iar mîngîiatorulă, Du-hulă celă Sfintă, pre care-lă va trămite Tatălă întru numele meă, acela pre voi vă va învăța tôte, și va aduce a minte voă tôte căte le-amău grăitū voă.

27. Pace lasă voă, pacea mea daă voă; nu precumă lumea dă, eă daă voă; să nu se turbure inima vóastră, nici să se spăimînte de.

28. Auđit'-ați că eă amău ădisă voă: mergă, și voiă veni la voi. De m'ați iubi pre mine, v'ați fi bucuratū; căci amău ădisă: mergă la Tatălă, că Tatălă meă mai mare de cătă mine este.

29. Și acumă amău ădisă voă mai 'nainte pînă a nu fi, ca cîndă va fi, să credeți.

30. Nu voiă mai grăi multe cu voi; că vine stăpînitorulă lumii acesteia, și întru mine n'are nimicū.

31. Ci ca să cunósă lumea că iubescă pre Tatălă, și precumă mî-a poruncitū mie Tatălă, așa facă; sculați-vă, să mergemă de aici.

Capă 15.

Eă sunt buciumulă vieței Ecělă adevărată, și Tatălă meă lucrătorulă este.

2. Tótă vița care nu aduce ródă întru mine, o scóte pre ea; și tótă care aduce ródă, o curătesce pre ea, ca multă ródă să aducă.

3. Acumă voi curați sunteți, pentru cuvîntulă care amău grăitū voă.

4. Rămîneți întru mine, și eă întru voi. Precumă vița nu

póte să aducă ródă din sine singură, de nu va rămîne în buciumulă, așa nici voi, de nu veți rămîne întru mine.

5. Eă sunt buciumulă viței, voi vițele. Cea ce rămîne întru mine, și eă întru elă, acesta aduce ródă multă; că fără de mine nu puteți face nimicū.

6. De nu rămîne cine-va întru mine, se scóte afară ca vița, și se usucă; și o adună pre ea, și in focă o aruncă, și arde.

7. De veți rămîne întru mine, și cuvintele mele de voră rămîne întru voi, orî-ce veți vré veți cere, și se va face voă.

8. Întru acesta s'a proslăvitū Tatălă meă, ca ródă multă să aduceți; și să vă faceți aī mei ucenici.

9. Precumă m'a iubitū pre mine Tatălă, și eă v'amău iubitū pre voi; rămîneți întru dragostea mea.

10. De veți păzi poruncele mele, veți rămîne întru dragostea mea; precumă eă poruncele Tatălă meă amău păzitū, și rămiiū întru dragostea lui.

11. Acestea amău grăitū voă, ca bucuria mea întru voi să rămiiă, și bucuria vóastră să se împlínescă.

12. Acesta este porunca mea, ca să vă iubiți unulă pre altulă, precumă eă v'amău iubitū pre voi.

13. Mai mare dragoste de cătă acesta nimeni nu are, ca cine-va sufletulă seă să-și puă pentru prietenii seă.

14. Voi prietenii mei sunteți, de veți face căte eă poruncescă voă.

15. De acumă nu vë mai dică voe slugă, că sluga nu scie ce face domnulă sêu; ci pre voi v'amă disă prietenă, că tôte căte amă audită de la Tatălă meu, amă arătată voe.

16. Nu voi m'ați alesă pre mine, ci eă v'amă alesă pre voi, și v'amă pusă, ca voisă mergeți, și ródă să aduceți, și ródă vóstră să rămîiă; ca ori-ce veți cere de la Tatălă intru numele meu, să daă voe.

17. Acestea poruncescă voe, ca să vë iubiți unulă pre altulă.

18. De vë urêce pre voi lumea, sciți că pre mine mai nainte de cătă pre voi m'a urită.

19. De ați fi din lume, lumea ară iubi pre ală sêu; iar căci din lume nu sunteți, ci eă v'amă alesă pre voi din lume, pentru acêsta urêce pre voi lumea

20. Aduceți-vë a minte de cuvintulă care amă grăită voe: nu este sluga mai mare de cătă domnulă sêu. De m'aă gonită pre mine, și pre voi vë voră goni; de aă păzită cuvintulă meu, și ală vostru voră pëzi.

21. Ci acestea tôte voră face voe pentru numele meu, căci nu sciă pre cela ce m'a trâmisiă pre mine.

22. De n'așă fi venită, și așă fi grăită loră; păcată n'ară avé; iar acumă răspunsă n'aă pentru păcatulă loră.

23. Cela ce mă urasce pre mine, și pre Tatălă meu urêce.

24. De n'așă fi făcută lucruri intru ei, care nimenă altulă n'a făcută, păcată n'ară

avé; iar acumă aă și vëdută, și m'aă urită pre mine și pre Tatălă meu.

25. Ci, ca să se plinêcă cuvintulă celă scrisă în legea loră: că m'aă urită în zadară.

26. Iar cindă va veni Mingiătorulă, pre care eă voă trâmite voe de la Tatălă, (Duhulă adevêrului, care de la Tatălă se purcede), acela va mărturisi pentru mine.

27. Încă și voi mărturisiți că din începută cu mine sunteți.

Capă 16.

ACESTEA amă grăită, ca să nu vë smintăți.

2. Scôte-vë-voră pre voi din sinagoge;

3. Și va veni vremea, ca totă celă ce va ucide pre voi, să i se pară că aduce slujbă lui Dumnezeu.

4. Și acestea voră face voe, că n'aă cunoscută pre Tatălă, nici pre mine.

5. Ci acestea tôte amă grăită voe, că dacă va veni vremea, să vë aduceți a mine de ele, că eă amă spusă voe. Și acestea voe din începută n'amă spusă, căci cu voi eram.

6. Iar acumă mergă la cela ce m'a trâmisiă pre mine, și nimenă din voi nu mă întreabă: unde mergi?

7. Ci căci acestea amă grăită voe, întristarea a împlută inima vóstră.

8. Ci eă adevêrulă dică voe: că folosă este voe, ea să mă ducă eă; că de nu mă voă duce eă, Mingiătorulă nu va veni la voi; iar de mă voă duce, lă voă trâmite pre elă la voi.

9. Și viindă acela, va vedea lumea de păcat, și de dreptate, și de judecată.

10. De păcat, căci nu cred întru mine;

11. Iar de dreptate, căci la Tatăl meu merg, și nu mă veți mai vedea pre mine.

12. Iar de judecată, căci stăpînitorul lumii aceștia s'a judecat. Încă multe amă a dice voe, ci nu puteți a le purta acum.

13. Iar cînd va veni acela, Duhul adevărului, va povestui pre voi la tot adevărul; că nu va grai de la sine, ci câte va auzi, va grai și cele viitoare va vesti voe.

14. Acela pre mine mă va slăvi, că dintr'altu meu va lua, și va vesti voe.

15. Tote câte are Tatăl, ale mele sunt; pentru acesta amă dis, că dintr'altu meu va lua, și va vesti voe.

16. Puțin, și nu mă veți vedea; și iarăși puțin, și mă veți vedea, că eu merg la Tatăl meu.

17. Deci au dis unii din ucenicii lui între sine: ce este acesta ce dice no: puțin, și nu mă veți vedea; și iarăși puțin, și mă veți vedea; și cumă că eu merg la Tatăl meu?

18. Deci dicea: ce este acesta ce dice, puțin nu scim ce grăesc?

19. Deci a cunoscut Iisus că vrea să-l întrebe pre el, și a dis lor: de acesta ve întrebați între voi, căci amă dis: puțin, și nu mă veți vedea; și iarăși puțin, și mă veți vedea?

20. Amin, amin grăesc voe,

că voi veți plînge și vă veți tîngu, iar lumea se va bucura; și voi vă veți întrista, ci întristarea voastră întru bucuria se va întor.

21. Muierea cînd naște, întristare are, căci a sosit ceasul ei; iar dacă naște copilul, nu-și mai aduce a minte de scîrbă pentru bucuria, căci s'a născut om în lume.

22. Deci și voi întristare acumă aveți; ci iarăși vă voi vedea pre voi, și se va bucura inima voastră, și pre bucuria voastră nimeni nu o va lua de la voi.

23. Și într'acea di pe mine nu mă veți întreba nimic. Amin, amin grăesc voe, că ori-ce veți cere de la Tatăl întru numele meu, va da voe.

24. Pînă acumă n'ați cerut nimic întru numele meu; cereți, și veți lua, ca bucuria voastră să fiă deplină.

25. Aceștia în pilde amă grăit voe; ci va veni ceasul, cînd nu voi mai grai în pilde voe, ci arătă pretru Tatăl voi vesti voe.

26. Într'acea di în numele meu veți cere; și nu dic voe, că eu voi ruga pre Tatăl pentru voi.

27. Că însuși Tatăl iubesc pre voi, căci voi pre mine m'ați iubit, și ați crezut că eu de la Dumnezeu amă eșit.

28. Eșit-am de la Tatăl, și am venit în lume; iarăși las lumea, și merg la Tatăl.

29. Dis-au lui ucenicii: e-tă, acumă arătă grăesci, și nici-nă pildă nu dic.

30. Acumă scimă că scii toate, și nu-ți trebuie ca să te întrebe cine-va; prin acesta credem că de la Dumnezeu ai eșit.

31. Respons'-a loră Iisus: acumă, credeți?

32. Etă, vine vremea, și acumă a sosită, ca să vă resipiți fiă-care la ale sele, și pre mine singură mă veți lăsa; dar nu sunt singură, că Tatălă meu cu mine este.

33. Acestea amă grăitū voă, ca întru mine pace să aveți. În lume necazū veți avé; ci îndrăsnii, eū amă biruitū lumea.

Capū 17.

ACESTEA a grăitū Iisus, și și-a ridicatū ochii sēi la cerū, și a dīsū: Părinte, a venitū ceasulū: proslăvesce pre Fiilū tēu, ca și Fiilū tēu să te proslăvescă pre tine;

2. Precumă ai datū lui stăpînire a totū trupulū, ca totū ce ai datū lui, să le dea lorū vieță vecinică.

3. Și acesta este vieța cea vecinică, ca să te cunoscă pre tine unulū adevăratulū Dumnezeu, și pre care ai trāmisă, pre Iisus Christos.

4. Eū te-amū proslăvitū pre tine pre pāmîntū; lucrulū amū săvîrșitū, care ai datū mie ca să-lū facū.

5. Și acumă mă proslăvesce, tu Părinte, la tine însuși, cu slava care amū avutū la tine, mai 'nainte pînă a nu fi lumea.

6. Arētat'amū numele tēu omenilorū pre care ai datū mie din lume; ai tēi era, și mie ai datū pre ei, și cuvîntulū tēu aū păzitū.

7. Acumă aū cunoscutū. că toate căte ai datū mie, de la tine sunt.

8. Pentru-că cuvintele care ai datū mie, le-amū datū lorū; și ei aū priimitū și aū cunoscutū cu adevăratū, că de la tine amū eșitū, și aū cređutū că tu m'ai trāmisă.

9. Eū pentru acestia mă rogū; nu pentru lume mă rogū, ci pentru acestia care ai datū mie, că ai tēi sunt.

10. Și ale mele toate ale te-le sunt, și ale tele ale mele; și m'amū proslăvitū întru dînșii.

11. Și nu mai sunt în lume, și acestia în lume sunt, și eū la tine viū. Părinte sfinte, păzescē-ī pre dînșii întru numele tēu, pre care ai datū mie, ca să fiă una precumū și noi.

12. Cîndū eram cu ei în lume, eū i păziam pre ei întru numele tēu; și pre care i-ai datū mie i-amū păzitū, și nimeni dintru dînșii n'a peritū, fără numai fiilū perdării; ca să se plînescă scriptura.

13. Iar acumă la tine viū, și acestea grăosē în lume, ca să aibă bucuria mea deplină întru ei.

14. Eū amū datū lorū cuvîntulū tēu; și lumea i-a uritū pre ei, căci nu sunt ei din lume, precumă eū nu sunt din lume.

15. Nu mă rogū ca să-i ieși pre ei din lume, ci ca să-i păzesci pre ei de celū viclénū.

16. Din lume nu sunt ei, precumă eū din lume nu sunt.

17. Sfințesc-e-i pre ei întru adevărul tău; cuvîntul tău adevăr este.

18. Precum pre mine m'ai trimis în lume, și eu i-am trimis pre ei în lume.

19. Și pentru dinșii eu mă sfințesc pre sinemî, ca și ei să fiă sfințiți întru adevăr.

20. Și nu numai pentru acestia mă rog, ci și pentru cei ce crede prin cuvîntul lor întru mine.

21. Ca toți una să fiă, precum tu, Părinte, întru mine, și eu întru tine, ca și acestia întru noi una să fiă; ca să credă lumea că tu m'ai trimis.

22. Și eu slava care mi-ai dat mie o am dat lor; ca să fiă una, precum noi una suntem.

23. Eu întru ei, și tu întru mine; ca să fiă ei desăvîrșit întru una, și ca să cunsocă lumea că tu m'ai trimis, și i-ai iubit pre ei, precum pre mine m'ai iubit.

24. Părinte, pre care i-ai dat mie, voesc ca unde sunt eu, și aceia să fiă împreună cu mine; ca să vadă slava mea care ai dat mie, (pentru că m'ai iubit pre mine) mai 'nainte de întemeierea lumii.

25. Părinte drepte, și lumea pre tine nu te-a cunoscut, iar eu te-am cunoscut, și acestia au cunoscut că tu m'ai trimis pre mine:

26. Și am arătat lor numele tău, și-l voi arăta; ca dragostea cu care m'ai iubit pre mine, întru dinșii să fiă, și eu întru ei.

Cap 18.

ACESTEA grăind Iisus, a ieșit împreună cu ucenicii săi de cea parte de păriul Cedrilor, unde era o grădină, întru care a intrat el și ucenicii lui.

2. Și scia și Iuda, cel ce lă-a vîndut pre el, locul; căci de multe ori se aduna Iisus acolo cu ucenicii săi.

3. Deci Iuda luind oște, și de la archierei și de la farisei slugi, a venit acolo cu felinarie și cu făclii și cu arme.

4. Iar Iisus sciind toate cele ce era să viă asupra lui, eșind a dis lor: pre cine căutați?

5. Respons'au lui: pre Iisus Nazarineanul. Dis'-a lor Iisus: eu sunt. Și sta și Iuda cel ce-l vînduse pre el împreună cu dinșii.

6. Deci după ce a dis lor, că eu sunt, s'au întors ei înapoi, și au cădut jeos.

7. Și iarăși i-a întrebat pre ei: pre cine căutați? Iar ei au dis: pre Iisus Nazarineanul.

8. Respons'a Iisus și a dis: am spus voe că eu sunt: deci de mă căutați pre mine, lăsați pre acestia să se ducă.

9. Ca să se plînescă cuvîntul care a dis: pre care i-ai dat mie, n'am perdut dintru dinșii nici pre unul.

10. Iar Simon Petru avînd sabie, o a scos pre ea, și a lovit pre sluga archiereului, și i-a tăiat urechia lui cea dreaptă; și era numele slugii Malch.

11. Și a dis Iisus lui Pe-

tru: bagă sabia tea în tecă; păharul care mi-a dat mie Tălmă, aș nu-lu voiă bé pre elă?

12. Decă óstea și căpetenia cea preste ăă miă, și slugile Iudeiloră aș prinsă pre Iisus, și lă-aș legată pre elă;

13. Și lă-aș dusă pre elă la Anna întiă; că era socrulă Caiafei, care era archiefeuă ală anulă aceluia.

14. Și era Caiafa celă ce a sfătuită pre Iudei, că de folosă este să móră ună omă pentru norodă.

15. Și mergea după Iisus Simon Petru, și celă-l-altă ucenică; iar uceniculă acela era cunoscută archiereului, și a intrată împreună cu Iisus în curtea archiereului.

16. Iar Petru a stătută la ușiă afară. Decă a eșită celă-l-altă ucenică, care era cunoscută archiereului, și a ăisă portăriței, și a băgată în intru pre Petru.

17. Și a ăisă lui Petru slujnica portăriței: aș (nu cumă va) și tu ești din uceniciă o mulă acestuia? ăis'a acela: nu sunt.

18. Și sta slugile și slujitorii cară făcuseră focă, că era frigă, și se încăldă și era cu ei Petru stindă, și încăldindu-se.

19. Decă archiereulă a întreată pre Iisus de uceniciă lui, și de învățatura lui.

20. Răspuns'a Iisus lui: eă de față amă grăită lumă, eă totă-de-una amă învățată în sinagoge și în biserică, unde toți Iudeii se adună, și intru ascunsă n'amă grăită nimică.

21. Ce mă întrebă? întrebă pre cei co aș audită, ce amă

grăită loră; ătă, aceștia sciă cele ce amă grăită eă.

22. Și acestea ăicindă elă, unulă din slugile ce sta înainte, a dată palmă lui Iisus, ăicindă: așa răspundă archiereului?

23. Răspuns'a Iisus lui: de amă grăită reă, mărturisesce de reă; iar de amă grăită bine, ce mă băi?

24. Decă lă-a trămesă pre elă Anna legată la Caiafa archiereulă.

25. Și era Simon Petru stindă și încăldindu-se. Decă, ăiseră lui: aș și tu din uceniciă lui ești? iar elă s'a lepădată, și a ăisă: nu sunt.

26. ăis'a lui unulă din slugile archiereului, rudeniă fiindă ală celui ce i-a tăiată Petru urechiă: aș nu te-amă vedută eă în grădină cu din-sulă?

27. Și iarăși s'a lepădată Petru, și îndatăși a cîntată cocoșulă.

28. Decă aducă pre Iisus de la Caiafa în divană; și era diminăță; și ei n'aș intrată în divană ca să nu se spurce, ci ca să mănince Pascele.

29. Eșit'a dreptă aceea Pilat la ei, și a ăisă: ce piră aduceși asupra omulă acestuia?

30. Răspuns'aș și aș ăisă: de n'ară fi fostă acesta făcătorulă de rele, nu lă-amă fi dată pre elă ție.

31. Decă a ăisă loră Pilat: luați-lă pre elă voi, și duple legea voastră judecați-lă pre elă. Și aș ăisă lui Iudeii: noă nu este cu puțină să omorimă pre nimeni.

32. Ca cuvîntul lui Iisus să se plînescă, care a dîsu, însemnîndu cu ce mîarte vrea să mîră.

33. Și a întratî iarăși în divanî Pilat, și a chîamatu pre Iisus, și i-a dîsu lui: tu eși împeratulî Iudeilorî?

34. Respuns'-a Iisus lui: de la tine tu dîci acêsta, sau alîi au grăitî ție pentru mine?

35. Respuns'-a Pilat: au dîră eî Iudeî sunt? neamulî tîu și archiereîi te-au datî pre tine mie; ce aî făcutî?

36. Respuns'-a Iisus: împîrăția mea nu este din lumea acêsta; de arî fi fostî din lumea acêsta împîrăția mea!, slugile mele s'arî fi nevoitî, ca să nu mî fi datî Iudeilorî; iar acumî împîrăția mea nu este de aici.

37. Decî a dîsu Pilat lui: au împîratî ești tu? respuns'-a Iisus: tu dîci, că împîratî sunt eî; eî spre acêsta m'amî născutî, și spre acêsta amî venitî în lume, ca să mărturisescî adevîrulî. Totî celî ce este din adevîrî, ascultî glasulî meî.

38. Dis'-a Pilat lui: ce este adevîrulî? și acêsta dîcîndî iarăși a eșitî la Iudeî, și a dîsu lorî: eî nici-îă vină nu nu aflu întru elî.

39. Ci este voî obiceiî, ca să vî slobodescî pre unulî la 'Pascî; decî voiți să vî slobodescî voî pre împîratulî Iudeilorî?

40. Strigat'au dreptî aceaa iarăși tofi, dîcîndî: nu pre acesta ci pre Varavva. Și era Varavva tîlharî.

Capî 19.

DECî atunci a luatî Pilat pre Iisus, și lî-a bîtatî.

2. Și ostașîi împletîndî cununa de spinî, au pusî în capulî lui, și cu haină mohorîtă lî-au îmbrăcatî pre elî.

3. Și i dîcea: bucură-te împîratulî Iudeilorî. Și i-a datî lui palme.

4. Decî a eșitî iarăși afară Pilat, și a dîsu lorî: étă, aducî voî pre elî afară, ca să cunîsceși că întru dînsulî nici-îă vină nu aflu.

5. Decî a eșitî Iisus afară, purtîndî cununa cea de spinî și haina cea mohorîtă. Și a dîsu lorî: étă omulî.

6. Iar dacă lî-au vîdîtî pre elî archiereîi și slugile au strigatî, dîcîndî: restignesce-lî, restignesce-lî pre elî. Dis'-a lorî Pilat: luați-lî pre elî voi, și-lî restigniți; căci eî nu aflu întru elî vină.

7. Respuns'-au lui Iudeî: noi lege avemî, și dîpre legea nîstră datorî este să mîră, căci pre sine Flîiî alî lui Dumneđeî s'a făcutî.

8. Iar dacă a audîtî Pilat acestî cuvîntî, mai multî s'a temutî.

9. Și a întratî în divanî iarăși, și a dîsu lui Iisus: de unde ești tu? iar Iisus rîspunsî nu i-a datî lui.

10. Decî a dîsu Pilat lui: mie nu grăescî? au uu scîi că putere amî să te rîstignescî, și putere amî să te slobodescî.

11. Respuns'-a Iisus: n'ai avî nici-îă putere asupra mea de n'arî fi fostî datî ție de susî; pentru acêsta celî ce

m'a datŭ ție mai mare pecatŭ are.

12. Dintr'acesta căuta Pilat să-lŭ slobodescă pre elŭ; iar Iudeii striga, dicindŭ: de vei slobози pre acesta, nu ești prietenŭ Cesarului; totŭ celŭ ce se face pre sineși împăratŭ, stă împotriva Cesarului.

13. Decî Pilat auzindŭ cuvîntulŭ acesta, a scosŭ afară pre Iisus, și a ședutŭ pre scaunulŭ la judecată, în loculŭ ce se chiamă pardositŭ cu petre, iar evreesce Gavvata.

14. Și era vinerea Pascelorŭ, și ceasulŭ ca la alŭ șeselea; și a ȡisŭ Iudeilorŭ: etă împăratulŭ vostru.

15. Iar ei au strigatŭ; iea-lŭ, iea-lŭ, răstignescă-lŭ pre elŭ. ȡis'a lorŭ Pilat: pre împăratulŭ vostru să-lŭ răstignescŭ? respuns'au archiereii, n'avemŭ Împăratŭ, fără numai pre Cesarulŭ.

16. Decî lŭ-a datŭ pre elŭ lorŭ, ca să se răstignescă. Și au luatŭ pre Iisus, și lŭ-au dusŭ ca să-lŭ răstignescă.

17. Și ducîndu-și crucea sea, a eșitŭ la loculŭ ce se chiamă elŭ Căpăținei, care se dice evreesce Golgotha;

18. Unde lŭ-au răstignitŭ pre elŭ, și împreună cu elŭ alți doŭi, de ȡă parte și de alta, și în miȡlocŭ pre Iisus.

19. Și a scrisŭ și titlu Pilat, și lŭ-a pus pre cruce. Și era scrisŭ: ISUS NAZARLEANULŭ ÎMPĒRATULŭ IUDEILORŭ.

20. Și pre acestŭ titlu mulȡi din Iudei lŭ-au cititŭ; căci aprȡe era de cetate loculŭ, unde s'a restignitŭ Iisus, și

era scrisŭ evreesce, ellinesce Rîmlenesce.

21. Decî au ȡisŭ lŭ Pilat archiereii Iudeilorŭ: nu scrie, împăratulŭ Iudeilorŭ, ci cumŭ că elŭ a ȡisŭ, împăratŭ sunt alŭ Iudeilorŭ-

22. Răspuns'-a Pilat: ceea ce amŭ scrisŭ, amŭ scrisŭ.

23. Iar ostașii, dacă au răstignitŭ pre Iisus, au luatŭ hainele lui, (și le-au făcutŭ patru părȡi, fiă - căruia ostașŭ parte,) și cămașa; și era cămașa necusută, de susŭ ȡesută preste totŭ.

24. Și au ȡisŭ întru dînsii: să nu o sfășiamŭ pre acesta, ci să aruncămŭ sorȡi pertru dînsa, a căruia va fi. Ca să se plînescă scriptura ce dice: împărtit'-au hainele mele lorŭși, și pentru cămașa mea au aruncatŭ sorȡi. Decî ostașii acestea au făcutŭ.

25- Și sta lingă crucea lui Iisus muma lui, și sora mamei lui, Maria a lui Cleopa, și Maria Magdalina.

26. Decî Iisus vedîndŭ pre maică-sea, și pre uceniculŭ stîndŭ, pre care iubia, a ȡisŭ maiceii sele: muieră, etă fiulŭ tȡeu.

27. După aceea a ȡisŭ ucenicului: etă muma tea. Și dintr'acelŭ ceasŭ o a luatŭ pre dînsa uceniculŭ întru ale sele.

28. După aceea sciindŭ Iisus că tȡte s'au săvirșitŭ, ca să se plînească scriptura, a ȡisŭ: mî-e sete.

29. Și era acolo unŭ vasŭ plinŭ de oȡetŭ; iar ei împlindŭ unŭ burete de oȡetŭ, și în isopŭ puindu-lŭ, lŭ-au adusŭ la gura lui.

30. Decî dacă a luat ōte-
tul Iisus, a ȃisŭ: sāvirsitu-
s'ău; și plecîndu-și capulŭ,
și-a datŭ duhulŭ.

31. Iar Iudeii, ca să nu rē-
miie pre cruce trupurile sim-
băta, de vreme ce vineri era,
(cā era mare ȃiŭa sîmbetei
aceleiă) aŭ rugatŭ pre Pilat
ca să le sdrobēsă lorŭ flue-
rile, și săi redice:

32. Decî aŭ venitŭ ostași
și celŭi d'întiŭ i-aŭ sdrobitŭ
fluerile, și celŭi-l-altŭ ce s'a
rēstignitŭ împreună cu elŭ.

33. Iar la Iisus viindŭ, dacă
lŭ-aŭ vedutŭ pre elŭ că atunci
murise, nu i-aŭ sdrobitŭ lui
fluerile.

34. Ci unulŭ din ostași cu
sulița cōsta lui aŭ împunsŭ.
și îndată a eșitŭ sînge și apă.

35. Și celŭ ce a vedutŭ a
mărturisitŭ, și adevērată este
mărturisirea lui; și acela scie
că adevērate dice, ca și voi să
credeți.

36. Că saŭ făcutŭ acestea,
ca să se plinēsă scriptura:
osŭ nu se va sdrobi dintr'în-
sulŭ.

37. Și iarăși altă scriptură
dice: vedē-vorŭ pre care lŭ-aŭ
împunsŭ.

38. Iar după acestea a ru-
gatŭ pre Pilat Iosef celŭ din
Aremathea, (fiindŭ și elŭ uce-
nicŭ alŭ lui Iisus, dar într'-
ascunsŭ pentru frica Iudei-
lorŭ, ca să ȃea trupulŭ lui
Iisus; și a datŭ voia Pilatŭ.
Decî a venitŭ și a luatŭ tru-
pulŭ lui Iisus.

39. Și a venitŭ și Nicodim,
celŭ ce venise la Iisus nōp-
tea mai 'nainte, aducîndŭ a-
mestecătură de smirnă și
de alvoiŭ ca ȃă sută de litre.

40. Și a luatŭ trupulŭ lui
Iisus, și lŭ-aŭ înfășuratŭ pre
elŭ în giulgiuri cu miresme,
precumŭ este obiceiulŭ Iudei-
lorŭ a îngropa.

41. Și era grădină în lo-
culŭ unde s'a rēstignitŭ, și în
grădină mormîntŭ noŭ, intru
care nimeni niciŭadată nu
se pusese.

42. Decî acolo pentru vine-
rea Iudeilorŭ, căci aprōpe e-
ra mormîntulŭ, aŭ pusŭ pre
Iisus.

Capŭ 20.

IAR într'una din sîmbete
a venitŭ Maria Magdalina
de diminēță, încă întunerecŭ
fiindŭ, la mormîntŭ; și a vedutŭ
pētra luată de pre mormîntŭ.

2. Decî a alergatŭ aceea și
a venitŭ la Simon Petru, și
la celŭ-l-altŭ uceni-ŭ pre ca-
re iobia Iisus, și a ȃisŭ lorŭ:
aŭ luatŭ pre Domnulŭ din
mormîntŭ, și nu scimŭ unde
lŭ-aŭ pusŭ pre elŭ.

3. Decî a eșitŭ Petru și celŭ-
l-altŭ ucenicŭ, și venia la mor-
mîntŭ.

4. Și alerga amîndoi im-
preună, și celŭ-l-altŭ ucenicŭ
a alergatŭ înainte mai cu-
rîndŭ de cātŭ Petru, și a ve-
nitŭ mai întiŭ elŭ la mor-
mîntŭ.

5. Și plecîndu-se, a vedutŭ
giulgiurile ȃcîndŭ, dar n'a
întatŭ.

6. A venitŭ și Simon Pe-
tru urmîndu-i lui, și a intratŭ
în mormîntŭ, și a vedutŭ giul-
giurile singure ȃcîndŭ.

7. Și măhrama care a fostŭ
pre capulŭ lui, nu cu giul-
giurile ȃcîndŭ, ci deosebi în-
veluită într'unŭ locŭ.

8. Decî atunci a intrat şi celălalt ucenic care venise întâiu la mormînt, şi a vedut, şi a crezut.

9. Că încă nu scia scriptura, că trebuia să învieze el din morţi.

10. Şi s'au dus iarăşi întru sine ucenicii.

11. Iar Maria sta la mormînt plîngîndu afară; şi plîngîndu, sta plecatu în mormîntu.

12. Şi a vedut două îngeri în veşiminte albe, şedîndu unul de cătră capu, şi altul de cătră picioare, unde dăcuse trupul lui Iisus.

13. Şi au şis ei aceleia: muiere, ce plîngi? şis-a lor: că au luat pre Domnul meu, şi nu şciu unde l-au pus pre dînsul.

14. Şi acestea dîcîndu, s'a întorsu înapoi, şi a vedut pre Iisus stîndu; şi nu scia că Iisus este.

15. Şis-a ei Iisus: muiere, ce plîngi? pre cine cauţi? iar ei pîrîndu-i-se că este grădinarul, a şis lui: Dóme, de l-au luat tu pre el, spune-mi mie, unde l-au pus pre dînsul; şi eu voi lua pre el.

16. Şis-a ei Iisus: Mariă. Întorcîndu-se aceea, a şis lui: Ravvuni, ce se dîce, învîţătorule.

17. Şis-a ei Iisus: nu te atinge de mine, că încă nu m'am suit la Tatăl meu; ci mergi la fraţii mei, şi le spune lor; mé sui la Tatăl meu, şi Tatăl vostru, şi Dumneşleul meu, şi Dumneşleul vostru.

18. A venit Maria Magda-

lina, vestîndu ucenicilor, că a vedut pre Domnul, şi acestea a şis ei.

19. Decî fiîndu séră în ziua aceea, intr'una din sîmbete, şi uşiele fiîndu încuiate, unde era ucenicii adunaşi pentru frica Iudeilor, venita-a Iisus, şi a stătut în mijlocu, şi a şis lor: pace voe.

20. Şi acesta dîcîndu, a arătat lor mîinele şi cósă sea. Şi s'a bucurat ucenicii vedîndu pre Domnul.

21. Decî a şis lor Iisus iarăşi: pace voe; precum m'a trîmis pre mine Tatăl, şi eu trîmîş pre voi.

22. Şi acesta dîcîndu, a suflat, şi a şis lor: luaşi Duh Şfîntu.

23. Căroră veşi ierta păcatele, se vor ierta lor; şi căroră le veşi ţine, vor fi ţinute,

24. Iar Thoma, unul din cei douăspre-dece, care se dîce gémanu, nu era cu dînşii cînd a venit Iisus.

25. Decî au şis lui ceilalţi ucenici: am vedut pre Domnul. Iar el le-a şis lor: de nu voi vede în mîinele lui semnul cuielor, şi de nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, şi de nu voi pune mina mea în cósă lui, nu voi crede.

26. Şi după opt zile iarăşi era în intru ucenicii lui, şi Thoma cu dînşii; venit'a Iisus, fiîndu uşiele încuiate, şi a stătut în mijlocu, şi a şis: pace voe. Apoi a şis Thomei:

27. Adu-ţi degetul tău în cósă, şi vedí mîinele mele; şi adu mina tea, şi o pune în

cósta mea; și nu fii necredincios, ci credincios.

28. Și a răspuns Thoma, și a zis lui: Domnul meu, și Dumnezeu! meu.

29. Dis'-a Iisus lui: căci m' ai vădută pre mine, Thoma, ai credută; fericiți cei ce n' au vădută, și au credută.

30. Multe încă și alte semne a făcut Iisus înaintea ucenicilor săi, cari nu sunt scrise în cartea acésta.

31. Iar acestea s'au scris, ca să credeți că Iisus este Christos, Fiul lui Dumnezeu, și creștind viță să aveți întru numele lui.

Cap 21.

DUPĂ acésta iarăși s'a arătat pre sine Iisus ucenicilor săi, sculându-se din morți, la marea Tiberiadei; și s'a arătat așa:

2. Era împreună Simon Petru, și Thoma care se dice gemăn, și Nathanael cel din Cana Galileei, și fiii lui Zevedeu, și alți doi din ucenicii lui.

3. Dis'-a lor Simon Petru: mă duc să vinedu pesce. Dis'-au ei lui: mergem și noi împreună cu tine. Și au eșit, și s'au suit în corabia îndată, și într'acea noapte n' au prins nimic.

4. Iar dacă s'a făcut dimineță, a stătut Iisus la țărmuri; dar nu scia ucenicii că Iisus este.

5. Deci a zis lor Iisus: fiilor, nu cumva aveți ceva de mîncare? răspuns'-au lui: nu.

6. Iar el a zis lor: aruncați mreja d'a dreapta par-

te a corăbiei, și veți afla. Și au aruncat, și nu mai putea să o tragă pre ea de mulțimea pescilor.

7. Dis'-a dreptu aceea ucenicul acela, pre care iubia Iisus, lui Petru: Domnul este. Iar Simon Petru auzind că Domnul este, cu ependitul s'a încins, (că era gol), și s'a aruncat în mare.

8. Iar cei-l-alți ucenici cu corăbiora au venit, (căci nu era departe de pămînt, ci ca la două sute de coți,) trăgînd mreja cu pesci.

9. Deci dacă au eșit la pămînt, au vădută jăratec stînd, și pesce pus d'asupra, și pîne.

10. Dis'-a lor Iisus: aduceți din pesci care ați prins acum.

11. S'a suit Simon Petru, și a tras mreja la uscat, plină de pesci mari o sută cincideci și trei; și atîția fiind nu s'a rupt mreja.

12. Dis'-a lor Iisus: veniți de prîndiți. Și nimeni nu cutesa din ucenici să-l întrebe pre el, tu cine ești? sciind că Domnul este.

13. Și a venit Iisus, și a luat pîne, și le-a dat lor, și pescele asijderea.

14. Cu acésta acum a treia oră s'a arătat Iisus ucenicilor săi, după ce s'a sculat din morți.

15. Deci dacă au prîndit, a zis lui Simon Petru Iisus: Simone al lui Iona, iubesci-mă mai mult de cîtă acestia? Dis'-a lui: așa, Domne, tu știi că te iubesc. Dis'-a lui: pasce melușei mele.

16. Dis'-a lui iarăși a două

órá: Simon alú lui Iona, iúbesci-mé? respuns'-a lui: a-şa Dómnne, tu scii că te iúbescú.

17. Dis'-a lui: păstoreşte oile mele. Dis'-a lui a treia órá: Simon alú lui Iona, iúbesci-me? s'a mîhnitú Petru căci a đisú lui a treia órá, iúbesci-mé? şi a đisú lui: Dómnne, tu tóte scii; tu scii că te iúbescú.

18. Dis'-a Iisus lui: pasce oile mele. Amin, amin đicú ție: cîndú eraí mai tînerú, te írcingeaí pre tine însuşi, şi ímblaí unde vreaí; iar după ce veí ímbétrini, veí íntînde mîinile tele, şi altulú te va íncinge, şi te va duce unde tu nu voesci.

19. Şi asésta a đisú, ínsemnîndú cu ce mórte va slávi pre Dumneđeú. Şi acésta grăîndú, a đisú lui: urmédá mie.

20. Iar întorcîndu-se Petru a vėđutú pre uceniculú, pre care iúbia Iisus, mergîndú

după elú, care aşi căđutú la cină pre peptulú lui, şi a đisú: Doamne, cine este celú ce va să te vîndá?

21. Pre acela vėđîndu-lú Petru a đisú lui Iisus: Dómnne, dar acesta ce?

22. Dis'-a Iisus lui: de voíú vré să rėmiă acestá pînă voíú veni, ce ți-este ție? tu urmédá mie.

23. Decí a eșitú cuvîntulú acestá íntre frați, că uceniculú acestá nu va muri. Şi n'a đisú Iisus lui că nu va muri; ci, de voíú vré să rėmiă acestá pînă voíú veni, ce ți-este ție?

24. Acestá este uceniculú care mărturisesce pentru acesteá, şi a scrisú acesteá; şi scimú că adevėrată este mărturia lui.

25. Sunt íncă şi altele multe căte a făcutú Iisus, carí de s'arú fi scrisú căte una, nici ín lumea asésta, (mi se pare), că n'arú íncăpé cărțile ce s'arú fi scrisú. Amin.

FAPTELE

SFINȚILORŪ APOSTOLÎ.

Capū 1.

CUVÎNTULŪ celū d'întîiū
Camū făcutū, o Teofîle, pen-
tru tôte cele ce a începutū
Iisus a face și învăța,

2. Pînă în ziua întru care
poruncindū apostolilorū prin
Duhulū Sfințū, pre care a a-
lesū, s'a înălțatū.

3. Căroră s'a și pusū îna-
înte pre sineși viū după pa-
tima sea în multe semne,
prin patru-deci de zile ară-
tîndu-se lorū, și grăindū cele
pentru împărăția lui Dum-
nedeū.

4. Și cu dinșii petrecîndū
le-a poruncitū lorū, de la Ie-
rusalem să nu se despartă, ci
să aștepte făgăduința Tată-
lui, care ați auditū de la
mine.

5. Căci Ioan a botezatū cu
apă, iar voi v'e veți boteza cu
Duhū Sfințū, nu după multe
zilele acestea.

6. Iar ei adunîndu-se lū-aū
întrebatū pre dînsulū, dicîndū:
Dómnē, aū într'acestū anū

vei să aședī împărăția lui
Israel?

7. Iar elū a disū cătră din-
șii: nu este alū vostru a sci
aniī saū vremile, care Tatălū
le-a pusū întru a sea stăpî-
nire.

8. Ci veți lua putere viindū
Duhulū Sfințū preste voi; și
veți fi mie mărturiī în Ieru-
salem și în tótă Iudea și Sa-
maria, și pînă la marginea
pămîntului.

9. Și acestea dicîndū, pri-
vindū ei, s'a înălțatū; și norū
lū-a luatū pre elū de la o-
chii lorū.

10. Și căutîndū ei la cerū,
cîndū mergea elū, éta două
bărbați aū stătutū înaintea
lorū în veșimînte albe;

11. Care aū și disū: bār-
bați Galileani, ce stați cău-
tîndū spre cerū? acestū Iisus
care s'a înălțatū de la voi la
cerū, așa va veni, precumū
lū-ați vedutū pre elū mer-
gîndū la cerū.

12. Atunci s'aū întorsū a-
postoliī în Ierusalem de la
muntele ce se chiamă Eleon,

care este aproape de Ierusalem, calea simbetei avîndu.

13. Şi dacă au intratū, s'au suitū în casa (in foişiorū) de susū unde locuia Petru şi Iacov, şi Ioan, şi Andreiū, Filipp, şi Thoma, Vartholomeiū şi Matheiū, Iacov alū lui Alfeū şi Simon Zilotis, şi Iuda alū lui Iacov.

14. Aceştia toţi era aşteptîndū cu unū cugetū (cu unū sufletū) în rugăciune şi în cerere cu muierile, şi cu Maria muma lui Iisus, şi cu fraţiī lui.

15. Şi în dîile acelea sculîndu-se Petru în mijloculū ucenicilorū, a dişū: (şi era mulţime de nume împreună, ca la ūă sută şi două-deci);

16. Bărbaţi fraţi, se cădea a se împlini scriptura acēsta, care a dişū mai 'nainte Duhulū Sfintū prin gura lui David, pentru Iuda care s'a făcutū povaşă celorū ce au prinsū pre Iisus;

17. Căci număratū era împreună cu noi, şi luase sôrtea slujbei acesteia.

18. Deci acesta a câştigatū locū din plata nedreptăţiī; şi cădutū fiindū a plesnitū preste mijlocū, şi s'a vĕrsatū tôte mĕruntaiele lui.

19. Şi s'a făcutū acēsta cunoscută la toţi cei ce locuia în Ierusalem, cătū s'a chiămatū loculū acela cu limba lorū, Acheldama, adică locū alū sîngelui.

20. Pentru că scrisū este în cartea psalmilorū: facă-se curtea lui pustiă, şi să nu fiă cine să locuască întru ea. Şi episcopia lui să o ūea altulū.

21. Deci se cuvine dintr'a-

ceştī bărbaţi care se aduna cu noi în tôte vremea, întru care intra şi eşiă între noi Domnulū Iisus.

22. Începîndū de la botezulū lui Ioan pînă în diūa întru care s'a înălţatū de la noi, să fiă mărturia inviării lui cu noi unulū dintr'acēstia.

23. Şi au pusū pre două, pre Iosef ce se chiamă Varsava, care s'a numitū Iust, şi pre Mathia;

24. Şi rugîndu-se au dişū: tu, Dōmne, care sciī inimelē tutulorū, arată într'aceştī două pre unulū care ai alesū,

25. Să ūea sôrtea slujbei şi apostoliei acesteia, dintru care a cădutū Iuda, să mĕrgă în loculū lui.

26. Şi au datū sorţiī lorū; şi a cădutū sôrtea pre Mathia, şi s'a numĕratū cu cei unūspre-dece apostoli.

Capū 2.

SI dacă s'a împlinitū diūa Sprazniculū a cinci-deci de dîle, era toţi apostoliī împreună adunaţi la unū locū.

2. Şi s'a făcutū fără de veste din cerū sunetū ca de suflare de viforū ce vine rāpede, şi a împlutū tôte casa unde şedea.

3. Şi li s'au arĕtatū lorū limbi împărţite ca de focū, şi au şĕjutū pre fiă-care din ei;

4. Şi s'au împlutū toţi de Duhū Sfintū, şi au începutū a grăi într'alte limbi, precumū le da lorū Duhulū a grăi.

5. Şi era în Ierusalem locuitori Iudei, bărbaţi cucer-

*

nici, dintru totu neamulă ce este sub ceru.

6. Și făcându-se glasulă a-eela, s'a adunatu mulțimea, și s'a turburatu, căci audia fiă-care pre ei grăindă in limba sea.

7. Și se spăimînta toți, și se mira, ȳicîndu unulă cătră altulă: au nu sunt acestia ce grăescu toți Galileani?

8. Și cumu noi audimă fiă-care limba noastră, întru care ne-amă născutu?

9. Parthenii și Midenii și Elamitenii, și cari locnescu în Mesopotamia, în Iudea și în Cappadocia, în Pont și în Asia,

10. În Frigia și în Pamfilia, în Egiptu și în părțile Libiei cele de lîngă Cirini, și nemernicii Romani, Iudeii și veneticii,

11. Criterii și Arabii, audimă pre ei grăindă in limbele noastre măririle lui Dumneđu.

12. Și se spăimînta toți și se mira ȳicîndu unulă cătră altuiă: ce va să fiă acesta?

13. Iar alții batjocorindă ȳicea: că de mustu sunt plini.

14. Și stîndu Petru cu cei unu-spre-dece, și-a ridicatu glasulă seă, și a ȳisă loră: bărbați Iudei, și toți cari locuiți în Ierusalem, acestavoe să vă fiă sciută, și ascultați cuvintele mele.

15. Pentru că nu precumă se pare voă, acestia sunt beți, că este ală treilea ceasă din ȳi.

16. Ci acesta este ceaa ce s'a ȳisă prin prooroculă Ioil:

17. Și va fi în dillele cele

de apoi, (ȳice Domnulă,) turna-voiu din Duhulă meă preste totu trupulă; și voră prooroci feciori vostri, și fetele vōstre, și tinerii vostri vedeni voră vedă, și bētrini vōstri visuri voră visa.

18. Încă și preste slugile mele și preste slujnicele mele în ȳilele acelea voă turna din Duhulă meă, și voră prooroci.

19. Și voă da minuni în ceru susă, și semne pre pămîntu jeosă, sînge și focă și fumegare de fumă;

20. Sōrele se va întōrce întru întunerecă, și luna în sînge, mai 'nainte pină ce va veni ȳiăa Domnului cea mare și luminată.

21. Și va fi, totu celă ce va ȳiăma numele Domnului, se va mîntui.

22. Bărbați Israelteni, ascultați cuvintele acestea: pre Iisus Nazarineanulă, bărbatu de la Dumneđu arētatu la voi cu puteri, și cu minuni, și cu semne cari a făcută printr'însulă Dumneđu în miȳloculă vōstru, precumă și voi sciți.

23. Pre acesta duple sfatulă celă rînditu și duple mai 'naiute sciința lui Dumneđu dată, luîndu-lă prin mîinele celoră fără-de-lege rēstignindu-lă lă-ași omorită.

24. Pre care Dumneđu lă-a înviată, stricîndu durerile morȳii, pentru că nu era cu putință a fi elă de ȳinsa ȳinută.

25. Că David grăesce pentru ȳînsulă: vedut'amă pre Domnulă înaintea mea puru-

rea; că d'a drépta mea este, ca să nu mă clătescū.

26. Pentru acésta s'a veselitū inima mea, și s'a bucuratū limba mea; încă și trupulū meū se va sălășlui spre nădejde;

27. Că nu vei lăsa sufletulū meū în iadū, nici vei da pre celū cuviosū alū tēū să vadă stricăciune.

28. Cunoscute ai făcutū mie căile vieței; implé-mē-vei de veselă cu fața tea.

29. Bărbați frați, cade-se (se pôte) a grăi cu îndrăsnire cătră voi pentru patriarculū David, că a și muritū și s'a îngropatū, și mormintulū lui este între noi pînă în ziua acésta.

30. Decī proorocū fiindū, și sciindū că cu jurămintū s'a juratū Dumneđeū lui, că din rodulū cōpselorū lui, duple trupū va judeca pre Christos, să ședă pre scaunulū lui;

31. Mai 'nainte vędindū a grăitū de înviărea lui Christos, că nu s'a lăsatū sufletulū lui în iadū, nici trupulū lui a vędūtū stricăciune.

32. Pre acestū Iisus lū-a înviatū Dumneđeū, căruia noi toți suntemū mărturiī.

33. Dreptū aceea cu drépta lui Dumneđeū înălțindū-se, și făgăduința Duhului Sfintū luindū de la Tatălū, a turnatū acésta care acumū voi vedeți și auziți.

34. Pentru că nu David s'a suitū în ceruri; ci ȑice însuși: ȑis'a Domnulū Domnului meū, ȑeȑi d'a drépta mea,

35. Pînă ce voiū pune pre vrăjmașii tēi așternutū picio-relorū tele.

36. Decī cu ađeyerire să sciă tótă casa lui Israel, că Domnū și Christos a făcutū Dumneđeū pre Iisus acesta pre care voi lū-ați restignitū.

37. Iar ei auzindū acésta s'aū umilitū cu inima, și aū ȑisū cătră Petru și cătră ceil-alți apostoli:

38. Ce vomū face, bărbați frați? Iar Petru a ȑisū cătră ei: pocăiți-vē, și să se boteze fiă-care dintru voi întru numele lui Iisus Christos, spre iertarea păcatelorū; și veți lua darulū Sfintului Duhū.

39. Pentru că voē este făgăduința, și feciorilorū vostri, și tutulorū celorū de departe, ori pre căți va chīama Domnulū Dumneđeulū nostru.

40. Și cu alte cuvinte mai multe mărturisia și ruga (indemna) pre dīnsii ȑicindū; mīntuiți-vē de acestū neamū îndērētnicū.

41. Decī ei cu dragoste priimindū cuvintulū lui, s'a botezatū; și s'aū adăogatū în ziua aceea suflete ca la trei mii.

42. Și era așteptindū întru învățatura apostolilorū, și întru împărtășirea, și întru frîngerea piineī, și întru rugăciune.

43. Și s'a făcutū preste totū sufletulū frică; că multe minuni și semne prin apostoli se făcea în Ierusalem.

44. Și toți cei ce aū cređutū era la aceeași, și avea tōte de obște:

45. Și moștele și averile le vindea, și le împărția pre ele tutulorū, duple cumū fiă-care avea lipsă.

46. Și în tōte ȑilele aștep-

tîndu cu unu cugetî în biserică, și frîngîndu în casă pîine, priimia hrană cu bucuriă și cu prostimea inimei,

47. Lăudîndu pre Dumneđu, și avîndu haru cătră totu norodul. Iar Domnulă adăoga pre cei ce se mîntuia în toate dîilele la biserică.

Capu 3.

SI împreună Petru și Ioan S'a suitu în biserică în ceasul rugăciunii alu noulea.

2. Și unu bărbatu oare-care schiopu din pîtecele maicei sele fîindu, se purta; pre care-lu punea în toate dîilele înaintea ușei bisericei, ce se chîama Frumôsă, ca să céră milosteniă de la cei ce intra în biserică.

3. Care vîdîndu pre Petru și pre Ioan vrîndu să intre în biserică, cerea milosteniă.

4. Iar Petru cu Ioan căutîndu la dînsul, a disu: caută la noi.

5. Iar elu cu osîrdiă căuta la dînsii, așteptîndu să ica ceva de la ei.

6. Iar Petru a disu: argintu și aurul nu este la mine; iar ce amă, aceea-ți dau; întru numele lui Iisus Christos Nazarineanulă scôlă și îmblă.

7. Și apucîndu-lu pre dînsul de mîna cea dréptă lu-a ridicat; și îndată i s'a întăritu lui talpele și fluerele;

8. Și sîrîndu a stătutu, și îmbla; și a intrat cu dînsii în biserică, îmblîndu și sîrîndu, și lăudîndu pre Dumneđu.

9. Și lu-a vîdutu pre elu totu norodul îmblîndu și lăudîndu pre Dumneđu;

10. Și-lu cunoscea pre elu că acesta era cela ce ședea pentru milosteniă la ușa cea Frumôsă a bisericei; și s'a împlat de spaîmă și de mirare pentru ceea ce i s'a întimplat lu.

11. Și ținîndu-se schiopulă celu vindecatu de Petru și de Ioan, a alergatu la dînsii totu norodulă în pridvorulă ce se chîamă alu lui Solomon, în spaîmintat.

12. Iar Petru vîdîndu a răspunsu cătră norodu: bărbatî Israilteni, ce vă minunați de acesta? sau ce căuteți la noi, ca cumu cu a noastră puterea saucerniciă amă fi făcutu pre acesta să îmble?

13. Dumneđu lu Avram și alu lui Isaac și alu lui Iacov, Dumneđu părinților nostri a proslăvit pre prunculă (feciorulă) sêu pre Iisus, pre care voi lu-ați datu, și v'ați lepădatu de dînsulă înaintea feței lui Pilat, judecîndu elu să-lu sloboDESCĂ.

14. Iar voi de celu sfîntu și dreptu v'ați lepădatu, și ați cerutu bărbatu ucigașu să vi să dăruESCĂ voe;

15. Iar pre începătorulă victeî lu-ați omoritu, prn care Dumneđu lu-a înviat din morți, căruia noi mărturii suntem;

16. Și întru crîndinta numelu lui, pre acesta, pre care-lu vedeți și-lu sciți, țu-a întăritu numele lu; și credința cea printr'însulă i-a datu lui totă întregimea acesta înaintea vóstră tutulor.

17. Și acumă, fraților, sciți că prin nesciință ați făcutu, ca și bîcarii vostri.

18. Ci Dumneđeū cele ce mai 'nainte a vestitū prin gura tutulorū proorocilorū lui, că va pătimi Christos, a împlinitū așa.

19. Decī pocăiți-vēși vē întorceți, ca să se stērgă păcatele vōstre;

20. Ca să viă vremī de răsuflare de la fața Domnului și să vē trimetă pre celū mai 'nainte propoveduitū voē, pre Iisus Christos.

21. Pre care trebuie cerulū să-lū priimēscă pînă la anii aședării tutulorū, care a grăitū Dumneđeū prin gura tutulorū sfinților sēi prooroci din vēcū.

22. Pentru că Moīse cătră părinți a disū: că proorocii va ridica voē Domnulū Dumneđeulū vostru dintre frații voștri, ca pre mine; pre elū să-lū ascultați întru tōte ori-câte va grăi cătră voi.

23. Și va fi, totū sufletulū care nu va asculta pre prooroculū acela, se va perde dintre norodū.

24. Și toți proorocii de la Samuel și cei-l-alți căși aū grăitū mai 'nainte aū vestitū dīlele acestea.

25. Voi sunteți fii proorocilorū și ai legăturēi (aședămintului), care a pusū Dumneđeū cătră pērinții voștri, grăindū cătră Avraam: și întru sēmînța tea se vorū blagoslovi tōte neamurile pămîntului.

26. Voē întiū Dumneđeū înviindū pre prunculū sēu pre Iisus, lū-a trāmisū pre elū blagoslovindu-vē pre voi, cînd vē întorceți fiă-care de la viclesugurile vōstre.

Capū 4.

Și grăindū ei cătră norodū, Svenit'-aū asupra lorū preoții și voivodulū bisericei și sadduchēi,

2. Pārindu-le rău pentru că învăța ei pre norodū, și vestia întru Iisus înviārea cea din morți.

3. Și și-aū pusū pre dînșii miinele, și i-aū pusū pre ei la pază pînă a doūa ȕi; că era sēră.

4. Iar mulți din cei ce au ȕiseră cuvintulū aū creȕutū; și s'a făcutū numērulū bărbatilorū ca la cinci mi.

5. Și a fostū a doūa ȕi de s'aū adunatū boiării și bētriniū și cārturarli în Ierusalem;

6. Și Anna archiereulū, și Caiāfa, și Ioan, și Alesandru, și căși era din neamulū archierescū.

7. Și puindu-i pre ei în midlocū, i-aū întreatū: cu ce putere, saū cu ce nume ați făcutū voi acēsta?

8. Atunci Petru împlînduse de Duhū Sfințū, a disū cătră dînșii: boiării norodului, și bētriniū lui Israel,

9. De vreme ce noi astăȕi suntemū întreați pentru facerea de bine a unui omū bolnavū, întru cine acesta s'a mîntuitū;

10. Cunoscutū să fiă voē tutulorū și la totū norodulū lui Israel, că întru numele lui Iisus Christos Nazarīneanulū, pre care voi lū-ați rēstignitū, pre care Dumneđeū lū-a înviatū din morți, întru acela acesta stă înaintea vōstră sănătosū.

11. Acésta este pétra care nu s'a băgatú în sémă de cătră voi ziditorii, care s'a făcutú în capulú înghiului;

12. Și nu este într'altú întru nimicú mîntuire, pentru că nici nume este altulú sub cerú datú întru ómenii, întru care trebue să ne mîntuimú noi.

13. Și vėdindú îndrăsnirea lui Petru și a lui Ioan, și sciindú că ómenii necărturări sunt și prosti, se mira; și-i cunoscea pre dînșii, că cu Iisus fuseseră;

14. Iar vėdindú pre omulú celú tămăduitú cu ei stindú, nimicú n'avea a ȑice împrotivă.

15. Ci poruncindu-le lorú să ėsă afară din soború, vorbia întru sine,

16. ȑicindú: ce vomú face ómenilorú acestora? căci cumú că cunoscutú semnú s'a făcutú printr'înșii, tutulorú celorú ce locuescú în Ierusalem este arėtatú, și nu putemú tăgădui;

17. Ci ca nu mai multú să se lăfescă în norodú, cu înfricoșare să-i înfricoșămú pre ei, ca mai multú să nu grăescă pre numele acesta nici-unuia din ómenii.

18. Și chiămîndu-i pre ei, le-aú poruncitú lorú, ca nici-decumú să nu mai grăescă, nici să înveȑe pre numele lui Iisus.

19. Iar Petru și Ioan răspundindú, aú ȑisú cătră dînșii: de este dreptú înaintea lui Dumneȑeu, a asculta pre voi mai virtosú de cătú pre Dumneȑeu, judecaȑi;

20. Pentru că nu putemú

noi, cele ce amú vėdutú și amú auditú, să nu le grăimú.

21. Iar ei înfricosîndu-i pre dînșii, i-aú sloboȑitú nimicú aflîndú cumú i-arú munci pre ei, pentru norodú; că toȑi proslăvia pre Dumneȑeu pentru ceaa ce s'a făcutú;

22. Pentru că mai multú de cătú de patru-ȑeci de ani era omulú acela, întru care se făcuse semnulú acela alú tămăduirii.

23. Iar după ce s'aú sloboȑitú, aú venitú la ai sėi, și le-aú spusú căte aú ȑisú cătră dînșii archiereii și bėtrînii.

24. Iar ei aúȑindú, toȑi d'împreună aú ridicatú glasú cătră Dumneȑeu, și aú ȑisú: Stăpîne, tu Dumneȑeule, celú ce ai făcutú cerulú și pămîntulú și marea, și tóte cele ce sunt într'însele;

25. Care ai ȑisú prin gura lui David slugei tele: pentru ce s'aú întăritatú neamurile, și noródele aú cuȑetatú cele deșerte

26. Stăȑut'-aú de faȑă împėraȑii pămîntului, și boiării s'aú adunatú împreună, asupra Domnului, și asupra Unsului lui.

27. Că s'aú adunatú cu adevėratú în cetatea acésta asupra sfîntului pruncului (feciorului) tėu Iisus, pre care lú-aí unsú, Irod și Pilat din Pont, cu neamurile și cu noródele lui Israel,

28. Să facă căte mîna tea și sfatulú tėu mai 'ninte a rînduitú să fiă,

29. Și acumú, Dómne, caută împrotiva îngrozirilorú iorú

și dă robilroă tēi cu tōtă îndrăsnéla să grăescă cuvîntulū tēu.

30. Cîndū vei întinde mîna tea spre tāmăduire, și semne și minuni să se facă prin numele sfîntului pruncului tēu Iisus.

31. Și rugîndu-se ei s'a clătîtî loculū unde era adunați; și s'aî implutî toți de Duhū Sfîntū; și grăia cuvîntulū lui Dumneđeū cu îndrăsnire.

32. Iar inima și sufletele mulțimii celorū ce aū creduți era unulū; și nici-unulū ce-va dintru averile lui dicea că este alū sēu, ci era lorū tōte de obște.

33. Și cu cu mare putere da mărturia apostolii de înviărea Domnului Iisus; și maredarū era preste ei toți.

34. Și nimeni nu era lipsitū între ei; că toți cari a-vea țerină saū case, vîndîndule aducea prețurile celorū ce se vindea,

35. Și le punea la picîorele apostolilorū; și se da la fiăcare duple cumū cine-va a-vea trebuință.

36. Iar Iosi, celū ce s'a numitū Varnava de apostoli, (care se tîlcuesce, fiulū mîngîiării), Levit, Crețean de neam,

37. Avîndū elū țarină, vîndîndū a adusū prețulū și lū-a pusū la picîorele apostolilorū.

Capū 5.

IAR unū omū ôre-care a nume Anania, împreună cu Săpîra muierea sea, și-a vîndutū țarina;

2. Și a ascunsū din prețū, sciîndū și muierea lui; și aducîndū ūă parte ôre-care, o a pusū la picîorele apostolilorū.

3. Iar Petru a đisū: Anania, pentru ce a împlutū Satana inima tea, să minți tu (să amăgesci) Duhulū Sfîntū, și să ascunđi din prețulū țarinei? aū nu rēmiîndū, ție rēminea?

4. Și vîndîndu-se întru a-tea stăpînire era? căci ai pusū întru inima tea lucrulū acesta? n'ai mințitū ômenilorū, ci lui Dumneđeū.

5. Iar Anania auđîndū cuvintele acestea, căđîndū a muritū; și s'a făcutū frică mare preste toți cei ce auđia a-cestea.

6. Și sculîndu-se cei mai tineri lū-aū luatū pre elū, și scoțîndu-lū lū-aū îngropatū.

7. Și a fostū după ce aū trecutū ca trei ceasuri, și muierea lui nesciîndū seaa ce s'a făcuse a întratū.

8. Iar Petru a đisū ei: spune-mi mie, de ați vîndutū întru atîta țarina? iar ea a đisū: cu adevăratū, întru atîta.

9. Iar Petru a đisū cătră dînsa: căci v'ați vorbitū între voi a ispiți Duhulū Domnului? étă picîorele celorū ce aū îngropatū pre bărbatulū tēu lingă ușă, și te voruscōte.

10. Și a căđutū îndatāși la picîorele lui, și a muritū; și intrîndū tineri, o aū aflatū mōrtă, și scoțîndu-o o aū îngropatū lingă bărbatulū ei.

11. Și s'a făcutū frică mare preste tōtă biserică, și preste toți cei ce auđia a-cestea.

12. Iar prin mîinele apostoloru se făcea semne și minuni multe întru norod; și era toți cu unu gîndu în pridvorul lui Solomon.

13. Iar din cei-l-alți nimeni nu cutesa să se lipescă de ei; ci-i măria pre ei norodul.

14. Și mai vîrtos se adăoga cei ce credea în Domnul, multe de bărbați și de femei.

15. Cătu și pre ulițe scotea pre cei bolnavi, și-i punea pre paturi și pre năsălii, ca viindă Petru măcaru umbra lui să umbrede pre vre-unul dintru ei.

16. Și se aduna și mulțimea din cetățile cele de prin prejură în Ierusalem, aducindă pre cei bolnavi și pre cei chinuiți de duhurile cele necurate, cari se tămăduia toți.

17. Și sculîndu-se arhierul și toți cari era cu dînsul, (care era eres alii sadducheoru), s'au împlut de pîsmă,

18. Și și-au pus mîinele lor preste apostoli, și i-au pus pre ei în paze de obște.

19. Iar îngerul Domnului năptea a deschis ușele temniței; și scoțîndu-i pre dînsii, a dîsu:

20. Mergeți, și stîndă grăiți în biserică norodul tôte cuvintele vieței acesteia

21. Și au dîndă au intrat de dimineță în biserică, și învăța. Iar viindă arhierul, și cei ce era cu el, au adunat soborul, și pre toți bătrînii filor lui Israel, și au trimis la temniță să-i aducă pre dînsii.

22. Iar slugile mergîndă nu i-au aflat pre ei în temniță; și întorcîndu-se au spus,

23. Dicîndă: că temnița o am găsit încuiată cu tôte întărirea, și pre strejari stîndă înaintea ușilor; iar deschîdîndă, în întru pre nimeni n'am aflat.

24. Și dacă au dîră cuvintele acestea preotul, și voivodul biserice și arhierul, se mira de dînsii, ce va să fiă acesta.

25. Iar viindă ore-care le-a spus lor, dicîndă: că ță, bărbații pre care i-ați pus în temniță, sunt în biserică stîndă și învățîndă pre norod.

26. Atunci mergîndă voivodul cu slugile, i-a adus pre ei, nu cu silă; (că se temea de norod, să nu-i ucidă cu petre).

27. Și aducîndu-i pre ei i-au pus în sobor; și i-a întreat arhierul, dicîndă:

28. Aă nu cu poruncă v'am poruncit voe să nu învățatai pre numele acestea și ță, ați împlut Ierusalemul cu învățatura voastră, și vreți să aduceți asupra noastră sîngele omului acestuia.

29. Iar răspundă Petru și apostoli, au dîsu: trebuie a asculta pre Dumneđu mai mult de cătu pre ômeni.

30. Dumneđu părinților nostri a ascultat pre Iisus, pre care voi lă-ați omorît spîndurîndu-l pre lemn;

31. Pre acesta Dumneđu începător și mintuitor lă-a înălțat cu drepta sea, ca să dea pocăință lui Israel, și iertare păcatelor.

32. Și noi suntem ū lui mărturii cuvintelor ū acestora, și Duhul Sfinț ū, pre care l ū-a dat ū Dumne de ū celor ū ce-l ū ascultă pre el ū.

33. Iar ei a ūdind ū, f ūrte (crepa) se minia, și se sfātu-lă să-l ū om ūre pre d ūnșii.

34. Și scul ūnd ū-se ūre-care farise ū în sobor ū, a nume Gamaliel, inv ūtător ū de lege, c ūnsti ū la tot ū norodul ū, a poruncit ū ca să fiă apostoli ū puțin ū ce-va afară.

35. Și a d ūs ū cătră d ūnșii: bărbăți Israilten ū, luați-v ū a minte vo ū de ūmenii acestia ce veți să faceți.

36. Pentru-că mai 'nainte de aceste d ūle, s'a sculat ū Theida, d ūc ūnd ū cum ū că el ū este ūre-care mare, l ūngă care s'a lipit ū num ūr ū de bărbăți ca la patru sute; care s'a omor ūt ū, și toți căți asculta pre el ū, s'a ū resipit ū, și s'a ū făcut ū ūntru nimic ū.

37. După acesta s'a sculat ū Iuda Galileanul ū, în d ūlele scrisorii, și a despărțit ū norod ū mult ū după d ūnsul ū; și acela a perit ū, și toți căți asculta pre el ū s'a ū r ūsipit ū.

38. Și acum ū d ūc ū vo ū: feriți-v ū de ūmenii acestia, și-lăsați pre ei; căci de va fi de la ūmen ū sfatul ū acesta sa ū lucrul ū acesta, se va r ūsipi.

39. Iar de este de la Dumne de ū, nu veți put ū să-l ū r ūsipiți, ca nu cum ū va și luptători de Dumne de ū să v ū aflați.

40. Și a ū ascultat ū pre el ū; și ch ūm ūnd ū pre apostoli, băt ūnd ū-le-a ū poruncit ū să nu grăescă pre numele lui Iisus, și i-a ū slobođit ū pre ei.

41. Dec ū ei se ducea bucur ūnd ū-se de la fața soborului, căci pentru numele lui s'a ū invrednicit ū a se necinsti.

42. Și totă d ūia în biserica și prin case nu înceta a inv ūța și a bine-vesti pre Iisus Christos.

Cap ū 6.

Și în d ūlele acelea ūmulțin- du-se ucenicii, a ū făcut ū c ūrtire Ellinii impropria Evreilor ū, căci v ūduvele lor ū se trecea cu vederea ūntru slujba cea de tot ū d ūlele.

2. Și ch ūm ūnd ū cei do ūispre-dece pre mulțimea ucenicilor ū, a ū d ūs ū: nu este cu plăcere no ū ca lăs ūnd ū cuvintul ū lui Dumne de ū, să slujim ū meselor ū.

3. Socotiți drept ū aceea, fraților ū, dintre voi ș ūpte bărbăți mărturisiți, plini de Duh ū Sfinț ū și de ūnțelepciune, pre cari să-l ū rindim ū-la tr ūba acestă.

4. Iar noi ūntru rugăciune și ūntru slujba cuvintul ūi ne vom ū zăbovb

5. Și a plăcut ū cuvintul ū acesta ūnainte a totă mulțimea: și a ū ales ū pre Stefan, bărbat ū plin ū de credință și de Duh ū Sfinț ū, și pre Filipp ū, și pre Prochor, și pre Nicanor, și pre Timon, și pre Parmena, și pre Nicolae nemernicul ū Antiochian;

6. Pre cari i-a ū pus ū ūnainte apostolilor ū; și rug ūnd ū-se și-a ū pus ū preste d ūnșii m ūinele.

7. Și cuvintul ū lui Dumne de ū crescea, și se ūmulția num ūrul ū ucenicilor ū în Ierusalem f ūrte; multă mulți-

me de preoți se supunea la credință.

8. Și Stefan fiind plin de credință și de putere făcea minuni și semne mari întru norodul.

9. Și s'a sculat unii din sinagoga ce se dicea a Libertinilor, și a Cirinenilor, și a Alesandrinilor, și a celor de la Cilicia și Asia, de se pricea cu Stefan;

10. Și nu putea să stea împotriva înțelepciunii și duhului cu care grăia.

11. Atunci au scos pre nise bărbați, ce dicea, că lă-amă auditu pre el grăind cuvinte de hulă împotriva lui Moise și a lui Dumne-deu.

12. Și au întăritatu pre norodul și pre bētrini și pre cărturari; și năvălind lă-au răpitu pre dînsul, și lă-au adus la sobor.

13. Și au pus mărturii mincinoase, care dicea: omul acesta nu încetădă a grăi cuvinte de hulă împotriva acestui locu sfintu și a legii;

14. Pentru că lă-amă auditu pre elu dicind, că Iesus Nazarineanul acesta va strica locul acesta, și va schimba obiceiurile cari ne-a datu noē Moise.

15. Și căutind pre elu toți cei ce ședea în sobor, au vedutu fața lui ca uă față de înger.

Capu 7.

SI a disu archiereul: ore Sacestea așa sunt? iar elu a disu:

2. Bărbați frați și părinți, ascultați; Dumne-deul slavei s'a arătat părintelui nostru

Avraam, cîndu era în Mesopotamia, mai 'nainte pină a locui elu în Charan;

3. Și a disu cătră dînsul: eși din pămîntul tēu și din rudenia tea,

4. Și vino în pămîntul care voiu arēta ție. Atunci eșind din pămîntul Chaldeilor, a locuit în Charan. Și de acolo, după ce a muritu tatăl lui, lă-a mutat pre elu în pămîntul acesta, intru care voiu acum locuiți.

5. Și nu i-a datu lui moștenire într'însul, nici-unu pasu de picior; și a făgăduit că i-lu va da lui spre stăpinire pre elu, și semenței lui după dînsul, nefind la elu fiu.

6. Și a grăitu așa Dumne-deu: că va fi sēmînța lui nemernică în pămîntul străinu, și o voru robi pre ea, și o voru chinu ani patru sute.

7. Și neamul la care voru sluji, lă voiu judeca eu, a disu Dumne-deu; și după acestea voru eși, și voru sluji mie în locul acesta.

8. Și i-a datu lui aședămîntul tăiării-împrejur; și așa a născutu pre Isaac, și lă-a tăiat-împrejur pre elu în diua a opta; și Isaac pre Iacov, și Iacov pre cei douăspre-dece patriarhi.

9. Și patriarhiu pismuind lui Iosef, lă-au vindutu la Egipt; și era Dumne-deu cu dînsul.

10. Și lă-a scos pre elu din tōte necazurile lui, și i-a datu lui daru și înțelepciune înaintea lui Faraon împăratul Egiptului, și lă-a pus pre elu povățuitoru preste

Egiptet și preste tótă casa lui.

11. Și a venitū fómete preste totū pămîntulū Egiptelulū și alū lui Chanaan, și necazū mare; și nu afla de mîncatū (hrană) părinții nostri.

12. Și audîndū Iacov că sunt bucate în Egiptet, a trāmisū pre părinții nostri întiū;

13. Și într'alū doūilea rîndū s'a arētātū Iosef fraților lui, și s'a făcutū lui Faraon arētātū neamulū lui Iosef.

14. Și trāmișîndū Iosef a chiāmatū pre tatālū sēu Iacov, și tótă rudenia lui, cu suflete șēpte-đeci și cinci.

15. Și s'a pogorîtū Iacov în Egiptet, și a muritū elū și părinții nostri.

16. Și s'aū mutatū în Sicheem, și s'aū pusū în mormintulū care lū-aū cumpērātū Avraam cu preșū de argintū, de la fii lui Emor alū lui Sicheem.

17. Iar acumū se apropia vremea fāgāduinței, care s'a jurātū Dumneđeu lui Avraam, a crescutū norodulū și s'a īmulțitū în Egiptet;

18. Pînă ce s'a sculatū altū īmpērātū care nu scia pre Iosef.

19. Acesta meșteșugnîndū neamulū nostru, a chinuitū pre părinții nostri, ca să lepede prunciū lorū, să nu vîede.

20. Întru care vreme s'a nāscutū Moīse, și era plăcutū lui Dumneđeu; care s'a hrānitū lunī treī în casa tātîneșū.

21. Și lepēdîndu-se elū, lū-a luatū fata lui Faron, și lū-a crescutū pre elū eiși feciorū.

22. Și s'a învățātū Moīse tótă īnțelepciunea Egiptenilorū; și era puternicū în cuvinte și în fapte.

23. Iar cîndū se īmplīnia lui patru-đeci de ani, s'a suītū în inima lui ca să cercețede pre frații sēi, fii lui Israhel.

24. Și vēđîndū pre ore-care pătîmindū strîmbātate, lū-a apērātū, și a făcutū isbîndā celū asupritū, uciđîndū pre Egiptean.

25. Și gîndia cumū că pricepū frații lui, că Dumneđeu prîn mîna lui dā lorū mințuire; iar ei n'aū īnțelesū.

26. Și a doūa di s'a arētātū lorū sfādindu-se ei, și i-a īndemnatū spre pace, đicîndū: bārbați, frați sunteți voi, pentru ce faceți strîmbātate unulū altuia?

27. Iar celū ce făcea strîmbātate aprōpelui, lū-a īmpinsū pre elū, đicîndū: cine te-a pusū pre tine domnū și judecātorū pre noi?

28. Aū voesci tu să mē omorī, precumū ai omorītū erī pre Egipteanulū?

29. Și a fugitū Moīse pentru cuvîntulū acesta, și s'a făcutū nemernicū în pāmîntulū lui Madiam, unde a nāscutū doūi fii.

30. Și dupā ce s'aū īmplīnitū patru-đeci de ani, s'a arētātū lui în pustia muntelui Sina īngerulū Domnului īn para foculū rugulū.

31. Iar Moīse vēđîndū, s'a minunātū de vedeniā; și apropiīndu-se elū să iea a mințe, s'a făcutū glasulū Domnului cātrā elū:

32. Eū sunt Dumneđeulū

părinților tăi, Dumnezeuul lui Avraam și Dumnezeuul lui Isaac, și Dumnezeuul lui Iacov. Și cutremurându-se Moise nu cutesa să caute.

33. Și a disus lui Domnul: deslăgă încălțămintează picioarelor tale; pentru că locul întru care stai pământul stîntu este.

34. Vădîndu amă vădutu chinuirea norodului meu celui din Egipt, și suspinul loră amă auditu, și m'amă pogorită să-i scoțu pre ei; și acumă vino, te trâmîșu în Egipt.

35. Pre acestu Moise de care s'au lepădată, dîcîndu: cine te-a pusă pre tine domnă și judecătore? pre acesta Dumnezeu domnă și izbăvitoră lă-a trâmîșu, prin mină ingerului celui ce s'a arătă lui în rugă.

36. Acesta i-a scosă pre ei, făcîndu minuni și semne în pământul Egiptului, și la marea Roșia, și în pustia, ană patru-deci.

37. Acesta este Moise celă ce a disus niiloră lui Israel: proorocă va ridica voă Domnul Dumnezeu vostru dintre frașii voștri, ca mine; pre elă să ascultaș.

38. Acesta este cela ce a fostă întru adunare în pustia, cu ingerulă care grăia lui în muntele Sina, și cu părinșii noștri, care a priimită cuvinte vii, să ne dea noă.

39. La care n'au vrută să se facă ascultători părinșii noștri, ci lă-au lepădată, și s'au întorsă cu inimele sele în Egipt.

40. Dîcîndu lui Aaron: fă

noă dumnezei, cari voră merge înaintea noastră; pentru că Moise acesta care ne-a scosă pre noi din pământul Egiptului, nu scimă ce i s'a întimplată lui.

41. Și au făcută vitelă îndilele acelea, și au adusă jertfă idolului, și se vesella întru lucrurile mîineloră sele.

42. Și s'a întorsă Dumnezeu, și i-a dată pre ei să slujescă ostă cerului, precumă este scrisă în cartea proorocilor: au junghiări și jertfă aș adusă mie ană patru-deci în pustia, casa lui Israel?

43. Și aș luată cortulă lui Moloch, și stăua a dumnezeului vostru Remfan, chipurile cari le-aș făcută să vă închinaș loră; și voiă muta pre voi dincolo de Vavilon.

44. Cortulă mărturieera întru părinșii noștri în pustia, precumă a rînduită cei ce grăia lui Moise, să-lă facă pre elă duple asemănarea care a vădutu.

45. Pre care l'au și adusă priimindu-lă părinșii noștri cu lisus, întru stăpînirea neamuriloră, pre care le-a gonită Dumnezeu dela fața părinșiloră noștri, pină în dîlele lui David;

46. Care a aflaă hară înaintea lui Dumnezeu, și a cerută să afle locașă Dumnezeului lui Iacov.

47. Iar Solomon i-a zidită lui casă.

48. Iar celă înaltă nu în locașuri făcute de mîini loquesce, precumă prooroculă dîce:

49. Cerulă este scaună și

pămîntulŭ rēzemŭ piciorilorŭ mele; ce casă-mi veți da mie, dice Domnulŭ; sau care este loculŭ odihnei mele?

50. Aŭ nu mina mea a făcutŭ acestea tôte?

51. Voi cei tari în corbice și netăiași-împrejurŭ la inimă și la urechi, pururea împotriva Duhului Sfintŭ stați, precumŭ părinții vostri, și voi.

52. Pre care din prooroci n'aŭ gonitŭ părinții vostri? și aŭ omorîtŭ pre cei ce mai 'nainte vestia de venirea celui dreptŭ, căruia acumŭ voi vîndători și ucidători v'ați făcutŭ.

53. Care ați luatŭ legea întru rîndueale ale îngerilorŭ, și nu o ați păzitŭ.

54. Și ei aŭdindŭ acestea, crēpa în inimele sele, și scîrșnia cu dinții împotriva lui.

55. Iar Stefan fiindŭ plinŭ de Duhŭ Sfintŭ, cîntindŭ la cerŭ, a vędutŭ slava lui Dumnezeu, și pre Iisus stîndŭ d'a drepta lui Dumnezeu;

56. Și a ȕisŭ: étá, vędŭ cerurile deschise, și pre Fiulŭ Omului stîndŭ d'a drepta lui Dumnezeu.

57. Iar ei strigindŭ cu glasŭ mare, și-aŭ astupatŭ urechile sele, și aŭ năvălitŭ toți cu unŭ cugetŭ asupra lui;

58. Și scoȕindu-lŭ afară din cetate, l'ucidea cu petre; și mărturiile și-aŭ pusŭ hainele sele lîngă picioarele unui tînērŭ ce se chiâma Savlu.

59. Și ucidea cu petre pre Stefan, sare seruga și dicea: Dóme, Iisuse, primesce duhlŭ meŭ.

60. Și ingenuchîindŭ, a strigatŭ cu glasŭ mare: Dóme,

nu le socoti (pune) lorŭ pecatulŭ acesta. Și acestea ȕicîndŭ, a adormitŭ.

Capŭ 8.

SI Savlu era bine-voinďŭ Sspre uciderea lui. Și s'a făcutŭ în ȕiđa aceea gónă mare asupra bisericei celei din Ierusalem; și toți s'aŭ resipitŭ prin ȕinuturile Iudeei și ale Samariei, afară de apostoli.

2. Și aŭ îngropatŭ pre Stefan bărbați cucernici, și aŭ făcutŭ plîngere mare preste dînsulŭ.

3. Și Savlu strica biserica, mergîndŭ prin case și trăgîndŭ bărbați și muieri, le da la temniță.

4. Decî ei resipindu-se trecură, bine-vestindŭ cuvîntulŭ.

5. Iar Filippŭ pogorîndu-se în cetatea Samariei propovedu'a lorŭ pre Christos.

6. Iar norodulŭ lua a minte cu unŭ cugetŭ la cele ce se grăia de la Filippŭ, aŭdindŭ și vędîndŭ semnele cari le făcea.

7. Pentru că din mulți cari avea duhuri necurate, strigîndŭ cu glasŭ mare eșia; și mulți slăbănogi și schiopi s'aŭ vindecatŭ.

8. Și s'a făcutŭ bucuriă mare în cetatea aceea.

9. Iar unŭ bărbatŭ óre-care a nume Simon, era mai 'nainte în cetate vrăjîndŭ și amăgîndŭ neamulŭ Samariei, ȕicîndŭ cumŭ că arŭ fi elŭ óre-care mare;

10. La care lua a minte toți, de la micŭ pînă la mare, ȕicîndŭ: acesta este puterea lui Dumnezeu cea mare

11. Iar lua a minte la elū, pentru că de multă vreme cu vrăjele i-a fostū amăgitū pre ei.

12. Iar dacă au cređutū lui Filippū care propoveduia de împărăția lui Dumneđeū, și de numele lui Iisus Christos, s'au botezatū bărbați și muierī.

13. Atunci și Simon aceea a cređutū, și botezându-se petrecea cu Filippū; și vėđindū puterile cele mari și semnele ce se făcea, spăimintindu-se se mira.

14. Iar auđindū apostoliī cei din Ierusalem, cumū că a priimitū Samaria cuvintulū lui Dumneđeū, au trāmisū cătrā dinșii pre Petru și pre Ioan;

15. Care pogorīndu-se s'au rugatū pentru ei, ca să ȳea Duhū Sfīntū.

16. Pentru că încă nici preste unulū dintru ei nu se pogorise, ci numai botezați era intru numele Domnului Iisus.

17. Atunci punea miinele preste ei, și lua Duhū Sfīntū.

18. Și vėđindū Simon, că prin punerea mīnilorū apostolilorū se dā Duhū Sfīntū, a adusū lorū bani,

19. Dicīndū: dați și mie acēstā putere, ca ori pre care voiū pune mīnele, să ȳea Duhū Sfīntū.

20. Iar Petru a đisū cătrā elū: argintulū tēū să fiā cu tine intru perđare, căci ai socotitū că darulū lui Dumneđeū cu bani se agonisesc.

21. Nu este ȳie parte, nici sōrte intru cuvintulū acesta; pentru că inima tea nu este drēptā ȳnainte a lui Dumneđeū.

22. Pocăsece-te dreptū aceea de rēutatea tea acēsta, și te rōgā lui Dumneđeū, dōrā ȳi s'arū ȳerta ȳie cugetulū inimei tele.

23. Pentru că intru amārīciune a ferii și intru legăturā a nedreptăȳii te vėđū că ești.

24. Și rēspundīndū Simon a đisū: rugaȳi-vē voi pentru mine cătrā Domnulū, ca nimicū dintr'acestea cari aȳi đisū să nu viā asupra mea.

25. Decī ei mărturisīndū și grāindū cuvintulū Domnului s'a ȳutorsū ȳn Ierusalem, și ȳn multe sate de ale Samarinenilorū au bine-vestitū.

26. Și ȳngerulū Domnului a grāitū cătrā Filippū, dicīndū: scōlā-te, și mergi spre a mēdā đi, la celea ce pogōrā din Ierusalem ȳn Gaza; acēsta este pustiā.

27. Și sculīndu-se a mersū; și ȳetā unū bărbatū Arap, famenū, puternicū alū Candaciei împērātesei Arapilorū, care era preste tōte vistieriele ei, care a fostū venitū să se ȳchine ȳn Ierusalem;

28. Și era intorcīndu-se, și ședīndū ȳn căruța sea, citia pre prooroculū Isaia.

29. Iar Duhulū a đisū lui Filippū: apropiā-te și te lipește de căruța acēsta.

30. Și alergīndū Filippū, lā a auđitū citīndū elū pre prooroculū Isaia, și a đisū: ōre ȳnȳelegi cele ce citești?

31. Iar elū a đisū: cumū voiū putē de nu mē va povēȳui cine-va? și a rugatū pre Filippū, de s'a suitū și a ședutū cu elū.

32. Iar cuvīntulū scripturei

care citia, era acesta, ca ăă
 ôe spre junghiăre s'a adusă
 și ca unū melū înaintea ce-
 lui ce-lă tunde pre elū fără
 de glasū, așa nu-și deschide
 gura sea;

33. Întru smerenia lui ju-
 decata lui s'a ridicatū; și né-
 mulū lui cine-lū va spune?
 că se ridică de la pămîntū
 vieța lui.

34. Și răspundîndū fame-
 nulū, a ăisū lui Filippū: rogu-
 te, pentru cine ăice prooro-
 roculū acésta? pentru sine,
 saū pentru altū cine-va?

35. Și deschidînd Filipp gu-
 ra sea, și începîndū din scrip-
 tura acésta, a bine-vestitū lui
 pre Iisus.

36. Și mergîndū ei pre ca-
 le aū venitū la ôre-care apă;
 și a ăisū famenulū: étă apă;
 ce mă opresce a mă boteza?

37. Iar Filippū a ăisū lui:
 de cređi din totă inima tea,
 cu puțință este. Și elū răs-
 pundîndū a ăisū: cređū că
 Fiulū lui Dumneđeu este Ii-
 sus Christos.

38. Și a poruncitū să stea
 căruța; și s'aū pogoritū amin-
 douī în apă, și Filippū și fa-
 menulū; și lū-a botezatū pre
 elū.

39. Iar dacă aū eșitū din
 apă, Duhulū Domnului a ră-
 pitū pre Filippū, și nu lū-a
 mai vėđutū pre elū famenulū;
 și mergea în calea sea bucu-
 rîndu-se.

40. Iar Filippū s'a aflatū în
 Azot; și trecîndū bine-ve-
 stia în tôte cetățile, pînă a
 venitū elū la Cesaria.

Capū 9.

IAR Savlu încă sufîndū cu
 Îngrozire și cu ucidere îm-

protiva ucenicilorū Domnului,
 a mersū la archiereū,

2. Și a cerutū de la elū
 cărți în Damascū la sinago-
 ge, că de arū afla pre vre-u-
 niū care să fiă din calea a-
 césta, și bărbați și muieri, le-
 gați să-ī aducă în Ierusalēm.

3. Și mergîndū, a fostū
 cîndū s'a apropiatū elū de
 Damascū, fără de veste a
 strălucitū preste elū lumină
 din cerū;

4. Și cădîndū pre pămîntū,
 a auđitū glasū ăicîndū lui:
 Saul, Saul, ce mă gonesci?

5. Și a ăisū: cine ești,
 Dómne? iar Domnulū a ăisū
 lui: eū sunt Iisus, pre care
 tu gonesci; cu greū ți-este ție
 a lovi cu piciorulū împotiva
 boldurilorū (a călca în simcea).

6. Și tremurîndū și spăi-
 mîntatū fiindū a ăisū: Dóm-
 ne, ce voesci să faci? și
 Domnulū cătră elū: scólă-te
 și întră în cetate, și se va
 spune ție ce trebue tu să
 faci.

7. Iar bărbații carī mergea
 pre cale cu elū, sta încreme-
 niți, auđîndū glasulū, și pre
 nimeni vėđîndū.

8. Și s'a sculatū Savlu de
 la pămîntū; și deschidîndu-și
 ochii sėi, pre nimeni nu ve-
 dea; și ducîndu-lū pre mîini
 lū-aū băgatū în Damascū.

9. Și a fostū trei ăile ne-
 vėđîndū; și nici a mîncatū,
 nici a bėutū.

10. Și era unū ucenicū în
 Damascū a nume Anania: și
 a ăisū cătră elū Domnulū în
 vedoniă: Anania. Iar elū a
 ăisū: étă eū, Dómne.

11. Iar Domnulū cătră elū:
 sculîndu-te mergi pre ulița

ce se cheamă dreptă, și cută în casa lui Iuda pre Savlu a nume, Tarsenean; că etă se rogă;

12. Și a vedutū în vedeniă pre unū bărbatū a nume Anania intrindū, și puindu-și pre elū mîna, ca iarăși să vadă.

13. Și a răspunsū Anania: Dóme, audit-amū de la mulți pentru bărbatulū acesta, câte rele a făcutū sfinților tēi în Ierusalem;

14. Încă și aici are putere de la archierei, să lege pre toți cari cheamă numele tēu.

15. Și a disū cătră elū Domnulū: mergi, că vasū alū alegerii (alesū) mî-este mie acesta, ca să pórte numele meū inaintea neamurilor, și a împărăților, și a filorū lui Israel.

16. Că eū voīū arēta lui căte i se cade să pătimēscă elū pentru numele meū.

17. Și a mersū Anania și a intratū în casă; și puindu-și pre elū mîinele, a disū: Savle frate, Domnulū Iisus, care s'a arētatū ție pre calea care veniai, m'a trāmisū ca să vedī, și să te impli de Duhū Sfintū.

18. Și îndatā a cădutū de pre ochi lui ca nisce solzi, și a vedutū îndatā; și sculindu-se s'a botezatū;

19. Și luindū mîncare s'a întăritū. Și a fostū Savlu cu ucenicii cari era în Damascū căte-va zile.

20. Și îndatā în sinagoze a propoveditū pre Christos, că acesta este Fiulū lui Dumne-deū.

21. Și se mira toți cei ce

audia, și dicea: aū nu este acesta celū ce a prēdatū în Ierusalem p.e, cei ce cheama numele acesta? și aici pentru aceea a venitū, ca legați pre ei să-i ducă la archierei?

22. Iar Savlu mai virtosū se întăria, și turbura pre Iudei cei ce locuia în Damascū, dovedindū că acesta este Christos.

23. Și dacă s'aū împlinitū dile multe, s'aū sfătuitū Iudei să-lū omóre pre dînsulū;

24. Și s'a făcutū lui Savlu cunoscutū vicleșugulū lorū; și păzia porțile diūa și nóp-tea, ca să-lū omóre pre elū.

25. Și luindū-lū pre dînsulū ucenicii nóp-tea, lū-aū slobo-țitū preste zidū, lāsindu-lū într'ūă coșiniță.

26. Și mergindū Savlu în Ierusalem, se ispitia să se lipēscă de ucenici; și toți se temea de elū, necredindū că este ucenicū.

27. Iar Varnava luindū-lū pre elū, lū a adusū la apostoli, și le-a spusū lorū în ce chipū pre cale a vedutū pre Domnulū, și cumū că i-a grăitū lui, și în ce chipū în Damascū cu îndrāsnelā a grăitū intru numele lui Iisus.

28. Și era cu ei intrindū și eșindū în Ieru alem, și cu îndrāsnelā vorbindū intru numele Domnulū Iisus.

29. Și grāia și se întreba cu Elinii; iar ei cānta să-lū omóre pre elū.

30. Și dacă aū înfelesū frații, lū-aū dusū pre elū în Cesaria, și lū-aū trāmisū în Tars.

31. Iar bisericile prin tótā Iudea și Galilea și Samaria

avea pace, zidindu-se și împlind întru frica Domnului, și întru mîngîierea Duhului Sfîntu se îmulția

32. Și a fostu Petru trecîndu pre la toți, a venitū și la sfinții ce locuia în Lidda.

33. Și a aflatu acolo pre unū omū ôre-care a nume Enea, de optū ani dăcîndū în patū, care era slăbănogū.

34. Și a disū Petru lui: Enea, vindecă-te Iisus Christos; scólă-te, și-ți așterne ție. Și îndată s'a sculatū.

35. Și lū-a vĕdutu pre elū toți cei ce locuia în Lidda și în Assarona, care s'aū întorsū la Domnulū.

36. Iar în Ioppa era ūă uceniță a nume Tavitha, care tîlcuindu-se se dice Căpriôră; acĕsta era plină de fapte bune și de milostenii ce făcea.

37. Și a fostu în dîilele acele bolnăvindū-se ea a muritū; și sculindu-o o aū pusū în foișiorū.

38. Și aprôpe fiindū Lidda de Ioppa, ucenicii aūdîndū că Petru este într'însa, aū trāmisū pre doi bārbați la dînsulū, rugîndu-lū să nu pregețe a ve:u pînă la ei.

39. Și sculindu-se Petru a mersū cu dînsii; pre care dacā a venitū lū-aū adusū în foișiorū; și aū stătutū înaintea lui tôte vĕduvele plîngîndū, și arĕtîndū hainile și îmbrăcămintele cāte făcea fiindū cu dînselē Căpriôra.

40. Și scoțîndū Petru pre toți afarā, îngenuchîndū s'a rugatū; și întorcîndu-se cătrā trupū, a disū: Tavitha, scólă. Iar ea și-a deschisū ochii sōi;

și vĕdîndū pre Petru, a ședutū.

41. Și dîndu-i ei mîna o a ridicatū pre ea; și chîmîndū pre sfinți și pre vĕduve, o a datū pre ea viă.

42. Și s'a aūditū acĕsta prin tōtā Ioppa; și mulți aū creĖutū în Domnulū.

43. Și a fostū de a rĕmasū elū dîle destule în Ioppa, la unū Simon ôre-care curelarū.

Capū 10.

IAR unū bārbatū ôre-care în Cesaria la nume Cornelîū, sutașū din cĕta ce se chîama Italianĕscā,

2. Cucernicū și temĕtorū de DumneĖu cu tōtā casa lui, și făcîndū milostenii multe norodului, și rugîndu-se lui DumneĖu d'a pururea;

3. A vĕdutū întru vedoniă aĕvea, ca la alū noulea ceasū din dî, pre ingerulū lui DumneĖu intrîndū cătrā elū, și dicîndū lui: Cornelie.

4. Iar elū cāutîndū spre dînsulū, și înfricoșîndu-se, a disū: ce este, Dōmne? și i-a disū lui: rugăciunile tele și milosteniele tele s'aū suitū întru pomenire înaintea lui DumneĖu.

5. Și acumū trāmite în Ioppa bārbați, și chîamā pre ôre-care Simon ce se numesce Petru;

6. Acesta găzduesce la ôre-care Simon curelarū, căruia i-este casa lîngă mare; acesta va spune ție ce trebuie tu să faci.

7. Și dacā s'a dusū ingerulū care grāia cu Cornelîū, chîmîndū pre doi din slugile

*

sele, și pre unū ostașu cucer-nicū din cei ce-î slujia lui,

8. Și povestiudu-le lorū tō-te, i-a trāmisū în Ioppa.

9. Iar a doña ȃi mergîndū ei pre cale, și de cetate a-propiîndu-se, s'a suitū Petru în casa de susū să se rōge, în ceasulū alū șeselea.

10. Și fōrte flāmîndîndū, vrea să guste; și gătîndū a-ceia, cădūt-a preste dînsulū uîmire;

11. Și a vĕdūtū cerulū de-mchisū, și pogorîndu-se preste elū unū vasū ca ūă masă de pîndă mare, în patru cornuri (colpuri) legatū, și slobodîndu-se pre pāmîntū;

12. Pentru care era tōte cele cu cāte patru picîore ale pāmîntulū, și fĕrele, și cele ce se tirĕscū, și paserile cerulū.

13. Și s'a fĕcutū glasū cātră elū: sculîndu-te, Petre, junghîă și mănîncă.

14. Iar Petru a ȃisū: nici-decumū, Dōmne; cā niciūă-dată n'amū mîncatū totū ce este spurcatū sau necuratū,

15. Și glasulū iarăși a doña ōră cātră elū: cele ce ȃum-neȃeū a curăȃitū, tu nu le spurca.

16. Și acĕsta s'a fĕcutū de trei ōri; și iarăși s'a ridi-catū vasulū la cerū.

17. Și dacā a venitū întru sine, se mira Petru ce arū putĕ să fiă vedenia care a vĕdūtū; și ĕtă, bărbaȃi cei trāmiși de la Corneliū, întrebînd de casa lui Simon, aū stătutū inaintea porȃi.

18. Și strigîndū întreba de gȃzduesce aici Simon celū ce se numesce Petru.

19. Iar Petru gîndîndū pen-tru vedeniă, i-a ȃisū lui Du-hulū: ĕtă trei bărbaȃi te ca-ută pre tine;

20. Cȃi sculîndu-te te pogō-ră și mergĭ împreună cu ei, nimicū îndoîndu-te: pentru cā eū i-amū trāmisū pre ei.

21. Și pogorîndu-se Petru cātră bărbaȃi cei trāmiși de la Corneliū cātră elū, a ȃisū: ĕtă, eū sunt pre care căutaȃi; ce este pricina pentru care aȃi venitū?

22. Iar ei aū ȃisū: Corne-liū sutașulū, bărbatū dreptū și temĕtortū de Dumneȃeū, și mărturisitū de totū nea-mulū Iudeilorū, rĕpsunșū a-luatū de la îngerū sfîntū să te chiăme pre tine la casa lui, și să auȃă graiuri de la tine.

23. Decĭ elū chiămîndū în întru pre ei i-a ospĕtatū. Iar a doña ȃi Petru a eșitū cu ei, și unĭ din fraȃiī cei din Ioppa aū mersū cu dînsulū;

24. Și în cea-l-altă ȃi aū întratū în Cesaria; iar Cor-neliū era așteptîndu-ȃi pre ei-chiămîndu-ȃi împreună rude-niele sele și prietenii cei iubiȃi,

25. Și a fostū cîndū era să între Petru, lū-a întîmpinatū Corneliū, și căȃdîndū la picîō-rele lui, i s'a închinatū.

26. Iar Petru lū-a ridi-catū pre elū, ȃicîndū: scōlă; și eū insumĭ omū sunt.

27. Și vorbîndū cu elū, a întratū, și a aflatū pre mulȃi carĭ se adunaseră.

28. Și a ȃisū cātră ei: voi scȃȃi cā nu se cuvine bărba-tulū Iudeū să se lipĕscă sau să se apropiă cātră celū de altū neamū; și mie Dumne-

deu mî-a arătat ū ca pre nici un ū om ū să nu dic ū spurcat ū sau necurat ū.

29. Drept ū aceea ū ū fără îndoire am ū venit ū fiind ū chîămat ū. Decî vŋ întreb ū, pentru ce pricină m'aŋi chîămat ū?

30. ū Cornelî ū a dis ū: din diăa a patra pînă în ceasul ū acesta eram postindu-mŋ, ū întru al ū noulea ceas ū rugîndu-mŋ în casa mea; ū etă, un ū bărbat ū a stătut ū înaintea mea în haină luminată.

31. ū a dis ū: Corneliu, a-nđitu-ŋi-s'a rugăciunea ta, ū milosteniele tele s'a ū pomenit ū înaintea lui Dumnezeu.

32. Trămite dar în Ioppa ū chîamă pre Simon, ce se numesce Petru; acesta găzduesce în casa lui Simon cu-relarul ū lingă mare; care dacă va veni va spune ŋie.

33. Decî numaî de căt ū am ū trimis ū la ŋine, ū tu bine aî făcut ū căci aî venit ū; acum ū dar noi toŋi înaintea lui Dumnezeu stăm ū, să ascultăm ū tŋte căt sunt poruncite ŋie de la Dumnezeu.

34. ū deschîđind ū Petru gura, a dis ū: cu adevărăt ū cunosc ū că Dumnezeu nu este făŋarnic ū.

35. Ci în tot ū neamul ū cela ce se teme de el ū, ū face dreptate, priimit ū este la dînsul ū.

36. Cuvîntul ū care lū-a trămis ū fiilor ū lui Israel, bine-vestind ū pace prin Iisus Christos; acesta este al ū totora Domn ū;

37. Voi sciŋi cuvîntul ū ce s'a făcut ū prin tŋtă Iudea, începînd ū din Galilea, după bote-

zul ū care lū-a propovedît ū Ioan;

38. Pre Iisus cel ū din Nazareth, cum ū lū-a uns ū pre el ū Dumnezeu ū cu Duhul ū Sfînt ū ū cu putere, care a îmblat ū bine-făcînd ū ū vindecînd ū pre toŋi cei împresuraŋi de diavolul ū, că Dumnezeu era cu dînsul ū.

39. ū noi suntem ū mărturii totora care a făcut ū ū în ŋînutul ū Iudeilor ū ū în Ierusalem; pre care lū-a ū omorit ū spîndurîndu-l ū pre lemn ū;

40. Pre acesta Dumnezeu lū-a înviat ū a treia ū ū si lū-a dat ū să se facă arătat ū.

41. Nu la tot ū norodul ū, ci noŋ mărturiilor ū celorl ū mai nainte rînduite de la Dumnezeu, care, am ū mîncat ū ū am ū bătut ū împreună cu el ū, după ce a înviat ū dîn morŋi.

42. ū a poruncit ū noŋ să propoveduim ū norodul ū, ū să mărturisim ū, că el ū este cel ū judecit ū de la Dumnezeu că judecătŋr ū viilor ū ū morŋilor ū.

43. De acesta toŋi proorocii mărturisesc ū, că iertare pŋcatelor ū va lua prin numele lui tot ū cel ū ce va crede întru dînsul ū.

44. Însă grăînd ū Petru cu-vintele acestea, a căđut ū Duhul ū Sfînt ū preste toŋi ce a ūdia cuvîntul ū.

45. ū s'a ū spăîmîntat ū credincioŋii cei din tăărea împrejur ū, căŋi veniseră cu Petru, căci ū preste neamuri darul ū Duhului Sfînt ū s'a vŋrsat ū;

46. Pentru că-î a ūdia pre el grăînd ū în limbî, si mă-

rindă pre Dumnezeu. Atunci a răspuns Petru:

47. Aă dă ră pôte cine-va a opri apa ca să nu se boteze acestia, cari aă luat Duhul Sfințu ca și noi?

48. Și le-a poruncit lor să se boteze întru numele Domnului. Atunci lă-a rugat pre el să petrecă la dînșii câte-va zile.

Cap 11.

SI aă audită apostoli și frașii cari era în Iudea, că și neamurile aă priimită cuvîntul lui Dumnezeu.

2. Și cînd s'aă suită Petru în Ierusalem, se pricea cu elă cei din tăiărea împrejur, dicînd:

3. Căci cătră bărbați netăiași împrejură ai intrat, și ai mincată cu ei.

4. Și începînd Petru le-a spus lor pre rînd, dicînd:

5. Eă eram în cetatea Ioppei rugîndu-mă; și amă vedută întru uimirea minții vedeniă, pogorîndu-se ună vasă ca ūă masă de pîndă mare de patru cornuri, slobođîndu-se din cer, și a venită pîndă la mine;

6. În care căutîndă luam sēma, și amă vedută cele căte cu patru picioră ale pămîntului, și fērele, și cele ce se tîrēscă, și pasērele cerului.

7. Și amă audită glasă dicîndă mie: sculîndu-te, Petre, junghiă și mănîncă.

8. Și amă disă: nică decumă, Dōmne; că totă ce este spurcată saă necurată nică-ădînlōră n'a intrat în gura mea.

9. Și mă-a răspunsă mie

glasulă ală doăilea rîndă din cer dicîndă: cele ce Dumnezeu a curățit, tu nu le spurca.

10. Și acēsta s'a făcută de trei ori; și iarăși s'a ridicată tōte la cer.

11. Și etă, îndată trei ōmenă veniră la casa în care eram, trāmiși de la Cesaria la mine.

12. Și mă-a disă mie Duhulă să mergă împreună cu ei, nimică îndoiu-mă; și aă venită împreună cu mine și acēști sēse frați, și amă intrată în casa bărbatului.

13. Și a vestită noă cumă a vedută pre ingeră în casa lui stîndă și dicîndă lui: trāmite la Ioppa bărbați, și chīamă pre Simon celă ce se numesce Petru,

14. Care va grăi cătră tine grăuri întru cari te vei mințui, tu și tōtă casa tea.

15. Și cînd amă începută eă a grăi, a cădută Duhulă Sfințu preste ei, cași preste noi întru începută.

16. Și mă-amă adusă a mințte de cuvîntul Domnului, cumă a disă: Ioan a botezată cu apă, iar voi vē veți boteza cu Duhulă Sfințu.

17. Decă dacă a dată loră Dumnezeu întocma darulă cași noă, cređîndă întru Domnulă Iisus Christos, dar eă ce puternică eram să oprescă pre Dumnezeu?

18. Și ađîndă acestea, aă încetată, și slăvia pre Dumnezeu, dicîndă: și neamuriloră dară a dată Dumnezeu pocăință spre viēță.

19. Decă cei ce s'aă rēsită pentru turburarea ce s'a făcută pentru Ștefan, aă tre-

cută pînă la Fenicia și la Cipru și la Antiochia nimănu-i grăindă cuvîntul, fără numai Iudeilor.

20. Și era unii dintru ei bărbași Ciprian și Cirineni, cari intrînd în Antiochia, grăia cătră Ellini, bine-vestind pre Domnul Iisus.

21. Și era mina Domnului cu ei; și multă număr creștînd s'a întors la Domnul.

22. Și s'a auditu cuvîntul pentru dinșii în urechile biserice celei din Ierusalem; și au trimis pre Varnava să mîergă pînă la Antiochia.

23. Care mergînd, și vedînd darul lui Dumneșu, s'a bucurat, și îndemna pre toți ca (precum au pus în inimă) întru voința inimei să petrecă întru Domnul;

24. Căci era bărbat bun, și plin de Duhul Sfînt și de credință; și s'a adăos norod mult la Domnul.

25. Și a mers Varnava în Tars, să caute pre Savlu;

26. Și aflîndu-l, lău adus în Antiochia. Și a fost un an deplin de s'a adunat ei în biserică, și au învățat norod mult, și s'a numit întîiu în Antiochia ucenicii lui Christiani.

27. Iar în zilele acelea s'a pogorit din Ierusalem prooroci în Antiochia.

28. Și sculîndu-se unul dintre dinșii a nume Agav, însemna prin Duhul, că fomete mare va să fiă în totă lumea; care a și fost în zilele lui Claudiu Cesarul.

29. Iar ucenicii, dupre cum

cine avea, au aședat fiă-care din ei a trimite spre slujbă fraților celor ce locuia în Iudea;

30. Care au și făcut, trimișînd la cei bătrîni prin mina Varnavei și a lui Savlu.

Cap 12.

SI în vremea aceea pus'a Irod împăratul mîinele, ca să facă rău unora din cei din biserică.

2. Și a ucis pre Iacov, fratele lui Ioan, cu sabia.

3. Și vedînd că plăcut este Iudeilor, a adăos a prinde și pre Petru; (și era zilele azimilor);

4. Pre care și prindîndu-lă lă-a băgat în temniță, dîndu-lă la patru căpetenii (pătrimi de ostași,) câte cu patru ostași, ca să-l păzescă pre el, rîndî după Pasci să-l scotă la norod.

5. Deci Petru se păzia în temniță; iar rugăciune se făcea neîncetat de la biserică cătră Dumneșu pentru dînsul.

6. Și cînd vrea să-l scotă pre el Irod, în noaptea aceea era Petru dormind între două ostași, legat cu două lanțuri, și păzitorii înaintea usei păzia temnița.

7. Și etă, îngerul Domnului a venit, și lumină a strălucit în casă; și lovînd în cîste pre Petru, lă-a deșteptat pre el, dicînd: scotă-te curînd. Și au căzut lanțurile din mîinele lui.

8. Și a dis îngerul cătră el: încinge-te, și te încalță cu încălțămintele tele. Și a

făcută așa. Și a ȋisă lui: îmbracă-te în haïna tea, și vino după mine.

9. Și eșindă mergea după elă; și nu scia că este adevărată aceea ce se făcea prin ingeră, ci i se părea că vedeniă vede.

10. Și trecindă strēja cea d'întîiă, și cea a două, a venită la pórta cea de feră, ce ducea în cetate, care singură s'a deschisă loră; și eșindă aă trecută ăă uliă, și îndată s'a dusă ingerulă de la elă.

11. Și Petru viindu-și întru sine, a ȋisă: acumă sciă cu adevărată, că a trămisă Domnulă pre ingerulă săă, și m'a scosă din mîna lui Irod, și din tótă așteptarea norodului Iudeiloră.

12. Și luindă a minte a venită la casa Mariei maiceï lui Ioan, ce se chîama Marcu, unde era mulă adunaă și făcîndă rugăciune.

13. Și bătîndă Petru în ușa porăii, a mersă ăă slujnică să asculte, a nume Rodi.

14. Și cunoscîndă glasulă lui Petru, de bucuriă n'a deschisă ușa, ci alergîndă în întru a spusă că Petru stă înaintea porăii.

15. Iar ei aă ȋisă cătră dînsa: aă ai înnebunită? iar ea se întăria că este așa. Iar ei dicea: ingerulă lui este.

16. Iar Petru nu înceta bătîndă; și deschîndă-i, lă-aă vedută pre elă, și s'aă spăimîntată.

17. Și făcîndă-le cu mîna să tacă, le-a povestită loră în ce clipă Domnulă lă-a scosă pre elă din temniă; și a ȋisă: spuneă lui Iacov și fraăiloră

acestea. Și eșindă s'a dusă într'altă locă.

18. Și făcîndă-se ȋiăă nu puțină turburare era între slujitoră, ore ce să se fi făcută Petru.

19. Iar Irod cerîndă-lă pre elă, și neaflîndă-lă, cêrșetîndă pre strejară, a poruncită să-i omóre; și pogorîndă de la Iudea la Cesaria, petrecea.

20. Și era Irod mîniosă pre cei din Tir și pre Sidoniani; și toă d'împreună veniseră la elă, și plecîndă pre Vlast, care era preste cămara împăratulă, cerea pace; pentru că se hrănia țara loră din pămîntulă împărateșcă.

21. Iar într'ăă ȋi rînduită Irodă îmbrăcîndă-se în haïnă împărateșcă, și ședîndă la divană, grăia cătră dînșii.

22. Iar norodulă striga: glasă Dumneȋeescă, și nu omelescă.

23. Și îndată lă-a lovită pre elă ingerulă Domnului, pentru căci n'a dată lui Dumneȋe slava; și făcîndă-se mincată de vermi a murită.

24. Iar cuvîntulă lui Dumneȋe creșea și se îmulăia.

25. Iar Varnava și Savlu s'aă întorsă din Ierusalem la Antiochia, împlinîndă slujba, luîndă împreună și pre Ioan celă ce se chîama Marcu.

Capă 13.

SI era ore-care la biserica Scea din Antiochia prooroci și învățatori, Varnava și Simon ce se chîama Niger, și Lucă Cirenianulă, și Manain care era crescută împreună cu Irod celă a patra parte stăpînitoră, și Savlu.

2. Și slujindŭ ei Domnului și postindu-se, a ȃisŭ Duhulŭ Sfintŭ: osebiți mie pre Varnava și pre Savlu la lucrulŭ la care i-amŭ chȃmatŭ pre ei.

3. Atunci postindŭ și rugȃndu-se, și puindu-și pre ei mȃinele, i-au sloboȃitŭ.

4. Decȃ aceștia trȃmiși fiindŭ de Duhulŭ Sfintŭ, s'au pogoritŭ în Seleucia, și de acolo au mersŭ cu corabia la Cipru.

5. Și viindŭ în Salamin, vestia cuvȃntulŭ lui Dumnezeu în sinagoge-le Iudeilorŭ; și avea și pre Ioan slugă.

6. Și strȃbȃtindŭ ostrovulŭ pȃnă la Paf, au aflatŭ pre ȃre-care vrȃjitorŭ, proorocŭ mincinosŭ Iudeu, cȃruia era numele Variisus,

7. Care era împreună cu antipatulŭ (dregȃtorulŭ) Sergiŭ Pavel, bȃrbatŭ înțeleptŭ; acesta chȃmȃndŭ pre Varnava și pre Savlu, poștia sȃ audă cuvȃntulŭ lui Dumnezeu.

8. Iar Elima vrȃjitorulŭ, (cȃ așa se tȃlcuesce numele lui) sta împotriva cȃutȃndŭ sȃ întȃrce pre antipatulŭ de la credinȃ.

9. Iar Savlu (celŭ ce se ȃice și Pavel) împlȃndu-se de Duhŭ Sfintŭ, și cȃutȃndŭ la elŭ, a ȃisŭ:

10. O plinule de tȃtȃ vicleania și de tȃtȃ rȃntatea, fiulŭ diavolului, vrȃjmașŭ a tȃtȃ dreptatea, nu vei inceta resvrȃtȃndŭ cȃile Domnului cele drepte?

11. Și acumŭ ȃtȃ, mȃna Domnului preste tine; și vei fi orbŭ, nevȃdȃndŭ sȃrele pȃnă la ūȃ vreme. Si îndatȃ a cȃdutŭ preste elŭ cȃȃ și în-

tunerecŭ; și îmblȃndŭ împrejurŭ cȃuta povȃșuitoři.

12. Atunci vȃȃndŭ antipatulŭ ceaa ce s'a fȃcutŭ, a credutŭ, mirȃndu-se de învȃȃtura Domnului.

13. Și purcedȃndŭ de la Paf Pavel și cei ce era cu dȃnsulŭ au veniȃ în Pergia Pamfiliei; iar Ioȃn despȃrȃndu-se de dȃnșii, s'a întorsŭ în Ierusalem.

14. Iar ei trecȃndŭ din Pergia, au veniȃ în Antiochia Pisidiei, și întrȃndŭ în sinagogă în ȃiȃna simbetelorŭ, au ședutŭ.

15. Și dupȃ citirea legii și a proorocilorŭ, au trȃmisŭ mai marii sinagogei la ei, ȃicȃndu-le: bȃrbați frați, de este întru voi cuvȃntŭ de mȃngȃiȃre cȃtre norodŭ, grȃȃți.

16. Și sculȃndu-se Pavel, și fȃcȃndu-le cu mina, a ȃisŭ: bȃrbați Israiliteni, și care vȃ temeți de Dumnezeu, ascultați.

17. Dumnezeu-lŭ norodului acestuia alŭ lui Israel a alesŭ pre pȃrinȃii nostri, și pre norodŭ lŭ-a înȃlȃtatŭ cȃndŭ era nemernicŭ în pȃmȃntulŭ Egiptului, și cu brațŭ înȃltŭ i-a scosŭ pre ei dintr'ȃnsulŭ;

18. Și ca la vreme de patru-deci de ani a rȃbdatŭ nȃravurile lorŭ în pustiȃ.

19. Și perȃȃndŭ neamuri șepte în pȃmȃntulŭ lui Chanaan, le-a datŭ lorŭ întru moștenire pȃmȃntulŭ lorŭ.

20. Și dupȃ acestea ca la patru sute și cincȃ-deci de ani le-a datŭ lorŭ judecȃtori pȃnă la Samuel prooroculŭ.

21. Și dupȃ aceea au cerutŭ împȃratŭ, și le-a datŭ Dum-

nedeu loru pre Saul feciorul lui Cis, barbatu din semintia lui Veniamin, ani patru-deci;

22. Si schimbindu-lu pre elu, le-a ridicatu loru pre David sa le fia impetratu, pentru care a si disu marturisindu-lu: *afiat'-am* pre David alu lui Iesse, barbatu duple inima mea, care va face tote voiele mele.

23. Din semintia acestuia Dumneđu duple fagaduinta a ridicatu lui Israel mantuitoru pre Iisus,

24. Mai 'nainte propoveduindu Ioan inainta feței venirii lui botezulu pocainței la totu norodulu lui Israel.

25. Iar daca si-a implinitu Ioan calatoria, dicea: cine me socotiti a fi? nu sunt eu, ci eta, vine dupa mine, caruia nu sunt vrednicu incaltamintea piciorului a deslega.

26. Barbati frai, fii neamului lui Avraam, si care intru voi se temu de Dumneđu, voe cuvintulu mintuirii acesteia s'a trimisu.

27. Pentru ca cei ce locuescu in Ierusalem, si boiarii loru, pre acesta necunoscindulu, si glasurile proorociloru cele ce in tote simbetele se citeacu, judecindu au implinitu.

28. Si nici-ua vina de morte aflindu, au cerutu de la Pilat sa-lu omore pre elu.

29. Si daca au savirsitu tote cele ce era pentru elu scrise, pogorindu-lu de pre lemnu, lu-au pusu in mormintu;

30. Iar Dumneđu lu-a sculat pre elu din morti;

31. Care s'a aratau in zile multe celoru ce s'au suitu

impreuna cu dinsulu din Galilea in Ierusalem, cari sunt marturii catre norodu.

32. Si noi voe bine-vestimu fagaduinta cea facuta catre parinti.

33. Ca pre aceea Dumneđu o a implinitu noe filoru acelora, inviindu pre Iisus; precumu si in psalmulu alu douilea scrisu este: Fiulu meu esti tu, eu astad-i te-amu nascutu pre tine.

34. Iar cumu ca lu-a inviatu pre elu din morti, ca mai multu sa nu se intoarca spre stricaciune, asa a disu: ca voiu da voe cele cuvioase ale lui David, cele credincioase.

34. Dreptu aceea si intr' altu locu dice: nu vei da pre celu cuviosu alu teu sa vada stricaciune.

36. Pentru ca David in neamulu seu, slujindu sfatulu lui Dumneđu, a adormitu, si s'a adaosu linga parinti sei, si a vedutu stricaciune;

37. Iar pre care Dumneđu lu-a inviatu, n'a vedutu stricaciune.

38. Deci cunoscutu sa fia voe, barbati frai, ca prin acesta iertare pacatelor voe se vestesce; si despre tote cele ce n'ati pututu in legea lui Moise sa ve indreptati,

39. Intru acesta totu cela ce crede se indrepteda.

40. Socotiti dara ca sa nu via asupra voastra ce s'a disu prin prooroci:

41. Vedeti cei nebagatori de sema, si ve mirați, si ve stingeți; ca lucru eu lucredu in zilele voestre, lucru caruia nu veti crede, de va povesti cine-va voe.

42. Și eșindū ei din sinagoga Iudeilorū, i-au rugatū neamurile ca în simbăta cea viitoră să li se grăeasă lorū graiurile acestea.

43. Și resipindu-se sinagoga, mulți din Iudei și din nemernicii cei cucernici au mersū după Pavel și după Varnava; care grăindū lorū, i îndemna pre ei să rēmiā întru darulū lui Dumnedeū.

44. Iar în ceaa-l-altă simbăta mai tōtā cetatea s'a adunatū să audā cuvintulū lui Dumnedeū.

45. Și vēdindū Iudei norōdele, s'au implutū de pismā, și sta împotiva celorū ce se grāia de Pavel, împotivindu-se și hulindū.

46. Iar Pavel și Varnava îndrāsnindū, au disū: voē intūi era cu putinā a se grāi cuvintulū lui Dumnedeū; iar de vreme ce-lū lepēdași pre elū, și nevrednici pre voi vē judecași de viețacea vecinicā, etā, ne întōrcemū la neamuri.

47. Cā așa ne-a poruncitū noē Domnulū: pusu-te-amū pre tine spre luminā neamurilorū, ca să fii tu spre mîntuire pinā la marginile pāmîntului.

48. Și aūdindū neamurile se bucura, și slāvia cuvintulū Domnului; și aū cređutū căși era rinduiși spre viețā vecinicā.

49. Și se purta cuvintulū Domnului prin tōtā țara.

50. Iar Iudei aū invitatū pre muierile cele cucernice și de cînste, și pre cei de frunte ai cetāșii, și aū ridicatū gōnā asupra lui Pavel și

a lui Varnava, și i-au scosū pre ei din hotarele lorū.

51. Iar ei scuturindū prafulū picioarelorū sele asupra lorū, aū venitū în Iconia.

52. Iar ucenicii se împlea de bucuriā și de Duhū Sfintū.

Capū 14.

SI a fostū în Iconia, de aū intratū ei d'împreună în sinagoga Iudeilorū, și așa aū grāitū, cātū aū cređutū din Iudei și din Ellini mulțime multā.

2. Iar Iudei cei ce nu credea aū ridicatū și aū rēsvrātītū sufletele neamurilorū asupra frațilorū.

3. Deci multā vreme aū zābovitū cu îndrāsnelā grāindū întru Domnulū, cela ce mărturisia cuvintulū darului sēū, dindū semne și minuni a se face prin mîinele lorū.

4. Și s'a împārțitū mulțimea cetāșii; și unii era cu Iudei, iar unii cu apostolii.

5. Și dacā s'a făcutū pornirea neamurilorū și a Iudeilorū împreună cu boiării lorū, ca să-i ocărăască și să-iucidă cu petre pre ei,

6. Înțelegindū aū fugitū la cetāșile Licaonie, la Listra și la Dervi, și în ținutulū de prin prejurū; și acolo era bine-vestindū.

7. Și unū bărbatū ôre-care în Listra neputinciosū la picioare ședea, schiopū din pîntecele maicei sele fiindū, care nicîuădatā n'a fostū imblatū.

8. Acesta asculta pre Pavel cîndū grāia; care căutindū la elū, și vēdindū că are credințā a se mîntui,

9. A disū cu mare glasū:

scolă pre picioarele tele dreptă. Şi a sărită, şi imbla.

10. Iar noródele vădindă ceaa ce a făcută Pavel, au ridicat glasul loră Licaone-sce dicindă: dumnezei a-semēnindu-se ómeniloră s'au pogorită cătră noi.

11. Şi numia pre Varnava, Dia; iar pre Pavel, Ermi, de vreme ce elă era povēuito-rulă cuvintului.

12. Iar preotulă lui Dia celă ce era înaintea cetăşii loră, tauri şi cununi înaintea porşiloră aducindă, împreună cu noródele vré să le facă jertfă.

13. Şi audindă apostolii Varnava şi Pavel, rumpindusă haínele sele, au sărită în norodă, strigindă,

14. Şi dicindă: bărbaşi, căci faceşi acestea? şi noi ómeni suntemă asemenea pătimaşi ca voi, care bine-vestimă voe, ca să vă întórceşi de la aceste deşerte spre Dumneđu celă viu, care a făcută cerulă şi pământulă, şi marea şi tóte cele ce sunt într'însele;

15. Care întru neamurile cele trecute a lăsată tóte limbele să imble în căile loră;

16. Însă nu s'a lăsată pre sine nemărturisită, că bine făcindă, din ceră a dată noe şi timpuri roditorie, implindă de hrană şi de veselie inimile nóstre.

17. Şi acestea dicindă, abia au potolită pre noróde ca să nu le jertfescă loră.

18. Şi au venită de la Antiochia şi Iconia Iudei, şi în demnindă pre noróde, şi cu petre lovindă pre Pavel, lă-au trasă afară din cetate, gîndindă că a murită.

19. Iar încongiurindă-lă pre elă ucenicii, sculindă-se a intrată în cetate;

20. Şi a doia di a eşită împreună cu Varnava în Der-vi. Şi bine-vestindă cetăşii aceleia, şi invēpindă pre mulşi, s'au întorsă în Listra şi în Iconia şi în Antiochia;

21. Întărindă sufletele uceniciloră, şi rugindă-i să rămăă în credinţă, şi cumă că prin multe necazuri se cade noe a intra întră împărăşia lui Dumneđu.

22. Şi chirotonindă-le loră preoşi pre la biserică, rugindă-se cu posturi, i-au încredinţată pre ei Domnului, întră care au credută.

23. Şi trecindă Pisidia, au venită în Pamfilia;

24. Şi grăindă în Pergia cuvintulă, s'au pogorită în Attalia.

25. Şi de acolo au mersă cu corabia în Antiochia, de unde era daşi darului lui Dumneđu spre lucrulă care lă-au implinită.

26. Şi viindă şi adunindă biserica, au vestită câte a făcută Dumneđu cu ei, şi cumă că a deschisă neamuriloră uşa credinţei.

27. Şi au petrecută acolo vreme nu puşină împreună cu ucenicii.

Capă 15.

ŞI óre-care pogorindă-se Sdin Iudea, invēşa pre fraşi: că de nu vă veşi tăia împrejură dupre obiceiulă lui Moise, nu veşi puté să vă minţuişi.

2. Decă făcindă-se pricire şi întrebare nu puşină de că-

tră Pavel și Varnava împotriva acelora, au rînduit să se suie Pavel și Varnava și alții ôre-carî dintru ei la apostoli și la bîtrîni în Ierusalem, pentru întrebarea acêsta.

3. Decî ei trîmiși fiindu de biserică, au trecut prin Fenicia și Samaria, povestind de întorcerea neamurilor; și făcea bucuriă mare tuturor frașilororū.

4. Și dacā au venitū în Ierusalem, au fostū primiți de biserică și de apostoli și de bîtrîni, și au vestitū cîte a făcutū Dumneđeu cu dinșii.

5. Iar s'au sculatū ôre-care din cei din eresulū fariseilorū care creduseră, dicindū: că trebuie a-i tăia împrejurū pre ei, și a le porunci să păzescā legea lui Moise.

6. Și s'au adunatū apostolii și bîtrîni, să vadā de cuvîntulū acesta.

7. Și multā întrebare făcîndu-se, sculîndu-se Petru a disū cātrā ei: bărbați frați, voi știți că din dîlele cele mai d'înaînte Dumneđeu întru noi a alesū, ca prin gura mea să audā neamurile cuvîntulū Evangheliei, și să credā.

8. Și cunoscătorulū de inimî Dumneđeu le-a mărturisitū lorū, dîndū lorū Duhulū celū Sfîntū, cași noî;

9. Și nimicu n'a osebitū între noi și între ei, cu credinșă curățîndū inimele lorū.

10. Acumū dar ce ispitîți pre Dumneđeu, a pune jugū preste cerbicea ucenicilorū, care nici părinții nostri, nici

noi amū pututū să-lū purtāmū?

11. Ci prin darulū Domnului nostru Iisus Christos credemū că ne vomū mîntui, ca și acela.

12. Și a tăcutū tótă mulțimea, și asculta pre Varnava și pre Pavel, cari povestia cîte a făcutū Dumneđeu semne și minuni întru neamuri printr'înșii.

13. Iar dacā au făcutū ei, a răspunsū Iacov, dicindū: bărbați frați, ascultați-mē pre mine.

14. Simon a spusū, cumū întîiū Dumneđeu a socotitū să iea din neamuri norodū întru numele lui.

15. Și cu acēsta se întocmescū cuvintele proorocilorū; dupre cumū este scrisū:

16. După acestea mē voiū întorče, și voiū zidi cortulū lui David celū cădutū; și cele sâpate ale lui le voiū zidi, și voiū îndrepta pre elū;

17. Ca să caute cei-l-alți din ômenî pre Domnulū, și tôte neamurile preste cari s'a chîămatū numele meū preste ei; dice Domnulū cela ce face acestea tôte.

18. Cunoscutē din vécū sint la Dumneđeu tôte lucrurile lui.

19. Pentru aceea cū judecū a nu supēra pre coi ce din neamuri se întorcū la Dumneđeu;

20. Ci a le trāmite (scrie) lorū, ca să se ferescā de pîngăriciunile idolilorū, și de curviā, și de sugrumatū, și de sînge.

21. Pentru că Moise din neamurile cele de multū prin

tôte cetățile pre cei ce-lu pro-
poveduescū pre elū are, în
sinagoge în tătă simbăta ci-
tindu-se.

22. Atunci s'a părutū apos-
tolilorū și bētrînilorū împre-
ună cu tătă adunarea, ca a-
legîndū bărbați din ei, să
trămișă la Antiochia împreu-
nă cu Pavel și cu Varnava,
pre Iuda celū ce se chiamă
Varsava, și pre Sila, bărbați
carī povēșua intru frați;

23. Scriîndū prin mîinele
lorū acestea: apostoli și bē-
trînii și frații, celorū de la
Antiochia și Siria și Cilicia,
frați celorū ce sunt din nea-
muri, să se bucure.

24. De vreme ce amū au-
ditū că ore-care dintru noi
eșîndū v'au turburatū pre voi
cu cuvinte, slăbindū sufletele
vostre, dicîndū să vē tăiați
împrejurū și să păziți legea,
cārora noi n'amū poruncitū;

25. Părutu-s'a noē care ne-
amū adunatū cu unū sufletū,
ca alegîndū bărbați să tră-
mitemū cătră voi, împreună
cu cei iubiți ai nostri Varna-
va și Pavel,

26. Ōmeni care și-au datū
sufletele lorū pentru numele
Domnului nostru Iisus Chris-
tos.

27. Dreptū aceea amū tră-
misū pre Iuda și pre Sila,
care și ei cu cuvîntulū vorū
vesti acesteasi.

28. Pentru că s'a părutū
Sfîntului Duhū și noē, ca mai
multū nici-ūă greutate să se
puia preste voi, afară de ce-
le de nevoia acestea:

29. A vē feri de cele jert-
fite idolilorū, și de singe, și
de sugrumatū și de curvia;

de care de vē veți păzi pre
voi, bine veți face. Fiți să-
nătoși.

30. Decī acestia slobodî-
du-se, au venitū la Antiochia;
și adunîndū mulțimea, au datū
cartea;

31. Și citîndu-o, s'au bucu-
ratū pentru mîngîiere.

32. Și Iuda și Sila, și ei
prooroci fiindū, prin cuvîntū
multū au mîngîiatū pre frați,
și i-au întăritū.

33. Și făcîndū acolo cătă-
va vreme, s'au sloboditū cu
pace de la frați cătră apos-
toli.

34. Iar lui Sila i s'a părutū
să rēmîiă acolo.

35. Iar Pavel și Varnava
se zăbovia în Antiochia, în-
vēîndū și bine-vestîndū îm-
preună și cu alții mulți cuvîn-
tulū Domnului.

36. Iar după căte-va zile
a disū Pavel cătră Varnava:
întorcîndu-ne să cercetămū
pre frații nostri prin tôte ce-
tățile, intru care amū vestitū
cuvîntulū Domnului, cumū
petrecū.

37. Și Varnava voia să iewa
împreună pre Ioan ce se chiă-
ma Marcu.

38. Iar Pavel dicea, că pre
cela ce s'a despărțitū de ei
din Pamfilia, și n'a mersū cu
dînșii la lucru, să nu-lū iewa
împreună.

39. Dreptū aceea s'a fă-
cutū împărechîare între din-
șii, cătū s'au despărțitū ei u-
nulū de altulū; și Varnava lu-
îndū pre Marcu a mersū cu
corabia în Cipru;

40. Iar Pavelū alegîndū pre
Sila s'a dusū, dîndu-se darului
lui Dumneșă de cătră frați.

41. Și trecea prin Siria și Cilicia, întărindū bisericele.

Capū 16.

SI a sositū în Dervi și Lистра, și étă, unū ucenicū óre-care era acolo, a nume Timotheū, fiūū unei muieri ludee credincioasă, iar tatălū lui El-lin;

2. Care se mărturisia de frații cei ce era în Lистра și Iconia.

3. Pre acesta a voitū Pavel să mērgă împreună cu elū; și luindu-lū lū-a tăiatū împrejurū pre elū, pentru Iudeiī cei ce era în locurile acelea; pentru că scia toți pre tatălū lui că era Ellin.

4. Și cumū trecea prin cetăți, le da învățatură să pă-zesca dogmele, cele rinduite de apostoli și de bētrīnii cei din Ierusalem.

5. Decī bisericele se întă-ria cu credința, și prisosia cu numărulū în tóte ȕilele.

6. Și trecindū Frigia și ținu-tulū Galatiei, fiindū opriți de Sfīntulū Duhū a grāi cu-vīntulū în Asia.

7. Viindū spre Misia, se is-pītia a merge spre Vithinia; și nu i-a lāsātū pre ei Duhulū

8. Și trecindū Misia, s'aū pogoritū în Trcala.

9. Și vedeniā nóptea s'a a-rētātū lui Pavel; bărbatū óre-care Macedonian era stīndū, rugīndulū pre elū, și ȕicīndū: trecīndū la Macedonia ajutā-ne noē.

10. Iar dacā a vēdūtū ve-denia, îndatā amū cercatū să eșimū în Macedonia, soco-tīndū că ne chīamā pre noi

Domnulū să le bine-vestimū lorū.

11. Dreptū aceeaa pornīndū de la Troada, amū mersū dreptū la Samothraci, și a două ȕi la Neapole;

12. Și de acolo la Filippi, care este cea intīū a părții Macedonieī cetate, coloniā; și eramū intr'acēstā cetate pe-trecīndū câte-va ȕile.

13. Și în ȕiūa simbetelorū amū eșitū afarā din cetate līngā riū, unde se socotia a fi rugăciune; și ședīndū, grā-iamū muierilorū celorū ce se adunaserā.

14. Și ūā muiere a nume Lidia, care vindea pīnde mo-horite, din cetatea Thatirilorū, cīstīndū pre Dumneȕeū, as-culta; căruia Domnulū a des-chisū inima, ca să iea a min-te la cele ce se grāia de Pa-vel.

15. Și dacā s'a botezatū ea, și casa ei, s'a rugatū, ȕicīndū: de m'ași judecatū pre mine a fi credincioasă Domnulū, intrīndū în casa mea, rēmī-neși. Și ne-a silitū pre noi.

16. Și a fostū cīndū mer-geamū noi la rugăciune, óre-care slujnicā avīndū duhū Pithonicescū, ne-a întīmpinatū pre noi, care dobīndā multā da stăpīnīlorū ei, vrājīndū.

17. Acēsta urmīndū lui Pa-vel și noē, striga, ȕicīndū: a-cești ómenī robii lui Dumne-ȕeū celūi de susū sunt, carī vestescū voē calea mīntuirīi.

18. Și acēsta făcea în mul-te ȕile. Iar supērīndu-se Pa-vel, și întorcīndu-se, a ȕisū duhulū: poruncescu-ți fie īntru numele lui Christos, să

eși dintr'însa. Și a eșit în-
tr'acelă ceasă.

19. Și vedîndu stăpînii ei
că s'a dusă nădejdea căștigu-
lui lor, prindîndu pre Pavel
și pre Sila, i-au dusă în tîrgu
la cei mai mari;

20. Și ducîndu-i pre ei la
voevozi, au ăisă: acești ô-
meni turbură cetatea noastră,
Iudei fiindu;

21. Și vestescă obiceiuri
care nu este slobodă noă a
priimi, nici a le face, Romani
fiindă noi.

22. Și s'a ridicat norodul
asupra lor, și voevozii rum-
pîndu-le lor hăinele, au po-
runcit să-i bată cu toiăge

23. Și multe lovituri din-
du-le lor, i-au băgat în
temniță, poruncindă temnița-
rului pre bine să-i pězescă
pre ei;

24. Care poruncă ca aceea
luîndu, i-a pusă pre ei în
temnița cea din întru, și pi-
ciorele lor le-a băgat în
grosu.

25. Iar în medulă nopții
Pavel și Sila rugîndu-se; lă-
uda pre Dumneđu și-i au-
dia pre dîșii cei legați.

26. Și fără de veste s'a fă-
cută cutremură mare, cătă
s'au clătită temeliile temni-
ței; și numai de cătă s'au
deschisă tôte ușiele, și legă-
turele lor s'au deslegat.

27. Și deșteptîndu-se tem-
nițarul, și vedîndu deschise
ușiele temniței, scoțîndu sa-
bia, vrea să se omóre, soco-
tîndă că așcăpată cei legați.

28. Iar Pavel a strigat cu
glasă mare, ăicîndă: nimicu
rău să nu-ți faci ție, că toți
suntemă aici.

29. Și cerîndă lumînare, a
sărită în întru, și tremurîndă
a cădută înaintea lui Pavel
și a lui Sila.

30. Și scoțîndu-i pre ei a-
fară, a ăisă: Domnilor, ce
mi se cade să facă, ca să mă
mîntuesă?

31. Iar ei au ăisă: crede
întru Domnulă Iisus Chris-
tos, și te vei mîntui tu și
casa tea.

32. Și i-au grăită lui cu-
vîntulă Domnului, și tuturilor
celor din casa lui.

33. Și luîndu-i pre ei în-
tr'acelă ceasă ală nopții, i-a
spălată de rane; și s'a bote-
zată elă și ală lui toți în-
datăși

34. Și ducîndu-i pre ei în
casa sea, le-a pusă masă,
și s'a bucurată cu tătă ca-
sa sea, cređîndă întru Dum-
neđu.

35. Și făcîndu-se ăiță, au
trămisă voevozii pre purtă-
torii de toiăge, ăicîndă: slo-
bodă pre ômenii aceia.

36. Și a spusă temnițarulă
cuvintele acestea cătră Pavel:
că au trămisă voevozii, ca
să vă slobodiți; acumă dar
eșiți, și mergeți cu pace.

37. Iar Pavel a ăisă cătră
ei: după ce ne-au bătută pre
noi înaintea norodului fără
de judecată, ômeni Romani
fiindă, ne-au pusă în temni-
ță, și acumă pre ascunsă ne
scotă pre noi? că nu este a-
șa; ci să viă ei să ne scotă.

38. Și au vestită voevozi-
lor purtătorii de toiăge gra-
furile acestea; și s'au temută
auđîndă că Romani sunt.

39. Și viîndă s'au rugată
lor, și scoțîndu-i i poftia să

esă din cetate. Și eșindū din temniță aū intratū la Lidia; și vėdindū pre frați, i-aū mīngiatū pre ei, și aū eșitū.

Capū 17.

ȘI trecindū prin Amfipole și Apollonia, aū venitū în Thessalonicū, unde era sinagoga Iudeilorū.

2. Și duple obiceiulū sēu Pavel a intratū la ei, și în trei simbate s'a întreatū cu ei din scripturī,

3. Dovedindū și arētindu-le, că se cădea lui Christos să pătīmescă și să învie de din morți, și cumū că acesta este Christos Iisus, pre care eū vestescū voē.

4. Și unii dintr'īnșii aū credutū, și s'aū însoțitū cu Pavel și cu Sila, și mulțime multă din Elliniī cei cucernici, și din muierile cele de frunte nu puțin.

5. Iar Iudeii cei necredincioși īmplindu-se de pizmă, și luindū līngă ei pre nisce ōmeni rēi din cei proști, și făcindū glōtă, aū întăritatū cetatea, și năvēlindū asupra casei lui Iason, căuta să-i scōpă pre ei la norodū.

6. Și neaflīndu-i pre ei, trăgea pre Iason și pre unii din frați la mai marii cetății, strigindū: că cei ce aū turburatū tōtă lumea, aceștia și aici aū venitū,

7. Pre care i-a priimitū Iason; și aceștia toți īmprotiva rīndueleurū Cesarului facū, dīcīndū că este altū īmpēratū, Iisus.

8. Și aū turburatū pre norodū și pre mai marii cetății, carī auđia acestea.

9. Și luīndū multe de la Iason și de la cei-l-alți, i-aū slobođitū pre ei.

10. Și frații īndată nōptea aū trāmisū pre Pavel și pre Sila la Veria; care mergīndū, aū intratū în sinagoga Iudeilorū.

11. Și aceștia era mai de bunū neamū de cātū cei din Thessalonicū, carī aū priimitū cuvīntulū cu tōtă osīrdia, in tōte dīlele cercīndū scripturile, de sunt acestea așa.

12. Mulți dar dintru dīnșii aū credutū, și din muierile Ellinilorū cele de cinste, și din bărbați nu puțin.

13. Și dacă aū īnfelesū Iudeii cei din Thessalonicū, că și în Veria s'a vestitū de Pavel cuvīntulū lui Dumneđeū, aū venitū și acolo, turburīndū norōdele.

14. Și īndată atuncī frații aū trāmisū pre Pavel să mergă spre mare; și aū rēmasū Sila și Timotheū acolo.

15. Iar cei ce īngrijia să scape pre Pavel lū-aū dusū pre elū pīnă la Athena; și luīndū poruncă cātră Sila și Timotheū, ca cumū mai curīndū să viă la elū, s'aū dusū.

16. Iar în Athena așteptīndu-i pre ei Pavel, se īntărita īntru dīnsulū duhulū lui, vėdīndū cetatea plīnă de idoli.

17. Dreptū aceaa se īntreba în sinagogă cu Iudeii și cu cei credīncioși, și în tīrgū in tōte dīlele cu cei ce se īntīmpla.

18. Iar ōre-carī din Epicureii și din Stoicii filosofi se prīcia cu elū; și unii dīcea: ōre ce voesce acestū spermologū (semēnătorū de cuvīnte)

să grăescă? iar alții: se pare că de străini dumnezei este vestitor; căci pre Iisus și înviarea lui bine-vestia lor.

19. Și prinzându-l pre dînsul, lă-au dus la Areopagă, dicîndu: ôre putem a înțelege ce este această învățură nouă care de tine se grăește?

20. Pentru că străine ôre-cari bați în audurile noastre; dreptă aceea voim să scim ce vor să fiă acestea.

21. (Că Athenianii toți, și cei străini cari mergea acolo, la nimic altă nu se zăbovia, fără numai a dice sau a aud ce-va nou.)

22. Și stînd Pavel în mijlocul Areopagului, a dis: bărbați Atheniani, întru toate vă vedă pre voi ca cum ați fi mai cucernici.

23. Pentru că trecînd și privind închinăciunile voastre, am aflat și un jertfelnic, întru care era scris: necunoscutul Dumneșu. Pre care dar necunoscîndu-l voi lă cinstiți, pre acesta eu lă vestesc vo.

24. Dumneșu care a făcut lumea și toate cele sunt într'însa, acesta fiind Domnul cerului și al pămîntului, nu în biserici făcute de mîini locuiește;

25. Nici de mîini omenesci se slujesc, avînd trebuință de ce-va, de vreme ce el dă totora viață și suflare și toate;

26. Și a făcut dintr'un sînge tot neamul omenesc să locuiește pre totă fața pămîntului, așezînd vremile cele mai înainte rînduite, și hotarele locuinței lor;

27. Să caute pre Domnul, că dăru lă-ară simți pre el și lă-ară afla; măcară că nu este departe de fiă-care din noi.

28. Căci întru dînsul viăm, și ne mișcăm, și suntem; precum și ôre-cari din poeticii vostri au dis: că al lui și neam suntem.

29. Deci de vreme ce neamul lui Dumneșu suntem, nu suntem dator a socoti cumă că Dumneșu este asemenea aurului, sau argintului, sau petrei care este cioplitură a meșteșugului și a gîndului omului.

30. Deci anii nescinței acesteia trecîndu-i cu vederea Dumneșu, acum poruncește totor ômenilor pretutindea să se pocăescă;

31. Pentru că a pusă diuă, întru care va să judece lumea întru dreptate, prin bărbatul pre care mai înainte lă-a rînduit, dînd credință totora, înviîndu-l pre dînsul din morți.

32. Iar auzînd înviarea morților, uni-și bătea joc; iar alții au dis: te vom mai auzi iarăși pre tine pentru această.

33. Și așa Pavel a eșit din mijlocul lor.

34. Iar ôre-cari bărbați lipindu-se de el, au creșut; între cari era și Dionisiu areopagitului, și ūă muieră a nume Damaris, și alții împreună cu dînsii.

Cap 18.

IAR după acestea eșînd Pavel din Athena, a venit la Corinth.

2. Și așînd pre ôre-care

Iudei a nume Achila, de neamū din Pont, care de curindū venise de la Italia, și pre Prischilla, muiera lui, (pentru că a fostū poruncitū Claudiū să ăasă toți Iudeii din Roma,) a venitū la ei.

3. Și pentru că era de unū felū de meșesugū cu ei, a rămasū lingă dînșii, și lucra; pentru că era făcătorū de corturi cu meșesugulū.

4. Și se pricia în sinagogă în tôte simbetele, și încredința și pre Iudei și pre Ellini.

5. Iar dacă s'a pogoritū de la Macedonia Sila și Timotheū, se coprin-ese de duhul Pavel, mărturisindū Iudeilorū că Iisus este Christos.

6. Și stîndū ei improtivă și hulindū, scuturindu-și hainele, a ăisū cătră dînșii: singele vostru asupra capului vostru; curatū sunt eū: de acumū la neamuri mă voiū duce.

7. Și mutindu-se de acolo, a venitū la casa ôre-căruia a nume Iust, care cinstia pre Dumneđeū, a căruia casă era alătura cu sinagoga.

8. Iar Crisp, mai marele sinagogei, a cređutū în Domnulū împreună cu tótă casa lui; și mulți din Corinthiani aundindū credea și se boteza.

9. Și a ăisū Domnulū în vedeniă nóptea lui Pavel: nu te teme, ci graesce, și nu tăcé;

10. Că eū sunt cu tine, și nimeni nu se va ispiti asupra tea ca să-ți facă rău; pentru că norodū multū este mie în cetatea această.

11. Și a ședutū unū anū și ăese luni, învêșindū întru ei cuvîntulū lui Dumneđeū.

12. Și Gallion fiindū anti-patū (dregătorū) în Achaia, s'aū ridicatū toți Iudeii cu unū sufletū asupra lui Pavel, și lū-aū dusū pre elū la divanū,

13. Dicîndū: că afară de lege acesta îndemnă pre ômenī să cinstéscă pre Dumneđeū.

14. Și vrîndū Pavel să deschidă gura, a ăisū Gallion cătră Iudei: de arū fi vre-ură nedreptate, saū vre-ură faptă rea, o Iudeilorū, dupre cuvință v'ași fi suferitū pre voi;

15. Iar de vreme ce este întrebare pentru cuvîntū și pentru nume și pentru legea voastră, veși căuta voi; pentru că judecătorū acestora eū nu voiū să fiū.

16. Și i-a gonitū pre ei de la divanū.

17. Și apucîndū toți Ellinii pre Sosthen, mai marele sinagogei, lū bătea înaintea divanului; și nimicū de acestea lui Gallion nu-i era grijă,

18. Iar Pavel încă mai îngăduindū ăile multe, despărțindu-se (luîndu-și ăiūa bună) de la frați, a mersū pre apă la Siria; și împreună cu elū Prischilla și Achila, care și-a tunsū capulū în Cenchrees, pentru că avea făgăduință.

19. Și a sositū în Efes, și pre aceia i-a lăsatū acolo; iar elū întrîndū în sinagogă, se întreba cu Iudeii.

20. Și rugîndu-lū ei ca să rămîiă la dînșii mai multă vreme, n'a voitū.

21. Ci s'a despărțitū de la ei, dicîndū: mi se cade cu adevêratū ca prazniculū celū ce vine să-lū facū în Ierusa-

*

lem; și iarăși mă voiî întor-
ce la voi, de va voi Dumne-
deu. Și a purcesu de la Efes.

22. Și pogorîndu-se în Ce-
saria, suindu-se și închinîndu-
se adunării, s'a pogoritî
la Antiochia.

23. Și făcîndu acolo cătă-va
vreme, s'a dusu, trecîndu de
rîndu prin ținutul Galatiei
și prin Frigia, întărîndu pre
toți ucenicii.

24. Iar unî Iudeu ore-care
a nume Apollos, Alesandrian
de neam, bărbat meșteru
la cuvîntu, a venitî în Efes,
puternicu fiindu întru scrip-
ture.

25. Acesta era învîtatî ca-
lea Domnului; și ferbîndu cu
duhul grăia și învîta cu de-
adinsul cele ce sunt pentru
Domnul, sciîndu uumai bote-
zul lui Ioan.

26. Acesta a începutî a grăi
cu îndrăsnelă în sinagogă. Și
auîndu-l pre elu Achila și
Prischilla, lu-au luat, și mai
cu amăruntul i-au spus lui
calea lui Dumneđu.

27. Și vrîndu elu să trecă
în Achaia, îndemnîndu-se fra-
ții au scrisu ucenicilor să-lu
priimescă pre elu; care mer-
gîndu acolo, multu a ajutatî
cu darul celor ce creduseră.

28. Pentru că tare înfrunta
pre Iudei înaintea norodului,
arătîndu-le din scripture, că
Iisus este Christos.

Capu 19.

SI a fostu cîndu era Apol-
los în Corinth, Pavel tre-
cîndu prin țerile cele de sus,
a venitî în Efes; și aflîndu
pre ore-care ucenicî,

2. A ăisă cătră ei: luat'-aî

Duh-Sfîntu după ce aî cre-
dutu? iar ei au ăisă cătră
dinsul: încă nici de este
Duh-Sfîntu amă auditu.

3. Și a ăisă cătră ei: dar
în ce v'aî botezatî? iar ei
au ăisă: în botezul lui Ioan.

4. Iar Pavel a ăisă: Ioan
a botezatî botezul pocăinței
norodului, dicîndu, să credă
întu cela ce vine după din-
sul, adecă întu Christos I-
isus.

5. Și auîndu s'au botezatî
întu numele Domnului Iisus.

6. Și puîndu-și Pavel mîi-
nile preste ei, a venitî Du-
hul Sfîntu preste dinșii, și
grăia în limbă și proorocia.

7. Și era de toți bărbații ca
la două-spre-dece.

8. Și elu întrîndu în sina-
gogă, cu îndrăsnelă grăia în
trei luni, întrebîndu-se și a-
deverîndu cele de împărăția
lui Dumneđu.

9. Iar de vreme ce unî se
înpetria, și nu asculta, gră-
îndu de rău calea înaintea
norodului, Pavel depărtîndu-
se de la ei, a osebitu pre u-
cenicî în toate dîilele, pricin-
du-se în scôla unui Tiran.

10. Și acesta s'a făcutu în
doî ani; că toți cei ce locuia
în Asia au auditu cuvîntul
Domnului Iisus, și Iudeii și
Ellinii.

11. Și puteri nu micî făcea
Dumneđu prin mîinele lui
Pavel;

12. Cătu și preste cei ce era
bolnavi se aducea de pre tru-
pul lui mährămî sau ștergê-
tore (basmale), și se depărta
de la ei bólele, și duhurile re-
le eșia dintr'înșii.

13. Și s'au ispîtitu ore-carî

din Iudeii cei ce încongiura jurători a chîlăma preste cei ce avea duhurile cele rele numele Domnului Iisus, dîcîndu: jurămu-vé pre voi cu Iisus, pre care Pavel propoveduesce.

14. Și era ore-carî feciori ai lui Sceva Iudeului archiereului șapte, cari făcea acésta.

15. Și răspundîndu duhul celu rău, a dîsû: pre Iisus cunoscû, și pre Pavel sciû; dar voi cine sunteți?

16. Și sārîndu asupra lorî omulî întru care era duhul celu rău, și biruindu-î pre ei, s'a întăritu asupra lorî, cătû golî și răniți aû fugitû din casa acesa.

17. Și acésta s'a făcutu sciutâ la toți Iudeii și Elliniî cei ce locuia in Efes; și a cădutû frică preste toți acela, și se măria numele Domnului Iisus.

18. Și mulți din cei ce creduseră venia de se mărturisia, și vestia faptele.

19. Și mulți din cei ce făcuseră vrăjile, aducîndu cărjile, le ardea înaintea tutulorî; și aû socotitû prețurile lorî, și aû aflatû cinci-deci de miî de arginți.

20. Așa cu tăriă cuvîntulî Domnului cresceă și se întăria.

21. Și dacă s'a săvirșitû acestea, a pusû Pavel cu duhulî, ca trecîndu prin Macedonia și Achaia, să mērgă în Ierusalem, dîcîndu: că după ce voîu fi acolo, trebuie și Roma să o vedû.

22. Și trāmișîndu la Macedonia doîi din cei ce slujia lui, pre Timotheu și pre E-

rast, elû a rămasû cătă-va vreme în Asia.

23. Și s'a făcutu în vremea aceeaa turburare nu puțină pentru calea Domnului.

24. Pentru că unû argintarû ore-care, a nume Dimitrie, făcîndu biserici de argintû Artemidei, da meșterilorû lucru nu puținû.

25. Pre care adunîndu-î, și pre cei ce era lucrători de unele ca acestea, a dîsû: bărbatilorû, sciți că dintr'acestû lucru este căștigulû nostru.

26. Și vedeți și aûdiți, că nu numai în Efes, ci mai în tótă Asia Pavel acesta multû norodû invēiîndu a mutatû, dîcîndu, că nu sunt dumnezei cei ce de miîni se facû.

27. Și nu numai acéstă parte a noastră se primejducesce a veni spre defăimare, ci și biserica dumnezeoîi celei mari Artemidei întru nimicu a se socoti, ba încă să se surpe și mărimea ei, pre care Asia și lumea o cinstesce.

28. Și aûdîndu, și împlîndu-se de minia, striga, dîcîndu: mare este Artemida Efeseanilorû.

29. Și s'a împlutû tótă cetatea de turburare; și s'aû pornitû toți într'unû sufletû la privelisce, răpîndû împreună și pre Gaiû și pre Aristarch Macedoneanuî, soșiele lui Pavel.

30. Iar Pavel vrîndu să între in norodû, nu lû-aû lăsatû pre elû ucenicii.

31. Încă și unii din mai marii Asiei fîindû lui pteîteni, trānișîndû la dînsulû, lû ruga să nu se dea pre sine in privelisce.

32. Deci alții altă ce-va striga; pentru că era adunarea turburată, și cei mai mulți nu scia pentru ce s'au adunat.

33. Iar din norodău scosă înainte pre Alesandru, puindu-lă pre elă înainte Iudei; iar Alesandru făcîndu cu mina, vrea să răspundă norodului.

34. Iar cunoscîndu că este Iudeu, ună glasă s'a făcută de cătră toți, care ca vre-ă două ceasuri striga: mare este Artemida Efeseanilor.

35. Iar logofătulă aședîndu (potolîndu) norodulă, a dîsu: bărbați Efeseani, cine este omulă acela care nu scie cetatea Efeseaniloră că este purtătoare de grijă bisericei Artemidei, dumneđeoei celei mari, și a lui Diopet?

36. Deci fără îndoelă fiîndă aceste, se cuvine voi să vă astimpărați, și nimică cu obrăznicia să nu faceți.

37. Că ați adusă pre bărbații acestia, nici fură de cele sfînte (fiîndu), nici hulîndu pre dumneđeoea vōstră

38. Iar de are Dimitrie și cei împreună cu elă meșteri cătră cine-va cuvîntă, judecători sunt, și dregători; pîrîscă-se unulă pre altulă.

39. Iar dacă pentru altă ce-va cercați, întru cea duple lege adunare se va deslega.

40. Pentru că ne primejdumă să ne vinuimă de zarvă pentru diūa de astă-di, fiîndă că nici-ă pricină nu este, pentru care amă putēsă dămă sēmă pentru turburarea acēsta. Și acēsta dicîndu, a slobođită adunarea.

Capă 20.

IAR după ce a începută gîlcēva, chiāmîndu Pavel pre ucenici, și închinîndu-se loră, a eșită să mērgă în Macedonia.

2. Și trecîndu prin părțile acelea, și mîngîindu-i pre ei cu cuvinte multe, a venită în Ellada.

3. Și făcîndu trei lună, fiîndă-că s'a făcută vicleșugă asupra lui despre Iudei, vrîndu elă să se suia în Siria, s'a făcută socotelă să se întōră prin Macedonia.

4. Și mergea împreună cu elă pînă la Asia Sopatru Verianulă; și Thessalonicianii Aristarch și Secund; și Gaiū Dervianulă și Tîmotheu; iar din Asia, Tichic și Trofim.

5. Acestia mergîndu înainte ne-au așteptată pre noi în Troada.

6. Iar noi amă mersă pre apă după dîlele azimiloră de la Filippi, și în cincă dîle amă venită la ei în Troada, unde amă zăbovită șēpte dîle.

7. Iar într'una din sîmbete, adunați fiîndu ucenici să frîngă piîne, Pavel vorbea cu dînșii, vrîndu să purcēdă a două di; și-a lungită cuvîntulă pînă la medîlulă nopții.

8. Și era faciă multe în foisioră susă, unde era adunați.

9. Și ședîndu ună tinerelă a nume Eutich într'ă ferēstră, cuprînsă fiînd de somnă greū, vorbîndu Pavel de multe, plecîndu-se de somnă, a căđută jeosă din casa de masă cea din rîndulă ală treilea; și lă-au luată mortă.

10. Iar Pavel pogorîndu-se a cădută preste elū, și îmbră-țișîndu-lū, a dîsū: nu vî tur-burați, cā sufletulū lui într'-însulū este.

11. Și suîndu-se, și frîn gîndū pîine și mîncîndū, și multū vorbîndū cu ei pîna la dîiā, așa a eșîtū.

12. Iar pre copilū lū-aū a-dusū viū, și s'aū mîngîiatū nu pușînū.

13. Iar noī viîndū la corabiā, amū mersū la Asson, de acolo vrîndū ca să luāmū pre Pavel; pentru cā așa era rînduitū, vrîndū elū să mîrgā pre uscatū pedestru.

14. Și dacā s'a întîlnitū cu noī la Asson, luîndu-lū pre elū amū venitū la Mitilen.

15. Și de acolo înotîndū cu corabia, a doūa dî amū sositū în prĕjma Chiului; și în cea-al-tā dî amū ajunsū la Samos; și rĕmiîndū în Trongilion, a doūa dî amū venitū la Milet.

16. Pentru cā a socotitū Pavel să trecā Efesulū, ca să nu i se facā lui să zăbovescā în Asia; cā se grăbia de arū putē în dîiā prazniculū a cîncî-decî de dîle să fiā în Ierusalem.

17. Și din Milet trāmișîndū în Efes, a chîmāatū pre pres-viteriī bisericeī.

18. Și dacā aū venitū la elū, a dîsū lorū: voi sciți din dîiā cea d'întîiū întru care amū înatrātū în Asia, cumū amū fostū cu voi în tōtā vremea;

19. Slujîndū Domnului cu tōtā smerenia, și cu multe lacrĕmî și ispite, carî mî s'aū întîmplatū mie întru vicleșugulū Iudeilorū;

20. Cumū nimicū n'amū feritū dintru cele de folosū, ca să nu vĕ vestescū voē și să vĕ invĕțū pre voi înaîntea norodului și prin case;

21. Mărturisîndū și Iudeilorū și Ellinilorū pocăînta cea cātrā Dumne-deū, și credînta cea întru Domnulū nostru Iisus Christos.

22. Și acumū étā, eū legatū fiîndū cu Duhulū, mergū în Ierusalem, nescîndū cele ce mî se vorū întîmpla mie întru elū;

23. Fără numai cā Duhulū celū Sfîntū prin cetățî mărturisesce, dîcîndū, cā legături și necazuri pre mine mĕ aș-tĕptā.

24. Ci nicî de una nu bagū sĕmā, nicî amū sufletulū mĕu ciustitū mie, fără numai ca să sāvîrșescū alergarea mea cu bucuriā, și slujba care amū luatū de la Domnulū Iisus a mărturisi Evangelia darulū lui Dumne-deū.

25. Și acumū étā, eū sciū cā nu veți mai vedē fațamea voi toți, pre la care amū trecutū propoveduîndū împĕrăția lui Dumne-deū.

26. Pentru aceea mărturisescū voē în dîiā de astādî, cā curatū sunteū de sîngele tutulorū;

27. Pentru cā nu m'amū feritū ca să nu vĕ vestescū voē sfatulū lui Dumne-deū.

28. Dreptū aceea luați a minte de voi, și de tōtā turma, întru care Duhulū Sfîntū v'a pusū pre voi episcopi, ca să păstorîți biserica lui Dumne-deū, care o a căștigatū cu sîngele sĕu.

29. Cā eū sciū acĕsta, cā

după ducerea mea voru întra luni trei intru voi, care nu voru cruța turma.

30. Și dintru voi înși-vă se voru scula bărbați grăind în îndărătnicia, ca să tragă pre ucenici după dinșii.

31. Pentru aceea preveghiați, aducându-vă a minte, că trei ani n'optea și diina n'amău încetată cu lacrimi învâșind pre unul fiă-care dintru voi.

32. Și acumă vă încredințedă pre voi, fraților, lui Dumneșu și cuvîntului darului lui, care pôte să vă zidescă și să vă dea voe moștenire întru toți cei sfinți.

33. Argintulău său aurulău său haina nici a unuia n'amău poftit.

34. Singuri voi sciți, că trebilor mele și celora ce sunt cu mine aș slujit mîinele acestea.

35. Tote amă arătăt voe, că așa ostenindu-vă se cade să ajutați celor slabă, aducîndu-vă aminte de cuvîntul Domnului Iisus, că el așis: mai fericit este a da de cătă a lua.

36. Și acestea dîcînd, plecîndu-și genuchiele sele, împreună cu toți cu ei s'a rugat.

37. Și multă plîngere a fostă tutulor; și cădînd pre grumazii lui Pavel, lă săruta pre el;

38. Cuprîndîndu-și jële mai virtosă pentru cuvîntul care a fostă dîs, că nu voru mai vedé fața lui. Și-lă petrecea pre elă la corabiă.

Capă 21.

SI după ce a fostă a purcede noi despărțindu-ne dela ei, mergînd dreptă amă venită la Con, și a doă di la Rodos, și de acolo la Patara;

2. Și aflînd corabiă trecîndă la Fenici, suindu-ne într'insa amă purcesă.

3. Și ivîndu-ne la Cipru, și lăsînd pre elă în stînga mergîndă la Siria, și ne-amă pogorită în Tir; pentru că acolo era corabia a descărca povara.

4. Și aflînd ucenici, amă rămasă acolo șapte zile; care dîcea lui Pavel prin Duhul, să nu se suia la Ierusalem.

5. Și cîndă a fostă noe de amă împlinită dîlele, eșîndă mergeamă, petrecîndu-ne pre noi toți împreună cu muieri și cu copii, pîna afară din cetate; și plecîndă genuchiele pre țermure, amă făcută rugăciune.

6. Și închinîndu-ne uniă altora, amă intrată în corabiă; iar aceia s'aș întorsă la ale sele.

7. Iar noi calea pre apă săvirșîndă, de la Tir amă venită la Ptolemaida; și închinîndu-ne fraților, amă rămasă uă di la ei.

8. Iar a doă di eșîndă cei ce era cu Pavel, aș venită în Cesaria; și intrîndă în casa lui Filippă evangelistulă, (care era din cei șapte diaconi,) amă rămasă la el.

9. Și acesta avea patru fete feciōre proorocițe.

10. Și zăbovindu-ne noi acolo mai multe dîle, s'a po-

goritū din Iudea ôra-care proorocū a nume Agav,

11. Și viindū cătră noi, și luindū briulū lui Pavel, și legindu-și miinele și piciorerele, a disū: acestea dīce Duhulū Sfintū: pre bărbatulū alū căruī este briulū acesta, așa-lū vorū lega în Ierusalem Iudei, și-lū vorū da în miinele neamurilorū.

12. Și dacă amū auditū acesteia, lū rugamū noi și cei de locū de acolo, ca să nuse suiā elū în Ierusalem.

13. Și a răspunsū Pavel: ce faceți, de plingeți și-mi întristați inima? că eū nu numai a fi legatū, ci și a muri în Ierusalem gata sunt pentru numele Domnului Iisus.

14. Și neputindū noi pleca pre elū, amū incetatū, dīcīndū: voia Domnului să fiā.

15. Iar după dīlele acesteia gătīndu-ne ne suiamū în Ierusalem.

16. Și aū venitū împreună și din ucenicii de la Cesaria cu noi, aducīndū la care să ne sălășluimū, pre Mnason ôre-care Ciprian, vechiū ucenicū.

17. Și sosīndū noi în Ierusalem, cu bucuriā ne-aū priimitū pre noi frați.

18. Iar a doūa dī a intratū Pavel împreună cu noi cătră Iacov; și toți bētrīnii aū venitū.

19. Și închinīndu-se lorū, spunea căte una pre rīndū cele ce a făcutū Dumnezeuū întru neamuri prīn slujba lui.

20. Și ei aūdīndū slāvia pre Domnulū; și aū dīsū lui: vedī, irate, căto miī de Iudei sunt

care aū cređutū; și toți sunt rīvnitori legi.

21. Și aū înțelesū pentru tine, că înveți despărțire de la Moise pre toți Iudei cei dintre neamuri, dīcīndū, să nu-și taie împregiurū pre fii lorū, nici duple obiceiuri să imble.

22. Ce dar este? cu adevēratū trebuie mulțime să se adune; că vorū aūdi că ai venitū.

23. Decī acēsta fă care-ți dīcemū ție: sunt la noi patru bărbați, cari aū făgăduință întru sine.

24. Pre acestia luīndu-i curățesce-te împreună cu ei, și cheltuesce pentru ei, ca să-și radă capulū; și vorū cunōsce toți, că din cele ce aū înțelesū pentru tine, nimicū nu este, ci imbli și tu pāzīndū legea.

25. Iar pentru neamurile care aū cređutū noi amū trāmisū, judecīndū nimicū de acestū felū să păzescā ei, fără numai să se ferescā ei de ce este jertfītū idolilorū, și de sīnge, și de sugrumatū, și de curviā.

26. Atuncī Pavel luīndū pre bărbații aceia, a doūa dī curățīndu-se cu ei, a intratū în bisericā, vestīndū împlīnirea dīlelorū curățeniei, pīnā ce s'a adusū pentru unulū fiesce-care din ei jertfā.

27. Și cīndū era să se împlīnescā septe dīle, Iudei cei din Asia vēdīndū pre elū în bisericā, aū întārītātū totū norodulū, și și-aū pusū miinele pre elū;

28. Strīgīndū: bărbați Israelteanī, ajutați; acesta este omulū care împrōtiva norodu-

lui, și a legii, și a locului acestuia pre toți pretutindinea învață; încă și Ellini a băgat în biserică, și a spurcat acestu sfîntu locu.

29 Că vîduseră pre Trofim Efeseanul în cetate împreună cu elu, pre care socotia că lă-a băgat Pavel în biserică.

30. Și s'a pornit totă cetatea, și a alergat norodul; și prindînd pre Pavel, lă trăgea afară din biserică; și îndată s'au închis ușiele.

31. Și căutîndu ei să-lu omóre pre elu, a venit veste la căpitanul oștii, cum-că s'a turburat totu Ierusalemul;

32. Care îndată luîndu ostași și sutași, a alergat asupra lor. Iar ei vîdînd pre căpitanul și pre ostași, au încetat a bate pre Pavel.

33. Și apropiîndu-se căpitanul, lă-a apucat pre elu, și a poruncit să-lu lege cu două lanțuri; și întreba cine este, și ce a făcutu.

34. Și alții altu ce-va striga întru norod; și neputînd să înțelegă adevêrul pentru gîlcévă, a poruncit să-lu ducă pre elu la tabără.

35. Și cîndu a ajuns la trepte, s'a întîmplat de se purta elu de ostași pentru sila norodului;

36. Pentru că mergea după elu mulțimea norodului, strigînd: iea-lu pre elu.

37. Și vrînd să-lu bage în tabără, Pavel așis căpitanul: de este slobod mie a dice ce-va cătră tine? iar elu a șis; Ellinesce scii?

38. Ore nu ești tu Egipteanul, cela ce mai 'nainte de zilele acestea te-ai ridicat

asupra și ai scos în pustia pre cele patru mii de bărbați sicarii?

39. Și așis Pavel: eu sunt omu Iudeu Tarsean alu Ciliciei, care nu este neînsemnat cetate, cetățianu; și te rog pre tine, dă-mi voia să grăescu cătră norodul.

40. Și dîndu-i voia elu, Pavel stîndu pre trepte, a făcutu cu mîna norodului; și multă tăcere făciudu-se, a grăit în limba Evrească, dicîndu:

Capu 22.

BĂRBAȚI frați și părinți, Baudiți acumu răspunsul meu celu cătră voi;

2. Și auîndu că în limba Evrească grăesce lor, mai multă tăcere au datu;

3. Și așis: eu sunt bărbat Iudeu, nascut în Tarsul Ciliciei, și crescut în cetatea acesta lingă picioarele lui Gamaliel, învățat pre amăruntul legea părintescă, rîvnitoru fiindu lui Dumnezeu, precumu voi toți sunteți astăzi.

4. Care acestă cale o amu gonit pînă la mörte, legîndu și dîndu la temnițe bărbați și muieri.

5. Precumu și archiereul mărturisesce de mine, și totă bêtîrîimea; de la care și cărți luîndu cătră frați, la Damascu mergeam. ca și pre cei ce era acolo să-i aducă legați în Ierusalem, ca să se pedepsescă.

6. Și a fostu cîndu mergeam eu și mă apropiam de Damascu, întru amedă-ți, fără de veste din ceru a strălucit împregiurul meu lumină multă.

7. Și amă cădută la pămînt, și amă auditū glasū dîcîndu-mî: Saul, Saul, ce mă gonesci?

8. Iar eū amă răspunsū: cine ești, Dómnē? și a dîsū cătră mine: eū sunt Iisus Nazarineanulū, pre care tu gonesci.

9. Iar cei ce era împreună cu mine, lumina o aū vîdută, și s'aū înfricoșatū; iarglasulū celū ce grăia mie nu lū-aū auditū.

10. Și amă dîsū: ce voiū face, Dómnē? iar Domnulū a dîsū cătră mine: sculîndu-te, mergi în Damascū; și acolo se va grăi pentru óte cele ce s'aū rînduitū ție să le faci.

11. Și fiindū că nu vedeam de slava luminei aceleia, ducîndu-mă de mină de cei ce era împreună cu mine, amă venitū în Damascū.

12. Iar óre-care Anania, bărbatū bine credinciosū dupe lege, mărturisitū de toți Iudeii carī locuiseră în Damascū,

13. Vîindū la mine și sîindū înainte, a dîsū mie: Saul frate, caută (veđi iarăși). Și eū în ceasulū acela amă căutatū la elū (lū-amă vîdută pre elū).

14. Iar elū a dîsū: Dumne-deulū părinților nostri te a alesū pre tine ca să cunoști voia lui, și să veđi pre celū dreptū, și să aūđi glasū din gura lui;

15. Căci vei fi mărturiă lui cătră toți ómenii de cele ce ai vîdută și ai auditū.

16. Și acumū ce zăbovesci? sculîndu-te botézá-te, și-ți

spală păcatele tele, chiămindū numele Domnului Iisus.

17. Și a fostū mie cîndū m'amă întorsū în Ierusalem, și mă rugam în biserică, m'amă făcutū întrū uimire,

18. Și lū-amă vîdută pre elū dîcîndū mie: grăbesce, și eși curîndū din Ierusalem; că nu vorū priimi mărturia tea cea pentru mine.

19. Și amă dîsū: Dómnē, ei știū că eū eram puindū în temnițe și bătîndū la sinagoge pre cei ce credea întrū tine;

20. Și cîndū se vîrsa sîngele lui Ștefan muceniclūi tēū, și eū eram ispravnicū (de față), și împreună voiam la mórtea lui, pázîndū hainele celū ce-lū omora pre elū.

21. Și a dîsū cătră mine: mergi; că eū la neamuri departe te voiū trămite.

22. Și lū-aū ascultatū pre elū pînă la cuvîntulū acesta, și aū ridicatū glasulū lorū, dîcîndū: iea-lū de pre pămîntū pre unulū ca acesta; că nu se cade elū să trăescă.

23. Și strigîndū ei, și aruncîndū hainele, și prafū aruncîndū în vîzduhū,

24. A poruucitū căpitanulū să-lū ducă pre elū în tabără, dîcîndū cu bătaia să se certe elū, ca să cunóscă pentru care pricină așa striga asupra lui;

25. Iar fiindū-că pré-lū stringea pre elū cu curelele, a dîsū Pavel cătră sutașulū celū ce sta de față: óre este slobodū voă a bate omū Romanū și nevinovatū?

26. Și aūindū sutașulū, mergîndū a spusū căpitanulū; dîcîndū: caută, ce vei să faci,

că omul acesta este Romanu.

27. Și viindă căpitanul a disu lui: spune mie, de ești tu Romanu? iar el a disu: așa.

28. Și a răspuns căpitanul: eu cu multă cheltuélă am câștigat politia (cetățenia) acesta. Iar Pavel a disu: iar eu sunt și născut.

29. Deci îndată s'a depărtat de la el cei ce vrea să-l bată; și căpitanul s'a înfricoșat după ce a înțeles că este Romanu, și căci lă legase pre el.

30. Și a doă di vrindă să cunoscă adevărul, pentru ce se pîrîse de Iudei, lă-a slobođit pre el din legături, și a poruncit să viă archierei și totă adunarea lor; și aducind pre Pavel, lă-a pus în mijlocul lor.

Capu 23.

Și căutind Pavel spre adunare, a disu: bărbați frați, eu cu totă sciința bună am vieșuit înaintea lui Dumnezeu pînă în ziua acesta.

2. Iar archiereul Anania a poruncit celor ce-l sta lui înainte să-l bată preste gură.

3. Atunci Pavel a disu către el: bate-te-va Dumnezeu, părete vărut; și tu sed judecîndu-mă duple lege, și împotriva legi poruncesci să mă bată.

4. Iar cei ceta înainte au disu: dar pre archiereul lui Dumnezeu blestemi (ocăresci)?

5. Iar Pavel a disu: n'am scit, fraților, că este archiereu; că scris este: pre mai

marele norodului tău să nu-lă grăesci de rău.

6. Deci cunoscind Pavel că ăa parte este sadducheii, iar alta farisei, a strigat întru adunare: bărbați frați, eu sunt fariseu, fecior de fariseu; pentru nădejdea și învierea morților eu mă judec.

7. Și acesta el grăind, s'a făcut neunire între farisei și între sadducheii; și s'a împărchiat mulțimea.

8. Pentru că sadducheii dicu că nu este înviare, nici ingeru, nici duhu; iar fariseii le mărturisesc amîndouă.

9. Și s'a făcut strigare mare; și sculîndu-se cărturarii din partea fariseilor se pricea, dicînd: nici-unu rău nu aflăm în omul acesta; iar de a grăit lui duhu său ingeru, să nu ne împotrivim lui Dumnezeu.

10. Și multă gîlcévă făcîndu-se, temîndu-se căpitanul ca să nu rumpă ei pre Pavel, a poruncit ostașilor să se pogore și să-l răpescă pre el din mijlocul lor, și să-l ducă în tabără.

11. Iar în noptea ce venise stîndu-i Domnul înainte, a disu: îndrăsnesce, Pavel; că precum ai mărturisit de mine în Ierusalem, așa ție se cade și în Roma să mărturisești.

12. Iar după ce s'a făcut ziua, adunîndu-se ore-cariludei s'a anatematisit pre ei, și dicînd, nici să mănince, nici să bea, pînă nu vor omori pre Pavel.

13. Și era mai mulți patru-deci cei ce făcuseră jurămîntul acesta.

14. Carī mergîndū la ar-chierei și la bētrîni, aū ȡisū: cu anatema ne-amū anate-matisitū pre noi inși-ne, ni-micū sǎ nu gustāmū pînă nu vomū omorî pre Pavel.

15. Acumū dar voi arētași cǎpitanului împreună cu adu-narea, ca mîine sǎ-lū pogore pre elū la voi, ca cumū ași vrē sǎ cercași mai pre amē-runtulū cele ce sunt pentru elū; iar noi, mai 'nainte de ce se va apropia elū, gata suntemū sǎ-lū omorîmū pre elū.

16. Și aūȡindū feciorulū su-rorii lui Pavel vicleșugulū, mergîndū și întrîndū în tabă-rǎ, a spusū lui Pavel.

17. Și chiāmîndū Pavel pre unulū din sutași, a ȡisū: pre tinerelulū acesta du-lū la cǎ-pitanulū, pentru cǎ are ore-ce sǎ spuīa lui.

18. Decī acela luîndu-lū pre elū lū-a dusū la cǎpitanulū, și a ȡisū: Pavel celū legatū chiāmîndu-mē pre mine, s'a rugatū pentru acestū tiner elū sǎ-lū aducū la tine, cǎ are ore-ce sǎ-ȡi spuīa ȡie.

19. Iar cǎpitanulū luîndu-lū de minǎ, și ducîndu-se în la-turī, lū-a întrebātū: ce este care ai sǎ-mī spuī mie?

20. Și a ȡisū: cǎ Iudeiī s'aū vorbitū sǎ se rōge ȡie, ca miī-ne la adunare sǎ pogorī pre Pavel, ca cumū arū vrē ce-va mai pre amēruntulū sǎ in-trebe pentru elū.

21. Decī tu sǎ nu-ȡi ascultī pre ei; pentru cǎ-lū pîndescū pre elū bărbaȡi mai multū de patru-ȡeci, carī s'aū anate-matisitū pre ei-ȡi nici sǎ mǎ-nince, nici sǎ bea, pînă nu

vorū omorî pre elū; și acumū gata sunt, așteptîndū cea de la tine sǎȡăduinȡǎ.

22. Decī cǎpitanulū a slo-boditū pre tinerelū, porun-cîndū ca nimēnuī sǎ nu spu-ȡǎ, cǎ ai arētatū cǎtrǎ mine acestea.

23. Și chiāmîndū pre doūi ore-carī din sutași, a ȡisū: gȡȡi doūe sute de slujitori, ca sǎ mērgǎ pînă la Cesaria, și cǎlǎreȡi șēpte-ȡeci, și fus-taȡi doūe sute, din alū trei-lea ceasū din nōpte.

24. Și dobitōce sǎ aduceȡi ca sǎ puīa pre Pavel, sǎ-lū scape cǎtrǎ Felix domnulū.

25. Scriîndū carte care co-prinde într'acestū chipū:

26. Clandiū Lisiū lui Felix, pré puterniculū domnū, sǎ se bucure.

27. Pre acestū bărbatū, fi-îndū prinsū de Iudei, și vrîndū sǎ se omōre de dînșī, mer-gîndū eū cu ôste lū-amū sco-sū, înȡelegîndū cǎ este Ro-manū.

28. Și vrîndū sǎ înȡelegū pricina pentru care-lū pîrēscū pre elū, lū-amū pogoritū la adunarea lorū;

29. Pre care lū-amū aflatū pîrîndu-se pentru întrebǎrile legiī lorū, iar nici-ūǎ vinǎ vrednicǎ de mōrte saū de le-gȡaturī avîndū.

30. Și vestîndu-mi-se mie cumū cǎ va sǎ fiǎ vicleșugū asupra bărbatului acestuia des-pre Iudei, dintr'acelū ceasū lū-amū trǎmisū la tine; po-runcîndū și pîrîșilorū sǎ spuīa cele ce aū asupra lui înain-tea tea. Fiī sǎnǎtosū.

31. Decī ostaȡiī, dupre cumū li se poruncise lorū, luîndū

pre Pavel lă-au adusă nóp-tea la Antipatrida.

32. Iar a doăa ăi lăsîndu pre călăreți să mērgă cu elu, s'au întorsă în tabără.

33. Care întrîndu în Cesia, și dîndu domnului cartea, au pusă și pre Pavel înaintea lui.

34. Și citîndu domnul, și întrebîndu-lu din ce ținut este, și înfelegîndu că este de la Cilicia;

35. A ăisă: te voău aădi pre tine cîndu și piriăi tēi voru veni. Și a poruncit ca să se păzescă elu în divanul lui Irod.

Capu 24.

IAR după cinei ăile s'a pō-
lgoritū archiereulū Anania
cu bētrîni, și cu ôre-care ri-
torū Tertil, care au arētātū
domnului asupra lui Pavel.

2. Și chiāmîndu-se elu, a
început a-lu piri pre elu
Tertil, ăicîndu:

3. Multă pace dobîndîndu
prin tine, și isprăvi cari se
facu la neamulū acesta prin
a tea purtare de grijă, în tō-
tă vremea și în totu loculū
mărturisimū, puternice Feli-
xe, cu tōtă mulțamita.

4. Iar ca nu mai multu să
te ostenescū, te rogū să ne
aădi pre noi în scurtu cuatū-
ta blindēă.

5. Că amū aflatu pre omulū
acesta perdētōrū, și pornîndu
zarvā la toți ludei ce sunt
în tōtă lumea, și mai mare
eresului Nazarineanilor;

6. Care și biserica s'a ispi-
titu să o spurce; pre carelū-
amū și prinsu, și duple legea

nōstră amū vrutū să-lu jude-
cāmū.

7. Dar viîndu Lisiū căpita-
nulū cu multă silă, din mîi-
nele nōstre lă-a luatū;

8. Poruncîndu pirișilorū lui
să viă la tine; de la cari vei
putē singurū cercetîndu de tō-
te acestea să cunoscū, de ca-
re noi pirimū pre elu.

9. Și împreună adevēria și
Iudei, ăicîndu cumū că ace-
tea așa sunt.

10. Iar Pavel a rēspunsū,
făcîndu lui semnū domnulū
să grăescă: sciîndu-te pre ti-
ne că de mulți ani eș i jude-
cătorū dreptū neamului a-
cestuia, mai cu bună voia ce-
le pentru mine rēspundū;

11. Că poți tu conōsce că,
nu sunt mai multu de cătū
douē-spre-dece ăile, de cîndu
m'amū suitu să mē închinū
în Ierusalem.

12. Și nici în biserică m'au
aflatu pre mine cu cine-va
pricîndu-mē, sau turburare fă-
cîndu norodulū, nici în sina-
goge, nici în cetate;

13. Nici potū adevēri pen-
tru care acumū mē pirēscū.

14. Și mărturisescū acēsta
ție, că duple calea pre care
ei o ăicu eresū, așa slujescū
Dumneđeului părintescū, cre-
đîndu tōte cele scrise în legi
și în prooroci;

15. Nădejde avîndu intru
Dumneđeu, care și însuși a-
cestla așteptă, cumū că va să
fiă inviāre morțilorū, drepti-
lorū și nedreptilorū.

16. Și intru acēsta eu mē
nevoescū, ca fără de poticni-
re sciîntă să aibū cătră Dum-
neđeu și cătră ômenī pururea.

17. Și după mulți ani amū

venitŭ ca sǎ facŭ milostenii la neamulŭ meŭ, ŝi prinŭse;

18. Întru care m'aŭ aflatŭ curăŝitŭ în biserică, nu cu glŭtă, nici cu gîlcăvǎ, ōre-care Iudei din Asia.

19. Carî trebuia înaintea tea sǎ viǎ de faŝă, ŝi sǎ pîrăscă, de aŭ ce-va asupra mea.

20. Saŭ aceŝtia singuri sǎ spuǎ, stîndŭ eŭ înaintea soborului, de aŭ aflatŭ ce-va întru mine strimbătare;

21. Fǎrǎ numai pentru unŭ glasŭ acesta care amŭ strigatŭ, stîndŭ între ei: cǎ pentru înviǎrea morŝilorŭ eŭ mǎ judecŭ astăŝi de voi.

22. Ŝi aŭdîndŭ acestea Felix, i-a lăsatŭ (urnitŭ) pre ei, fiindŭ-cǎ mai cu amăruntulŭ scia cele pentru calea acăsta, ŝi a ătsŭ: cîndŭ Lisiŭ căpitanulŭ se va pogori, voiŭ înțelege cele pentru voi.

23. Ŝi a poruncitŭ sutaŝului sǎ se pǎzescă Pavel, ŝi sǎ albǎ odihnǎ, ŝi pre nimeni sǎ nu oprăscă dintr'aŝi lui de a-i sluji, saŭ a veni la elŭ.

24. Iar dupǎ cǎte-va ălle viîndŭ Felix cu Drusilla, muieră lui, care era Iudeicǎ, a chîămatŭ pre Pavel, ŝi lŭ-a aŭditŭ pre elŭ pentru credinŝa cea intru Christos.

25. Ŝi grăîndŭ elŭ pentru dreptate, ŝi pentru înfrinare, ŝi pentru judecata ce va sǎ fiǎ, înfricoŝîndu-se Felix a răspunsŭ: acumŭ mergi; ŝi a fiînd vreme te voi mai chîăma.

26. Încǎ ŝi nădăjduîndŭ cǎ bani se vorŭ da lui de la Pavel, ca sǎ-lŭ slobodăscă; pentru aceea ŝi mai adese ori chîămîndu-lŭ, vorbea cu elŭ.

27. Iar dupǎ ce s'aŭ împli-

nitŭ doŝi anŝ, s'a pusŭ în loculŭ lui Felix Porciŭ Fest; ŝi vrîndŭ Felix sǎ facǎ harŭ Iudeilorŭ, a lăsatŭ pre Pavel legatŭ.

Capŭ 25.

DECÎ Fest întrîndŭ în dreăgătorîă, dupǎ trei ăile s'a suitŭ în Ierusalem de la Cesaria.

2. Ŝi aŭ arătatŭ lui arhierelŭ ŝi cei mai de frunte ai Iudeilorŭ asupra lui Pavel, ŝi-lŭ ruga pre elŭ,

3. Cerîndŭ harŭ asupra lui, ca sǎ-lŭ trǎmiŝă pre elŭ la Ierusalem. făcîndŭ viclesugŭ ca sǎ-lŭ ucidă pre elŭ pre drumŭ.

4. Decî Fest a răspunsŭ cǎ Pavel sǎ se pǎzescă în Cesaria, ŝi elŭ va degrabŭ sǎ mǎrgă acolo.

5. Decî cei tarî întru voi ăice, pogorîndu-se împreună, de este ce-va întru bărbatulŭ acesta, pîrăscă-lŭ pre elŭ.

6. Ŝi zăbovindŭ la ei nu mai multŭ de cǎtŭ ăce ăile, s'a pogoritŭ în Cesaria, ŝi a doŝa ăi ședîndŭ la divanŭ, a poruncitŭ sǎ se aducǎ Pavel.

7. Ŝi viîndŭ elŭ, aŭ stătutŭ împejurulŭ lui Iudei carî veniseră din Ierusalem, multe ŝi grele vinuirî aducîndŭ asupra lui Pavel, pre care nu le putea sǎ le dovedăscă;

8. Răspundîndŭ elŭ: cǎ nici împrotiva legiî Iudeilorŭ, nici împrotiva bisericeî, nici împrotiva Cesarului amŭ greŝitŭ ce-va.

9. Iar Fest vrîndŭ sǎ facǎ harŭ Iudeilorŭ, răspundîndŭ a ăisŭ lui Pavel: voesci sǎ te suî în Ierusalem, ŝi acolo pen-

tru acestea să te judeci înaintea mea?

10. Iar Pavel a dispus: la divanul Cesarului sunt stîndu, unde trebuie să mă judec; Iudeilor nici-ua nedreptate n'amă făcutu, precum și tu mai bine știi.

11. Pentru că de amă făcutu nedreptate, și ce-va vrednicu de mörte amă lucratu, nu mă ferescu de mörte; iar dacă nimic nu este din cele ce aceștia mă pirescu, nimeni nu pöte pre mine loră să mă dăruască; pre Cesarulă chiāmă.

12. Atunci Fest grăind, împreună cu sfatul, a răspunsu: pre Cesarulă ai chiāmatu? la Cesarulă vei merge.

13. Și dacă au trecut câteva zile, Agrippa împăratul și Verenice s'au pogorit în Cesaria, ca să se închine lui Fest.

14. Și zăbovindu-se zile multe acolo, Fest a spus împăratului pentru Pavel, dîcîndu: unu bărbatu öre-care este lăsatu de Felix legatu;

15. Petru care, fiindu eu în Ierusalem, au arătat înaintea mea archiereii și bētrînii Iudeilor, cerîndu improtiva lui judecată.

16. Cătră care amă răspunsu, că nu este obicei la Romani să dea pre vre-unu omu la porđare, mai înainte pînă ce n'are de față colu piritu pre pirișii lui, și locu de răspunsu să-și ia pentru vina sea.

17. Și adunîndu-se ei aici, nici-ua zăbavă făcîndu, a doăa di ședîndu la judecată, amă poruncitu să se aducă bărbatul.

18. Pentru care stîndu pirișii lui împrejură ~~mă~~-ua vină aducea dintr'acelea cari propuneam eu.

19. Ci numai nisce întrebări pentru a lor credință avea asupra lui, și pentru unu Iisus öre-care mortu, pre care dicea Pavel că este viu.

20. Și nedumirîndu-mă eu de întrebarea acēsta, amă dispus de voesce să mērgă în Ierusalem, și acolo să se jndece pentru acēsta.

21. Iar Pavel chiāmîndu să se păzescă elu la judecata lui Sevast, amă poruncitu să se păzescă, pînă-lu voiu trāmite pre elu la Cesarulă.

22. Iar Agrippa cătră Fest a dispus: ași fi voitū și eu să audu pre acelū omū. Iar elu: miine, a dispus, vei audi pre dînsul.

23. Decī a doăa di viîndu Agrippa și Verenice cu multă fală, și întrîndu în divanul palatului împreună cu căpitani frunte ai cetății, și poruncîndu Fest, s'a adusū Pavel.

24. Și a dispus Fest: Agrippa împăratc, și toși băbașii cei ce sunteși împreună cu noi, vedeși pre acesta, pentru care totă mulțimea Iudeilor mi s'a rugatū și în Ierusalem și aici, strigîndu că nu trebuie să mă trādescă elu.

25. Iar eu cunoscîndu că nimicū vrednicū de mörte elu n'a făcutū, și elū singurū chiāmîndu pre Cesarulă, amă socotitū să-lu trāmișu pre elu.

26. Pentru care a scrie ceva adevăratū domnului n'amă; pentru aceea lū-amă adusū pre elu la voi, și mai virtosū

înaintea tea, împărate Agripa, că cercetare făcându-se să amă ce să scrii.

27. Pentru că fără cuviință mi se pare a fi să trâmîțu legatū, și pricinele cele asupra lui să nule însemneșu.

Capū 26.

IAR Agripa cătră Pavel a dîsî: poruncesce-șe se ție să grăesci singurū pentru tine. Atunci Pavel întîndînd mîna, a rîspunsū:

2. Pentru tôte cari mē pîrîscū Iudei, o împărate Agripa, mē socotescū pre mine fericitū a fi, vrîndū să rîspundū înaintea tea astă-șî;

3. Mai vîrtosū sciutorū fiîndū tu de tôte ale Iudeilorū obiceșuri și întrebări; pentru aceea mē rogū, ca cu îngăduință să mē ascuși pre mine.

4. Pre viēta mea cea din tinereță, care din începutū s'a făcutū în neamulū meū în Ierusalem, o sciū toți Iudei;

5. Șciîndu-mē pre mine mai d'înainte, de vorū vrē să mărturisescă, că duple eresulū celū prē cu cercare alū legiî nōstre amū trăitū fariseū.

6. Și acumū pentru nădejdea făgăduinței cei ce s'a făcutū cătră pîrinși de la Dumneșu staî judecîndu-mē;

7. La care cele două-spre-dece seminții ale nōstre neîncetatū diūa și nōptea sluîndū, nădăjduescū să ajungă; pentru care nădejde sunt pîrîtū, împărate Agripa, de Iudei.

8. Ce lucru necredinciosū se judecă la voi, dacă Dumneșu pre morți înviēdă?

9. Deci mie mi s'a părutū

(eū amū gînditū) că asupra numelui lui Iisus Nazarineanulū trebuia multe împrotivă să facū.

10. Care amū și făcutū în Ierusalem; și pre mulți din sînți eū în temniță i-amū închisū, luîndū putere de la archierei; și cîndū se omora ei, dam hotărîre;

11. Și la tôte sinagoge de multe ori muncîndu-i pre ei, i-îndemnam să hulēscă; și multū turbîndu-mē asupra lorū, i goniamū pînă la cetățile cele din afară.

12. Întru care mergîndū și la Damascū cu putere și cu poruncă de la archierei,

13. Întru a mēdă șî, amū vîdūtū pre cale, împărate, din cerū mai multū de cătū strălucirea sōrelui, lumină strălucîndū împrejurulū meū și a celorū ce mergea cu mine.

14. Și toți noi cădîndū la pămîntū, amū audītū eū glasū dicîndū cătră mine, și grăîndū în limba Evreescă: Saul, Saul, ce mē gonesci? cu greiș-este ție a lovi cu piciorulū împrotiva boldurilorū.

15. Iar eū amū dîsū: cine ești, Dōmne? iar elū a dîsū: eū sunt Iisus, pre care tu gonesci.

16. Ci te scōlă și stă pre picîorele tele; că spre acēsta m'amū arētatū ție, ca să te alegū slugă și mărturiă și a celorū ce ai vîdūtū, și a celoră întru care mē voiū arēta ție.

17. Șciîndu-te pre tine de la norodū și de la neamurile la cari acumū te trâmîțu,

18. Să deschîdî ochii lorū, ca să se întōrcă de la întu-

nerecă la lumină. și de la puterea Satanei la Dumneșeu. ca să iea ei iertare păcatelor, și sorte intru sfinși, prin credința cea intru mine.

19. Pentru aceea, împărate Agrippa, nu m'amă făcutu ne ascultătoru vedeniei ceresci;

20. Ci celoru din Damascu întâiu, și din Ierusalem, și din totă țara Iudeei, și neamuriloru amă mărturisitu, să se pocăiescă, și să se întorcă la Dumneșeu, făcindu lucruri vrednice de pocăință.

21. Pentru acestea Iudeii, prindindu-mă în biserică, se ispitia să mă omóre.

22. Iar dobindindu ajutorul celu de la Dumneșeu, pină în ziua acésta stau, mărturisindu la micu și la mare, nimicū grăindū afară de cele ce și proorocii au proorocitu că voru să fiă, și Moise;

23. Că va pătimi Christos, că elū întâiu din învierea morților lumină va vesti norodului și neamuriloru.

24. Și acestea elū răspundū, Fest cu mare glasū a disū: te înnebunesci, Pavle; cartea cea multă spre nebniă te întorce.

25. Iar elū a disū: nu mă înnebunescū, puternice Feste, ci ale adevărului și ale înțelepciunii cuvinte grăescū.

26. Că scie pentru acestea împăratulū, cătră care și îndrăsnindu grăescū; că nu socotescū a fi dintr'acestea ceva nesciutū lui; că nu s'a făcutū în înghițū acésta.

27. Cređi, împărate Agrippa, pre prooroci? sciū că

28. Iar Agrippa cătră Pa-

vel a disū: intru puținū mă plecū a mă face Christian.

29. Iar Pavel a disū: ași poști de la Dumneșeu, și intru puținū și intru multū, nu numai tu, ci și toți cei ce mă audū pre mine astădi, să se facă intr'acestū felū, precumū și eu sunt, afară de legăturile acestea.

30. Și acestea dicindū elū, s'a sculatū împăratulū, și domnulū, și Verenice, și cei ce ședea împreună cu ei;

31. Și depărtindu-se grăia unulū cătră altulū, dicindū: că nimicū vrednicū de mórte sau de legături face omulū acesta.

32. Iar Agrippa a disū lui Fest: se putea slobođi omulū acesta, de n'arū fi chiămatū pre Cesarulū:

Capū 27.

IAR după ce s'a judecatū ca Isă mergemū noi în Italia, dat'au pre Pavel și pre alții ore-care legați unui sutașū, a nume Iuliū, din ceta Sevastienescă.

2. Și intrindū într'ūă corabiă de la Adrumet, vrindū să mergemū pre lingă locurile Asiei, amū purcesū, fiindū cu noi Aristarch Macedonianulū din Thessalonicū.

3. Și a doăa di amū venitū în Sidon; și cu iubire de ómeni arétindu-se Iuliū cătră Pavel, i-a datū voiă să mērgă pre la prietenī să dobîndescă purtare de grijă.

4. Și de acolo, purcedindū amū venitū subt Cipru, pentru că vînturile era impropriivă.

5. Și, trecindū marea Ciliciei și a Pamfiliei, amū venitū în Mira Liciei.

6. Și acolo aflîndu sutașii lă corabiă din Alesandria mergîndu în Italia, ne-a băgatū pre noi într'însa.

7. Și în multe zile vîslîndu cu zăbavă, și abia sosîndu lîngă Cnid, nelăsîndu-ne pre noi vîntulū, amū trecutū pre sub Crit alătorea cu Salmona;

8. Și de abia trecîndu, amū venitū la unū locū ôre-care ce se chiăma Limanuri bune, de care era aprôpe cetatea Lasia.

9. Și multă vreme trecîndu, și fiîndu mergerea corăbiei cu primejdiă, pentru că și postulū trecuse, î sfātuia pre ei Pavel,

10. Dicîndu-le lorū: bărbațilorrū, vîdū, că cu necazū și cu multă pagubă nu numai a poverii și a corăbiei, ci și a sufletelorū nōstre va să fiă mergerea corăbiei.

11. Iar sutașii lū pre cîrmaciū și pre căpitanulū corăbiei asculta mai multū de cătū cele ce grăia Pavel.

12. Și nefiîndu limanulū bunū de iernatū, cei mai mulți făcea sfatū să se ducă de acolo, că de arū putē să ajungă în Fenicia să ierneze în limanulū Critului, care caută spre Liva și spre Chor.

13. Și sufiîndu austru, părăndu-le lorū că vorū dobîndi voia sea, lăsîndu-se din Asson, aū vîslitū pre marginile Critului.

14. Iar nădupă multă vreme s'a întăritatū asupra lui unū vîntū vîforitorū, ce se chiămă Evroclidon.

15. Și răpîndu-se corabia, și neputîndu merge împotiva vîntului, slobođîndu-ne după valuri ne purtamū.

16. Și trecîndu unū ostrovū ôre-care, ce se chiăma Clavdi, abia amū pututū prinde luntrea;

17. Care trăgîndu-o în corabiă, ajutorînte întrebuița încingîndu corabia; și temîndu-se să nu cadă în Sirt, slobođîndu vetrele, așa se purta.

18. Și fiîndu noi fôrte împresurați de viscolū, a doia di aū făcutū lepădare din corabiă;

19. Și a treia di noi cu pîile nōstre amū lepădatū u-neltele corăbiei.

20. Și nici sôrele, nici stelele arătîndu-se în multe zile, și vîforū nu puținū fiîndu ne asupră, se luase d'aci tōtă nădejdea de a ne mîntui noi.

21. Și multă flămîndiă fiîndu, atunci stîndu Pavel în mijloculū lorū, a dișu: se cădea, o bărbațilorrū, ascultîndu-mē pre mine, să uu fi purcesū din Crit, și să fi căști-gatū necazulū acesta și paguba.

22. Și acumū vē îndemnū pre voi să aveți voia bună; că perire nici-unui sufletū nu va fi dintru voi, fără numai corăbiei.

23. Că mī-a stătutū înaînte într'acēstă nōpte îngerulū lui Dumneđeu, alū căruia sunt eu, și căruia slujescū,

24. Dicîndu: nu te teme, Pavle; înaîntea Cesarului și se cade să stai; și etă, și-a dăruitū ție Dumneđeu pre toți cei ce sunt în corabiă cu tine.

25. Dreptū aceaa fiți cu bună nădejde, bărbațilorrū; că cređū lui Dumneđeu că așa va fi, precumū mi s'a dișū mie.

*

26. Și într'unu ostrovu ôre-care este să cădemu noi.

27. Și dacă s'a împlinitu a patru-spre-dece nôte, pur-tîndu-ne noi cu corabia în marea Adriei, pre la međiulû nopții le părea corăbiărilor că se apropiă la vre-o margine;

28. Și slobodîndu măsura, au aflatu stîngenî două-deci; și puțin de acolea trecîndu, și iarăși măsurîndu, au aflatu stîngenî cinci-spre-dece.

29. Și temîndu-se ca nu cumu-va în locuri prundose să cadă, aruncîndu patru anghire despre cîrma corăbiei, se ruga să se facă diuă.

30. Iar corăbiarii căutîndu să fugă din corabiă, și slobodîndu luntrea în mare, cu pri-lejû ca acela ca cumu arû vré despre piscu să slobodéscă anghirele,

31. Dis'-a Pavel sutașîlû și ostașiloru: de nu vorû ré-miné aceștia în corabiă, voi nu vê veți puté mintui.

32. Atunci au tăiatu ostași funiele luntrei, și o au lăsatu să cadă.

33. Iar pină cîndu vrea să se facă diuă, Pavel ruga pre toți să mîinco bucate, dicîndu: patru-spre-dece dîle sunt astă-di de cîndu n'ați mîncatû, așteptîndu, și nimicu gustîndu.

34. Pentru aceea vê rogû pre voi să mîncăți, că acés-ta este spre mîntuirea voastră; că nici-unuia din voi pîrû din capû nu va cădé.

35. Și dicîndu acestea, și luîndu piine, a mulțămîtû lui Dumnezeu înaintea tutulorû, și frîngîndu a începutu a mîncea.

36. Și voia bună toți făcîndu, au luatû și ei de au mîncatû.

37. Și eramû în corabiă de toți suflete două sute și șep-te-deci și șese.

38. Și săturîndu-se de bu-cate, au ușuratû corabia, a-runcîndu griulû în mare.

39. Și dacă s'a făcutu diuă, pămîntulû nu cunoscea; iar vedea de departe unû sinûce avea țermuri, la care se sfă-tuia, de arû fi cu puțină, să scôță corabia.

40. Și trăgîndu afară anghi-rele o au sloboditû pre ma-re, și împreună slăbindu fu-niele cîrmelorû, și ridicîndu vetrila cea mică după vînti-șiorulû care sufla, trăgea spre țermuri.

41. Și cădîndu într'unu locû dintre două mări, s'a înfiptû corabia; și pisculû d'înainte s'a împlîntatû și sta neclătîtû, iar partea din apoi se rum-pea de sila valurilorû.

42. Iar ostași au făcutû sfatû să omóre pre cei legați, ca să nu înnôte cine-va și să scape.

43. Iar sutașîlû, vrîndu să feréscă pre Pavel, a opritû sfatulû lorû, și a poruncitû ca cei ce vorû puté să înnôte, sărîndu mai întîiû să éasă la pămîntu.

44. Iar cei-l-alți, unii pre scînduri, alții pre altû ce-va din corabiă; și așa s'a făcutû de au scăpatû toți la uscatû.

Capû 28.

SI dacă au scăpatû, atunci Sau cunoscutû că se chiamă ostrovulû Melita.

2. Iar barbarii au făcutû

nu puțină milă cu noi; că făcîndu focu, ne-au priimitu pre noi pre toți, pentru plôia și frigulū ce era.

3. Și stringîndu Pavel găteje multe, și puindu-le în focu, eșîndu ūă viperă din căldură s'a apucatū de mina lui.

4. Și dacă au vĕdutu barbarii spîndurîndu vipera de mina lui, dicea unulū cătră altulū: cu adevĕratū ucigașū este omulū acesta, care mîntuindu-se din mare judecata lui Dumnezeu nu lū-a lăsatū să trăescă.

5. Decî elū scuturîndu vipera în focu, nici-unū rău n'a pătimitū.

6. Iar ei aștepta să se îmfle elū, sau să dacă de pripă mortū; și așteptîndu ei multū, și vĕdîndu că nu se făcuse nici-unū rău intru elū, întorcîndu-se i dicea că este dumneĖu.

7. Și împrejurulū locului aceluia este satele mai mare-lui ostrovului, a nume Popliū, care primindu-ne pre noi, trei dîle cu omeniă ne-a ospĕtatū.

8. Și s'a întîmplatū de dăcea tatălū lui Popliū fiindū cuprinsū de friguri și de urdinare cu sînge; cătră care intrîndu Pavel, și regîndu-se, puindu-și mîinile pre elū, lū-a vindecatū.

9. Și acĕsta făcîndu-se, și cei l-alți, cari avea bôle în ostrovulū acela, venia și se vindeca;

10. Care și cu multă cinste ne-au cîstitū pre noi, și cîndū amū purcesū noi, ne-au pusū cele ce era de trebuință.

11. Și după trei luni ne-amū pornitu cu ūă corabiă Ale-sandrinescă, ce iernase în ostrovū, care era cu semnulū Diocurilorū.

12. Și sosîndū în Siracuse, ne-am zăbovitū acolo trei dîle;

13. Și de acolo înconjurîndū amū venitū în Regia; și pres-te ūă dî suflîndū austru, a doūa dî amū venitū în Potiolī;

14. Unde aflîndū frați, ne-amū mîngîiatū zăbovindū la ei șĕpte dîle; și așa amū venitū în Roma.

15. Și de acolo frații au dîndū cele pentru noi, au eșitū intru întîmpinarea noastră pînă la forulū lui Appiū și Trei Cîrciune; pre cari vĕdîndu-i Pavel, și mulțămîndū lui Dumnezeu, a luatū în drăsnĕlă.

16. Iar dacă amū venitū în Roma, sutașulū a datū pre cei legați voevodulū oștiū; iar lui Pavel i s'a datū voia să petrecă deosebī, cu ostașilū celū ce-lū păzia pre elū.

17. Și a fostū după trei dîle a chîămatū Pavel pre cei mai mari ai Indeilorū. Și adunîndu-se ei, a dîsu cătră dînsii: bărbați frați, eu nimicū improtiva norodulū făcîndū sau obiceiurilorū părintesci, legatū fiindū în Ierusalem m'amū datū în mîinile Romanilorū;

18. Cari judecîndu-mĕ vrea să mĕ sloboĖescă, pentru că nici-ūă vină de môrte era intru mine.

19. Iar grăîndu-mī Indeiī improtivă, amū fostū silitū a chîăma pre Cesarulū; nu că ași avĕ intru ce-va a pîri pre neamulū meū.

20. Decî pentru acéastă pricină v'amî chîămatî pre voi să vî vîdî şi să vorbescî cu voi; că pentru nădejdea lui Israel cu acestî lanţî sunt legatî.

21. Iar eî cătră dînsulî aû dîsî: noi nicî cărî pentru tine amî luatî din Iudea; nicî viîndî cine-va din fraţi ne-a spusî, saû a grăi ce-va rău pentru tine.

22. Ci ne rugămî să aûdîmî de la tine socotelele ce aî; că de cresulî acesta scimî noi că pretutîndenea împrîtivă i se dîce.

23. Şi rînduîndu-î lui dî, a venitî la dînsulî la gazdă mai mulţi; că rora mărturisîndî le spunea de împărăţia lui Dumneđeu, dovedîndu-le lorî cele pentru Iisus, din legea lui Moîse şi din proroci, de dîminîşa pînă sîra.

24. Şi unî credea cele ce se dîcea, iar alîî nu credea.

25. Şi neunîndu-se eî unulî cu altulî, s'aû dusî, dîcîndî Pavel unî cuvîntî, că bine a grăitî Duhulî Sfîntî prîn pro-

oroculî Isaia cătră părinţî nostrîî,

26. Dîcîndî: mergî la norodulî acesta, şi dî: cu aûdulî veî aûdî, şi nu veî întelege; şi prîvîndî veî prîvi, şi nu veî vedî.

27. Că s'a îngroşatî inima norodulî acestuîa, şi cu urechîele greû aû aûditî, şi ochîî lorî şî-aû îchîsî; ca nu cumû-va să vadă cu ochîî, şi cu urechîele să aûdă, şi cu inima să întelegă, şi să se întorcă, şi să-î vindecî pre eî.

28. Dreptî aceaa cunoscutî să vî fîă voĉ, că neamurîlorî s'a trâmîsî mîntuirea lui Dumneđeu, eî vorî şi aûdî.

29. Şi acestea elî dîcîndî, aû eşîtî Iudeîî, multă pregînire avîndî între dînsîî.

30. Şi a petrecutî Pavel doûî anî deplinî cu a sea cheltuělă (kiriă); şi prîimîa pre toţi carî venia cătră elî;

31. Prăpoveduîndî împărăţia lui Dumneđeu, şi învîţîndî cele ce sunt pentru Domnulî Iisus Christos cu totă îndrăsnîla fărĉ oprélă.

EPISTOLIA

SFÎNTULUI APOSTOLŢ PAVEL

CEA CĂTRĂ ROMANÎ.

Capî 1.

PAVEL, sluga lui Iisus Christos, chîămatî apostolî, a-

lesî (rînduitî) spre Evangelia lui Dumneđeu,

2. Care mai 'na'nte a f-

găduită prin proorocii săi întru sfințe scripture,

3. Pentru Fiulul său, celă ce s'a născută din sēmința lui David după trupă ;

4. Care s'a hotărită Fiulul lui Dumnezeu întru putere, după Duhul Sfințeniei, dintru înviărea din morți, a lui Iisus Christos Domnul nostru ;

5. (Prin care amă luată darul și apostolia spre ascultarea credinței întru toate neamurile, pentru numele lui ;

6. Întru care sunteți și voi chemați ai lui Iisus Christos).

7. Tuturilor celor din Roma, iubitorilor lui Dumnezeu, celor chemați sfinți ; dară voe și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Christos.

8. Întiu dar mulțămesc Dumneului meu prin Iisus Christos pentru voi toți, căci credința voastră se vestește în totă lumea.

9. Că mărturie mi-este mie Dumnezeu, căruia slujesc cu duhul meu, întru Evangelia Fiului lui, că neîncetată fac pomenire de voi ;

10. Totu-de-una întru rugăciunile mele rugindu-mă, ca dăru cindă-va bine s'ară în timpla (bine voiu călători) cu voia lui Dumnezeu, ca să viu la voi.

11. Că doresc să vă dau voe ce-va dară duhovnicesc spre întărirea voastră ;

12. Și acesta este, ca să mă mîngiu împreună cu voi prin credința cea d'împreună a voastră și a mea.

13. Și nu voiu să nu știți

voi, fraților, că de multe ori amă gîndit că să viu la voi, și amă fostă oprită pînă acum, ca să amă ce-va rodă și întru voi, precum și întru celelalte neamuri.

14. Că Elilor și barbarilor, înțelepților și neînțelepților datoră sunt ;

15. Așjderea (așa este osîrdia mea) cătu este după a mea osîrdă și voe celor din Roma să vă bine-vestesc.

16. Că nu mă rușinedă de Evangelia lui Christos ; că puterea lui Dumnezeu este spre mîntuirea totu celui ce crede ; Iudeului mai întiu și Elinului.

17. Că dreptatea lui Dumnezeu întru dinsa se descopere din credință în credință ; precum este scris : iar dreptul din credință va fi viu.

18. Pentru că se descopere minia lui Dumnezeu din ceră preste totă păgîntătea și nedreptătea omilor, cari înă adevărul întru nedreptate.

19. Pentru că ce este cunoscută (că cunoscînța) a lui Dumnezeu, arătătă este întru dinșii ; că Dumnezeu le-a arătătă lor.

20. Pentru că cele nevedute ale lui de la zidirea lumii, din făpturi socotindu-se se vedă, și vecinică puterea lui și dumnezeirea ; ca să fiă ei fără de răspuns ;

21. De vreme ce cunoscîndă pre Dumnezeu, nu ca pre Dumnezeu lă-au slăvită sau i-au mulțămită ; ci s'au făcută înzadarnici întru cugețele sele, și s'a întunecată cea neînțelegetorieă inima lor ;

22. Dîcîndu-se pre sine a fi înțelepși, aŭ nebuniti;

23. Și aŭ mutatŭ slava lui Dumneđeu celui nestricăciosŭ intru asemănarea chipului omului celui stricăciosŭ, și alŭ paserilorŭ, și alŭ celorŭ cu cîte patru picîore, și alŭ celorŭ ce se tirăscŭ.

24. Pentru aceea i-a și datŭ Dumneđeu pre ei intru poftele inimelorŭ lorŭ în necurăția, ca să se spurce trupurile lorŭ intru sineși;

25. Care aŭ mutatŭ adevărulŭ lui Dumneđeu intru minciună, și aŭ cinstitŭ și aŭ slujitŭ făpturei de cătŭ făcătorului, care este bine-cuvîntatŭ în veci; Amin.

26. Pentru aceea i-a datŭ pre ei Dumneđeu intru patimi de ocară; că și muierile lorŭ și-aŭ schimbatŭ rînduella cea firăscă intru cea ce este împrotiva firii;

27. Așijderea și bărbații lăsîndŭ cea duple urnă rînduella părții femeesci, s'aŭ aprinsŭ intru pofta sea unulŭ spre altulŭ, bărbați cu bărbați rușinea lucrîndu-o, și răsplătirea ce li se cădea, a rătăcirii lorŭ, intru sineși luîndu-o.

28. Și precumŭ n'a cercatŭ ei a avé pre Dumneđeu intru cunoscînță, așa i-a datŭ pre ei Dumneđeu intru minte nelăscuită (nepreceptă) a face cele ce nu se cade;

29. Plini fiindŭ de totă nedreptatea, de curvia, de vicleșugŭ, de lăcomia, de răutate; plini de pîsmă, de ucidere, de sfadă, de înșelăciune, de năravuri rele;

30. Șioptitori, grăitori de

rău, uritori de Dumneđeu, ocăritori, semeși, trufași, aflători de rele, neascultători de părinți,

31. Neînțelegători, nestatornici intru aședăminturi, fără dragoste, neîmpăcați, nemilostivi;

32. Care dreptatea lui Dumneđeu sciîndŭ, (că cei ce facŭ unele ca acestea vrednici de mörte sunt), nu numai facŭ acestea, ci încă și bine-voescŭ cu cei ce le facŭ.

Capŭ 2.

PENTRU aceea fără de răspunsŭ ești, o omule, totŭ celŭ ce judeci; căci intru ce judeci pre altulŭ, pre tine însuși te osîndesci; că aceleași faci celŭ ce judeci.

2. Și scimŭ că judecata lui Dumneđeu este duple adevărŭ asupra celorŭ ce facŭ unele ca acestea.

3. Și ôre socotesci acésta, o omule, celŭ ce judeci pre cei ce facŭ unele ca acestea, și tu însuși aceleași faci, că vei scăpa de judecata lui Dumneđeu?

4. Saŭ aŭ nu bagă sémă de bogăția bunătății lui, și de îngăduința, și de îndelungă răbdarea lui, necunoscîndŭ că bunătatea lui Dumneđeu te aduce la pocăință?

5. Ci duple împetrirea tea și nepocăita inimă ți-aduni ție minia în diŭa miniei și a descoperirii dreptei judecăți a lui Dumneđeu;

6. Care va răsplăti fiăcăruia duple faptele lui;

7. Celorŭ ce duple răbdarea lucrului bunŭ, adevă ca-

tă slavă și cinste și nestricăciune, vică vecinică;

8. Iar celorū pregonitorî, cari se punū improtiva adevărului, și se supunū nedreptății, minia și urgiă;

9. Necazū și strimtorare preste totū sufletulū omulū celui făcătorū de rău, alū Iudeului mai întiū și alū El-linului.

10. Iar slavă și cinste și pace totū celui ce face binele, Iudeului mai întiū și El-linului.

11. Căci nu este fățarnică la Dumne-deū.

12. Căci căfi fără de lege aū greșitū, fără de lege vorū și peri; și căfi în lege aū greșitū, prin lege aū greșitū, prin lege se vorū judeca.

13. Că nu auditoriî legiî sunt drepti la Dumne-deū, ci făcătorî legiî se vorū indrepta.

14. Căci cîndū neamurile cele ce n'aū lege, din fire facū ale legiî, aceia lege neavîndū, ei singuri-și sunt lege;

15. Cari arată fapta legiî scrisū întru inimele sele, împreună mărturisindu-le lorū cunoscînța lorū, și cugetele lorū întru sine pîrîndu-se, saū și dîndu-și răspunsū de îndreptare;

16. În diūa cîndū va judeca Dumne-deū cele ascunse ale ômenilorū, dupre Evangelia mea, prin Iisus Christos.

17. Etă, tu te numesci Iudeū, și de odihnesci în lege, și te laudî întru Dumne-deū,

18. Și cunosci voia lui, și alegi cele de folosū, fiindū învătățū din lege;

19. Și te nădăjduesci a fi povățuitorū orbilorū, lumi-

nă celorū dintru întunerecū, 20. Îndreptătorū celorū fără de minte, învățătorū pruncilorū, avîndū inchipuirea sciinței și a adevărului în lege.

21. Decî cela ce înveși pre altulū, pre tine nu te înveși? cela ce propoveduesci să nu fure, furî?

22. Cela ce dîci să nu pré-curvescă, pré-curvesci? cela ce urêsci idolii, furî cele sfinte?

23. Cela ce te laudî în lege, prin călcarea legiî necin-tesci pre Dumne-deū?

24. Că numele lui Dumne-deū pentru voi se hulesce întru neamuri, precumū este scrisū:

25. Că tăiărea împrejurū folosesce, dacă faci legea; iar dacă ești călcătorū de lege, tăiărea tea împrejurū netăiă-re împrejurū s'a făcutū.

26. Dreptū aceea de va pă-zi netăiărea împrejurū îndreptările legiî, nu se va so-coti netăiărea împrejurū în locū de tăiărea împrejurū?

27. Și va judeca netăiărea împrejurū cea de fire impli-nindū legea, pre tine care prin slavă și prin tăiăre impre-jurū ești călcătorū de lege?

28. Că nu celū din afară arătățū este Iudeū; nici cea din afară arătățū în trupū este tăiăre împrejurū;

29. Ci celū întru ascunsū Iudeū, și tăiărea împrejurū a inimei, întru dubulū, iar nu prin slovă; a căruia laudă nu este de la ômeni, ci de la Dumne-deū.

Capū 3.

CE este dar mai multū Iu-deului? saū care este fo-

losulă tăării împrejură?

2. Multă în tot chipul. Întiu, că lor s'au încredințat cuvintele lui Dumnezeu.

3. Că ce este, dacă n'au crezut unii? au doră necredința lor va face netrebnică pre credința lui Dumnezeu?

4. Să nu fiă; ci Dumnezeu adevărat, și tot omul mincinos; precum este scris: ca să te îndreptezi întru cuvintele tale, și să biruesci când vei judeca tu.

5. Și de vreme ce nedreptatea noastră adevădă pre dreptatea lui Dumnezeu, ce vom dice? au doră nedreptă este Dumnezeu care aduce minia? (ca un om grăesc;)

6. Să nu fiă; că în ce chip va judeca Dumnezeu lumea?

7. Că de vreme ce adevărul lui Dumnezeu întru a mea minciună a prisosit spre slava lui, dreptă ce încă și eu ca un păcătos mă judec?

8. Și nu (precum huliți, și precum dic unii că grăim noi,) că să facem cele rele, ca să viă cele bune? a căroră osindă dreptă este.

9. Ce dar? întrecem? nici cum; pentru că mai 'nainte am vinuit pre Iudei și pre Ellini că toți sub păcat sunt;

10. Precum este scris: că nu este dreptă nici-unul;

11. Nu este cela ce înțelege, nu este cela ce caută pre Dumnezeu;

12. Toți s'au abătut, împreună netrebnici s'au făcut; nu este cel ce face bunătate, nu este pînă la unul.

13. Grăpă deschisă gitlejul lor; cu limbele lor vicia; venin de aspidă sub buzele lor;

14. A căroră gură de blestem și de amărăciune este plină;

15. Grabnice sunt picioarele lor a vërșă sînge.

16. Sfărimare și nevoiă întru căile lor;

17. Și calea păcii n'au cunoscut.

18. Nu este frica lui Dumnezeu înaintea ochilor lor.

19. Și scim că câte dice legea, celor ce sunt în lege dice; ca totă gura să se astupe, și să se supuiă (vinovată să fiă) totă lumea lui Dumnezeu.

20. Pentru că din faptele legii nu se va îndrepta tot trupul înaintea lui; că prin lege este cunoscînța păcatului.

21. Iar acum afară de lege dreptatea lui Dumnezeu s'a arătat, fiind mărturisită de lege și prooroci;

22. Iar dreptatea lui Dumnezeu prin credința lui Iisus Christos la toți și preste toți cei ce cred; că nu este osebite.

23. Pentru că toți au greșit, și se lipsesc de slava lui Dumnezeu;

24. Care se îndreptă în har întru darul lui, prin răscumpărarea cea întru Christos Iisus;

25. Pre care lă-a rîndit Dumnezeu curățire prin credință întru sîngele lui, spre arătarea dreptății lui pentru slăbănogirea păcatelor celor mai 'nainte făcute.

26. Întru multă răbdarea lui Dumnezeu, spre arătarea dreptății lui în vremea de acum; ca să fiă el drept, și îndreptându pre cel care este din credința lui Iisus.

27. Deci unde este lauda? s'a încuiat. Prin care lege? a faptelor? nu; ci prin legea credinței.

28. Socotim dar, că cu credința se va îndrepta omul, fără faptele legii.

29. Aă dă Dumnezeu este al lui Iudeilor numai, iar nu și al neamurilor?

30. Căci unul este Dumnezeu, care va îndrepta tăiarea împrejur din credință, și netăiarea împrejur prin credință.

31. Deci aă dă stricăm legea prin credință? să nu fiă; ci întărim legea.

Cap 4.

DECI ce vomă dă că Avraam părintele nostru să fiă aflat duple trup?

2. Că de s'a îndreptat Avraam din fapte, are laudă, ci nu la Dumnezeu.

3. Că ce dă scriptura? și a credut Avraam lui Dumnezeu, și s'a socotit lui întru dreptate.

4. Și celui ce lucră, plata nu i se cunoșce duple dar, ci duple datoră.

5. Iar celui ce nu lucră, ci crede întru cela ce îndreptă pre cel necredincios, i se socotesce credința lui întru dreptate.

6. Precum și David dă fericirea omului, căruia Dumnezeu i socotesce dreptatea fără de fapte:

7. Fericit căroră s'a iertat fără-de-legile, și căroră s'a acoperit păcatele.

8. Fericit bărbatul căruia nu-i va socoti Domnul păcatul.

9. Deci fericirea acăsta, întru tăiarea împrejur este numai, sau și întru netăiarea împrejur? că dăcem că s'a socotit lui Avraam credința întru dreptate.

10. Dar cum i s'a socotit lui? întru tăiarea împrejur fiind, sau întru netăiarea împrejur? nu întru tăiarea împrejur, ci întru netăiarea împrejur.

11. Și semnul tăierii împrejur a luat, pecete a dreptății credinței celei întru netăiarea împrejur; ca să fiă el tată tuturilor celor care cred prin netăiarea împrejur, ca să se socotescă și lor spre dreptate;

12. Și tată tăierii împrejur, nu numai celor care sunt din tăiarea împrejur, ci și celor care înblă în urmele credinței celei dintru netăiarea împrejur, a părintelui nostru Avraam.

13. Că nu prin lege este a lui Avraam făgăduința, sau seminției lui, ca să fiă el moștenitor lumii, ci prin dreptatea credinței.

14. Că de sunt cei din lege moștenitori, înzadarnică s'a făcut credința, și s'a stricat făgăduința;

15. Că legea mină lucră; că unde nu este lege, acolo nici călcare de lege este.

16. Pentru acăsta din credință, ca duple dar, ca să fiă stătătoră făgăduința la

totă seminția; nu numai la cea ce este din lege, ci și la cea ce este din credința lui Avraam, care este totă noastră încredințare;

17. (Precum este scris: că tată a multor neamuri te-am pus), înaintea lui Dumnezeu, căruia a crezut celui ce înviadă morții, și chiamă cele ce nu sunt ca cum ar fi;

18. Care mai pre sus (afară) de nădejde într-o nădejde a crezut, că va fi el tată a multe neamuri, după cum i s'a spus: așa va fi seminția ta.

19. Și neslăbind cu credința, nu s'a uitat la trupul său cel omorât, fiind mai de 400 de ani, și la omorirea pîntecelui Sarrei;

20. Și într-o făgăduință a lui Dumnezeu nu s'a îndoit cu necredința, ci s'a întărit cu credința, dînd slavă lui Dumnezeu;

21. Și adevărat fiind, că ce i-a făgăduit, puternic este a-și face. Pentru aceea i s'a și socotit lui spre dreptate.

22. Și nu s'a scris pentru el numai, că i s'a socotit lui spre dreptate; ci și pentru noi, căroră va să ni se socotească, celor ce credem într-o ceta ce a sculat pre Iisus Christos Domnul nostru din morți,

23. Care s'a vindut pentru greșelele noastre, și s'a sculat pentru îndreptarea noastră.

Cap 5.

DREPTĂ aceea îndreptăți fiind din credință, pace a-

vemă către Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Christos;

2. Prin care și apropierea noastră aflată prin credință la darul acesta, într-o care stăm, și nelăudăm într-o nădejdea slavei lui Dumnezeu.

3. Și nu numai, ci ne și laudăm într-o necazuri; știind că necazul răbdare lucrăm;

4. Iar răbdarea curățire, iar curățirea nădejde;

5. Iar nădejdea nu rușinează, că dragostea lui Dumnezeu s'a versat într-o inimile noastre, prin Duhul Sfânt cel ce s'a dat noi.

6. Pentru că Christos încă fiind noi neputincioși, în vremea cea cuviincioasă pentru cei necredincioși a murit.

7. Că abia va muri cine-va pentru cel drept; că pentru cel bun poate și îndrăznește cine-va a muri.

8. Și întărește Dumnezeu dragostea sa spre noi; că încă păcătoși fiind noi, Christos pentru noi a murit.

9. Cu mult mai virtuos dar acum, îndreptați fiind cu singele lui, ne vom minții printr-o inimă de mină.

10. Că de vreme ce fiind noi vrăjmași ne-am împăcat cu Dumnezeu prin moartea Fiului lui, cu mult mai virtuos fiind împăcați, ne vom minții într-o viață lui.

11. Și nu numai, ci ne și laudăm într-o Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Christos, prin care acum împăcare noastră a luat.

12. Pentru aceea precum printr-un om a intrat pe-

catul în lume, și prin păcatul morțea; și așa la toți omenii morțea a trecut, întru care toți au greșit;

13. Că pînă la lege păcatul era în lume; dar păcatul nu se socotia nefiind legea.

14. Ci a împărățit morțea de la Adam pînă la Moise, și preste cei ce n'au greșit după asemănarea greșelii lui Adam, care era chipul al celui viitor.

15. Ci nu precum greșela, așa și darul; că de au murit prin greșela unuia cei mulți, cu mult mai virtosul harul lui Dumnezeu și darul prin darul al unuia omului Iisus Christos întru mulți s'a înmulțit.

16. Și nu precum prin unul ce a greșit, este darul; că păcatul dintr'unul este spre osîndire; iar darul din multe greșele spre îndreptare.

17. Că de vreme ce pentru greșela unuia morțea a împărățit prin unul, cu mult mai virtosul cei ce au luat prisoanța darului și a harului dreptății, vor împărăși întru viață prin cel unu Iisus Christos.

18. Pentru aceea dar precum prin greșela unuia întru toți omenii a intrat osîndirea, așa prin îndreptarea unuia întru toți omenii a intrat îndreptarea vieții.

19. Că precum pentru neascultarea unui om păcatul s'a făcut celui mulți așa și prin ascultarea unuia drept se vor face cei mulți.

20. Iar legea a intrat ca să se înmulțescă greșela; și

unde s'a înmulțit păcatul, acolo a prisosit darul;

21. Că precum a împărățit păcatul spre moarte, așa și darul să împărătescă prin dreptate spre viață vecinică, prin Iisus Christos Domnul nostru.

Capul 6.

Ce vom dice dar? răminé-vom în păcat, ca să se înmulțescă darul? să nu fiă;

2. Căci care am murit păcatului, în ce chip încă vom mai fi vii întru dînsul?

3. Au nu cunoșteți că căți întru Christos Iisus ne-am botezat, întru morțea lui ne-am botezat?

4. Împreună cu el ne-am îngropat prin botez întru moarte; că în ce chip s'a sculat Christos din morți prin Tatăl, așa și noi întru înnoirea vieții să imblăm.

5. Că de vreme ce împreună odrăslit ne-am făcut cu asemănarea morții lui, deci și înviării lui vom fi părtași;

6. Acésta știind, că omul nostru cel vechi cu dînsul împreună s'a răstignit, ca să se strice trupul păcatului, ca să nu mai slujim noi păcatului.

7. Pentru că cel ce a murit s'a îndreptat de păcat.

8. Că de am murit împreună cu Christos, credem sau că vom și învia împreună cu dînsul;

9. Știind că Christos cel ce a înviat din morți nu mai móre; că morțea pre

dinsulă nu-lă mai stăpînesce.

10. Că ce a murit, păcatului ăa dată a murit; iar ce vieă, vieă lui Dumneă.

11. Aşa şi voi socotiţi-vă pre voi mori a fi păcatului, şi vii lui Dumneă. întru Christos Iisus Domnulă nostru.

12. Să nu împărătescă dar păcatului în trupulă vostru celă muritor, ca să-lă ascultaţi pre elă întră poftelă lui;

13. Nici să vă faceţi mēdulariele vōstre arme de nedreptate păcatului; ci să vă puneţi pre voi înainteă lui Dumneă ca din mori vii, şi mēdulariele vōstre arme de dreptate înainteă lui Dumneă.

14. Că păcatulă pre voi nu vă stăpînesce; că nu sunteţi sub lege, ci sub dar.

15. Ce dar? păcatulă-vomă, căci nu suntemă sub lege, ci sub dar? să nu fiă.

16. Aă nu sciţi că celui ce vă daţi pre voi robă spre ascultare, robă sunteţi aceluia pre care ascultaţi, sau păcatului spre mōrte, sau ascultării spre dreptate?

17. Ci mulămimă lui Dumneă, căci aţi fostă robă păcatului, dar aţi ascultată din inimă duple chipulă învătăturei la care v'aţi dat.

18. Şi slobodindu-vă de păcat, v'aţi făcută robă dreptăţii.

19. Omenesce grăescă, pentru slăbiciunea trupului vostru; că precumă v'aţi făcută mēdulariele vōstre robe necu-

răţeniei şi fără-de-lagi spre fără-de-lege; aşa acumă să vă faceţi mēdulariele vōstre robe dreptăţii spre sfinţeniă.

20. Căci cindă eraţi robă păcatului, eraţi slobodă de dreptate.

21. Care dar rōdă aţi avută atunci întră aceleă de care acumă vă ruşinaţi? că sfîrşitulă aceloră este mōrtea.

22. Iar acumă slobodindu-vă din păcat, şi făcindu-vă robă lui Dumneă, aveţi rōdă vōstră spre sfinţeniă, iar sfîrşitulă vieă vecinică.

23. Pentru că plata (lăsa) păcatului este mōrtea; iar darulă lui Dumneă vieă vecinică întră Christos Iisus Domnulă nostru.

Capă 7.

Aă nu sciţi, fraţilor, că aceloră ce sciă legea grăescă, că legea stăpînesce pre omă în cătă vreme trăesce?

2. Că muierea cu bărbatulă legată este de lege cu bărbatulă ce trăesce; iar de i-a murit bărbatulă ei, s'a delegată de legea bărbatului;

3. Dreptă aceaă trăindu-i bărbatulă ei, pre-curvă se chiamă de va fi cu altă bărbat; iar de-i va muri bărbatulă ei, slobodă este de lege a nu fi ea pre-curvă, fiindă cu altă bărbat.

4. Pentru aceaă, fraţii mei, şi voi v'aţi omorită legă prin trupulă lui Christos, ca să fiţi voi ai altuia, ai celui ce a înviată din mori, ca să aducemă rōdă lui Dumneă.

5. Căci cindă eramă în trup, patimele păcateloră cele prin lege se lucra întră mē-

dulăriile noastre, ca să aducă rodă morții;

6. Iar acum ne-am slobodit de lege, murind acea întru care noi eram și nuși; ca să slujim întru înnoirea duhului, iar nu întru vechitura slovei.

7. Ce dar vomă dice? au doră legea păcatu este? să nu fiă; ci păcatul nu lă-am cunoscut, fără numai prin lege; că și pre poftă nu o ași fi știut, de n'ar fi disu legea: să nu poftesci.

8. Și pricină luind păcatul prin poruncă, a lucrat întru mine totă pofta; că fără de lege păcatul era mortu.

9. Și eu trăiam fără de lege ore-cind; iar viind poruncă, păcatul a înviat;

10. Iar eu am murit; și mi s'a aflat mie porunca care era spre viață, acesta a fi spre marte.

11. Că păcatul luind pricină prin poruncă, m'a amăgit, și prin aceea m'a omorât.

12. Dreptu aceea legea sfintă este; și poruncă stintă, și dreptă, și bună.

13. Deci ore ce era bun mie mi s'a făcut marte? să nu fiă; ci păcatul, ca să se arate păcat, prin ce era bun lucrindu-mi mie marte; ca să se facă preste măsură păcatos păcatul prin poruncă.

14. Căci scim că legea duhovnică este; iar eu sunt trupesc, vîndut sub păcat.

15. Că cea ce lucrez, nu știu; că nu care voesc eu acesta fac; ci care urăsc aceea lucrez.

16. Iar de facu acesta care nu voesc, laudă legea că este bună.

17. Iar acum nu eu facu aceea, ci păcatul care locuesce întru mine.

18. Pentru că știu că nu locuesce întru mine, adevă în trupul meu, ce este bun; că a voi se află la mine, iar afară binele nu află.

19. Că nu facu binele care voesc; ci răul care nu-l voesc, acela facu.

20. Iar de facu acesta care nu voesc eu, etă nu facu eu acesta, ci păcatul care locuesce întru mine.

21. Aflu dreptu aceea legea mie celui ce voesc să facu binele, că ce este răul la mine se află.

22. Că împreună mă veselesc cu legea lui Dumnezeu după omul cel din întru;

23. Dar vedu altă lege întru mădulariele mele, ostindu-se împotriva legii minții mele, și dindu-mă pre mine robu legii păcatului, care este întru mădulariele mele.

24. Tăcălosu omu sunt eu; cine mă va izbăvi de trupul morții acesteia?

25. Mulțămesc lui Dumnezeu prin Iisus Christos Domnul nostru; deci dar eu însumi cu mintea mea slujesc legii lui Dumnezeu, iar cu trupul legii păcatului.

Capu 8.

NICI-ŪĂ pedepsă dreptu aceea nu este acum celor ce sunt întru Christos Iisus, care nu îmblă după trup, ci după duh.

2. Că legea duhului vieței,

întru Christos Iisus m'a izbăvit de legea păcatului și a morții.

3. Pentru că ceea ce era cu neputință legii, întru care era slabă prin trup, Dumnezeu pre Fiulul său trâmîiîndu întru asămenarea trupului păcatului, a săvîrșit și pentru păcatu a osîndit păcatul în trup;

4. Ca îndreptarea legii să se împlinescă întru noi, cari nu împlăm duple trup, ci duple duh.

5. Că cei ce sunt duple trup, cele ale trupului cugeță; iar cei ce duple duh, cele ale duhului.

6. Pentru că cugetul trupului este mörte; iar cugetul duhului vieță și pace.

7. Pentru că cugetul trupului vrăjmaș este la Dumnezeu; că legii lui Dumnezeu nu se supune; că nici pöte;

8. Și cei ce sunt în trup lui Dumnezeu a plăcé nu pot.

9. Iar voi nu sunteți în trup, ci în duh, că Duhul lui Dumnezeu locuesce întru voi; iar de n'are cine-va Duhul lui Christos, acela nu este alu lui.

10. Iar de este Christos întru voi, trupul dar este mörte pentru păcat; iar duhul vieță pentru dreptate.

11. Iar de locuesce întru voi Duhul celui ce a sculat pre Iisus din mörți, cel ce a sculat pre Christos din mörți, va face vii și trupurile vötre cele muritörie, pentru Duhul lui cel ce locuesce întru voi.

12. Dreptu aceea, fraților,

datori suntemu nu trupului, ca să viețuim duple trup.

13. Că de viețuiți duple trup, veți să muriți; iar de veți omori cu duhul faptele trupului, veți fi vii.

14. Căci căți cu Duhul lui Dumnezeu se pörtă, acestia sunt fi ai lui Dumnezeu.

15. Pentru că n'ați luat iarăși duhul robiei spre temere, ci ați luat duhul punerii de fi, întru care strigăm, Awa, Părinte.

16. Înșuși Duhul acesta mărturisesce d'impreună cu duhul nostru, că suntem fi ai lui Dumnezeu.

17. Iar de suntem fi, suntem dar și moștenitori; moștenitori adecă ai lui Dumnezeu, și împreună moștenitori ai lui Christos, de vreme ce pătimim împreună cu dînsul, ca să ne și proslăvim împreună cu dînsul.

18. Că socotesc că nu sunt vrednice pătimirile vremii de acum cătră slava cea viitörie, care va să se descopere cătră noi.

19. Pentru că nădejdea zidirii descoperirea filor lui Dumnezeu așteptă

20. Că deșertăciunii s'a supus zidirea, nu de voi, ci pentru cel ce o a supus;

21. Spre nădejde, că și singur zidirea acesta se va slobođi din robia stricăciunii, întru slobođenia slavei filor lui Dumnezeu.

22. Căci scim că totă zidirea împreună suspină, și împreună are durere pină acum.

23. Și nu numai, ci și cari avem pirga Duhului, și noi

singuri întru noi suşpinăm, aşteptîndu punea de fii, pre izbăvirea trupului nostru.

24. Că prin nădejde ne-amî mîntuit; însă nădejdea, care se vele, nu este nădejde; că ceaa ce vede cine-va, pentru ce şi o nădăjduiesc?

25. Iar dacă ceaa ce nu vedem, nădăjduim, prin răbdare aşteptăm.

26. Asijderea şi Duhulî împreună ajutorcă noe întru slăbiciunile noastre; pentru că de ce ne vom ruga precum se cade, nu scim, ci singur Duhul se roagă pentru noi cu suspine negraite.

27. Iar cela ce cercă inimele, scie ce este cugetul Duhului; că duple Dumne-deu se roagă pentru sînţi.

28. Şi scim că celor ce iubesc pre Dumne-deu tôte li se lucră spre bine, acela adecă cari duple punea înaintea (dupre voinţă) sunt chiămaţi.

29. Că pre cari mai 'nainte i-a cunoscut, mai 'nainte i-a şi hotărit să fiă asemenea chipului Fiului său, ca să fiă elî întiî născutî între mulţi fraţi

30. Iar pre cari mai 'nainte i-a hotărit, pre acestia i-a şi chiămat; şi pre cari i-a chiămat, pre acestia i-a şi îndreptat; iar pre cari i-a îndreptat, pre acestia i-a proslăvit.

31. Ce vom dice dar cătră acestea? de este Dumne-deu pentru noi, cine este împotriva noastră?

32. Că celî ce n'a pîrtinit (n'a cruşat) Fiului său, ci pentru noi toţi lă-a dat pre

dînsul, cumî nu împreună cu elî şi tôte ne va dărî noe?

33. Cine va pîrî împotriva aleşilorî lui Dumne-deu? Dumne-deu este celî ce îndreptă.

34. Cine este celî ce judecă spre perdare? Christos este celî ce a murit, şi mai alesî care a şi înviat, care şi este d'a drăptaî lui Dumne-deu, care şi se roagă pentru noi.

35. Cine ne va despărţi pre noi de dragosteaî lui Dumne-deu? necazulî, sau strîmtoarea, sau góna, sau fómetea, sau golătatea, sau nevoia, sau sabia?

36. Precumî este scris: că pentru tine suntemî omorişi tótă diî; socotitu-ne-amî ca nisce oi de junghiare.

37. Ci întru acestea tôte pré biruim pre cela ce ne-a înbit pre noi.

38. Pentru că încredinşatî sunt, că nici mórtea, nici viéta, nici ingeri, nici căpeteniele, nici puterile, nici cele de acumî, nici cele viitoare,

39. Nici înălţimea, nici adînculî, nici altă făptură ore-care nu pôte pre noi să ne despărtescă de dragosteaî lui Dumne-deu, care este întru Christos Iisus Domnulî nostru.

Capî 9.

ADEVĖRULÎ dicî întru Christos, nu mîntî, împreună mărturisindu-mî mie cunoscinşa gîndului meu prin Duhulî Sfîntî,

2. Că întristarea mare mî este mie, şi neîncetată durere inimei mele.

3. Că ași fi poftitū eū însumi a fi anatema de la Christos pentru frații mei, și rudele mele după trup;

4. Cari sunt Israilteani, a căroră este punerea de fi, și slava, și aședămintuile, și punerea de lege, și slujba, și făgăduințele;

5. Ai căroră sunt părinți, și dintru care este Christos după trup, care este preste tôte Dumneđeu bine cuvintatū în veci; Amin

6. Ci nu ca cumū că a cădutū cuvintulū lūi Dumneđeu; că nu toți cari sunt din Israel, aceștia sunt Israel;

7. Nici căci sunt sēmința lūi Avraam, toți sunt fi; ci întru Isaac (a disū) se vanumi fie sēmință.

8. Adecă nu cari sunt fi ai trupulū, aceștia sunt fi ai lūi Dumneđeu; ci cari sunt fi ai făgăduinței, se socotescū întru sēmință.

9. Că alū făgăduinței este cuvintulū acesta: întru acēs-tă vreme voū veni, și va fi Sarrei fiū.

10. Și nu numai, ci și Re-vecca, dintru unulū avindū așternutū, de la Isaac părintele nostru;

11. Că încă nici fiindū ei născuți, nici făcindū ce-va bine sau rău, ca cea după alegere rinduēlă (punere înainte, sfatū) a lūi Dumneđeu să rēmiiă, nu din fapte, ci de la celū ce chīamă,

12. I s'a disū ei: că celū mai mare va sluji celū mai micū.

13. Precumū este scrisū: pre Iacov amū iubitū, iar pre Isav amū uritū.

14. Ce dar vomū dice? aū dōră este nedreptate la Dumneđeu? să nu fiă.

15. Că lūi Moise dice: voū milui pre care miluescū, și nu mē voū îndura de care nu mē îndurū.

16. Deci dar nu este nici a celū ce voesce, nici a celū ce alērgă, ci a lūi Dumneđeu celū ce miluesce.

17. Că dice scriptura lūi Faraon: că spre însăși acēs-ta te-amū ridicatū, ca să arētū întru tine puterea mea, și ca să se vestēscă numele mēu în totū pămîntulū.

18. Deci dar pre care voesce, miluesce; și pre care voesce, impetresce.

19. Mī vei dice mie: ce mē prihănesce? că voiei lui cine pōte sta înprotivă?

20. Ce, o omule, tu cine ești care răspundī improsiva lūi Dumneđeu? aū dōră va dice făptura celū ce o a făcutū pre ea: căci m'ai făcutū așa?

21. Aū n'are putere olarilū preste lutū, ca dintr'aceaași fērmîntătură să facă unū vasū de cînstē, iar altulū de necînstē?

22. Iar dacă vrîndū Dumneđeu să-și arate minia, și să-și descopere puterea sea, a suferitū (a adusū) întru multă răbdare vase ale miniei gătite spre peire?

23. Și ca să-și arate bogăția slavei sele spre vase ale milei, care a gătitū mai înainte spre slavă?

24. Pre care ne-a și chīamătū pre noi, nu numai din Iudei, ci și din neamuri;

25. Precumū la Osie dice:

chîama-voiŭ pre celŭ ce nu este norodulŭ meŭ, norodulŭ meŭ; ŝi pre cea neîubită, iubită.

26. Şi va fi, că în loculŭ unde s'a ȑisŭ lorŭ: nu norodulŭ meŭ sunteŝi voi, acolo se vorŭ chîama fiiŭ lui Dumneȑeŭ celui viŭ.

27. Iar Isaia strigă pentru Israel: de va fi numêrulŭ fiilorŭ lui Israel ca nisipulŭ mării, rêmăŝita se va mîntui.

28. Pentru că cuvîntulŭ sã-vîrşindŭ ŝi scurtindŭ întru dreptate, că cuvîntŭ scurtŭ va face Domnulŭ pre pămîntŭ.

29. Şi precumŭ a ȑisŭ mai 'nainte Isaia: de nu ne-arŭ fi lăsatŭ noŭ Domnulŭ Savaoth sêmînŝa, ca Sodoma n-amŭ fi făcutŭ, ŝi cu Gomora ne-amŭ fi asemênatŭ.

30. Ce dar vomŭ ȑice? că neamurile cari nu îmblă după dreptate aŭ ajunsŭ dreptatea, însă dreptatea care este din credinŝa;

31. Iar Israel îmblîndŭ după legea dreptăŝii, la legea dreptăŝii n'a ajunsŭ.

32. Pentru ce? căci nu e din credinŝa, ci ca din faptele legii; că s'aŭ poticnitŭ de pîtra poticnirii;

33. Precumŭ este scrisŭ: ȑtă, puîŭ în Sion pîtră de poticnire, ŝi pîtră de smîntelă; ŝi totŭ celŭ ce va crede întru ea, nu se va ruşina.

Capŭ 10.

FRAȚILORŬ, bună-voinŝa inimêi mele, ŝi rugăciunea cea cătră lŭmneȑeŭ, pentru Israel este spre mîntuire.

2. Că mărturisescŭ lorŭ, că

dragostea lui Dumneȑeŭ aŭ, ci nu duple cunoscînŝa.

3. Că nescîndŭ dreptatea lui Dumneȑeŭ, ŝi căutîndŭ sã-ŝi puîă dreptatea lorŭ, dreptăŝii lui Dumneȑeŭ nu s'aŭ supusŭ.

4. Că sfîrşitulŭ legii este Christos spre îndreptarea a totŭ celui ce crede.

5. Că Moise scrie de dreptatea care este din lege, că omulŭ care face acelea, viŭ va fi într'însele.

6. Iar dreptatea cea din credinŝa aŝa ȑice: sã nu ȑici întru inima tea: cine se va sui în cerŭ? adecă, sã pogore pre Christos;

7. Săŭ, cine se va pogori întru adîncŭ? adecă, sã ridice pre Christos din morŝi.

8. Dar ce ȑice scriptura? aprȑe este de tine cîvîntulŭ, în gura tea ŝi întru inima tea; adecă, cuvîntulŭ credinŝei care propovednimŭ.

9. Că de veŝ mărturisi cu gura tea pre Domnulŭ Iisus, ŝi veŝ crede întru inima tea că Dumneȑeŭ lŭ-a ridicatŭ pre elŭ din morŝi, te veŝ mîntui.

10. Că cu inima se crede spre dreptate, iar cu gura se mărturisesce spre mîntuire.

11. Că ȑice scriptura: totŭ celŭ ce crede întru elŭ, nuse va ruşina.

12. Că nu este osebite Iudeulŭ ŝi Ellinulŭ; pentru că acelaŝi este Domnulŭ tuturilor, care îmbogăŝeŝe pre toŝi cei ce-lŭ chîamă pre elŭ.

13. Că totŭ orî-care va chîama nîmele Domnului, se va mîntui.

14. Cumŭ dar vorŭ chîama

*

întru care n'aŭ cređutŭ? și cumŭ vorŭ crede de care n'aŭ auditu? și cumŭ vorŭ aŭdi fără de propoveditorŭ?

15. Și cumŭ vorŭ propovedui, de nu se vorŭ trâmite? precumŭ este scrisŭ: cătŭ sunt de frumóse piciórele ale celorŭ ce bine-vestescŭ pacea, ale celorŭ ce bine-vestescŭ cele bune.

16. Ci nu toți aŭ ascultatŭ Evangelia. Că Isaia dice: Dómné, cine a cređutŭ audului nostru.

17. Decí credința este din audŭ; iar audulŭ prin cuvintulŭ lui Dumneđeu.

18. Ci dicŭ: aŭ dórá n'aŭ auditu? ci în totŭ pămîntulŭ a eșitŭ vestirea lorŭ, și la marginile lumii cuvintele lorŭ.

19. Ci dicŭ: aŭ n'a cunoscutŭ Israel? íntiŭ Moise dice: eŭ voiŭ întărîta pre voi spre celŭ ce nu este neamŭ, spre neamŭ neînțelegetorŭ voiŭ minia pre voi.

20. Iar Isaia îndrăsnescé, și dice: aflatu-m'amŭ celorŭ ce nu mă caută pre mine, și rétatu-m'amŭ celorŭ ce nu íntrebă de mine.

21. Iar cătră Israel dice: *tótă diŭa amŭ întinsŭ mînele mele cătră norodulŭ celŭ neascultatŭ și ímprotivă grăitorŭ.*

Capŭ 11.

Dicŭ dreptŭ aceea: aŭ dórá a lepédatu Dumneđeu pre norodulŭ sêŭ? să nu fiă; că și cŭ Israeltean sunt, din sêmînța lui Avraam, din neamulŭ lui Veniamin.

2. Nu a lepédatu Dumneđeu norodulŭ sêŭ pre ca-

re mai 'nainte a cunoscutŭ. Aŭ nu sciŭ de Ilie ce dice scriptura? cumŭ se rógă lui Dumneđeu ímprotiva lui Israel dicindŭ:

3. Dómné, pre proorocii tēi aŭ omoritŭ, și altariile tele aŭ surpatŭ; și eŭ amŭ rēmasŭ singurŭ, și caută sufletulŭ meŭ.

4. Dar ce-í dice lui dumneđesculŭ răspunsŭ? lāsatu-mŭ-amŭ mie șapte mii de bărbaŭi, cari nu și-aŭ plecatŭ genuchiulŭ înainte lui Vaal.

5. Așia dar și în vremea acésta rēmașîță (lāsare) duple alegerea darului s'a făcutŭ.

6. Și de este duple darŭ, d'acia nu este din fapte; că apoi darulŭ n'arŭ fi darŭ; de este din fapte, d'acia nu este darulŭ; că apoi fapta n'arŭ fi faptă.

7. Ce dar? ce căuta Israel, aceea n'a nemeritŭ; iar alegerea a nemeritŭ, iar cei-l-alŭi s'aŭ ímpetritŭ,

8. Precumŭ este scrisŭ: datule-a lorŭ Dumneđeu duhŭ de umilință (ímpetrire), ochi ca să nu vadă, și urechi ca să nu audă, pînă în diŭa de astădi.

9. Și David dice: facă-se masa lorŭ spre cursă, și spre laŭ, și spre smintélă, și spre rēsplătire lorŭ;

10. Íntunece-se ochii lorŭ ca să nu vadă, și spinarea lorŭ de totŭ o girbovesce.

11. Dică dreptŭ aceea: aŭ dórá s'aŭ poticnitŭ, ca să cadă? să nu fiă; ci prin poticnirea lorŭ mîntuire s'a făcutŭ neamurilorŭ, ca să rívnescă pre ele.

12. Și de vreme ce potic-

nirea lor este bogăția lumii, și împușinarea lor bogăția neamurilor, cu cât mai mult împlinirea lor?

13. Că voe dicit, neamurilor, întru cât sunt ei neamurilor apostoli, slujba mea o slăvesc;

14. Că dora ași face trupul meu să rîvnescă, și să mîntuesc pre vre-unii dintr'înșii.

15. Că de este lepădarea lor împăcare lumii, ce altă este luarea, fără numai vieță din morți?

16. Că de este pîrga (incepătura) sfîntă, este și fîrmîntătura; și de este rădăcina sfîntă, sunt și ramurile.

17. Iar de s'au și frîntu unele din ramuri, iar tu maslinu șelbategu fiindu te-ai altuitu întru ele, și părtașu rădăcinei și grăsimi maslinului te-ai făcutu,

18. Nu te lauda asupra ramurilor; iar de te laudi, nu porți tu pre rădăcină, ci rădăcina pre tine.

19. Dar vei dice: frîntu-s'au ramurile, ca să mă altuesc eu.

20. Bine; pentru necredință s'au frîntu, iar tu pentru credință stai. Nu te înălța cu mintea, ci te teme.

21. Că de n'a părînit Dumneșu ramurilor celor fișeci, nu cumu-va și fie să nu și părînescă.

22. Veđi dar bunătatea și nepărînirea (asprimea) lui Dumneșu; spre cei ce au căduțu, nepărînire; iar spre tine, bunătate, de vei rămîne în bunătate; de vreme ce și tu te vei tăia.

23. Și aceia iarăși, de nu

voru rămîne în necredință, se voru altui; că puternicu este Dumneșu iarăși să-i altuescă pre ei.

24. Că dacă tu din maslinulu celu din fire șelbategu te-ai tăiatu, și afară din fire te-ai altuitu în maslinu bunu, cu câtu mai virtosu aceștia eari sunt duple fire, se voru altui întru alu lor maslinu?

25. Pentru că nu voescu ca să nu sciți voi, fraților, taina acēsta, (ca să nu fiți întru voi singuri înțelepți), că orbire din partea lui Israel s'a făcutu, pînă ce va intra împlinirea neamurilor.

26. Și așa totu Israelulu se va mîntui, precumu este scrisu: veni-va din Slon celu ce isbăvesce, și va întorcenecurățiele (păgînetățile) de la Iacov.

27. Și acēsta este lor cea de la mine făgăduință, cîndu voiu lua păcatele lor.

28. Dupre Evangeliă cu adeveratu vrăjmași sunt pentru voi; iar dupre alegere iubii pentru pîrîși.

29. Că fără căință sunt darurile și chîmarea lui Dumneșu.

30. Că precumu și voi ore cîndu n'ați creduțu lui Dumneșu, iar acumu v'ați miluitu prin necredința acestora;

31. Așa și aceștia acumu n'au creduțu întru mila voștră, ca și ei să se miluescă.

32. Că a încuiatu Dumneșu pre toți întru necredință, ca pre toți să-i miluescă.

33. O adînculu bogăției și alu înțelepciunii și alu științei lui Dumneșu; câtu sunt de necercate judecățile lui, și neurmata căile lui.

34. Că cine a cunoscută gândulă Domnului? sau cine s'a făcută lui sfetnică?

35. Sau cine i-a dată mai 'nainte lui, și i se va răsplăti lui?

36. Că dintr'insulă, și intr'insulă, și intru dînsulă sunt toate; aceluia slava în veci, Amin.

Capă 12.

ROGU-VĂ dar pre voi, fraților, pentru îndurările lui Dumnezeu, să vă puneți înainte trupurile vóstre jertfă viă, sfintă, bine plăcută lui Dumnezeu, slujba vóstră cea cuvîntătoră;

2. Și să nu vă asemănați (inchipuiți) chipului vécuii acestuia; ci vă schimbați la față intru înnoirea minții vóstre, ca să cunoșteți voi, care este voia lui Dumnezeu cea bună, și plăcută, și deplină.

3. Că dică prin darulă ce mi s'a dată mie, tuturilor celor ce sunt între voi, a nu cugeta înaltă afară de cătă li se cade a cugeta; ci a cugeta spre a fi cu mintea întrăgă, precumă fiă-căruia a împărțit Dumnezeu măsura credinței.

4. Că precumă intr'ună trupă multe mēdularie avemă, și mēdulariele n'au toate ăa lucrare;

5. Intr'acestași chipă și cei mulți ună trupă suntemă intru Christos, iar fiă-care unulă altăia mēdularie.

6. Și avîndă daruri de multe feluri duple darulă care este dată noă, ori proorociă, duple mēsură credinței;

7. Ori slujbă, intru slujbă; ori cela ce invață, intru învățătură;

8. Ori celă ce mîngiă, intru mîngiăre; celă ce dăru-esce, intru neviclesugă; celă ce este ispravnică, intru osirdiă; celă ce miluesce, intru buna voință.

9. Dragostea, nefățarnică. Urîndă reulă, și lipindu-vă de lucru bună.

10. Cu dragoste frățescă unulă pre altulă iubîndă. Cu cinstea unulă pre altulă măi mare făcîndă.

11. Cu osirdia nelenevoși. Cu duhulă arđîndă. Domnului slujîndă.

12. Intru nădejde bucurîndu-vă. Intru necază răbdîndă. Intru rugăciune îngăduîndă.

13. În trebuințele sfinților părtași fiîndă. Iubirea de străini urmîndă.

14. Bine-cuvîntați pre cei ce vă gonescă pre voi; bine-cuvîntați, și nu osîndiți.

15. Bucurați-vă cu cei ce se bucură, și plîngeți cu cei ce plîngă.

16. Acoaași unulă cătră altulă cugetîndă. Nu cele înalte cugetîndă, ci cu cei smeriți împreună purtîndu-vă. Nu fiți înțelepți intru voi înșivă.

17. Nimēnui rău pentru rău răsplătîndă; făcîndă purtare de grijă de cele bune înaintea tuturilor ômenilor.

18. De este cu puțină, în cătă este despre voi, cu toți ômenii avîndă pace.

19. Nu vă isbîndiți singuri voă, iubitorilor; ci dați locă minioi; că scrisă este: a mea este isbînda; eu voiă răsplăti, ăice Domnulă.

20. Dreptu aceea de flămîndesce vrăjmaşul tău, dă lui pîine; de insetedă, adăpă-lu pre elu; că acesta făcîndu, cărbuni de focu grămădesci pre capul lui.

21. Nu te birui de rău; ci biruesce cu binele pre rău.

Capu 13.

TOTU sufletul stăpînilorū celorū mai inalte să se supuiă; că nu este stăpînire fără numai de la Dumneđu; şi stăpîniele care sunt de la Dumneđu sunt rînduite.

2. Pentru aceea ceta ce se împotivesce stăpînirii, rînduelei lui Dumneđu se împotivesce; şi care se împotivescū, judecată-şi voru lua loru-şi.

3. Că dregătorii nu sunt frică faptelorū celorū bune, ci celorū rele. Iar voesci să nu-ţi fiă frică de stăpînire? fă bine, şi vei avé laudă de la dînsa;

4. Că slujitorū alū lui Dumneđu este ţie spre bine. Iar de faci rău, teme-te; că nu în zadarū pîrtă sabia. Că slujitorū alū lui Dumneđu este, isbinditorū spre minia celui ce face răulū.

5. Pentru aceea trebue să vă supuneţi, nu numai pentru minia, ci şi pentru sciinţă.

6. Că pentru acesta şi dăjdii daţi; că slujitori ai lui Dumneđu sunt, spre însăşi acesta inoletnicindu-se.

7. Daţi dar tuturorū cele ce sunt cu datoriă: celui cu dajdia, dajdiă; celui cu dijma,

dijmă; celui cu frica, frică; celui cu cinstea, cinste.

8. Nimēnuî cu nimicū nu fiţi datorî, fără numai cu a iubi unulū pre altulū; că celū ce iubescē pre altulū, legea a împlinitū.

9. Pentru că aceea, adecă să nu curvesci; să nu ucidî; să nu furi; să nu fii mărturiă mincinosă; să nu poftesci; şi ori care altă poruncă, într'acestū cuvintū se coprinde, adecă: să iubesci pre vecinulū tău ca însuţi pre tine.

10. Dragostea nu lucrédă rău vecinulū; dreptū aceea împlinirea legii este dragostea.

11. Şi acesta, sciindū vremea, că acumū vreme este noi din somnū să ne sculămū; că mai aprópe este noē minuirea acumū, de cātū cîndū amū cređutū.

12. Că nóptea a trecutū, iar diūa s'a apropiatū; să lepădămū iar lucrurile întunerecului, şi să ne îmbrăcămū în arma luminei.

13. Ca diūa cu bunū chipū să îmblămū; nu în ospeţe şi în beţii, nu intru curvii şi intru faptele de ruşine, nu intru pricire şi pismă;

14. Ci vé îmbrăcaţi intru Domnulū nostru Iisus Christos, şi purtarea de grijă a trupulū să nu o faceţi spre pofte.

Capu 14.

SI pre celū slabū intru credinţă, priimiţi-lū, nu intru îndoirea gîndurilorū.

2. Că unulū crede că va mîncea tóte; iar celū slabū legumî mîncă.

3. Celū ce mîncă, pre celū ce nu mîncă să nu-lū de-

faime; și celū ce nu mănincă, pre celū ce mănincă să nu-lū osîndescă; că Dumneđeū lū-a priimitū pre dînsulū.

4. Tu cine ești care judeci pre sluga străiua? domnului sēū stă saū cade; și va sta; că puternicū este Dumneđeū a-lū pune pre dînsulū să stea.

5. Unulū judecă đi preste đi, iar altulū judecă în tôte dîlele; fiă-care întru a sea minte să se adeveređe.

6. Celū ce socotesce điua, Domnului socotesce; și celū ce nu socotesce điua, Domnului nu socotesce; și celū ce mănincă, Domnului mănincă; că mulțamesce lui Dumneđeū; și celū ce nu mănincă, Domnului nu mănincă, și mulțamesce lui Dumneđeū.

7. Că nimeni din noi luiși vieđă, și nimeni luiși móre.

8. Că de viămū, Domnului viămū; și de murimū, Domnului murimū; decī saū de viămū, saū de murimū, ai Domnului suntemū.

9. Și spre acēsta Christos și a muritū, și a înviatū, și a vieđuitū, ca să stăpînescă și pre cei morți și pre cei vii.

10. Dar tu, ce judeci pre fratele tēū? saū și tu, ce defăimeđi pre fratele tēū? că toți vomū să stāmū înaintea judecății lui Christos.

11. Pentru-că scrisū este: viu sunt eu, đice Domnulū, că mie se va pleca totū genuchîulū, și tótă limba se va mărturisī lui Dumneđeū.

12. Decī dar fiă-care din noi de sineși va da sēma înaintea lui Dumneđeū.

13. Decī mai multū să nu judecāmū unulū pre altulū;

ci acēsta mai virtosū să judecași, ca să nu puneși împedīcare fratelui, saū smintelă.

14. Sciū, și bine adevēritū sunt în Christos Iisus, că nimicū nu este spurcatū prin sine; fără numai celū ce ī se pare a fi ce-va spurcatū, acelaia este spurcatū.

15. Iar de se mihnesce fratele tēū pentru bucate, étă nu îmbli după dragoste; nu perde cu bucatele tele pre acela pentru care Christos a muritū.

16. Să nu se hulēscă dar lucrulū vostru celū bunū.

17. Că nu este impērăția lui Dumneđeū mîncare și bē-utură, și dreptate, și pace, și bucuriă întru Duhulū Sfîntū.

18. Că celū ce întru acestea slujesce lui Christos, bine plăcutū este lui Dumneđeū, și alesū la ómenī.

19. Decī cele ce sunt ale păcii să le urmămū, și cele ce sunt spre zidirea unuia cătră altulū.

20. Pentru mîncare nu strica lucrulū lui Dumneđeū; că tôte sunt curate; ci răū este omului celū ce prin smintelă mănincă.

21. Bine este a nu mînca carne, nicī a bé vinū, nicī de care fratele tēū se smintesce, saū se poticnesce, saū se slăbesce.

22. Tu credință ai; întru tine însu-ți să o aibi înaintea lui Dumneđeū. Fericitū este celū ce nu se judecă pre sine întru ceaa ce alege.

23. Iar celū ce se îndoesce cu gîndulū, dacă mănincă se osîndesce, pentru că nu este din credință; și totū ce nu este din credință, păcatū este.

Capî 15.

SI datori suntemû noi cestî
Stari sã purtãmû slãbiciunile
celorû neputincioşi, şi nu noë
sã plăcemû.

2. Ci fiã-care din noi sã fa-
cã spre plăcere vecinului în-
tru binele spre zidire.

3. Cã şi Christos nu luişi
singurû a făcutû spre plăce-
re, ci precumû este scrisû:
ocãrile celorû ce te ocãrescû
pre tine aû cădûtû preste
mine.

4. Cãci cãte s'aû scrisû mai
'nainte, spre învătătura nã-
trã s'aû scrisû; ca prin răb-
dare şi mîngiãrea scripture.
lorû nãdejde sã avemû.

5. Iar Dumneđeulû răbdãrii
şi alû mîngiãrii sã dea voë
aceaaşi sã gindiţi între voi
întu Christos Iisus;

6. Ca toţi într'unû sufletû
cu ûã gurã sãslãviţi pre Dum-
neđeû şi Tatãlû Domnului
nostru Iisus Christos.

7. Decî dar priimiţi unii pre
aştii, precumû şi Christos a
priimitû pre voi întu slava
lui Dumneđeû.

8. Şi dicû (eû), cã Iisus Chri-
stos a fostû slujitorû tãlãrii
împrejurû pentru adevêrulû
lui Dumneđeû, ca sã întãres-
cã fãgãduinţele pãrinţilor;

9. Iar neamurile pentru
milã sã proslãvescã pre Dum-
neđeû; precumû este scrisû:
pentru acêsta mẽ voiû măr-
turiis ție întu neamuri, Dõm-
ne, şi numelui tẽu voiû cînta.

10. Şi iarãşi dice: veselî-
vẽ neamuri cu norodulû lui.

11. Şi iarãşi: lãudaţi pre
Domnulû tôte neamurile, lãu-
daţi-lû pre elû tôte noródele.

12. Şi iarãşi Isaia dice: fi-
va rãdęcina lui Iesei, şi celû
ce se va scula sã stãpinescã
pre neamuri, întu acela nea-
murile vorû nãdãjdui.

13. Iar Dumneđeulû nãdej-
dei sã vẽ imple pre voi de
tótã bucuria şi pacea cređindû,
spre a prisosi voi întu nã-
dejde. cu puterea Duhului
Sfîntû.

14. Şi adevêritû sunt eû in-
sumi, fraţii mei, pentru voi,
cã şi voi plini sunteţi de bu-
nătate, plini de tótã sciinţa,
putindû şi unii pre alţi a vẽ
învêta.

15. Şi mai cu îndrãsnelã
amû scrisû voë, fraţilorrû, din
parte, ca cumû v'aşi mai a-
duce aminte voë, pentru da-
rulû ce mi s'a datû mie de
la Dumneđeû,

16. Ca sã fiû eû slujitorû
lui Iisus Christos întu nea-
muri, cu slujbã sfîntã lucrindû
Evangelia lui Dumneđeû, ca
sã fiã jertfa (aducerea) nea-
murilorû bine-priimitã, sfîn-
ţitã întu Duhulû Sfîntû.

17. Dreptû aceea amû lau-
dã întu Christos Iisus întu
cele ce sunt cãtrã Dumne-
đeû.

18. Cã nu voiû cutesa ađi-
ce ce-va din cele ce n'a lu-
cratû Christos prin mine, spre
ascultarea neamurilorû, cu
cuvîntulû şi fapta,

19. Întu puterea semnelorû
şi a minunilorû, întu pute-
rea Duhului lui Dumneđeû;
aşa cãtû din Ierusalem şi îm-
prejurû pinã la Illiricû amû
împlinitû Evangelia lui Chri-
stos;

20. Şi aşa m'amû nevoitû
bine a vesti, nu unde s'a nu-

mită Christos, ca să nu zidesc pre temeliă străină;

21. Ci, precum este scris: căroră nu s'a vestit pentru dînsul, lă voră vedé; și care n'au audit, voră înțelege.

22. Întru aceea mă și opriam de multe ori a veni la voi.

23. Iar acum ne mai avînd loc într'aceste laturi, și dorință avînd a veni cătră voi de mulți ani;

24. Cînd voi merge în Ispania, voi veni la voi; că amă nădejde trecînd pe acolo să vă vedă pre voi, și de voi să mă petrecă acolo; după ce mă voi sătura mai înainte de voi din parte.

25. Iar acum merg în Ierusalem, slujind sfinților.

26. Că bine a voit Macedonia și Achaia a face ăă împărțire ore-care la săracii sfinților cari sunt în Ierusalem.

27. Că bine au voit, și datori sunt lor; că de vreme ce întru cele duhovnicesc ale lor s'au împărțit neamurile, datori sunt și întru cele trupesc a le sluji lor.

28. Acăsta dar săvîrșind, și pecetluind lor rîda acăsta, voi merge prin voi în Ispania.

29. Și știu că, viind cătră voi, întru împlinirea blagosloveniei Evangheliei lui Christos voi veni.

30. Și vă rog pre voi, fraților, pentru Domnul nostru Iisus Christos, și pentru dragostea Duhului, ca împreună cu mine să vă nevoiți întru rugăciuni pentru mine cătră Dumnezeu;

31. Că să mă izbăvesc de cei neascultători în Iudea; și ca să fiă slujba mea în Ierusalem bine priimită sfinților;

32. Ca cu bucurie să viu la voi prin voia lui Dumnezeu, și să mă odihnesc împreună cu voi.

33. Iar Dumnezeul păcii cu voi cu toți. Amin.

Cap 16.

SI laudă (încredințed) voă Spre Fivi, sora noastră, care este slujitoria biserice din Cenchrees;

2. Ca să priimiți pre ea întru Domnul după vrednicia sfinților, și să-i fiți ajutor ei întru tot lucrul ori-ce ar fi pofti de la voi; că și acăsta ajutătoră a fost multora și mie însumi.

3. Spuneți închinăciune Prișillei și lui Achila, celor împreună cu mine lucrători întru Christos Iisus;

4. Cari pentru sufletul meu grumazii lor și-au supus, căroră nu numai eu singur mulțămesc, ci și toate bisericile neamurilor. Și bisericei celei din casa lor.

5. Spuneți închinăciune lui Epenet, iubitului meu, care este pîrga Achaiei întru Christos.

6. Spuneți închinăciune Mariamei, care mult s'a ostentit pentru noi.

7. Spuneți închinăciune lui Andronic și lui Iuniu, rudelor mele și soțelor mele în robie, cari sunt vestiți între apostoli, cari și mai înainte de mine au fost întru Christos.

8. Spuneți închinăciune lui

Amplia, iubitului meu în Domnul.

9. Spuneți închinăciune lui Urban celui împreună cu noi lucrător întru Christos, și lui Stachie, iubitului meu.

10. Spuneți închinăciune lui Apellai celui ales întru Christos. Spuneți închinăciune celor ce sunt din ai lui Aristobul.

11. Spuneți închinăciune lui Erodion, rudei mele. Spuneți închinăciune celor ce sunt din ai lui Narcis, cari sunt întru Domnul.

12. Spuneți închinăciune Trifenei și Trifosei, cari s'au ostenit întru Domnul. Spuneți închinăciune Persidei iubitei, care mult s'a ostenit întru Domnul.

13. Spuneți închinăciune lui Rufu, celui ales întru Domnul, și mamei lui și ai mele.

14. Spuneți închinăciune lui Asincrit, lui Flegont, lui Erman, lui Pătova, lui Ermin, și fraților celor ce sunt împreună cu ei.

15. Spuneți închinăciune lui Filolog și Iuliei, lui Nirea și surorii lui, și lui Olimpan, și tuturilor sfinților celor împreună cu ei.

16. Închinați-vă unul altuia cu sărutare sfântă. Închină-se voe bisericile lui Christos.

17. Și vă rog pre voi, fraților, să vă păziți de cei ce fac împărechii și smintele împotriva învățăturai, care voi v'ati învățat, și vă feriți de ei;

18. Că unii ca aceia Domnului nostru Iisus Christos nu slujesc, ci pîntecelui lor;

și prin cuvinte bune, și prin cuvintare de bine înșelă inimile celor prosti.

19. Că ascultarea voastră la toți a ajuns. Și mă bucur drept aceea de voi; și voesc să fiți înțelepți spre bine, și prosti spre rău.

20. Iar Dumnezeul păcii să zdrobescă pre Satana sub picioarele voastre curind. Darul Domnului nostru Iisus Christos cu voi.

21. Închină-se voe Timotheu cel împreună cu mine lucrător, și Luciu, și Iason, și Sosipatru, rudele mele.

22. Închinu-mă și eu Terțiu, cel ce am scris cartea, întru Domnul.

23. Închină-se voe Gaiu, gazda mea și a totă adunarea. Închină-se voe Erast, dregătorul cetății, și Cărtă fratele.

24. Darul Domnului nostru Iisus Christos cu voi cu toți. Amin.

25. Iar celui ce poate să vă întărească pre voi după Evangelia mea și propoveduirea lui Iisus Christos, după descoperirea tainei care din anii vecilor era tăcută;

26. Iar acum s'a arătat și prin scripturele proorociilor, după porunca vecinului Dumnezeu, spre ascultarea credinței, întru toate neamurile s'a cunoscut;

27. Unuia pre înțeleptul Dumnezeu, prin Iisus Christos, căruia slavă în veci. Amin.

† Cătră Romanii s'a scris de la Corint prin Fivi diaconișă bisericii celei din Cenchrees.

EPISTOLIA

SPÎNTULUI APOSTOLU PAVEL

CEA ÎNTRIU CĂTRĂ CORINTHIANI.

Cap. 1.

PAVEL, chemat apostolul al lui Iisus Christos prin voia lui Dumnezeu, și Sosthen fratele,

2. Blăscovei lui Dumnezeu care este în Corinth, celor aluși întru Christos Iisus, celor aluși împreună cu toți cei ce chemă numele Domnului nostru Iisus Christos în totă loculă, și a loră și al alui nostru;

3. Dară voă și pace de la Dumnezeu Tatălă nostru, și de la Domnul Iisus Christos.

4. Mulțămescă Dumnezeu-lui meu pururea pentru voi, pentru darulă lui Dumnezeu ce s'a dată voă întru Christos Iisus;

5. Că întră toate v'ați îmbogățit întru dănsulă, în totă curăcintulă și în totă scința;

6. Precum mărturisirea lui Christos s'a adeverit întru voi;

7. Căci a nu s'a lipsit voi neli dintr'una dară, așteptândă desăvârșirea Domnului nostru Iisus Christos.

8. Care va și întări pre voi până la sfârșit nevinovați în diuă Domnului nostru Iisus Christos.

9. Credinciosă este Dumnezeu, prin care v'ați chemat spre împărțirea Fiului său Iisus Christos Domnului nostru.

10. Și vă rog pre voi, fraților, pentru numele Domnului nostru Iisus Christos, ca toți să grăiți aceeași, și să nu fiă între voi împărțiri, ci să fiți întemeiați într'ună gândă și într'ună înțelegere.

11. Pentru că mi s'a arătat mie pentru voi, frații mei, de la cei ce sunt ai Chloe, că priciri sunt între voi.

12. Și dică acésta, că fiecare din voi dice: eu sunt al lui Pavel, iar eu al lui Apollon, iar eu al lui Chifa, iar eu al lui Christos.

13. Aă dără s'a împărțit Christos? aă Pavel s'a răstignit pentru voi? sau întru numele lui Pavel v'ați botezat?

14. Mulțămescă lui Dum-

nedeu că nici pre unul din voi n'am botezat, fără numai pre Crisp și pre Isaie;

15. Ca să nu dică cine-va, că întru numele meu am botezat.

16. Botezat'am și casa lui Stefana; iar mai mult nu știu să fi botezat pre altă cine-va.

17. Că nu m'a trimis pre mine Christos să botez, ci să bine-vestesc; nu întru înțelepciunea cuvîntului, ca să nu se facă înzadarnică crucea lui Christos.

18. Pentru că cuvîntul crucii celor peritori nebuniă este, iar noe celor ce ne mîntuim, puterea lui Dumnezeu este.

19. Că scris este: perdevoiu înțelepciunea înțelepților, și știința celor știutori o voiu lepăda.

20. Unde este înțeleptul? unde este cărturarul? unde este întrebătorul vécui acestuia? au n'a făcut nebună Dumnezeu înțelepciunea lumii acesteia?

21. Că de vreme ce întru înțelepciunea lui Dumnezeu n'a cunoscut lumea prin înțelepciune pre Dumnezeu, bine a voit Dumnezeu prin nebunia propoveduirii a minții pre cei ce cred.

22. Pentru că și Iudeii semnă ceru, și Ellinii înțelepciune caută;

23. Iar noi propoveduim pre Christos cel răstignit, Iudeilor adecă smintelă, iar Ellinilor nebuniă.

24. Iar acelorași singuri celor chiamași, Iudeilor și Ellinilor, pre Christos pute-

rea lui Dumnezeu, și înțelepciunea lui Dumnezeu.

25. Că ce este nebun al lui Dumnezeu mai înțelept de cît omeni este; și ce este slab al lui Dumnezeu mai tare de cît omeni este.

26. Că vedeți chiămarea voastră, fraților, că nu sunt mulți înțelepți duple trup, nu sunt mulți puternici, nu sunt mulți de bun neam,

27. Ci cele nebune ale lumii a ales Dumnezeu, ca pre cei înțelepți să-i rușineze; și cele slabe ale lumii a ales Dumnezeu, ca să rușineze pre cele tari;

28. Și cele de neam prost și nebagate în sémă ale lumii a ales Dumnezeu, și cele ce nu sunt, ca pre cele ce sunt să strice;

29. Ca să nu se laude nici un trup înaintea lui Dumnezeu.

30. Și dintru dînsul voi sunteți întru Christos Iisus, care s'a făcut noe înțelepciune de la Dumnezeu, și dreptate, și sfințire, și izbăvire;

31. Că precum este scris: cel ce se laudă, întru Domnul să se laude.

Cap 2.

SI eu viind la voi, fraților, Sveni'am nu întru înălțarea cuvîntului și a înțelepciunii, vestind voe mărturisirea lui Dumnezeu.

2. Că n'am judecat a sci ce-va întru voi, fără numai pre Iisus Christos, și pre acesta răstignit.

3. Și au întru slăbiciune, și întru frică și întru cutre-

mură mare amă fostă la voi.

4. Și cuvîntul meu și propovăduirea mea nu era întru cuvinte îndemnătorie ale înțelepciunii omenesci, ci întru arătarea Duhului și a puterii;

5. Ca credința voastră să nu fiă întru înțelepciunea omienilor, ci întru puterea lui Dumnezeu.

6. Și înțelepciune grăiamă întru cei desăvîrșiți; însă înțelepciune nu a vîecului acestuia, nici a domnilor vîecului acestuia, cari sunt peritori;

7. Ci grăimă înțelepciunea lui Dumnezeu întru taină, cea ascunsă, care o a rindit Dumnezeu mai înainte de vîeci spre slava noastră;

8. Care nimeni din domni vîecului acestuia o a cunoscut; că de o ară fi cunoscut, n'ar fi răstignit pre Domnul slavei.

9. Și precum este scris: cele ce ochiul n'a vădit, și urechia n'a audit, și la inima omului nu s'a suit, care a gătît Dumnezeu celor ce-l iubesă pre dînsul;

10. Iar noă ne-a descoperit Dumnezeu prin Duhul său; că Duhul tîce le cercă, și adîncurile lui Dumnezeu.

11. Că cine scie din omeni ale omului, fără numai duhul omului care este întru in-sul? așa și ale lui Dumnezeu nimeni nu le scie, fără numai Duhul lui Dumnezeu.

12. Iar noi n'am luat duhul lumii, ci Duhul cel din Dumnezeu, ca să scim cele ce sunt de la Dumnezeu dăruite noă;

13. Care și grăimă întru cuvinte învățate ale înțelepciunii omenesci, ci întru cele învățate ale Duhului Sfînt; cele duhovnicesci cu cele duhovnicesci asemînă-le.

14. Iar omul cel suflătesc nu primește cele ce sunt ale Duhului lui Dumnezeu, că nebunî sunt lui, și un le pîce înțelege, căci duhovnicesc se judecă.

15. Iar cel duhovnicesc le judecă tîce, iar el de nimeni nu se judecă.

16. Că cine a cunoscut gîndul (mîntea) Domnului, care să-l învețe (îndrepte) pre el? iar noi avem mîntea lui Christos.

Cap 3.

ȘI eu, fraților, n'am putut grăi voă ca celor duhovnicesci, ci ca celor trupesci.

2. Ca pre nîsă prunci întru Christos cu lapte pre voi v'am hrănit, iar nu cu bucate, că încă nu puteați; ci încă nici acum nu puteți, că încă trupesci sunteți.

3. Căci cînd este întru voi rîvnire și pregonire și împărechîre, a nu suntați trupesci? și a nu duple omî îmblați?

4. Căci cînd ăce cine-va, eu sunt al lui Pavel; și altul, eu sunt al lui Apolos, a nu sunteți trupesci?

5. Cine dar este Pavel, și cine este Apolos, fără numai slujitori prin care ați crezut, fiă-căruia precum Domnul i-a dat?

6. Eu amă sîdit, Apolos

a udatû; iar Dumneđeũ a făcutũ crescerea.

7. Pentru aceea nici celũ ce sãdesce este ce-va, nici celũ ce udã, ci Dumneđeũ celũ ce dã crescerea.

8. Iar celũ ce sãdesce și celũ ce udã una sunt; și fiã-care va lua plata sea dupre osteneła sea.

9. Pentru cã ai lui Dumneđeũ împreună lucrãtori suntemũ; a lui Dumneđeũ arãtura, a lui Dumneđeũ zidire sunteți.

10. Dupre darulũ lui Dumneđeũ care este datũ mie, ca unũ înțeleptũ meșterũ mai mare temeliã amũ pusũ, iar altulũ zidesce; însă fiã-care sã socotescã cumũ zidesce.

11. Cã altã temeliã nimeni nu pôte sã puĩã, afarã de cea ce este pusã, care este Iisus Christos.

12. Iar de zidesce cine-va pre acestã temeliã, aurũ, argintũ, petre scumpe, lemne. finũ, trestiã;

13. Alũ fiã-cãruia lucru arẽtatũ va fi; cã diũa-lũ va arẽta, pentru cã cu focũ se va descoperi; și alũ fiã-cãruia lucru în ce chipũ va fi, foculũ lũ va lãmuri.

14. Și alũ cãruia lucru va rãmĩnẽ, care a ziditũ, platã va lua;

15. Iar alũ cãruia lucru va arde, se va pãgubi; iar elũ însușĩ se va mĩntui, însă așa ca prin focũ.

16. Aũ nu sciți cã sunteți casa lui Dumneđeũ, și Duhulũ lui Dumneđeũ locuesce întrũ voi?

17. De va strica cine-va casa lui Dumneđeũ, strica-va-lũ

pre acela Dumneđeũ; cãci casa lui Dumneđeũ sfintã este, care sunteți voi.

18. Nimeni pre sine sã nu se înșale; de i se pare cui-va între voi cã este înțeleptũ în véculũ acesta, nobunũ sã fiã înțeleptũ.

19. Pentru cã înțelepciunea lumii acesteia nebuniã este la Dumneđeũ; cã scrisũ este: celũ ce prinde pre cei înțelepți întrũ preceperea lorũ.

20. Și iarãși: Domnulũ cunósce gĩndurile înțelepților, cã sunt deșerte.

21. Dreptũ aceea nimeni sã nu se laude între ómenĩ; cã tóte ale vóstre sunt;

22. Orĩ Paval, orĩ Apollos, orĩ Chifa, orĩ lumea, orĩ vieța, orĩ mórtea, orĩ acestea de acumũ, orĩ cele viitórie; tóte ale vóstre sunt;

23. Iar voi ai lui Christos; iar Christos aiũ lui Dumneđeũ.

Capũ 4.

AȘIA sã ne socotescã pre noi omulũ, ca pre nisce slugi ale lui Christos, și ispravnici ai tãinelorũ lui Dumneđeũ.

2. Iar cea ce se cautã d'acia întrũ ispravnicĩ, ca credinciosũ cine-va sã se afle.

3. Iar mie pré puținũ mĩ-este ca sã mẽ judecũ de cãtrã voi, saũ de diũã omenescã; ci nici însumi pre mine mẽ judecũ;

4. Pentru cã nimicũ pre mine nu mẽ sciũ vinovatũ; ci nu întrũ acesta m'amũ îndreptatũ; iar cela ce mẽ judecã pre mine Domnulũ este.

5. Dreptũ aceea mai'nainte de vreme nimicũ sã nu jude-

cați, pînă ce va veni Domnul; care va și lumina cele ascunse ale întunerecului, și va arăta sfaturile inimelor; și atunci lauda va fi fă-căruia de la Dumnezeu.

6. Și acestea, fraților, le-amă închipuită întru mine și întru Apolos, pentru voi; ca întru noi să vă învețați, ca nu mai mult de cătă ce este scrisă să gîndiți, ca să nu vă mîndriți unul pentru altul împotiva celui-l-altă.

7. Că cine te alege pre tine? și ce ai care n'ai luat? iar dacă și ai luat, ce te laudă, ca cumă n'ai fi luat?

8. Etă săculi sunteți, etă v'ați îmbogățit, fără de noi ați împărățit; ca și noi împreună cu voi să împărățim;

9. Că mi se pare, că Dumnezeu pre noi apostoli cei mai de apoi ne-a arătat, ca pre nise rînduiri spre marte, pentru că privelă ne-amă făcută lumii, și ingerilor, și omenilor.

10. Noi nebuni pentru Christos, iar voi înțelepți întru Christos; noi slabi, iar voi tari; voi slăviți, iar noi necinstiți.

11. Pînă în ceasul de acum și flămîndim, și însetoșăm, și suntem goi, și pătimim, și nu suntem aședăți;

12. Și ostenim, lucrînd cu miinele noastre; ocăriți fiind, grăim de bine; isgoniți fiind, răbdăm;

13. Huliți, mîngîlăm; ca nise gunoi ne-amă făcută lumii, tuturilor lepădătură pînă acum.

14. Nu înfruntîndu-vă pre

voi scriu acestea, ci ca pre nise fii ai mei iubiți învîndu-vă.

15. Că de ați avă dece mii de dascali întru Christos, dar nu mulți părinți; că întru Christos Iisus prin Evangeliă eu v'amă născut pre voi.

16. Rogu-vă dar pre voi să fiți mie următori, precum și eu lui Christos.

17. Pentru acēsta amă trimis la voi pre Timotheu, care este fiu al meu iubit și credincios întru Domnul, care va aduce voe a minte căile mele cele ce sunt întru Christos, precum pretutindinea întru totă biserica învînd.

18. Că neviînd eu la voi, s'aun sumețit unii.

19. Ci voiu veni curînd la voi, de va vré Domnul, și voiu cunósce nu cuvintul celor ce s'aun sumețit, ci puterea.

20. Că nu este în cuvintă împărăția lui Dumnezeu, ci întru putere.

21. Ce voiți? cu toăgă să viu la voi, sau cu dragoste, și cu duhul blîndeței?

Cap 5.

CU adevărat se aude între voi curvia, și curvia ca aceea care nici între păgini nu se numesce, ca să aibă cine va pre muieră tătine-său.

2. Și voi v'ați sumețit, și nu mai bine ați plins, ca să se ridice din mijlocul vostru cel ce a făcută fapta acēsta.

3. Eu dar nefiînd la voi cu trupul, iar cu duhul fiînd de față acolo, etă amă judecată ca cumă ați fi de fa-

țã, pre celũ ce a făcutũ a-cẽsta așa,

4. Întru numele Domnului nostru Iisus Christos, adunându-vẽ voi și duhulũ meu, cu puterea Domnului nostru Iisus Christos,

5. Sã dați pre unulũ ca a-cela Satanei spre chinuirea trupului, ca duhulũ sã se mîntuiescã in diũa Domnului Iisus.

6. Nu este bunã lauda vós-trã; aũ nu sciți cã puținũ aluatũ tótã fẽrmintãtura dospesce?

7. Curățiti dar aluatulũ celũ vechiũ, ca sã fiți fẽrmintãtura noĩã, precumũ sunteți fãrã de aluatũ; cã, pascele nóstre Christos, pentru noi s'a jertfitũ.

8. Pentru aceea sã prãznuimũ, nu întru aluatulũ celũ vechiũ, nici întru aluatulũ reutãții și alũ vicleșugului, ci întru azimele curăției și ale adevẽrului.

9. Scris'-amũ voẽ în epistolã, sã nu vẽ amestecați cu curvarii.

10. Și cu adevẽratũ nu cu curvarii lumii acesteia, saũ cu lacomiĩ, saũ cu rãpitorii, saũ cu slujitorii idolilorũ; de vreme ce arũ fi trebuitũ dar sã eșiți din lumea acẽsta.

11. Iar acumũ amũ scrisũ voẽ, sã nu vẽ amestecați, dacã vre-unulũ numindu-se frate, va fi curvarũ, saũ lacomũ, saũ slujitorũ idolilorũ, saũ ocãritorũ, saũ beivũ, saũ rãpitorũ; cu unulũ ca acesta nici sã mînceați.

12. Cã ce mĩ-este mie a judeca pre cei din afarã? aũ nu pre cei din întru voi i judecați?

13. Iar pre cei din afarã Dumnedeũ i va judeca. Și scóteți afarã pre celũ rẽu dintre voi înșivẽ.

Capũ 6.

Aũ dórã, îndrãsnesce cine-va din voi, avîndũ vre-ũã pirã împotriva altuia, a se judeca la cei nedrepți, și nu la cei sfinți?

2. Aũ nu seiți cã sfinții vorũ sã judece lumea? și de se judecã întru voi lumea, nevrednici sunteți de judecãți mai mici?

3. Aũ nu sciți cã pe ingeri vomũ sã judecãmũ? cu cãtũ mai virtosũ cele lumesci?

4. Decĩ de aveți judecãți lumesci, pre cei nebagãți in sãmã întru adunare, sã-i puneți sã judece.

5. Și acẽsta ca sã vẽ rușinați dicũ voẽ; așa nu este între voi nici-unulũ, care sã pótã judeca între fratele sãu?

6. Ci frate cu frate se judecã, și acẽsta la necredincioși?

7. Decĩ dar cu adevẽratũ pecatũ este voẽ, cãci judecãți aveți întru voi; pentru ce mai bine nu suferiți strimbãtate? pentru ce mai bine nu rãbdați paguba?

8. Ci voi înșivẽ faceți strimbãtate, și aduceți pagubã, și mai virtosũ frațilorũ.

9. Aũ nu sciți cã nedrepții împãrãția lui Dumnedeũ nu o vorũ moșteni? nu vẽ înșe-lãți; nici curvarũ, nici slujitorũ idolilorũ, nici pré-curvarũ, nici malachii, nici sodomnenii,

10. Nici furii, nici lacomiĩ, nici beivii, nici ocãritorii,

nicî răpitorii, împărăția lui Dumnezeu nu o vorî moșteni.

11. Și acestea unii ați fost; ci v'ați spălat, ci v'ați sfințit, ci v'ați îndreptat întru numele Domnului Iisus, și întru Duhul Dumnezeuului nostru.

12. Tote-mi sunt slobode, dar nu tote-mi sunt de folos; tote-mi sunt slobode, ci eu nu voi să fiu biruit de ce-va.

13. Bucatele pintecelui, și pîntecele bucatelor; iar Dumnezeu și pre acela va strica. Iar trupul nu curviei, ci Domnului, și Domnul trupului;

14. Iar Dumnezeu și pre Domnul lă-a sculat, și pre noi ne va scula cu puterea sea.

15. Dar nu sciți că trupurile vóstre sunt mēdulările lui Christos? deci dar pre mēdulările lui Christos le vor face mēdulări ale curviei? să nu fiă.

16. Aū nu sciți că celū ce se lipese de curvā unū trupū este? că vorū fi, ȕice, amindoi unū trupū.

17. Iar celū ce se lipese de Domnul, unū duhū este.

18. Fugiți de curviā. Că totū păcatulū care va face omulū, afară de trupū este; iar celū ce curvesce, într'alū său trupū greșesece.

19. Aū nu sciți că trupulū vostru este locașul Duhului Sfințu, ce locuesce întru voi, pre care aveți de la Dumnezeu, și nu sunteți ai voștri?

20. Că sunteți cumpărați cu preț; proslăviți dar pre Dumnezeu în trupulū vostru, și

întru duhulū vostru, care sunt ale lui Dumnezeu.

Capū 7.

IAR pentru care mī-ați scris, bine este omulū de muierē să nu se atingă.

2. Iar pentru curviī fiă-care să-și aibă muierē sea, și fiă-care să-și aibă bărbatulū său.

3. Muierii bărbatulū datornica dragoste să-i dea; așijderea și muierē bărbatulū.

4. Muierē trupulū său nu-și stăpinesce, ci bărbatulū; așijderea și bărbatulū trupulū său nu-și stăpinesce, ci muierē.

5. Să nu opriți datoria unulū altuiā, fără numai din buna-voință (cu învoelă) la ūă vreme, ca să vē indeletniciți în postū și în rugăciune; și iarăși să vē împreunați, ca să nu vē ispitescă pre voi Satana pentru neînfrinarea vóstră.

6. Și acēsta o ȕicū duple sfatū (pogorire), iar nu duple poruncă.

7. Că voescū ca toți ȕemenii să fiă precumū și eū; ci fiă-care are darulū său de la Dumnezeu, unulū așa, iar altulū într'altū chipū.

8. Iar ȕicū celorū necăsătoriți și vēduvelorū, bine este lorū de vorū rămīnē precumū și eū.

9. Iar de nu se vorū pute țīnē, să se căsătorēscă; că mai bine este să se căsătorēscă de cātū să se aprīndă.

10. Iar celorū căsătoriți poruncescū nu eū, ci Domnul, muierē de bărbatū să nu se desparță.

11. Iar de se va despărți, să nu se mărite, sau să se împacă cu bărbatul său; și bărbatul pre muiere să nu o lase.

12. Iar celorlaltă eă dică, nu Domnul: de are vre-ună frate muiere necredincioasă, și ea va voi să viețuească cu elă, să nu o lase pre ea;

13. Și muierea de are bărbat necredincios, și acela va voi să viețuească cu dinsa, să nu-lă lase pre elă.

14. Pentru că se sfințesce bărbatul necredincios prin muiere (credincioasă;) și se sfințesce muierea necredincioasă prin bărbat (credincios); că într-altă chip feciorăi vostri necurați ară fi; iar acum sfinți sunt.

15. Iar de se desparte cel necredincios, desparță-se; că nu este robă fratele său sora într'unele ca acestea; că spre pace ne-a chemat pre noi Dumnezeu.

16. Că ce scii, muiere, de-ți vei mîntui bărbatul? sau de scii, bărbate, de-ți vei mîntui muierea?

17. Fără numai fiă-căruia precumă a împărțit Dumnezeu, și fiă-care precumă lă-a chemat Domnul, așa să imble; și așa într tôte bisericile poruncesc.

18. De este cine-va chemat, fiindă tăiată împrejur, să nu poftască (să nu se tragă) netăiere împrejur. Întru netăiere împrejur cine-va s'a chemat; să nu se taie împrejur.

19. Tăierea împrejur nimic este, și netăiere împrejur nimic este, ci paza poruncelor lui Dumnezeu.

20. Fiă-care întră chemarea se a chemat, întră aceea să rămăie.

21. Robă eă chemat? nu te griji; ci de și poți să fii slobodă, mă multă te supune.

22. Că celă ce este chemat întră Domnul robă, slobodă Domnului este; așijderea și celă ce este chemat slobodă, robă este lui Christos.

23. Cu preț sunteți cumpărați; nu vă faceți robi oamenilor.

24. Fiă-care întră ce este chemat, fraților, întră aceea să rămăie înaintea lui Dumnezeu.

25. Iar pentru feciore porunca Domnului nu amă; iar sfată dă ca ună miluită de la Domnul a fi credincios.

26. Socotescă dar că acestă lucru este bună pentru această de acumă nevoia, că bine este omulă așa a fi.

27. Legatu-te-ai cu muiere? nu căuta deslegare. Deslegatu-te-ai de muiere? nu căuta muiere.

28. Iar de te-ai însurat, n'ai greșit; și de s'a măritată fecioră, n'a greșit; dar necază în trupă voră avă ună ca aceștia; iar eă vă cruță pre voi.

29. Iar această dică, fraților, că vremea de acumă scurtă este; ca și cei ce au muieri, să fiă ca cumă n'ară avă;

30. Și cei ce plingă, ca cumă n'ară plinge; și cei ce se bucură, ca cumă nu s'ară bucura; și cei ce cumpără, ca cumă n'ară stăpini;

31. Și cei ce se folosescă cu lumea această, ca cumă nu

*

s'arū folosi; că trece chipulū lumii acesteia.

32. Și voescū ca voi fără de grijă să fiți; celū neînsuratū grijește de ale Domnului, cumū va plăcé Domnului;

33. Iar celū ce s'a însuratū grijește de ale lumii, cumū va plăcé muierii.

34. Se deosibesce muierea și feciōra; cea nemăritată se grijește de ale Domnului, cum va plăcé Domnului, ca să fiă sfintă și cu trupulū și cu sufletulū; iar cea măritată se grijește de ale lumii, cumū va plăcé bărbatului.

35. Și acēsta spre alū vōstru folosū dicū; nu ca să vē puiū vōē cursă, ci spre buna cuviință și apropiāre de Domnului fără smintēlă (rēspindire).

36. Iar de i se pare cui-va că i se va face vre-ūă necinste pentru feciōra sea, dacă-i trecū tinerețele, și așa trebue a se face; ce voesce facă, nu greșesce; mărite-se.

37. Iar care stă întemeiată în inimă, neavindū năvoia, și are stăpînire pentru a sea vōia, și acēsta a judecatū intru inima sea a păzi pre feciōra sea, bine face.

38. Deci dar și celū ce-și mărită pre feciōra sea, bine face; iar celū ce nu o mărită, mai bine face.

39. Muierea legată este de lege în cătă vreme trăesce bărbatulū oī; iar dacă va adormi bărbatulū ei, slobodă este după care va vrē să se mărite, numai intru Domnului.

40. Iar mai fericită este de va rămînē așa, după sfatulū

meū; că mi se pare că și eū amū Duhulū lui Dumneđeū.

Capū 8.

IAR pentru cele ce se jertfescū idolilorū, scimū că toți avemū cunoscință; însă cunoscința face sumețū, iar dragostea zidesce.

2. Iar de i se pare cui-va că scie ce-va, încă nimicūn'a cunoscutū precumū se cade a cunōsce.

3. Iar de iubesce cine-va pre Dumneđeū, acela cunoscutū este de dînsulū.

4. Iar pentru mîncarea jertfelorū idolesci, scimū că idolulū nimicū nu este în lume, și cumū că nu este altū Dumneđeū fără numai unulū.

5. Pentru că de și sunt care se dicū dumneđei, orī în cerū, orī pre pămîntū; (precumū sunt dumneđei mulți, și domni mulți);

6. Ci noē unū Dumneđeū este Tatălū, dintru care sunt tōte, și noi intru dînsulū; și unulū Domnulū Iisus Christos, prin care sunt tōte, și noi printr'însulū.

7. Ci nu este intru toți cunoscință; iar ōre-care cu sciința idolului pînă acumū ca ūă jertfă idolească mănîncă, și sciința lorū fiindū slabă se spurcă.

8. Iar mîncarea nu ne va pune pre noi înaintea lui Dumneđeū; că nici de vomū mîncă, ne prisosesc; nici de nu vomū mîncă, ne lipsesc.

9. Ci vedeți ca nu cumū-va slobodēnia vōastră acēsta să fiă smintēlă celorū neputincioși din frați.

10. Că de te va vedē cine-

va pre tine celū ce ai cunoscință, ședîndū în capiștea idolilorū, aū nu sciința lui slabū fiindū se va întări ca să mănînce jertfele idolesci?

11. Și va peri fratele tēu celū neputinciosū pentru cunoscința tea, pentru care Christos a muritū.

12. Și așa greșîndū împotriva frațilorrū, și bătîndū sciința lorū cea neputincioasă, împotriva lui Christos greșiți.

13. Pentru aceea dacă face mîncare smintelă fratelui meu, nu voiū minca carne în vécū, ca să nu facū smintelă fratelui meu.

Capū 9.

Aū nu sunt apostolū? aū nu sunt slobodū? aū nu pre Iisus Chrtstos lū-amū vēdūtū? aū nu lucrulū meu voi sunteți întru Domnulū?

2. De nu sunt apostolū altora, dar voē sunt; că pece-tea apostoliei mele voi sunteți întru Domnulū.

3. Rēspunsulū meu la cei ce mă cercetēdă pre mine, acesta este:

4. Aū n'avemū putere a mînce și a bē?

5. Aū n'avemū putere pre ūă sorū muiere a purta, cași cei-l-alfi apostoli, și frații Domnului, și Chifa?

6. Aū numai eū singurū și Varnava n'avemū putere a lucra?

7. Cine slujesce în ôste vre ūă dată cu léfa sea? sau cine sădesce viă, și din rōda ei nu mănîncă? sau cine pasce turmă, și din laptele ei nu mănîncă?

8. Aū dōră duple omū aceste grăescū? aū nu și legea acestea dīce?

9. Că în legea lui Moīse scrisū este: să nu legi gura boului ce treeră. Aū dōră de boi se grijesce Dumne-deū?

10. Aū dōră pentru noi cu adevēratū dīce? că pentru noi s'a scrisū, că întru nădejde celū ce ară datorū este să are; și celū ce treeră de nădejdea sea trebue să aibă parte întru nădejde.

11. Dacă amū semēnatū noi voē cele duhovnicesci, aū mare lucru este de vomū secera noi ale vōstre cele truesci?

12. Dacă aū parte alții de puterea vōstră, aū nu mai virtosū noi? ci n'amū făcutū duple puterea acēsta; ci tōte le răbdămū, ca să nu dămū vre-ūă zăticnire Evangheliei lui Christos.

13. Aū nu sciți că cei ce lucrēdă cele sfinte, din biserică mănîncă? și care slujescū altariului, cu altariulū se împărțescū (împărțescū)?

14. Așa și Domnulū a rînduitū celorū ce propoveduescū Evangelia, din Evangeliă să trăescă.

15. Iar eū nici-una de aceste n'amū făcutū. Și n'amū scrisū aceste, ca așa să se facă întru mine; că mai bine mī-este a muri, de câtū lauda mea s'o facă cine-va înzadarnică

16. Că de bine-vestescū, nu mī-este mie laudă; că nevoiă mī dăce asupra; iar amarū mie este de nu voiū bine-vesti.

17. Că de facū acēsta de voiă, plată amū; iar dacă de

silă, dregătoriă mi-este mie încredințată.

18. Care dar este plata? ca bine-vestindă fără plată să puî Evangelia lui Christos, ca să nu facă eu după puterea mea intru buna-vestire.

19. Că slobodă fiindă de toate, tutulorū m'amă făcută robū, ca pre cei mai mulți să dobîndescū

20. Și m'amă făcută Iudeilorū ca unū Iudeu, ca pre Iudei să dobîndescū;

21. Celorū de subt lege ca unū supusū legii, nefindū sub lege ca pre cei de subt lege să dobîndescū; celorū fără de lege ca unū fără de lege, (nefindū fără de lege lui Dumnezeu, ci intru lege lui Christos), ca să dobîndescū pre cei fără de lege.

22. M'amă făcută celorū neputincioși ca unū neputinciosū, ca pre cei neputincioși să dobîndescū; tutulorū toate m'amă făcutū, ca ori-cumū (negreșitū) pre vre-unii să mințuescū.

23. Și acēsta facū pentru Evangelia, ca împreună părtașū ei să mă facū.

24. Aū nu scii, că cei ce alérgă in loculū de privélă, toți adecă alérgă, dar unulū Iea darulū? așa să alergați, ca să apucați.

25. Iar totū celū ce se nevoesce de toate se înfrinédă; și aceia adecă ca să Iea cunună stricăciōsă, iar noi nestricăciōsă.

26. Eū dreptū a-aea așa a-lergū, nu ca cumū n'asī scī; așa daū resboiū, nu ca cumū asī fi bătindū văzduhulū;

27. Ci-mī chinuescū trupulū

meū și-lū puî robiei, ca nu cumū-va altora propoveduindū, însumi să mă facū ne-
trebnicū.

Capū 10.

SI nu voescū ca să nu scii Svoi, frațilorū, că părinții nostri toți subt norū aū fostū; și toți prin mare aū trecutū;

2. Și toți prin Moise s'aū botezatū in norodū și in mare;

3. Și toți aceeași mincare duhovnicescă aū mincatū;

4. Și toți aceeași bētură duhovnicescă aū bēutū; că bea din pétra cea duhovnicescă care urma; iar pétra era Christos.

5. Ci nu intru cei mai mulți dintru dinșii a bine-voitū Dumnezeu; pentru că aū cădūtū in pustiă.

6. Și acestea pilde s'aū făcutū noē, ca să nu fimū noi poftitori de rele, precumū și aceia aū poftitū.

7. Nici slujitori idolilorū să vē faceți, precumū unii dintru dinșii; precumū este scrisū: ședut'-a norodulū de a mincatū și a bēutū, și s'a sculatū de a jucatū.

8. Nici să curvimū, precumū unii dintru dinșii aū curvitū, și aū cădūtū intr'ūă și de două-deci și trei de mii.

9. Nici să ispitimū pre Christos, precumū și unii dintru dinșii aū ispititū, și de șerpī aū peritū.

10. Nici să cîrțiți, precumū unii dintru dinșii aū cîrtitū, și s'aū perdutū de perdătorulū.

11. Și aceste pilde toate s'aū întimplatū acelora; iar s'aū scrisū spre a noastră învêțā-

tură, la care sfîrșiturile vécureloră aă ajunsă.

12. Pentru aceea celui ce i se pare că stă, să ăea a min-te ca să nu cadă.

13. Ispită pre voi nu v'a ajunsă fără numai omenescă; iar credinciosă este Dumnezeu, care nu va lăsa pre voi să vă ispițiți mai multă de cătă puteți, ci împreună cu ispită va face și sfîrșitulă, ca s'o puteți suferi.

14. Pentru aceea, iubiții mei, fugiți de slujirea idoliloră.

15. Ca celoră înțelepți grăescă; judecați voi ceea ce eă grăescă.

16. Paharulă blagosloveni-ei care blagoslovimă, aă nu este împărtășirea singelui lui Christos? pîinea care frîngemă, aă nu este împărtășirea trupulăi lui Christos?

17. Căci ăă pîine, ună trupă, cei mulți suntemă; că toți dintr'ăă pîine ne împărtășimă.

18. Vedeți pre Israel du-pre trupă; aă nu cei ce mănîncă jertfele părtași altariulă sunt?

19. Decă ce dică eă? că dără idolulă este ce-va? saă ce se jertfescă idolulă este ce-va?

20. Ci pentru că cele ce jertfescă neamurile, draciloră jertfescă, iar nu lui Dumnezeu; nu voescă dar ca să vă faceți voi părtași draciloră.

21. Nu puteți bé paharulă Domnului și paharulă draciloră; nu puteți fi mesei Domnului părtași și mesei draciloră.

22. Aă întărîta-vomă pre Domnulă spre miniă? aă mai tară de cătă elă suntemă?

23. Tote-mă sunt slobode,

ci nu tôte-mă folosescă; tôte-mă sunt slobode, ci nu tôte zidescă.

24. Nimenă ală seă să nu caute, ci fiă-care ală altuia.

25. Totă ce vinde în măcelăriă să mîncăți, nimică cercîndă pentru sciîța;

26. Că ală Domnului este pămîntulă, și plînirea lui.

27. Și de vă chiamă pre voi cine-va din cei credincioși, și voiți să mergeți, totă ce se pune înaintea văstră să mîncăți, nimică cercîndă pentru sciîța.

28. Iar de va dice voă cine-va: acăsta este jertfită idoliloră; să nu mîncăți, pentru acela ce v'a spusă, și pentru sciîța; că ală Domnului este pămîntulă, și plînirea lui.

29. Iar sciîța dică nu a tea, ci a celui-l-altă; că pentru ce slobodenia mea se judecă de altă sciîță?

30. Dacă mă împărtășescă eă prin dară, pentru ce mă hulescă de care eă mulțamescă?

31. Decă ori de mîncăți, ori de beți, ori altă ce-va de faceți, tôte întru slava lui Dumnezeu să le faceți.

32. Fără smîntelă fiți și Iudeiloră și Elliniloră și bisericei lui Dumnezeu;

33. Precumă și eă întru tôte tutuloră placă, necăutîndă folosulă meă, ci ală celoră mulți, ca să se mîntuescă.

Capă 11.

URMĂTORI fiți mie, precumă și eă lui Christos.

2. Iar vă laudă pre voi, frațiloră, că de tôte ale mele

vă aduceți aminte, și precum am dat voi, cele date (predaniile) țineți.

3. Și voesc să știți voi, că a totu bărbatul capul este Christos; iar capul muierii este bărbatul; iar capul lui Christos Dumnezeu.

4. Totu bărbatul rugîndu-se sau proorocîndu cu capul acoperit (avîndu pre cap), și rușinîdă capul lui.

5. Iar totă muierea rugîndu-se sau proorocîndu cu capul desvîlit, și rușinîdă capul ei; că una este și aceeași ca cum ar fi rasă.

6. Că de nu se învelesce muierea, să se și tundă; iar de este lucru de rușine muierii a se tunde sau a se rade, învîlescă-se.

7. Că bărbatul nu este dator să-și acopere capul, chipul și slava lui Dumnezeu fiindu; iar muierca slava bărbatului este.

8. Că nu este bărbatul din muier, ci muierea din bărbat.

9. Că nu s'a zidit bărbatul pentru muier, ci muierea pentru bărbat.

10. Pentru aceea datoră este muierea să aibă învîlitoră în cap, pentru îngeri.

11. Însă nici bărbatul fără muier, nici muierea fără bărbat, intru Domnul.

12. Că precum este muierea din bărbat, așa și bărbatul prin muier; și toate la Dumnezeu.

13. Întru voi înșivă judecați: ore cu cuviință este, muier desvîlită să se rîde lui Dumnezeu?

14. Aș nu și singură firea vă învață pre voi, că bărbatul de-și lasă părul, necinste lui este?

15. Iar muierca de-și lasă părul, slavă ei este; de vreme ce părul este dat ei în loc de învîlitoră.

16. Iar de se vede că este cine-va pregonitor, noi obiceiul ca acesta n'avem, nici bisericile lui Dumnezeu.

17. Și acesta poruncindu-vă nu vă laudă, că nu spre mai bine, ci spre mai rău vă adunați.

18. Pentru că întiiu cîndu vă adunați voi în biserică, așdă că se facu între voi împărechii; și despre ăa parte credu.

19. Că trebuie să fiă și erezuri între voi, ca cei lămurii să se facă arătați între voi.

20. Dreptu aceea cîndu vă adunați voi împreună, nu este a minca cină a Domnului.

21. Că fiă-care-și pune cîntec mai înainte spre mîncare, și unul este flămîndu, iar altul este bîtu.

22. Aș doră n'aveți ca să mincați și să beți? sau pre biserica lui Dumnezeu defăimați, și rușinați pre cei lipșiți? ce voiu dice voe? lăuda voiu pre voi? intru acesta nu vă laudă.

23. Că eu am luat de la Domnul care am și dat voi, că Domnul Iisus în noptea intru care s'a vîndut, a luat pîne;

24. Și mulțămîndu a frîntu și a dîsu: luați, mincați; acesta este trupul meu care se frînge pentru voi; acesta

să faceți întru pomenirea mea.

25. Asijderea și păharul după cină, dicind: acest păhar legea cea nouă este întru sîngele meu; acesta să faceți întru pomenirea mea.

26. Că de câte ori veși minca pîinea acésta, și veși bé păharul acesta, mórtea Domnului vestiți, pînă cînd va veni.

27. Dreptu aceea ori-care va minca pîinea acésta, sau va bé păharul Domnului cu nevrednicia, vinovat va fi trupului și singelui Domnului.

28. Ci să se ispitescă omul pre sine, și așa din pîine să mănince, și din păhar să bea.

29. Că cel ce mănincă și bea cu nevrednicia, judecată luiși mănincă și bea, neșocotind trupul Domnului.

30. Pentru acésta între voi mulți sunt neputincioși și bolnavi, și dorm mulți.

31. Că de ne-am fi judecat pre noi singuri, nu ne-am fi osîndit.

32. Iar judecîndu-ne, de la Domnul ne certăm, ca nu cu lumea să ne osîndim.

33. Deci dar, frații mei, cînd vă adunați să mincați, unul pre altul să așteptați.

34. Iar de flămîndesce cine-va, a casă să mănince, ca să nu vă adunați spre osîndă. Iar cele-l-alte, dacă voi veni, le voi rîndui.

Cap 12.

IAR pentru cele duhovnicesci, fraților, nu voi să nu știți voi.

2. Că știți cînd erați neamuri, cum cătră idolii cei

fără de glas, ca cum ați fi fost trași, vă duceați.

3. Pentru aceea vă arăt, că nimeni cu Duhul lui Dumnezeu grîind, nu dice anatema pre Iisus; și nimeni nu pôte numi pre Domnul Iisus, fără numai întru Duhul Sfînt.

4. Și sunt osebirî darurilor, iar același Duh;

5. Și osebirî slujbelor sunt, iar același Domn;

6. Și osebirî lucrărilor sunt, iar același este Dumnezeu, care lucră tóte întru toți.

7. Și flă-căruia se dă arătarea Duhului spre folos.

8. Că unuia prin Duhul se dă cuvîntul înțelepciunii, iar altuia cuvîntul cunoștinței, întru același Duh;

9. Și altuia credința, întru același Duh; iar altuia darurile tămăduirilor, întru același Duh;

10. Iar altuia lucrările puterilor, iar altuia proorocia, iar altuia alegerile duhurilor, iar altuia feluri de limbi, iar altuia tîlmăcirea limbelor.

11. Și tóte acestea le lucră unul și același Duh, împărțînd deosebi flă-căruia precum voesce.

12. Că precum trupul unul este, și medularie are multe, și tóte medulariele ale unui trup multe fiind, un trup sunt; așa și Christos.

13. Pentru că printr'un Duh noi toți într'un trup ne-am botezat, ori Iudei, ori Ellinii, ori robii, ori cei slobozi; și toți într'un Duh ne-am adăpat.

14. Că și trupul nu este un medulariu, ci multe.

15. Că de ară dice picio-
rul: că nu sunt mină, nu
sunt din trup; aă dără pen-
tru aceea nu este din trup?

16. Și de ară dice urechia:
că nu sunt ochi, nu sunt din
trup; că dără pentru aceea
nu este din trup?

17. Că de ară fi trupul
ochi, unde ară fi auzul? și
de ară fi totu auz, unde ară
fi mirosul?

18. Iar acumă a pusă Dumne-
deu mēdulariile, pre unul
fiă-care dintr'însele în trup,
precumă a voit.

19. Iar de ară fi fostu tôte
unū mēdulariū, unde ară fi
trupul?

20. Iar acumă multe mēdu-
larie cu adevēratū sunt, dar
unū trup este.

21. Și nu pôte ochiul să
dică miinei: n'amū trebuință
de tine; sau iarăși capul
picioarelor: n'amū trebuință
de voi.

22. Ci cu multū mai vir-
tosū mēdulariile trupului cari
se socotesc a fi mai slabe,
sunt mai de trēbă;

23. Și care ni se pare că
sunt mai necinstite de cătră
trupul (la trup), acestora
cinste mai multă le dăm; și
cele nesocotite ale nōstre mai
multă slavă aū.

24. Iar cele de cinste ale
nōstre, n'aū trebuință; ci
Dumne-deu a tocnițu trupul,
celui mai de jeosu mai mutlă
cinste dindū;

25. Ca să nu fiă desbinare
în trup, ci să se grijească
mēdulariile între sine aseme-
nea unul de altul.

26. Și ori de pățimesc unū
mēdulariū, pățimesc tôte mē-

dulariile d'impreună; ori de
se slăbesce unū mēdulariū,
împreună se bucură tôte mēdu-
lariile.

27. Iar voi sunteți trupul
lui Christos, și mēdulrie din
parte.

28. Și pre unii a pusă Dum-
ne-deu în biserică întiū pre
apostoli, alū doūilea pre pro-
oroci, a treia pre dascali, du-
pă aceea pre puteri, apoi da-
rurile tāmăduitorilor, ajuto-
rințele, isprăvniciele, felurile
limbelor. Aă dără toți sunt
apostoli?

29. Aă dără toți prooroci?
aă dără toți dascali? aă dără
toți puteri?

30. Aă dără toți aū darurile
tāmăduirilor? aă dără toți
în limbă prăescū? aă dără toți
tālmădescū?

31. Ci să rīvniți darurile
cele mai bune; și încă mai
înalță cale vē arată voē.

Capū 13.

DE ași grăi în limbele ome-
nesci și ingeresci, iar dra-
goste n'amū, făcutu-m'amū a-
ramă sunătoriă, și cimbalū rē-
sunătoriū.

2. Și de ași avē proorociă,
și de ași sci tôte tainele și tō-
tă sciința, și de ași avē tōtă
credința, cătū să mutū și mun-
ții, iar dragoste n'amū, ni-
micū nu sunt.

3. Și de ași împărți tōtă
avuția mea, și de ași da tru-
pul meu să-lū ardă, și dra-
goste n'amū, nici-unū folosū
nu mi-este.

4. Dragostea îndelung rabdă,
se milostivesce; dragostea nu
pismuesce; dragostea nu se
suneșcesce, nu se trufesce,

5. Nu se p^ortă cu necuviin-
ță, nu caută ale sale, nu se în-
tărită, nu gîndesce răul,

6. Nu se bucură de nedrep-
tate, ci se bucură de adevăr;

7. T^ote le suferă, t^ote le
crede t^ote le nădăjduiesce, t^o-
te le rabdă.

8. Dragostea nic^oădăini^oră
nu cade; și ori proorociile de
vor^u lipsi, ori limbele de vor^u
înceta, ori cunoșcința de se
va strica,

9. Pentru că din parte cu-
noscem^u, și din parte prooro-
cim^u;

10. Iar cînd^u va veni cea
desăvîrșită, atunci cea din par-
te se va strica.

11. Cînd^u eram prunc^u, ca
un^u prunc^u grăiam, ca un^u
prunc^u cugeam, ca un^u prunc^u
gîndiam; iar dacă m'am^u fă-
cut^u bărbat^u, am^u lepădat^u
cele pruncesci.

12. Că vedem^u acum^u ca
prin oglindă în gic^utură (în
chip^u întunecat^u), iar atunci
față ca^utră față; acum^u cu-
nosc^u din parte, iar atunci
voi^u cunoșce^u precum^u și cu-
nosc^uut^u sunt.

13. Și acum^u r^omine cre-
dința, nădejdea, dragostea, a-
ceste trei; iar mai mare de
căt^u acestea este dragostea.

Cap^u 14.

URMAT^u dragostea; și rivniți
cele duhovnicesci, iar mai
virtos^u ca să proorocesci.

2. Că cel^u ce grăesce în lim-
bă, nu grăesce ômenilor^u, ci
lui Dumnezeu; că nimeni nu
aude, ci cu duhul^u grăesce
taine.

3. Iar cel^u ce proorocesce,
ômenilor^u grăesce zidire, și
îndemnare, și mîngîiere.

4. Cel^u ce grăesce în limbă,
pre sine singur^u zidesce; iar
cel^u ce proorocesce, biserica
zidesce.

5. Și voesc^u ca voi toți să
grăiți în limbă, mai virtos^u să
proorociți; că mai mare este
cel^u ce proorocesce de căt^u
cel^u ce grăesce în limbă, fără
numai de va tălmăci, ca bi-
serica zidire să ăa.

6. Iar acum^u, fraților^u, de
voi^u veni la voi grăind^u în
limbă, ce vo^u folosi vo^u, de
nu voi^u grăi vo^u, sa^u într^u
descoperire, sa^u într^u cunos-
cință, sa^u într^u proorociă, sa^u
într^u învățatură?

7. Că precum^u cele neîn-
sufleteite ce dau glas^u, ori sur-
la (fluierul^u), ori alăuta, de
nu vor^u da osehire în vier-
sur^u, cum^u se va cunoșce gla-
sul^u surlei sa^u dîcerea alăutei?

8. Că trîmbița de va da
glas^u fără de semn^u, cine se
va găt^u la răsboi^u?

9. Așa și voi prin limbă de
nu veți da cuvînt^u cu bună
înțelegere, cum^u se va cu-
nôșce ceaa ce se va grăi? că
veți fi grăind^u în văzduh^u.

10. Atîtea de multe, de se
va întimpla, sunt felurile gla-
surilor^u în lume, și nici-unul^u
dintr'insul^u este fără de glas^u.

11. Dec^u de nu voi^u sci pu-
terea glasului^u, voi^u fi celui
ce grăesce barbar^u; și cel^u ce
grăesce, mie barbar^u.

12. Așa și voi, de vreme
ce sunteți rivnitori duhurilor^u,
zidirea bisericei să cău-
tați ca să prisosiți.

13. Pentru aceea cel^u ce
grăesce în limbă, să se r^oge
ca să și tălmăcescă.

14. Pentru că de mă voi^u

ruga cu limba, duhulă meu se r6gă; iar mintea mea fără de r6dă este.

15. Ce dar este? ruga-mă-voiă cu duhulă, ruga-mă-voiă și cu mintea; cînta-voiă cu duhulă, cînta-voiă și cu mintea

16. Pentru că de vei bine-cuvînta cu duhulă, celă ce împlinesce loculă celui prostă, cumă va dice amin după mulțămirea tea, de vreme ce ăci nu scie?

17. Că tu bine mulțămescă, dar celă-l-altă nu se zidesce.

18. Mulțămescă Dumneđu-lui meu, că mai multă de cătă voi toți grăescă în limbă;

19. Ci în biserică voescă cînci cuvinte a grăi cu mintea mea, ca și pre alții să-î învêșu, de cătă dece mi de cuvinte în limbă.

20. Frașiloră, nu fiți prunci cu mințile; ci cu rēutatea fiți prunci, iar cu mințile fiți desăvirșită.

21. În lege scrie: că într' alte limbă, și cu alte buze voiă grăi norodului acestuia; și nici așa nu mă voră asculta pre mine, dice Domnulă.

22. Dreptă aceea limbele spre semnă sunt, nu credin-cioșiloră, ci celoră necredin-cioșiloră; iar proorocia nu necredin-cioșiloră, ci celoră ce credă.

23. Decă dar de s'ară adu-na t6tă biserica împreună, și toți ară grăi în limbă, și ară intra și de cei neînveșai să necredin-cioși, aă n'ară dice că sunteți nebuni?

24. Iar de ară prooroci toți, și ară intra vre-ună necredin-cioșă sau neînveșată, se vêdesce de toți, se judecă de toți.

25. Și așa cele ascunse ale inimei lui arētate se facă; și așa cădîndă pre fașă, se va închina lui Dumneđu, ăcîndă: că cu adevērată Dumneđu întru voi este.

26. Ce este dar, frașiloră? cîndă vē adunați, fiă-care dintru voi psalmă are, învêșatură are, limbă are, descoperire are, tălmăcire are; t6te spre zidire să se facă.

27. De grăescă cine-va în limbă, căte două, sau mai mulți căte trei, și pre rîndă; și unulă să tălmăc6scă.

28. Iar de nu va fi tălmăcitoră, să facă în biserică; și nu mai lui să-și grăescă și lui Dumneđu.

29. Iar proorocii două sau trei să grăescă, și cei-l-alți să iea sēma (să judece);

30. Iar de se va descoperi altuia ce șede, celă d'întiă să tacă.

31. Că puteți căte unulă toți a prooroci, ca toți să se înveșe, și toți să se mîngie;

32. Și duhurile proorociloră proorociloră se supună;

33. Că Dumneđu nu este ală turburări, ci ală păci, precumă întru t6te bisericile sfințiloră.

34. Muierile v6stre în biserică să tacă; că nu li s'a dată loră voiă să grăescă, ci să fiă plēcate, precumă și legea dice.

35. Iar de voescă să se înveșe ce-va, a casă să-și întrebe pre bărbaii loră; că rușine este muieriloră să grăescă în biserică.

36. Aă de la voi cuvîntulă lui Dumneđu a eșită? sau numai la voi a ajunsă?

37. De i se pare cui-va că este proorocul său duhovnicesc, înțelegă cele ce scriu voe, că ale Domnului sunt porunci;

38. Iar de nu înțelege cine-va, nu înțelegă.

39. Deci, fraților, rîvniți a prooroci, și a grăi în limbă să nu opriți.

40. Tóte cu cuviință și duple rînduélă să se facă.

Capū 15.

SI arētū voe, fraților, Esvangelia care amū binevestitū voe, care ați primitū, întru care și stați;

2. Prin care vē și mîntuiți, cu ce cuvintū amū binevestitū voe, de țineți; fără numai de nu în zadarū ați cređutū.

3. Că amū datū voe întiū care amū și luatū, cumū că Christos a muritū pentru păcatele noastre, duple scripturi;

4. Și cumū că s'a îngropatū, și cumū că a înviatū a treia zi, duple scripturi;

5. Și cumū că s'a arētatū lui Chifa, apoi celorū unūspre-dece.

6. După aceea s'a arētatū preste cinci sute de frați de ūă dată, din care cei mai mulți sunt pină acumū, iar unii aū și adormitū.

7. După aceea s'a arētatū lui Iacov; apoi apostolilorū tutulorū;

8. Iar mai pre urmă de cātū toți, ca unū născutū fără de vreme, s'a arētatū și mie.

9. Că eū sunt mai miculū apostolilorū; care nu sunt vrednicū a mă chiāma apo-

stolū, pentru că amū gonitū biserica lui Dumneđeū.

10. Iar cu darulū lui Dumneđeū sunt ce sunt; și darulū lui care este întru mine, n'a fostū inzadarnicū, ci mai multū de cātū toți aceia m'amū ostenitū; însă nu eū, ci darulū lui Dumneđeū care este cu mine.

11. Deci orī eū, orī aceia, așa propoveduimū, și așa ați cređutū.

12. Iar de vreme ce Christos se propoveduesce că s'a sculatū din morți, cumū dicū unii între voi, că înviāre morților nu este?

13. Și de nu este înviāre morților, nici Christos dar n'a înviatū.

14. Iar dacă n'a înviatū Christos, înzadarnică dar este propoveduirea noastră, înzadarnică dar este și credința vōstră.

15. Ne aflāmū încă și mărturii mincinōse ale lui Dumneđeū; că amū fi mărturisitū împotiva lui Dumneđeū, că a înviatū pre Christos, pre care nu lū-a înviatū, dacă morții nu se vorū scula.

16. Că de nu se vorū scula morții, nici Christos nu s'a sculatū.

17. Iar dacă Christos nu s'a sculatū, înzadarnică este credința vōstră; încă sunteți în păcatele vōstre;

18. Încă și cei ce aū dormitū întru Christos, aū peritū.

19. Și de nădăjduimū întru Christos numai în vieța acēsta, mai ticăloși de cātū toți ómenii suntemū.

20. Iar acumū Christos s'a sculatū din morți, începătura

celorū adormiți s'a făcutū.

21. Că de vreme ce prin omū s'a făcutū mórtea, prin omū și înviărea morților.

22. Ca precumū întru Adam toți morū, așa întru Christos toți vorū învia.

23. Și fiă-care întru a sea rinduelă; începătura Christos, după aceea cei ce sunt ai lui Chri tos, întru venirea lui.

24. Apoi sfîrșitulū, cîndū va da împărăția lui Dumne-deū și Tatălū; cîndū va strica tótă domnia, și tótă stăpînia și puterea.

25. Pentru că se cade lui a împărăți, pină ce va pune pre toți vrăjmașii sub picioarele sele.

26. Vrășmașulū celū mai de pre urmă, mórtea, se va surpa.

27. Pentru că tóte le-a supusū sub picioarele lui. Iar cîndū dice că tóte sunt supuse lui, arătătū este că afară de cela ce i-a supusū lui tóte.

28. Iar dacă se vorū supune lui tóte, atunci și însuși Fi-lulū se va supune celui ce a supusū lui tóte, ca să fiă Dumne-deū tóte întru tóte (întru toți.)

29. Că ce vorū face cei ce se botéză dintru cei morți? dacă nu se vorū scula morții nici-cumū, dreptū ce se și botéză pentru cei morți?

30. Pentru ce dar și noīne primejdumū în totū ceasulū?

31. În tóte dīlele morū, pre lauda vóstră, care amū întru Christos Iisus Domnulū nostru.

32. De m'amū luptatū ca unū omū cu férele în Efes,

ce folosū mī-este? dacă morții nu se vorū scula, să mincămū și să bemū; că miīne vomū să murimū.

33. Nu vé înșelați; strică pre obiceiurile cele bune vorbele cele rele.

34. Treziți-vé cu dreptate, și nu greșiți; că ore-care au necunoscīnța lui Dumne-deū; spre rușinare voé grăescū.

35. Ci va dice cine-va: cumū se vorū scula morții, și cu ce trupū vorū veni?

36. Nebune, tu ce semenī, nu înviédă, de nu va muri.

37. Și ce semenī, nu trupulū care va să se facă ómenī, ce numai grăunțulū golū, de se în timplă, de griū, sau de altū ce-va din cele-l-alte.

38. Iar Dumne-deū i dă lui trupū, precumū voescē, și fiăcāreia din semīnțe trupulū ei.

39. Nu totū trupulū este același trupū; ci altulū este trupulū ómenilorū, și altulū trupulū dobitócelorū, și altulū alū pescilorū, și altulū alū paserilorū.

40. Și sunt trupurī cerescē, și trupurī pămīntescē; ci alta este slava celorū cerescē, și alta a celorū pămīntescē.

41. Alta este slava sórelui, și alta slava lunei, și alta slava stelelorū; că stea de stea se osebesce în slavă.

42. Așa și înviărea morților; sémēnă-se întru stricăciune, scula-se-va întru nestricăciune;

43. Sémēnă-se întru necinste, scula-se-va întru slavă; sémēne-se întru slăbiciune, scula-se-va întru putere;

44. Sémēnă-se trupū sufletească, scula se-va trupū du-

hovnicesc; este trupă sufletească, este și trupă duhovnicesc.

45. Că așa și scrisă este: făcutu-s'a omul cel d'întîi Adam în sufletă viu, iar Adam cel d'apoi după urmă în duhă de viață făcător.

46. Ci nu este întîi cel duhovnicesc, ci cel sufletească; apoi cel duhovnicesc.

47. Omul cel d'întîi din pămînt, pămîntesc; omul cel ală douăle, Domnul din cer.

48. În ce chip cel pămîntesc, așa și cei pămîntesci; și în ce chip cel ceresc, așa și cei ceresci.

49. Și precum am purtat chipul celui pămîntesc, așa purtăm și chipul celui ceresc.

50. Iar acesta dicu, fraților, că carne și sînge împărăția lui Dumnezeu să moștenescă nu pot, nici stricăciunea pre nestricăciune va moșteni.

51. Etă, taină voe dicu: că nu toți vomă adormi, iar toți ne vomă schimba,

52. Într'ă cirtă, întru clipe la ochiului; întru trimbița cea de apoi; pentru că va trimbița, și morții se vor scula nestricăți, și noi ne vomă schimba.

53. Că se cade stricăciosul acesta să se îmbrace întru nestricăciune, și muritorul acesta să se îmbrace întru nemurire.

54. Iar cînd se va îmbrăca stricăciosul acesta întru nestricăciune, și muritorul acesta se va îmbrăca întru nemurire, atunci va fi cuvîn-

tul cel ce este scris: înghițitu-s'a mórtea întru biruință. Unde ți-este, mórte, boldul tău?

55. Unde ți-este, iadule, biruința ta?

56. Iar boldul morții pe catul este; iar puterea pe catului este legea.

57. Iar lui Dumnezeu mulțămii, celui ce ne-a dat noă biruința, prin Domnul nostru Iisus Christos.

58. Dreptă aceea, iubii mei frați, țiți tari neclătiți, sporind întru lucrul Domnului pururea, sciind că și ostenela voastră nu este deșertă întru Domnul.

Cap 16.

IAR pentru milostenia care este pentru sfinți, precum am rîndit bisericelor Galileei, așa și voi să faceți.

2. Într'una din simbetele fiecare din voi să puia la sine, strîngîndu de se va îndura, ca nu dacă voi veni, atunci să se facă strinsorea.

3. Iar după ce voi veni, pre care veți socoti, pre aceia cu cărți i vomă trîmite să ducă darul vostru în Ierusalem.

4. Și de va fi cu cuvință să mergă și eu, cu mine vor merge.

5. Și voi veni la voi, dacă voi trece Macedonia; (că prin Macedonia voi să trec);

6. Și la voi, de se va întîmpla, mă voi zăbovi, sau voi și iarna; ca voi să mă petreceți ori încât voi merge.

7. Că nu voesc să vă vedă pre voi acum în trecăt; ci

amă nădejde cătă-va vreme să mă zăbovesc la voi, de va îngădui Domnul.

8. Și eu voi rămîne în Efes pînă la praznicul a cincideci de zile;

9. Că mi s'a deschis mie ușa mare și spre folos, și protivnici sunt mulți.

10. Și de va veni Timotheu, socotiți să fiă fără frică la voi; că lucrul Domnului lucră ca și eu.

11. Deci nimeni pre el să nu-l defaimă; ci să-l petreceți cu pace, ca să viă la mine; că-l aștept pre el cu frații.

12. Iar pentru fratele Apolos, multu lă-am rugat ca să viă la voi cu frații; și cu adevărat n'a fost voi ca să viă acum; iar va veni cîndu vreme bună va afla.

13. Preveghiați, stați în credință; îmbărbătați-vă, întăriți-vă;

14. Tote ale vostre cu dragoste să fiă.

15. Și vă rog pre voi, fraților; sciți casa lui Stefana, că este începătura (pîrga) Achaiei, și spre slujba sfinților s'a rînduit pre sine;

16. Ca și voi să vă plecați

la unii ca aceștia, și la totu celu ce împreună lucră și se ostenește.

17. Iar mă bucur de venirea lui Stefana și a lui Fortunat și a lui Achaie, căci lipsa voastră aceștia o a împlinită;

18. Că au odihnit duhul meu și alu vostru; să cunoșteți dar pre unii ca aceștia.

19. Închină-se voe bisericile Asiei. Închină-se voe intru Domnul multu Achila și Prischilla, împreună cu biserica cea din casa lor.

20. Închină-se voe frații toți. Închinați-vă unu alu cu sărutare sfîntă.

21. Închinăciunea cu mîna mea a lui Pavel.

22. Cea ce nu iubesc pre Domnul nostru Iisus Christos, să fiă anatema, marnata.

23. Darul Domnului nostru Iisus Christos cu voi.

24. Dragostea mea cu voi cu toți intru Christos Iisus. Amin.

†. Cea întîiu cătră Corințianii s'a scris de la Filipi prin Stefana, și Fortunat, și Achaie, și Timotheu.

EPISTOLIA

SFÎNTULUI APOSTOLU PAVEL

CEA A DOUA CĂTRĂ CORINTHIANI.

Cap. 1.

PAVEL, apostolul lui Iisus Christos prin voia lui Dumnezeu, și Timotheu fratele, bisericii lui Dumnezeu care este în Corint, împreună cu toți sfinții cari sunt în totă Achaia.

2. Dară voe și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Christos.

3. Bine-este-cuvintat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Christos, Părintele îndurărilor, și Dumnezeu al totă mîngîierea;

4. Celu ce ne mîngîie pre noi întru totu necazul nostru, ca să putem și noi mîngîia pre cei ce sunt întru totu necazul, prin mîngîierea cu care ne mîngîiam noi de la Dumnezeu.

5. Că prisosesc patimele lui Christos întru noi, așa prin Christos prisosce și mîngîierea noastră.

6. Și ori de pătîmîm necaz, pentru a voastră mîngîie și mintuire, cea ce se lucră întru răbdarea a-

celorași patîmî, care și noi pătîmîm; ori de ne mîngîiam, pentru a voastră mîngîie și mintuire;

7. Și nădejdea noastră este adevărată pentru voi, știind că precum santeș pârtași pătîmelor noastre, așa și mîngîieri.

8. Că nu voim să nu știți voi, fraților, pentru necazul nostru ce s'a făcutu noe în Asia, că preste măsură am fostu îngreuiți și preste puțină, cătu n'avem noi nădejde nici de viată;

9. Ci singuri întru noi judecata morții am avut, ca să nu fim nădăjduindu-ne spre noi, ci întru Dumnezeu celu ce învie morții;

10. Care dintru morțe ca acesta ne-a izbăvit pre noi, și ne izbăvesce; întru care nădăjduim că încă ne va și izbăvi;

11. Ajutorîndu și voi pentru noi cu rugăciunea, ca despre multe fețe darul celu cătră noi prin mulți să se mulțămescă pentru noi.

12. Că lauda noastră acesta

este, mărturisirea sciinței noastre, că întru dreptate (nevicleniă) și întru curăția dumneedească, iar nu întru înțelepciune trupescă, ci întru darul lui Dumnedeu am petrecut în lume, și mai mult la voi.

13. Că nu scriem voe altel, fără numai cele ce citiți, sau și sciți; și am nădejde că și pînă în sfîrșit veți cunosc;

14. Precum ne-ați și cunoscut pre noi din parte, că lauda voastră suntem, precum și voi a noastră, în ziua Domnului nostru Iisus Christos.

15. Și cu această nădejde vream mai 'nainte să vii la voi, ca să aveți alu douăle dar;

16. Și prin voi să trec la Macedonia, și iarăși din Macedonia să vii la voi, și voi să mă petreceți în Iudea.

17. Deci acesta vrîndu, au dora ușurarea minții am întrebat? sau cele ce se sfătuesc, trupesce le sfătuesc, ca să fiă la mine ce este așa; și ce nu nu?

18. Iar credinciosu este Dumnedeu, că cuvîntul nostru ce a fostu cătră voi n'a fostu așa și nu.

19. Că Fiul lui Dumnedeu Iisus Christos, elu propovăduit întru voi prin noi, prin mine și prin Siluan și prin Timotheu, n'a fostu așa și nu, ci așa întru elu a fostu,

20. (Căci câte sunt făgăduințele lui Dumnedeu, întru elu au pre așa, și întru elu pre amin,) spre slava lui Dumnedeu prin noi.

21. Iar ceta ce ne adevăredă pre noi împreună cu voi întru Christos, și ne-a unsu pre noi, Dumnedeu este

22. Care ne-a și pecetluit pre noi, și a datu arvuna Duhului întru inimele noastre.

23. Și eu martur pre Dumnedeu chiâmă asupra sufletului meu, că cruțîndu-vă pre voi n'am venit pînă acum în Corinth;

24. Nu că dora avem stăpînire preste credința voastră, ci căci suntem împreună lucrători bucuriei voastre; că cu credința stați.

Cap 2.

SI am judecatu acesta întru mine, ca să nu mai vii iarăși cu întristare la voi.

2. Măcaru că de și v' întristedu eu pre voi, dar care este celu ce mă veselesce pre mine, fără numai celu ce se întristedă de la mine?

3. Și am scris voe acesta, ca nu dacă voi veni să aibă întristare de cele ce mi se cădea să mă bucur; avîndu nădejde spre voi toți, că bucuria mea a voastră a tuturor este.

4. Că din multă scîrbă și necazu alu inimei am scris voe cu multe lacrimi; nu ca să v' întristați, ci ca să cunoșteți dragostea care am mai mult spre voi.

5. Iar de m'a întristatu cine va, nu pre mine a întristatu, ci din parte, ca să nu v' îngreueđu pre voi pre toți;

6. Că destul este unuia ca acestuia cercetarea acesta care este de cătră mulți;

7. Câtă împotrivă mai multă să-î dăruieți, și să-lu mîngîiați, ca nu cumă-va pentru mai multă mîhnire să se înghiță unulă ca acela.

8. Pentru aceea vă rog pre voi să întăriți spre acela dragoste.

9. Că pentru acēsta amă și scrisă, ca să cunoscă cugetulă vostru, de sunteți întru tōte ascultători.

10. Iar căruia dăruieți ce-va, și eă; că și eă de amă dăruită ce-va, căruia amă dăruită, pentru voi în fața lui Christos; ca să nu fimă coprinși de Satana;

11. Că nu este să nu scimă înțelegerile (amăgiturile) lui.

12. Și venindă la Troada pentru Evangelia lui Christos, și ușă mare deschisă fiindă mie întru Domnulă, nu amă avută odihnă cu duhulă mie, neafindă eă pre Tit fratele meă;

13. Ci lăsindă-î pre dînșii (luindă diăa bună), amă mersă în Macedonia.

14. Iar mulțamită lui Dumnezeu, celui ce ne face pre noi pururea biruitori întru Christos, și arată mirăsmă cunoscinței sele prin noi în totă loculă.

15. Că a lui Christos bună mirăsmă suntemă lui Dumnezeu întru cei ce se mîntuesc, și întru cei ce peră;

16. Unora adecă, mirăsmă a morții spre mōrte; iar altora, mirăsmă a vieței spre vieță. Și spre acēsta cine este vrednică?

17. Pentru că nu suntemă ca cei mulți care circūmăresc (amestecă) cuvîntulă lui

Dumnezeu; ce ca din curăția, ci ca de la Dumnezeu, înaintea lui Dumnezeu, întru Christos grăimă.

Capă 3.

Ă dōră începemă ăiași Apre noi a ne lănda (a ne face cunoscūți)? ă dōră ne trebuesc (precumă ôre-căro-ra) cărți de laudă cătră voi, sau de la voi de laudă?

2. Cartea noastră voi sunteți, scrisă în inimele noastre, care se scie și se citește de toți ômenii;

3. Arătindă-vă că sunteți carte a lui Christos cea slujită de noi, scrisă nu cu cernelă, ci cu Duhulă lui Dumnezeu celui viu, nu în table de pētră, ci în tablele inimei celei trupesci.

4. Și nădejde ca acēsta avemă prin Christos cătră Dumnezeu;

5 Nu că vrednici suntemă a cugeta ce-va de la noi, ca dintru noi, ci vrednicia noastră este de la Dumnezeu;

6. Care ne-a și învrednicită pre noi a fi slujitori legii noă, nu slovei, ci duhului; că slova omōră. iar duhulă face viu.

7. Iar dacă slujba morții cea închipuită cu slove în petre s'a făcută cu slavă, cătă nu putea fii lui Israel să cāute la fața lui Moise, pentru slava feței lui cea trecătoriă;

8. Cumă nu mai multă slujba duhului va fi cu slavă?

9. Că de a fostă slujba osîndirii slavă, cu multă mai vîrtosă prisosese slujba dreptății întru slavă.

10. Că nici s'a slăvită a-

*

ceea ce era slăvită întru această parte pentru slava cea covârșitoare.

11. Că de a fostă cea trecătoare prin slavă; cu multă mai virtosă cea netrecătoare va fi întru slavă.

12. Dreptă aceea avîndu nădejde ca această, multă îndrăsnire întrebuițăm;

13. Și nu precum Moise punea acoperemîntu preste fața sea, ca să nu caute fiii lui Israel la sfîrșitul celeia ce era trecătoare.

14. Ci s'au orbitu înțelegerile lor; că pînă astăzi același acoperemîntu întru citirea legii vechie rămîne, nedescoperindu-se că întru Christos se strică.

15. Ci pînă astăzi, cîndu se citește Moise, acoperemîntu pre inima lor dăce.

16. Iar cîndu se voru întorce către Domnul, se va lua acoperemîntul.

17. Iar Domnă Duhul este; și unde este Duhul Domnului, acolo este slobodnia.

18. Iar noi toți cu față descoperită slava Domnului ca prin oglindă privîndu, spre același chipu ne prefacem din slavă în slavă, ca de la Duhul Domnului.

Capu 4.

PENTRU aceea avîndu slujba această, duple cum suntem miluiți, nu slăbim;

2. Ci ne-am lepădat de cele ascunse ale rușinei, nu întru viclesugă împlîndu, nici amestecîndu cuvîntul lui Dumnezeu, ci cu avertarea adevărului adevîndu-ne pre noi

spre totă sciința omenilor, înaintea lui Dumnezeu.

3. Iar de este acoperită Evangelia noastră, întru cei peritori este acoperită;

4. Întru care Dumnezeu a orbitu mințile necredincioșilor vécului acestuia, ca să nu le lumineze lor lumina Evangheliei slavei lui Christos, care este chipul lui Dumnezeu celui nevedut.

5. Că nu pre noi ne propoveduim, ci pre Christos Iisus Domnul; iar pre noi, slujitori voe prin Iisus.

6. Că Dumnezeu care a disu să lumineze dintru întunerec lumină, acela a strălucit întru inimele noastre, spre luminarea cunoscinței slavei lui Dumnezeu, în fața lui Iisus Christos.

7. Și avem comora această în vase de lut, ca mulțimea puterii să fie a lui Dumnezeu, iar nu din noi;

8. Întru toate necază pătîmîndu, dar nu strimptorîndu-ne; lipsiți fiindu, dar nu de totă desnădăjduindu-ne;

9. Gonîți fiindu, dar nu părăsiți; surpați fiindu, dar nu prăpădiți;

10. În totă vremea omoriei Domnului Iisus în trup purtîndu-o, ca și viața lui Iisus să se arate în trupul nostru.

11. Că pururea noi cei vii la mörte ne dăm pentru Iisus, ca și viața lui Iisus să se arate în trupul nostru cel muritor.

12. Pentru aceea dar mörtea întru noi se lucră, iar viața întru voi.

13. Iar avîndu același duh

alū credinței, precum este scrisu: cređut'-amū, pentru aceea amū și grăitū; și noi credemū, pentru aceea și grăimū;

14. Sciindū, că celū ce a ridicatū pre Domnulū Iisus, și pre noi prin Iisus ne va ridica, și ne va pune împreună cu voi.

15. Că toate sunt pentru voi, ca darulū înmulțindu-se, prin cei mai mulți să prisosescă mulțămirea spre slava lui Dumnezeu.

16. Pentru aceea nu slăbimū; ci de s'arū strica omulū nostru celū din afară, dar celū din intru se innoesce din ȕi în ȕi.

17. Pentru că cea curindū trecătoră uşurare a necazulū nostru, cu covîrşire intru covîrşire, vecinică greutate a slavei lucrădă noē;

18. Neprivindū noi la cele ce se vedū, ci la cele ce nu se vedū; că cele ce se vedū sunt trecătorie, iar cele ce nu se vedū sunt vecinice.

Capū 5.

CĂ scimū, că de se va strica casa noastră cea pămîntescă a cortulū acestuia, zidire de la Dumnezeu avemū casă nefăcută de mină, vecinică în ceruri.

2. Că de acesta suspinămū, dorindū să ne îmbrăcămū intru locașulū nostru celū din cerū.

3. Dacă și după ce ne vomū îmbrăca, ne vomū afla golī.

4. Că cei ce suntemū în cortulū acesta suspinămū îngreindu-ne; pentru că nu voimū să ne desbrăcămū, ci

să ne îmbrăcămū, ca ce este muritorū să se inghiță de vieță.

5. Iar celū ce ne-a făcutū pre noi spre însăși acesta Dumnezeu este, care a și datū noē arvuna Duhulū.

6. Îndrăsnindū dreptū aceea pururea, și sciindū, că petrecindū în trupū, suntemū depărtați de la Domnulū.

7. (Că prin credință îblămū, iar nu priu vedere;)

8. Nădăjdumū, și binevoimū mai bine să fimū depărtați de trupū, și să petrecemū cu Domnulū.

9. Pentru aceea ne și nevoimū, ca orī petrecindū, orī depărtați fiindū, să fimū plăcuți lui.

10. Pentru că noi toți trebuie să ne arătămū înaintea divanulū lui Christos, ca să iea fiă-care, duple cumū a făcutū, cele ce s'aū lucratū prin trupū, orī bine, orī rău.

11. Sciindū dar frica Domnului, pre ómenī aducemū la adevărū, iar lui Dumnezeu arętați suntemū; și nădăjdumū că și intru sciințele vóstre suntemū arętați.

12. Că nu ne lăudămū iarăși pre noi înaintea vóstră, ci pricină dămū voē de laudă pentru noi; ca să aveți cei ce se laudă în față, iar nu în inimă.

13. Că orī de ne-amū oșitū din minte, lui Dumnezeu; orī de suntemū întregi la minte, voē.

14. Că dragostea lui Christos ne ține pre noi; socotindū acesta, că de a muritū unulū pentru toți, ętă dar toți aū muritū;

15. Și pentru toți a murit, ca cei ce viețuiesc să nu mai viețuie loruși, ci celui ce a murit pentru ei și a înviat.

16. Pentru aceea noi de acum pre nimeni nu scim duple trup; iar de am și știut pre Christos duple trup, dar de acum nu-l mai scim.

17. Deci dar ori-care s'a făcut intru Christos, făptură nouă este; cele vechi au trecut, etă toate s'au făcut nouă.

18. Și toate de la Dumnezeu, care ne-a împăcat pre noi luiși prin Iisus Christos, și a dat nouă slujba împăcării;

19. Pentru că Dumnezeu era intru Christos împăcând lumea luiși, nesocotind lor păcatele lor, și puind intru noi cuvântul împăcării.

20. Drept aceea în locul lui Christos vă rugăm, ca cum Dumnezeu s'ar ruga prin noi; rugăm-vă în locul lui Christos, împăcați-vă cu Dumnezeu;

21. Pentru că pre cel ce n'a cunoscut păcat, pentru noi păcat lă-a făcut, ca noi să ne facem dreptatea lui Dumnezeu intru dînsul.

Cap 6.

SI împreună lucrind, vă și rugăm, ca nu în deșert darul lui Dumnezeu să primiți voi.

2. Că dice: în vreme priimită te-am ascultat, și în ziua mîntuirii ți-am ajutat; etă, acum este vreme bine priimită; etă, acum este ziua mîntuirii,

3. Nică-ură smintelă intru ni-

mic dînd, ca slujba noastră să fie fără prihană;

4. Ci intru toate puindu-ne pre noi înainte ca slujitori ai lui Dumnezeu; intru multă răbdare, în necazuri, în nevoi, în strimptări.

5. Intru bătaie, în temnițe, în neaședări, în ostenele, în prevegări, în posturi,

6. Intru curăție, intru cunoscință, intru îndelungă răbdare, în bunătate, intru Duhul Sfînt, în dragoste nefășarnică,

7. Intru cuvîntul adevărului, în puterea lui Dumnezeu, prin armele dreptății cele d'a dreapta și cele d'a stînga,

8. Prin slavă și necinste, prin grăire de rău și laudă; ca nise înșelători, și adevărați;

9. Ca nise necunoscuți, și cunoscuți; ca cei ce murim, și etă suntem vii; ca nise pedepsiți, și nu omoriți;

10. Ca nise întristați, iar pururea bucurîndu-ne; ca nise săraci, iar pre mulți îmbogățind; ca nimic avînd, și toate avînd-le.

11. Gura noastră s'a deschis către voi, Corinthiani; inima noastră s'a lărgit.

12. Nu vă strimptoriți intru noi; ci vă strimptoriți în pîntecele vostru.

13. Pentru aceeași răsplătire, ca unor fii grăesc, lărgiți-vă și voi.

14. Nu vă înjugăți intru altă jug cu cei necredincioși; că ce împărtășire are dreptatea cu fără-de-legea? sau ce împreunare are lumina cu întunecul?

15. Sau ce unire are Chris-

tos cu Velial? sau ce parte este credinciosului cu cel ne-credincios?

16. Sau ce însoțire este bisericeii lui Dumnezeu cu idoli? că voi sunteți biserica lui Dumnezeu celui viu; precum a dăsu Dumnezeu: că voi în locui întru ei, și voi îmbla; și voi fi lor Dumnezeu, și ei mi vor fi mie norod.

17. Pentru aceea ești din mijlocul lor, și ve osebii, dice Domnul; și de necurăția să nu ve atingeți; și eu voi priini pre voi,

18. Și voi fi voe Tată, și voi veți fi mie fii și fete, dice Domnul A-tot-șitorul.

Cap 7.

DECI acestea făgăduințe avind, iubiților, să ne curățim pre noi de totă spurcăciunea trupului și aduhului, făcind sfintență întru frica lui Dumnezeu.

2. Coprindeți-ne pre noi; pre nimeni n'am nedreptățit, nimănui stricăciune n'am făcut, spre nimeni nu ne-am lăcomit.

3. Nu spre osindire dicu; că am dăsu mai înainte, că în inimele noastre sunteți ca împreună să murim și împreună să viăm.

4. Multă mi-este îndrăsnela către voi; multă mi-este lauda pentru voi; implutu-m'am de mîngîiere, de prisositu am bucuria întru totu necazul nostru.

5. Că venind noi în Macedonia, nici-ă odihnă n'a avut trupul nostru, ci întru toate am fost necăjiți: din afară resboie, din întru temeri;

6. Că cel ce mîngîia pre cei smeriți, ne-a mîngîiat pre noi Dumnezeu cu venirea lui Tit.

7. Și nu numai cu venirea lui, ci și cu mîngîierea cu care s'a mîngîiat de voi, spunindu-ne noe dorirea voastră, plingerea voastră, rivna voastră pentru mine; cătu eu mai mult m'am bucurat.

8. Pentru aceea de v'am și intristat pre voi prin epistolă, nu me căesc, măcar de me și căiam; că vedu că epistolia aceea, măcar de v'a și intristat la ăa vreme.

9. Acum me bucur, nu căci v'ați fost intristat, ci căci v'ați fost intristat spre pocăință; că v'ați fost intristat duple Dumnezeu, ca întru nimicu să nu ve păgubiți de către noi.

10. Că intristarea, care este duple Dumnezeu, pocăință spre mîntuire fără de căință lucră; iar intristarea lumii mortea lucră.

11. Că ăta aceta singură, căci duple Dumnezeu v'ați intristat voi; căta sirguință a făcut întru voi, ci (și) răspuns, ci (și) mină, ci (și) frică, ci (și) dorință, ci (și) rivnă, ci (și) isbîndă? întru toate v'ați arătat pre voi curați a fi întru acestu lucru.

12. Deci de am și scris voe, nu pentru cel ce a nedreptățit, nici pentru cel ce s'a nedreptățit; ci ca să se arate către voi sirguința noastră cea pentru voi înaintea lui Dumnezeu.

13. Pentru aceta ne-am mîngîiat de mîngîierea voastră; iar mult mai virtos ne-am bucurat de bucuria

lui Tit, că s'a odihnită duhulă lui de cătră voi toți;

14. Că ori de ce m'amă lăudat înaintea lui pentru voi, nu m'amă rușinat; ci precumă tôte întră adevără le-amă grăită voe, așa și lauda noastră ce a fostă cătră Tit, adevărată s'a făcută.

15. Și inima lui mai multă este spre voi, aducându-și a minte de ascultarea voastră a tuturilor, că cu frică și cu cutremură lă-ați priimită pre elă. Mă bucură că de tôte amă nădejde spre voi.

Capă 8.

Să arătamă voe, fraților, Sde darulă lui Dumneđeă celă dată întră bisericele Macedonie;

2. Ca întră multă ispită de necază prisosința bucuriei loră, și sărăcia loră cea adincă a sporită spre bogăția bunătății loră;

3. Căci duple putere (mărturisescă), și preste putere voioși au fostă;

4. Cu multă rugămintă rugându-ne pre noi, ca să luămă darulă și împărtășirea slujbei celei cătră sfinți.

5. Și nu precumă aveamă nădejde; ci singură pre sine s'au dată întiă Domnului, și noe prin voia lui Dumneđeă;

6. Cătu amă rugată noi pre Tit, ca, precumă mai 'nainte a începută, așa să și săvîrșescă întră voi și darulă a cesta.

7. Și precumă întră tôte prisosiți cu credința și cu cuvintulă și cu cunoscința și cu tătă sirguința și cu dragostea voastră cătră noi, așa și

întră darulă acesta să prisosiți

8. Nu ca cumă ași porunci grăescă, ci prin sirguința altora, și adeverința dragostei vōstre dovedindă.

9. Că sciți darulă Domnului nostru Iisus Christos, că pentru voi a sărăcită bogată fiindă, ca voi cu sărăcia lui să vō îmbogățiți.

10. Și sfatū întră acēsta vō daū: că acēsta este voe de folosă, care nu numă a face, ci încă și a vrea ați începută mai 'nainte din anulă trecută.

11. Iar acumă și a face să împliniți; ca precumă v'a fostă osirdia a vrē, așa să fiă și a împlini dintră cele ce aveți.

12. Că de este pusă înainte osirdia, pre cătu are cine-va, este bine priimită, iar nu pre cătu nu are

13. Că nu ca să fiă altora odihnă, iar voe necază; ci dintră întocmire în vremea de acumă ca prisosința voastră să împlinescă lipsa aceloră;

14. Ca și prisosința aceloră să împlinescă lipsa voastră, ca să fiă întocmire;

15. Precumă este scrisă: celui cu celă multă, nu i-a prisosită; și celui cu celă puțină, nu i-a lipsită.

16. Și multămită fiă lui Dumneđeă, celui ce a dată acēstași osirdiă pentru voi în inima lui Tit;

17. Căci îndemnarea aceaa o a priimită; și fiindă mai osirditoră, de bună voia a eșită la voi.

18. Și amă trāmisă împreună cu elă și pre fratele, a căruia laudă întră Evangeliă este prin tôte bisericele;

19. (Și nu numai, ci și chi-
rotonisită este de biserică, să
fiă soția călătoriei noastre, cu
darul acesta ce se slujesc
de noi spre slava Domnului
și osirdia voastră;)

20. Ferindu-ne de acea ta, ca
să nu ne prihănescă pre noi
cine-va întru această îndestu-
lată și mare strinsorie ce se
slujesc de noi;

21. Că facem purtare de
grijă de cele bune nu numai
înaintea Domnului, ci și în-
aintea oamenilor.

22. Și am trimis împreu-
nă cu ei și pre fratele nostru,
pre care lă-am ispiti întru
multe de multe ori, că este o-
sirduitor, iar acum cu mult
mai osirduitor, pentru nă-
oajduirea cea multă spre voi.

23. Și ori pentru Tit, păr-
taș mie este și întru voi îm-
preună lucrător; ori frați ai
nostri, apostoli ai bisericelor,
slava lui Christos.

24. Drept aceea arătarea
dragostei voștre și a laudei
noștre pentru voi, spre dinșii
să o arătați în fața biseric-
lor.

Cap 9.

CĂ pentru slujba cea către
sfinți de prisosită este a
scrie voe.

2. Că știu osirdia voastră,
cu care pentru voi mă laud
cătră Macedoniani, că Achaia
s'a gătit din anul trecut; și
rivna cea din voi pre cei mai
mulți a îndemnat.

3. Și am trimis pre frați,
ca nu în deșert să fiă lauda
noastră cea pentru voi în partea
aceasta; ca (precum am spus)
să fiți gata;

4. Ca nu cumă-va de vor
veni împreună cu mine Mace-
doniani, și vă vor afla pre
voi negățiți, să ne rușinăm
noi (ca să nu dicem voi)
întru starea aceasta a laudei.

5. Drept aceea de nevoi
a fi am socotit a îndemna
pre frați, ca să viă mai nain-
te la voi, și să gătescă cea
mai nainte făgăduită a vós-
tră blagoslovenia, ca să fiă
aceaa gata, așa ca ăa bla-
goslovenia, iar nu ca ăa lă-
comia.

6. Și acesta, cel ce sémē-
nă cu scumpe, cu scumpe
va și secera; iar cel ce sé-
mēnă întru blagoslovenii, în-
tru blagoslovenii va și secera.

7. Fiă-care precum se în-
dură cu inima, nu dintru mih-
nire, sau de silă; că pre
dătătorul de bună voia iu-
besce Dumnezeu.

8. Și puternic este Dumne-
deu să prisosască tot darul
întru voi; ca întru toate puru-
rea totă îndestularea avind,
să prisosiți spre tot lucrul
bun;

9. (Precum este scris:
împărțit'-a, dat'-a săracilor;
dreptatea lui rămâne în veci.)

10. Iar cel ce dă sémēnță
semănătorului, să vă dea și
piine spre mănă, și să îm-
plătescă sémēnța voastră, și să
crească rōdele dreptății vós-
tre;)

11. Ca întru toate să vă im-
bogășiți spre totă bunătatea
(darea sea cu îndestulare),
care lucră prin noi multă-
mită lui Dumnezeu.

12. Căci slujba poslușaniei a-
cesteia nu numai împlinesce
lipsele sfinților, ci și priso-

sesce prin multe mulțămite lui Dumnezeu,

13. (Prin adevărea slujbei acesteia slăvindă ei pre Dumnezeu pentru ascultarea mărturisirii vóstre la Evangelia lui Christos, și pentru bunătatea împărtășirii către dinșii și către toți,)

14. Și cu rugăciunea loră pentru voi, care vă doresc pre voi pentru darul lui Dumnezeu celă pre multă întră voi.

15. Iar mulțămită lui Dumnezeu pentru darul lui celă nespūs.

Capă 10.

Și însumă eă Pavel vă rogă spre voi prin blindețele și liniștirea lui Christos, care de față sunt smeritū între voi, iar depărtatū fiindū îndrăsnescū spre voi;

2. Și vă rogă pre voi, ca și de față fiindū să nu îndrăsnescū cu îndrăsnirea, cu care socotescū să îndrăsnescū improtiva unora, cari ne socotescū pre noi că înblămă duple trupă.

3. Că în trupū imblindū, nu ne oștimū trupește;

4. (Că armele oștirii noastre nu sunt trupesci, ci puternice lui Dumnezeu spre surparea tărielor;)

5. Surpindū isvodirile minții, și totă înălțarea ce se ridică înrotiva sciinței lui Dumnezeu, și robindū totă înțelegerea spre ascultarea lui Christos;

6. Și gata avindū a pedepși totă neascultarea, cindū se va implini ascultarea vóstră.

7. La cele din față vă ui-

tați? de se nădăjduesce cineva că este alū lui Christos, acesta să gîndescă iarăși de la sine, că precum elū este alū lui Christos, așa și noi ai lui Christos suntemū.

8. Că de mă voiū și lăuda ce-va mai multă pentru puterea noastră, care ne-a datū Domnulū noē spre zidire, iar nu spre răsipirea vóstră, nu mă voiū rușina;

9. Ci ca să nu mă arētū ca cumū v'ași speria pre voi prin scrisorī.

10. Că epistoliele, dice, grele sunt și tari; iar venirea trupulū este slabă, și cuvintulū defăimatū.

11. Acesta să socotescă unulū ca acela, că în ce chipū suntemū cu cuvintulū prin epistolii, nefindū de față, într'acestū chipū suntemū și de față cu lucrulū.

12. Că nu îndrăsnimū să ne numărămū sau să ne amestecămū cu uniū ce se laudă pre sineși singuri; ci aceea între sine pre sineși măsurindu-se, și asemănindu-se pre sineși lorui, nu precepū.

13. Iar noi nu întră cele ce sunt preste măsură ne vomū lăuda, ci duple măsura îndreptariulū cu care ne-a măsuratū noē Dumnezeu măsură, să ajungă și pînă la voi.

14. Că nu ca cumū n'amū fi ajunsū la voi, mai multū ne întindemū pre noi; că și pînă la voi amū ajunsū cu Evangelia lui Christos;

15. Nu întră cele ce sunt preste măsură lăudindu-ne în ostenele străine, ci avindū nădejde, că crescindū credința

vostă, ne vomă mări întru voi după îndreptariulă nostru de prisosită;

16. Ca și în părțile cele mai departe de voi să propoveduimă Evangelia; nu întru îndreptariu străin în cele gata să ne laudămă.

17. Iar celă ce se laudă, întru Domnulă să se laude.

18. Că nu celă ce se laudă pre sine este alesă, ci pre care Domnulă lă laudă.

Capă 11.

O de m'ați fi suferită puțină pentru neînțeleptia! dar și mă suferiți.

2. Că vă rîvnescă (iubescă) pre voi cu rivnă a lui Dumnezeu; că v'amă logodită unui bărbat fecioră curată să vă puă înaintea lui Christos;

3. Ci mă temă ca nu cumă va precumă șerpele a amăgită pre Eva cu viclesugulă său, așa să se strice și înțelegerile văstre de la adevărta cea întru Christos.

4. Că de ară propovedui celă ce vine pre altă Iisus pre care n'amă propoveduită, sau de ați luată altă duhă care n'ați luată, sau altă Evangelia care n'ați priimită, bine lă-ați suferi.

5. Că socotescă cumă că cu nimică nu sunt mai jeosă decât apostoli cei mai mari.

6. Iar de sunt și prostă cu cuvintulă, dar nu cu sciința; ci pretutindenă amă fostă a-rătați întru tôte la voi.

7. Aă dără păcată amă făcută, pre mine smerindu-mă ca voi să vă înălțați, că în dară Evangelia lui Dumnezeu amă bine-vestită voă?

8. Alte biserici amă jefuită, luindă de cheltuělă spre a slujii voă; și venindă de față la voi și fiindă lipsită, nimănui n'amă făcută supărare;

9. Că lipsa mea o aă împlinită frații cari veniseră de la Macedonia; și întru tôte m'amă păzită pre mine voă fără de supărare, și mă voiă păzi.

10. Este adevărulă lui Christos întru mine, că lauda acăsta nu se va îngrădi mie în laturile Achaiei.

11. Pentru ce? pentru că dără nu vă iubescă pre voi? Dumnezeu șcie.

12. Iar ceea ce facă, și voiă tace, ca să tăiă pricina celoră ce poftescă pricină, ca întru ceea ce se laudă, să se afle ca și noi.

13. Că ună ca aceia sunt apostoli mincinoși, lucrători vicleni, închipuindu-se întru apostoliă lui Christos.

14. Și nu este de minunată; că însuși Satana se preface în ingeră de lumină.

15. Nu este dar lucru mare de se prefacă și slujitorii lui ca slujitorii dreptății, că-ora va fi sfîrșitulă după faptele loră.

16. Iarăși dică, ca să nu mă socotescă cine-va că sunt fără de minte; iar de nu, măcară ca pre ună fără de minte priimiți-mă, ca puțină ceva să mă laudă și eu.

17. Iar ce grădescă, nu grădescă după Domnulă, ci ca întru neînțeleptia, în starea acăsta a laudei.

18. De vreme ce mulți se laudă după trupă și eu mă voiă lauda.

19. Că cu dulcătă suferiți pre cei neînțelepți, fiindu voi înțelepți.

20. Că suferiți de vă robesce cine-va pre voi, de vă mă-nincă cine-va, de vă iea cine-va, de se sunteșce cine-va, de vă bate cine-va preste obrazu.

21. Prenecinste(defăimindu-vă) dicu, ca cumu noi amu fi neputincioși. Iar întru ce îndrăsnesc cine-va, (intru neînțelepția dicu) îndrăsnesc eu.

22. Iudei sunt? și eu; Isra-iltean sunt? și eu; sēmînța lui Avraam sunt? și eu.

23. Slugi ale lui Christos sunt? (ca unu neînțeleptu gră-escu,) mai virtosu eu; intru ostenele mai multu, intru bă-tăi cu asupră, în temniță preste măsură, în morți de multe ori.

24. De la Iudei de cinci ori câte patru-deci fără una amu luat;

25. De teri ori cu toiăge amu fostu bătutu, ăă-dată cu petre amu fostu improșcatu, de teri ori s'a sfărîmatu corabia cu mine, ăă nópte și ăă di intru adinecu amu fă-cutu;

26. În călătorii de multe ori, în primejdii în riuri, în primejdii de cătră tilhari, în primejdii de cătră rudenii, în primejdii de cătră neanuri, în primejdii în cetăți, în primejdii în pustia, în primejdii în mare, în primejdii între frații cei mincinoși;

27. Intru ostenelă și în supărare, în preveghiări de multe ori, în fōme și sete, în posturi adese ori, în frig și în golătate.

28. Fără de cele din afară, năvăliri asupra mea în tōte dilele, grija tuturilor biserice-lor.

29. Cine este neputinciosu, și eu să nu fiu neputinciosu? cine se smintesce, și eu să nu mă aprind?

30. De se cuvine a mă lă-uda, de neputințele mele mă voiū lăuda.

31. Dumnezeu și Tatălū Domnului nostru Iisus Christos, celū ce este bine-cuvintatū în veci, scie că nu minșu.

32. În Damasc mai marele noro-tului alū lui Areta împératulū păzia cetatea Damascului, vrîndu să mă prindă;

33. Și pre ăă feréstră într'ăă coșiniță m'amū sloboditu preste zidu, și amū scăpatu din miinele lui.

Capū 12.

INSĂ a mă lăuda nu mī-es-te de folosu; că voiū veni intru vedeniele și descoperirile Domnului.

2. Sciū pre unū omū intru Christos mat 'nainte cu patru-spre-dece ani, (saū în trupū, nu sciū; saū afară de trupū, nu sciū; Dumnezeu scie,) că s'a răpitu unulū ca acela pînă la alū treilea cerū.

3. Și sciū pre acestū omū, (saū în trupū, nu sciū; saū afară de trupū, nu sciū; Dumnezeu scie,)

4. Că s'a răpitu în raîn, și a auditu cuvintele nespuse, care nu este slobodu omului a le grăi.

5. Pentru unulū ca acesta mă voiū lăuda; iar pertru mine nu mă voiū lăuda, fă-

ră numai întru neputințele mele.

6. Că de voi și vreau să mă laud, nu voi fără de minți; că adevărul voi grai; iar las, ca să nu cugete cine-va la mine mai mult de cât vede, sau aude ce-vade la mine.

7. Și pentru mulțimea arătărilor ca să nu mă înalț, datu-mi-s'a mie inbolditor trupului ingerul Satanei, ca să mă bată preste obraz, ca să nu mă înalț.

8. Pentru acesta de trei ori pre Domnul am rugat, ca să-l depărted de la mine.

9. Și mi-a dăsu mie: destul este ție darul meu; că puterea mea întru neputință se săvârșește. Deci cu dulcea mă voi lauda mai mult întru neputințele mele, ca să locuiesc întru mine puterea lui Christos.

10. Pentru aceea bine-voesc întru neputințe, întru defăimări, în nevoi, în gône, întru strimptorări pentru Christos; căci cind slăbesc, atunci sunt tare.

11. Făcutu-m'am fără de minți laudindu-mă; voi m'afșilit; că mie mi se cădea să fiu laudat de către voi; că cu nimic nu sunt mai jeos de cât apostolii cei mai mari, măcar că nimic sunt.

12. Că semnele apostolului s'au lucrat întru voi întru totă răbdarea, prin semne și minuni și puteri.

13. Că ce este de care să fiți mai lipsiți de cât celelalte biserici, fără numai că eu nu v'am făcut supărare? dăruie-mi mie nedreptatea acesta

14. Etă, a treia oră cu acesta gata sunt a veni la voi, și nu voi supăra pre voi; că nu caut ale voștre, ci pre voi; că nu sunt datorii niii să agonisesc părinților, ci părinții filor.

15. Iar eu pre cu dulcea voi cheltui, și mă voi cheltui și pre mine pentru suferințele voștre; măcar că mai mult iubindu-vă pre voi, mai puțin sunt iubit de voi.

16. Ci fiă, eu nu v'am îngreuiat pre voi; ci fiindu isteț cu meșesug. v'am prins pre voi.

17. Aă dă prin cine-va din cei ce am trimis la voi v'am jefuit pre voi?

18. Am rugat pre Tit, și împreună cu el am trimis pre fratele; aă dă v'a jefuit ce-va Tit? aă nu cu același duh am imblat? aă nu pre aceleași urme?

19. Aă iar vă pare că ne îndreptăm înaintea voastră? înaintea lui Dumnezeu. întru Christos grăim; și acestea toate, iubiri mei, pentru a voastră zidire.

20. Că mă tem, nu cum-va dacă voi veni să vă află pre voi precum nu voesc, și eu să mă află voe precum nu voi; nu cum-va să fiă pregoniri, pisme, minii, sfăși, clevetiri, șopuiri sumeții, netocmiri;

21. Nu cum-va iarăși dacă voi veni să mă smeresc Dumnezeuul meu la voi, și voi plinge pre mulți cari au greșit mai înainte, și nu s'au pocăit de necurăția, și curvia, și spurcăciunea care, aă făcut.

Cap 13.

ETA a treia oră cu acesta vii la voi; în gura a două și a trei mărturii va sta totu graiul.

2. Amu disu mai 'nainte, și iarăși dicu mai 'nainte, precum cindă amu fostu de față la voi a două oră, și acum nefindă de față, scriu celoru ce mai 'nainte au greșit, și celor-l-alti tutuloru; că de voiu veni iarăși nu voiu cruța;

3. De vreme ce căutați ispitire a lui Christos celui ce grăește întru mine, care la voi nu este neputinciosu, ci puternicu întru voi.

4. Că de s'a și răstignit dintru neputință, dar este viu din puterea lui Dumnezeu; pentru că și noi suntem neputincioși întru elu, ci vom fi vii împreună cu dînsulu din puterea lui Dumnezeu spre voi.

5. Pre voi înșivă vă ispitii, de sunteți întru credință, pre voi înșivă vă cercați; au nu vă cunosceti pre voi, că Iisus Christos este întru voi? fără numai de sunteți netrebnici.

6. Ci nădăjduescu că veți cunoște că noi nu suntem netrebnici.

7. Iar mă rogă lui Dumnezeu, să nu faceți nici-ună rău; nu ca să ne arătăm noi lămurii, ci ca să faceți voi binele, iar noi ca nisce netrebnici să fim.

8. Că nu putem ce-va împotriva adevărului, ci pentru adevărulu.

9. Că ne bucurăm cindă noi suntem slabi, iar voi sunteți tari; de acesta ne și rugăm, pentru a voastră întemeiere.

10. Pentru acesta acestă scriu, nefindă de față la voi, ca fiindă de față să nu facă cu asprime după puterea care mi-a dat mie Domnul spre zidire, iar nu spre surpare.

11. Decă, fraților, bucurați-vă, fiți desăvârșit, mîngîiați-vă, aceeași cugetați, pace să aveți; și Dumnezeul dragostei și al păcii va fi cu voi.

12. Închinați-vă unulă altuă cu sărutare sfintă; închină-se voe toți sfinții.

13. Darul Domnului nostru Iisus Christos, și dragostea lui Dumnezeu, și împărțășirea Sfintului Duh cu voi cu toți. Amin.

† Cea a două cătră Corinthian s'a scris la Filippi ai Macedoniei prin Tit și Luca.

EPISTOLIA

SFINTULUI APOSTOLU PAVEL

CEA CĂTRĂ GALATIANI.

Capū 1.

PAVEL, apostolū nu de la ómenī, nici prin omū, ci prin Iisus Christos, și Dumneđeū Tatălū care lū-a înviațū pre elū din morři,

2. Și toři fraři care sunt împreună cu mine, bisericelorū Galatiei ;

3. Darū voē și pace de la Dumneđeū Tatălū și Domnulū nostru Iisus Christos,

4. Care s'a datū pre sine pentru pécatele nóstre, ca să ne scóțā pre noi dintr'acestū vecū de acumū răū, dupre voia lui Dumneđeū și Tatălū nostru ;

5. Cāruia slavā în vecii vecilorū ; Amin.

6. Mē mirū, că așa de curindū vē mutaři de la celū ce v'a chiāmatū pre voi prin darulū lui Christos la altā Evangelia ;

7. Care nu este alta, fără nunaī sunt óre-care ce vē turburā pre voi, și voescu să strāmute Evangelia lui Christos.

8. Ci măcarū noi, sau în-

gerū din cerū de vē va bine-vesti voē afarā de ceea ce amū bine-vestitū voē, anatema să fiā.

9. Precumū amū disū mai nainte, și acumū iarāși dicū: ori-ctne de vē va bine-vesti voē afarā de ceea ce aři luatū, anatema să fiā.

10. Că acumū pre ómenī aducū la adevērū, sau pre Dumneđeū? sau cautū ómenilorū? că de aři plăcé încă ómenilorū, n'ași fi slugā lui Christos.

11. Și arētū voē, frařilorū, Evangelia ceea ce bine s'a vestitū de mine că nu este dupre omū ;

12. Că nici eū de la omū o amū luatū pre acēsta, nici m'amū învățatū ; ci prin descoperirea lui Iisus Christos.

13. Că aři auditū de petrecerea mea óre-cindū întru credința ludaicēscā, că preste mēsurā goniam biserica lui Dumneđeū, și o stricam pre ea ;

14. Și sporiam în credința ludaicēscā mai multū de câtū mulři din cei de ūā vîrstā cu

mine în neamul meu, foarte ravnitor fiind părintescilor mele obiceiuri.

15. Iar cînd bine a voit Dumne-deu cel ce m'a ales din pîntecile maice mele, și m'a chemat prin darul său,

16. Ca să descopere pre Fiul său întru mine; ca să-l bine-vestesc pre el întru neamuri, îndată ce m'am lipit de trup și de sînge;

17. Nici m'am suit în Ierusalem către apostoli cei mai înainte de mine; ci m'am dus în Arabia, și iarăși m'am întors la Damasc.

18. Apoi după trei ani m'am suit în Ierusalem, să vedu pre Petru; și m'am zăbovit la el cinci-spre-dece zile.

19. Iar pre altul din apostoli n'am vedut, fără numai pre Iacov fratele Domnului.

20. Iar cele ce scriu voe, e-tă înainte lui Dumne-deu, că nu minț.

21. După aceea am venit în laturile Siriei și ale Ciliciei;

22. Și eram necunoscut la față de bisericile Iudeei cele întru Christos;

23. Ci numai audia: că, cel ce ne gonit pre noi ore-cînd, acum bine-veste ce credința care ore-cînd o perde; și slăvia întru mine pre Dumne-deu.

Cap 2.

APOI după patru-spre-dece ani iarăși m'am suit în Ierusalem cu Varnava, im-

preună luînd și pre Tit cu noi;

2. Și m'am suit după descoperire, și le-am spus lor Evangelia care propovduesc întru neamuri iar deosebi celor ce (mai aleși) se socotia, ca nu cumu-va să alergu în deșert, sau să fi alergat.

3. Ci nici Tit care era cu mine, Ellin fiind, n'a fost silit să se taie împrejur;

4. Și pentru frații cei mincinoși ce veniseră, cari intraseră pre ascuns să iscodescă slobodnia noastră, care avem întru Christos Iisus, ca pre noi să ne supuiă robiei;

5. Căroră nici cît este un ceas nu ne-am plecat supunerii, ca adevărul Evangelic să rămînă întru voi.

6. Iar de către cei ce se socotia a fi ce-va, o-i-care cîndu-va era, nici-ua grijă nu am; Dumne-deu față a omului nu iea; că cei ce se socotia a fi ce-va, nimic nu mi-au adaus mai mult;

7. Ci încă împotivă, vîdînd că mi s'a incredințat mie Evangelia netăiării împrejur, precum lui Petru a tăiării împrejur;

8. (Ca cel ce a lucrat lui Petru spre apostolia tăiării împrejur, a lucrat și mie întru neamuri);

9. Și cunoscînd darul lui Dumne-deu cel dat mie, Iacov și Chifa și Ioan, cari se socotia a fi stîlp, au dat mie și lui Varnava drépta împărtășirii, ca noi la neamuri, iar ei la tăierea împrejur;

10. Numai ca să ne aducem a minți de cei lipsiți; care m'amă și nevoiți aceștia a face.

11. Iar cîndu a venit Petru în Antiochia, de față i-amă stătut împotrivă, că era prihănit.

12. Că mai 'nainte de a veni ore-care de la Iacov, cu neamurile minca; iar dacă au venit, se feria și se osebia pre sine, temindu-se de cei ce era din tăiărea împrejur.

13. Și împreună s'au făfărnicit cu el și cei-l-alti Iudei; cătă și Varnava s'a trasu cu făfărnicia lor.

14. Ci dacă amă vedut că nu împlă dreptu duple adevărul Evangheliei, amă disu lui Petru înaintea tuturilor: dacă tu fiindu Iudeu, ca neamurile viețuesci, iar nu ca Iudei, pentru ce silesci pre neamuri să ția ca Iudei?

15. Noi din fire Iudei, iar nu din neamuri păcătoși;

16. Sciind că nu se îndreptădă omul din faptele legii, ci numai prin credința lui Iisus Christos; și noi întru Christos Iisus amă credut, ca să ne îndreptăm din credința lui Christos, iar nu din faptele legii; că nu se va îndrepta din faptele legii totu trupul.

17. Iar dacă căutind să ne îndreptăm întru Christos, ne-amă aflat și singuri păcătoși, au dora Christos este slujitoriu păcatului? să nu fiă.

18. Că dacă cele ce amă stricat, aceleași iarăși le zidesc, călcătoru de poruncă pre mine mă adevere.

19. Că eu prin lege legii

amă murit, ca să vieđu lui Dumnezeu.

20. Cu Christos împreună m'amă răstignit; iar vieđu nu de acumă eu, ci vieđa întru mine Christos; iar ce vieđu acumă în trup, întru credința Fiului lui Dumnezeu vieđu, care m'a iubit, și s'a dat pre sine pentru mine.

21. Nu lepădu darul lui Dumnezeu; că de este prin lege dreptatea, Christos dar în zadar a murit.

Cap 3.

O fără de minte Galatiani! Cine pre voi v'a zavistuit, să nu vă plecați adevărului, că-ora mai 'nainte vă era scrisu Iisus Christos, înaintea ochilor întru voi răstignit?

2. Acesta voescu numai să știu de la voi: din faptele legii ați luat Duhul, sau din auzul credinței?

3. Așa de fără de minte sunteți, începîndu cu Duhul, acumă în trup vă săvîrșiți?

4. Atîtea ați pățimit în zadar? dacă și în zadar.

5. Deci cel ce vă dă voe Duhul, și lucrădă puteri întru voi, ore din faptele legii, sau din auzul credinței?

6. Precum și Avraam a credut lui Dumnezeu, și i s'a socotit lui întru dreptate.

7. Să știți dar că cei ce sunt din credință, aceia sunt fii lui Avraam.

8. Și vîpînd mai 'nainte scriptura, că din credință îndreptădă Dumnezeu pre neamuri, mai 'nainte a bine-vestit lui Avraam: că se vor

blagoslovi întrutine toate neamurile.

9. Pentru aceea cei ce sunt din credință, se blagoslovesc împreună cu credinciosul Avraam.

10. Căci câți sunt din faptele legii, sunt sub blestem; că scrisu este: blestatu este totu celu ce nu va rămîne întru toate cele scrise, în cartea legii, ca să le facă pre ele.

11. Iar cum că nu se îndreptădă nimeni înaintea lui Dumnezeu prin lege, arătatū este: că dreptulū din credință va fi viu.

12. Iar legea nu este din credință; ci omulū care va face acestea, va fi viu întru ele.

13. Christos ne-a răscumpăratū pre noi din blestemulū legii, făcindu-se pentru noi blestemū; pentru că scrisu este: blestatū este totu celū spînduratū pre lemnū.

14. Ca întru neamuri blagoslovenia lui Avraam să se facă întru Christos Iisus, ca făgăduința Duhului să o luămū prin credință.

15. Fraților, ca unū omū (dupre omū) grăescū: că și aședămintulū (diata) omulū celū întăritū nimeni nu-lū strică, sau lū mai adaogă.

16. Iar lui Avraam s'au grăitū făgăduințele, și seminței lui. Nu dice: și semințelorū, ca de mulți, ci ca de unulū: și seminței tele, care este Christos.

17. Și acesta dicū, pre aședămintulū celū întăritū mai înainte de la Dumnezeu întru Christos, legea care după

patru sute și trei-deci de ani s'a făcutū, nu-lū lepădă, ca să strice făgăduința.

18. Că de este din lege moștenirea, nu mai este din făgăduință; iar lui Avraam prin făgăduință i-a dăruitū Dumnezeu.

19. Ce este dar? pentru căl-cările de porunci s'a adaosū legea, pină ce era să viă semința căreia era făgăduitū, rînduitū fiindū prin ingeri cu mina mijlocitorului.

20. Iar mijlocitorulū a unuia nu este; iar Dumnezeu unulū este.

21. Deci dar legea este împotriva făgăduințelorū lui Dumnezeu? să nu fiă; că de s'arū fi datū lege care săpôtă învia, adevăratū din lege arū fi dreptatea.

22. Ci a închisū scriptura toate sub păcatū, ca făgăduința din credința lui Iisus Christos să dea celorū ce credū.

23. Iar mai înainte de venirea credinței, sub lege eramū păziți, închiși fiindū spre credința care era să descopere.

24. Pentru aceea legea învățătorii (pedagogū) ne-a fostū noē spre Christos, ca din credință să ne îndreptămū.

25. Iar dacă a venitū credința, nu mai suntemū sub învățătorii (pedagogū).

26. Că toți fii ai lui Dumnezeu suntemū prin credință întru Christos Iisus.

27. Că ori-căți întru Christos v'ați botezatū, întru Christos v'ați îmbrăcatū. Nu este Iudeu, nici Elîn; nu este robū, nici slobodū;

28. Nu este parte bărbătească și muierescă; că voi toți unul sunteți întru Christos Iisus.

29. Iar dacă sunteți voi ai lui Christos, eti a lui Avraam sămînță sunteți, și duple făgăduință moștenitori.

Cap 4.

IAR dicu, în cătă vreme moștenitorul pruncu este, nimic nu se osebesce de slugă, stăpinu tutulor fiind;

2. Ci subt epitropi și economi este, pînă la vremea cea rinduită de Tatalu sēu.

3. Așa și noi, cind cram prunci, subt stichiele lumii eram robi;

4. Iar cind a venit implinirea vremii, a trāmisu Dumneđu pre Fiulu sēu celū nāscutū din muierē, care s'a făcutu subt lege;

5. Ca pre cei de subt lege să-i rēscumpere, ca să luām moștenirea fiēscă.

6. Iar căci sunteți fi, a trāmisu Dumneđu pre Duhul Fiulu sēu în inimele vōstre, care strigă, Avva, Pārintele.

7. Pentru aceea nu mai ești rob, ci fiu; iar de ești fiu, și moștenitoru ești lui Dumneđu prin Iisus Christos.

8. Ci atunci, necunoscind pre Dumneđu, slujiați celor ce din fire nu sunt dumneđi;

9. Iar acum, după ce ați cunoscut pre Dumneđu, iar mai virtosu după ce v'ați cunoscut de Dumneđu, cum vē întorceți ia ași la cele slabe și sārache stichie, căroră

iarăși de isuova voiți a le sluji?

10. Dilele păziți, și lunele, și vremile, și anii.

11. Mē temu de voi, nu cumu-va în zadarū să mē fi ostenitu la voi.

12. Fiți precum sunt eu, că și eu am fost precum sunteți voi; fraților, rogu-vē pre voi; cu nimic nu m'ați nedreptățitu.

13. Iar sciți că prin slăbiciunea trupulu am bine vestitu voe intiu;

14. Și ispita mea ce era în trupulu meu nu o ați defăimat, nici o ați lepēdat, ci ca pre un ingeru alu lui Dumneđu m'ați priimit, ca pre Iisus Christos.

15. Decī care era (unde este) fericirea vōstră? că mărturisescu voe, că de arū fi fostu cu puțință, ochii vōstri scoțindu-i i-ați fi dat mie.

16. Decī dar au vrājmașu m'amū făcutu voe, grāindu-vē voe adevērul?

17. Vē rivnescu ei pre voi nu bine; ei voru să vē osebescă pre voi, ca să le urmați lor.

18. Iar bine este a urma pururea (a fi rivniți) în lucru bun, și nu numa cind suntem de față la voi.

19. Feți mei, pre cari iarăși cu durere vē nascu, pînă ce se va închipui Christos întru voi;

20. Și ași vrē să fiu acum la voi, și să-mi schimb glasul meu; că nu mē precep de voi.

21. Spuneți-mi, cei ce voiți să fiți subt lege, legē n'o audiți?

22. Pentru că scrisu este,

*

că Avraam două feciori a avut; unul din slujnică, iar altul din cea slobodă.

23. Ci cel din slujnică, după trup s'a născut; iar cel din cea slobodă, prin făgăduință;

24. Care au altă înțelegere; că acestea sunt cele două legi: una din muntele Sinaiei, ce naște spre robie, care este Agar.

25. Că Agar, muntele Sinaiei este în Arabia, și se alătură cu Ierusalitul acestu de acum, și slujesc cu feciorii săi.

26. Iar Ierusalitul cel de sus slobodă este, care este maică noastră tuturilor.

27. Că scrisu este: veselește-te cea stăpână care nu naște; glăsuiesc și strigă coasa ce n'au durere; că mai mulți sunt fiii cei din pustie, de cât ai celeia ce are bărbat.

28. Iar noi, fraților, după Isaac, fii ai făgăduinței suntem.

29. Ci precum atunci cel ce se născuse după trup gonit pre cel după duh, așa și acum.

30. Dar ce dice scriptura? gonesce pre slujnică și pre feciorul ei; că nu va moșteni fiul slujnicei cu fiul celei slobode.

31. Dreptu aceea, fraților, nu suntem fii ai slujnicei, ci ai celei slobode.

Cap 5.

INTRU slobodă dar, cu care Christos pre noi ne-a slobodit, stați, și nu cu jugul robiei iarăși vă coprindeți.

2. Etă, eu Pavel dicu voe, că de ve veți tăia împrejur, Christos nimic voe nu va folosi.

3. Și mărturisesc la tot omul ce se tăia împrejur, că datoru este să împlinescă totă legea.

4. Înzadarnici v'ați făcut de cătră Christos cei ce vo-iți să vă îndreptați prin lege; din daru ați cădutu.

5. Că noi cu Duhul din credință nădejdea dreptății așteptăm.

6. Că întru Christos Iisus nici tăierea împrejur poate-va, nici netăierea împrejur, ci credința care se lucrează prin dragoste.

7. Alergați bine; cine v'a oprit să nu vă plecați adevărului?

8. Sfatul (îndemnarea) acesta nu este de la cel ce v'a chemat pre voi.

9. Puțin aluat totă fermintătura dospesce.

10. Eu am nădejde de voi întru Domnul, că altu nimic nu veți gândi; iar cel ce vă turbură pre voi va purta judecata, ori-care va fi.

11. Iar eu, fraților, de propoveduesc încă tăiere împrejur, pentru ce mai sunt gonitu? Etă s'a surpatu smintela crucii.

12. O de și-ară tăia (o de s'ară scopi) de totu cei ce vă răsvătesc pre voi!

13. Că voi la slobodă v'ați chemat, fraților; numai să nu dați slobodă voastră spre prilej trupului, ci prin dragoste să slujiți unul altuia.

14. Că totă legea într'unu

cuvîntu se împlinesce, adică: să iubești pre vecinul tău ca însuși pre tine.

15. Iar de vă mușcați unul pre altul și vă mincați, căutați să nu vă mistuiți unul de cătră altul.

16. Și vă dicu: cu duhul să imblați, și pofta trupului să nu săvîrșiți.

17. Că trupul poftesce împotriva duhului, iar duhul împotriva trupului; și aceștia se împotivesc unul altuia, ca nu cele ce ați voi, acestea să faceți.

18. Și de vă purtați cu duhul, nu sunteți sub lege.

19. Iar faptele trupului a-rătate sunt; cari sunt pre-curvia, curvia, necurăția, înviersunarea,

20. Slujirea idolilor, fermecătoriele, vrăjbile, sfețele, zavistiele, miniele, gilcevele, împărachiările, eresurile,

21. Pismele, uciderile, bețiile, ospețele cele cu cintece și cele asemenea acestora; care mai 'nainte le spui voe, precum am și mai spus, că cei ce fac unele ca acestea împărăția lui Dumnezeu nu voru moșteni.

22. Iar rōda duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credința, blîndețea, înfrinarea poftelor;

23. Împotriva acestora nu este lege.

24. Iar care sunt ai lui Christos, trupul și-au răstignit împreună cu patimele și cu poftetele.

25. De trăim cu duhul, cu duhul să și imblăm.

26. Să nu fim măreți în

deșertu, unul pre altul în-tăritîndu, unul altuia pis-muind.

Capu 6.

FRATIILORU, de va și că-dé vre-unu omu în vre-ua greșelă, voi cei duhovnicesci îndreptați pre unul ca acela cu duhul blîndețelor, păzindu-te pre tine, ca să nu cați și tu în ispită.

2. Purtați sarcinele unul altuia, și așa impliniți legea lui Christos.

3. Că de se socotesce cineva că este ce-va, nimic fi-indu, pre sine se înșelă.

4. Iar fapta sea fiă-cine să-și ispitescă, și atunci întru sine numai va avé laudă, iar nu întru altul;

5. Că fiă-care sarcina sea și va purta.

6. Și să împărtășescă celū ce se învață cuvîntul pre celū ce învață întru tōte bunătățile.

7. Nu vă amăgiți; Dumnezeu nu se batjocoresce; că ce va sēmēna omulū, aceea va și secera.

8. Căci celū ce sēmēnă în trupul său, din trup va secera stricăciune; iar celū ce sēmēnă întru duhul, din duh va secera vieța vecinică.

9. Și făcîndu binele, să nu slăbim; că la vremea sea vom secera neostenind.

10. Deci dar pină cîndu avem vreme, să facem bine cătră toți, și mai virtos cătră cei ai nostri de uă credință.

11. Vedeți cu ce-felū de slo-

ve amă scrisă voă cu mîna mea.

12. Căți voră să se fălăscă în trupă, aceia vă silescă pre voi să vă tăiați împrejură, numai ca să nu pătimăscă gonire despre crucea lui Christos.

13. Că nici singurî cei ce se tăia împrejură păzescă legea; ci voescă să vă tăiați voi împrejură, ca în trupulă vostru să se laude.

14. Iar mie să nu-mi fiă a mă lăuda, fără numai în crucea Domnului nostru Iisus Christos, prin care mie lumea s'a răstignit, și eu lumii.

15. Că întru Christos Iisus nici tăiarea împrejură pôte ce-va, nici netăiarea împrejură, ci făptura cea nouă.

16. Și căți voră îmbla cu canonulă (reptariulă) acesta, pace preste ei și milă, și preste Israelulă lui Dumnezeu.

17. Iar mai multă, mie nimeni să nu-mi facă supărare; că eu ranele Domnului Iisus pre trupulă meu le portă.

18. Darulă Domnului nostru Iisus Christos cu duhulă vostru, fraților. Amin.

† Cătră Galatianî s'a scrisă de la Roma.

EPISTOLIA

SFÎNTULUI APOSTOLŪ PAVELŪ

CEA CĂTRĂ EFESIANÎ.

Capă 1.

PAVEL, apostolă ală lui Iisus Christos prin voia lui Dumnezeu, sfinților celoră ce sunt în Efes și credincioșiloră întru Christos Iisus.

2. Dară voă și pace de la Dumnezeu Tatălă nostru, și

Domnulă nostru Iisus Christos.

3. Bine este cuvîntată Dumnezeu și Tatălă Domnului nostru Iisus Christos, care ne-a blagoslovită pre noi întru totă blagoslovenia duhovnică, că întru cele ceresci întru Christos;

4. Precum ne-a alesu pre noi intru dînsul mai 'nainte de întemeiarea lumii, ca să fimu noi sfinți și fără prihană înaintea lui intru dragoste;

5. Mai 'nainte rînduindu-ne pre noi spre moștenire fiecă prin Iisus Christos cătră sine, duple buna voință a voiei sele,

6. Spre lauda slavei darului său, intru toate ne-a făcutu cu daru pre noi intru celu iubit;

7. Întru care avemu răscumpărarea prin singele lui, și iertarea păcatelor duple bogăția darului lui;

8. Pre care lă-a prisositu întru noi intru totă înțelepciunea și preceperea;

9. Arătîndu-ne noe totă tăina voiei sele duple buna voința sea, care mai 'nainte a rînduitu întru dînsul;

10. Spre iconomia împlinirii vremilor, ca toate să le întemeie (unescă) subț unu capu intru Christos, și cele din ceruri și cele do pre pămîntu intru dînsul;

11. Întru care și sôrtă ne-amu făcutu, mai 'nainte fiindu hotărîți duple rînduēla celui ce toate le lucră duple sfatul voiei sele;

12. Ca să fimu noisp re lauda slavei lui, care amu nădăduitu mai 'nainte intru Christos;

13. Prin care și voi, audînd cuvîntul adevărului, Evangelia mîntuirii vōtre; intru care și credîndu v'afi pecețluitu cu Duhul tăgăduinței celu Sfîntu;

14. Care este arvună moș-

tenirii nōstre, spre răscumpărarea căștigului, spre lauda slavei lui.

15. Dreptu aceea și eu, audîndu credința vōstră intru Domnul Iisus, și dragostea cea cătră toți sfinți,

16. Nu încetēdu a mulțami pentru voi, pomnire de voi făcîndu la rugăciunele mele;

17. Că Dumnezeuul Domnului nostru Iisus Christos, Tatăl slavei, să vē dea voe duhul înțelepciunii și alu descoperirii, spre cunoscînța lui;

18. Luminați ochii minții vōstre, ca să sciți voi care este nădejdea chîmării lui, și care este bogăția slavei moștenirii lui intru sfinți;

19. Și care este mărimea cea pre înaltă a puterii lui, intru noi care credem duple lucrarea puterii tării lui

20. Care o a lucratu intru Christos, sculîndu-lu pre elu din morți, și lă-a pusu a sedē d'a drēpta sea intru cele ceresci,

21. Mai pre susu de cātă totă începătoria și stăpinia și puterea și domnia și de cātă totu numele ce se numesce nu numai în vēcūl acesta, ci și în celu viitoru;

22. Și toate le-a supusu subț picîorele lui; și pre elu lă-a datu capu bisericei mai pre susu de toate,

23. Care este trupul lui, împlinirea celui ce se împlinesce (se face doplinu) cu toate intru toți.

Capu 2.

SI pre voi care erați morți cu greșelele și cu păcatele vōstre,

2. (Întru care ôre-cîndu ași îmblatû duple vécûlû lumîi acesteia, duple domnûlû stăpiniei văzduhului a duhului celui ce acumû lucrédă întu fiî neascultării;

3. Întru care și noi toși amû petrecutû ôre-cîndû intru poftele trupului nostru, făcîndû voiele trupului și ale cugetelorû; și eramû fiî din fire ai miniei, ca și cei-l-alti.)

4. Iar Dumneđeû bogatû fiindû intru milă pentru cea multă a sea dragoste cu care ne-a iubitû pre noi,

5. Și fiindû noi morți cu păcatele, împreună ne-a învîatû cu Christos; (în darû sunteși mîntuiți);

6. Și împreună cu dînsul ne-a sculatû, și ne-a pusû a sedé intru cele ceresci intru Christos Iisus;

7. Ca să arate în vécurile cele viitoare bogăția cea mare a darului său, intru bunăte spre noi intru Christos Iisus.

8. Că cu darulû sunteși mîntuiți prin credință; și acesta nu de la voi; alû lui Dumneđeû este darulû;

9. Nu din fapte, ca să nu se laude cine-va.

10. Că a lui făptură suntem, zidiți intru Christos Iisus spre fapte bune, care mai nainte a gătitû Dumneđeû ca să îmblămî intru ele.

11. Pentru aceea aduceți-vă aminte, că voi ôre-cîndû neamurile în trupû, care vechiânași netăiăre împrejurî de cătră ceaa ce se chiăma tăiăre împrejurî în trupû, făcută de mină;

12. Că erați intru acea vreme fără de Christos, înstrăi-

nați de potrecerea lui Israel, și străini de aședăminturile făgăduinței, nădejde neavîndû, și fără de Dumneđeû în lume;

13. Iar acumû intru Christos Iisus, voi care ôre-cîndû erați departe, v'ași făcuû aproape prin singele lui Christos.

14. Pentru că elû este pacea noastră, care a făcutû amîndouă una, și păretele celû din mijlocû alû zidului a sfărîmatû vrajba în trupulû tîu:

15. Legea poruncilorû cu dogmele stricîndû, ca pre amîndouă să-i zidescă intru sine într'unû omû nou făcîndû pace;

16. Și pre amîndouă să-i împace într'unû trupû cu Dumneđeû prin cruce, omorîndû vrajba intru dînsa.

17. Și venîndû, a bine-vestitû pace voe celorû de departe, și celorû de aproape;

18. Căci printr'însulû avemû amîndouă apropiărea într'unû Duhû cătră Tatălû.

19. Pentru aceea dar de acumû nu mai sunteși străini și nemernici, ci împreună cetățianî cu sfinți și de aproape cu Dumneđeû;

20. Zidiți fiindû pre temelie apostolilorû și a proorocilorû, fiindû pîtra cea din capulû înghîului singurû Iisus Christos;

21. Întru care totă zidirea alcătuiundu-se cresce întrulocăș sfîntû intru Domnulû;

22. Întru care și voi împreună vechiânași zidiți spre locăș alû lui Dumneđeû intru Duhulû.

Cap 3.

PENTRU acesta eș Pavel, legatul lui Iisus Christos pentru voi neamurilor;

2. De veți fi auditu iconomia darului lui Dumnezeu celui ce s'a dat mie spre voi;

3. Căci după descoperire mi-a arătat mie taina, precum am scris mai înainte pre scurtă;

4. Din care citind puteți cunoște știința mea întru taina lui Christos;

5. Care întru alte neamuri nu s'a arătat fiilor omeniilor, precum s'a descoperit acum sfinților lui apostoli, și prorocilor întru Duhul;

6. Ca să fi neamurile împreună moștenitori, și împreună un trup și împreună părtași făgăduinței lui întru Christos, prin Evanghelă;

7. Căruia m'am făcut slujitor, după dăruirea darului lui Dumnezeu, care s'a dat mie după lucrarea puterii lui.

8. Mie celui mai mic (mai micului) de cât toți sfinții mi s'a dat darul acesta, a vesti întru neamuri bogăția lui Christos cea nemurată,

9. Și a lumina pre toți, care este economia tainei celei ascunse din veci întru Dumnezeu, care a zidit toate prin Iisus Christos;

10. Ca să se cunoască acum, începătorilor și domniilor, întru cele ceresci prin biserică, înțelepciunea lui Dumnezeu cea de multe feluri,

11. După rânduia (hotărîrea) cea mai înainte de veci,

care o a făcut întru Christos Iisus Domnul nostru;

12. Întru care avem îndrăsnirea și apropierea întru nașdejde, prin credința lui.

13. Pentru aceea vă rog pre voi să nu slăbiți întru necazurile mele cele pentru voi, care este slava voastră.

14. Pentru acesta plec genunchiile mele către Tatăl Domnul nostru Iisus Christos,

15. Dintru care totă părintia în cer și pre pământ se numește;

16. Ca să dea voe după bogăția slavei se, cu putere să vă întăriți prin Duhul lui întru omul cel din întru;

17. Ca să locuască Christos prin credință întru inimile voștre;

18. Că întru dragoste fiind înrădăcinați și întemeiați, să puteți cunoște împreună cu toți sfinții, ce este lătimea și lungimea și adîncul și înălțimea;

19. Și să știți dragostea lui Christos cea mai pre sus de cunoștință, ca să vă faceți deplin întru totă împlinirea lui Dumnezeu.

20. Iar celui ce poate mai pre sus de toate a face pre de prisos de cât cele ce cerem, sau gîndim, după puterea ce se lucră întru noi,

21. Aceluia fiă slava în biserică întru Christos Iisus, întru toate neamurile vecului vecurilor; Amin.

Cap 4.

DREPTU aceea vă rog pre Voi eș legatul întru Dom-

nulă, cu vrednicie să îmblați după chemarea cu care sunteți chemați,

2. Cu toată smerenia și blîndețea, cu îndelungă răbdare, îngăduindu-vă unul altuia cu dragoste;

3. Nevoindu-vă a păzi unirea duhului întru legătura păcii.

4. Unu trup și unu Duh, precum și chemați sunteți într'ună nădejde a chemării voștre;

5. Unu Domn, ăă credință, unu botez;

6. Unu Dumnezeu și Tatăl tuturor, care este preste toate, și prin toate, și întru noi toți.

7. Iar unuia fă-căruia din noi s'a dat darul după măsura darului lui Christos.

8. Pentru aceea ăice: suindu-se la înălțime, robî-a robime, și a dat daruri omenilor.

9. Iar aceea ce ăice că s'a suit, ce este, fără numai că s'a pogorit întîiu la cele mai de jos latură ale pămîntului?

10. Cea ce s'a pogorit, acela este care s'a și suit mai pre sus de toate cerurile, ca să imple toate.

11. Și acela a dat pre unii apostoli, iar pre alții prooroci, iar pre alții evange-liști, iar pre alții păstori și dascăli,

12. Spre săvîrșirea sfinților, spre lucrul slujbei, spre zidirea trupului lui Christos;

13. Pînă ce vom ajunge toți la unirea credinței și a cunoștinței Fiului lui Dumnezeu, întru bărbat desă-

vîrșit, la măsura vîrstei împlinirii lui Christos;

14. Ca să nu mai fim prunci, învălîndu-ne și purtîndu-ne pre totu vîntul învîștăturei, întru amăgitura omenilor, întru viclesug, spre meșesugirea înțelepciunii;

15. Ci adevărați fiind întru dragoste, să crescem întru elu toate, care este capul, Christos;

16. Din care totu trupul, potrivit, alcătîindu-se și închiindu-se prin toată pipăirea dării, după lucrare întru măsura fă-căruia medulari, face crescerea trupului spre zidirea sea singur, întru dragoste.

17. Dreptu aceea, acêta ăicu și mărturisesc întru Domnul, ca să nu mai îmblați voi, precum și celelalte neamuri îmblă, întru desertăciunea minții lor.

18. Întunecați fiind la min-te, înstrăinați de viața lui Dumnezeu, pentru necunoștința care este întru ei, pentru împetirea inimii lor;

19. Care întru nesimțire petrecînd s'a dat pre sine înversînării, spre lucrarea a toată necurăția întru lăcomie.

20. Iar voi nu așa ați cunoscut pre Christos;

21. De vreme ce pre elu lă-ați audit, și întru dînsul v'ați învățat, precum este adevărul întru Iisus;

22. Ca să lepădați voi, după cea mai 'nainte vieșuire, pre omul celu vechiu, care se strică după poștele înșelăciunii;

23. Și să vă înnoiți de is-novă cu duhul minții vóstre,

24. Și să vă îmbrăcați în omul celú nou, care duple Dumneđeú s'a ziditú, intru dreptate și intru sfințenia adevérului.

25. Dreptú aceeaa lepédindú minciuna grăiți adevérulú, fã-care cu aprópele lui; cãci suntemú unulú altuia mēdularie;

26. Miniati-vē și nu greșiți; sórele să nu apuiă intru minia vóstra;

27. Nu dați locú diavolului.

28. Celú ce fură să nu măifure, ci măi virtosú să se ostենescă, lucrindú binele cu mîinele sele, ca să aibă să dea celui lipsitú.

29. Totú cuvintulú putredú să nu ėsă đin gura vóstră; cinumai care este bunú spre zidirea trebuinței, ca să dea darú celorú ce audú.

30. Și să nu intristați pre Duhulú celú Sfinlú alú lui Dumneđeú, intru care v'ați pecetluitú spre diúa rēscumperării.

31. Tótă amăriciunea, și minia, și înălțimea, și strigarea, și hula să se lepede de la voi, împreună cu tótă rēutatea;

32. Și fiți unulú cătră altulú buní, milostivi, iertindú unulú altuia, precumú și Dumneđeú v'a iertatú voē intru Christos.

Capú 5.

FII dar următori lui Dumneđeú, ca nisce fii iubiți;

2. Și îmblați intru dragoste, precumú și Christos v'a iubitú pre voi, și s'a datú pre

sine pentru noi aducere și jertfă lui Dumneđeú, intru mirosú cu bună mirēsma.

3. Iar curvia și tótă necurația saú lăcomia nici să se numescă intru voi, precumú se cuvine sfinților;

4. Și măscăriciunea, și vorba nebunescă, și glumirea care nu se cuvinú, ci măi virtosú muițămita;

5. Că acesta să sciți, că totú curvarulú, saú necuratulú, saú lacomulú, care este slujitorú idolilorú, n'are moștenire intru împărăția lui Christos și Dumneđeú.

6. Nimeni pre voi să nu vă înșele cu cuvinte deșerte; că pentru acestea vine minia lui Dumneđeú preste fii neascultării.

7. Decí să nu vă faceți împreună părtași acestora.

8. Că erați óre-cindú întunerecú, iar acumú lumină intru Domnulú;

9. Ca fii luminei să îmblați; că ródă Duhului este intru tótă bunătatea și dreptatea și adevérulú;

10. Cercindú ce este bine plăcutú Domnului.

11. Și nu vă amestecați cu faptele cele fără de ródă ale întunerecului, ci măi virtosú și mustrați.

12. Că cele ce se facú intru ascunsú de cătră dinșii, rușine este a le și grăi.

13. Iar tóte vedindu-se, de lumină se arată; că totú ce se arată, lumină este.

14. Pentru aceeaa đice: deștéptă-te celú ce dormi, și te scólă din morți, și te va lumina Christos.

15. Socotiți dreptú aceeaa

cum să îmblați cu pază; nu ca nise neînțelepți, ci ca cei înțelepți.

16. Rescumperîndu vremea, că dîlele rele sunt;

17. Dreptu aceea nu fiîne-precepuți, ci cunoscîndu ce este voia Domnului.

18. Și nu vă îmbetați de vinu, înu care este curvia, ci vă împleți de Duhul;

19. Vorbîndu înu voi în psalmi și laude și cîntări duhovnicesci, lăudîndu și cîntîndu înu inimele vîstre Domnului;

20. Mulțămîndu pururea pentru tôte, înu numele Domnului nostru Iisus Christos, lui Dumneđu și Tatălû;

21. Plecați-vê unulû altuîa înu frica lui Dumneđu.

22. Muîerile, plecați-vê bărbaților vîstri ca Domnului;

23. Căci bărbatulû este capu muîerii, precum și Christos capu bisericeî; și acesta este mîntuitorû trupulû.

24. Ci precumû biserica se supune lui Christos, așa și muîerile bărbaților sêi înu tôte.

25. Bărbați, îmbiți-vê muîerile vîstre, precum și Christos a iubitû biserica, și pre sine s'a datû pentru dînsa;

26. Ca pre ea să o sfințescă, curățîndu-o cu baia apei înu cuvîntu;

27. Ca să o puîă înaînte pre ea luiși slăvită, pre biserică neavîndu întînăciune, saû sbîrcitură, saû altû ce-va de acestû felû, ci ca să fiă sfîntă și fără de prihană.

28. Așa sunt datorî bărbați să-și iubescă muîerile lorû ca și trupurile sele; celû ce

și iubesc pre muîerea sea, pre sine se iubesc.

29. Că nimeni nicîuădată nu și-a urîtû trupulû sêu, cilû hrănesc pre elû, precum și Christos biserica;

30. Că mēdularie suntemû ale trupulû lui, din carnea lui și din ôsele lui.

31. Pentru aceea va lăsa omulû pre tatălû sêu și pre muma sea, și se va lipi de muîerea sea, și vorû fi amîndouî unû trupû.

32. Taina acēsta mare este; iar eû dicû de Christos și de biserică.

33. Decî dar și voi unulû fiă-care așa să-și iubescă pre muîerea sea ca pre sine; iar muîerea să se temă de bărbatû.

Capû 6.

FECIORÎ, ascultați pre părinții vîstri înu Domnului; că acēsta este cu dreptate.

2 Cînstesc pre tatălû tēu și pre muma tea; (care este porunca cea d'întiîu înu făgăduință;)

3. Că să-ți fiă ție bine, și să fi cu dîle multe pre pămintû.

4. Și părinții, nu vă urgiși pre fiî vîstri înu mină, ci-i cresceți pre ei înu învîșătura și certarea Domnului.

5. Slugile, ascultați pre stăpîniî vîstri cei duple trupû, cu frică și cu cutremurû, înu dreptatea inimei vîstre, ca și pre Christos;

6. Nu numai înaîntea ochilorû slujîndu-le, ca cei ce vorû că placă ômenilorû, ci

ce slugile lui Christos, făcîndu voia lui Dumnezeu din sufletu,

7. Cu bună-voință slujindu-le ca Domnului, iar nu ca oamenilor;

8. Șciind că ori-ce bine va face fă-care, aceea va lua de la Domnului, ori robul, ori celu slobod.

9. Și stăpînii, iarăși acestea să faceți cătră dînșii, slăbindu îngrozirea; sciind că și alu vostru și alu loru Domnulu este în ceruri, și alege-re de față nu este la dîn-sul.

10. Decî, frații mei, întăriți-v întru Domnulu, și întru puterea tării lui;

11. Îmbrăcați-v întru tôte armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotiva meșteșugirilor diavolului;

12. Căci nu ne este noe lupta împotiva trupulu și a singelui, ci împotiva începătorielor, și a domnilor, și a stăpînilor intunecului vécului acestuia, împotiva duhurilor réutății întru cele ceresci.

13. Pentru aceea luați tôte armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotivă în diua cea rea, și tôte isprăvindule să stați.

14. Stați dreptu aceea închingîndu-vé mijloculu vostru cu adevêrul, și îmbrăcîndu-vé cu zaia dreptății,

15. Și încălțîndu-vé pició-rele întru gătirea Evangheliei păcii;

16. Preste tôte luîndu pavăza credinței, cu care veți puté stinge tôte săgețile viclénului cele aprinse.

17. Și coifulu mîntuirii lu-ați, și sabia duhului, care este cuvintulu lui Dumnezeu:

18. Prin tótă rugăciunea și cererea rugîndu-vé în tótă vremea întru duhulu, și la însăși acésta prevegheîndu cu tótă răbdarea și rugăciunea pentru toți sînții, și pentru mine,

19. Ca să mi se dea mie cuvintu întru deschiderea gurei mele cu îndrăsnélă a aréta taina Evangheliei,

20. Pentru care facu soliă în legături, ca întru dînsa cu îndrăsnélă să grăescu, precum mi se cuvine a grăi.

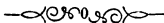
21. Iar ca să sciți și voi cele pentru ce facu, tôte voe le va aréta Tichic, iubitulu frate și credinciósa slugă întru Domnulu;

22. Pre care pentru însăși acésta lă-amu trămisu la voi, ca să sciți cele pentru noi, și să mîngîie inimele vóstre.

23. Pace fraților și dragoste cu credință de la Dumnezeu Tatálu și Domnulu Iisus Christos.

24. Darul cu toți cari iubescu pre Domnulu nostru Iisus Christos întru nestricăciune. Amin.

† Cătră Efesiani s'a scrisu de la Roma prin Tichic.

EPISTOLIA

SFÎNTULUI APOSTOLU PAVEL

Cea către Filippisiani.

Cap 1.

PAVEL și Timotheu, slugile lui Iisus Christos, tuturor sfinților întru Christos Iisus, celor care sunt în Filippi, împreună cu episcopii și diaconii;

2. Dară voe și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru și Domnul Iisus Christos.

3. Mulțămesc Dumnezeu-lui meu întru totă pomenirea voastră,

4. Pururea întru totă rugăciunea mea pentru voi toți cu bucuria rugăciune făcîndu.

5. Pentru împărtășirea voastră întru Evangeliă, din ziua d'intîi pînă acum;

6. Nădăduindu-mă la înșăși acesta, că cel care a început întru voi lucrul cel bun, lă va săvîrși pînă la ziua lui Iisus Christos;

7. Precum mă-este mie cu dreptate acesta a cugeta pentru voi toți, pentru că v-amă eu pre voi în inimă, și în legăturile mele, și în răspunsul și adevărarea Evangheliei cu mine împreună părtași darului voi toți fiindu.

8. Că martor mie mă-este Dumnezeu, că v iubesc pre voi toți întru milostivirile (dragostea) lui Iisus Christos.

9. Și de acesta mă rog, ca dragostea voastră încă mai mult și mai mult să prisosească întru cunoștință și întru totă preceperea;

10. Ca să ispitii voi cele de folos, ca să fiți curași și fără de smintelă în ziua lui Christos;

11. Plini de ródele dreptății, cari sunt prin Iisus Christos, spre slava și lauda lui Dumnezeu.

12. Și voesc să știți, voi, fraților, că cele pentru mine mai virtos spre sporul Evangheliei au venit;

13. Cătu legăturile mele s'au făcut arătate întru Christos în tot divanul, și la cei-alți la toți;

14. Și cei mai mulți din frați întru Domnul nădăduindu-se pentru legăturile mele, mai multă cutesă fără de frică a grăi cuvîntul.

15. Unii și pentru pisma și pricirea, iar alții pentru bu-

na-voință propoveduescū pre Christos.

16. Unii prin pregonire pre Christos vestescū nu curatū, socotindū că vorū aduce ne-cazū legăturilorū mele;

17. Iar alții din dragoste, sciindū că spre răspunsulū Evangeliei sunt pusū.

18. Ce este dar? Ță în totū chipulū, orī prin pricină, orī prin adevărū, Christos se propoveduesce; și intru acēsta mă bucurū, și încă mă voiū bucura.

19. Că sciū-că acēsta, mī va fi mie spre mīntuire prin rugăciunile vōstre, și prīndarea duhului lui Iisus Christos,

20. Dupre așteptarea și nă-dejdea mea, că intru nimicū nu mă voiū rușina, ci intru toată îndrăsnela, precumū pururea, așa și acumū se va mări Christos în trupulū meū, orī prin vieță, orī prin mōrte.

21. Că mie a viețui este Christos, și a muri dobîndă.

22. Iar dacă a viețui în trupū, acēsta mī-este rōdă lucrului, și ce voiū alege, nu sciū.

23. Că sunt coprinsū de a-mîndouē, dorință avîndū a mă slobođi, și împreună cu Christos a fi; mai bine cu multū mai virtosū;

24. Iar a rămîné în trupū, de folosū este pentru voi.

25. Și acēsta nădăjduindū sciū, că voiū rămîné și împreună voiū petrece cu voi cu toți spre sporirea vōstră și bucuria credinței;

26. Ca lauda vōstră să sporească intru Christos Iisus în-

tru mine, prin venirea mea iarăși cătră voi.

27. Numai cu vrednicia du-pre Evangelia lui Christos să petreceți, ca orī viindū și vėdindū-vē pre voi, orī nefindū de față la voi, să audū cele pentru voi, că stați intr'unū sufletū, împreună nevoindu-vē pentru credința Evangeliei;

28. Și nesfiindu-vē intru nimicū de cei improtivnici; care acelora este arētare a perđării, iar voē a mîntuirii, și acēsta de la Dumnezeu;

29. Că voē vi s'a dăruitū pentru Christos, nu numai intru elū a crede, ci și pentru dînsulū a pătimi;

30. Aceași luptă avîndū care ați vėdutū intru mine, și acumū auziți pentru mine.

Capū 2.

DECI de este vrē-ūă mîngi-diare intru Christos, de este vrē-ūă vōire bună a dragostii, de este vrē-ūă împărtășire a duhului, de este vrē-ūă milostivire și îndurare,

2. Împliniți bucuria mea, ca aceeași să cugetați, aceeași dragoste avîndū, unū sufletū fiindū, una cugetîndū.

3. Nimicū cu pregonire saū cu mărire desērtă, ci cu smereniă unulū pre altulū socotîndū a fi mai de cinste de cātū pre sine.

4. Nu ale sele fiesce-care, ci și ale altora fiesce-cine să căutați.

5. Că acēsta să se înțelégă intru voi, care și intru Christos Iisus;

6. Care în chipulū lui Dumnezeu fiindū, nu răpire a

socotită a fi elū cu Dumne-deū;

7. Ci s'a deşertatū pre sine, chipū de robū luindū, întru asemănarea ómenilorū făcîndu-se;

8. Şi cu închipuirea aflîndu-se ca omulū, s'a smeritū pre sine, ascultătorū făcîndu-se pînă la mórte, iar mórte de cruce.

9. Pentru acésta şi Dumne-deū pre dînsulū lū-a prĕinălţatū, şi i-a dăruitū lui nume care este preste totū numele;

10. Ca întru numele lui Iisus totū genuchiulū să se plece, alū celorū ceresci, şi alū celorū pămîntesci, şi alū celorū de desubt;

11. Şi tótă limba să mărturisescă, că Domnulū Iisus Christos (Domnū este Iisus Christos) întru slava lui Dumne-deū Tatălū.

12. Decī, iubişii mei, precumū pururea aşi ascultatū, nu numai precumū cîndū eram de faţă, ci cu multū mai virtosū cîndū sunt departe, cu frică şi cu cutremurū mintuirea vóstră o lucraşi.

13. Că Dumne-deū este care lucrédă întru voi şi ca să voiţi, şi ca să lucraşi, pentru buna voinţă.

14. Tóte le faceşi fără de cîrtiri şi fără de îndoûiri;

15. Ca să fişi fără de prihană şi întregi, fiī lui Dumne-deū curaşi, în mijloculū neamulū celui îndereţnicū şi rĕsvrătindū, întru care să strălucişi ca nisco luminători în lume;

16. Cuvîntulū vĕşei cuprîndîndū, spre laudă mie în şi ũa lui Christos, că nu în deşertū

amū alergatū, nici în deşertū m'amū osenitū;

17. Ci demēşi jertfesc pentru jertfa şi slujba credinşei vóstre, mă bucurū, şi împreună mă bucurū cu voi cu toţi;

18. Aşjderea şi voi vĕ bucuraşi, şi împreună vĕ bucuraşi cu mine.

19. Şi nădăjduescū întru Domnulū Iisus, că pre Timotheū fără de zăbavă lū voiū trāmite la voi, ca şi eū să-nū facū inimabună, înţelegîndū cele pentru voi;

20. Că pre nimeni n'amū de unū sufletū cu mine, care cu totū deadinsulū să se griješcă de voi.

21. Că toţi ale sele caută, iar nu ale lui Christos Iisus.

22. Iar pedepsirea lui o scişi, că precumū unū tată fiulū împreună cu mine a slujitū întru Evangeliă.

23. Pre acesta dar nădăjduescū să-lū trāmişū, îndatăşi după ce voiū vedē cele pentru mine.

24. Iar amū nădejde întru Domnulū, că şi eū fără de zăbavă voiū veni la voi;

25. Iar de nevoiē lucrū amū socotitū pre Epafrodit fratele şi împreună lucrătorulū, şi ostaşulū celū d'impreună cu mine, iar alū vóstru apostolū, şi slujitorū alū trebei mele, a-lū trāmite la voi;

26. De vreme ce doria să vadă din voi pre toţi, şi era mihnitū, că aşi auđitū că a fostū bolnavū.

27. Că a fostū bolnavū aproape de mórte; şi Dumne-deū lū-a miluitū pre elū; şi nu numai pre elū, ci şi pre

mine, ca nu întristare presete întristare să aibă.

28. Deci cumă mai degrabă amă trimisă pre elă, ca vându-lă pre elă iarăși, să vă bucurați, și eu mai fără de mihnire să fiu.

29. Priimiți-lă dreptă aceea pre elă intru Domnulă cu totă bucuria, și pre unii ca acestia intru cinste i-aveți;

30. Căci că pentru lucrulă lui Christos pînă la mórte s'a apropiatū, nebăgindū sémă de vică, ca să împlinescă lipsa vóstră a slujbei celei cătră mine.

Capū 3.

D'ACIA, frații mei, bucurați-vă intru Domnulă; aceteași a scrie voe, mie nu-mi este cu lene, iar voe de folos.

2. Păziți-vă de ciînă, paziți-vă de lucrătorii cei rēi, păziți-vă de tăiăre.

3. Că noi suntemū tăiărea imprejură, care cu duhulă slujimū lui Dumneđeū, și ne lăudămū intru Christos Iisus, și nu ne nădăduimū in trupū;

4. Măcarū că eu amă nădejde și in trupū. De se pare cui-vași altuia a se nădăjdui in trupū, eu mai multū;

5. Tăiatū imprejură a opta di, din neamulă lui Israel, din semenția lui Veniamin, Evreū din Evrei, dupre lege fariseū,

6. Dupre rivnă gonindū biserică, dupre dreptatea cea din lege făcindu-mă fără de prihană.

7. Ci cele ce mi-era mie dobîndi, acestea le-amă socotitū pentru Christos pagubă.

8. Iar mai virtosulă și soco-

tescū tóte pagubă a fi pentru covîrșirea cunoscînței lui Christos Iisus Domnulă meū; pentru care de tóte m'amă păgubitū, și le socotescū gunoe a fi, ca pre Christos să dobîndescū,

9. Și să mă aflu intru elă, neavindū dreptatea mea ce din lege, ci cea ce este prin credința lui Christos, cea ce este de la Dumneđeū dreptate intru credință;

10. Ca să cunoscū pre elă, și puterea inviării lui, și împărtășirea patimiloră lui, închipuindu-mă cu mórtea lui;

11. Că dóră cumă-va ași ajunge la inviărea morților.

12. Nu că acumă amă lătatū, sau acumă sunt desăvirșitū; ci gonescū ca dóră voii și ajunge, intru care (pentru că) sunt și ajunsū de Christos Iisus.

13. Fraților, eu încă nu mă socotescū să fi ajunsū;

14. Ci numai una, cele din 'napoi utindu-le, și la cele din 'nainte întindū-mă, la semnū alergū, la rēsplătireă chîmării celei de susă a lui Dumneđeū intru Christos Iisus.

15. Deci căci desăvirșitū suntemū, acēsta să gîndimū; și dacă ce-va intr'altū chipū gîndiți, și acēsta Dumneđeū va descoperi voe;

16. În a la cea ce amă ajunsū, cu același canon (drep-tariū) să viețuimū, aceeași să gîndimū.

17. Fiți împreună următori mie, fraților, și vă uitați la cei ce așa îmblă, precumă aveți pildă pre noi.

18. Pentru că mulți îmblă,

de care de multe ori amû
disû voe, iar acumû şi plu-
gindû dicû, pre vrăjmaşii cru-
cii lui Christos;

19. Alû cărora sfîrşitulû le
este perđarea, alû cărora Dum-
neđeû este pîntecele, şi slava
întu ruşinea lorû, care cele
pămîntesci cugetă.

20. Că petrecerea nôstră
în ceruri este; de unde şi
pre mintuitorulû aşteptamû,
pre Domnulû nostru Iisus
Christos;

21. Care va schimba chipulû
trupulû smereniei nôstre, ca
să se facă în chipulû trupu-
lû slavei lui, duple lucrarea
puterii ce are elû de a-şi spu-
ne luişi tôte.

Capû 4

DECI, fraţiî mei cei iubiţi şi
doriţi, bucuria mea şi cunu-
na mea, staţi întu Domnulû,
iubiţilor.

2. Pre Evodia rogû, şi pre
Sintichi rogû aceeaşi să gin-
dască întu Domnulû;

3. Încă te rogû şi pre tine,
soşule iubit, ajută-le lorû,
care împreună cu mine s'au
nevoitû întu Evangeliă, şi
cu Climent şi cu cei-l-alţi
împreună lucrători ai mei, ale
cărora numele sunt scrise
în cartea vieţei.

4. Bucuraţi-vă pururea în-
tru Domnulû; şi iarăşi dicû,
bucuraţi-vă.

5. Blîndeţele vóstre să se
facă sciute tuturilor ômenilorû.
Domnulû aprópe este.

6. Nimicû să nu vă grijiţi,
ci întu tôte prin rugăciune
cu mulţamită cererile vóstre
să se arate lui Dumneđeû;

7. Şi pacea lui Dumneđeû
ceaa ce covîrşesce tótă min-
tea va păzi inimele vóstre
şi cugetele vóstre întu Chris-
tos Iisus.

8. D'acia, fraţiî mei, câte
sunt adevărate, câte sunt cin-
stite, câte sunt drepte, câte
sunt curate, câte sunt iubite,
câte sunt de bună laudă, ori-
ce (de este vre-ûă) faptă bună
şi ori-ce laudă, acestea să
gîndiţi.

9. Care v'aţi şi învăţatû, şi
aţi luatû, şi aţi auditû, şi vê-
dută întu mine, acestea să
le faceţi; şi Dumneđeulû păcii
va fi cu voi.

10. Şi m'amû bucuratû întu
Domnulû fórte, căci étă ôre-
cîndû aţi înfloritû a purta
grija de mine; precumû şi
purtaţi, dar n'aţi avutû vre-
me cu prilejû.

11. Nu dóră că pentru lip-
sa dicû; că eû m'amû de-
prinsû întu care sunt, îndes-
tulatû a fi.

12. Sciû şi a mă smeri, sciû
şi a avé de prisositû; întu
totû şi întu tôte m'amû în-
văţatû şi a mă satura şi a
flămîndi, şi a avé de priso-
sitû şi a fi lipsitû;

13. Tôte le pociû întu Chri-
stos celû ce mă întăresce.

14. Însă bine aţi făcutû de
v'aţi făcutû împreună părtaşî
necazului meu.

15. Şi sciţi şi voi, Filippi-
sianilorû, că la începutulû E-
vangeliei, cîndû amû eşitû din
Macedonia, nici-ûă biserică
n'a făcutû împărtăşire cu mi-
ne în cuvîntû de dare şi de
luare, fără numai voi singuri;

16. Că şi în Thessalonie şi
ûă dată şi de două ori cele

spre trebuința mea ași trimis.

17. Nu că dar caută darea, ci caută rodul celă prisositor spre folosul vostru.

18. Și amă luată tóte, și amă de prisosită; implutu-m'amă, luindă de la Epafrodit cele trimise de la voi, mirosă cu bună mirăsmă, jertfă primită, bine-plăcută lui Dumnezeu.

19. Iar Dumnezeulă meă să împlinescă tótă trebuința voastră după bogăția sea întru slavă, întru Christos Iisus.

20. Iar lui Dumnezeu și Tatălă nostru slava în veci vecilor. Amin.

21. Spuneți închinăciune la totă sfintulă întru Christos Iisus.

22. Închină-se voă frații care sunt împreună cu mine. Închină-se voă toți sfinții, mai ales cei din casa Cesarului.

23. Darulă Domnului nostru Iisus Christos cu voi cu toți. Amin.

† Cătră Filippisiani s'a scrisă de la Roma prin Epafrodit.

EPISTOLIA

SFINTULUI APOSTOLU PAVEL

CEA CĂTRĂ COLASSIANI.

Capă 1.

PAVEL, apostolă ală lui Iisus Christos prin voia lui Dumnezeu, și Timotheu frațele,

2. Celoră ce sunt în Colasă sfinților și credincioșilor frați întru Christos; dară voă

și pace de la Dumnezeu Tatălă nostru, și Domnulă Iisus Christos.

3. Mulțămimă lui Dumnezeu și Tatălă Domnului nostru Iisus Christos, pururea pentru voi rugându-ne,

4. Auđindă credința voastră cea întru Christos Iisus, și

*

dragostea care aveți către toți sfinții,

5. Pentru nădejdea cea gătită voe în ceruri, care ați auditu mai 'nainte întru cuvintul adevărului Evangheliei,

6. Care este de față la voi, precum și în totă lumea; și este făcîndu ăa ródă, și crescîndu precum și întru voi, din ziua care ați auditu și ați cunoscutu darul lui Dumnezeu întru adevăr;

7. Prucum v'afi și învățat de la Epafra iubitul cel d'impreună slugă cunoi, care este credinciosu pentru voi slujitoru alu lui Christos.

8. Care ne-a și arêtat noe dragostea vóstră întru Duhul.

9. Dreptu aceea și noi, din care di amă auditu, nu încetăm pentru voi rugîndu-ne, și cerîndu ca să vë împlei de cunoșcința voiei lui întru totă înțelegerea și înțelepciunea duhovnicéscă;

10. Ca să îmblați voi cu vrednicia Domuului spre totă plăcerea, întru totu lucrul bun făcîndu ródă și crescîndu spre cunoșcința lui Dumnezeu;

11. Cu totă puterea întărindu-vë duple tária slavei lui, întru totă îngăduirea, și îndelunga răbdare cu bucuria;

12. Mulțămîndu Tatălui celui ce ne-a învrednicit pre noi în partea sôrtei sfinților întru lumină;

13. Care ne-a isbăvit pre noi din stăpînirea întunerecului, și ne-a mutat la împărăția Fiului dragostii lui;

14. Întru care avem răs-cumpărarea prin sîngele lui, iertarea păcatelor;

15. Care este chipul lui Dumnezeu celui nevêdut, întiut născut de cătu totă zidirea;

16. Căci întru dînsul s'au zidit tôte, cele di ceruri și cele de pre pămînt, cele vêdute și cele nevêdute, ori scaunele, ori domniile, ori începătoriele; tôte printr'însul și întru dînsul s'au zidit;

17. Și elu este mai 'nainte de tôte, și tôte întru dînsul sunt aședate;

18. Și elu este capul trupului bisericei, care este începătura (pirgă), întiut născut din morți, că va să fiă întru tôte elu celu întiut;

19. Că întru elu bine a voit să locuască totă împlinirea,

20. Și printr'însul să împace tôte spre sine, făcînd pace prin sîngele crucii lui printr'însul, ori celor de pre pămînt, ori celor din ceruri.

21. Și pre voi, cari erați ôre-cîndu înstrăinați și vrăjmași cu mintea întru lucruri rele,

22. Etă acum v'a împăcatu în carnea trupului, prin mörte, să vë puia pre voi sfinți și fără de prihană și nevino-vași inaintea sea;

23. De veți rămîné întru credință întemeiați și întăriți, și nemișcați din nădejdea Evangheliei, care ați auditu, ceea ce s'a propoveduit întru totă zidirea cea de subt ceru: căreia m'amă făcutu cu Pavel slujitoru.

24. Acum mă bucur întru patimele mele pentru voi, și împlinesc lipsele necazurilor lui Christos în trupul

mei, pentru trupul lui, care este biserica;

25. Căreia m'amă făcută eu slujitoru după economia lui Dumnezeu, care mi s'a dată mie spre voi, să împlinesc cuvîntul lui Dumnezeu;

26. Taîna cea ascunsă din veci și din neamuri iar acum s'a arătat sfinților lui;

27. Căroa a voit Dumnezeu a le arăta care este bogăția slavei taînei acesteia întru neamuri, care este Christos întru voi, nădejdea slavei;

28. Pre care noi propoveduim, sfătuind pre totu omul și învățînd pre totu omul, întru totă înțelepciunea, ca să punem de față pre totu omul desăvîrșit întru Christos Iisus;

29. Întru care mă și ostesc, nevoindu-mă după lucrarea lui care se lucră întru mine întru putere.

Cap 2.

PENTRU că voesc să știți voi cătă nevoie amă pentru voi, și pentru cei din Laodicia, și căți n'au vedută fața mea în trup;

2. Ca să se mîngîie inimile lor, tocmiți fiind ei întru dragoste, și spre totă bogăția încredințării înțelegerii, spre cunoștința taînei lui Dumnezeu și Tatăl și lui Christos;

3. Întru care sunt toate vistierile înțelepciunii și ale cunoștinței ascunse.

4. Și acêsta dicu, ca nu cine-va să vă amăgescă pre voi cu cuvînte plecătorie (înselătorie).

5. Că de și sunt eu trupul depărtat, dar eu duhul împreună cu voi sunt, bucurîndu-mă și vedîndu rîndu-ela voastră, și tăria credinței voștre întru Christos.

6. Decî precum ați luat pre Christos Iisus Domnul, întru dînsul să imblați;

7. În rădăcinați fiind și zîdindu-vă întru dînsul, și întărindu-vă întru credință, precum v'ați învățat, prisoind întru ea cu mulțămîtă.

8. Socotiți ca să nu vă fure pre voi cine-va cu filosofia și cu înșelăciunea deșertă, după predania omenilor, după stichiele lumii, și nu după Christos.

9. Căci întru dînsul locuiesc totă plinirea Dumnezeirii trupeșe;

10. Și sunteți întru dînsul plini, care este capul a totă începătoria și stăpînia;

11. Întru care sunteți și tăiați împrejur cu tăiere împrejur nefăcută de mină, întru desbrăcarea trupului păcatelor carni, întru tăierea împrejur a lui Christos;

12. Îngropați fiind împreună cu el prin botez, întru care v'ați și sculat împreună prin credința lucrării lui Dumnezeu cel cu lă-a sculat pre el din morți.

13. Și pre voi, căci erați morți întru păcate și întru neștierea împrejur a trupului vostru, v'a înviat împreună cu dînsul, dăruindu-vă voe toate greșele;

14. Stergînd cu dogmele zapisul ce era asupra noastră, care era protivnic noe, și pre acela lă-a luat din

mișlocu, pironindu-lă pre crace;

15. Desbrăcîndu începătoriele și domniele, i-a vedită de față, arătîndu-i biruiți pre dinșii întru dînsa.

16. Decî nimeni pre voi să nu vă judece pentru mincare saū bîntură, saū pentru parte a sîrbătorii, saū a lunei noîe, saū a sîmbetelor;

17. Care sunt umbre celorlă viitorie, iar trupulă alu lui Christos.

18. Nimeni pre voi să nu vă amăgescă, voindă prin smereniă și slujba ingerilor, la cele ce nu le-a vedită cu mîndriă imblîndu, îndesertă înfiîndu-se din mintea trupului său.

19. Și neștiîndu capulă, dintru care totu trupulă, prin închițăiături și legături priimîndu darea și întocmîndu-se, cresce crescerea lui Dumneșu.

20. Decî de ați murită împreună cu Christos despre stichiele lumii, dreptă ce ca cumă ați fi viețuîndu în lume prîlmîți obiceiuri?

21. Nu te atinge, nici gusta, nici pipăi;

22. Carî sunt tôte spre stricăciune prin obiceiuință, după poruncele și învățăturele omenilor.

23. Carî sunt avîndu cuvîntu numai alu înțelepciunii întru slujba cea din voia sea și intru smereniă și intru nepărtinirea trupului, nu în vreună cinste spre sașiulă trupului.

Capu 3.

DECÎ dar de v'ăți sculată împreună cu Christos, ce-

le de susu căutați, unde este Christos ședîndu d'a drépta lui Dumneșu.

2. Cele de susu gîndiți. iar nu cele pămîntesci.

3. Că ați murită, și vieța voastră este ascunsă cu Christos întru Dumneșu.

4. Cîndu se va arêta Christos, vieța voastră, atunci și voi cu dînsulă împreună veți arêta întru slavă.

5. Dreptă aceea omoriți mîdulariele vóstre cele de pre pămîntu, curvia, necurăția, patima, pofta cea rea, și lăcomia, care este slujire idolilor;

6. Pentru care vine minia lui Dumneșu preste fii neascultării;

7. Între care și voi ôre-cîndu ați imblată, cîndu viețuiați întru acelea.

8. Iar acumă lepêdați-le și voi acelea tôte, minia, iușimea, rîutatea, hula, cuvîntulă de rușine din gura voastră.

9. Nu grăiți minciună unulă cătră altulă; desbrăcîndu-vă de omulă celă vechiă d'impreună cu faptele lui,

10. Și imbrăcîndu-vă întru celă nouă, care se înnoesce spre cunoscînță după chipulă celă ce lă-a zidită pre elă;

11. Unde nu este Ellin și Iudeu, tăiăre împrejură și netăiăre împrejură, barbară. Scith, robă, slobodă; ci tôte și întru toți Christos.

12. Decî imbrăcați-vă, ca nîsce aleși ai lui Dumneșu sfinți și iubiți. întru milostivirile îndurărilor, întru bunătate, întru smereniă, întru blîndeță, întru îndelunga răbdare;

13. Suferindă unul pre altul, și iertindă unulă altuia, de are cine-va împotriva cui-va piră; precum și Christos a iertat voe, așa și voi.

14. Iar preste toate acestea întru dragoste, care este legătura săvârșirii;

15. Și pacea lui Dumnezeu să se dăruască întru inimele voastre, la care și chemați sunteți într'unu trup; și mulțamitori vă faceți.

16. Cuvîntul lui Christos să locuască întru voi bogat, întru totă înțelepciunea; învățîndu-vă și înțelepțîndu-vă pre voi înșivă, cu psalmi; și cu laude și cu cîntări duhovnicesci, întru daru cîntînd întru inimele voastre Domnului.

17. Și totu ori-ce faceți, cu cuvîntul său cu lucrul, toate întru numele Domnului Iisus, mulțamîndu lui Dumnezeu și Tatăl prin el.

18. Muierile, plecați-vă bărbatilor vostri, precum se cuvine, întru Domnul.

19. Bărbații, iubiți-vă muierile voastre, și nu vă amăriți asupra lor.

20. Feciorii, ascultați pre părinții vostri întru toate, că acesta este bine-plăcută întru Domnul.

21. Părinții, nu ve urgisiți pre fiii vostri întru mină, ca să nu se mîhnescă.

22. Slugile, ascultați pre stăpîniții vostri cei duple trup întru toate, nu numai înaintea ochilor slujindu-le, ca cei ce voru să placă omienilor, ci întru dreptate inimei, temîndu-vă de Dumnezeu;

23. Și totu ori-ce faceți, din

sufletu să faceți, ca Domnului, iar nu ca omienilor;

24. Sciîndă că de la Dumnezeu veți lua răsplătirea moștenirii; că Domnului Christos slujiți.

25. Iar celu ce face nedreptate, va lua aceea ce a făcutu cu nedreptate; și alegere de față nu este.

Capu 4.

STĂPÎNII, ce este cu drep-tul. și ce este tocmela slugilor să dați, sciîndă că și voi aveți Domnu în ceruri.

2. La rugăciune așteptați, preveghiîndu întru dînsa cu mulțamită;

3. Rugîndu-vă împreună și pentru noi, ca Dumnezeu să deschidă noe ușa cuvîntului, să grăimă taina lui Christos, pentru care sunt și legat;

4. Ca să o arătăm pre ea, precum se cade mie a grăi.

5. Cu înțelepciune să imblai cătră cei de afară, vreme rîscumpărîndu.

6. Cuvîntul vostru totu de-una să fiă cu haru, dresu cu sare, ca să sciți cumu se cade voe a răspunde fiesce-căruia.

7. Cele despre mine toate le va spune voe Tichie iubitul frate, și credinciosul slujitor și d'impreună slugă întru Domnul;

8. Pre care lă-amu trimis la voi pentru însăși acesta, ca să sciă cele pentru voi, și să mîngie inimele voastre;

9. Împreună cu Onisim credinciosul și iubitul frate, care este dintre voi; toate voru spune voe cele de aici.

10. Închină-se voe Aristarch

celu împreună cu mine robitu, și Marcu nepotulu Varnavei, de care ați luatū porunci; de va veni la voi, să-lu priimiți pre dinsulu;

11. Și Iisus ce se chiama Iust, care sunt din tairăa împrejurū; acestia singuri sunt împreună cu mine lucrători spre împărăția lui Dumnezeu, care mi-a fostū mie mîngiare.

12. Închină-se voe Epafra, care este dintre voi, sluga lui Christos, care se nevoesce pururea pentru voi intru rugăciuni ca să stați desăvîșitu și împliniți intru totă voia lui Dumnezeu.

13. Că mărturisescū de dinsulū că are rivnă multă pentru voi, și pentru cei din Laodicia și din Ierapole.

14. Închină-se voe Luca

doitorulū ceiu iubitū, și Dimas.

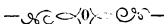
15. Spuneți închinăciune fraților celorū din Laodicia, și lui Nimfan, și bisericei celei din casa lui.

16. Și dacă se va citi epistolia acēsta de catră voi, faceți ca să se citească și în biserica Laodicianilorū; și cea din Laodicia ca și voi să o citiți.

17. Și diceți lui Archip: socotesce slujba care ai luatū intru Domnulū, ca să o implinesci.

18. Închinăciunea cu mina mea a lui Pavel. Aduceți-vē a minte de legăturile mele. Darulū cu voi. Amin.

† Cătră Colassiani s'a scrisū de la Roma prin Tichie și Onisim.

EPISTOLIA

SFINTULUI APOSTOLU PAVEL

CEA INTIŪ CĂTRĂ THESSALONICIANI.

Capū 1.

PAVEL, și Siluan și Timotheu, bisericei Thessalonicianilorū, intru Dumnezeu

Tatălū și Domnulū Iisus Christos; darū voe și pace de la Dumnezeu și Tatălū nostru, și Domnulū Iisus Christos.

2. Mulțămimū lui Dumne-

deu pururea pentru voi toți, pomenire de voi făcîndu în rugăciunile noastre;

3. Neîncetată pomenîndu pre voi de lucrul credinței, și ostenela dragostei, și răbdarea nădăjduirii întru Domnul nostru Iisus Christos, înaintea lui Dumnezeu și Tatăl nostru;

4. Știîndu, iubiților frați, de la Dumnezeu alegerea voastră;

5. Căci Evangelia noastră nu s'a făcutu la noi numai în cuvîntu, ci și întru putere, și întru Duhu Sfîntu, și întru adevărire multă; precum știți în ce chipu amu fostu între voi pentru voi.

6. Și voi următorî noe v'ați făcutu și Domnului, priimîndu cuvîntul întru necaz multu cu bucuria Duhului Sfîntu.

7. Atîta cît v'ați făcutu voi pildă tuturilor celor care credu în Macedonia, și Achaia.

8. Că de la voi s'a vestit învîntul Domnului nu numai în Macedonia și Achaia, ci și în totu locul credința voastră cea întru Domnul a eșit, cît nu trebuie să mai grăim noi ce-va.

9. Că aceia de noi spunu ce felu de intrare amu avutu la voi, și cum v'ați întorsu la Dumnezeu de la idolii a sluji Dumnezeului celui viu și adevărat;

10. Și a aștepta pre Fiul lui din ceruri (pre care lău învînt din morți) pre Iisus, care ne izbăvesce pre noi de minia cea viitoare.

Cap 2.

CĂ voi știți, fraților, întru Crea noastră la voi, că n'a fostu deșertă;

2. Ci întîu pătimîndu și ocăriți fiîndu, precum știți, în Fillipi, amu îndrăsnit întru Dumnezeul nostru a grăi cătră voi Evangelia lui Dumnezeu cu multă nevoie.

3. Că îndemnarea noastră nu este dintru înșelăciune, nici din necurația, nici cu vicleșug;

4. Ci precum ne-am cerat (adeverit) de la Dumnezeu a fi credincioși a primi Evangelia, așa grăim, nu ca cumu am plăcé omnilor, ci lui Dumnezeu celui ce cercă inimele noastre.

5. Că nicîădată întru cuvîntul de mîgulire amu fostu la voi, precum știți, nici prin prilej de lăcomie; Dumnezeu este martur.

6. Nici căutîndu de la omeni slavă, nici de la voi, nici de la alții; putîndu întru greutate a fi ca apostolii lui Christos;

7. Ci amu fostu cu liniște în mijlocul vostru, precum doica-și încălădesce pre fiu sîi.

8. Așa fiîndu-ne (îubîndu) de voi, bine voim a vă da voe nu numai Evangelia lui Dumnezeu, ci încă și sufletele noastre, pentru căci ați fostu noe iubiți.

9. Că aduceți-vă a minte, fraților, de ostenelele noastre și de nevoie; că diuă și noptea lucrîndu, ca să nu îngreuiăm pre cine-va din voi,

amă propovediută voă Evangelia lui Dumneđeū.

10. Voi sunteți martori și Dumneđeū, cumă cu cuvioșă și cu dreptate și fără de prihană amă fostă voă celoră ce ați cređută;

11. Precumă sciți, că pre unulă flă-care din voi, ca ună părinte pre fiu sēi, v'amă rugatū și v'amă mîngiatū,

12. Și amă mărturisitū, ca să imblați voi cu vrednicia lui Dumneđeū, care v'a chîamată pre voi întru a sea împărășă și slavă.

13. Dreptū aceaa și noi mulțămimū lui Dumneđeū neîncetatū, căci luîndū voi cuvîntulă audirii de Dumneđeū de la noi, ați primitū nu cuvîntulă ală ômeniloră, ci (precumă este adevăratū) cuvîntulă lui Dumneđeū, care se și lucrédă întru voi cei ce credeți.

14. Că voi, frațiloră, următorī v'ați făcutū bisericeloră lui Dumneđeū celoră ce sunt în Iudea, întru Christos Iisus, căci aceleași ați pătimitū și voi de la cei de ună neamă cu voi, precumă și aceia de la Iudei;

15. Care și pre Domnulă Iisus aū omoritū, și pre proorocii loră, și pre noi ne-aū gonitū, și lui Dumneđeū nu sunt plăcuți, și tutuloră ômeniloră staū împotivă;

16. Care ne oprescū pre noi să nu grăimū neamuriloră ca să se mîntuésă, ca să-și împlinésă păcatele loră pururea; ci a zositū asupra loră minia pînă în sfîrșitū.

17. Iar noi, frațiloră, rēmîindū sermani de cătră voi la

vreme de ună ceasă, cu fața, nu cu inima, mai multū ne-amă sirguitū a vedē fața voastră cu mare dorinșă.

18. Pentru aceaa amă vrutū să venimū la voi (eū adevă Pavel) și iă dată, și de două ori, și ne-a făcutū smințelă Satana.

19. Căci care este nădejdea noastră, saț bucuria, saū cununa laudei? aū nu și voi înaintea Domnului nostru Iisus Christos întru a lui venire?

20. Că voi sunteți slava noastră și bucuria.

Capū 3

DREPTŪ aceaa mai multū Dneputindū răbda, bine amă voitū a rēmîné în Athena singuri,

2. Și amă trāmisū pre Timotheū fratele nostru și slujitorulă lui Dumneđeū, și ajutătorulă nostru întru Evangelia lui Christos, ca să vē întărăscă pre voi și să vē mîngiē întru credinșă voastră;

3. Ca nici-unulă să nu se clătésă întru scîrbele acestea; că singuri sciți că spre acēsta suntemū puși.

4. Căci cindū amă fostū la voi, amă disū voă mai înainte, că vomū să avemū scîrbe, acumă precumă a și fostū, și sciți.

5. Dreptū aceaa și cū nerăbdindū mai multū, amă trāmisū ca să cunoscū credinșă voastră, ca nu cumă-va să vē fi ispititū pre voi celă ce ispitesce, și să fiă în zadarū ostenelă noastră.

6. Iar acumă viindū Timotheū la noi de la voi, și bine-vestindū noă credinșă și

dragostea voastră, și cumă că aveți pomenire bună de noi pururea, dorindă a ne vedé pre noi, precumă și noi pre voi;

7. Pentru acésta ne-amă mîngîiatî, fraților, de voi, întru totă necazulă și nevoia noastră, pentru credința voastră;

8. Că acumă noi vii suntemă, dacă stați voi întru Domnulă.

9. Că ce mulțamită vomă puté da lui Dumneđeu pentru voi, pentru totă bucuria cu care ne bucurămă pentru voi, inaintea Dumneđeului nostru,

10. Nópcea și diăa peste măsură rugîndu-ne ca să vedemă fața voastră, și să împlinimă lipsele credinței voștre?

11. Iar însuși Dumnndeș și Tatălă nostru, și Domnulă Iisus Christos, să îndrepteđe calea noastră cătră voi;

12. Și pre voi Domnulă să vă îmulțescă și să vă prîsosescă cu dragostea unuia spre altulă și spre toți, precumă și noi spre voi;

13. Ca să înărescă inimele voștre fără prihană întru sfințeniă, inaintea lui Dumneđeu și Tatălă nostru, întru venirea Domnului nostru Iisus Christos cu toți sfinții lui.

Capă 4.

D'ACIA, fraților, vă poftimă pre voi și vă rugămă întru Domnulă Iisus, precumă ați luatî de la noi în ce chipă se cuvine voé a imbla și a plăcé lui Dumneđeu, ca să prîsosiți mai multă;

2. Că sciți ce porunci amă dată voé prin Domnulă Iisus.

3. Căci acésta voia lui Dumneđeu, sfințirea voastră, a vă feri voi de totă curvia;

4. A sci fiă-care din voi ași stăpîni vasulă sêu întru sfințeniă și cinste;

5. Nu întru patimă de poftă, ca și paginî carî nu cunoscă pre Dumneđeu;

6. A nu trece și a se lăcomi în lucru asupra fratelui sêu; de vreme ce răsplătoră este Domnulă pentru toate acestea, precumă și mai 'nainte amă disă voé și amă mărturisită.

7. Că nu ne-a chîamată pre noi Dumneđeu spre necurăția, ci spre sfințeniă.

8. Dreptă aceea, celă ce defăiméđă, nu omă defăiméđă, ci pre Dumneđeu, care a dată Duhulă sêu celă Sfîntă întru noi.

9. Iar pentru iubirea de frați nu trebuiece a scrie voé; că singurî voi sunteți de la Dumneđeu ca să iubiți unulă pre altulă;

10. Pentru că și faceți aceea spre toți frații care stați în totă Macedonia; și vă rugămă pre voi, fraților, să adăogiți mai multă;

11. Și cu dragoste să vă nevoiți, ca să fiți cu liniște, și să faceți ale voștre și să lucrați cu mîinele voștre, precumă amă poruncită voé;

12. Ca să imblați cu bună chipă cătră cei de afară, și de nimică să nu aveți trebuință.

13. Iar nu voiă să nu sciți voi, fraților, pentru cei ce auă adormită, ca să nu vă în-

tristați, cași cei-l-alți cari n'au nădejde.

14. Pentru că de credem că Iisus a murit și a înviat, așa și Dumne-deu pre cei a-dormiți intru Iisus aduce-i-va împreună cu el.

15. Că acésta grăimă voe cu cuvintul Domnului, că noi cei vii, cari vom fi rămași intru venirea Domnului, nu vom întrece pre cei a-dormiți;

16. Că însuși Domnul intru poruncă, cu glasul ar-changelului, și intru trîmbița lui Dumne-deu se va pogori din cer, și cei morți intru Christos vor învia întii;

17. După aceea noi cei vii care vom fi rămași, împreună cu dinșii ne vom răpi în nori intru întîmpinarea Domnului în văzduh; și așa pururea cu Domnul vom fi.

18. Dreptu aceea mîngîia-ți-vă unii pre alții în cuvintele acestea.

Cap 5.

IAR de an și de vremi, fraților, nu aveți trebuință să scriem voe;

2. Că însive adevăratu sciți că diia Domnului ca un fur năpăstește așa va veni.

3. Căci cînd voru dice: pace și liniște, atunci fără de veste va veni preste dinșii pe-irca, cași durerea ceaia ce are în pîntece, și nu voru scăpa.

4. Iar voi, fraților, nu sunteți intru întunecă, ca să vă apuce diia aceea ca un fur.

5. Că toți voi fiți ai luminei sunteți și fiți ai dîlei; nu sun-

teți ai nopții, nici ai întunecului.

6. Dreptu aceea să nu dormim cași cei-l-alți, ci să prevegăm, și să fim treji.

7. Că cei ce dorm, năpăstește dorm; și cei ce se îmbată, năpăstește se îmbată.

8. Iar noi ai dîlei fiind, să ne trezim, îmbrăcîndu-ne în zăua credinței și a dragostei, și în coiful nădejdi de mîntuire.

9. Că nu ne-a pus pre noi Dumne-deu spre mină, ci spre dobîndirea mîntuirii, prin Domnul nostru Iisus Christos.

10. Care a murit pentru noi, ca ori de vom dormi, ori de vom dormi, împreună cu el să viețuim.

11. Pentru aceea mîngîiați unul pre altul, și zidiți unul pre altul, precum și faceți.

12. Și vă rugăm pre voi, fraților, să cunoșteți pre cei ce se ostenesă între voi, și pre mai marii voștri intru Domnul, și pre cei ce vă învață pre voi,

13. Și să-i aveți pre dinșii de prisosit intru dragoste, pentru lucrul lor; pace să aveți între voi.

14. Și vă rugăm pre voi, fraților, sfătuiți pre cei fără de rînduélă, mîngîiați pre cei puțin la suflet, sprijiniți pre cei neputincioși, fiți îndelung răbdători spre toți.

15. Socotiți, să nu răsplătescă cine-va cui-va rău pentru rău; ci pururea cele bune să urmați, și spre voi unul spre altul și spre toți.

16. Pururea vă bucurați.

17. Neinoetată vă rugați.

18. Întru toate mulțamiți; căci acesta este voia lui Dumnezeu întru Christos Iisus spre voi.

19. Duhul să nu-lă stingeați.

20. Proorociele să nu le defăimați.

21. Tote să le ispitiți: ce este bun să țineți.

22. De tot felul de lucru rău să vă feriți.

23. Iar însuși Dumnezeu păcii să vă sfințească pre voi întru toate desăvârșit: și întru toate, întreg duhul vostru, și sufletul, și trupul, fără de prihană întru veni-

rea Domnului nostru Iisus Christos să se păzească.

24. Credincios este cel care va chemați pre voi, care va și face.

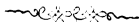
25. Fraților, rugați-vă pentru noi.

26. Spuneți închinăciune fraților tuturor cu sărutare sfântă.

27. Juru-vă pre voi întru Domnul, ca să se citească epistolia acesta tuturor sfinților frați.

28. Darul Domnului nostru Iisus Christos cu voi. Amin.

† Cea întâiă către Thessaloniciani s'a scris de la Athena.

EPISTOLIA

SFINTULUI APOSTOLU PAVEL

Cea a doua către Thessaloniciani.

Cap 1.

PAVEL și Siluan și Timotheu bisericii Thessalonicianilor întru Dumnezeu Tatăl nostru, și Domnul Iisus Christos.

2. Dară voă și pace de la

Dumnezeu Tatăl nostru și Domnul Iisus Christos.

3. A mulțami datorii suntem lui Dumnezeu pururea pentru voi, fraților, precum se cuvine, căci multă crește credința voastră, și se înmulțesc dragostea a unuia făcându-

căruia dintre voi spre altul;

4. Atita câtă și noi singuri întru voi ne lăudăm în bisericile lui Dumnezeu, pentru răbdarea voastră și credința întru toate gonirile voastre, și necazurile cari suferiți;

5. Spre arătarea dreptei judecăți a lui Dumnezeu, ca să vă învredniciți voi împărăției lui Dumnezeu, pentru care și pătimiți;

6. De vreme ce cu dreptate este la Dumnezeu a răsplăti necazul celor care vă necăjesc pre voi,

7. Și voe celor necăjiți odihnă cu noi, întru arătarea Domnului Iisus din cer cu ingerii puterii sale,

8. Cu văpață de foc, dindă isbîndă celor care nu cunosc pre Dumnezeu, și celor care nu ascultă Evangelia Domnului nostru Iisus Christos;

9. Care voră lua muncă, peirea cea vecinică, de la fața Domnului, și de la slava puterii lui;

10. Cînd va veni să se proslăvescă întru sfinții săi, și să se facă minunată întru toți credincioșii, (că s'a creșut mărtașia noastră întru voi,) în ziua aceea.

11. Pentru care ne și rugăm pururea pentru voi, ca să vă învrednică pre voi Dumnezeul nostru chemării, și să împlinescă totă bunăvoința bunătății, și lucrul credinței întru putere;

12. Ca să se proslăvescă numele Domnului nostru Iisus Christos întru voi, și voi întru el, după darul Dumnezeului nostru și Domnului Iisus Christos.

Capit 2.

SI vă rugăm pre voi, fraților, pentru venirea Domnului nostru Iisus Christos, și a noastră adunare la dinșul,

2. Ca nu degrabă să vă clătiți voi din minte, nici să vă spăimîntați, nici prin duh, nici prin cuvînt, nici prin epistolă, ca cumă ară fi trimisă de la noi, cumă că ară fi sosită dîșua lui Christos.

3. Să nu vă amăgescă cineva pre voi nici într'un chip; că de nu va veni mai intîi depărtarea, și se va arăta omul păcatului, fiul peirii,

4. Protivnicul. și care se va înălța mai pre sus de tot cel care se dîce Dumnezeu, să închinăciune așa câtă să sedă el în biserică lui Dumnezeu ca un Dumnezeu, arătîndu-se pre sine cumă că ară fi el Dumnezeu.

5. Aă nu vă aduceți a minți că încă fiindă eu la voi, acestea amă dîșu voe?

6. Și acumă că-lă opresce sciți, ca să se arate el la vremea sea.

7. (Că eti taina fără-de-legii se lucră,) numai cel care opresce acumă pîna se va lua din mîdloc;

8. Și atunc se va arăta acelă fără de lege, pre care Domnul lă va omori cu duhul gurei sale;

9. A căroa venire este după lucrarea Satanei întru totă puterea, și semne, și minuni ale minciunii,

10. Și întru totă amăgirea nedreptății, întru cei peritori; pentru că dragostea adevăru-

lui n'aŭ primită ei ca să se mintuască.

11. Și pentru aceea va trămite loră Dumneșu lucrarea înșelăciunii, ca să credă ei minciunii; și-lă va perde cu arătarea venirii sele,

12. Ca să se judece toți cari n'aŭ creșută adevărului, ci aŭ bine-voită întră nedreptate.

13. Iar noi datori suntemă pururea a mulțami lui Dumneșu pentru voi, fraților iubiți de Domnulă, căci v'a alesă pre voi Dumneșu din începută spre mintuire întră sfințirea Duhului și iutru credința adevărului;

14. La care v'a chămată pre voi prin Evangelia noastră, spre căștigarea slavei Domnului nostru Iisus Christos.

15. Dreptă aceea, fraților, stați, și țineți predaniile care v'ați învățată, ori prin cuvintă, ori prin epistolia noastră.

16. Iar însuși Domnulă nostru Iisus Christos, și Dumneșu și Tatălă nostru, care ne-a iubită pre noi, și ne-a dată mîngîiere vecinică și nădejde bună prin dăru,

17. Să mîngîie inimele vóstre, și să vő întărescă pre voi întră totă cuvintulă și lucrulă bună.

Capă 3.

D'ACIA, rugați-vă, fraților, pentru noi, ca cuvintulă Domnului să curgă, și să se slăvescă, cași întră voi;

2. Și ca să ne izbăvimă de ómenii cei răi și vicleni; că nu este a tuturilor credința.

3. Iar credinciosă este Dom-

nulă, care va întări pre voi și vă va păzi de celă viclenă.

4. Iar avemă nădejde întră Domnulă de voi, că cele ce poruncimă vő, și faceți și le veți face.

5. Iar Domnulă să îndreptede inimele vóstre spre dragostea lui Dumneșu, și răbdarea lui Christos.

6. Și porucimă vő, fraților, întră numele Domnului nostru Iisus Christos, să vă feriți voi de totă fratele ce îmblă fără de rindulă, și nu duple predania care a luată de la noi.

7. Căci înșivă sciți cumă se cade vő să urmați noă; că noi n'amă îmblată fără de rindulă întră voi;

8. Nică în dară piine amă mîncată de la cine-va; ci întră ostenelă și nevoință, nópcea și diuă lucrîndă, ca să nu îngreniămă pre cine-va din voi;

9. Nu că doar n'avemă putere, ci ca pre noi chipă să ne dămă vő, ca să ne urmați noă.

10. Că și cîndă eramă la-voi, acésta poruncimă vő, că dacă nu voesce cine-va să lucrede, nică să mănînce.

11. Că așîndă că óre-care îmblă la voi fără de rindulă, nimică lucrîndă, ci iscodîndă.

12. Și unora ca acestora poruncimă, și-i rugămă întră Domnulă nostru Iisus Christos, ca cu liniște lucrîndă, să-și mănînce piinea sea.

13. Iar voi, fraților, nu slăbiți a face bine.

14. Iar de nu ascultă cine-va de cuvintulă nostru, pre

acela prin epistoliă să-l însemnați, și să nu vă însoțiți cu el, ca să se rușineze;

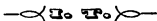
15. Și să nu-l socotiți ca pre un vrăjmaș, ci să-l învățați ca pre un frate;

16. Și însuși Domnul păcii să vă dea voe pace pururea în tot chipul; Domnul fiă cu toți cu voi.

17. Închinăciunea cu mîna mea a lui Pavel, care este semn în totă epistolia; așa scriu.

18. Darul Domnului nostru Iisus Christos cu voi cu toți. Amin.

† Cea a doia cătră Thessaloniciani s'a scris de la Athena.

EPISTOLIA

SFINTULUI APOSTOLU PAVELU

Cea întâia cătră Timotheu.

Cap 1.

PAVEL, apostol al lui Iisus Christos, duple porunca lui Dumnezeu mintuiitorului nostru și a Domnului Iisus Christos, nădejdi noastre,

2. Lui Timotheu adevăratului fiu întru credință; dar, milă, pace de la Dumnezeu Tatăl nostru și Christos Iisus Domnul nostru.

3. Precum te-am rugat ca să rămii în Efes, cînd mergeam în Macedonia, ca

să poruncești unora să nu învețe într'alt chip,

4. Nici să ia a minte la basne și la numere de neamuri fără de sfîrșit, cari fac întrebări mai virtos de cîtă economia lui Dumnezeu cea întru credință.

5. Iar sfîrșitul poruncei este dragostea din inimă curată, și din știință bună, și din credință nefățarnică;

6. De la care unii rătăcind, s'au întors la cuvinte deșerte.

7. Vrînd a fi învățători de lege, neînțelegînd nici cele

ce grăescă, nici pentru cele ce se întăresc.

8. Ci scimă că legea este bună, de o ține cine-va după lege;

9. Sciindă acăsta, că dreptului lege nu este pusă, ci celor fără-de-lege și nesupuși, necredincioșilor și păcătoșilor, nedreptilor și spurcaților, ucigătorilor de mamă, ucigătorilor de oameni,

10. Curvarilor, sodomnilor, tulharilor, mincinoșilor, celor ce se jură strimbu, și ori-ce altu se improtivesce învățătorei celei sănătoșe;

11. După Evangelia slavei a fericitului Dumneșu, care mi s'a incredințat mie.

12. Și mulțămescă celui ce m'a întărit pre mine, lui Christos Iisus Domnul nostru, căci credinciosu m'a socotit, puindu-mă întru slujbă;

13. Pre mine cel ce eram mai înainte hulitoru, și gonitoru, și oăritoru; ci amă fostu miluitu, că nesciindă amă făcutu întru necredință.

14. Și pre s'a immulțit da-rul Domnului nostru cu credința și dragostea cea întru Christos Iisus.

15. Credinciosu este cuvintu, și de totă primirea vrednicu, că Christos Iisus a venit în lume să mintuască pre cei păcătoși, dintru care cel d'întiū sunt eu.

16. Ci pentru acăsta amă fostu miluitu, ca întru mine întiū să arate Iisus Christos totă îndelunga răbdare, spre pildă celor ce vor să cre-dă întru dînsul spre viața cea vecinică.

17. Iar împăratul vécurilor, celui nestricăciosu, celui nevédutū, unuia pre înțeleptului Dumneșu, cînstesi slavă în vecii vecilor; Amin.

18. Acăstă poruncă-ți incredințdă ție, fiule Timotheu, după proorociile care s'a făcutu mai înainte spre tine, ca să te oștessi într'însele bună oștire,

19. Avindă credință și bună sciință, care unii lepédindu-o, din credință au cădutu.

20. Dintru care este Imeneu și Alesandru, pre care i-amă datu Satanei, ca să se pedepsască să nu hulască.

Cap 2.

DECİ, rogu-te mai înainte de tôte să faci rugăciuni, cereri, făgăduințe (rugăciuni), mulțamite pentru toți oamenii;

2. Pentru împărați, și pentru toți cari sunt în dregătoria, ca să petrecem viața lină și cu odihnă, întru totă buna credință și curăția.

3. Că acesta este lucru bun și priimit înaintea lui Dumneșu mintuitorului nostru;

4. Care voesce ca toți oamenii să se mintuască, și la cunoștința adevărului să viă.

5. Că unul este Dumneșu, unul și mijlocitor între Dumneșu și între omeni, omul Iisus Christos;

6. Celu ce s'a dat pre sine singur preșu de răscumpărare pentru toți, mărturisirea în vremile seale;

7. Întru care sunt pus eu propoveduitor și apostol, (adevărul dicu întru Christos, nu minți,) învățătoru neamurilor întru credință și întru adevăr.

8. Voescū dar ca să se rō-ge bărbații în totū loculū, ridicîndu-și mîinele curate, fără de îndoūire.

9. Așijde rea și muierile întru podóbă de cinste, cu sfielă și cu întregă înțelepciune să se împodobescă pre sine, nu cu împletiturele părului, sau cu aurū, sau cu mărgăritaruri, sau cu haîne scumpe;

10. Ci (precumū se cuvine muierilorū celorū ce se făgăduescū temere de Dumneđeū,) prin fapte bune.

11. Muierea întru liniște să se învețe, cu totă ascultarea.

12. Iar muierii să învețe nu dau voiă, nici a-și stăpîni bărbatulū, ci să fiă întru liniște.

13. Că Adam întiū s'a ziditū, apoi Eva.

14. Și Adam nu s'a amăgitū; iar muierea amăgindu-se, a fostū întru călcarea poruncei.

15. Dar se va mîntui prin nascerea de fiī, de vorū petrece întru credință, și întru dragoste, și întru sfințire cu întregă înțelepciune.

Capū 3.

CREDINCĪOSŪ este cuvîntulū: de poftesce cine-va episcopia, bunū lucru poftesce.

2. Însă se cade episcopului să fiă fără de prihană, alū unei muieri bărbatū, trézū, întregū la minte, cucernicū, iubitorū de străini, învățatorū, nebețivū;

3. Negrabnicū a bate, nea-

gonisitorū de dobîndă urită, ci blindū, nesfadnicū, neiubitorū de argintū;

4. Casa sea bine chivernisindu-și, feciori avindū ascultători, cu totă cucernicia.

5. Iar de nu scie cine-va a-și chivernisi casa sea, cumū de biserica lui Dumneđeū va purta grijă?

6. Nu de curindū fiindū săditū (botezatū), ca nu înflindu-se, în osînda diavolului să cadă.

7. Și se cade lui și mărturiă bună să aibă de la cei din afară. ca nu în ocară să cadă, și în cursa diavolului.

8. Diaconii așijderea cucernici să fiă, nu îndoūiți la cuvîntū, nebătorī de vinū multū, neagonisitori de dobîndă urită,

9. Ci avindū taīna credinței întru sciință curată;

10. Și aceștia să se ispitescă întiū, după aceaa să se diaconescă, fără de prihană fiindū;

11. Muierile așijderca cucernice, neclevetitorie, nelim-bute, treze, credinciose întru tôte.

12. Diaconii să fiă ai unei muieri bărbați, feciorii bine chivernisindu-și, și casele sele;

13. Că cei ce slujescū bine, tréptă bună loruși și dobîndescū, și multă îndrăsnire întru credința cea întru Christos Iisus.

14. Acestea scriū ție, avindū nădejde că voiū veni la tine fără zăbavă;

15. Iar de voiū zăbovi, ca să scii cumū trebuesce în casa lui Dumneđeū a petrece, care este biserica Dumneđe-

ului celui viu, stîlp și întărire a adevărului.

16. Și cu adevăratu mare este taina bunei credințe (creștinătății); Dumnezeu s'a arătat în trup, s'a îndreptat în duhul, s'a vădută de îngeri, s'a propoveduit întru neamuri, s'a creștut în lume, s'a înălțat întru slavă.

Cap 4.

IAR Duhul arătat grăesc, că în vremile cele de apoi se vor depărta unii de la credință, luind a minte la duhurile cele înșelătoare, și la învățăturele cele drăcesci,

2. Ale celor ce întru fășărie grăesc minciună, fiindu arși la a lor știință,

3. Oprind a se însura, a se feri de bucate, care Dumnezeu le-a făcut spre împărțare cu mulțămire celor credincioși, și care au cunoscut adevărul;

4. De vreme ce totă făptura lui Dumnezeu este bună, și nimic nu este de lepădat, care se ia cu mulțămire;

5. Că se sfințește prin cuvîntul lui Dumnezeu și prin rugăciune.

6. Acestea toate de le vei spune fraților, bună slugă vei fi lui Iisus Christos, hrănindu-te cu cuvintele credinței, și ale bunei învățături, căreia ai urmat.

7. Iar de basnele cele spurcate și băbesci te ferește, și te obișnuiește (nevoește) pre tine spre buna credință.

8. Că obișnuința (nevoința) cea trupescă spre puțin este folositoare; iar buna cre-

dință spre toate este folositoare, avind fegăduință a vieții celei de acum, și a celei viitoare.

9. Credincios este cuvîntul, și de totă primirea vrednic.

10. Că spre acesta ne și ostenim, și suntem ocăriți, căci am nădăjdut întru Dumnezeu cel viu, care este mintuitor totor omilor, și mai virtos celor credincioși.

11. Poruncesco acestea și învață.

12. Nimeni tinerețele tale să nu le defaimă, ci te fă pildă credincioșilor cu cuvîntul, cu petrecerea, cu dragostea, cu duhul, cu credința, cu curăția.

13. Pînă ce voi veni, păzește (iea a minte la) citirea, și mîngîierea și învățatura.

14. Nu fii nebăgător de sîmă de darul ce este întru tine, care ți s'a dat prin proorocie, cu punerea minilor preoției.

15. De acestea să gîndesci, întru acestea fii, ca procopseala ta să fiă arătată întru toate.

16. Păzește-te (iea a minte de) pre tine și învățatura, și rămi întru acestea; că acesta făcînd și pre tine te vei mintui, și pre cei ce te vor asculta.

Cap 5.

PRE cel bătrîn să nu-l înfrunți, ci-l îndemnă ca pre un părinte; pre cei mai tineri, ca pre nisce frați;

2. Pre cele bătrîne, ca pre nisce mame; pre cele tinere,

*

ca pre nisce surorî, întru totă curăția;

3. Pre véduve le cinstesce, pre cele ce sunt cu adevărată véduve.

4. Iar dacă vre-ună véduvă are feciori, sau nepoți, să se învețe întiiu a-și chivernisi casa sea intru bună credință, și să dea răsplătire părinților; că acésta este bună si priimită inaintea lui Dumnezeu.

5. Iar cea cu adevărată véduvă și singură, nădăjduesce întru Dumnezeu, și se zăbovesce întru rugăciuni și în cereri nỏptea și ziua.

6. Iar cea ce petrece întru desfătare, de via este mórtă.

7. Și acestea poruncesce, ca fără de prihană să fiă.

8. Iar dacă cine-va nu pórtă grijă de ai sêi, și mai virtosú de ai casei sele, de credință s'a lepădatú, și este de cătú celú necredinciosú mai réu.

9. Véduva să se alégă nu mai puținú de șése-deci de ani, care a fostú unui bărbatú muiere,

10. Întru faptele bune fiindú mărturisită, de a crescutú feciori, de a priimitú străini, de a spălatú străini, de a spălatú piciórele sfinților, de a ajutatú celorú necăjiți, de a urmatú la totú lucrulú bunú.

11. Iar de véduvele cele tinere te feresce; căci cîndú se inferbintédă împotriva lui Christos, vorú să se mărite;

12. Avîndú osîndă, căci credința cea d'întiiu au lepădatú.

13. Împreună încă și fără

de lucru a fi se învață. îmblîndú din casă în casă, și nu numai fără de lucru, ci și limbute, și iscoditorie, grăindú cele ce nu se cade.

14. Dreptú aceea voiú ca cele tinere să se mărite, fii să nască, case să chivernisescă, ca să nu dea nici-ună pricină protivniculú spre ocără.

15. Că étă unele s'au întorsú în urma Satanei.

16. Iar de are vre-unú credinciosú sau credinciosă véduve, să le ajute lorú, și să nu se îngreuie de biserică, ca celorú ce sunt cu adevăratú véduve să le ajute.

17. Preoții cei ce-si ținú bine dregétoria, de îndouită cinste să se învrednicescă; mai alesú cei ce se ostenescú în cuvîntú și întru învățatură.

18. Că dice scriptura: bolulú ce treeră să nu-î legi gura; și, vrednicú este lucrătorulú de plata sea.

19. Împotriva preotului (celú bétirinú) piră nu priimi, fără numai prin două sau trei mărturii.

20. Pre cei ce greșescú inaintea tuturilor muștră-î, ca și cei-l-alți frică să aibă.

21. Mărturisescú inaintea lui Dumnezeu și a Domnului Iisus Christos, și a îngerilorú lui celorú aleși, ca să păzesci acestea fără de căutare în față, nimicú făcîndú dupre rugămintă (plecare).

22. Mîinele degrabú să nu-ți puî pre nimeni, nici te face părtașú în păcate străine; pre tine curatú te păzesc.

23. De acumú nu mai bea

apă, ci puțin vinu priimesce pentru stomachul tău, și pentru cele dese slăbiciunile tale.

24. Ale unora omeni păcatele sunt arătate, mergîndu mai înainte la judecată, iar ale unora și în urmă vinu.

25. Așijderea și faptele cele bune arătate sunt; și cele ce sunt într'altu chipu, a se ascunde nu potu.

Capu 6.

CĂȚI sunt subt jugu robu, cpre stăpîni sîi de totă cinstea vrednici să-i socotescă; ca să nu se hulescă numele lui Dumneđu și învățatura.

2. Iar care au stăpîni credincioși, să nu-i defaime, căci frați sunt; ci mai virtosu să le slujescă, căci credincioși sunt și iubiți, cei ce facerea de bine priimesc. Acestea învăță, și îndemnă.

3. Iar de învăță cine-va într'altu chipu, nu se apropiă de cuvintele cele sănătose ale Domnului nostru Iisus Christos, și de învățatura cea duple buna credință.

4. Acela s'a trufitu, nesclindu nimic, ci bolnăvindu-se intru întrebări; și în cuvinte de pregonire, dintru care se face pisma, pricirea, hulele,

5. Prepusurile cele viclene, zăbăvile cele deserte ale omnilor celor stricați de minți și lipsiți de adevăr, care socotesc a fi câștigu buna credință (crestinătatea), depărtedă-te de la unii ca aceia.

6. Însă câștigu mare este buna credință cu îndestulare.

7. Că nimic n'amă adus în lume; arătat este că nici a scote ce-va nu putem.

8. Ci avind hrană și îmbrăcăminte, cu acestea îndestulați vomu fi.

9. Iar cei ce voru să se îmbogățescă, cadu în ispite, și în curse, și în poște multe fără de socolélă și vătămătorie, care cufundă pre omeni în petre și în perđare.

10. Că răděcina tuturilor răutășiloru este iubirea de argintu, care unii poftindu-o, au rătăcitu din credință, și s'au pētrunsu cu dureri multe.

11. Iar tu, o omul lui Dumneđu, fugi de acestea. și urmédă dreptatea, buna credință, credința, dragostea, răbdarea, blindețele.

12. Luptă-te lupta cea bună a credinței, apucă-te de viața cea vecinică, la care și chiămatu ești, și ai mărturisitu mărturisirea cea bună înaintea a multe măturii.

13. Poruncescu-ți înaintea lui Dumneđu care înviedă tote, și înaintea lui Christos Iisus, care a mărturisitu înaintea lui Pilat din Pont cea bună mărturisire;

14. Să păzesci tu porunca nespurcată și nevinovată pînă la arătarea Domnului nostru Iisus Christos;

15. Pre care în vremile sele o va arăta celu fericitu și singuru puternicu, Împăratul împărașiloru, și Domnulu domnilor;

16. Care singuru are nemurire, și locuesce intru lumină neapropiată, pre care nu lă-a vedutu nimeni din omeni, nici a-lu vedé pôte,

căruia cinstea și stăpînirea vecinică; Amin.

17. Celorū bogafi în veacul de acumū poruncesc, să nu se înalțe cu gîndul, nici să nădăjduescă spre avuția cea nestătătōriă, ci intru Dumneḑeulū celū viū, care ne dă noē tōte bogatū, spre desfătare;

18. Să facă lucruri bune, să se îmbogățescă intru fapte bune, să fiă lesne dătători, împărtășitori;

19. Agonisindu-și loruși temeliă bună în véculū celū vii-

torū, ca să iea vieța cea vecinică.

20. O Timothee, lucrulū celū încredințatū ție păzesce-lū, depărtîndu-te de glasurile deșerte cele spurcate, și de vorbele cele protivnice ale sciinței celei ce minte numele.

21. Cu care unii lăudînduse, intru credință au rătăcitū. Darulū cu tine. Amin.

† Cea intiiū cătră Thimotheū s'a scrisū de la Laodicia care este mitropoliă a Frigiei Pacatianei.

EPISTOLIA

SFINTULUI APOSTOLU PAVEL

CEA A DOUA CĂTRĂ TIMOTHEŪ.

Capū 1.

PAVEL, apostolū alū lui Iisus Christos, prin voia lui Dumneḑeū, duple făgăduința vieței care este intru Christos Iisus,

2. Lui Timotheū iubitului fiū; darū, milă, pace de la Dumneḑeū Tatălū, și Christos Iisus Domnulū nostru.

3. Mulțămescū lui Dumneḑeū, căruia slujescū de la stră-

moși. intru curată sciință, că neîncetată amū de tine pomenire intru rugăciunile mele nōptea și ḑiūa, dorindū ca să te vḑḑū.

4. Aducîndu-mī a minte de lacrēmele tele, ca să mă împlu de bucuriă;

5. Pomenire luîndū de credința cea nesfăjarnică care este intru tine, care s'a sālășluitū mai întiū în mōșă-ta Loida, și intru maică-tea Ev-

nițe; și incredințat sunt că și intru tine.

6. Pentru care pricină ți-ai dusă a minte ție, ca să aprindă darul lui Dumnezeu, care este intru tine prin punerea miinelor mele.

7. Că nu ne-a dată noă Dumnezeu duhul temerii, ci ală puterii, și ală dragostii, și ală întregii înțelepciuni.

8. Deci nute rușina de mărturisirea Domnului nostru Iisus Christos, nici de mine legatului lui; ci pățimesce împreună cu Evangelia după puterea lui Dumnezeu;

9. Care ne-a mintuit pre noi, și ne-a chemat cu chemare sfântă; nu după faptele noastre, ci după a sea mai înainte hotărîre, și darul care s'a dată noă intru Christos Iisus mai înainte de anii vecilor;

10. Și acum s'a arătat prin arătarea mintuitorului nostru Iisus Christos, care mórtea a stricat, și a adus la lumină viața și nestricăciunea prin Evangeliă;

11. La care sunt pusă eu propoveditor, și apostol, și învățător neamurilor;

12. Pentru care pricină și acestea pățimesc; ci nu mă rușinez, că știu cui am credut, și incredințat sunt, că puternic este a păzi lucrul cel incredințat mie la ziua aceea.

13. Chipul cuvintelor celor sănătoase să aibă, care ai audit de la mine intru credință. și intru dragostea care este intru Christos Iisus.

14. Lucrul bun cel incredințat ție să-l păzesci

prin Duhul cel Sfînt care locuiește intru noi.

15. Știu acesta, că s'au întors de la mine toți cei din Asia, dintru care este Figel și Ermogen.

16. Dea Domnul milă casei lui Onisifor; că de multe ori m'a odihnit, și de lanțul meu nu s'a rușinat,

17. Ci încă venind în Roma, mai cu osîrdie m'a căutat, și m'a aflat;

18. Dea-i lui Domnul să aște milă de la Domnul în ziua aceea; și câte în Efes mi-a slujit mie, tu mai bine ști.

Cap 2.

DECİ tu, fiul meu, întăresce-te în darul cel intru Christos Iisus;

2. Și cele ce ai audit de la mine prin multe mărturii, astea le incredințea la omeni credincioși, care îndestulați voru fi a învăța și pre alții.

3. Tu dar pățimesc ca un bun viteză al lui Iisus Christos.

4. Nimeni ostaș fiind se amestecă cu lucruri lumesci, ca voevodului (celui ce strînge ôste) să fiă plăcut;

5. Și de și se va lupta cine-va, nu se incunună, de nu se va lupta după lege.

6. Plugarului ce se ostenește se cade întii el din rîdă să mănînce.

7. Înțelege cele ce-ți grădesc; dea-ți ție Domnul înțelegere intru toate.

8. Adu-ți a minte de Domnul Iisus Christos, care s'a sculat din morți, din sămîn-

ța lui David, după Evange-
lia mea;

9. Întru care pătimescū pî-
nă la legături, ca unū făcê-
torū de rele; ci cuvîntulū lui
Dumnezeu nu se lęgă.

10. Pentru acêsta tôte le
răbdū pentru cei aleși, ca și
aceia să dobîndescă mîntuirea
care este intru Christos Iisus
cu slavă vecinică.

11. Credinciosū este cuvîn-
tulū; că de amū muritū îm-
preună cu Christos, impreună
cu dînsulū vomū și via;

12. De răbdămū, impreună
vomū și împărăși; de ne vomū
lepêda de elū, și elū se va
lepêda de noi.

13. De nu credemū, elū cre-
dinciosū rămîne; a se tăgă-
dui elū pre sine nu pôte.

14. Acestea să-i îndemnī,
mărturisindu-le înaintea lui
Dumnezeu, să nu se pricêscă
în cuvinte spre nici unū fo-
losū, fără numai spre surpa-
rea celorū ce audū.

15. Nevoescete să te arêți
pre tine însuși lămuritū în-
aintea lui Dumnezeu, lucrătō-
rū nerușinatū, dreptū îndrep-
tîndū cuvîntulū adevêrului.

16. Iar de cuvintele deșe-
te cele spurcate te feresce, că
spre mai multă păgînatate
vorū spori;

17. Și cuvîntulū lorū ca can-
grena pășiune va afla; dintru
care este Imeneu și Filit,

18. Care de la adevêrū aū
rătăcitū, dicîndū că înviarea
acumū s'a făcutū, și restōrnă
credînta ôre-cărora.

19. Însă temelia cea tare a
lui Dumnezeu stă, avîndū pe-
cetea acêsta: cunoscut'a Dom-
nului pre cei ce sunt ai lui;

și: să se depărte de la drep-
tate totū celū ce numescē nu-
mele Domnului.

20. Și în casa mare nu sunt
numai vase de aurū și de ar-
gintū, ci și de lemnū și de
lutū; și unele sunt spre cin-
ste, iar altele spre necinste.

21. Decī de se va curăți ci-
ne-va pre sine dintru acestea,
va fi vasū de cinste sfințitū,
și de bună trêbă stăpînului,
spre totū lucrulū bunū gătītū.

22. Iar de postele tinerețe-
lorū fugi, și urmădește drepta-
tea, credința, dragostea, pacea,
cu toți cei ce chiāmă pre
Domnulū din inimă curată.

23. Iar de întrebările cele
nebune și neînțelepte te fe-
resce, sciîndū că nascū vrăjbi;

24. Și slugei Domnului nu
i se cade să se sfădêscă, ci
blindū să fiă cătră toți, invê-
țătorū, suferitorū,

25. Cu blîndețe certîndū pre
cei ce stau împotivă; pôte
cîndū-va le va da lorū Dum-
nezeu pocăința spre cunos-
cința adevêrului,

26. Și vorū scăpa din cursa
diavolului, prinși fiindū ei de
dînsulū spre a lui voia.

Capū 3.

SI acêsta să sciī, că în dîle-
Sle cele de apoi vorū veni
vremi cîmplite.

2. Că vorū fi ôamenī iubi-
torī de sine, iubitorī de ar-
gintū, măriși, trufași, hulitorī
de părinți, neascultătorī, ne-
mulțămitorī, necurași,

3. Fără de dragoste, nepri-
mitorī de pace, clevetitorī,
neînfrinași, nedomesnici, ne-
iubitorī de bine,

4. Vîndêtorī, obrasnici, in-

gînași, iubitori de desfătări mai mult de cîtă iubitori de Dumnezeu,

5. Avîndă chipul bunei credințe (creștinătății), iar puterea ei tăgăduindă; și de aștia te ferește;

6. Că dintru aceștia sunt cei ce se viră prin case, și robescă pre mulțimele cele ingreuiate de păcate, cele ce se pîrtă cu multe feluri de poște,

7. Care pururea se învață, și nîcîndată la cunoscînța adevărului a veni nu pot.

8. În ce chipă și Iannis și Iambris s'aă improtivită lui Moise, așia și aceștia staă improtiva adevărului, ôameni stricați fiindă la minte, nelămuriți în credință.

9. Ci nu voră stropi mai multă; că nebunia loră arătată va fi tutuloră, precumă și a acelora s'a făcută.

10. Iar tu ai urmată învătăreă mele, petreceră, voiei, credinței, îndelungei răbdări, dragostei, îngăduinței,

11. Goniriloră, pătîmiriloră, care mi s'aă făcută mie în Antiochia, în Iconia, în Lистра; ce felă de gône amă răbdată, și din tôte m'a isbăvită Domnulă.

12. Și toți care voescă cu bună credință a viețui întru Christos Iisus, goniți voră fi.

13. Iar ômenii cei vicleni și fermecători, voră procopsi spre mai rău, care înșelă și singuri se înșelă.

14. Iar tu petrecă întru cele ce te-ai învățat și te-ai încredințat sciindă de la cine te-ai învățat;

15. Și căci din pruncă sfin-

țitele scriptură scii, cari potă să te înțelepțescă spre minuire, prin credința cea întru Christos Iisus.

16. Tôtă scriptura este de Dumnezeu însofâtă, și de folosă spre învățătură, spre muștrare, spre îndreptare, spre înțelepțirea cea spre dreptate;

17. Ca să fiă deplină omulă lui Dumnezeu, spre totă lucrulă bună desăvîrșită.

Capă 4.

MĂRTURISESCĂ eu dreptă Maceaa înaintea lui Dumnezeu, și Domnului Iisus Christos, care va să judece viii și morții, întru arătarea sea și împărăția sea.

2. Propoveduesce cuvîntulă; stăi asupră cu vreme și fără de vreme, muștră, cîrtă, îndemnă cu totă îndelunga răbdare și cu învățătura.

3. Că va fi vreme cîndă învățătura cea sănătósă nu o voră priimi, ci după poștele sele-și voră alege (grămădi) loruși învățători, scărpinînduse la urechi;

4. Și de la adevără auzulă și voră întorče. iar la basne se voră pleca.

5. Iar tu preveghiedă întru tôte, pătîmesce rău, fă lucrulă evangelistului, slujba tea fă-o deplină.

6. Că eu étă mă jertfescă, și vremea despărțirii mele s'a apropiată.

7. Lupta cea bună m'amă luptată, călătoria amă săvîrșită, credința amă păzită.

8. De acumă mi s'a gătîtă (mi se așteptă) mie cununa dreptății, care-mă va da (res-

plăti) mie Domnul în ziua aceea, judecătorul cel d' drept; și nu numai mie, ci și tuturor celor ce au iubit arătarea lui.

9. Silesce-te a veni la mine curind.

10. Că Dimas m'a lăsat, iubind vechiul de acum, și s'a dus în Thessalonic, Crisc în Galatia, Tit în Dalmatia.

11. Luca este singur cu mine. Pre Marcu luându-l, să-l aduci cu tine; că mi-e de bună treabă în slujbă.

12. Iar pre Tichic lă-am trimis în Efez.

13. Felonul, care lă-am lăsat în Troada la Carp, vindu să-l aduci, și cărțile, mai virtos cele de pe.

14. Alesandru Faurul de aramă multe rele mi-a făcut mie; plătesc-i Domnul după faptele lui;

15. De care și tu te păzește, că foarte a statut împotriva cuvintelor noastre.

16. Întru răspunsul meu cel d'intiul nimeni n'a mers cu mine, ci toți m'au pără-

sit; să nu li se socotescă lor;

17. Iar Domnul a statut lângă mine și m'a întărit, ca prin mine propoveduirea să se împlinescă, și să o audă toate neamurile; și m'a izbăvit pre mine din gura leului.

18. Și mă va izbăvi Domnul de tot lucrul rău, și mă va mintui la împărăția cea cerescă; căruia slava în vecii vecilor; Amin.

19. Spune închinăciune Prischillei și lui Achila, și casei lui Onisifor.

20. Erast a rămas în Corint; iar pre Trofim lă-am lăsat în Milet fiind bolnav.

21. Silesce-te a veni mai înainte de iernă. Închină-seție Evul, și Pud, și Lin, și Claudia, și toți frații.

22. Domnul Iisus Christos cu duhul tău; darul cu voi; Amin.

† Cea a doua către Timotheu, cel intiu chirotonit episcop bisericei Efesianilor, s'a scris de la Roma, cind a doua ora a statut Pavel inaintea Cesarului Neron.

EPISTOLIA

SFÎNTULUI APOSTOLU PAVEL

CEA CATRA TIT.

Capū 1.

PAVEL, sluga lui Dumnezeu, și apostolul al lui Iisus Christos, după credința aleșilor lui Dumnezeu, și după cunoștința adevărului, cea după buna credință;

2. Întru nădejdea vieții celei vecinice, care o a făgăduiți nemincinosul Dumnezeu mai înainte de anii vecilor,

3. Și a arătat în vremile seale cuvîntul său, prin propoveduirea, care mi s'a încredințat mie, după porunca mîntuitorului nostru Dumnezeu;

4. Lui Tit adevăratului fiu după credința cea de obște; dar, milă, pace de la Dumnezeu Tatăl, și Domnul Iisus Christos mîntuitorul nostru.

5. Pentru acesta te-am lăsat pre tine în Crit, ca cele ce lipsesc să le îndreptezi, și să așezi prin cetăți preoști, precum eu ți-am poruncit;

6. De este cine-va fără de prihană, bărbat al unei femei, avîndu fi credincioși, nu întru ocară de curvia, sau neascultător.

7. Că se cuvine episcopului să fie fără de prihană, ca un econom al lui Dumnezeu; nefăcînd spre plăcerea sa (nesumeș), nemînios, neocăritor, negrabnic a bate, neagonisitor de dobîndă urită;

8. Ci iubitor de străini, iubitor de bine, întreg la minte, (întru curățenie) drept, cuvios, înfrînat;

9. Țiîndu-se de cuvîntul cel credincios al învățături, ca puternic să fie și a îndemna cu învățatura cea sănătoasă, și pre cei ce grăesc împotrivă a-i certa.

10. Că sunt mulți nesupuși grăitori în desert, și amăgitori, mai virtos cei dintru tăierea împrejur;

11. Căroră trebuie a le astupa gura, care resvrătesc (restornă) toate casele, învăînd cele ce nu se cade, pentru dobînda cea urită.

12. Dis-a ore-care dintru dinșii prooroc al lor: Critenii pururea mincinoși, ferele, pintece leneșe. Mărturia acesta adevărată este;

13. Pentru care pricină certy-i pre ei aspru, ca să fie sănătoși în credință;

14. Neluîndu a minte la basnele jidovesci, și la poruncele ómenilor care se întorc de cătră adevăr.

15. Tóte sunt curate celor curăț; iar celor necurați și necredincioși nimic nu este curat, ci li s'a spurcat lor și mintea și scința.

16. Pre Dumneđu mărturisescu că-lu știu, iar cu faptele-lu tăgăduescu, urîți fiind și nesupuși, și spre totu lucrul bun netrebnici.

Capu 2.

IAR tu grăesce cele ce se cuvinu învățătorei celei sănătose;

2. Bêtrîni să fiă treji, cucernici, întregi la minte, sănătoși în credință, în dragoste, în răbdare.

3. Așjderea și bêtrînele întru îmbrăcăminte cu sfințeniă încuviințate, neclevetitorie, nerobite de vinu multu, învățătorie de bine.

4. Ca să înțeleptescă pre cele tinere să-și iubescă pre bărbații săi, să-și iubescă filii,

5. Să fiă întru întregă înțelepciune, curate, grijnice de casele lor, bune, plecate bărbaților săi, ca să nu se hulască cuvintul lui Dumneđu.

6. Pre cei tineri așjderea îndemnă să fiă întru întregă înțelepciune (întru curățeniă);

7. Întru tóte dîndu pre tine pildă de fapte bune, întru învățatură, nestricare, cinste, nestricăciune,

8. Cuvintu sănătosu, fără de prihană, ca celu protivnicu

să se rușineze, neavîndu nimic a grăi de noi rău.

9. Slugile, să se plece stăpînilor săi, întru tóte să fiă plăcuți, nerăspunzîndu-le împotivă, neviclenindu-i;

10. Ci credința bună arătîndu-le tóte. ca pre învățatura mîntuitorului nostru Dumneđu să o infrumusețede întru tóte.

11. Că s'a arătat darul lui Dumneđu celu mîntuitoru tutulor ómenilor;

12. Învățîndu-ne pre noi, ca lepădîndu păgînatatea și poftele cele lumesci, cu întregă înțelepciune, și cu dreptate, și cu bună credință să viețim în véculu de acum;

13. Așteptîndu fericita nădejde, și arătarea slavei marelui Dumneđu și mîntuitorului nostru Iisus Christos;

14. Care s'a dat pre sine pentru noi, ca să ne mîntuească pre noi de tótă fără-de-lega, și să-și curățescă luiși norodul alesu, rîvnitoru de fapte bune.

15. Acestea grăesce, și îndemnă, și mustră cu tótă porunca; nimeni pre tine să nu te defaîme.

Capu 3.

ADU-LE a minte lor, domnilor și stăpînilor să se supuiă, să asculte, spre totu lucrul bun să fiă gata.

2. Pre nimeni să nu hulască, să nu fiă sfadnici, ci lini, arătîndu tótă blîndeța cătră toți ómenii.

3. Că eram și noi óre-cîndu fără de minte, neascultători, rătăcindu-ne, slujîndu poftele multora feluri de desfătări,

întu răutate și pismă viețuind, urîți fiind și urind unu pre altu.

4. Iar pînă s'a arătat bunătatea și iubirea de oameni a mîntuitorului nostru Dumnezeu.

5. Nu din lucrurile cele întru dreptate care am făcut noi, ci duple a lui milă ne-a mîntuit pre noi, prin baia născerii celei de a doua, și a înnoșirii Duhului Sfînt.

6. Pre care lă-a vîrsat preste noi bogat, prin Iisus Christos mîntuitoru nostru;

7. Ca îndreptîndu-ne prin darul lui, mostenitori să fim duple nădejdea vieții celei vecinice.

8. Credinciosu este cuvîntu; și pentru acestea să a-devered, tu, ca să porți grijă, la fapte bune să se nevoască cei ce au credut lui Dumnezeu; acestea sunt cele bune și de folos omenilor.

9. Iar de întrebările cele bune, și de numere de neamuri, și de pergoniri, și de sfădile cele pentru lege te fe-

resce; că sunt nefolositorie și deșerte.

10. De omul ereticu după una și a doua sfătuire te feresce,

11. Șciind că s'a răsărit unu ca acesta, și greșesc, fiindu singur de sine osîndu.

12. Cîndu voiu trāmite pre Arteman la tine, sau pre Tichie, nevoește-te să vii la mine în Nicopole; pentru că acolo am socotit să ierned.

13. Pre Zina sciutoru legii, și pre Apollos degrab să-i trāmiți mai înainte, ca nimic să lipsescă.

14. Și să se învețe și ai nostri să porți grijă de fapte bune spre trebile cele de folos, ca să nu flă fără de rodă.

15. Închină-se fie toți cei ce sunt cu mine; spune închinăciune celor ce ne iubesc pre noi întru credință; darul cu voi cu toți. Amin.

† Cătră Tit, celu întiu chirotonit episcopu bisericii Cretianilor, s'a scris de la Nicopole a Macedoniei.

EPISTOLIA

SFINTULUI APOSTOLU PAVEL

CEA CĂTRĂ FILIMON.

Capu 1.

PAVEL, legatulu lui Iisus Christos, și Timotheu frate-

le, lui Filimon iubitulu și ajutorulu nostru;

2. Apfie celei iubite, și

lui Archip ostaşului nostru celui d'împreună, şi bisericii celei din casa tea;

3. Dară voe şi pace de la Dumnezeu Tatăl nostru şi Domnul Iisus Christos.

4. Mulţămesc Dumnezeu-lui meu, pururea pomenire făcîndu pentru tine întru rugăciunile mele,

5. Audîndu dragostea tea care ai cătră Domnul Iisus şi cătră toţi sfinţii;

6. Ca împărtăşirea credinţei tale lucrătoră să se facă întru cunoştinţa a totu binele, ce este întru voi în Christos Iisus.

7. Că bucuria avemă multă şi mîngîiere întru dragostea tea, că inimele sfinţilor s'a odihnită prin tine, frate.

8. Pentru aceea multă îndrăsnelă avîndu întru Christos a-ţi porunci ţie aceea ce se cuvine;

9. Pentru dragoste mai virtosă te rogă, fiindu tu într'acestă chipă precum şi eu Pavel bătrînu, iar acum şi legatū alu lui Iisus Christos.

10. Te rogă dar pentru fiulū meu, pre care lū-amū născutū întru legăturile mele, pre Onisim;

11. Care ore-care era ţie netrebnicu, iar acum şi ţie şi mie de bună trebă, pre care lū-amū trāmisū înapoi la tine;

12. Iar tu pro elū, adecă pro inima mea, priimesce;

13. Pre care vream să-lū ţiū la mine, ca în loculū tēu să-mī slujescă mie întru legăturile Evangheliei;

14. Dar fără de voia tea nimicu n'amū voitū să facū,

ca să nu fiă ca din silă fapta tea cea bună, ci de voia.

15. Că pôte pentru acesta s'a despărţitū la ūă vreme, ca vecinicū pre elū să-lū aibi;

16. De acumū nu ca pre ūă slugă, ci mai pre susū de slugă, frate iubitū, mai alesū mie, iar cu cătū mai virtosū ţie, şi duple trupū şi întru Domnulū.

17. Deci de mă ai pre mine părtaşū, priimece-lū pre din-sulū ca pre mine.

18. Iar de ţi-a făcutū ţie nedreptate întru ce-va, sau ţi-este datorū, aceea mie să o socotesci.

19. Eū Pavel amū scrisū cu mina mea, eū voiū plăti; ca să nu dicū ţie că şi tu cu sine singurū mī-eşti datorū.

20. Aşa, frate, eū să mă folosescū de tine întru Domnulū; odihnesce inima mea întru Domnulū.

21. Nădăjduindu-mē spre ascultarea tea amū scrisū ţie, sciindū că şi mai pre susū de cătū grăescū vei face.

22. Şi împrenă gătesce-mī mie şi gasdă; că amū rădejde că prin rugăciunile vōstre mă voiū dāru voe.

23. Închină-se ţie Epafraş celū împreună cu mine robitū întru Christos Iisus, Marcu,

24. Aristarch, Dimas, Luca, cei împreună cu mine lucrătorī.

25. Darulū Domnului nostru Iisus Christos cu duhulū vostru; Amin.

†. Cătră Filimon s'a scrisū de la Roma prin Onisim sluga.

EPISTOLIA

SFÎNTULUI APOSTOLŪ PAVEL

CEA CĂTRE EVREI.

Capū 1.

IN multe faluri și în multe chipuri de demultū Dumne-deū grăindū părinților prin prooroci, în dīlele acestea mai de pre urmă a grăitū noē in-tru Fiiulū,

2. Pre care lū-a pusū moștenitorū tutulorū, prin care și vécurile a făcutū;

3- Care fiindū strălucirea slavei, și chipulū ipostatulū lui, și purtindū tōte cu cuvintulū puterii sele, prin sine singurū făcindū curăția păcatelorū nōstre, a ședutū d'a drépta măririi in-tru cele înalte;

4. Cu atīta mai bunū făcīndu-se de câtū ingerii, cu câtū osebitū de câtū dinșii a moștenitū nume.

5. Căci căruia din ingeri a disū cīndū-va: Fiiulū meū ești tu, eū astădī te-amū născutū? și iarăși: eū voiū filulū Tatā, și acela va fi mie Fiiū

6. Și iarăși cīndū duce pre celū ințiū născutū în lume, dīce: și să se închine lui toți ingerii lui Dumne-deū.

7. Și cătră ingeri dīce: cela ce face pre ingerii sēi duhuri, și pre slugile sele parā de focū.

8. Iar cătră Fiiulū: scaunulū tēū, Dumne-deule. în véculū vécului; toiagulū dreptății toiagulū împărăției tele.

9. Iubit'-ai dreptatea, și ai uritū fără-de-legea; pentru aceea te-a unsū pre tine, Dumne-deule, Dumne-deulū tēū cu untulū de lemnū alū bucuriei, mai multū de câtū pre părtașii tēi.

10. Și in-tru începutū, tu Dōmne, pāmīntulū ai întemeiatū, și lucrurile miinelorū tele sunt cerurile;

11. Acelea vorū peri, iar tu rămīi; și tōte ca ūă hainā se vorū învechi;

12. Și ca unū veșimīntū vei învėli pre ele, și se vorū schimba; iar tu același ești, și anii tēi nu vorū lipsi.

13. Și căruia in-tru ingeri a disū cīndū-va: ședī d'a drépta mea, pīnă cīndū voiū pune pre vrājmașii tēi așternutū piciorėlorū tele?

14. Aū nu toți sunt duhuri slujitōrie, care se trāmītū spre slujbā pentru cei ce vorū să moștenescā mīntuirea?

Capū 2.

PENTRU aceea se cade noē mai multū să ascultāmū

cele ce s'aũ auditũ, ca nu cindũ-va sã cãdemũ.

2. Cã de vreme ce s'a fãcutũ adevãratũ cuvintulũ ce s'a grãitũ prin ingeri, și tãtã cãlcarea de poruncã și neascultarea a luatũ drẽptã rãsplãtire,

3. Cumũ noi vomũ scãpa negrijindu-ne de atita mintuire? care luindũ incepere a se vesti de, la Domnulũ, prin cei ce aũ auditũ s'a adevãritũ intru noi;

4. Împreunã mãrturisindũ Dumneđeũ cu semne, și cu minuni, și cu multe feluri de puteri, și cu împãrțirile Duhului Sfintũ, duple a lui voiã.

5. Cã nu ingerilorũ a supusũ Dumneđeũ lumea cea viitãriã, pentru care grãimũ.

6. Și a mãrturisitũ ore-unde ore-cine, đicindũ: ce este omulũ cã-lũ pomenesci pre elũ, s'aũ fiulũ omului, cã-lũ cercetãdĩ pre elũ?

7. Micșãtoratu-l'ãĩ pre elũ cu pușinũ ore-ce de cãtũ ingeriĩ; cu slavã și cu cinste lũ-ãĩ incununatũ pre elũ, și lũ-ãĩ pusũ preste lucrurile miinelorũ tele.

8. Tãte le-ãĩ supusũ sub picioarele lui. Și dacã i-a supusũ lui tãte, nimicũ n'a lãsatũ lui neupusũ; ci acumũ încã nu vedemũ supuse lui tãte.

9. Iar mai micșãtoratũ cu pușinũ ore-ce de cãtũ ingeriĩ vedemũ pre Iisus, pentru patima morșii, cu slavã și cu cinste incununatũ; ca cu darulũ lui Dumneđeũ pentru toșĩ sã guste mãrte.

10. Pentru cã se cãdea a-celuia, pentru care sunt tãte,

care pre mulșĩ fiĩ la slavã a adusũ, pre începãtorulũ mintuirii lorũ prin patimi a-lũ face desãvãrșitũ.

11. Cã, cela ce sfinștesce și cei ce se sfinșescũ, dintru unulũ sunt toșĩ. Pentru care pricinã nu se rușinãdã a-i numi pre dãnșĩ frașĩ,

12. Đicindũ: spune-voiũ numele tãũ frașilorũ mei, în medloculũ bisericeĩ te voiũ lãuda.

13. Și iarãșĩ: eũ voiũ fi nãđãjdnindu-mã intru dñsulũ. Și iarãșĩ: ẽtã eũ, și pruncũ care mi-a datũ mie Dumneđeũ.

14. Decĩ de vreme ce s'aũ fãcutũ pãrtașĩ prunciĩ trupului și singeli, și acelașĩ asemenea s'a împãrțãșitũ acelorãșĩ, ca prin mãrte sã surpe pre cela ce are stãpìnia morșii, adicã pre diavolulũ,

15. Și sã isbãvãscã pre aceia cãșĩ cu frica morșii în tãtã vieșã era supușĩ robieĩ.

16. Cã nu pre ingeriũ ce adevãratũ a luatũ, ci sãmìnșã lui Avraam a luatũ.

17. Pentru aceeaa datorũ era intru tãte a se asemãna frașilorũ, ca sã fiã milostivũ și credinciosũ archiereũ intru cele ce sunt cãtrã Dumneđeũ, ca sã curățãscã pãcatele norodului;

18. Cã intru aceeaa ce a pãtimitũ însușĩ fiindũ ispititũ, pãte și celorũ ce se ispitescũ sã le ajute.

Capũ 3.

PENTRU aceeaa, frașilorũ sfinșĩ, care sunteșĩ pãrtașĩ chĩãmãriĩ celeĩ cãrescĩ, socotișĩ pre apostolulũ (trãmisulũ)

și archiereul mărturisirii noastre, pre Iisus Christos;

2. Care este credinciosul celui ce lă-a făcut pre el, precum și Moise întră totă casa lui;

3. Pentru că de mai multă slavă de cât Moise acesta s'a invrednicit, cu cât mai multă cinste are de cât casa celui ce o a zidit pre ea;

4. Că totă casa se zidesce de cine-va; iar celui ce tote a făcut, este Dumnezeu.

5. Și Moise adevă a fost credincios întră totă casa lui, ca uă slugă, spre mărturia celor ce era să se grădescă;

6. Iar Christos, ca un Fiu în casa sea; a căruia casă suntem noi, numai de vom ține îndrăsnirea și lauda nădejdi pînă în sfîrșit neclătită.

7. Dreptă aceea, precum dice Duhul celui Sfînt: astăzi, de veți auzi glasul lui,

8. Nu veți învîrtoșia inimile voștre, cași întră întărire în ziua ispitirii în pustiă,

9. Unde m'a ispitit părinții voștri; ispititu-m'a, și auz v'edut lucrurile mele patru-deci de ani.

10. Pentru aceea am urit (m'am miniat) pre neamul acesta, și am dis: pururea se rățesc în inima, și ei n'a cunoscut căile mele;

11. Că m'am jurat întră minia mea: de vor intra întră odihna mea.

12. Socotiți, fraților, ca să nu fiă cîndă-va în vre-unul din voi inimă vicleună a necredinței, ca să se depărte

de la Dumnezeu cel viu;

13. Ci veți îndemna pre voi înșivă în tote dăile, pînă ce se numesce astăzi; ca să nu se învîrtoșede cine-va dintru voi cu înșelăciunea păcatului.

14. Că părtași ne-am făcut lui Christos, numai de vom ține începătura închiătării pînă în sfîrșit neclătită;

15. De vreme ce se dice: astăzi, de veți auzi glasul lui, nu veți învîrtoșia inimile voștre, cași întră întărire.

16. Pentru că ore-care auzind lă-au întăritat; dar nu toți care au eșit din Egipt cu Moise.

17. Și asupra căroră s'a miniat patru-deci de ani? auz nu asupra celor ce au păcătuit, ale căroră oșe au cădut în pustiă?

18. Și căroră s'a jurat să nu între întră odihna lui, fără numai celor ce n'a crezut?

19. Și vedem că n'a putut să între pentru necredință.

Cap 4.

SĂ ne tememă dar, ca nu Scumă-va, lăsîndu-se, făgăduință a intra întră odihna lui, să se socotescă cine-va din voi a fi lipsit.

2. Pentru că și noă s'a binevestit, cași acelora; ci n'a folosit pre aceia cuvîntul auzului, nefindă amestecați prin credință cu cei ce au auzit.

3. Că înrămă întră odihnă cei ce am crezut, precum a dis: că m'am jurat în-

tru minia mea, de voră întra întru odihna mea. Măcară că era făcute lucrurile de la întemeierea lumii.

4. Că a dăsu ore-nde de diua a șeptea într'acești chipu: și s'a odihnită Dumneșu în diua a șeptea de toate lucrurile sele.

5. Și de acēsta iarăși: de voră întra întru odihna mea.

6. Decă de vreme ce a rămasă ca ore-care să intre întru dinsa, și aceia căroră mai nainte li s'a bine-vestit n'au intrat pentru necredința;

7. Iarăși ăă di ore-care rinduesce, astădi, întru David dăcându, după atipia an; precum s'a dăsu: astădi, de vești auzi glasul lui, nu vă învîrtoșiași inimele vōstre.

8. Că de le-ară fi făcută aceloră Iisus odihnă, n'ară fi grăit de altă di după acēstea.

9. Dreptă acea s'a lăsată savvatismos (odihnă) norodul lui Dumneșu.

10. Că celă ce a intrat întru odihna lui, și acela s'a odihnită despre lucrurile sele, precum și Dumneșu de ale sele.

11. Decă să ne nevoimă a întra întru acea odihnă, ca să nu cadă cine-va întru acēași pildă a neascultării.

12. Pentru că viă este cuvîntul lui Dumneșu, și lucrător, și mai ascuțit de cătă totă sabia ascuțită de amăndouă părțile, și străbate pînă la despărțirea sufletului, și a duhului, și a mădu-larilor, și a măduei, și judecătoră cugetelor și gîndurilor inimei;

13. Și nu este nici-ăă faptură nearătă înaintea lui, ci toate sunt gōle și descoperite înaintea ochilor lui, cătră care ne este noă cuvîntul.

14. Dreptă acea avîndă archiereu mare, care a străbătut cerurile, pre Iisus Fiulul lui Dumneșu, să ținemă mărturisirea.

15. Că n'avemă archiereu care să nu pōtă pătimă împreună cu neputințele nōstre, ci ispitit întru toate, după asemănare fără de păcat.

16. Să ne apropiămă dar cu îndrăsnă la scaunul dă-rului lui, ca să luămă milă, și să aflămă dară spre ajutoră la bună vreme.

Capă 5.

PENTRU că totă archiereulă din omă luîndu-se, cătră omeni se pune spre cele ce sunt cătră Dumneșu, ca să aducă daruri și jertfe pentru păcate;

2. Care să pōtă pătimă d'impreună cu cei ce nu aciă, și se rătăcesc; de vreme ce și elă este cuprinsă de neputințe;

3. Și pentru acēsta datoră este, precum pentru norodă, așa și pentru sine să aducă pentru păcate.

4. Și nimeni singură nu-șiea lui-șie cînștea, ci celă chîmată de Dumneșu, cași Aaron.

5. Așa și Christos nu singură pre sine s'a proslăvită a fi archiereu, ci cela ce a grăit cătră dînsul: Fiulul meu ești tu, eă astădi te-amă născută.

6. Precum și într'altă locă
dice: tu ești preot în vécú
după rânduia lui Melchise-
dec.

7. Care în dăile trupului
său, cereri și rugăciuni cătră
cela ce putea să-lu mintuască
pre dînsul din mórte, cu
strigare tare și cu lacrimi a-
ducîndu, și fiindu audítu pen-
tru buna sea cucerniciă.

8. Măcarú că ora fiú, s'a
învățatú din cele ce a pă-
timitú ascultarea;

9. Și făcîndu-se desăvir-
șítu s'a făcutú tutulorú celorú
ce-lú ascultă pre elú pricină
de mîntuire vecinică;

10. Numítu fiindú de Dum-
neđu archiereú dupre rin-
ducla lui Melchisedec;

11. Pentru care multú este
noé cuvîntulú și cu anevoiă
tălmăcîndu-lú a grăi; de vre-
me ce trîndaví (neputincioși)
v'ați făcutú cu audirile.

12. Că datorí fiindú voi a
fi învățatorí pentru vreme,
iarăși vė trebuesce să vė in-
vășămú pre voi, care sunt sti-
chiele (buchile) începătorei
cuvîntelorú lui Dumneđu;
și v'ați făcutú aceia căroră
vė trebuesce lapte, iar nu
hrană virtósă.

13. Că totú celú ce este
părtașú laptelui, nu este
sciutorú de cuvîntulú drep-
tății; căci pruncú este.

14. Iar acelora desăvirșítu
este hrana cea virtósă, care
prin multa obicinuință aú sim-
țirile învățate spre alegerea
binelui și a răului.

Capú 6.

PENTRU aceea lăsîndú cu-
vîntulú începătorei lui Chri-

stos, să ne aducemú spre mă-
virșire, nu iarăși temeliă a
pocăinței puîndú din lucruri
mórte, și a credinței întrú
Dumneđu,

2. Și a învățătorei hotezu-
rilorú, și a punerii mînelorú,
și a inviării morțilorú, și a
judegului celui vecinich.

3. Și acésta vomú face, de
va voi Dumneđu.

4. Că cu neputință este ce-
lorú ce s'aú luminatú úă dată,
și aú gustatú darulú celú ce-
rescú, și părtași s'aú făcutú
Duhului Sfîntú,

5. Și aú gustatú cuvîntulú
celú bunú alú lui Dumneđu,
și puterile vécului celui vii-
torú,

6. Și aú cădútú, ca iarăși
să se innoéscă spre pocăință,
a două óră rěstignîndú lorúși
pre Fiulú lui Dumneđu, și
batjocorîndu-lú.

7. Că pămîntulú care bea
plóia ceaa ce se pogóră pres-
te dînsul de multe ori, și
rodesce érbă de trébă acelo-
ra de care se și lucrédă, prii-
mesce blagoslovenia de la
Dumneđu;

8. Iar care aduce din sine
spini și ciuliní, netrebnich é-
ste și aprópe de blestemú, alú
căruia stîrșítú este spre ar-
dere.

9. Iar avemú adeverire pen-
tru voi, íubițilorú, de cele
mai bune și care se ținú de
mîntuire, măcarú de și așa
grăimú.

10. Că nu este nedreptú
Dumneđu, să uíte lucrulú
vostru și ostenéla dragostei,
care ați arétatú spre numele
lui, cei ce ați slujítú sfînșilorú
și slujíți.

*

11. Iar poftimŭ că fiă-care din voi acéstaŭ ſirguinŭă să arate spre adevierea nădejdiŭ pînă în ſfirŭitŭ;

12. Ca să nu fiŭi leneŭŭ, ci următori celorŭce moŭtenescŭ făgăduinŭele prin credinŭă ŭi prin îndelunga răbdare.

13. Că lui Avraam făgăduindu-se Dumneđeŭ, de vreme ce nu avea a se jura pre nimeni altulŭ mai mare, s'a juratŭ asupra ſea, dicindŭ:

14. Cu adevăratŭ blagoslovindŭ te voiŭ blagoslovi, ŭi immulŭindŭ te voiŭ immulŭi.

15. Ŗi aŭa îndelungŭ răbdindŭ a dobînditŭ făgăduinŭa.

16. Pentru că ómenii pre celŭ mai mare se jură, ŭi ſfirŭitulŭ a totŭ cuvîntulŭ lorŭ celŭ de pregonire spre adeviere este jurămintulŭ;

17. Întru care (pentru aceea) vrindŭ Dumneđeŭ să arate mai multŭ moŭtenitorilorŭ făgăduinŭei neſchimbaroa ſfatulŭ ſeŭ, a puŭt la miđlocŭ jurămintulŭ;

18. Ca prin doŭe lucruri ce nu se potŭ muta, întru care cu neputinŭă este să minŭă Dumneđeŭ, tare îndemnare să avemŭ cei ce amŭ năsuŭitŭ, ca să ținemŭ nădejdea ce este puŭă înainte;

19. Pre care ca ŭă anghiră avemŭ a ſufletulŭ tare ŭi nemiŭicată, ŭi care întră întru cele din întru catapetéseŭi;

20. Unde înainte mergătoriŭ pentru noi a întratŭ Iiŭs, duple rînduélă lui Melchisedec archiereŭ fiindŭ făcutŭ în vécŭ.

Capŭ 7.

Că Melchisedec acesta, împeratulŭ Salimulŭ, preo

tulu lui Dumneđeŭ celŭ pre înaltŭ, care a întîmpinatŭ pre Avraam cindŭ s'a întorsŭ de la tăiărea împăraŭilorŭ, ŭi lŭ-a blagoslovitŭ pre elŭ;

2. Căruia ŭi deciuélă din tóte i-a împărŭitŭ Avraam; întiŭ adevă tilcuindu-se împeratulŭ dreptăŭii, iar apoi ŭi împeratulŭ Salimulŭ, care este împeratulŭ păciŭ;

3. Fără tată, fără mumă, fără numărŭ de neamŭ; nici începutŭ dîlelorŭ, nici ſfirŭitŭ vieŭei avindŭ; ci asemănatŭ fiindŭ Fiulŭ lui Dumneđeŭ, rămîne preotŭ pururea.

4. Vedeŭi dar câtŭ este acesta, căruia ŭi deciuélă i-a datŭ patriarchulŭ Avraam din dobîndi.

5. Ŗi cei din fiŭi lui Levi cari ieaŭ preoŭia, poruncă aŭ să iea deciuélă de la norodŭ, duple lege, adevă, de la fraŭii ſeŭ, măcarŭ că ŭi aceia aŭ eŭitŭ din cósplele lui Avraam;

6. Iar cela ce nu se numără din neamulŭ lorŭ, a luatŭ deciuélă de la Avraam, ŭi celŭ ce avea făgăduinŭele lŭ-a blagoslovitŭ.

7. Ŗi fără de nici-ŭă pregonire celŭ mai micŭ de celŭ mai mare se blagoslovesce.

8. Ŗi aici adevă ómeniŭ murindŭ ieaŭ deciuiele; iar acolo, măturisindu-se că este viŭ.

9. Ŗi (ca să dicŭ aŭa) prin Avraam ŭi Levi celŭ ce lua deciuélă deciuélă a datŭ;

10. Ce încă în cósplele tăține-ſeŭ era, cindŭ lŭ-a întîmpinatŭ pre dînsulŭ Melchisedec. Să se ridice altŭ preotŭ, iar nu duple rînduélă lui Aaron să se dică?

11. Deci de ară fi fostă săvîșirea prin preoția Leviților (că norodul sub aceea a luat legea) ce încă mai era trebuință duple rînduēla lui Melchisedec

12. Că mutindu-se preoția, de nevoiă se face legii mutare.

13. Că de care se dîcū aceste, din altă seminția se împărtășește, din care nimeni nu s'a apropiat de jertfelnic.

14. Că arătăt este că din Iuda a răsărit Domnul nostru; intru care seminția Moise nimic n'a grăit de preoția.

15. Și încă cu mult mai luminat este, de vreme ce duple rînduēla lui Melchisedec se ridică preot altul,

16. Care nu duple legea poruncei celei trupesci s'a făcut, ci duple puterea vieții celei nestricăcioase.

17. Că se mărturisește: că tu ești preot în vécū duple rînduēla lui Melchisedec.

18. Că schimbare se face poruncei care a fostă mai înainte pentru neputința și ne folosul ei;

19. Că nimic n'a săvîșit legea, și aducere este numai la bună nădejde, prin care ne apropiăm de Dumnezeu.

20. Și pre căt este nu fără de jurămînt, (că aceia fără de jurămînt preoți se făcea;

21. Iar acesta cu jurămînt, prin cel ce a dîs: jurat s'-a Domnului, și nu-i va păre rău; tu ești preot în vécū duple rînduēla lui Melchisedec;)

22. Pre atita aședămintului de lege celui mai bun s'a făcut chezaș Iisus.

23. Și aceia adevă mai mulți se făcea preoți, pentru că de mórte era opriți a trăi;

24. Iar acesta, pentru că rămîne în vécū, are preoția vecinică;

25. Pentru aceea și a minții desăvîșit pôte pre cei ce vin pre el la Dumnezeu, pururea trăind ca să se rōge pentru dinșii.

26. Pentru că archiereu ca acesta se cuvenia să fiă noș, cuvios, fără de răutate, fără de spurcăciune, osebit de cei păcătoși și mai înalt de căt cerurile fiind;

27. Care n'are în tōte dīlele nevoiă, ca alți archierei, întiū pentru ale sele păcate a aduce jertfe, apoi pentru ale norodului; că acesta o a făcută ūă dată, pre sine aducindu-se.

28. Că legea pune pre omeni archierei, cari aū neputință; iar cuvintul jurămîntului celui ce a fost în urma legii, pre Fiul în vécū desăvîșit.

Capū 8.

IAR capū preste cele ce se dîcū, archiereu ca acesta avem, care a ședut d'a drēpta scaunului mării în ceruri,

2. Slujitor sfințelor, celui adevărat, care lū-a înfipt Domnului, și nu omul.

3. Că tot archiereul pentru ca să aducă daruri și jertfe se pune; pentru aceea trebuie să aibă ceva și acesta care să aducă.

4. Că de ară fi fost pre pămînt, nici ară fi fost preot, fiind preoții cei ce aduc darurile duple lege;

5. Carî slujescă închipuirii şi umbrei celor ceresci, precum s'a disus lui Moise, cînd vrea să facă cortul: că vezi, dice, faci toate duple chipul care şi s'a arătat fie în munte.

6. Iar acum mai osebit slujire a dobîndit, întru căt este şi de aşedămint de lege mai bună mijlocitoră, care spre mai bună făgăduinţă s'a aşedat.

7. Că de ar fi fost cel d'intiîu fără de prihană, nu s'ar fi căutat loc celai de al doilea;

8. Că defăimîndu-i pre dinşii dice: etă, dîle vor veni, dice Domnul, şi voi săvîrşi preste casa lui Israel şi preste casa lui Iuda aşedămint de lege nouă;

9. Nu duple aşedămint de lege care am aşedat pîrinşilor lor, în ziua cînd i-am apucat pre dinşii de mîna lor, ca să-i scoţ din pămîntul Egiptului; căci ei n'au rămas întru aşedămint de lege al meu, şi eu i-am părăsit pre ei, dice Domnul.

10. Căci acesta este aşedămint de lege care voi aşeda casei lui Israel după dîlele acelea, dice Domnul, dînd legile mele în cugetul lor, şi inimele lor le voi scrie pre ele; şi voi fi lor Dumnezeu, şi ei vor fi mie norod.

11. Şi nu va mai învăţa fiă-care pre vecinul său, şi fiă-care pre fratele său, dîcînd: cunosce pre Domnul; că toţi mă vor şti, de la cel mic pînă la cel mare al lor;

12. Căci milostiv voi fi

nedredţăilor lor, şi păcatele lor şi fără de legile lor nu le voi mai pomeni.

13. Şi dîcîndu noă, a învechit pre cea d'intiîu; iar ce se învechesce şi îmbătrînesc, aproape este de peire.

Cap 9.

A VEMU dreptă aceea şi cele d'intiîu îndreptări de slujbă, şi sfinţire lumescă.

2. Pentru că cortul s'a făcut cel d'intiîu, întru care era sfeşnicul, şi masa, şi punerea înainte a piînilor, care se dice sfinţele.

3. Iar după a doia catapetasma cortul cel ce se chiamă sfinţele sfinţelor,

4. Care avea cădelniţă de aur, şi sieriul legii ferecat preste tot cu aur, întru care era năstrapa cea de aur care avea manna, şi toiagul lui Aaron ce odrăslise, şi tablele legii;

5. Iar pre d'asupra lui cheruvimii slavei, cari umbria altarul; pentru care nu este acum a grăi pre amăruntul.

6. Şi acestea fiind tocmită aşa, în cortul cel d'intiîu pururea intra preoţii cînd făcea slujbele;

7. Iar în cel de al doilea dată în anul singur arşiereul, şi fără de sînge, care aducea pentru sine şi pentru nesciinţele norodului;

8. Acesta însemnîndu Duhul cel Sfinţ, că încă nu era arătată calea sfinţilor, fiind că încă sta cortul cel d'intiîu;

9. Care era pildă în vremea de atunci, întru care da-

ruri și jertfe se aducă, cele ce nu putea după știință să facă desăvârșit pre celă ce slujia.

10. Numai pentru mâncări și băuturi, și multe feluri de spălări și îndreptări ale trupului era puse până la vremea îndreptării.

11. Iar Christos venind, arhieru bunătaților celor viitoare, prin cortul cel mai mare și mai desăvârșit, nu de mină făcut, adecă, nu ală acestor zidiri,

12. Nici prin sînge de țapi și de viței, ci prin sîngele său a intrat înă dată întru cele sfînte, vecinică rescumpărare aflînd.

13. Că de vreme ce sîngele taurilor și ală țapilor, și cenușia de junice stropind pre cei spurcați, i sfîșește spre curățenia trupului,

14. Cu cătă mai virtos sîngele lui Christos, care prin Duhul celă vecinică pre sine s'a adusă fără de frică de prihană lui Dumnezeu, va curăți știința vōstră de faptele cele mōrte, ca să slujiți Dumnezeu celă viu?

15. Și pentru acēsta este mijlocitoră aședămintului de lege celă nou, ca făcîndu-se mōrtea, spre rescumpărarea greșelilor ce era în aședămintul de lege celă d'întiū, să iea cei chîamați făgăduința mōstenirii celei vecinice.

16. Că unde este diētă, acolo trebue să fiă mōrtea celă ce face diētă.

17. Că diētă întru cei morți este întărită; de vreme ce încă nu pōte cîndă este viu celă ce face diētă.

18. Pentru aceea nici cea d'întiū fără de sînge nu s'a înnoit;

19. Că după ce s'a grăit totă porunca după lege de cătră Moise la totă norodul, luind sîngele celă de viței și de țapi, cu apă și cu lînă roșă și cu isop, și pre însăși cartea și pre totă norodul a stropit,

20. Dicîndă: acesta este sîngele legii, care a poruncit voe Dumnezeu.

21. Încă și pre cort și pre tōte vasele cele de slujbă așjderea cu sîngele le-a stropit.

22. Și cu sînge mai tōte se curățesc după lege, și fără de vōrsare de sînge nu se face iertare.

23. Trebuia dar ca chipurile celor din ceruri cu acestea să se curățesc; iar sîngure cele ceresci cu mai bune jertfe de cătă acestea.

24. Că nu în sfînte făcute de mîini a intrat Christos, care era chipuri celor adevărate, ci în singur cerul, ca să se arate acum feței lui Dumnezeu pertru noi;

25. Nici ca de multe ori să se aducă pre sineși, precum arhierul înă în cele sfînte în totă anulă cu sînge străin;

26. (De vreme ce i s'ară fi cădut lui de multe ori să pătîmescă de la întemeiărea lumii,) ci acumă ūă dată la sfîrșitul vōcurilor, spre surparea păcatului prin jertfa sea s'a arătat.

27. Și precumă este rînduită ômenilouă ūă dată să mōră, iar după aceea judecata;

28. Aşa şi Christos ūă dată fiindū jertfîtu ca să ridice p catele multora, a do a  r  fără de p cate se va arăta celor  ce-l  a tept  pre el  spre m ntuire.

Cap  10.

PENTRU că legea av nd  umbra bunătăţilor celor  vi tor e, iar nu  nsu i chipul  lucrurilor , cu aceleași jertfe, care în f  -care an  aduc  pururea, nici  ad t  nu p te pre cei ce vin  să-  fac  de-s v r  it .

2. De vreme ce ar  fi  ncet t  a se aduce, pentru că n'ar  mai av  nici-   sciin   de p cate cei ce slujesc ,    dat  fiind  cur  i i;

3. Ci întru d nsele pomenire de p cate în f  -care an  se face.

4. Că cu neputin   este sânge de tauri  i de  api să ridice p catele.

5. Pentru aceea  ntr nd  în lume,  ice: jertfa   prinosul  n'ai voit , iar trupul  m -ai s v r  it ;

6. Arderile de tot   i pentru p cat  n'ai c utat .

7. Atunci am   is :  t  vi  ( n capul  cărții scris  este pentru mine) ca să facă, Dumne eule, vo a tea.

8. Mai sus   ic nd : că jertfa,  i prinosul ,  i arderile de tot ,  i pentru p cat  n'ai voit , nici ai c utat ; (care se aduc  dupre lege);

9. Atunci a  is :  t  vi  ca să facă, Dumne eule, vo a tea; ridică pre cea d' nt i , ca să pu  pre cea de a do a.

10.  ntru care vo   suntem 

sfin i  cei prin jertfirea trupului lui Iisus Christos    dat .

11.  i tot  preotul  stă în t te  ilele slujindŭ,  i aceleași de multe ori aduc nd  jertfe, care nici  ad t  nu pot  să cur  - c  p catele;

12. Iar acesta    jertfă aduc nd  pentru p cate pururea, a  ed t  d'a d r ta lui Dumne e ;

13. D'acia a tept nd  p n  se vor  pune vr jma ii lui   ternut  pic  orelor  lui.

14. Că cu    jertfă a s v r  it  pururea pre cei ce se sfin esc .

15.  i ne mărturisesce no   i Duhul  cel  Sf nt ; că după ce a  is  mai 'nainte:

16. Acesta este   ed m ntul  de lege care vo      ea c tr  d n i  după  ilele acelea,  ice Domnul ; d nd  legile mele în inima lor ,  i în cugetele lor  le vo   scrie pre ele;

17. Ap i  ice:  i p catele lor   i fără de legile lor  nu le vo   mai pomeni.

18. Iar unde este  ertare acestora, nu mai este jertfă pentru p cate.

19. Drept  aceea, fra ilor , av nd   ndr  n l  a întra întru cele sfînte prin s ngele lui Iisus Christos, pre cale no    i vi ,

20. Care o a  nno it  no  prin catapet sm , adecă prin trupul  s  ,

21.  i preot  mare preste casa lui Dumne e ,

22. Să ne apropi m  cu adev rat  inimă întru deplin  credin  , fiind  strop i  la inimă de scl n  re ;

23. Și spălați la trup, cu apă curată, să ținem mărturisirea nădejdi nesmintită; (pentru că credinciosul este cel care a făgăduit);

24. Și să cunoștem (ceretăm) unul pre altul spre îndemnarea dragostii și a faptelor bune;

25. Nepărăsind adunarea noastră, precum au unii obicei, ci indemnind unul pre altul; și cu atita mai mult, cu cât vedeți apropiindu-se diavolul.

26. Că păcătuiind noi de bună voie după ce am luat cunoștința adevărului, nu mai rămâne jertfă pentru păcate;

27. Ci ăa așteptare oarecare înfricoșată a judecății, și iușimea focului, care va să mănince pre cei protivnici.

28. Lepedind cine va legea lui Moise, fără de milă prin două sau trei mărturii morie;

29. Că de mai amară muncă (socotiți) va lua cel care a călcat pre Fiul lui Dumnezeu, și a socotit singele legii, cu care s'a sfințit, a fi de obște, și a ocărit Duhul darului?

30. Că scim pre cel care a dis: a mea este răsplătirea, eu voi răsplăti, dice Domnul. Și iarăși: Domnul va judeca pre norodul său.

31. Înfricoșat lucru este a căde în mâinele Dumnezeului celui viu.

32. Și aduceți-vă a minte de zilele cele mai d'înainte, într-o care luminându-vă, multă luptă de palmi ați suferit;

33. De ăa parte cu ocări și cu necazuri privelișă fă-

cându-vă; iar de altă parte pătași făcându-vă celor care vi-țuesc așa.

34. Pentru că și ați pătimit împreună cu legăturile mele, și jefuirea de averile voștre cu bucuria ați priimit, știind că aveți voi avuția în ceruri mai bună și stătătoră.

35. Nu lepădați dar îndrăsnela voastră, care are mare răsplătire.

36. Că aveți trebuință de răbdare; ca voia lui Dumnezeu făcându, să luați făgăduință;

37. Că încă puțin ore-ce, cel care este să viă va veni, și nu va zăbovi. Iar dreptul din credință va fi viu;

38. Și de se va îndoi, nu va bine-voi sufletul meu într-o dînsul.

39. Iar noi nu suntem a îndoiții spre peire, ci a credinței spre câștigarea sufletului.

Cap 11

SI este credința adevărire (punere în stare) a celor nădăjduite, dovedire a lucrurilor celor nevădute.

2. Că într-o acestasunt mărturisiți cei de demult.

3. Prin credință precepem că s'a întemeiat vécurile cu cuvîntul lui Dumnezeu, de s'a făcut din cele nevădute cele ce se văd.

4. Prin credință mai multă jertfă Avel de cât Cain a adus lui Dumnezeu, pentru care a fost mărturisit că a fost drept, mărturisind Dumnezeu de darurile lui; și printr'aceas murind încă grăesce.

5. Prin credință Enoch s'a mutat ca să nu vadă morțe; și nu s'a aflat, pentru că lăsa mutat pre el Dumneșu; că mai 'nainte de mutarea lui a fost mărturisit că a bineplăcut lui Dumneșu.

6. Și afară de credință nu este cu puțință a bine plăce lui Dumneșu; că trebuie cel care se apropie la Dumneșu, să credă cum că este, și celor ce-l cântă pre dînsul este dator de plată.

7. Prin credință răspuns (vestire) luîndu Noe de acele care încă nu era vedute, temîndu-se a făcut corabiă spre minturea casei se, prin care a osîndit lumea, și dreptăți celei duple credință s'a făcut mostenitor.

8. Prin credință chîmîndu-se Avraam a ascultat de a eșit la locul care era să-l ia spre moștenire, și a eșit, nescînd unde merge.

9. Prin credință a nemernicită în pămîntul făgăduinței, ca într'un pămînt străin, în corturi locuînd cu Isaac și cu Iacov cei d'împreună moștenitori aceleiași făgăduințe;

10. Că aștepta cetatea care are temelii, ai căreia meșterul și lucrătorul este Dumneșu.

11. Prin credință și însăși Sarra stérpă fiind putere spre zămislirea seminței a luat, și afară de vremea vîrstei a născut, de vreme ce a socotit că este credincios cel care a făgăduit.

12. Pentru aceea și dintr'unul, și acela încă fiind omorît, s'a născut ca ste-

lele cerului cu mulțimea, și ca nisipul cel fără de număr de pre lingă mare.

13. Duple credință au murit aceștia toți, neluînd făgăduințele, ci de departe vedîndu-le, și sărutîndu-le, și mărturisînd, că străini și nemernici sunt pre pămînt.

14. Că cei ce grăesc unele ca acestea, arată că patriă caută.

15. Și de și-ar fi adusă aminte de aceea dintr'care a eșit, ar fi avut vreme a se întorce;

16. Iar acum de cea mai bună doresc, adică, de cea cerescă; pentru aceea nu se rușinează de dînsii Dumneșu a se numi Dumneșul lor; că a gătit lor cetate.

17. Prin credință a adus Avraam pre Isaac cînd a fost ispitit; și pre cel unu-născut lă-aducea jertfă, cel care luase făgăduințele,

18. Cătră care s'a dis: că într'Isaac se va numi ție sîmînță;

19. Socotînd că și din morți a-l învia puternic este Dumneșu; drept aceea pre aceiași într'pildă lă-a luat.

20. Prin credință pentru cele viitoare a blagoslovit Isaac pre Iacov și pre Isav.

21. Prin credință Iacov murînd pre fiă-care din fiii lui Iosef a blagoslovit, și s'a închinat la virful (pre virful) toîagului lui.

22. Prin credință Iosef murînd a făcut pomenire pentru eșirea fiilor lui Israel, și pentru oșele se a poruncit.

23. Prin credință Moise cîndu s'a născut treî luni a fostu ascunsu de părinții sîi, căci lă-au vîdutu pruncu frumosu, și nu s'au temutu de porunca împăratului.

24. Prin credință Moise mare făcîndu-se s'a lepădatu a se numi fecioru fetei lui Fa-raon;

25. Mai bine alergîndu a pătîmi cu norodul lui Dum-ne-deu, de cătu a avé dulcéța păcatului cea trecătoriă;

26. Mai mare bogăția socotîndu a fi de cătu visteriele Egiptului ocara lui Christos; că se uita la răsplătire.

27. Prin credință a lăsatu Egiptul, netemîndu-se de urgia împăratului; că pre celu nevîdutu ca cumu lă-aru fi vîdutu lă-astepta.

28. Prin credință a făcutu pascha și vîrsarea sîngelui, ca nu celu ce perdea pre cei întîi născuți să se stingă de dinșii.

29. Prin credință au trecut Marea Roșă ca pre uscatu, a căreia ispitire luîndu Egiptianii s'au înecat.

30. Prin credință zidurile Ierichonului au cădutu, cu încungîurarea în șapte zile.

31. Prin credință Raav curva n'a peritî împreună cu cei neascultători, priimîndu iscôdele cu pace.

32. Și încă ce voîu mai dice? că nu-mî ajunge vremea a spune de Gedeon, și de Varrac, și de Samson, și de Ief-tae, și de David, și de Samuel, și de prooroci.

33. Care prin credință au biruit împărății, au lucratu dreptate, au dobîndit făgă-

duințele au astupatu gurele leilor;

34. Au stînsu puterea focului, au scăpatu de ascuțitul sâbiei, s'au întăritu din slăbiciune, s'au făcutu tari în res-bôie, au întorsu taberile vrăj-mașilor în fugă;

35. Au luat muierile dintru înviare pre morții sîi; și unii s'au omorîtu, nepriimîndu slobodirea, ca sa dobîndescă mai bună înviare;

36. Iar alții de botjocuri și de băta au luat ispitire, încă și de legături și de tem-nițe;

37. S'au ucis cu petre, s'au herăstruit, ispiți au fostu, cu ucidera de sabiă au murit; in cojôce au imblatu, și in pei de capră; lipsiți fiîndu, necăjiți, de reu supărați; (că- rora nu era lumea vrednică;) in pustii ratăcîndu, și in mun-ți, și in peșteri, și in crepă-turile pămîntului.

38. Și aceștia toți mărturi-siți fiîndu prin credință, n'au luat făgăduința;

39. Dumne-deu ce-va mai bun pentru noi mai 'nainte vîdîndu, ca să nu iea fără de noi săvîrșirea.

Capu 12.

DREPTU aceea și noi a- dvîndu atîta noru de mărturii pusă împrejurul nostru, lepădîndu totă sarcina, și păcatul celu ce lesne înconjură, priu răbdare să alergăm în lupta care este pusă înaintea noastră;

2. Căutîndu la începătorul și plîntorul credinței Iisus, care în locul bucuriei ce era pusă înaintea lui, a răb-

dată crucea, de ocară nebăgindă sémă, și d'a drépta scaunului lui Dumneđeu a ședut.

3. Că socotiți de celă ce a răbdată de la păcătoși asupra sea împotivire ca aceea, ca să nu vă osteniți slăbindă cu sufletele vóstre.

4. Că încă nu ați stătut pînă la singe, împotiva păcatului luptindu-vă;

5. Și ați uitat mîngîiărea, care voe ca unor fii vă grăesce: Fiulă meu, nu defăima cercetarea Domnului, nici slăbi mustrîndu-te de dînsul,

6. Că pre care iubește Domnului, lă cértă; și bate pre totă fiulă pre care priimesce.

7. De veți suferi certarea, ca unor fii voe se va afla Dumneđeu; căci care fiu este pre care nu-lă cértă tatălă?

8. Iar de sunteți fără de certare, căreia părtași s'au făcută toți, etă dar că sunteți feciori din curviă, iar nu fii.

9. Apoi pre părinții trupu-lui nostru i-amă avută pedepsitori (certători), și ne rușinamă de dînșii; aș nu ne vomă pleca cu multă mai virtosă Tatălă duhuriloră, și să fimă vii?

10. Că aceia intru puține dîle, precumă le plăcea loră, ne pedepsia pre noi; iar acésta spre folosă, ca să ne împărțimă sfințirii lui.

11. Și totă certarea în vremea cea de față se pare că nu este de bucuriă, ci de mîhnire; iar mai pre urmă ródă de pace a dreptății dă celoră pedepsiți printr'insa.

12. Pentru aceea mînele

cele slăbite și genuchiile cele slăbănoge vile îndreptați;

13. Și cărări drepte faceți picioriloră vóstre, ca nu ce este schiopă să rătăcescă, ci mai vortosă să se vindece.

14. Pacea să urmați cu toți, și sfințenia, fără de care nimeni nu va vedé pre Domnului;

15. Socotindă, ca nimeni să nu se lipsescă de darulă lui Dumneđeu; ca nu vre-ă rădēcînă a amăriciunii odrăslindă în susă, să facă smințelă, și prin aceea să se spurce mulți;

16. Să nu fiă cine-va curvară, sau spurcată ca Isav, care pentru ăa mîncare și-a viudută nascerea sea cea d'întiă.

17. Că știți, că și după aceea vrindă să mostenescă blagoslovenia, a fostă nepriimită; de vreme ce locă de pocăință n'a aflată, măcară că și cu lacrimi o căuta pre ea.

18. Pentru că nu v'ați apropiat pe muntele ce se putea pipăi, și de foculă ce ardea, și de noră, și de cétă, și de viforă,

19. Și de viersulă trîmbeiei, și de glasulă cuvinteloră, care cei ce-lă auđia s'a lepădată ca să nu li se mai adăoge loră cuvintă;

20. (Că nu putea suferi cele ce li se dicea; și măcară fără de s'ară atinge de munte, cn petre se va omori, sau cu săgetă se va săgeta.

21. Și așia înfricoșată lucră era celă ce se vedea, Moise a dîst: spăimîntatu-m'amă și mă cutremură.)

22. Ci v'ați arpropiat de

muntele Sionului, și de cetatea Dumneșului celui viu, Ierusalimul celălalt ceresc, și de sborul de milioane de îngeri.

23. Și de adunarea celorlaltă născuți care sunt scriși în ceruri, și de judecătorul tuturor Dumneșului, și de dururile dreptilor celorlaltă desăvirșită,

24. Și de Iisus mijlocitorul aședămintului de lege celui nou, și de singele stropirii, care grăește mai bine de cătăl lui Avel.

25. Vedeți să nu vă lepădați de celălaltă grăește; că de n'au scăpatul aceia, lepădindu-se de celălaltă grăia pre pământul, cu multul mai virtosul noi, întorcindu-ne de celălaltă din cerul;

26. Alăl căruia glasul atunci a cutremuratul pământul; iar acumul a făgăduitul, dicindul: încă uă datul eu voil clătinu numai pământul, ci și cerul.

27. Iar aceea ce dice, încă uă datul, aratal schimbarea celorlaltă ce se clătesc, ca a unorl lucrul făcute, ca să rămăie cele ce nu se clătesc.

28. Dreptul aceea, împărăia nemișcatul vrindul, să avemul mulțămire, prin care slujimul lui Dumneșului întrul bună plăcere, cu bună cucernicia și cu sfăla.

29. Că Dumneșul nostru este focul mistuitorul.

Capul 13.

IUBIREA de fraș să petrecă.
2. Iubirea de străini să nu o uitați; că prin acēsta 6recare nescindul aș priimitul 6speți pre 6ngeri.

3. Aduceți-vē a minte de cei legați, ca cei ce aș fi legați cu dinșii; de cei necăjiți, ca cei ce și voil sunteți în trupul.

4. Cinstită esue nunta întrul t6te, și patulul nespurcatul; iar pre curvarul și pre precurvarul va judeca Dumneșului.

5. Să vă fiă obiceiurile făra iubire de argintul, îndestulindu-vē cu cele ce aveți; că insuși a disul: nu te voil părași, nici te voil lăsa.

6. Pentru aceea îndrăsnindul noi să dicemul: Domnulul mie ajutorul, și nu mē voil teme ce-mi va face mie omulul.

7. Aduceți-vē a minte de mai marii vostri, carul v'au grăitul voel cuvintulul lui Dumneșului; la acăroral săvirșire a vieșei privindul, să le urmați credinșa.

8. Iisus Christos erul și astădă același, și în veci.

9. La învășaturul străine și de multe feluril să nu vē mutați; că bine este cu darulul să întăriți inima, iar nu cu mīncăril, dintru care nu s'au folositul cei ce au imblatul întrul dinsele.

10. Avemul altarul, dintru care a mīnca n'au volnicia cei ce slujescul corulul.

11. Pentru că ale căroral dobitoce singele de archiereulul se bagă în întrul în cele sfinte pentru pēcate, ale acelorl trupuril se ardul afară de tabăra.

12. Pentru aceea și Iisus, ca să sfīnșeșă pre norodul cu singele seș, afară de p6rtă a pătimitul.

13. Decul dar să eșimul la

dinsulă afară de tabără, oara lui purtîndu.

14. Că nu avem nici ceta-te stătătoria, ci pre ceea ce va să fiă căutăm.

15. Printr'însulă dar să aducem jertfă de laudă pururea lui Dumne-deu, adecă, ródă buzelor ce se mărturisesc numelui lui.

16. Și facerea de bine și împărtășirea să nu uitați; că cu jertfe ca acestea se imblîndesc (se împacă) Dumne-deu.

17. Ascultați pre învățătorii vostri, și vë supuneți lor; că ei prevegîdă pentru su-fletele vóstre, ca cei ce vor să dea sémă; ca cu bucuria acésta să facă, iar nu suspi-nînd; că nu este de folos voé acésta.

18. Rugați-vë pentru noi; că nădăjduim că bună sci-ință avem întru toți, bine vrînd a viețui.

19. Și mai mult vë rog să faceți acésta, ca fără de zăbavă să mă întorc la voi.

20. Iar Dumne-deul păcii, celă ce a sculat din morți pre păstorul ouilor celă mare, întru singele legii celei vecinice, pre Domnul nostru Iisus,

21. Să vë facă pre voi de-săvîrșit întru totă lucrul bun, ca să faceți voia lui; făcînd întru voi ce este plă-cuț inaintea lui, prin Iisus Christos; căruia este slava în vecii vecilor. Amin.

22. Și vë rog pre voi, fra-ților, primiți cuvîntul min-giării; că pre scurtă am scris voé.

23. Să știți că fratele Timo-theu este slobod, cu care (de va veni mai curînd) voi vedé pre voi. Spuneți inchi-năciune tuturilor mai mari-lor vostri, și tuturilor sfin-ților.

24. Închină-se voé cei ce sunt din Italia.

25. Darul cu voi toți; A-min.

† Cătră Evreî s'a scris de la Italia prin Timotheu.

EPISTOLIA

SFINTULUI APOSTOLU IACOV

CEA SOBORNICÉSCĂ.

Capă 1.

IACOV, sluga lui Dumne-deu și a Domnului Iisus

Christos, celoră două-spre-de-ce semînți care sînt întru răsăpire, să se bucure.

2. Tótă bucuria să socotă,

frații mei, cîndu în multe feluri de ispite cădeși;

3. Sciîndu că lămurirea credinței vîstre lucrédă răbdare;

4. Iar răbdarea lucru desăvirșitū sã aibă, ca sã fiți desăvirșitū, și întregi, și într-u nimicū lipsiți.

5. Iar de este cine-va dintru voi lipsitū de înțelepciune, sã cêră de la Dumnezeu, care dă tutulorū din destulū, și nu infruntédă; și i se va da lui.

6. Iar sã cêră credință, nimicū indoîindu-se; pentru că celū ce se indoîesce, asemenea este cu valulū mării, care de vînturi se aruncă și se învelesce.

7. Că sã nu gîndescă omulū acela că va lua ce-va de la Domnulū.

8. Bărbatulū indoîitū la su-fletū (cu gîndulū), nestatornicū este într-u tôte căile sele.

9. Iar laude-se fratele celū smeritū într-u înălțimea sea;

10. Și celū bogatū, într-u smerenia sea, căci ca flórea erbei va trece.

11. Că a răsăritū sórele împreună cu zădufulū, și a uscatū érba, și flórea ei a cădută, și frumuseța feței ei a peritū; așa și bogatulū într-u imbletele sele se va vesteți.

12. Fericitū bărbatulū care rabdă ispita; căci lămuritū făcîndu-se va lua cununa vieței, care o a fágăduitū Dumnezeu celora ce-lū iubescū pre elū.

13. Nimeni ispitîndu-se sã dică, că de la Dumnezeu se ispitesce; că Dumnezeu nu

este ispititorū celorū rēi (este neispititū de rele), și elū pre nimeni nu ispitesce.

14. Ci fiă-care se ispitesce, de a sea poftă fiîndū trasū și amăgitū;

15. După aceeaa pofta zămislîndū nasce păcatū; iar păcatulū sāvîrșîndu-se, nasce mórte.

16. Nu vė înșelați, frații mei cei iubiți.

17. Tótă darea cea bună, și totū darulū desăvirșitū de susū este, pogorîndu-se de la Părintele luminelorū, la care nu este schimbare, saū umbrăde mutare.

18. Elū voîndū ne-a născutū pre noi cu cuvîntulū adevérului, ca sã fimū noi ũă începătură óre-care a zidiri-lorū lui.

19. Dreptū aceeaa, frații mei cei iubiți, sã fiă totū omulū grabnicū spre a auzi, și zăbavnicū spre a grăi, zăbavnicū spre minia;

20. Că minia bărbatulū nu lucrédă dreptatea lui Dumnezeu.

21. Pentru aceeaa lepédîndū tótă spurcăciunea și prisosînța réntății, într-u blîndeță primiți cuvîntulū celū în într-u săditū, care pôte sã mîntués-că sufletele vóstre.

22. Și fiți făcători cuvîntului, iar nu numai ascultători, amăgîndu-vė înșivė pre voi.

23. Pentru că de este cine-va ascultătorū cuvîntului, și nu făcătorū, unulū ca acesta asemenea este cu omulū care-și căuta fața facerii sele în ogliudă;

24. Pentru că s'a căutatū pre sine, și s'a dusū, și înda-

tă și-a uitat în ce chipă era.

25. Iar cela ce s'a plecat (privesce) în legea cea desăvârșită a slobodeniei, și rămîne într'insa, acesta nu ascultător cu uitare făcîndu-se, ci făcător lucrului, acesta fericit va fi întru facerea ei.

26. De se pare cui-va între voi că este bine-credincios, și nu-și înfrîdă limba sea, ci-și înșelă inima sea, acestuia înzadarnică este buna credință (creștinătatea).

27. Că buna credință cea curată și nespurcată înaintea lui Dumnezeu și Tatălui, această este, a ce ceta pre cei serman și pre veduve întru necazurile lor, și a se păzi pre sine nespurcat de cătră lume.

Cap 2.

FRĂȚII mei, nu întru alegerea fețelor să aveți credința Domnului nostru Iisus Christos ală slavei.

2. Că de va intra întru adunarea voastră vre-un om avînd în el de aur, cu haină luminosă, și va intra și vre-un sărac cu haină proastă,

3. Și veți căuta la cel ce poartă haina cea luminosă, și veți dice lui: tu ești aici bine; și săracului veți dice: tu ești acolo, sau ești aici sub așternutul plăcilor mele;

4. Și nu v'ați luat a minți (ați judecat) întru voi, și v'ați făcut judecători de gînduri rele?

5. Ascultați, frații mei cei iubiți, au nu Dumnezeu a ales pre săracii lumii acesteia, bogați în credință, și moștenitori împărăției care o a fă-

găduit celor ce-l iubesc pre el?

6. Iar voi ați necinstit pre cel sărac. Au nu bogații vă asupresc pre voi, și aceia vă trag pre voi la judecăți?

7. Au nu ei hulesc numele cel bun care s'a chemat preste voi?

8. Însă de impliniți legea cea împărătească după scriptură: să iubești pre aproapele tău ca însuși pre tine, bine-faceți;

9. Iar de vă uitați în față, păcat faceți, mustrîndu-vă de lege ca nisce călcători de lege.

10. Că ori-cine va păzi totă legea, și va greși întru una, s'a făcut tuturilor vinovat.

11. Că cel ce a ăis: să nu curvesci, a ăis și să nu uci. Și de nu curvesci, dar uci, te-ai făcut călcător legii.

12. Așa să grați, și așa să faceți, ca cum prin legea slobodeniei aveți să vă judecați.

13. Că judecata fără de milă este cea ce nu face milă; și se laudă mila asupra judecății.

14. Ce folos este, frații mei, de ar dice cine-va că are credință, iar fapte nu are? au poate credința să-l mîntuască pre dînsul?

15. Că de va fi fratele său sora golă, și lipsită de hrană cea de toate dîtele,

16. Și va dice lor cine-va dintru voi: mergeți cu pace, încălziți-vă și vă saturați, și nu le-ar da lor cele de

trébă trupului, ce folosă ară fi?

17. Așa și credința, dacă nu are fapte, mórță este siugură.

18. Ci va dice cine-va: tu ai credință, iar eu am fapte; arată-mi credința tea din faptele tele, și eu ți voi arăta ție din faptele mele credința mea.

19. Tu crești că Dumnezeu unu este; bine faci; și drații crești, și se cutremură,

20. Voesci dar să înțelegi, o omule deșerte, că credința fără de fapte mórță este?

21. Avraam părintele nostru a nu din fapte s'a îndreptat, suind pre Isaac fiul s'eu pre jertielnic?

22. Vești că credința lucra d'împreună cu faptele lui, și din fapte s'a plinit credința?

23. Și s'a implinit scripura care dice: și a creștut Avraam lui Dumnezeu, și i s'a socotit lui întru dreptate; și prieten lui Dumnezeu s'a chiamat.

24. Vedești dar că din fapte se îndreptă omul, iar nu numai din credință?

25. Așijderea încă și Raav curva a nu din fapte s'a îndreptat, priimind pre vestitori, și pre altă cale scoțindu-i?

26. Că precum trupul fără de duhu mortu este, așa și credința fără de fapte mórță este.

Cap 3.

NU fiți mulți dascăli, frații mei, știind că mare judecată vom să luăm;

2. Că multe greșim toți. De nu greșesce cine-va în cuvintu, acesta este bărbat de-

săvîrșit, puternic a-și înfrina și totu trupul.

3. Că étă, și cailor friele în guri le punem, ca să se supuiă ei noă, și totu trupul lor lă întorom.

4. Étă și corăbiele mari fiindu, și de iuși vinturi împingindu-se, se întorc de pré mică cirmă, încotro voesc poruirea cirmacului.

5. Așa și limba mică modulari este, și mari se laudă; étă, puțin foc și cătu de mare materie arde.

6. Și limba este foc, lumina (podoba) nedreptății; așa limba este aședată întru modulariele noastre, care spurcă totu trupul, și se aprinde de gheena.

7. Că totă firea și a férelor și a pasărilor, și a celor ce se tirăsc și a pescilor, se domolesce și s'a domolit de firea omenescă.

8. Iar limba nimeni din omeni nu pôte să o domolescă; neînfrinată răutate, plină de otravă aducători de mórte.

9. Cu dinsa bine-cuvintăm pre Dumnezeu, și Tatăl, și cu dinsa blestemăm pre omeni cari sunt făcuși duple asemănarea lui Dumnezeu;

10. Dintru aceeași gură e se bună-cuvintarea și blestemul. Nu trebue, frații mei, acestea așa să tă.

11. Aș dora isvorul dintru aceeași vină isvorăsc dulce și amar?

12. Aș dora pôte, frații mei, smochinul să facă măslina, sau vița viei smochine? așa nici-unu isvor pôte a face apă sărată și dulce.

13. Cine este înțeleptul și bine-sciutorul într-o voi? să-și arate din viața cea bună faptele sale într-o blindețelor înțelepciunii.

14. Iar de aveți rîvnire, amară și pregonire într-o inimile voștre, nu vă lăudați, nici mințiți împotriva adevărului.

15. Nu este înțelepciunea aceasta de sus pogrîndu-se, ci pămîntescă, suflătescă, drăcescă;

16. Pentru că unde este rîvnire și pregonire, acolo este neaședare și totu lucrul rău.

17. Iar înțelepciunea cea de sus întîiu este curată, apoi făcătoria de pace, blîndă, plecată, plină de milă și de noduri bune, fără de judecată și nefățarnică.

18. Iar rînda dreptății cu pace se sîmîna celor care fac pacea.

Capul 4.

DE unde sunt răbîie, și de unde sfîdî între voi? au nu de aici din desmîrdările voștre, care se oștesc iutru mîdulariile voștre?

2. Poștiți, și nu aveți; uideți și pismuiți, și nu puteți dobîndi; vă sfîdiți și faceți răbîie, și nu aveți, pentru că nu cereți.

3. Cereți, și nu luați, pentru că rău cereți, ca într-o desmîrdările voștre să cheltuiți.

4. Précurvarilor și précurvelor, au nu știți că dragostea lumii acesteia vrăjbă este către Dumnezeu? deci ori care va vră să fiă prietenul lumii, vrăjmașul lui Dumnezeu se face.

5. Au vi se pare că în de-

șertu scriptura grăesce? spre zavistiă poftescă duhul care locuesce într-o noi?

6. Ci mai mare daru dă; pentru aceea dă: Domnul celorlă mîndri le stă împotriva, iar celorlă smeriți le dă; daru.

7. Supuneți-vă dreptu aceea lui Dumnezeu; stați împotriva diavolului, și va fugi de la voi.

8. Apropiati-vă de Dumnezeu, și se va apropia de voi. Curățiți-vă mîinele, păcătoșilor, și vă curățiți inimile voștre cei îndoiți la suflătu (cu gîndulu).

9. Pătîmiți și lăcrîmați și plîngeți; risulu vostru spre plînsu să se întorcă, și bucuria într-o tînguire.

10. Smeriți-vă înainte lui Dumnezeu, și vă va înălța pre voi.

11. Nu grăiți de rău unulu pre altulu, fraților; că cela ce grăesce de rău pre fratele său, și judecă pre fratele său, grăesce de rău legea, și judecă legea; iar dacă judeci legea, nu ești făcătoru legii, ci judecătoru.

12. Unulu este puitorul legii, și judecătorulu care pôte să mintuască și să pîrdă; iar tu cine ești care judeci pre altulu?

13. Veniți acum cei ce dăceți: astăzi sau mîine vomu merge într-o cetate, și vomu face acolo unu anu, și vomu neguțători, și vomu dobîndi;

14. Care nu știți ce se va întîmpla mîine; că ce este viața voastră? că aburulu este care într-o puțină se arată, și după aceea pere;

15. În locu de a dice voi: de va vré Domnul, și vomu fi vii, vomu face acesta sau aceea.

16. Iar acumu vă lăudați întru trufilele vóstre. Tótă lauda de acestu felu rea este.

17. Dreptu aceea celu ce scie a face bine, și nu face, păcatu este lui.

Capu 5.

VENIȚI acumu, bogaților, plingeți și vă tinguiți de necazurile ce voru să fiă asupra vóstră.

2. Bogăția vóstră a putredit, și hainele vóstre le-au mîncatú moliele.

3. Aurulu vostru și argintulu a ruginit, și rugina lorú va fi mărturiă asupra vóstră, și va minca trupurile vóstre ca focul; ați strinsu comóră la dîilele cele de.apoi.

4. Etă, plata lucrătorilorú celorú ce au seceratú țarinele vóstre, care o opriți voi. strigă; și strigările secerătorilorú în urechiile Domnului Savaoth au intratú.

5. Desfătatú-v'ăți pre pămîntu, și v'ăți desmierdatú; hrănit-ăți inimele vóstre ca diúă junghiării;

6. Osindit'-ăți, omorît'-ăți pre celu dreptu; nu s'a pusú improtiva vóstră.

7. Dreptu aceea fiți îndelungu răbdători, frații mei, pînă la venirea Domnului. Etă, plugarulú astéptă ródă cea scumpă a pămîntului, îndelungu răbdîndu pentru dînsa, pînă ce iea plóia timpuriă și tîrîia.

8. Decî îndelungu răbdați și voi, întăriți-vé inimele vós-

tre, că venirea Domnului s'a apropiatú.

9. Nu oftați unulú asupra altuia, fraților, ca să nu vă osindiți; etă, judecătorulú înaintea uşelorú stă.

10. Luați pildă de patimă rea, frații mei, și de îndelungă răbdare, pre proorocii, cari au grăitú cu numele Domnului.

11. Etă, fericimú pre cei ce au răbdatú. Răbdarea lui Iov ați auditú, și sfîrșitulú Domnului ați vedutú, căci multú milostivú este Domnulú și înduratú.

12. Iar mai 'nainte de tóte, frații mei, să nu vă jurați nici pre ceru, nici pre pămîntu, nici cu altú jurămîntu ori-care; ci fiă voé ce este așa, așa, și ce este nu, nu; ca să nu cădeți întru fătărnicia.

13. Pătîmesce rău cine-va între voi? să se róge; este cine-va cu inimă bună? să cînte.

14. Este bolnavú cine-va între voi? să chiáme preoții bisericei, și să se róge pentru dînsulú, ungîndu-lú pre dînsulú cu untú-de-lamnu întru numele Domnului.

15. Și rugăciunea credinței va mîntui pre celu bolnavú, și-lú va ridica pre dînsulú Domnulú; și de va fi făcutú pécate, se vorú ierta lui.

16. Mărturisiți-vé unulú altuia pécatele, și vă rugați unulú pentru altulú, ca să vă vindecați; că multú póte rugăciunea dreptului care se lucrédă.

17. Ilie omú era asemenea noé pătîmașú, și cu rugăciu-

*

ne s'a rugatŭ să nu ploaie; și n'a ploănat pre pămîntŭ ani trei și luni șese;

18. Și iarăși s'a rugatŭ, și cerulŭ a datŭ plôia, și pămîntulŭ a odrăslitŭ rôda sea.

19. Frațilorŭ, de se va ră-tăci cine-va înt'e voi de la

adeverŭ, și-lŭ va întôrce cine-va pre elŭ,

20. Să sciă că cela ce a întorsŭ pre pécătosŭ de la ră-tăcirea căii lui, va mîntui sufletŭ din môrte, și va acoperi mulțime de pécate.

EPISTOLIA

SFINTULUI APOSTOLU PETRU CEA SOBORNICĂȘCĂ ÎNTIIŬ.

Capŭ 1.

PETRU, apostolŭ alŭ lui Iisus Christos, nemernicilorŭ celorŭ aleși ai resipirii Pontului, Galatiei, Cappado-ciei, Asiei și Vithiniei;

2. După cea mai 'nainte cunoscînță a lui Dumnezeu Tatălŭ, întru sfințirea Duhului, spre ascultarea și stropirea singelui lui Iisus Christos; darŭ voe și pace să se immulțescă.

3. Bine este cuvîntatŭ Dumnezeu și Tatălŭ Domnului nostru Iisus Christos, care duple mare mila sea a doăa ôră ne-a născutŭ pre noi spre nădejde viă prin învierea lui Iisus Christos din morți,

4. Spre moștenire nestrică-cioasă și nespurcată și neveste-dită, păzită în ceruri pentru noi;

5. Care sunteți păziți cu puterea lui Dumnezeu prin credință, spre mîntuire gata a se arăta în vremea de apoi.

6. Întru care vă bucurați acumŭ puținŭ, de se cuvine, necăjiți fiindŭ întru multe feluri de ispîte;

7. Ca lămurirea credinței vóstre, cea cu multŭ mai scumpă de cîtŭ aurulŭ celŭ pëitorŭ și prin focŭ lămuritŭ, să se ație spre laudă și cinste și slavă, întru arăta-re a lui Iisus Christos;

8. Pre care nevêșindu-lŭ, iubiți, întru care acumŭ nu privîndŭ, ci creșîndŭ, vă bucurați cu bucuriă negrăită și pre slăvită;

9. Luîndŭ sfîrșitulŭ credinței vóstre, mîntuirea sufletelorŭ.

10. Pentru care mîntuire

a căutat și a cercetat pro-
orocii, care au proorocit
pentru darul ce era să fie
spre voi;

11. Cercetîndu, în care și
în ce fel de vreme le arăta
Duhul lui Christos, care e-
ra întru dinșii mai înainte
mărturisindu de patimele lui
Christos, și de slavele cele
după aceea;

12. Căroră s'a descoperit,
că nu lor înșiși, ci noă slu-
jia acestea, care acum s'au
vestit voe prin cei ce bine
au vestit voe întru Duhul
Sfîntu celu trimis din ceru,
spre care dorescu ingerii să
privescă.

13. Pentru aceea încingîndu
midlocele cugetului vostru,
trezindu-vă, desăvîrșitu nă-
dăjduiți spre darul care se
aduce voe prin arătarea lui
Iisus Christos.

14. Ca fii ascultării, ne-
prefăcindu-vă cu poștele ce-
le mai d'înainte ale necunos-
cinței voștre;

15. Ci după sfîntul care
v'a chîmătu pre voi, și voi
fiți sînți întru totă petrecerea;

16. Căci scrisu este: fiți
sînți, că eu sfîntu sunt.

17. Și dacă chîmați Tată
pre celu ce judecă fără de a-
legerea fețelor după lucrul
fă-căruia, întru frică vremea
vieței voștre să o petreceți;

18. Sciindă că nu cu ar-
gintu sau cu aură, care se
strică, v'ați izbăvit de pe-
trecearea voastră cea deșertă,
care era de la părinți dată;

19. Ci cu scumpă singele
ca ală unui melu nevinovat
și nespurcat ală lui Christos;

20. Care era cunoscut mai

înainte de întemeiărea lumii,
dar s'a arătat în anii cei
mai de apoi pentru voi,

21. Cei ce printr'insulă ați
credut întru Dumnezeu, care
lă-a înviat pre elă din morți
și i-a dat lui slavă, ca cre-
dința voastră și nădejdea să
fie întru Dumnezeu.

22. Curățindă sufletele vós-
tre cu ascultarea adevărului
prin Duhul, spre nefățarni-
că iubire de frați, din inimă
curată iubiți-vă unul pre al-
tă cu deadinsulă;

23. Fiindă născuți a doă
oră, nu din sămînță strică
ciósă, ci din nestricăciósă,
prin cuvîntul lui Dumnezeu
celui viu și care petrece în
vécu.

24. Pentru căci totă tru-
pulă este ca érba, și totă slava
omulă ca flórea erbei; usca-
tus'-a érba, și flórea ei a că-
dută;

25. Iar cuvîntul Domnu-
lui rămîne în vécu; și a-
cesta este cuvîntul celu ce
s'a vestit întru voi.

Capu 2.

DECİ lepădîndă totă rēta-
tea și totă vicleșugulă și
fățărniciile și pismeles și tó-
te clevetirile,

2. Ca nisce prunci de cu-
rîndă născuți să iubiți lapte-
le celu cuvîntătoru și fără de
vicleșugu, ca printr'insulă să
cresceți spre mîntuire;

3. De vreme ce ați gustat
că este bun Domnulă;

4. Cătră care apropiîndu-
se, cea ce este pétra cea viă, de
ómeni cu adevărată nebagată
în sēmă, iar la Dumnezeu a-
lăsă, și scumpă;

5. Și voi înșivă ca nlsce petre vii vă zidiți, casă duhovnicască. preptia sfintă ca să aduceți jertfe duhovnicesci, plăcute lui Dumnezeu prin Iisus Christos.

6. Pentru că scrisă este în scriptură: étă, puțin în Sion pétră în capul înghiului, alesă, scumpă; și cea ce va crede întră dînsa, nu se va rușina.

7. Dreptu accaa voe celoru ce credeți cinstea; iar celoru necredincioși, pétra care nu o au băgat în sémă ziditorii, acésta s'a făcut în capul înghiului, și pétră de poticnire, și pétră de smintelă;

8. Care se poticnesc neplecîndu-se cuvîntului, spre care și puși sunt.

9. Iar voi, rodul ales, preotia împărătească, neamul sfînt, norodul spre căstigare; ca să vestiți bunătățile celui ce v'a chemat pre voi dintru întunecul la cea minunată a sea lumină;

10. Care ădădinioră nu erați norodul, iar acum norodul lui Dumnezeu; care erați nemiluiți, iar acum miluiți.

11. Iubiților, rogu-vă ca pre nlsce nemernici și străini, să vă feriți de poftele cele trupesci, care se oștesc asupra sufletului;

12. Petrecerea voastră avîndu-o bună întră neamuri, ca întră care (cînd) vă clevețesc pre voi ca pre nlsce făcători de rău, din faptele cele bune vădînd, să slăvescă pre Dumnezeu în ziua cercetării.

13. Decî supuneți-vă la totă

omenesca zidire pentru Domnul; ori împăratului, ca celui ce este mai pre sus;

14. Ori domnilor, ca celor ce sunt de el trimiși spre isbînda făcătorilor de rău, și lauda făcătorilor de bine.

15. Căci așa este voia lui Dumnezeu, ca bine făcînd să înfrînați necunoștința oamenilor celor fără de minte;

16. Ca cei slobozi, și nu ca cumă ați ave slobođenia acoperemintul rătăcii, ci ca robii lui Dumnezeu.

17. Pre toți cinstiți; frăția iubiți; de Dumnezeu vă temeți; pre împăratul cinstiți.

18. Slugile, supunîndu-vă cu totă frica stăpînilor, nu numai celor blîndi și buni, ci și celor nesilnici.

19. Pentru că acesta este darul, de răbdă cine va scribe pentru știința lui Dumnezeu, pătimînd cu neîreptate.

20. Că ce laudă este, dacă greșînd și pedepsîndu-vă veți răbda? ci dacă bine-făcînd și pătimînd veți răbda, acesta este darul înaintea lui Dumnezeu.

21. Că spre acésta v'ați chemat, că și Christos a pătimît pentru noi, noe lăsîndu-ne pildă, ca să urmăm urmelor lui;

22. Care păcatul n'a făcut, nici s'a aflat viclesugul în gura lui;

23. Care ocărîndu-se împotrivă n'a ocărît; pătimînd n'a îngrozît; ci da celui ce judecă cu dreptul.

24. Care păcatele noastre însuși le-a ridicat în trupul său pre lemn; ca păcatele

murindă, să viețuimă drep-
tății, cu a căruia rană v'ați
vindecată.

25. Că erați ca nisce oî ră-
tăcite, ci v'ați întorsă acumă
la păstorul și păzitorul su-
fletelor vóstre.

Capū 3.

AȘJDEREA și muferile,
Aplecîndu-vă bărbaților vo-
stri, că de și nuse plécă ore-
care cuvintului, prin vieța mu-
ierilor fără de cuvintă să se
dobîndescă;

2. Védîndă vieța vóstră cea
d'împreună curată întru frică.

3. A căroră podóbă să fiă
nu cea din afară a împletirii
părului, și a înfășurătorei a-
urului, saū a imbrăcămîntei
hainelor;

4. Ci omul celă ascunsă
alū inimei, întru nestrîcăciu-
nea duhului celui blînd și
lin, care este înaintea lui
Dumneđe de multă preț.

5. Că așa ũădinióră și sfin-
tele muierí, care năđăjduia
întru Dumneđe, se împodo-
bia pre sine, plecîndu-se băr-
baților sêi;

6. Precum Sarra asculta
pre Avraam, domnă pre a-
cela chiāmîndu-lă, căreia v'ați
făcut fi, făcîndă bine, și
netemîndu-vă de nici-ũă frică.

7. Bărbații așjderea, im-
preună locuînd cu muierile
sele cu cunoscînță, ca unui
vas mai slab celū femeescă
dîndu-le cinste, cași celor
împreună moștenitorie daru-
lui vieței, ca să nu se cur-
mede rugăciunile vóstre.

8. Iar la sfîrșit, toți să fiți
cu un gînd, milostivi, iubi-
tori de frați, îndurători, blîn-
di, smeriți;

9. Nerăsplătîndă rău pen-
tru rău, saū ocară pentru
ocară. ci împotrivă bine-cu-
vîntîndă; sciîndă că spre
acésta sunteți chiāmați, ca să
moșteniți blagoslovenia.

10. Că cela ce voesce să
îubescă vieța, și să vadă di-
le bune, să-și opréscă limba
sea de la rău, și buzele sele
ca să nu grăescă vicleșug;

11. Să se depărte de la
rău, și să facă bine; să cau-
te pacea, și s'o urmede pre ea.

12. Pentru că ochii Dom-
nului sunt spre cei drepți, și
urechiile lui spre rugăciunea
lor; iar fața Domnului asu-
pra celorlă ce fac rău.

13. Și cine este celă ce va
face noē rău, de veți fi ur-
mători binelui?

14. Ci de și veți pătimi
pentru dreptate, fericiți veți
fi; iar de îngrozirea loră să
nu vă temeți, nici să vă tur-
burați.

15. Ci pre Domnul Dum-
neđe să-l sfințiți întru ini-
mele vóstre; și să fiți gata
pururea spre răspunsă la tot
celă ce vă întrebă pre voi
cuvintă pentru nădejdea cea
întru voi, însă cu blîndeță și
cu frică;

16. Avîndă sciînță bună, ca
întru care (cînd) vă cleve-
tesc pre voi ca pre nisce fă-
cători de rău, să se rușine de
cei ce grăesc de rău vieța
vóstră cea bînă întru Christos.

17. Că mai bine este fă-
cîndă cele bune (de este așa
voia lui Dumneđe) a pătimi,
de cătă făcîndă cele rele.

18. Pentru că și Christos
ũă dată pentru păcate a păti-

mită, celă dreptă pentru cei nedrepți, ca pre noi să ne aducă la Dumne-de; omorându-se cu trupul, și înviind cu duhul;

19. Întru care (pentru aceea) și duhurilor ce era în temniță pogorindu-se a propovedi,

20. Celor ce fuseseră ădinioră necredincioase, cîndu aștepta îndelungă răbdarea lui Dumne-de în zilele lui Noe, făcîndu-se corabia, întru care puține, adecă optu suflete s'au mîntui de apă.

21. A căruia lucrul celă închipuit, botezul, și pre noi acum ne mîntuesce, nu a spurcăciunei celei trupesci fiindu lepădare, ci a sciinței celei bune cătră Dumne-de întrebare prin învierea lui Iisus Christos,

22. Care este d'a dréptal lui Dumne-de, după ce s'a suită la ceru, plecîndu-se lui ingeri și stăpîniele și puterile.

Capă 4.

CHRISTOS dar pătimindă pentru voi cu trupul, și voi după același gîndu vă înarmați, pentru că cela ce a pătimit cu trupul, a încetată despre păcatu,

2. Ca să nu mai viețuască ceaa-l-altă vreme în trup postelor omenesci, ci voiei lui Dumne-de.

3. Că destulă ne este noă vremea cea trecută a vieței, voia păgînescă a o săvirși, împlîndu întru necurății, întru poște, întru beții, întru ospețe, întru bături și întru

cele de Dumne-de urite slujiri idolesci;

4. Întru care (pentru aceea) se minună căci nu vă adunați voi la aceeași turburare a curviei, hulind;

5. Care voru da sēma la celă ce este gata să judece pre cei vii și pre cei morți.

6. Că spre acesta și morților s'a bine-vestit, ca să se judece cu trupul duple om, și să vie de duple Dumne-de cu duhul.

7. Și sfîrșitul tuturilor s'a apropiat; deci fiți cu întregă înțelepciune, și preveghiați întru rugăciuni.

8. Iar mai înainte de tôte unul spre altul dragoste cu osîrdă avînd; căci dragostea acopre mulțime de păcate.

9. Iubitori de străini fiți între voi, fără de cîrtire.

10. Fiă-care precum a luat dar, între voi cu acela slujînd, ca nisce bunî iconomi ai darului lui Dumne-de celă de multe feluri.

11. De grăesce cine-va, ca cuvintele lui Dumne-de; de slujesce cine-va, ca din puterea care o dă Dumne-de; ca întru tôte să se slăvescă Dumne-de prin Iisus Christos, căruia este slava și stăpînirea în veci vecilor; Amin.

12. Iubiților, nu vă mirați de aprinderea care este întru voi, care se face voe spre ispită, ca cum s'arî întîmpla voe ce-va străin;

13. Și pentru că vă faceți părtași patimilor lui Christos, bucurați-vă, cași întru a-rătarea slavei lui să vă bucurați veselindu-vă.

14. De sunteți ocăriți pentru numele lui Christos, fericiți sunteți; căci Duhul slavei și alui lui Dumnezeu preste voi odihnesce; după aceea se hulesce, iar după voi se proslăvesce.

15. Că nimeni din voi să nu pătimască ca un ucigaș, sau fur, sau făcător de rău, sau ca un ispititor de lucruri străine;

16. Iar dacă ca un Christian, să nu se rușineze, ci să proslăvească pe Dumnezeu în partea acesta.

17. Căci vremea este a se începe judecata de la casa lui Dumnezeu; iar dacă este întâiu de la noi, care este sfârșitul celor care se împotescă Evangheliei lui Dumnezeu?

18. Și de vreme ce dreptul abia se mintuesce, cel necredincios și păcătos unde se va arăta?

19. Pentru aceea și cei ce pătimesc după voia lui Dumnezeu, ca celui credincios ziditor să-și încredințeze sufletele se prin fapte bune.

Cap 5.

PRE presviterii cei dintru voi îi rog, ca cel ce sunt împreună presviter și mărturisitor al lui Christos, care și al slavei celei ce va să se descopere părtaș;

2. Păstoriți turma lui Christos cea dintru voi, purtând grija nu cu silă, ci de voia; și după Dumnezeu nu cu agonisele urite, ci cu osirdia;

3. Nici ca cum aștăpinit peste cleruri, ci pildă făcându-vă turmei;

4. Și când se va arăta mai marele păstorilor, veți lua cununa slavei cea nevastă-dită.

5. Asijderea și tinerii plecați-vă celor bătrini; și toți unul altuia plecându-vă, smerita cugetare să agonisiți; de vreme ce Dumnezeu celor mindri le stă împotivă, iar celor smeriți le dă dar,

6. Dreptu aceea smeriți-vă sub mîna cea tare a lui Dumnezeu, ca să vă înalțe pre voi în vreme;

7. Totă grija noastră aruncîndu spre dinsul, că acela se grijește pentru voi.

8. Fiți treji, preveghiați; pentru că protivnicul vostru diavolul, ca un leu răcnind, imblă, căutînd pre cine să înghiță;

9. Căruia stați împotivă, întăriți fiind în credință, sciîndu că aceleași patimi se întimplă frățimei vîstre celei din lume.

10. Iar Dumnezeu a totu darul, care v'a chemat la slava sa cea vecinică prin Christos Iisus, pre voi care puțin aștăpinit, acela să vă facă desăvîrșit, să vă întărească, să vă facă puternici, să vă întemeieze.

11. Aceluia slava și stăpînirea în vecii vecilor; Amin.

12. Prin Silvan voe, credinciosul frate, precum socotesc, puțin am scris, îndemîndu-vă și mărturisînd, că acesta este darul cel adevărat al lui Dumnezeu, întru care stați.

13. Închină-se voe biserica din Vavilon cea împreună aleasă, și Marcu fiul meu;

14. Închinați-vă unul al- | Pace voă tuturilor celoră în-
tuia cu sărutarea dragostii. | tru Christos Iisus; Amin.

EPISTOLIA

SFÎNTULUI APOSTOLU PETRU

CEA SOBORNICĂ A DOUA

Cap 1.

SIMEON Petru, slugă și apostol al lui Iisus Christos, celoră ce au dobândit împreună cu noi credință în tocmă cinstită întru dreptatea Dumnezeului nostru și a Mintuitorului Iisus Christos;

2. Dară voă și pace să se înmulțescă întru cunoștința lui Dumnezeu, și a lui Christos Domnului nostru.

3. Precum (fiindă-că) noi dumnezească puterea lui toate cele ce sunt spre viață și buna credință ne-a dăruit, prin cunoștința celui ce ne-a chemat pre noi prin slavă și prin fapta bună;

4. Prin care cele scumpe și mari făgăduințe s'au dăruit noi, ca prin acesta să vă faceți părtași dumnezeescei firi, fugind de cea din lume întru poftă stricăciune.

5. Și întru acesta singură totă nevoiața putind, sporii întru credința voastră, fapta bună; iar întru fapta bună, cunoștința;

6. Iar întru cunoștință, înfrinarea; iar întru iufrinare, răbdarea; iar întru răbdre, buna credință (creștinătatea); iar întru buna credință, iubirea de frați;

7. Iar întru iubirea de frați, dragostea;

8. Că acestea întru voi fiind și înmulțindu-se, nu deserți, nici fără de rodă vor face pre voi spre cunoștința Domnului nostru Iisus Christos.

9. Că cel ce nu are acestea. orb este, nevedind, uitare luind de curăția păcateloră se celoră de demult.

10. Pentru aceea, fraților, mai virtos nevoiți-vă ca să faceți adevărată chemarea și alegerea voastră; că acestea făcând nu veți greși nicuădată.

11. Că așa din destul se va da voă intrarea întru vecinica împărăție a Domnului nostru și Mintuitorului Iisus Christos.

12. Pentru aceea nu mă voi

lenevi a vē aduce a minte voē pururea de acestea, măcarū că și scii, și sunteți întăriți întru adevărulū acesta.

13. Însă mi se pare a fi cu dreptulū, pină cindū sunt într'acești trupū; a vē deștepta pre voi cu aducerea a minte;

14. Sciindū, că fără de zăbavă este lepădarea trupulū meū, precumū și Domnulū nostru Iisus Christos mi-a arētatū mie.

15. Iar mē voiū nevoi și pururea a vē avē pre voi și după eșirea mea, ca să faceți pomenire de acestea.

16. Că nu urmindū basnelorū celorū meșteșugite amū spusū voē puterea și venirea Domnului nostru Iisus Christos, ci singuri vēdători fiindū măririi aceluia.

17. Că a luatū de la Dumnezeu Tatălū cinste și slavă, glasū ca acesta viindū cătră dînsulū de la slava cea cu mare cuviință: ace-^{sta} este Fiulū meū celū iubitū, intru care bine amū voitū.

18. Și acestū glasū noi lū-amū auditū din cerū pogorîndu-se, fiindū cu dînsulū în muntele celū sfintū.

19. Și avemū mai adevēratū cuvîntulū celū proorocesū, la care bine faceți luindū a minte, ca la ūă lumină ce străluc^{esce} în locū întunecosū, pină ce diūa va lumina. și lucrēfērulū va rēsări întru inimile vōstre;

20. Acesta mai întiū sciindū, că tōtă proorocia scripturei cu a sea deslegare nu se face.

21. Pentru că nu prin voia ōmenilorū s'a făcutū cindū va proorocia, ci purtîndu-se de

Duhulū Sfintū a grăitū ōmenii cei sfinți ai lui Dumnezeu

Capū 2.

ÎNSĂ a fostū și prooroci mincinoși întru norodū, precum și între voi vorū fi invēșători mincinoși, care vorū băga eresuri de perđare, și se vorū lepăda de stăpinulū celū ce i-a rescumpēratū pre dînșii, aducîndu-și lorū grabnică perđare.

2. Și mulți vorū merge în urma înverșunărilor lorū, prin care se va huli calea adevērulū;

3. Și pentru lăcomia cu cuvinte amăgitorie pre voi vē vorū precupi, a căroră judecată încă de demultū nu zăbovesce, și perđarea lorū nu dormitēdă.

4. Că de vreme ce Dumnezeu pre ingerii care au greșitū nu i-a crușatū, ci cu lanțurile întunerecului în tartarū legîndu-i, i-a datū spre judecată a se păzi;

5. Și lumea cea d'întiū nu o a crușatū, ci pre Noe alū optulea mărturisitorū alū dreptății lū-a păzitū, potopū în lume a celorū necredincioși aducîndū;

6. Și cetățile Sodomlenilorū și ale Gomorrului arđidu-le, cu sfārimare le-a osînditū, pildă puîndū celorū ce vorū să petrecă întru păginătate;

7. Și pre dreptulū Lot, ce era necājitū de petrecerea cea d'impreună a celorū fără-delege întru înverșunare, lū-a isbăvitū;

8. Pentru că cu vederea și cu auzul dreptulū acela viețuîndū între dînșii, din di în

di-și muncia sufletul cel
drept cu faptele lor cele
fără de lege;

9. Scie Domnul pre cei
bine-credincioși a-i izbăvi de
ispită, iar pre cei nedrepti a-i
păzi la diina judecării ca să
se muncască;

10. Iar mai virtos pre cei
ce imblă dinapoia trupului,
întru pofta spurcăciunii, și de
domnia nu bagă seamă; in-
drăsneși, obrasnici, slavele hul-
ind nu se cutremură;

11. Unde îngerii cu tăria și
cu puterea mai mari fiind,
nu aduc asupra lor înain-
tea Domnului judecată cu hula.

12. Iar acestia ca nisece do-
bitoce necuvintătorie firesci,
născute spre vinare și strică-
ciune, întru cela ce nu înțe-
legul hulind, întru stricăciu-
nea lor voru peri,

13. Luind plata nedreptă-
ții; dulcătă socotind pre des-
fătarea cea din toate zilele,
spurcății și necurații, care se
hrănesc cu înșelăciunile se-
le, mîcîndu cu voi,

14. Ochii avînd plini de
prăcurviă și de păcat nepă-
răsit, amăgind sufletele ce-
le neîntărite, inimă deprinsă
în lăcomia avînd, fiil bleste-
mului;

15. Lăsînd calea cea drăp-
tă a răstăcit, urmîndu căii
lui Valaam din Vosor, care
plata nedreptății a iubit,

16. Iar muștrare a fără-de-
legii se a avut asin ne-
cuvintător, care cu glas o-
menesc grăind, a oprit ne-
bunia proorocului.

17. Acestia sunt isvóre fă-
ră de apă, nori care se por-
tă de vîfor, cărora negura

întunerecului în véc se pă-
zesce.

18. Pentru că cele sume
ale deșertăciunii spuind, a-
măgescu cu poște trupesci și
cu învișunări pre cei ce cu
adeverat au scăpat de la
cei ce vieșuescu întru înșelă-
ciune.

19. Slobođeniă lor făgădu-
indu-li-se, singuri robi fiind
ai stricăciunii; pentru că ori
de ce s'a biruit cine-va, des-
pre aceea s'a și robit.

20. Că dacă după ce au scă-
pat de la spurcăciunile lu-
mii prin cunoscința Domnu-
lui și Mîntuitorului nostru Ii-
sus Christos, cu acelea iarăși
împlicîndu-se se biruescu,
s'au făcutu lor cele de pre
urmă mai rele de cît cele
d'întîi.

21. Pentru că mai bine era
lor a cunosce calea dreptă-
ții de cît după ce o au cu-
noscut a se întorce înapoi
de la sfința poruncă ce li s'a
datu lor.

22. Că s'a întimplat lor
pilda cea adevărată, adică:
cîinele s'a întors la boritura
sea, și porcul s'a scaldat în
noroiul tinei.

Cap 3.

ȘI acesta acum, iubiților.
Sa două epistoli scriu vo,
întru care deșteptu cu aduce-
rea a minte mintea voastră cea
curată;

2. Ca să vă aduceți a min-
te de graiurile cele mai 'na-
inte grăite de sfinții prooroci
și de porunca noastră care sun-
tem apostoli ai Domnului și
Mîntuitorului Iisus.

3. Acesta mai 'nainte sciind.

că voru veni în zilele cele de apoi batjocoritori, care voru imbla duple portele sele;

4. Și voru dice: unde este făgăduința venirii lui? că de cîndu pîrînții au adormit, toate așa rămînu din începutul zidirii.

5. Că acesta vrîndu ei nu sciî, că cerurile au fost de demult, și pămîntul din apă și prin apă s'a aședat, cu cuvîntul lui Dumnezeu;

6. Prin care lumea cea de atunci cu apă înecîndu-se a perit;

7. Iar cerurile aceste de acum și pămîntul cu alu aceluiasi cuvîntu sunt puși sub păstrare, pîzîndu-se focului la ziua judecării și a perderii ômenilor celor necredincioși.

8. Iar acesta una să nu se tănuască de voi, iubiților, că ūă di înaintea Domnului este ca ūă miă de ani, și ūă miă de ani ca ūă di.

9. Nu va zăbovi Domnul făgăduința, precum ôre-care zăbavă o socotesc; ci îndelungu rabdă pentru noi, nevrîndu ca să péră cine-va, ci toți să viă la pocăiuță.

10. Și va veni ziua Domnului ca unu furu nôptea, întru care cerurile cu sunet voru trece, stichiele arîndu se voru strica, și pămîntul și cele duple dînsul lucruri voru arde.

11. Decî dacă au acestea toate a se strica, în ce felu trebu-

esce să fiți voi întru sfintele petreceri cele d'impreună și întru faptele bune credințe.

12. Așteptîndu și dorîndu a fi mai degrabu venirea zilei lui Dumnezeu, pentru care cerurile arîndu se voru strica, și stichiele aprîndu-se se voru topi?

13. Că ceruri noă și pămîntu noî duple făgăduința lui așteptăm, întru care dreptatea locuesce.

14. Pentru aceea, iubiților, acestea așteptîndu, nevoiți-vă să vă aflați lui nespurcați și neîntinați în pace;

15. Și pre îndelunga răbdare a Domnului nostru mîntuire să o socotiți; precum și iubitul nostru frate Pavel duple înțelepciunea cea dată-lui a scrisu voe,

16. Precum și întru toate epistoliile sele, grăîndu de acestea; întru care sunt unele cu anevoiă a se înțelege, care cei neînvățați și neîntăriți le răsvrătesc cași pre cele-l-alte scripture, spre a lor perđare.

17. Decî voi, iubiților, mai nainte sciîndu, păziți-vă, ca nu cu înțelepciunea celor fără-de-lege fiîndu strămutați, să cădeți de la întărirea voastră;

18. Ci să cresceți întru darul și cunoscînța Domnului nostru și Mîntuitorului Iisus Christos; acestuia slava și acum și în ziua vécului. Amin.

EPISTOLIA

SFINTULUI APOSTOLU IOAN

CEA SOBORNICĂ ÎNTÎÎ

Capū 1.

CE era întru începutū, ce amū privitū cu ochii nostri, ce amū privitū, și miînele noastre aū pipăitū, de cuvintulū vieței;

2 (Și vieța s'a arătātū, și amū vĕdūtū, și vestimū vieța cea vecinică, care era la Tatălū, și s'a arătātū noē;)

3. Ce amū vĕdūtū și amū auditū spunemū voē; ca și voi împărtășire să aveți cu noi, și împărtășirea noastră cu Tatălū, și cu Fiulū lui Iisus Christos.

4. Și aceste a scriemū voē, ca bucuria noastră să flă deplinū.

5. Și acēsta este vestirea care amū auditū de la dînsulū, și vestimū voē, că Dumezdeū lumină este, și mci-unū întunerecū intru dînsulū nu este.

6. De vomū dice, că împărtășire avemū cu dînsulū, și intru întunerecū îmblămū, mințimū, și nu facemū adevĕrulū;

7. Iar de vomū îmbla intru lumină, precumū elū este intru lumină, împărtășire avemū uniū cu alții, și singele lui Iisus Christos Fiului lui ne

curățesce pre noi de totū păcatulū.

8. De vomū dice că păcatū nu avemū, pre noi inșine ne înșelămū, și adevĕrulū nu este intru noi.

9. De vomū mărturisi păcatele noastre, credinciosū este și dreptū, ca să ne ierte noē păcatele, și să ne curățesce pre noi de tōtă nedreptatea.

10. De vomū dice că nu amū păcătuitū, mincinosū facemū pre dînsulū, și cuvintulū lui nu este intru noi.

Capū 2.

FEȚII mei, aceste a scriū voē, ca să nu păcătuiți și dacă cine-va va păcătui, mîngiătorū (îndemnătorū) avemū cătră Tatălū pre Iisus Christos celū dreptū;

2. Și acēsta este curățire (îmblîndire) de păcatele; noastre; și nu numai de ale noastre, ci și de ale a tōtă lumea.

3. Și intru acēsta scimū că lū-amū cunoscutū pre dînsulū, dacă vomū pazi poruncele lui.

4. Celū ce dice că, lū-amū cunoscutū pre dînsulū, și poruncele lui nu le păzesce, minciuosū este, și intru acēsta adevĕrulū nu este;

5. Iar celū ce va pazi cu-

vîntul lui, cu adevărat întru acela dragostea lui Dumnezeu deplină este; întru această cunoaştem că întru dinsul suntem.

6. Celu ce dice că petrece întru dinsul, datoru este precumă acela a îmblăt, şi elu așa să imble.

7. Iubiiloru, nu scriu voe poruncă nouă, ci poruncă vechiă, care aţi avutu dintru început; porunca cea vechiă este cuvîntul care aţi auditu dintru început.

8. Iarăşi poruncă nouă scriu voe, care este adevărată întru dinsul şi întru voi; că întunerecul trece, şi lumina cea adevărată eţă răsare.

9. Celu ce dice că este întru lumină, şi pre fratele său urêce, întru întunerec este pînă acum.

10. Celu ce iubesce pre fratele său, întru lumină petrece, şi smîntelă întru dinsul nu este;

11. Iar celu ce urêce pre fratele său, întru întunerec este, întru întunerec imblă, şi nu scie încotro merge, că întunerecul a orbitu ochii lui.

12. Scriu voe, fiiloru, că se iértă voe păcatele pentru numele lui.

13. Scriu voe, părinţilor, că aţi cunoscutu pre celu ce este din început; scriu voe, tineriloru, că aţi biruitu pre celu vîclénu;

14. Scris'amă voe, prunciloru, că aţi cunoscutu pre Tatăl; scris'amă voe, părinţilor, că aţi cunoscutu pre celu ce este din început; scris'amă voe, tineriloru, că

sunteţi tari. şi cuvîntul lui Dumnezeu petrece întru voi, şi aţi biruitu pre celu vîclénu.

15. Nu iubiţi lumea, nici cele din lume; de iubesc cineva lumea, nu este dragostea Tatălui întru dinsul;

16. Pentru că totu ce este în lume, adecă pofta trupului, şi pofta ochiloru, şi trufia vieţii, nu este de la Tatăl, ci din lume este.

17. Şi lumea se trece, şi pofta ei; iar celu ce face voia lui Dumnezeu, petrece în veci.

18. Fiiloru, césul celu de apoi este; şi precumă aţi auditu că antichrist vine, şi acum antichristi mulţi s'aă făcutu; dintru această cunoaştem că césul celu de apoi este.

19. Dintru noi aă eşitu, ci nu era dintru noi; că de ară fi fostu dintru noi, ară fi rămasu cu noi; ci ca să se arate că nu sunt toţi dintru noi.

20. Şi voi ungere aveţi de la celu sfîntu, şi sciţi tôte.

21. Nu amă scrisu voe ca cumu n'aţi şci adevêrul, ci ca cumu lă-aţi şci pre elu, şi cumu că tótă minciuna din adevêru nu este.

22. Cine este mincinosul, fără numai celu ce tăgăduescă că Iisus nu este Christos? acesta este antichristu, care tăgăduescă pre Tatăl şi pre Fiul.

23. Totu celu ce tăgăduescă pre Fiul, nici pre Tatăl are; iar celu ce mărturisească pre Fiul, şi pre Tatăl are.

24. Dreptu aceea voi ce aţi

auditū dintru începutū, întru voi să rămîiă; și de va rămîné întru voi ce ași auditū dintru începutū, și voi în Tatălū și în Fiilulū veși rămîné.

25. Și acesta este făgăduința, care însuși a făgăduitū noē, vieța cea vecinică.

26. Acestea amū scrisū voē pentru cei ce vē înșelā pre voi.

27. Și voi ungerea care ași luatū de la dînsulū, întru voi să rămîiă, și nu aveși trebuință ca să vē învețe pre voi cine-va; ci precumū aceeași ungere vē invată pre voi pentru tôte, și adevărată este, și nu este mincinosă; și precumū v'a învățatū pre voi, rămîneși întru aceea.

28. Și acumū, fiilorū, rămîneși întru acesta; ca să avemū îndrăsnelā, cîndū se va arēta, și să nu ne rușināmū de dînsulū la venirea lui.

29. De sciți că este dreptū, cu ôsceți că celū ce face dreptate de la dînsulū s'a născutū.

Capū 3.

VEDEȚI ce felū de dragoste a datū noē Tatālū, ca fii ai lui Dumneđeū să ne numimū și să fimū; pentru acesta lumea nu cunósce pre noi, căci nu l'a cunoscutū pre dînsulū.

2. Iubiților, acumū fii ai lui Dumneđeū suntemū, și încă nu s'a arētatū ce vomū fi; ci scrimū cumūcā, cîndū se va arēta, asemenea lui vomū fi; că-lū vomū vedē pre elū precumū este.

3. Și totū celū ce are nădejdea acesta întru dînsulū,

se curățesce pre sine, precumū și elū este curatū.

4. Totū celū ce face păcatulū, și fără-de-legea face; și păcatulū este fără-de-legea.

5. Și sciți că elū s'a arētatū ca să ridice păcatele noastre; și păcatū întru elū nu este.

6. Totū celū ce petrece întru dînsulū, nu păcătuesce; și totū celū ce face păcatulū, nu lū-a vėdūtū pre elū, nici lū-a cunoscutū pre elū.

7. Fiilorū, nimeni să nu vē înșele pre voi; celū ce face dreptate, drepteste, precumū și acela dreptū este.

8. Celū ce face păcatulū, din diavolulū este; că din începutū diavolulū păcătuesce; spre acesta s'a arētatū Fiilulū lui Dumneđeū, ca să strice lucrurile diavolului.

9. Totū celū născutū din Dumneđeū păcatū nu face, că sēmînța lui întru dînsulū petrece; și nu pôte să păcătuescă, că din Dumneđeū s'a născutū.

10. Întru acesta arētași sunt fii lui Dumneđeū și fii diavolului; totū celū ce nu face dreptate, nu este din Dumneđeū, și celū ce nu iubesc pre fratele său;

11. Căci acesta este vestirea care ași auditū dintru începutū, ca să iubimū unulū pre altulū;

12. Nu precumū Cain era din viclénulū, și a ucisū pre fratele său. Și pentru care pricinā lū-a ucisū pre elū? căci lucrurile lui era rele, iar ale fratelui său drepte.

13. Nu vē mirași, frații mei, de vē urėsce pre voi lumea.

14. Noi scimū că amū trecutū din mórte în viețā, pentru că iubimū pre frați; că celū ce nu iubescce pre fratele, petrece în mórte.

15. Totū celū ce uréscce pre fratele seū, ucigătorū de ómenī este; și sciți că totū ucigătorulū de ómenī nu are viețā vecinīcă intru dīnsulū petrecīndū.

16. Intru acēsta amū cunoscutū dragostea, că elū și-a pusū sufletulū seū pentru noi; și noi datorī suntemū pentru frați să ne punemū sufletele.

17. Iar celū ce are bogăția lumīi acesteia, și vede pre fratele seū avīndū trebuință, și-și închide inima sea despre dīnsulū, cumū rămīne dragostea lui Dumneđeū intru dīnsulū?

18. Fiiī mei, să nu iubimū cu cuvīntulū, nici cu limba, ci cu fapta și cu adevērulū.

19. Și intru acēsta cunoscemū că suntemū din adevērū, și īnaintea lui vomū īncredința inimele nōstre;

20. Că de ne arată (ne mustrā pre noi) vinovați inima nōstrā, mai mare este Dumneđeū de cātū inima nōstrā, și scie tōte.

21. Iubiților, de nu ne va arēta pre noi, vinovați inima nōstrā, īndrāsnire avemū cātrā Dumneđeū;

22. Și orī-ce vomū cere, vomū lua de la dīnsulū, pentru că păzimū poruncele lui, și cele plăcute īnaintea lui facemū.

23. Și acēsta este porunca lui, ca să credemū intru numele lui Iisus Christos Fiulū lui, și să iubimū unulū pre

altulū, precumū ne-a datū nōē poruncā.

24. Și celū ce păzescce poruncele lui, intru dīnsulū petrece și acela intru elū; și intru acēsta cunoscemū că petrece intru noi din Duhulū care a datū nōē.

Capū 4.

IUBIȚILORŪ, să nu credeși pre totū dubulū, ci să ispițiți duhurile de sunt de la Dumneđeū; că mulți prooroci mincinoși au eșitū în lume.

2. Intru acēsta să cunoșceși Duhulū lui Dumneđeū, și duhulū īnșelăciunii; totū duhulū care mărturisescce pre Iisus Christos că a venitū în trupū, de la Dumneđeū este.

3. Și totū duhulū care nu mărturisescce pre Iisus Christos că a venitū în trupū, de la Dumneđeū nu este; și acela este alū lui antichrist, de care ați auditū că va veni, și acumū încă în lume este.

4. Voi de la Dumneđeū sunteți, fiilorū, și ați biruitū pre aceia; căci mai mare este cēla ce este intru voi, de cātū cēla ce este în lume.

5. Aceia din lume sunt; pentru aceea din lume grāescū, și lumea pre dīnșiī ascultā.

6. Noi din Dumneđeū suntemū; celū ce cunoșce pre Dumneđeū, ascultā pre noi; care nu este din Dumneđeū, nu ne ascultā pre noi; dīntru acēsta cunoscemū duhulū adevērului și duhulū īnșelăciunii.

7. Iubiților, să iubimū unulū pre altulū; că dragostea de la Dumneđeū este; și totū

celu ce iubesc, din Dumne-deu este nascut, si cunoste pre Dumne-deu.

8. Celu ce nu iubesc, nu a cunoscut pre Dumne-deu; caci Dumne-deu dragoste este.

9. Intru acesta s'a aratat dragostea lui Dumne-deu intru noi, ca pre Fiiulu celu unulu-nascutu lu-a trimisu Dumne-deu in lume, ca sa vi-amu printr'insulu.

10. Intru acesta este dragostea, nu ca noi amu iubit pre Dumne-deu, ci caci elu ne-a iubit pre noi, si a trimisu pre Fiiulu seu curafire pentru peccatele nostre.

11. Iubitoru, daca Dumne-deu asa ne-a iubit pre noi, si noi dator suntem sa iubim unulu pre altulu.

12. Pre Dumne-deu nimeni niciuadiniora nu lu-a vedutu; de iubim unulu pre altulu, Dumne-deu intru noi petrece, si dragostea lui desavirsitu este intru noi.

13. Intru acesta cunoscem ca petrecem intru dinsulu, si elu intru noi, ca din Duhulu seu ne-a datu noe.

14. Si noi amu vedutu si marturisim, ca Tatalu a trimisu pre Fiiulu Mintuitoru lumii.

15. Ori-care marturisesce ca Iisus este Fiiulu lui Dumne-deu, Dumne-deu intru acela petrece, si acela intru Dumne-deu.

16. Si noi amu cunoscut si amu credut dragostea care are Dumne-deu intru noi. Dumne-deu dragoste este; si cela ce petrece intru dragoste, intru Dumne-deu petrece, si Dumne-deu intru dinsulu.

17. Intru acesta s'a savirsitu dragostea cu noi, ca indrasnire sa avem in ziua judecarii, pentru ca precumu acela este, si noi suntem in lumea acesta.

18. Frica nu este intru dragoste, ci dragostea cea desavirsitu scote afara pre frica; ca frica pedepsa are; iar cela ce se teme nu este deplin intru dragoste.

19. Noi iubim pre dinsulu, caci elu intiu ne-a iubit pre noi.

20. De va dice cine-va ca, iubesc pre Dumne-deu, iar pre fratele seu ure ce, mincinosu este; ca cela ce nu iubesc pre fratele seu, pre care lu-a vedutu, pre Dumne-deu, pre care nu lu-a vedutu, cumu pote sa-l iubesc?

21. Si acesta porunca avem de la dinsulu, ca celu ce iubesc pre Dumne-deu, sa iubesc si pre fratele seu.

Capu 5.

TOTU celu ce crede ca Iisus este Christos, din Dumne-deu este nascut; si totu celu ce iubesc pre celu ce a nascut, iubesc pre celu ce s'a nascut dintr'insulu.

2. Intru acesta cunoscem ca iubim pre filii lui Dumne-deu, cindu iubim pre Dumne-deu si poruncele lui pazim.

3. Ca acesta este dragostea lui Dumne-deu, ca poruncele lui sa pazim; si poruncele lui grele nu sunt.

4. Caci totu celu nascut din Dumne-deu biruesce lumea; si acesta este biruinta cea ce a biruit lumea, cre-dinta nostra.

5. Cine este cel^u ce biruesce lumea, fără numai cel^u ce crede că Iisus este Fiul^u lui Dumnezeu?

6. Acesta este care a venit^u prin apă și prin sînge și prin duhul^u. Iisus Christos; nu numai prin apă, ci prin apă și prin sînge; și Duhul^u este cel^u ce mărturisește căci Duhul^u este adevărul^u.

7. Căci trei sunt cari mărturisească la cer^u, Tatăl^u, Cuvîntul^u, și Sfîntul^u Duh^u; și acești trei una sunt.

8. Și trei sunt cari mărturisească pre pămînt^u, duhul^u, și apa, și sîngele; și acești trei într^u una sunt.

9. De priimim^u mărturia oamenilor^u, mărturia lui Dumnezeu mai mare este; că această este mărturia lui Dumnezeu, care a mărturisit^u pentru Fiul^u său.

10. Cel^u ce crede într^u Fiul^u lui Dumnezeu, are mărturia într^u sine; cel^u ce nu crede lui Dumnezeu, mincinos^u lă-a făcut^u pre dînsul^u, pentru că n'a credut^u la mărturia, care a mărturisit^u Dumnezeu pentru Fiul^u său.

11. Și această este mărturia, că vieț^ă vecinică ne-a dat^u no^u Dumnezeu, și această vieț^ă într^u Fiul^u lui este.

12. Cel^u ce are pre Fiul^u, are vieț^ă; iar cel^u ce nu are pre Fiul^u lui Dumnezeu, vieț^ă nu are.

13. Acestea am^u scris^u ce credeți într^u numele Fiului

lui Dumnezeu, ca să știți că vieț^ă vecinică aveți, ca să credeți într^u numele Fiului lui Dumnezeu.

14. Și această este îndrăsnirea care avem^u către dînsul^u, că de vom^u cere după voia lui, ne aude pre noi;

15. Și dacă știm^u că ne aude pre noi, ori de ce vom^u cere, știm^u că vom^u ave cererile care cerem^u de la dînsul^u.

16. De va ved^e cine-va pre fratele său păcătuiind^u păcat^u nu spre mörte, să ceră, și va da lui vieț^ă, celor^u ce păcătuesc^u nu spre mörte. Este păcat^u spre mörte; nu pentru acela dic^u ca să se röge.

17. Tötă nedreptatea păcat^u este; și este păcat^u nu spre mörte.

18. Știm^u, că tot^u cel^u născut^u din Dumnezeu nu păcătuesce; ci cel^u ce s'a născut^u din Dumnezeu se păzeste pre sine, și cel^u rău nu se atinge de el^u.

19. Știm^u că diu Dumnezeu suntem^u, și lumea tötă într^u cel^u rău dăc^u.

20. Și știm^u că Fiul^u lui Dumnezeu a venit^u, și ne-a dat^u no^u precepere, ca să cunoșcem^u pre Dumnezeu cel^u adevărat^u, și să fim^u într^u cel^u adevărat^u într^u Iisus Christos Fiul^u lui; acesta este Dumnezeu cel^u adevărat^u și vieț^ă cea vecinică.

21. Fiilor^u, păziți-v^e pre voi de idoli. Amin.

EPISTOLIA

SFÎNTULUI APOSTOLŪ IOAN

CEA SOBORNICĂ A DOUA.

Capū 1.

PRESVITERULŪ, Eclectei dómnei, și fiilorū ei, pre care eū iubescū întru adevărū; și nu numai eū, ci și toți cari aū cunoscutū adevărulū;

2. Pentru adevărulū care petrece întru noi, și cu noi va fi în vecū.

3. Fiă cu voi dară, milă, pace de la Dumneđeū Tatălū, și de la Domnulū Iisus Christos Fiiulū Tatălui, întru adevărū și întru dragoste.

4. M'amū bucuratū fôrte căci amū aflatū din fii tēi imblindū întru adevărū, precumū amū luatū poruncă de la Tatălū.

5. Și acumū te rogū, dómnă, (nu ca cumū ași serie fie poruncă nouă, ci care avemū din începutū) ca să iubimū unulū pre altulū.

6. Și acēsta este dragostea, ca să imblămū duple poruncele lui. Și acēsta este porunca, precumū aji auditū dintru începutū, ca să imblași întru dinsa.

7. Pentru că mulți amăgitori aū intratū în lume, care nu mărturisescū pre Iisus Christos venindū cu trupū: acesta este amăgitorilū și antichrist.

8. Păziți-vē pre voi înșivē, ca să nu perdemū cele ce amū lucratū, ci să luămū plată desăvirșitū.

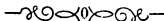
9. Totū celū ce calcă porunca, și nu rămîne întru învățatura lui Christos, nu are pre Dumneđeū; iar celū ce rămîne întru învățatura lui Christos, acela și pre Tatălū și pre Fiiulū are.

10. Ori-cine va veni la voi, și nu va aduce învățatura acēsta, să nu-lū primiți în casă, și să nu-i diceți lui bucură-te.

11. Că celū ce-i va dice lui bucură-te, se va face părtașū faptelorū lui celorū rele.

12. Multe avindū a vē serie voē, nu amū voitū prin chirtia și cernelă; ci nădăjdnescă că voiū veni la voi și gură cătră gură voiū grăi, ca bucuria noastră săfiă deplină.

13. Închină-se fie fiii surorii tele Eclectei. Amin.

EPISTOLIA

SFINTULUI APOSTOLU IOAN

CEA SOBORNICĂ A TREIA.

Cap. 1.

PRESVITERULŪ lui Gaiū
celui iubit, pre care eū
iubescū întru adevărū.

2. Iubitule, pentru tôte faci
rugăciune, ca să sporesci și
să fii sănătosū, precumū spo-
resce sufletulū tēū.

3. Pentru că forte m'amū
bucuratū după ce aū venitū
frații și aū mărturisitū de
adevărulū tēū, precumū tu
întru adevărū îmblī.

4. Mai mare bucuriā de
cātū acēsta nu amū, cindū
aūdū că fii mei îmblā întru
adevărū.

5. Iubitule, cu credință faci
orī-ce lucrēdī cătrā frați și
cătrā cei străini.

6. Care aū mărturisitū de
dragostea tea înaintea bise-
ricei, pre care bine vei face
de-ī vei petrece cu vrednicia
lui Dumneđēū.

7. Că pentru numele lui aū
eșitū, nimicū luindū de la
neamuri.

8. Noi dar datorī suntemū
să primimū pre unī ca ace-
stia, ca împreună lucrători
să fimū adevărulū.

9. Amū scrisū bisericei; ci
Diotrefis celū ce iubescē să
le fiā lorū căpeteniā nu ne
primescē pre noi.

10. Pentru acēsta de voīū
veni, voīū pomēni lui faptele
care face, cu cuvinte rele o-
cārindu-ne pre noi; și neîn-
destulatū fiindū cu acestea,
nici însuși primescē pre frați,
și pre cei ce vorū i opresce,
și din biserică-ī scōte.

11. Iubitule, nu urma rēu-
lui ci binelui; cela ce face
bine din Dumneđēū este, iar
cela ce face rēū, n'a vėjutū
pre Dumneđēū.

12. Lui Dimitrie i s'a datū
mărturiā de cătrā toți, și de
cătrā însuși adevărulū; și noi
incă mărturisimū, și scii că
mărturia noastră adevărată
este.

13. Multe amū avutū a scrie,
ci nu voescū prin cernelā și
condeii a-ți scrie ție;

14. Ci nădăjduescū că fără
de zăbavā te voīū vedē, și
gnrā cătrā gurā vomū grāi,
Pace ție. Închină-se ție pri-
etenii. Spune închinăciune
prietenilorū pre nume. Amin.

EPISTOLIA

SFÎNTULUI APOSTOLU IUDA

CEA SOBORNICĂ.

Cap. 1.

IUDA, slugă a lui Iisus Christos, și frate al lui Iacov, celor sfinți întru Dumnezeu Tatăl, și de Iisus Christos păziți și chemați;

2. Milă voe și pace și dragoste să se înmulțească.

3. Iubiților, totă nevoia făcîndu a scrie voe de cea de obște mîntuirea voastră, nevoia amă avută a vă scrie voe, rugîndu-vă să stați vi-tejesce pentru credința cea ce vă dată s'a dat sfinților.

4. Căci au intrat ore-care ômenî (care de demult mai înainte au fost scriși spre această osîndă) necredincioși, care schimbă darul Dumnezeuului nostru întru învîetșunare, și pre cel unu stăpî-nul Dumnezeu și Domnul nostru Iisus Christos tăgăduesc.

5. Și voiți să vă aducă a minte, sciînd și voi acesta vă dată, că Domnul după ce a scos pre norod din pămîntul Egiptului, mai pre urmă pre cei ce nu au cre-dut i-a perdut.

6. Și pre îngorîi care nu și-au păzit dregătoria sea, ci și-au lăsat locașul său, spre ja-

decata dîlei celei mari, legă-turilor celor vecinice sub întunerec i ține;

7. Precum Sodoma și Gomorra, și cetățile cele d'im-prejurul lor, care întru același chip curvia, și înbla în urma altui trup, sunt pu-se înainte întru pildă, a fo-colui celui vecinic muncă luînd.

8. Asemenea și acestia vi-se visînd, trupul și spurcă și domnia lepădă, și slavele hulesc.

9. Iar Michail arhangelul, cînd cu diavolul pricinđu-se grăia pentru trupul lui Moise, n'a îndrăsnit să adu-că judecată de hulă, ci a dis-certe-te pre tine Domnul.

10. Iar acestia, căte nu sciă, hulesc; și căte după fire, ca nisece dobitoce necuvîntătorie, sciă, întru acelea se strică.

11. Vai lor; că în calea lui Cain au imblat, și întru înșelăciunea lui Valaam prin mită s'au vîrsat, și întru împotrivirea în cuvinte a lui Core au perit.

12. Aceștia sunt între dra-gostele voștre, ca nisece petre în mare acoperite de apă, împreună cu voi mincînd fără de frică; pre sine păs-

cîndu-se, norî fără de apă ce se pîrtă de vinturi; copaci tomnateci neroditori, de două ori morîi, și desrădēcinați;

13. Valuri selbatece de mare, spunegindu-și rușinele sele; stele rătăclitoare, cărora negura întunerecului în vécui se păzesc.

14. Și a proorocitî de aceștia și Enoch celî alî șeptelea de la Adam, zicîndu: étă a venitî Domnulî intru întunerece de sfinții ingeriî sîi.

15. Ca să facă judecată împotriva tuturilor, și să mustre pre toți necredincioșii de tôte faptele păgînătății lorî, cu care au făcutî fără-le-lege și de tôte cuvintele lorî cele aspre, care au grăitî împotriva lui păcătoșii cei necredincioși.

16. Aceștia sunt cîrtitori, grăitori de rău, care imblă duple postele lorî; cu păgînătate și cu călcare de lege, și gurele lorî grăescî cele cu sumețîă, mirîndu se de fețe pentru vre-șă dobîndă.

17. Iar voi, iubițorî, aduceți-vă a mințe de cuvintele care s'au dîșu mai 'nainte de apostoliî Domnului nostru Iisus Christos;

18. Căci au dîșu voă, că în vremea de apoi vorî fi batjocoritori, cari vorî imbla duple faptele selî cele necurate.

19. Aceștia sunt care deosibescî, sufletescî, duliî neavîndî.

20. Iar voi, iubițilorî, intru sfință credința voștră zîdîndu-vă, și intru Duhulî Sfințî rugîndu-vă,

21. Pre voi singuri intru dragostea lui Dumneșeu vă păziți, așteptîndî mila Domnului nostru Iisus Christos spre vieța cea vecînică.

22. Și pre unii să-i vîdiți de se vorî despărți;

23. Iar pre alții cu frică să-i mîntuiți, răpîndu-i dîn focî, și să-i certați cu temere, urîndî și haina cea de la trupî spurcată.

24. Iar celui ce pôte să vă păzescă pre voi fără de păcatî și nespurcatî, și să vă puîă înaintea slavei sele fără prihană intru bucurîă,

25. Unuîă înțeleptului Dumneșeu și Mîntuitoriului nostru, prin Iisus Christos Domnulî nostru, slavă și mărire, stăpînire și putere, mai 'nainte de totî véculî, și acumî și intru toți vecii. Amin.

APOCALIPSU

ALU SFINTULUI IOAN THEOLOGULU.

Capū 1.

APOCALIPSŪ (descoperire)
A lui Iisus Christos, care
Dumnezeu i-a datū lui, ca
să arate robilorū sēi cele ce
trebuie să fiă degrabū; și a
arētatū trāmișindū pre inge-
rulū sēu robului sēu Ioan;

2. Care a mărturisitū cu-
vintulū lui Dumnezeu, și mărtu-
risirea lui Iisus Christos, și
cāte a vedutū.

3. Fericitū este celū ce ci-
tesce, și cei ce audū cuvinte-
le proorociei acesteia, și pă-
zescū cele scrise intru dīnsa;
că vremea aprōpe este.

4. Ioan celorū șēpte bise-
rici care sunt în Asia: darū
voū și pace de la celū ce es-
te, și celū ce era, și celū ce
vine, și de la cele șēpte du-
huri, care sunt înaintea sca-
unului lui;

5. Și de la Iisus Christos,
martorulū celū credinciosū,
celū intiiū nāscutū din morți,
și stāpinulū impērașilorū pā-
mīntului, care ne-a iubitū pra-
noi, și cu singele sēu ne-a
spēlatū de pēcatele nōstre,

6. Și ne-a făcutū impērași
și preoși lui Dumnezeu și
Tatālui sēu, lui slava, și pu-
terea în veci vecilorū; Amin.

7. Etā vine cu nori, și-lū
va vedē pre elū totū ochiulū,
și cei ce lū-au impunsū; și

vorū plinge înaintea lui tōte
semințiile pāmīntului; așa,
Amin.

8. Eū suntū Alfa și Ome-
ga, începutulū și sfirșitulū,
șice Domnulū, celū ce este,
și celū ce era, și celū ce vi-
ne, A-totū-șitorulū.

9. Eū Ioan, celū ce sunt și
fratele vostru, și părtașū in-
tru necazulū și intru împē-
rășia și intru răbdarea intru
Iisus Cīristos, fost-amū în os-
trovulū ce se chīamā Patmos
pentru cuvintulū lui Dumne-
deu, și pentru mărturisirea
lui Iisus Christos;

10. Fost-amū în duhū in-
tr'ūā di duminică; și amū a-
uditū după mine glasū mare
ca de trîmbișă,

11. Dicindū: eū sunt Alfa
și Omega, celū d'intiiū și
celū duple urmă; și ce veți
scrie în carte, și trāmite ce-
lorū șēpte biserici ce sunt
în Asia, la Efes, și la Smir-
na, și la Pergam, și Thiatiri,
și la Sardes, și la Filadelfia,
și la Laodicia.

12. Și m'amū întorsū să
vedū glasulū care vorbia cu
mine; și întorcindu-mē amū
vedutū șēpte sfeșinice de a-
urū;

13. Și în mijloculū celorū
șēpte sfeșinice asemenea Fi-
iului Omului, îmbrăcatū cu
haină lungă, și încinsū pre

la fiște cu briu de aur; și

14. Iar capul lui și părul alb, ca lina cea albă, ca zăpada; și ochii lui ca para focului;

15. Și picioarele lui asemenea cu arama de Livan, ca într'unu cuptoru fiindu arse; și glasul lui, ca glasă de ape multe;

16. Și avindă în mîna sea cea dreptă șapte stele; și din gura lui sablă cu două ascuțituri ascuțită (iute) eșindă; și fața lui precumă sôrele luminedă întru puterea sea.

17. Și dacă lă-amă vădută pre elu, amă cădută la picioarele lui ca unu mortu; și a pusă mina sea cea dreptă preste mine, dicindă mie: nu te teme; eu sunt celă d'întiî și celă duple urmă;

18. Și celă ce sunt viu, și amă fostu mortu; și éta sunt viu în vecii vecilor; Amin; și amă cheiele iadului și ale morții.

19. Serie cele ce ai vădută, și cele ce sunt, și cele ce voru să flă după acestea;

20. Taina celor șapte stele care le-ai vădută în drépta mea, și cele șapte sfeșinice de aur; cele șapte stele ingerii celor șapte biserici sunt, și cele șapte sfeșinice, care le-ai vădută, șapte biserici sunt.

Capu 2.

INGERULU bisericeî Efesului scrie: acestea dice celă ce ține cele șapte stele în drépta sea, celă ce imblă în mîdlocul celor șapte sfeșinice de aur:

2. Scriu faptele tele, și osteneâ tea, și răbdarea tea,

și cumă că nu poți suferi pre cei răi; și ai ispitit pre cei ce se dicu pre sine apostoli, și nu sunt; și i-ai aflat pre ei mincinoși;

3. Și ai purtat și ai răbdare, și pentru numele mește-ai ostenit, și nu ai încetat.

4. Ci amă asupra tea, că dragostea tea cea d'întiî o ai părăsit.

5. Dreptu aceea adu-ți a mînte de unde ai cădută, și te pocăsece, și fă faptele cele d'întiî; iar de nu, viu la tine curindă, și voiu mișica sfeșiniculă tēu din loculă sēu, de nu te vei pocăi.

6. Ci acēsta ai, că urēsc faptele Nicolaiteanilor, care și eu le urēsc.

7. Cea ce are urechi, audă ce duhulă dice bisericelor: celui ce va birui voiu da lui să mănince din pomulă vieței, care este în mîdlocul răiului lui Dumneđu.

8. Și ingerulă bisericeî Smirneanilor scrie: acestea dice celă d'întiî și celă de pre urmă, care a murit, și a învîtat:

9. Sciū faptele tele, și necazulă, și sărăcia, (ci bogatū ești) și hula celor ce se dicu pre sine Iudei, și nu sunt, ci sinogogă a Șatanei.

10. Nimicu nu te teme de cele ce vei se pătimești; că éta, diavolulă va să arunce dintru voi în temniță, ca să vē ispită; și vești avē necazū în dece zile; fii credinciosū pină la môrte, și voiu da ție cununa vieței.

11. Celă ce are urechiă, audă ce duhulă dice biserice-

lorū: celū ce biruesce nu se va nedreptăți de mórtea cea de a doña.

12. Și ingerulū bisericeī celeī din Pergam serie: a-cestea ȑice celū ce are sabia cea cu doñe ascuțite ascuțită (iute):

13. Sciū faptele tele, și unde locuesci, unde este scaunulū Satanei; și ții numele meū, și n'ai lepădatū credința mea in ȑilele, in care Antipa martorulū meū celū credinciosū, care s'a ucisū la voi, unde locuesce Satana;

14. Ci amū asupra tea puține, că ai acolo pre cei ce ținū învățătura lui Valaam, care invață pre Valac să pu-țā smintelā înaintea filorū lui Israel, ca să mănince de cele jertfite idolilorū și să curvēcā.

15. Așa ai și tu pre cei ce ținū învățătura Nicoloitelorū, care eū o urēcū.

16. Pocăesce-te; iar de nu, viū la tine curindū, și voiū face cu ei rēboiū cu sabia gurei mele.

17. Celū ce are urechiā audā ce Duhulū ȑice biserice-lorū: celū ce biruesce voiū da lui să mănince din manna cea ascunsā, și voiū da lui pétrā albā, și in pétrā nume noi scrisū, care nimeni nu-lū acie, fără numai celū ce-lū iea.

18. Și ingerulū bisericeī celeī din Thiatiri serie: aces-tea ȑice Fiulū lui Dumne-deū, celū ce are ochiī sēi ca para foculū, și piciorēle sele sunt asemenea cu arama de Livan:

19. Sciū faptele tele, și dra-

gostea, și slujba, și credința, și răbdarea tea, și faptele tele cele de pre urmā sunt mai multe de cātū cele d'întiū;

20. Ci amū asupra tea puține, că lași pre muliereā Isavel, care se ȑice pre sine proorociā, a invēța și a amāgi pre robii mei, să curvēcā și să mănince cele jertfite idolilorū.

21. Și amū datū ei vreme ca să se pocăēscā de curvia sea, și nu s'a pocăitū.

22. Etā, eū opuiū pre ea in patū, și pre cei ce curvescū cu ea in necazū mare, de nu se vorū pocāi de faptele sele.

23. Și pre fii ei i voiū ucide cu mórte; și vorū cunosce tóte bisericēle, că eū sunt celū ce cercū rārunchii și inimele; și voiū da voē unuia fīā-cāruia dupre faptele vós-tre.

24. Iar voē ȑicū, și celorl-alți diu Thiatiri, căți n'aū învățătura acēsta, și care n'aū cunoscutū adincurile Satanei, precumū ȑicū: nu voiū pune preste voi altā greutate;

25. Însā ce aveți, ținēți pînā voiū veni.

26. Și celū ce biruesce, și celū ce păzesce pînā în sfirșitū faptele mele, voiū da lui stāpinire preste neamuri;

27. Și le va păstori pre ele cu toiagū de ferū; ca vesele de lutū se vorū sdrobi. (ca vasele olāresci să le sdrobēcā) precumū și eū amū luatū de la Tatālū meū;

8. Și voiū da lui stēua cea de diminețā.

29. Celū ce are urechiā, a-

uđă ce duhulŭ ȃce biserici-
lorŭ

Capŭ 3.

Si űngerulŭ bisericeŭ celeŭ
din Sardes scrie: acestea ȃce
celŭ ce are cele șapte du-
hurŭ ale lui Dumneđeu, și ce-
le șapte stele: sciŭ faptele
tele, că ai nume că trăesci,
și ești mortŭ.

2. Preveghieđă, și întăresce
pre cele-l-alte care vrea să
móră; că n'amŭ aflatŭ fapte-
le tele deplinŭ înaintea lui
Dumneđeu.

3. Dreptŭ aceea adu-ți a
minte cumŭ ai luatŭ și ai a-
uđitŭ, și ține, și te pocăește;
iar de nu vei preveghia, vo-
iŭ veni asupra tea ca furulŭ,
și nu vei cunósce în care ceasŭ
voiŭ veni asupra tea.

4. Ai puține nume și în
Sardes, care nu și-au întinatŭ
hainele lorŭ; și vorŭ imbla
împreună cu mine în albe,
că vrednici sunt.

5. Celŭ ce biruesce, acesta
se va îmbrăca în haine al-
be; și nu voiŭ sterge numele
lui din cartea vieței, și voiŭ
mărturisi numele lui înaintea
Părintelui meŭ, și înaintea
űngerilorŭ lui.

6. Cea ce are urechiă, a-
uđă ce duhulŭ ȃce biserice-
lorŭ.

7. Și űngerulŭ bisericeŭ ce-
lei diu Filadelfia scrie: ace-
tea ȃce celŭ sfintŭ, celŭ a-
devăratŭ, care are cheia lui
David; celŭ ce deschide, și ni-
menŭ nu închide; și închide,
și nimenŭ nu deschide:

8. Sciŭ faptele tele; étă,
amŭ datŭ înaintea tea ușa
deschisă, și nimenŭ nu póte

să o închidă pre ea; că mică
putere ai, și ai păzitŭ cuvín-
tulŭ meŭ, și n'ai tăgăduitŭ
numele meŭ.

9. Étă, daŭ din sinagoga Sa-
tanei acelorŭ ce se ȃcŭ pre
sine a fi Iudei, și nu sunt, ci
mintŭ; étă, voiŭ face pre ei
ca să viă și să se inchino
înaintea picioarelorŭ tele, și
vorŭ cunósce că te-amŭ iu-
bitŭ pre tine;

10. Pentru că ai păzitŭ cu-
vínulŭ răbdării mele, și eŭ
te voiŭ păzi pre tine de cea-
sulŭ ispitei ce va să fiă pres-
te tótă lumea, ca să ispités-
că pre cei ce locuescŭ pre pă-
mintŭ.

11. Étă, viŭ curîndŭ; ține
ce ai, ca nimenŭ să nu-ți iea
cununa tea.

12. Celŭ ce biruesce, lŭ voiŭ
face pre elŭ stîlpŭ în biserica
Dumneđeului meŭ, și nu va
eși afară mai multŭ; și vo-
iŭ scrie preste elŭ numele
Dumneđeului meŭ și nume-
le cetății Dumneđeului meŭ,
Ierusalemulŭ celui nou, care
se pogóră din cerŭ de la Dum-
neđeulŭ meŭ, și numele meŭ
celŭ nou.

13. Celŭ ce are urechiă, a-
uđă ce duhulŭ ȃce biserice-
lorŭ.

14. Și űngerulŭ bisericeŭ
celeŭ din Laodicia scrie: a-
cestea ȃce celŭ ce este Amin,
martorulŭ celŭ credinciosŭ
și adevăratŭ, începutulŭ zidi-
rii lui Dumneđeu:

15. Sciŭ faptele tele, că nici
rece ești, nici ferbinte; o de
ai fi rece sau ferbinte.

16. Iar fiindŭ că ești caldŭ,
și nici ferbinte, nici rece, te
voiŭ bori din gura mea;

17. Că dici: că bogat sunt, și m'amă îmbogățit, și de nimic nu am lipsă; și nu scii că tu ești celă ticălos, și mișel, și sărac, și orb, și gol.

18. Sfătuiescu-te să cumperi de la mine aur lămurit din foc, ca să te îmbogățesc; și haine albe, ca să te îmbraci și să nu se arate rușinea goliciei tale; și cu colirion unge ochii tăi, ca să vezi.

19. Eu ori pre căți iubesc, îi mustru și-i cert; rîvnesc dar și te pocăiesc.

20. Etă, stai la ușă, și bat; de va auzi cine-va glasul meu, și va deschide ușa, voi intra la el, și voi cina cu el, și el cu mine.

21. Cel ce biruesce, voi da lui să ședă cu mine pre scaunul meu, precum și eu am biruit, și am ședut cu Tatăl meu pre scaunul lui.

22. Cel ce are urechi, auză ce duhul dice bisericilor.

Cap 4.

DUPĂ acestea am vădut, și etă, ușă deschisă în cer, și glasul cel d'întiu, care lă-am audut, ca de trîmbiță, ce vorbia cu mine, dicind: sue-te aici, și voi arăta ție cele ce trebuie să fie după acestea.

2. Și îndată am fost în duh; și etă, scaun era pus în cer, și preste scaun cel ce ședea.

3. Și cela ce ședea la vedere era asemenea ca pétra iaspis și sardinul; și curcubeu împregiurul scaunului aseme-

nea la vedere ca pétra smaragdului.

4. Și împrejurul scaunului douăzeci și patru de scaune; și pre scaune am vădut pre cei douăzeci și patru de bătrini ședind, îmbrăcați cu haine albe; și avea pre capetele seze cunune de aur.

5. Și din scaun es fulgere și glasuri și tunete; și șapte făclii de foc ardind înaintea scaunului, care sunt cele șapte duhuri ale lui Dumnezeu.

6. Și înaintea scaunului mare de sticlă asemenea cu cristalului; și în mijlocul scaunului și împrejurul scaunului patru viețuitori (vite) plini fiind de ochi, din nainte și din napoi.

7. Și viețuitorul cel d'întiu asemenea leului, și al doilea viețuitor asemenea vițelului, și al treilea viețuitor avind fața ca omul, și al patrulea viețuitor asemenea vulturului ce sbora.

8. Și cei patru viețuitori, unulă fie-care avea câte șeze aripă împrejur, și în intru era plin de ochi; și odihnă nu au ziua și noaptea, dicind: sfint, sfint, sfint Domnul Dumnezeu A - totu-șitorul, cel ce era, și cel ce este, și cel ce vine.

9. Și cînd vor da viețuitorii slavă, și cinste, și mulțămire celui ce șede pre scaun, celui ce este viu în vecii vecilor,

10. Vor căde cei douăzeci și patru de bătrini înaintea celui ce șede pre scaun, și se vor închina celui ce este viu în vecii vecilor,

și voră pune cununele sele înaintea scaunului, dîcîndu:

11. Vrednicu ești, Dómnne, a lua slava, și cinstea, și puterea; cătu ai ziditū tóte, și pentru voia tea sunt, și s'aū ziditū.

Capū 5.

SI amū vēdūtū în drépta ce sluī ce ședea pre scaunū carte scrisă din intru și din afară, pecetluită cu șapte pecefi.

2. Și amū vēdūtū pre unū ingerū tare strigîndū cu glasū mare: cine este vrednicū a deschide cartea, și a deslega pecefile ei?

3. Și nimeni nu putea în cerū, nici pre pămîntū, nici sub pămîntū, a deschide cartea, nici a o vedē pre ea.

4. Iar eū plîngeam multū, că nimeni nu s'a aflatū vrednicū a deschide și a citi cartea, nici a o vedē pre ea.

5. Și unulū din bētrîni dîce mie: nu plînge; etă, a biruitū leulū celū din semînția Iudei, rădēcina lui David, ca să deschidă cartea, și să deslege cele șapte pecefi ale ei.

6. Și amū vēdūtū, și etă în mîdloculū scaunului și a celorū patru viețuitori, și în mîdloculū bētrînilorū Melū stîndū ca cumū arū fi fostū junghiatū, avîndū córne șapte, și ochi șapte, care sunt cele șapte duhuri ale lui Dumneđeu, care se trāmītū în totū pămîntulū.

7. Și a venitū și a luatū cartea din drépta celui ce ședea pre scaunū.

8. Și cîndū a luatū cartea, cei patru viețuitori, și cei două-deci și patru de bētrîni aū

căđutū înaintea Melului, avîndū flă-care alăute, și năstrăpi de aurū pline de tāmîiări, care sunt rugăciunile sfințilorū.

9. Și cînta cîntare nouă, dîcîndū: vrednicū ești să ieī cartea, să deschidī pecefile ei; căci te-ai junghiatū, și ne-ai rēscumpēratū pre noi lui Dumneđeu cu singele tēu, din tótă semînția, și limba, și no rodulū, și neamulū;

10. Și ne-ai făcutū pre noi Dumneđeului nostru împērați și preoți; și vomū împērăți pre pămîntū.

11. Și amū vēdūtū, și amū audītū glasū de ingeri mulți împrejurulū, scaunului și a viețuitorilor și a bētrînilorū; și era numărulū lorū milióne de milióne, și mii de mii;

12. Dîcîndū cu glasū mare: vrednicū este Melulū cares'a junghiatū ca să ieā puterea, și bogăția, și înțelepciunea, și tăriā, și cinstea, și slava, și bună-cuvîntarea.

13. Și tótă făptura care este în cerū, și pre pămîntū, și cele ce sunt în mare, și cele ce sunt într'insole tóte, amū audītū dîcîndū: celui ce șē do pre scaunū și Melului bună-cuvîntarea, și cinstea, și slava, și puterea în veci vecilorū.

14. Și cei patru viețuitori dîcea: Amin; și cei două-deci și patru de bētrîni aū căđutū și s'aū închinatū celui viu în veci vecilorū.

Capū 6.

SI amū vēdūtū cîndū a deschisū Melulū, una din cele

șapte peceti, și amă auditu pre unul din cei patru viețuitori dicindū ca cu glasū de tunetū : vino, și veđi.

2. Și amă vėđutū, și ėtă unū calū albū; și celū ce ședea pre elū avea arcū; și s'a datū lui cunună, și a eșitū biruindū, și ca să biruéscă.

3. Și cindū a deschisū a doia pecete, amă auditu pre alū doilea viețuitorū dicindū: vino, și veđi.

4. Și a eșitū altū calū roșu (roibū); și celū ce ședea pre elū i s'a datū nī să iea pacea de pre pămintū, ca unulū pre altulū să se junghie; și s'a datū lui sabiā mare.

5. Și cindū a deschisū pecetea a treia, amă auditu pre viețuitorulū alū treilea dicindū: vino, și veđi. Și amă vėđutū, și ėtă unū calū negru, și celū ce ședea pre elū avea cumpenā in mina sea.

6. Și amă auditu glasū in midloculū celorū patru viețuitori, dicindū: unū chinicū de griū intr'unū dinarū, și trei chinici de ordū intr'unū dinarū, și untulū-de-lemnū și vinulū să nu vėtamași.

7. Și cind a deschis pecetea a patra, amă auditu glasulū viețuitorulū celū alū patrulea, dicindū: vino, și veđi.

8. Și amă vėđutū, și ėtă unū calū galbenū; și celū ce ședea pre elū i-era numele mórtea, și iadulū urma cu ea; și s'a datū lorū putere ca să omóre preste a patra parte a pămintulū cu sabiā, și cu fómete, și cu mórte, și de férele pămintulū.

9. Și cindū a deschisū a

cincea pecete, amă vėđutū subt jertfelnicū sufletele celorū junghiași pentru cuvintulū lui Dumneđeū, și pentru mărturisirea care avea;

10. Și aū strigatū cu glasū mare, dicindū: pinā cindū, stăpinulū celū sfintū și adevėratū, nu judeci și nu isbīndesci singele nostru de la cei ce locuescū pre pămintū?

11. Și fiā-căruia i s'a datū veșiminte albe, și li s'a đisū lorū ca să se odihnėscā încă puținā vreme, pinā ce se vorū plini și cei d'impreună robī cu ei, și frași lorū, care vorū să se omóre cași ei.

12. Și amă vėđutū cindū a deschisū pecetea a șėsea, ėtă cutremurū mare s'a făcutū, și sórele s'a făcutū negru ca unū sacū de pėrū, și luna s'a făcutū ca singele;

13. Și stelele cerulū aū căđutū pre pămintū, precumū smochinulū lėpėdā smochinele cele crude ale lui, cindū se clătesce de vintū mare.

14. Și cerulū s'a osebitū ca űā carte invelīndu-se, și totū muntele și ostrovulū din locurile sele s'aū mișcatū;

15. Și impėrași pămintulū, și domni, și bogaiși, și căpitani, și cei puternici, și totū celū robū, și celū slobodū s'a ascunsū in peșteri și in petrele munșilorū;

16. Și dicū munșilorū și petrelorū: cădeși preste noi, și ne ascundeși pre noi de căfrā fața celū ce ședea pru scaunū, și de minia Melulū;

17. Cā a venitū điuā cea mare a miniei lui; și cine va puté să stea?

Capu 7.

ȘI după acestea amă vădută
Spatru ingeri stindū in cele
patru inghiuriale pămintului,
fiindū cele patru vinturi ale
pămintului, să nu sufle vintū
pre pămintū, nici preste mare,
nici preste totū copaciulū.

2. Și amă vădută altū ingerū
suindu-se de la răsăritulū
sorelui, avindū pecetea
lui Dumneđeū celui viū; și a
strigatū cu glasū mare celorū
patru ingeri, cărorali s'a datū
să vatăme pămintulū și marea,

3. Dicindū: nu vătămați pămintulū,
nici marea, nici copaciū,
pînă ce vomū pecetlui
pre robii Dumneđeului nostru
preste frunțile lorū.

4. Și amă auditū numărulū
celorū pecetluiți ũă sută patru-
zeci și patru de mii pecetluiți
din totă seminția fiilorū
lui Israel.

5. Din seminția Iudei, două-spre-dece
mii pecetluiți; din seminția
lui Rubin, două-spre-dece mii
pecetluiți; din seminția lui Gad,
două-spre-dece mii pecetluiți;

6. Din seminția lui Asir, două-spre-dece
mii pecetluiți; din seminția
lui Neftalim, două-spre-dece mii
pecetluiți; din seminția lui Manassi,
două-spre-dece mii pecetluiți;

7. Din seminția lui Simeon, două-spre-dece
mii pecetluiți; din seminția
lui Levi, două-spre-dece mii
pecetluiți; din seminția lui Isachar,
două-spre-dece mii pecetluiți;

8. Din seminția lui Zavelon,
două-spre-dece mii pecetluiți;
din seminția lui Iosef,
două-spre-dece mii pecetluiți;

din seminția lui Veniamin,
două-spre-dece mii pecetluiți;

9. După acestea amă vădută,
și etă glotă multă, pre care
să o numere nimeni nu putea,
din totū neamulū, și semințiile,
și noródele, și limbele,
stindū înaintea scaunulū
și înaintea Melulū, îmbrăcați
in veșiminte albe; și fnici
in miinele lorū;

10. Și striga cu glasū mare,
dicindū: mîntuirea Dumne-
đeului nostru celui ce șede
pre scaunū; și Melulū.

11. Și toți ingerii sta im-
pregiurul scaunulū, și a bētr-
nilorū, și a celorū patru vie-
țuitori, și aū cădută înaintea
scaunulū pre fețele sele, și
s'aū închinatū lui Dumneđeū,

12. Dicindū: Amin! bună-
cuvintarea, și slava, și înfe-
lepciunea, și mulțămita, și
cinstea, și puterea, și tăria
Dumneđeului nostru in vecii
vecilorū; Amin!

13. Și a răspunsū unulū din
cei bētrini, dicindu-mi mie:
acestia care sunt îmbrăcați cu
veșimintele cele albe, cine
sunt, și de unde aū venitū?

14. Și amă disū lui: Dóm-
ne, tu scii. Și mi-a disū mie:
acestia sunt cei ce vinū din
necazulū celū mare; și și-aū
spelatū veșimintele sele, și
și-aū albitū veșimintele sele
cu sîngele Melulū.

15. Pentru acēsta sunt în-
aintea scaunulū lui Dumne-
đeū, si slujescū lui diūa și
nóptea in biserica lui; și celū
ce șede pre scaunū se va să-
lășlui preste ei.

16. Nu vorū fi flămîndi mai
multū, nici vorū însetoși mai
multū, nici va mai căde pre-

ste ei sôrele, nici totû zăduflû;

17. Că Melulû celû din miđloculû scaunulû va pasce pre ei, și-î va povêui pre ei la isvôare de ape vfi; și va șterge Dumneđei tótă lacrêma de la ochii lorû.

Capû 8.

SI cindû a deschisû pecetea a Șepteo, s'a făcutû tăcere in cerû ca la nă jumătate de ceasû.

2. Și amû vêđutû pre cei șapte ingeri, cari staû înaintea lui Dumneđeu; și li s'a da û lorû șapte trîmbițe.

3. Și altû ingerû a venitû, și a stătutû pre jertfelnicû, avîndû cădelniță de aurû; și i s'a datû lui tămii multe, ca să dea rugăciunilorû tutulorû sfințilorû preste jertfelniculû celû de aurû, care este înaintea scaunulû.

4. Și s'a suitû fumulû tămîilorû cu rugăciunile sfințilorû din mîna ingerulû înaintea lui Dumneđei.

5. Și a luatû ingerulû cădelnița, și o a împlutû din foculû jertfelniculû, și o a aruncatû pre pămîntû; și s'aû făcutû glasuri, și tunete, și fulgere, și cutremure.

6. Și cei șapte ingeri, cari avea cele șapte trîmbițe, s'aû gătîtû ca să trîmbițede.

7. Și ingerulû celû d'întiû a trîmbițatû, și s'a făcutû grîdină și focû amestecate cu șinge, și s'aû aruncatû pre pămîntû; și a treia parte din copaci a arsû. și tótă érba verde a arsû.

8. Și alû doúilea ingerû a trîmbițatû, și ca unû munte

mare arđîndû cu focû s'a aruncatû în mare; și a treia parte din mare s'a făcutû șinge;

9. Și a muritû a treia parte din zidirî in mare, care avea suflete; și a treia parte din corăbii s'a stricatû.

10. Și alû treilea ingerû a trîmbițatû, și a căđutû din cerû stea mare arđîndû ca ûă făoliă, și a căđutû preste a treia parte din riuri, și preste isvôarele apelorû.

11. Și numele stelei se dicea Pelin; și s'a făcutû a treia parte din ape ca pelinulû. și mulți din ômeni aû muritû de ape, că se făcuseră amare.

12. Și alû patrulea ingerû a trîmbițatû, și s'a rănitû a treia parte a sôrelui, și a treia parte a lunei, și a treia parte a stelorû, așa, cătû s'a întunecatû a treia parte a lorû, și diûa să nu lumineđe a treia parte a ei, și nôptea asij-derea.

13. Și amû vêđutû, și amû audîtû pre unû ingerû sburîndû in miđlociulû cerului, dicîndû cu glasû mare: vai, vai, vai celorû ce locuesc pre pămîntû. de cele l-alte glasuri de trîmbițe ale celorû trei ingeri, cari vorû să trîmbițede.

Capû 9.

SI alû cincilea ingerû a trîmbițatû, și amû vêđutû nă stea din cerû căđîndû pre pămîntû, și s'a datû ei cheia fîntinoi adînculû.

2. Și a deschisû fîntina adînculû, și s'a suitû fumû din fîntină ca fumulû unui cup-torû mare, și s'a întunecatû sôrele și văzduhulû de fumulû fîntinei.

3. Și din fumū aū eșitū locuste pre pămîntū, și li s'a datū lorū putere, precumū aū putere scorpiele pămîntului;

4. Și s'a dîsū lorū, să nu vatăme érba pămîntului, nici tótă verdéța, nici totū copaciulū, fără numai pre ómenī, care nu aū pecetea lui Dumneđeū pre frunțile lorū.

5. Și li s'a datū lorū, ca să nu-i omóre pre eī, ci ca să se chinuéscă lunī cinci; și chinulū lorū ca chinulū scorpiei, cîndū lovesce pre omū.

6. Și în dîlele acelea vorū căuta ómenī mórtea, și nu o vorū afla; și vorū pofti să móră, și mórtea va fugi de la eī.

7. Și aseménările locustelorū era asemenea cailorū celorū gătīți spre rēsboiū; și pre capulū lorū ca nisce cunune asemenea aurului, și fețele lorū, ca fețele ómenilorū.

8. Și avea pěrū ca pěrulū muierilorū, și dinții lorū era ca ai leilorū.

9. Și avea zale ca zalele cele de ferū; și sunetulū aripelorū lorū ca sunetulū de care cu mulți cai, care alérgă la rēsboiū.

10. Și aū códe asemenea scorpilorū, și boldurī era în códele lorū; și puterea lorū a vătăma pre ómenī lunī cinci.

11. Și aū preste ele înpératū pre ingerulū adincului; numele lui Evreesce este Avvaddon, iar în limba Elinés-că are nume Apollon adecă perdătorū.

12. Unū vaiū a trecutū, é-tă mai vinū încă două vaiurī după acestea.

13. Și alū șéselea ingerū a trimbițatū, și amū aūditū unū glasū din cele patru cornurī ale jertfelnicului celui de aurū, care este înaintea lui Dumneđeū,

14. Dîcîndū ingerului alū șéselea, care avea trimbița: deslégă pre cei patru ingerī legați la riulū celū mare Eufratulū.

15. Și s'aū deslegatū cei patru ingerī cari era gătīți spre ceasulū, și dîiua, și luna, și anulū, ca să omóre a treia parte din ómenī.

16. Și numérulū oștirilorū călărîmī două milioane demilióne; și amū aūditū numérulū lorū.

17. Și așa amū vėđutū caii în vedeniă, și pre cei ce ședea pre eī avînd zale de focū, și de iacintū, și de pétră puciósă; și capetele cailorū ca capetele leilorū, și din gurele lorū eșia focū și fumū și pétră puciósă.

18. De acestea trei bătăi s'a omoritū a treia parte din ómenī, de focū, și de fumū, și de pétră puciósă ce eșia din gurele lorū.

19. Că puterile lorū în gura lorū sunt; că códele lorū sunt asemenea șerpilorū, avîndū capete; și cu acestea vătămă.

20. Și cei-l-alți ómenī, care n'aū muritū de ranele acestea, nu s'aū pocăitū de faptele miînelorū sele, ca să nu se inchine dracilorū și idolorū celorū de aurū, și de argintū, și de aramă, și de pétră, și de lemnū, cari nici a vedé potū, nici a aūdi, nici a imbla;

21. Și nu s'aũ pocăitũ de uciderile lorũ, nici de ferme-cătoriele lorũ, nici de curvia lorũ, nici de furtisagurile lorũ.

Capũ 10.

SI amũ vȃdutũ altũ ingerũ Stare pogorindu-se din cerũ, imbrăcatũ cu norũ; și cureu-beũ era pre capulũ lui; și fa-ța lui ca sórele, și picioróele lui ca stilpii de focũ.

2. Și avea in mina sa cãrticică deschisă; și a pusũ piciorulũ lui celũ dreptũ pre mare, iar celũ stingũ pre pãmintũ;

3. Și a strigatũ cu glasũ mare precumũ rãcnescce leulũ; și cindũ a strigatũ, aũ grăitũ cele șapte tunete glasurile sele.

4. Și cindũ a grăitũ cele șapte tunete glasurile sele, vream sã scriũ; și amũ auditũ glasũ din cerũ dicindũ mie: pecotluesce cele ce aũ grăitũ cele șapte tunete, și acestea nu scrie.

5. Și ingerulũ pre care lũ-amũ vȃdutũ stindũ pre mare și pre pãmintũ, și-a ridicatũ mina sea spre cerũ.

6. Și s'a juratũ intru celũ ce este viu in vecii vecilorũ, care a ziditũ cerulũ și cele ce sunt intr'insulũ, și pãmintulũ și cele ce sunt intr'insulũ, și marea și cele ce sunt intr'insa, cã vreme mai multũ nu va fi;

7. Ci in dillele glasului ingerului altũ șeptelea, cindũ va vrea sã trimbișede, se va sãvirși taina lui Dumnezeu, precumũ bine a vestitũ robilorũ sãi proorocilorũ.

8. Și glasulũ care lũ-amũ

auditũ din cerũ, iarăși a vorbitũ cu mine, și a disũ: mergi de ia cãrticica cea deschisă in mina ingerului ce stă pre mare și pre pãmintũ.

9. Și m'amũ dusũ la ingerũ, și amũ disũ lui: dă-mi mie cãrticica. Și mi-a disũ: ia-o și o mănincă pre ea; și va amări pinteccele tȃu, iar in gura tea va fi dulce ca merea.

10. Și amũ luatũ cãrticica din mina ingerului, și o amũ mincatũ pre ea; și era in gura mea dulce ca merea; și dupã ce o amũ mincatũ, s'a amăritũ pinteccele meũ.

11. Și-mi dice mie: trebuie tu iarăși sã proorocesce la noróde, și la neamuri, și la limbi, și la împerați mulți.

Capũ 11.

SI mi s'a datũ mie trestia a ssemenea unui toiagũ, și a statutũ ingerulũ, dicindũ: scólã-te, și mȃsurã biserica lui Dumnezeu, și jertfelniculũ, și pre cei ce se inchinã intru dinsa.

2. Și curtea cea din afarã de bisericã o scóto afarã, și sã nu o mȃsurĩ pre ea, cã s'a datũ neamurilorũ; și cetatea cea sfintã o vorũ cãlca patru-đeci și doũe de luni.

3. Și voiũ da celorũ doũi martori ai mei, și vorũ prooroci dille ũa miã doũe sute șese-đeci, imbrăcați cu saci.

4. Acestia sunt cei doũi maslini, și cele doũe sfeșinice care staũ inaintea Dumnezeului pãmintului.

5. Și de va vrȃ cine-va sã-i vatãme pre ei, focũ ese din gura lorũ, și mistuesce

pre vrăjmașii lor; și de va vré cine-va să-î vatăme pre ei, așa trebuie acela să se omóre.

6. Acestia au putere a închide cerul, ca să nu ploacă plôia în dîile proorociei lor; și putere au preste ape a le întorce în sînge, și a bate pămîntul cu totă rana, ori de câte ori voru voi.

7. Și dacă voru sfîrși măruria lor, hiara care se sue din adîncu va face răsboi cu ei, și-î va birui pre ei, și-î va omori pre ei.

8. Și trupurile cele cădute ale lor voru dăcé în ulița cetății celei mari, care duhovnicește se chiamă Sodoma și Egipt, unde și Domnul nostru s'a răstignit.

9. Și voru vedé din norode, și din semînții, și din limbi, și din neamuri trupurile cele mórte ale lor dîle trei și jumătate, și trupurile cele mórte ale lor nu voru lăsa să le puia în morminturi.

10. Și cei ce locuesc pre pămîntu se voru bucura de ei, și se voru veseli; și voru trâmție daruri unul altuia, că acesti doi prooroci au chinuit pre cei ce locuesc pre pămîntu.

11. Și după cele trei dîle și jumătate, duhu de viață de la Dumnezeu a intrat întru ei; și au stătut pre picioarele se, și frică mare a cădutu preste cei ce-î vedea pre ei.

12. Și au audit glas mare din ceru, dicîndu lor: sui-vé aici. Și s'au suit în ceru pre noru; și i-au vedut pre ei vrăjmașii lor.

13. Și întru acel ceas s'a făcut cutremur mare, și a cădutu a deca parte din cetate, și s'a omorît întru acel cutremur nume de omenii șapte mii; și cei-l-alți s'au înfricoșat, și au dat slavă Dumnezeului cerului.

14. Alu douălea vaiu a trecut; alu treilea vaiu éta vine degrabă.

15. Și alu șeptelea ingeru a trimbițat, și s'au făcut glasuri mari în ceru, dicîndu: făcutus-au împărățiile lumii, ale Domnului nostru, și ale Christosului lui, și va împărăși în veci vecilor.

16. Și cei două-deci și patru de bîtrîni, care înaintea lui Dumnezeu sedu pre scaunelo se, au cădutu pre fețele se, și s'au închinat lui Dumnezeu.

17. Dicîndu: mulțămim ție, Dómne Dumnezeule A-tot-șitorule, celu ce ești, și celu ce erai, și celu ce vii; că ai luat puterea tea cea tare, și ai împărășit.

18. Și neamurile s'au miniat, și a venit mînia tea; și vremea celor morți, ca să se judece, și să dai plată robilor tîi proorocilor, și sfinților, și celor ce se temu de numele tîu, celor mici, și celor mari, și să strică pre cei ce strică pămîntul.

19. Și s'a deschis biserica lui Dumnezeu în ceru, și s'a vedut scriul legii lui în biserica lui; și s'au făcut fulgere, și glasuri, și tunete, și cutremur, și grindină mare.

Capu 12.

SI semnu mare s'a vedut în ceru: muieră îmbrăcată

*

cu sórele, și lună subt picioarele ei, și pre capulū ei cunună din două-spre-dece stele;

2. Și avindū in pintece, striga chinuindu-se, și muncindu-se să nască.

3. Și s'a vădūtū altūseamnă in cerū, și étă unū bălaurū mare roșiu, avindū capete șapte și córne dece; și pre capetele lui șapte cununī;

4. Și cōda lui trage a treia parte din stelele cerului, și le-a aruncatū pre ele pre pământū; și bălaurulū a stătūtū inaintea muierii celei ce vrea să nască, ca, cindū va nasce, pre fiulū ei să-lū mănince.

5. Și a născutū fiū parte bărbătescă, care va să pască tōte neamurile cu toiagū de ferū; și s'a răpitū fiulū ei la Dumneđeū, și la scaunulū lui.

6. Și muiera a fugitū in pustia, unde are locū gătitū de la Dumneđeū, ca acolo să o hrănescă pre ea dīle ūă miie două-sute șese-deci.

7. Și s'a făcutū rēsoiū in cerū: Michail și ingerii lui aū datū rēsoiū cu bălaurulū; și bălaurulū a datū rēsoiū, și ingerii lui.

8. Și nu aū birutū, nici locū s'a aflatū lorū mai multū in cerū.

9. Și s'a aruncatū bălaurulū celū mare, șérpele celū vechiū, care se chiamă Diavolū și Satana, celū ce înșelă tōtă lumea, s'a aruncatū pre pământū; și ingerii lui cu elū s'aū aruncatū.

10. Și amū auditū glasū mare in cerū, dicindū: acumū s'a făcutū mīntuirea, și puterea, și împărăția Dum-

neđeului nostru, și puterea Christosului lui; că s'a aruncatū pīritorulū fraților nostri, celū ce pira pre ei inaintea Dumneđeului nostru đīa și nōptea.

11. Și ei lū-aū birutū pre elū pentru singele Melului, și pentru cuvintulū mărturiei lorū; și nu și-aū iubitū sufletele sele pină la mōrte.

12. Pentru acēsta bucurăvė cerurile și cei ce lucuesce într'insele. Vai celorū ce locuescū pământulū și marea, că s'a pogoritū Diavolulū la voi avindū minia mare, sciindū că puțină vreme are.

13. Și cindū a văđutū bălaurulū că s'a aruncatū pre pământū, a gonitū pre muiera care a născutū parte bărbătescă.

14. Și s'aū datū muierii două aripī ale vulvurului celū mare, ca să sbōre in pustiā la loculū său, unde se hrănesce acolo vreme, și vremi, și jumătate de vreme de cătră fața șérpelui.

15. Și a slobođitū șérpele după muiera dīn gura sea apă ca unū riū, ca să o ducă riulū pre ea.

16. Și a ajutatū pământulū muierii, și și-a deschisū pământulū gura sea, și a inghițitū riulū care l'a slobođitū bălaurulū dīn gura sea.

17. Și s'a miniatū bălaurulū pre muiera, și s'a dusū să facă rēsoiū cu cei-l-alți ai seminției ei, care păzescū poruncele lui Dumneđeū, și aū mărturia lui Iisus Christos. Și amū stătūtū pre neșipulū mării;

Cap 13.

SI am ă v ă d ă t ă suindu-se din Smare ă ă h ă r ă , care avea capete ș e p t e și c ă r n e d e c e ; și preste c ă r n e l e e i d e c e s t e m e , și preste capetele e i n u m e d e h u l ă .

2. Și h i a r a care o am ă v ă d ă t ă era asemenea pardosului, și p i c i ă r e l e e i c a ș i a l e u r s u l u i , și g u r a e i c a g u r a l e u l u i ; și i - a ă d ă t ă e i b ă l a u r u l ă p u t e r e a s e a , și s c a u n u l ă s ă u , și s t ă p i n i r e m a r e .

3. Și am ă v ă d ă t ă u n u l ă d i n capetele e i , c a c u m ă a r ă fi j u n g h i a t ă s p r e m ă r t e ; și r a n a m ă r t i i e i s ' a v i n d e c a t ă , și s ' a m i r a t ă t ă t ă p ă m i n t u l ă d ' i n a p o i a h i a r e i .

4. Și s ' a ă i n c h i n a t ă b ă l a u r u l u i c e l u i c e a d ă t ă p u t e r e h i a r e i , și s ' a ă i n c h i n a t ă h i a r e i , d i c i n d ă : c i n e e s t e a s e m e n e a h i a r e i ? c i n e p ă t e s ă s e b a t ă c u e a ?

5. Și s ' a d ă t ă e i g u r ă c a r e g r ă i a m ă r i și h u l e , și s ' a d ă t ă e i s t ă p i n i r e s ă f a c ă r ă s b o i ă l u n i p a t r u - d e c i d i d o ă .

6. Și ș i - a d e s c h i s ă g u r a s e a s p r e h u l ă a s u p r a l u i D u m n e d e u , c a s ă h u l ă s c ă n u m e l e l u i , și c o r t u l ă l u i , și p r e c e i c e l o c u e s c ă i n c e r ă .

7. Și s ' a d ă t ă e i s ă f a c ă r ă s b o i ă c u s f i n ă i , și s ă - i b i r u ă s c ă p r e e i ; și s ' a d ă t ă e i s t ă p i n i r e p r e s t e t ă t ă s e m i n ă i a , și l i m b a , și n e a m u l ă .

8. Și s e v ă r ă i n c h i n a e i t ă i c e i c e l o c u e s c ă p r e p ă m i n t ă , a l e c u r ă r a n u m e n u s u n t s c r i s e i n c a r t e a v i e t e i M e l u l u i c e l u i j u n g h i a t ă d e l a i n t e m e i ă r e a l u m i i .

9. D e a r e c i n e - v a u r e c h i ă , a ă d ă .

10. D e a d u n ă c i n e - v a r o b i ă , i n r o b i ă m e r g e ; d e v a u c i d e c i n e - v a c u s a b i a , t r e b u e și e l ă s ă s e u c i d ă . A i c i e s t e r ă b d a r e a și c r e d i n ă s f i n ă i l ă r ă .

11. Și am ă v ă d ă t ă a l t ă h i a ă s u i n d u - s e d e p r e p ă m i n t ă , și a v e a c ă r n e d o ă e a s e m e n e a m e l u l u i , și g r ă i a c a u n ă b ă l a u r ă .

12. Și s t ă p i n i r e a h i a r e i c e l e i d ' i n t i i ă t ă t ă o f a c e m a i n t e a e i , și f a c e p ă m i n t u l ă , și p r e c e i c e l o c u e s c ă p r e d i n s u l ă , c a s ă s e i n c h i n e h i a r e i c e l e i d ' i n t i i ă , a i c ă r e i a s ' a v i n d e c a t ă r a n a m ă r t i i e i .

13. Și f a c e s e m n e m ă r i , c a și f ă c ă s ă f a c ă s ă s e p ă g ă r e d i n c e r ă p r e p ă m i n t ă , i n a i n t e a ă m e n i l ă r ă .

14. Și i n ă s ă l ă p r e c e i c e l o c u e s c ă p r e p ă m i n t ă , p e n t r u s e m n e l e c a r e i s ' a ă d ă t ă e i s ă f a c ă i n a i n t e a n ă r e i ; d i c i n d ă c e l ă r ă c e l o c u e s c ă p r e p ă m i n t ă , s ă f a c ă c h i p ă h i a r e i c a r e a r e r a n a s ă b i e i , și a t r ă i t ă .

15. Și s ' a d ă t ă e i a d a d u h ă c h i p u l u i h i a r e i , și s ă f a c ă , c a c ă t ă n u s e v ă r ă i n c h i n a t r u p u l u i h i a r e i , s ă s e ă m ă r e .

16. Și f a c e p r e t ă i , p r e c e i m i c i și p r e c e i m ă r i , și p r e c e i b ă g a ă i și p r e c e i s ă r ă c i , și p r e c e i s l ă b ă i și p r e c e i r ă b i , c a s ă l e d e a l ă r ă s e m n ă (s e m n ă s c r i s ă) p r e s t e m i n a l ă r ă c e a d r ă p t ă , s ă u p r e s t e f r u n ă i l e l ă r ă .

17. Și c a n i m e n i s ă n u p ă t ă c u p ă r e s ă u v i n d e , f ă r ă n u m ă i c e l ă c e a r e s e m n u l ă , s ă u n u m e l e h i a r e i , s ă u n u m ă r u l ă n u m e l u i e i .

18. A i c i e s t e i n ă p ă l e p c i u n e a ;

celū ce are minte, socotés-că numărulū hiarei; că numărū de omū este, și numărulū ei 666.

Capū 14.

SI amū vēdūtū, și étā Melū Stindū pre muntele Sionulū, și cu elū ūā sutā patru-deci și patru de miī, care aveanumele Tatālū lui scrisū pre frunțile lorū.

2. Și amū auditū glasū din cerū, ca glasū de ape multe, și ca glasū de tunete mari; și glasū amū auditū de alăutari dicindū cu alăutele lorū.

3. Și cîntā ca ūā cîntare nouā înaintea scaunulū, și înaintea celorū patru vieștorī (vite), și a bētrīnīlorū; și nimenī nu putea a cunósce cîntarea, fără numai cele ūā sutā patru-deci și patru de miī, cumpērași de pre pāmīntū

4. Acestia sunt carī cu muerī nu s'aū întīnatū; că sunt feciorelnici; aceștia sunt care mergū după Melū oriunde se va duce: acestia sunt cumpērași din ómenī, pīrgā lui Dumneđeū și Melulū.

5. Și în gura lorū nu s'a aflatū vicleșugū; că nevīnovāși sunt înaintea scaunulū lui Dumneđeū.

6. Și amū vēdūtū altū ingerū sburīndū în mīdloculū cerulū, avīndū Evangelia vecīnicā, ca să bine-vestés-că celorū ce locuescū pre pāmīntū, și la totū neamulū, și semīnșia, și limba, și norodulū;

7. Dicīndū cu glasū mare: temoși-vē de Dumneđeū, și dași lui slavā, că a venitū cea-

sulū judecāșii lui; și vē īnchināși celui ce a făcutū cerulū, și pāmīntulū, și marea, și īsvórele apelorū.

8. Și altū ingerū a urmatū, dicīndū: a cădūtū, a cădūtū Vavilonulū, cetatea cea mare, că din vinulū miniei curviei ei a adāpatū tóte neamurile.

9. Și alū treilea ingerū a urmatū lorū, dicīndū cu glasū mare: orī-cine se īnchinā hīarei, și chipulū ei, și iea īnsemnare pre fruntea sea, saū pre mina sea.

10. Și acesta va bé din vinulū miniei lui Dumneđeū, celū dresū neamostecatū īn pāharulū miniei lui; și se va chinui cu focū, și cu pétrā pucīósā īnaintea sfinșilorū īn gerī și īnaintea Melulū.

11. Și fumulū chinulū lorū īn vecī vecīlorū se sue; și nu aū odihnā diūa și nóptea cei ce se īnchinā hīarei și chipulū ei, și celū ce iea semnulū numelū ei.

12. Aici este răbdarea sfinșilorū; aici cei ce pāzescū poruncele lui Dumneđeū, și credinșa lui Iisus.

13. Și amū auditū glasū din cerū, dicīndū mie: scrie: fericiți cei morți, care īn Domnulū morū de acumū. Așa, dice Duhulū, ca să se odihnés-că de ostenelele lorū; iar faptele lorū vorū urma cu ei.

14. Și amū vēdūtū, și étā norū albū, și celū ce ședea pre norū asemenea cu Fiiū alū Omulū, avīndū īn capulū lui cununā de aurū, și īn minā lui secerā ascușitā.

15. Și altū ingerū a eșītū din bisericā, strīgīndū cu mare glasū celui ce ședea pre

norû: trâmite secerea tea, și seceră; că ți-a venit ție cea-sulă de a secera, că s'a uscată secerișul pământului.

16. Și a aruncat cel ă ce ședea pre nor ă secerea sea pre pământ; și s'a secerat pământul.

17. Și alt ă inger ă a eșit din biserică cea din cer ă, avind ă și el ă secere ascuțită.

18. Și alt ă inger ă a eșit din jertfelnic ă, avind ă stăpînire preste foc ă; și a strigat ă cu gla ă mare cel ă ce avea secerea cea ascuțită, dicind ă: trâmite secerea tea cea ascuțită, și culege struguri ă vici pământului, că s'a ă copt ă struguri ă ei.

12. Și a aruncat ă ingerul secerea lui pre pământ, și a cules ă via pământului, și o a pus ă în teascul cel ă mare al ă miniei lui Dumneșeu.

20. Și s'a căleat ă teascul ă afară de cetate, și a eșit ă sînge din teasc ă pină la friele calloș ă, de ă mie și sêse-sute de stadii.

Cap ă 15.

SI am ă vedut ă alt ă semn ă Sîn cer ă mare și minnat ă, șapte ingeri, avind ă șapte rane cele de apoi, că intru a-celea s'a săvirșit ă minia lui Dumneșeu.

2. Și am ă vedut ă ca ă mare de sticlă, amestecată cu foc ă; și pre cei ce biruia din hiară, și din chipul ă ei, și din somnului ă ei, și din numărul numelui ă ei, stind ă pre marea cea de sticlă, avind ă alăute ale lui Dumneșeu;

3. Și cîntă cîntarea lui Moise robul ă lui Dumneșeu, și

cîntarea Melulni, dicind ă: mari și minunate sunt lucrurile tele, D ăne Dumneșeu! A-tot ă-șitorule; drepte și adevărate căile tele, împărate al ă sfinșilor ă.

4. Cine n ă se va teme de tine, D ăne, și nu va slăvi numele t ău? că tu ești unul ă sfînt ă; că t ăte neamurile vor ă veni și se vor ă inchina înaintea tea; că dreptășile tele s'a ă ar ătat ă.

5. Și după aceștea am ă vedut ă, și ă t ă s'a deschis ă biserică cortului mărturiei în cer ă.

6. Și a ă eșit ă cei șapte ingeri, care avea cele șapte rane din biserică, imbrăcaș cu in ă curat ă și strălucit ă, și în-cinș împregiurul ă peptului cu brie de aur ă.

7. Și unul ă din cei patru vieșuitori a dat ă celor ă șapte ingeri șapte fiale (năștrăpi) de aur ă, pline de minia lui Dumneșeu cel ă vi ă în veci ă vecilor ă.

8. Și s'a implut ă biserică de fum ă din slava lui Dumneșeu, și din puterea lui; și nimeni nu putea să între în biserică, pină ce se vor ă sfirși cele șapte rane ale celor ă șapte ingeri.

Cap ă 16.

SI am ă audit ă glas ă mare din biserică, dicind ă celor ă șapte ingeri: duceși-v ă și v ărsaș fialele miniei lui Dumneșeu pre pământ.

2. Și s'a dus ă cel ă d'înti ă, și a v ărsat ă fiala sea pre pământ; și s'a făcut ă rană rea și mare în ămenii cei ce avea semnul ă hiar ăi, și cei ce s'a ă închinat ă chipului ă ei.

Cap 17.

SI a venit 1 unu1 din cei șapte 1nger1, care avea cele șapte fiale, și a grăit 1 cu mine, dic1nd 1: vino, să-ți ar1t 1 ție judecata curvei celei mari, care șede preste apele cele multe;

2. Cu care au curvit 1mp1rații pămîntului, și s'au 1mb1tat 1 de vinul 1 curviei ei cei ce locuesc 1 pre pămînt 1.

3. Și m'a duș 1 pre mine 1n pustia 1n duh 1; și am 1 v1d 1t 1 1 1ă muier1 șed1nd 1 pre 1ă hiară roșia, plină de nume de h 1ă, care avea capete șapte și c1rne dece.

4. Și muier1a era 1mbrăcată cu porfiră și cu roșiu, și poleită cu aur 1 și cu p1tră scumpă și cu m1rgăritari, av1nd 1 păhar 1 de aur 1n mina ei plin 1 de uric1uni și de necurăția curviei se1e,

5. Și 1n fruntea ei nume scris 1: taia 1; Vavilonul 1 cel 1 mare, maica curvelor 1 și a spurcăciunilor pămîntului.

6. Și am 1 v1d 1t 1 1 muier1 b1tă de singele sfinților 1, și de singele marturilor 1 lui Iisus. Și m'am 1 mirat 1, v1d1nd 1-o pre ea, cu mirare mare,

7. Și m'1-a d1s 1 1 1ngerul 1: pentru ce te-ai mirat 1? c 1 voiu spune 1 ție taia 1 muierii, și a hiar1 ei ce o p1rtă pre ea, care are cele șapte capete și cele dece c1rne.

8. Hiar1, care o ai v1d 1t 1, era, și nu este, și va să se suia 1 din adinc 1, și 1n peire să m1rgă; și se vor 1 mira cei ce locuesc 1 pre pămînt 1 (ale căror 1 nume nu sunt scrise 1n cartea vieșei de la 1n-

temeia 1rea lumii) v1d1nd 1 pre hiar1 că era, și nu este, măcar 1 că este.

9. Aici este mintea cea ce are 1nțelepciune. Cele șapte cepete sunt șapte munți, unde șede muier1a preste ei.

10. Și 1mp1rații șapte sunt: cinci au c1d 1t 1, și unu1 este, cel 1-l-alt 1 1ncă n'a venit 1, și c1nd 1 va veni pușin 1 trebue el 1 să r1m1ia.

11. Și hiar1 care era, și nu este, și acesta al 1 optulea este, și din cei șapte este, și 1ntru peir1 merge.

12. Și cele dece c1rne care le-ai v1d 1t 1 dece 1mp1rații suut, care 1ncă n'au luat 1 1mp1răția, ci stăp1nire ca nisce 1mp1rații 1ntr'un 1 ceas 1 leau cu hiar1.

13. Acestia un 1 g1nd 1 au, și puterea și stăp1nirea lor 1 o vor 1 da hiar1ei.

14. Acestia cu Melul 1 vor 1 face r1sboi 1, și Melul 1 va birui pre ei, că este Domnul 1 domnilor 1 și 1mp1ratul 1 1mp1rațiilor 1; și cei cu el 1, ch1amați, și aleși, și credincioși.

15. Și-mi d1ce mie: apele care le-ai v1d 1t 1, unde șede curva, norode și glote sunt, și neamuri și limbi.

16. Și cele dece c1rne care le-ai v1d 1t 1 la hiară, acestia vor 1 ur 1 pre curv1, și pustia o vor 1 face pre ea și golă, și c1rnurile ei vor 1 minca, și pro ea o vor 1 arde cu foc 1.

17. Că Dumnede 1 a dat 1 1n inimele lor 1 ca să facă sfatul 1 lui, și să facă un 1 g1nd 1 și să dea 1mp1răția lor 1 hiar1ei, p1nă ce se vor 1 sfirși graiurile lui Dumnede 1.

18. Și muier1a pre care o

ai vădută, este cetatea cea mare, care are împărăția preste împărății pământului.

Capū 18.

SI după acestea amă vădută Sîngerū pogorîndu-se din cerū, care avea putere mare; și pământul s'a luminată de slava lui.

2. Și a strigatū întru tăriă, cu glasū mare, dicîndū : a cădută Vavilonulū celū mare, și s'a făcutū locașiū dracilorū, și pază a totū duhulū necuratū, și pază a tótă pasērea necurată și urită;

3. Că din vinulū miniei curviei ei aū bēutū tôte neamurile, și împărății pământului cu ea aū curvitū, și neguțătorii pământului din puterea desfătărilor ei s'aū îmbogățitū.

4. Și amă auditū altū glasū din cerū, dicîndū : eșiți dintr'insa norodulū meū, ca să nu vē împărtășiți cu păcatele ei, și ca să nu luați din bătaiele ei;

5. Că aū ajunsū păcatele ei pină la cerū, și și-a adusū aminte Dumneđeū de nedreptățile ei

6. Resplătiți ei, precumū și ea v'a rēsplătitū voē, și-i îndouși ei îndouite duple faptele ei; cu păharulū care a dresū, dreptății ei îndouite;

7. Cătū s'a slăvitū pre sine, și s'a desfătatū, pre atita dași ei chinū și plîngere; că întru inima ei dice: sedū împērătēsă, și vēduvā nu sunt, și plîngere nu voiū vedē;

8. Pentru aceea într'ūă și vorū veni ranele ei, mōrte; și plîngere și fōmete; și cu

focū se va arde, că tare este Domnulū Dumneđeū celū ce ce o judecă pre ea.

9. Și o vorū plînge pre ea și vorū tîngui de ea împărății pământului, cei ce aū curvitū și s'aū desmierdatū cu ea, cîndū vorū vedē fumulū arderii ei,

10. Departe stîndū, pentru frica mumei ei, dicîndū : vai, vai, cetatea cea mare, Vavilonulū, cetatea cea tare, că într'unū ceasū a venitū judecata tea!

11. Și neguțătorii pământului plîngū și o jelescū pre ea, că povara lorū nimeni nu o cumpēră mai multū;

12. Povara de aurū, și de argintū, și de pétra scumpă, și de mărgăritarū, și de visson, și de porfiră, și de mētase, și de roșu, și totū lemnulū de tîinū, și totū vasulū de elefantū, și totū vasulū de lemnū scumpū, și de aramă, și de ferū, și marmore;

13. Și scorțișioră, și tămiări, și mirū, și tămiă, și vinū, și untū-de-lemnū, și făină de griū, și griū, și dobitoce, și oi, și cai, și căruțe, și trupuri, și suflete de ômeni.

14. Și pompa poștei sufletului tēu s'a dusū de la tine, și tôte cele grase și luminate s'aū dusū de la tine, și mai multū nu le vei mai afla pre ele.

15. Neguțătorii acestora, care s'aū îmbogățitū de la ea, departe vorū sta pentru frica pedepsei ei plîngîndū și tînguîndu-se.

16. Și dicîndū : vai, vai, cetatea cea mare! cea îmbrăcată cu visson și cu porfiră

și cu roșiu, și poleită cu aură și cu pétră scumpă și cu mărgăritari; că într'ună ceasă s'a pustitâtă ita bogăția.

17. Și totu cirmaciulă și totă glota cea din corăbii, și corăbierii, și ori-căți lucrădă marea de departe au stătuți,

18. Și striga, vedindă fumul arderii ei, dicindă: care era asemenea cu cetatea cea mare?

19. Și-si punea țerină pre capetele lor, și striga plângind și tinguindu-se, dicindă: vai, vai, cetatea cea mare, întru care s'au îmbogățit de prețulu ei toți cei ce au corăbii în mare, că într'ună ceasă s'a pustitât!

20. Veselesce-te de ea cerule, și sfinții apostoli și proroci, că a judecată Dumnezeu judecata voastră despre dînsa.

21. Și ună îngeră tare a ridicat ăă pétră mare ca de móră, și o a aruncat în mare, dicindă: așa cu pornire se va arunca Vavilonul, cetatea cea mare, și nu se va mai afla.

22. Și glasă de lăutari, și de muzici, și de fluerași și trimbițași nu se va mai auzi întru tine; și totu meșterulă a totu meșesugulă nu se va mai afla întru tine;

23. Și sunetă de móră nu se va mai auzi întru tine; și lumină de făclia nu se va mai ivi întru tine; și glasă de mire și de mirésă nu se va mai auzi întru tine; că neguțătorii tăi era boiării pămîntului, căci cu fermecătoria tea s'au înșelată tôte neamurile.

24. Și într'însa s'a aflată singe de proroci și de sfinți, și de toți cei junghiași pre pămîntu.

Capu 19.

SI după acestea amă audită Sca ună glasă mare de glotă multă în ceru, dicindă: Alliluia! mîntuirea, și slava, și cinstea, și puterea Domnului Dumnezeuului nostru;

2. Că adevărate și drepte sunt judecățile lui; că a judecată pre curva cea mare, care a stricată pămîntulă cu curvia sea, și a isbindită singele robiloră săi din mina ei.

3. Și a două oră a disă: Alliluia! și fumulă ei se sue în vecii veciloră.

4. Și au cădută bătrîniă cei două-deci și patru, și cei patru viețuitori, și s'au închinată lui Dumnezeu celui ce șede pre scaună, dicindă: Alliluia!

5. Și glasă din scaună a eșită, dicindă: lăudași pre Dumnezeuulă nostru toți robii lui, și cei ce vë temeși de dînsulă, și cei mici, și cei mari.

6. Și amă audită ca ună glasă de glotă multă, și ca ună glasă de ape multe, și ca ună glasă de tuuete tari, dicindă: Alliluia! că a împărășită Domnulă Dumnezeu A-totă-țitorulă.

7. Să ne bucurămă, și să ne veselimă și să dămă slava lui; că a venită nunta Melului, și mușiereă lui s'a gătită pre sine.

8. Și s'a dată ei ca să se imbrace cu visson curat și strălucit; că vissonulă sunt îndreptările sfințiloră.

9. Și-mi dice mie: scrie: fericiți cei chiâmați la cina nunții Melului. Și-mi dice mie: aceste cuvinte adevărate sunt ale lui Dumne-deu.

10. Și amă cădută înaintea picioarelor lui, ca să mă închină lui; și-mi dice mie: veți, nu; împreună cu tine robii sunt și cu frații tăi, care au mărturia lui Iisus: lui Dumne-deu te închină; că mărturia lui Iisus este duhul proorociei.

11. Și amă vădută cerul deschis, și etă unu cală alb; și celă ce ședea pre el se chiâma Credincios și Adevărat, și intru dreptate judecă și dă resboi.

12. Iar ochii lui ca para focului, și pre capul lui steme multe, avindă numa scris, care nimeni nu-lă scie fără numa el;

13. Și imbrăcată în haină vâpsită cu singe, și se chiâma numele lui: Cuvintul lui Dumne-deu.

14. Și oștile cele din ceră urma după el pre cai albi, imbrăcați fiindă în vissonă albă și curată.

15. Și din gura lui ese sabiă ascuțită, ca cu dinsa să lovască neamurile; și elă le va pasce pre ele cu tolagă de feră; și elă calcă teascul vinului miniei și rușmei lui Dumne-deu. A-totă-șitorului.

16. Și are preste haina și preste cōpsa sea numele scris: Împăratul împăraților și Domnul domnilor.

17. Și amă vădută pre ună ingeră stindă în sōre; și a strigată cu glas mare, dicindă tuturilor pasărilor ce-

loră ce sbōră în midlocul cerului: veniți, și vă adunați la cina marelui Dumne-deu;

18. Ca să mîncăți trupuri de împărați, și trupuri de capitani, și trupurile celor țari, și trupurile cailor și ale celor ce ședă pre ei, și trupurile tuturilor celor slobodi și celor robi, și celor iniți și celor mari.

19. Și amă vădută pre hiară, și pre împărații pămîntului, și oștile loră adunate ca să facă resboi cu celă ce ședă pre cală, și cu oștea lui.

20. Și s'a prinsă hiară, și cu ea proorocul cel mincinos, care a făcut semnele înainte ei, cu care a amăgită pre cei ce au luată semnul hiară, și pre cei ce s'au închinată chipului ei; vii s'au aruncată amîndoi în iazerul celă de focă care arde cu pētră puciosă;

21. Și cei-l-alți s'au ucisă cu sabia celui ce ședea pre cală, care eșia din gura lui; și tōte pasărele s'au săturată din trupurile loră.

Cap 20.

SI amă vădută ingeră pogorindu-se din ceră, avindă cheia adîncului, și lanț mare în mina lui.

2. Și aprinsă pre bălaură, pre șerpele celă vechi, care este Diavolă și Satana; și lă-a legată pre elă ă mie de ani.

3. Și lă-a băgată pre elă în adîncă, și lă-a închisă, și a pecetluită d'asupra lui, ca să nu înșele mai multă pre neamuri, pină se voră implini ă mie de ani; și după acestea trebue elă să se deslege puțină vreme.

4. Și amă vădută scaune; și au ședut pre ele, și judecată li s'a dată lor; și pre sufletele celor tăiați pentru mărturia lui Iisus, și pentru cuvintul lui Dumneđe, și care nu s'au închinat hfarei, nici chipului ei; și n'au luat semnul pre fruntea lor, și pre mina lor; și au viețuit, și au împărățit cu Christos șa mie de ani.

5. Iar cei-l-alți morți n'au înviat pină nuse vor sfirși mie cea de ani. Acesta este înviarea cea d'intiui.

6. Fericită și sfintă este celă ce are parte intru înviarea cea d'intiui; preste acestia mórtea cea de a două nu are putere, ei vor fi preoți ai lui Dumneđe și ai lui Christos, și vor împărăși cu el șa mie de ani.

7. Și dacă se va implini acea mie de ani, se va deslega Satana din temnița lui;

8. Și va eși să înșele neamurile cele ce sunt în cele patru îngliuri ale pământului, pre Gog și pre Magog, să-i adune pre ei la răsboi, ală cărora număr este ca nesipul mării.

9. Și s'au suit pre latul pământului, și au îngiurat tabăra sfinților, și cetatea cea iubită; și s'a pogorit foc de la Dumneđe din cer, și i-a mincat pre ei;

10. Și diavolul cel ce-i înșela pre ei s'a aruncat în iazărul cel de foc, și de petra pucioasă, unde este hiară și proorocul cel minciнос; și se vor chină ziua și noptea, în veci vecilor.

11. Și amă vădută scaun;

alb mare, și pre celă ce ședea pre el, de a căuia față a fugit pământul și cerul; și loc nu s'a aflat lor.

12. Și amă vădută pre morți, pre cei mici și pre cei mari, stind înaintea lui Dumneđe, și cărți s'au deschis; și altă carte s'a deschis care este a vieții; și s'au judecat morții din cele scrise în cărțile acelea, duple faptele lor.

13. Și marea a dat pre morții cei dintr'insa, și mórtea și iadul au dat pre morții cei dintr'insii; și s'au judecat flă-care duple faptele lor;

14. Și mórtea și iadul s'au aruncat în iazărul cel de foc; acesta este mórtea cea de două.

15. Și oricare nu s'a aflat scris în cartea vieții, s'a aruncat în iazărul cel de foc.

Cap 21.

Și amă vădută cer nou și Spămintă nou; că cerul cel d'intiui și pământul cel d'intiui au trecut, și marea, nu mai este.

2. Și eu Ioan amă vădută cetatea cea sintă, Ierusalumul cel nou, pogorindu-se de la Dumneđe din cer, gătită ca șa mirésă impodobită bărbatului său.

3. Și amă audit glas maredin cer, dicind: ătă, cortul lui Dumneđe cu ómeni, și se va sălăși cu ei, și ei vor fi noródele lui, și însuși Dumneđe va fi cu ei, Dumneđe al lor;

4. Și va sterge Dumneđe

totă lacrimă de la ochii lorū, și mórtea nu va mai fi mai multū; nici plingere, nici strigare, nici durere nu va mai fi mai multū; că cele d'întiū au trecutū.

5. Și a dīsū celū ce ședea pre scaunū: étă, tôte le facū nouē. Și-mi dīce mie: scrie; că cuvintele acestea adevărate și credincioșe sunt.

6. Și mī-a dīsū mie: s'a făcutū; eū sunt Alfa si Omega, începutulū și sfirșitulū. Eū celū insetatū din isvorulū apei vieței voū da în darū.

7. Celū ce va birui va moșteni tôte, și eū voū fi lui Dumnezeu, și elū va fi mie fiū.

8. Iar celorū fricoși, și necredincioși, și pécatoși, și spurcași, și ucigași, și curvari, și fermecători, și închinători de idoli, și tuturilor celorū mincinoși, partea lorū în iazerulū celū ce arde cu focū și cu pétră pucioasă, care este mórtea cea a doă.

9. Și a venitū cătră mine unulū din cei șapte ingeri care avea cele șapte fiale care era pline de cele șeptera ne cele mai de pre urmă; și a grăitū cu mine, dīcīndū: vino, să-ți arētū ūie mușierea mirēsa Melului.

10. Și m'a dusū pre mine în duhū într'unū munte mare și înaltū, și mī-a arētātū mie cetatea cea mare, Ierusalemulū celū sfīntū, pogrīndu-se din cerū de la Dumnezeu.

11. Avīndū slava lui Dumnezeu, și luminătorulū ei asemenea cu pétra pré scam-

pă, ca cu pétra iaspis ce este ca cristalulū;

12. Și avīndū zidū mare și înaltū, avīndū porți două-spre-dece, și la porți ingeri două-spre-dece, și nume scrise d'asupra, care sunt cele două-spre-dece seminții ale fiilorū lui Israel.

13. Despre rēsăritū, porți trei; despre mēdă-nópte, porți trei; despre mēdă-đi, porți trei; despre apusū, porți trei.

14. Și zidulū cetății avea temelii două-spre-dece, și într'insele numele celorū două-spre-dece apostoli ai Melului.

15. Și celū ce vorbia cu mine avea trēstia de aurū, ca să mēsore cetatea, și porțile ei și zidulū ei.

16. Și cetatea este în patru colțuri, și lungimea ei este atita cātū și lățimea; și a mēsuratū cetatea cu trestia la stadii de două-spre-dece mii; lungimea și lățimea și înălțimea ei întocma sunt.

17. Și a mēsuratū zidulū ei de ūă sută patru-đeci și patru de coși, mēsură a omului, care este a ingerului.

18. Și era zidirea zidului ei iaspis; și cetatea aurū curatū asemenea sticlei celei curate.

19. Și temeliele zidului cetății cu totă pétra scumpă împodobite; temelia cea d'întiū, iaspis; a doă, safirū; a treia, chalcidon; a patra, smaragdū;

20. A cincea, sardonics; a șésea, sardon; a șéptea, chrisolitos; a opta, viril; a noă, topazion; a đecea, chrisoprasos; a unū-spre-decea, iacintū; a două-spre-decea, ametistū.

21. Și cele două-spre-dece porți, două-spre-dece mărgăritari, una fiă-care poartă era dintr'unu mărgăritaru; și ulița cetății aură curată, ca sticla cea luminosă.

22. Și biserică n'amă vădută intru dînsa; că Domnul Dumne-deu A-totă-țiitorulă este biserica ei, și Melulă.

23. Și cetatea nu are trebuință de soare, nici de lună, ca să lumineze intru ea; că slava lui Dumne-deu o a luminată pre ea, și luminătoră ei Melulă.

24. Și neamurile celoră ce se mintuesc intru lumina ei voră imbla; și împărății pămîntulă aducă slavă și cinste loră intru dînsa.

25. Și porțile ei nuse voră închide diuă; că noapte nu va fi acolo.

26. Și voră aduce slava și cîntea neamurilor intru dînsa;

27. Și nu va intra intru dînsa totă ce este spurcată, și face spurcăciune, și minciună, fără numai cei scriși în cartea vieții Melulă.

Capă 22.

SI mî-a arătată mie riă limpede ală apei vieții, luminosă ca cristalulă, eșindă din scaunulă lui Dumne-deu și ală Melulă.

2. În mijloculă uliței ei și a riului, de uă parte și de alta, lemnulă vieții, făcîndă roduri două-spre-dece, în fiă-care lună dîndu-și rodulă sêu; și frunzele lemnulă spre să-nătate neamuriloră.

3. Și totă blestemulă nu va mai fi acolo; și scaunulă lui Dumne-deu și ală Melulă

voră fi într'însa; și slugile lui voră sluji lui.

4. Și voră vedă fața lui, și numele lui pre frunzele loră.

5. Și noapte nu va fi acolo; și trebuință nu aă de făclă și de lumina soarelă, ca Domnul Dumne-deu i lumineză pre ei; și voră împărăți în vecii veciloră.

6. Și mî-a dișă mie: aceste cuvinte sunt credincioase și adevărate; și Domnul Dumne-deulă sfințiloră prooroci a trāmisă pre ingerulă sêu să arate robiloră sêi cele ce trebuie să fiă degrabă.

7. Etă, viă degrabă; fericită este celă ce păzescă cuvintele proorocii cărții acesteia.

8. Și eu Ioan celă ce vădă acestea și audă; și cîndă amă audită și amă vădută, amă cădută să mă închină înaintea picioriloră ingerulă ce-mi arăta mie acestea.

9. Și-mi dice: veđi, nu; că d'împreună cu tine robă sunt și cu frații tăi proorocii, și cu cei ce păzescă cuvintele cărții acesteia; lui Dumne-deu te închină.

10. Și-mi dice: să nu petluescă cuvintele proorocii cărții acesteia, că vremea apropiă este.

11. Celă ce face strîmbătate, mai facă strîmbătate; și celă ce se spurcă, mai spurce-se; și celă dreptă, mai facă dreptate; și celă sfîntă mai sfîntescă-se.

12. Etă, viă degrabă; și plata mea cu mine, ca să daă fiă-căruia precumă va fi fapta lui.

13. Eu sunt Alfa și Omega,

începutulū și sfîrșitulū, celū d'întîiū și celū de pre urmă.

14. Fericiți cei ce facū poruncele lui, ca să fiă stăpînirea lorū preste lemnulū vieței, și pre porți să intre în cetate.

15. Iar afară cîinii, și fermecătorii, și curvarii, și uci-gașii, și închinătorii de idoli și totū celū ce iubesc și face minciună.

16. Eū, Iisus, amū trāmisū pre îngerulū meū, ca să mărturisescă voē acesteia în biserici; eū sunt rădēcina și sēmînța lui David, stēua cea strălucitōriă și de diminēță.

17. Și Duhulū și mirēsa dīcū, vino; și celū ce aude să dīcă, vino; și celū însetatū viă, și celū ce voesc, iea apa vieței în darū.

18. Că mărturisescū la totū celū ce aude cuvintele proorocii cărții acesteia: de va adauge cine-va la acesteia, va pune Domnulū Dumne-deū preste elū tōte ranele cele scrise în cartea acēsta;

19. Și de va scōte cine-va din cuvintele cărții proorocii acesteia, va scōte Dumne-deū partea lui din cartea vieței, și din cetatea cea sfin-tă, și din cele scrise în cartea acēsta.

20. Dice celū ce mărturisește acesteia; așa, viū curindū; Amin. Așa, vino. Dōmine Iisuse

21. Darulū I'omūlulū nostru Iisus Christos c voi toți. Amin.

11 NO 64

FINE.

